SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1970 JAN 31

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Dakó Csaba

1021

Az Amatőr Műhely munkáiból

Dakó Csaba: Ritmusgyakorlat

Grafikon
mutatja be]
grafikon pontozott meghosszabbítása azt jelzi, hogy az idei év közepére valószínűsíthető az az időpont, amikor Dunaújváros népességszáma eléri a 60 ezret.

Rajzunk azt is szemlélteti, mennyiben járult hozzá a népességszám-változáshoz a természetes szaporodás (a születések és halálozások különbözete) és a népességgyarapodás mekkora hányada származott vándorlási különbözetből. Öt esztendő népességgyarapodásából 3697-et tett ki a természetes szaporodás és 6002-en költöztek máshonnan városunkba.

Dakó Csaba

Az MMK aulájában mutatja be az Amatőr Műhely tárlatanyagát. – Grafikai lapokat állított ki Bánhelyi Károly és Dakó Csaba, akitől kötelből font faliképet is láttunk. (szultve)

-K-: Az Amatőr Műhely az MMK-ban

Dunaújvárosi Hírlap, 1977. ápr. 15.

Dakó Csaba

a dunaújvárosi Amatőr Műhely, -mely 1973-ban alakult- tagja.

Németh Edith: Ötéves az Amatőr Műhely. Dunaújvárosi Hírlap, 1978, febr. 3.

Dakó Csaba, grafikus

Dunaújvárosi.
Kiállít Székesfehérvárott.

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 15.

Dakó Gaba

Az 1973-ban alakult dunaújvárosi Képzőművészek Stúdiájának három ifjú tagja: Egresi Zsuzsa, Dakó Gaba és Pintér Lajos mutatkozott be tegnap. Az amatőr művészek grafikákat állítottak ki, összesen 13. művet.

Fejérmegyei Hírlap, 1975. jan. 15.

Dakó Csaba grafikus

Dunaújvárosban megnyílt az elmúlt héten az Amatőr elühely közös kamarakiállítása, melyen szerepelnek munkái. „Improvizáció" c. kompozíciája (említve). „Oszlopfa" c. faszobra (említve)

(K): Két kamarakiállítás.

Dunaújvárosi Hírlap, 1976. febr. 3.

MDA.

Dakó Erzsébet

Kiállitási kritika

Csili 1967 máj.

Dalos Erzsébet

II. Díjat nyert

Ifjúsági plakátkiállítás nyílt
Szegeden Csongrád Megyei Hírlap
1970. máj. 17.

Dalis Erzsébet

II. Díjat nyert

Ifjúsági plakátkiállítás fejedelem
Délmagyarország Szeged 1970. május
17.

Dakó Erzsébet
művei is artisztikusan kialakított
szép munkák.

Dr. Makszay László: Pesterzsébeti raptanárok
kiállítása.

Raptanítás 1974/1 30 old.

Dakó Miklós, Kecskemét

A Mezőgazdasági Múzeum „Hazánk mezőgazdasága diákszemmel" címen pályázatot hirdetett iskolai tanulók részére. A Múzeum kiállításán szerepelt munkája, mely I. díjat nyert bíborfejű, csupa indulat parasztember. (említve)

Vadas Zsuzsa: Egy érdekes pályázat tanulságai.

Petőfi Népe, 1973. máj. 25.

Ø Dakl József

váci órás

a XIX. sz. elején Vácon

élt.

1809-ben remekeinek el-

készítésére negyedévi

halasztást kert

Duray 83. l.

Pakl Ferenc nevű

órás ugyancsak 1809-ben

készíti remekét.

A két név bizonyan

egy mester neve, hogy

melyik a helyes csak akkor

dönthető el, ha jelzett műve

előkerül.

Duray 87. l.

IRODALOM

JEGYZET

Mob. lemezszám: 1802.

Fényk. ltsz: B. 854.

Ø Dakó György, műsnai
menyezet festő antalos

XVII. sz. Erdély

Baloghnável
566. l.

lásd

Műsnai Dakó Gy.
alatt is

— Én békülnék — mentegette magát később barátai előtt —, de a Géza engesztelhetetlen.

Egyszer aztán két cédulát talált a nachtkaszliján. A kisebbik és gyürőttebb nem is volt összehajtva, olyan nyilt volt, mint egy őszinte vallomás.

— Ezt a vekszlit — olvasta róla a férfiu — irja alá az ur, ha van még benne uri becsület.

A férfiu boldogan mesélte a korzón:

— A Géza nem is engesztelhetlen. Váltót adott, hogy aláirjam. Most már békülök vele.

Az „elcsuszás" mindazonáltal sokáig sebezte az önérzetét, mert nem tudhatta, hogy ezt az egyoldalu párbajt hozzá számithatja-e a másikhoz, amely nem volt egyoldalu. De a szerkesztőség hozzászámitotta, mert a szerkesztőségnek is nagyobb dicsőség, ha két párbaj glóriázza a munkatársát. Hát kettő glórázta a férfiut. Megérdemelte, mert helyén volt a szive és sohase csuszott el többet, bár tudott dolog, hogy az ujságirópálya elsőfele göröngyös, a második sikamlós. Annyi érdemet szerzett, hogy még a szultán is akkora csillagos Medjide-rendet tüzött a mellére, mint egy kocsikerék. Hogy a térdszalagrendet is meg

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDÍJ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dakó Judit

SOMOGYI NÉPLAP

1971 JÚN 24

1021

Álomfa

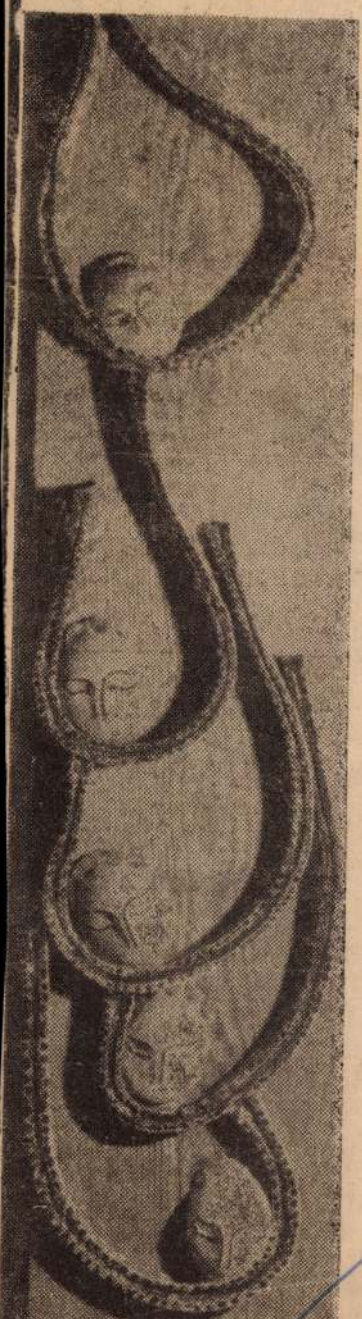

(Dakó Judit kerámiája.)

Konecsni György kiállításáról.
(S

Mai ciprusi k

Papp Árpá

Kiprosz Hriszanthisz:

VERS A SZ

A szavak eleink vérében gyök
évezredek viszontagságai adtá
némelyik bőrét idegen ländzsá
némelyiknek megtörték ragyog
a haladást és a hanyatlást látc
valami gyötrődést az életjelen
A »szeretlek«-nek és a »halál«
összehangolta őket a teremtő.

Vers az

Minden kor egy új nép is egy
a levél a régi levélből sarjad,
bár hasonlít a mához a tegnap

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Dakó Judit
SOMOGYI NÉPLAP
Veszprém m.
1984 JUN 17

1021

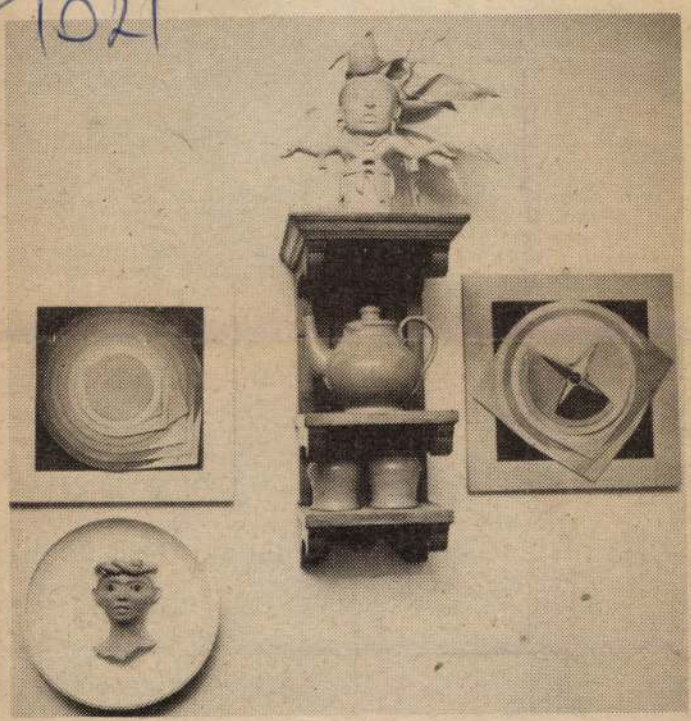

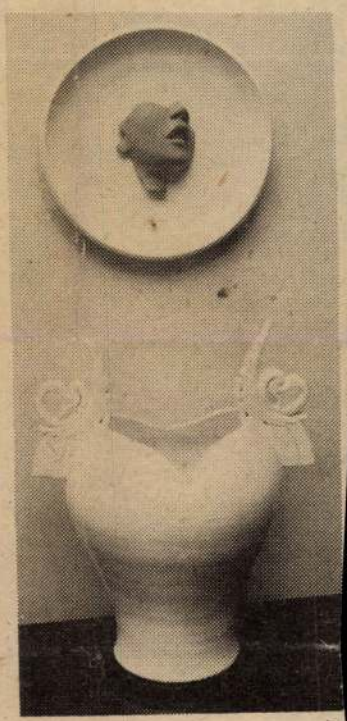

Szépség, hajlékonyság

Színek harmóniája, formatervezett használati tárgyak. Uralkodik a fehér, a kék, és a tárgyak természetes eleganciája. Dakó Judit keramikus használati tárgyai az ízlés- és gondolatvilág hűséges tolmácsolói. Színnel, formával, megejtő egyszerűséggel — és azzal a kívánsággal, hogy olyan tárgyak között éljünk, amelyek szebbé teszik az életet.

(Fotó: Gyertyás)

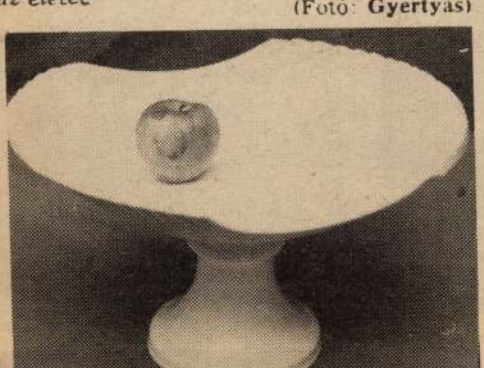

Gyászjelentés

Mély megrendüléssel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

CSER JÁNOS,

a Cukorgyár volt nyugdíjasa, 1984. június 14-én, 81 éves korában elhunyt. Temetése, június 20-án, 11 órakor a kaposvári Keleti Temetőben lesz. Gyászolják: felesége, fiai, menyei, unokái, sógora, sógornője és a rokonság.

(13637)

* * *

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

BALOGH FERENC

volt fodrász, életének 81. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése, június 20-án szerdán, 13.30 órakor lesz a Keleti temetőben. A gyászoló család.

(13626)

* * *

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy szeretett férem, édesapám, apósom, nagyapánk és testvérünk

. SZTOJANOVICS JÓZSEF

aposvár, Bartók B. u. 19. . alatti, volt eddei lakos n. 10-én hosszú szenvedés tán 62 éves korában elunyt. Temetése június 0-án fél 3 órakor lesz a aposvári Keleti temetőben. gyászoló család és a köeli rokonság.

(4751)

* * *

Mély fájdalommal tudatk, kedves rokonainkkal, arátainkkal, ismerőseinkkel, ogy drága, szeretett feleséem, édesanyánk, anyósunk, agymamánk, testvérünk, ógornőnk

SÁFRÁN JÓZSEFNÉ

szül. Kovács' Júlia

únius 12-én elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása únius 21-én délelőtt 11 órakor a kaposvári Keleti temetőben lesz. A gyászoló család.

(4760)

* * *

Mély fájdalommal tudatuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

ifj. REICHERT TIBOR,

Balatoni Halgazdaság dolozója életének 38. évében únius 11-én tragikus körülmények között elhunyt. Temetése június 19-én kedden 6 órakor lesz a boglárlelleі emetőben. Balatoni Halgazdaság vezetői és dolgozói.

(76923)

DOLGOZÓKAT ALKALMAZNAK

A Somogy megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat marcali körzeti üzeme női és férfi segédmunkásokat keres felvételre. Jelentkezés a körzeti üzem vezetőjénél. (79311)

A Kaposvár és Vidéke Áfész felvételre keres vendéglátóipari egységeibe konyhalányokat, valamint szikvízüzemébe üdítőtöltőt. Jelentkezés: az áfész munkaügyi csoportjánál, Kaposvár, Budai N. A. u. 9. Fizetés megyezés szerint. (79375)

Városi Jogú Nagyközségi Közös Tanács V. B. Boglárlelle felvételre keres egy ügyintézőt a hatósági osztályra, továbbá két gépírót, megfelelő képesítéssel és gyakorlattal. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet a tanács személyzeti vezetőjénél, Boglárlelle, Szabadság u. 15. (79312)

A SZÜV Kaposvári Számítóközpontja felvesz szervezői (számítógépes) munkakörbe felsőfokú végzettségű, vagy középfokú végzettségű és szakmai gyakorlattal rendelkező munkaerőt. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a szervezési osztályvezetőnél, Kaposvár, Rákóczi tér 9-11. alatt. (79272)

Siófoki munkahelyre keresünk középfokú közgazdasági végzettséggel rendelkező munkatársakat elemző, statisztikus, könyvelő munkakörbe, valamint Ascota gépkönyvelőt. Jelentkezés: SZOT Csepel-üdülőben, Siófok, Munkásőr u. 11. sz. alatt. (79301)

Kirendeltségünkhöz várrónőket és raktári dolgozókat felveszünk. GAMSZÖV-kirendeltség, zsákraktár, Kaposvár, vásártér. (264[illegible])

Értesítjük t. gázfogyasztóinkat, hogy Siófok város egész területén

1984. június 21-én, csütörtökön 12—16 óráig

gázszünetet tartunk

Kérjük, a gázkészülékeiket elzárni szíveskedjenek.

A Kaposvári Közúti Ép

pályázato

építési osztályvezet

A vállalat székhelye:

Kaposvár, Szántó I

A vállalat tevékenységi

út-, híd-, közműépí szennyvízcsatorna, gázvezeték-építés), betongyártás.

A munkakör betöltésén

— szakirányú egyetem végzettség,

— a végzettség után n szakmai, ezen belül gyakorlat.

A pályázathoz mellékel

— önéletrajzát,

— korábbi és jelenleg beosztásainak megr

A pályázatot június 30 a személyzeti vezetőne

A DRÁVA IPARI SZÖVETK

pályázat

árkalkulátor betöltésére

Pályázati feltételek:

— **árszakértői, ille árkalkulátori k**

— **legalább 3 éve**

Kistermelők,

Dakó Judit

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

1021

IDŐMÉRŐ

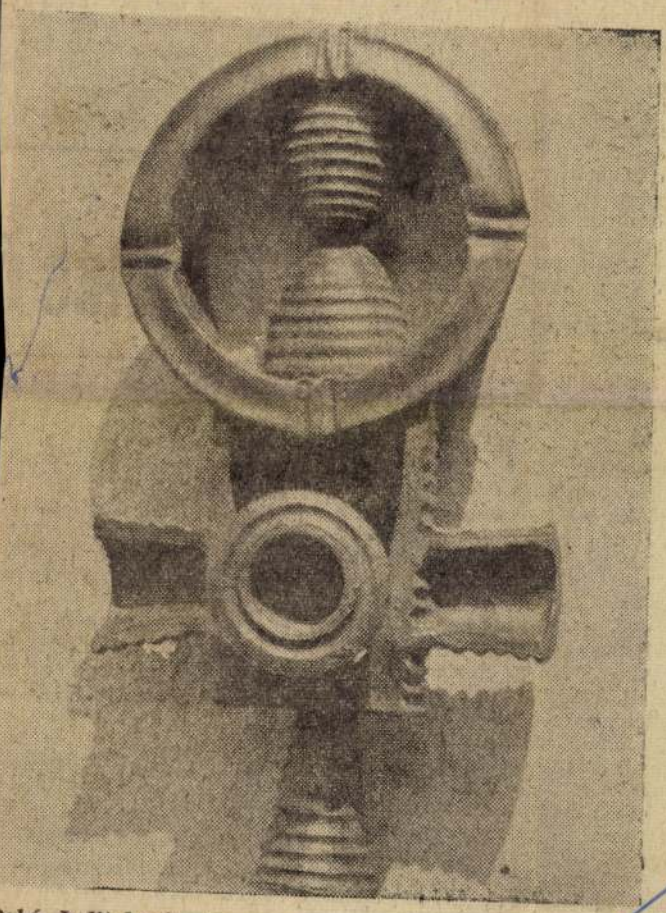

Dakó Judit kerámiája.

(A megyei képzőművészeti tárlat anyagából.)

énagy Sándor

Boriská
nak l
kicsis
miatt. Alig
centimétert és egy közepes nagyságú férfi kinyújtott karja alatt elsétálhatott volna. Alakra gömbölyded, arca kerek, szeplős és édesen jóságos tekintetű volt. S mindehhez komoly foglalkozás tartozott: orvosi. Az ember mindig csodálkozott, hogy egy ilyen parányi asszony mindent oly hibátlanul intéz, mint egy magasra nőtt. S nemcsak hibátlanul, de szívvel is. S ez az orvosi pályánál elég ritka. Mert ugyan hová is jutnának az orvosok, ha együtt szenvednének minden hozzájuk forduló szenvedővel?

Utolsó kívánsága az volt, hogy égessék el, s régi héber dalokkal búcsúztassák. De mivel a zsidó egyházközség hamvasztás esetén nem vállalja a halott búcsúztatását, a család egy pesti református lelkészt kért meg, hogy parentálja el a halottat.

Mire a ravatalozóhoz értem, már tömötten álltak a koporsó körül, s így kiszorultam a fedett előtérre. Itt is álldogáltak néhányan, így két kandeláber is, a bejárat két oldalán. Magas lánggal égtek, sőt lobogtak, mert a kora tavaszi szellő megadta a lángnyelveknek azokat a jellegzetesen kígyózó vonulatokat, melyekkel a rajzolók mindenkor szívesen ábrázolják őket. Sőt a szél ereje egy-egy lángnyalábot el-elszakított a fészkétől, s ezek egy pillanatra magukra maradva vándoroltak a szélkényszerítette irányba, amíg el nem enyésztek.

E fényjáték ezek a kifogy-

hogy az áttelepülés utan
eleinte kordélyos szeretett
volna lenni. Vett is egy foga-
tot, és elkezdte a sóder fuva-
rozását az építkezésekhez. De
csakhamar államosították e
szakmát, és így új pályát vá-

Bernáth Aurél:

Temetés é

lasztott. Csapos lett. Nehéz s
ra lehet Bélának. . Akkor
ban sokat gondoltam rá, me
nyomasztó emlékeim voltak
foglalkozásról, a tömött, füs
tös kocsmákról, részegekről é
a rossz lámpák alatt arcu
verejtékét, ingük vállába tö
lő csaposlegényekről. De há
nemigen találkoztunk, s íg
fölszívódott bennem a
együttérzés.

— Meddig voltál csapos
Béla? — súgtam feléje for
dultan.

— Tíz évig.

Hallhatóan fölszisszen
tem.

— Tíz év! S hogy bír
tad ezt a nehéz munkát?

— Remekül. Hej, most is o
volnék, ha az orvos engedn
Visszérgyulladásom vo
ugyanis, s ennek nem jó
álló foglalkozás. Csak ann
mondhatok, hogy nagyszerű
éreztem ott magamat. — K
zelhajolt a fülemhez, s ú

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

1971 APR 13

1021

CSALÁD

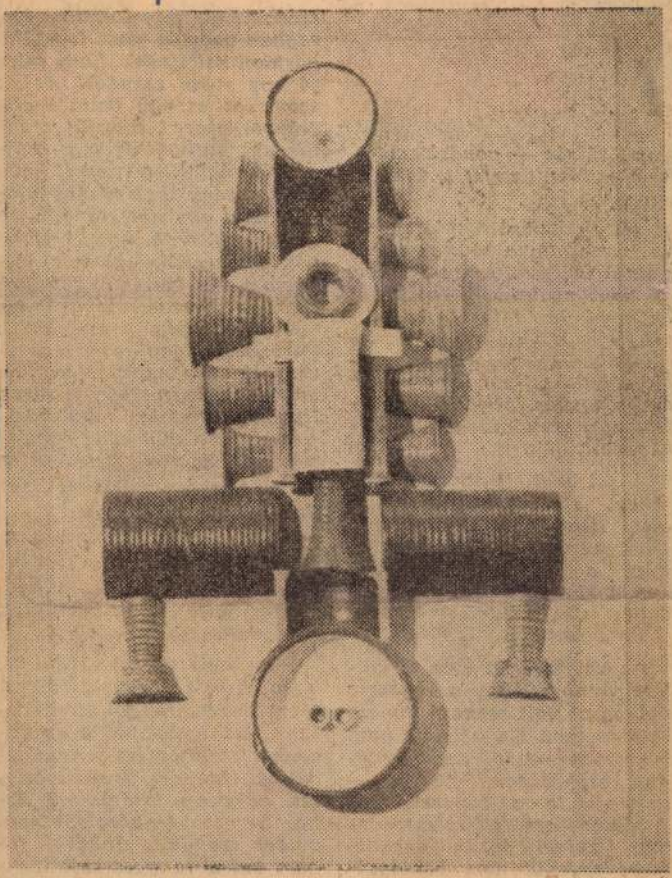

Dakó Judit kerámiája.

Dakó Judit

várakozó
mindkette
ajtók mög

azért túlzás — gondoltam —, hogy mindent ragaszt, de azért megpróbáljuk.

Nagy gonddal némi ragasztót nyomtam a lyukba és a pántot visszatoltam a helyére. Le kell nyomtatni — villant az agyamba. Mivel? A szekrénylábbal. Világos: a szekrénylábbal. Ökonómikus, precíz munkával megemeltem a szekrényt, és lábbal alácsúsztattam a szandált. Ez elég nehéz volt.

A jól végzett munka örömével aludtam el, és kellemes izomlázzal ébredtem. Most már mi sem egyszerűbb, mint a következő művelet: megemelni a szekrényt, és ügyes lábmozdulattal kirúgni alóla a szandált.

Az első kísérlet után rá kellett jönnöm, hogy a ragasztó méltatlan volt tegnapi tamáskodásomhoz. Ha mindent nem is, mindenesetre szekrénylábat szandálhoz ragaszt — szűrtem le a tapasztalatot. Áthívtam azt a szomszédomat, akivel jóban vagyok, mert egyedül nem boldogultam. Vele se. Így aztán ki kellett békülnöm a másik szom-

segével végre [illegible] ménye jutnunk. Igaz, a szandálom végleg ottragadt egy kis szekrényláb, a szekrénylábon meg egy kis szandál, no de az volt a fő, hogy egyben volt a szandál. Vidáman fölhúztam. Délután kettőkor azonban megéreztem, hogy valami baj van. A szandál... Reméltem, hogy gyári ragasztásánál ment szét, s az én mestermunkám állja a sarat. Úgy néztem meg, hogy a huszonegyezők szokták gusztálni a lapot. Sajnos, azonban az én ragasztásomnál ment szét. Taxival mentem haza.

Nem volt mit tenni: a szandált szép ívben kihajítottam az ablakon. (Másnap a házmester följelentett közterület beszennyezése miatt.)

S ha most valaki azt hinné, hogy dühös vagyok, téved. Mert hiszen irtó jól szórakoztam. Hol kapok én a száztizenkét forintomért ennyi izgalmat, humort, eredeti ötletet, váratlan fordulatot? Sehol. De azért legközelebb nem veszek szandált. Inkább fogom azt a rongyos száztizenkét forintot és eleve azt vágom ki az ablakon.

MDK

Daktay Gyula, építész

Hatvani építészmérnök. Fél évszázada gyűjt Hatvan történetére vonatkozó írásos és tárgyi anyagot.

(fénykép)

— : Házi múzeum

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1967 jún. 13.

Ø Daku József

Hunnabó Debrecen-
ben, 1929-ben
még élt

Grötfyzur

137. l.

Daku József

szurszabó segéd

Debrecenben

1906-

Görffyszür

149 l.

Dala Andor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1991 NOV 16

EGYETEMI LAPOK
Budapest

hol anyám vár türelmesen

1021

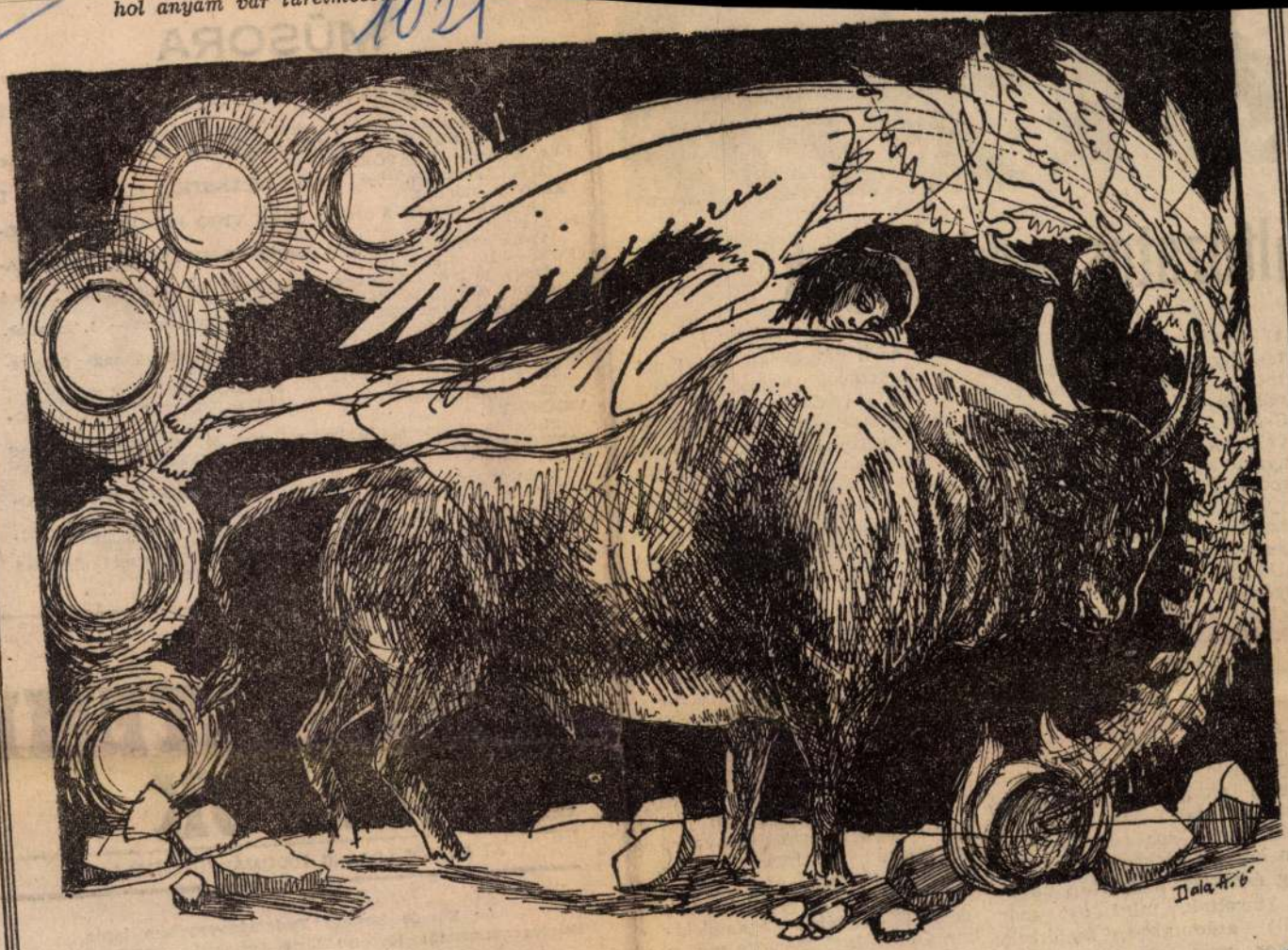

DALA ANDOR: Az angyal és a bika

változatos eredmények

ban
em
Me-

el-
tán
ónk
i a
éni
aj-
Igy
Bo-
ska
ar-

SC
dei
em
lső
er-
ek
ait
ust
k.
g-
ek
ő-
k
a
l-
a

váltásnál a MEAFC futója néhány méterrel utána váltott, a BEAC első helye továbbra is megmaradt. Sőt a C-futó, Friedrich Vilmos jóvoltából (aki azóta megnyerte az ELTE „Jó tanuló, jó sportoló" versenyét is) előnyünk tovább nőtt, Hegedüs András váltása után ismét percekig senki sem váltott „Düdü" befutását már az új győztest köszöntő taps, biztatás és diadalüvöltés kísérte. Második a Bp. Spartacus lett (majdnem 6 perccel később) és bronzérmes a Bp. MÁV Ig. SC csapata.

A *XVII. Nemzetközi November 7. Emlékversenyen*, amelynek kétnapos küzdelmeire október utolsó víkendjén, a Vértes északnyugati részén került sor (szintén frissen készült térképpel), a vendég északiak a sportág nagyjai taroltak, mint azt már múlt számunkban megírtuk. Ehhez még annyit érdemes hozzátenni, hogy az új térkép és a pályák — amint azt a Spartacus versenyein az utóbbi években megszoktuk — a nemzetközi színvonalnak jól megfeleltek. Az egyéni versenyben a szombati napon a BEAC-os csapatok a svédek után a legjobbnak bizonyultak. A vasárnapi váltó az északi győzelmek mellett csak a női kategóriában hozott magyar helyezéseket, második a Bp. Pedagógus, harmadik a Bp. Spartacus.

A *Keletmagyar Váltó Kupáról*, már beszámoltunk; november 7-én a *Barbácsi-emlékversennyel* fejezték be a versenyévet a tájékozódási futók a Vadaskert és a Látóhegy erdeiben. Az idényzáróra mintegy 160 versenyző jött el és cseppet sem idényzáró hangulatú izgalmas küzdelemben szoros eredmények alakultak ki. A legrangosabb férfi II. osztályú kategóriában OSC-s futó szerezte meg a győzelmet.

— papp —

15-én, vasárnap
MIHÁLY.
15-én, vasárnap
16-án, hétfő este
BEETHOVEN—BART
17-én, kedd du.
FÉLÉV 3. előadás.
17-én, kedd este
év 3. előadás.
18-án, szerda du.
TOK — II., illetve I
20-án, péntek este
Triana: A GYILKOSOK EJSZAKÁJA.
21-én, szombat este 7 órakor Folklór bérlet — 1. előadás. „RÖPÜLJ PÁVA".
22-én, vasárnap du. 1/24 órakor „Minálunk vannak fenyvesek". TOMPA LÁSZLÓ ELŐADÓESTJE.
22-én, vasárnap este 7 órakor SÁNDOR GYÖRGY ESTJE.
23-án, hétfő este 7 órakor A KEX EGYÜTTES BEAT-HANGVERSENYE.
24-én, kedd este 1/28 órakor a Csepel Művek Munkásotthona „ANTONIO VIVALDI" KAMARAEGYÜTTESÉNEK hangversenye.
25-én, szerda du. 1/26 és 8 órakor FILMMŰVÉSZETI SOROZATOK — II, illetve III.
27-én, péntek este 7 órakor „Megtehették volna" (Kavafisz). CSERHALMI ANNA ÉS CSERHALMI GYÖRGY ESTJE.
28-án, szombat este 7 órakor a Szegedi Egyetemi Színpad vendégjátéka. Déry Tibor: AZ ÓRIÁSCSECSEMŐ.

EGYETEMI LAPOK

AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM LAPJA

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem lapja
Felelős szerkesztő: Károlyi Mária. Terjeszti az ELTE KISZ és SZB
Megjelenik: minden második hétfőn.
Szerkesztőség: Bpest V., Egyetem tér 1—2. Telefon: 185—207.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat, Bpest, Blaha Lujza tér 1—3.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc. Szikra Lapnyomda.

DALA ANDOR.

Művei szerepelnek az alábbi tárlaton.

Losonci Miklós: XX. kerületi képzőművészek tárlata.

Művészet, 1970, ~~okt.~~ 9. aug.

MDK

Dala Andor

Kiállitási hir

Esti hirl p 1968 máj.3.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CAMION ÚJSÁG

1972 MÁR 4.

Dala Andor

1021

NEMZETKÖZI NŐNAPRA

DALA ANDOR GRAFIKÁJA

A SZOT 1972. január 10-én megtartott ülésén hozott határozat értelmében 1972. március 15. és május 1. között valamennyi szakszervezeti funkcionárius és szervezet köteles beszámolni a választások óta eltelt időszak munkájáról, bizalmiktól a központi vezetőségig egyaránt.

Vállalatunknál már e határozat megszületése előtt megkezdődött a választott testületek tervszerű beszámoltatása, a végzett munka értékelése és a további tennivalók meghatározása. Még a múlt év decemberében adott számot a forgalmi szb vezetősége, majd az idén januárban a műszaki szakszervezeti bizottság tagjainak számvetését értékelte a vszb. Február 18-án pedig egyszerre négy — a kereskedelmi, gazdaságigazgatási, jogi és ellenőrzési, valamint a nemzetközi — osztálybizottság titkára ismertette az elmúlt évi munkát.

Jogi és ellenőrzési osztálybizottság

A jogi és ellenőrzési osztálybizottság vezetőségválasztása 1970. december 16-án történt meg. A szakszervezeti választások utáni időben igyekeztünk megismerni és érvényre juttatni az osztálybizottsági tagok többségének álláspontját. *Döntéseink és állásfoglalásaink előtt minden esetben kikértük a tagság véleményét,* s ez a későbbi munkavégzés során igen nagy segítséget jelentett részünkre.

Dolgozóink valamennyien szakszervezeti tagok. Az év folyamán három alkalommal tartottunk szakszervezeti taggyűlést. A taggyűléseket általában őszinte légkör jellemezte, amely jelentősen elősegítette a vezetőség munkáját, a feladatok megoldását.

Termelési tanácskozást négy esetben tartottunk. Vezetőségi üléseinket nem a munkatervben rögzített időközökben, hanem általában a feladatok felmerülésekor tartottuk. Szükség szerint *a szakszervezeti bizalmiakat is meghívtuk a vezetőségi értekezletekre,* ahol tájékoztattuk a legfontosabb szakszervezeti, gazdasági, politikai feladatokról és kikértük véleményüket.

Az osztálybizottság első fontos tevékenysége az együttműködési megállapodás előkészítése és aláírása volt.

Agitációs és propagandamunkánk főleg az egyéni beszélgetések, a csoportos sporttevékenység és az oktatás területén jutott érvényre. Az egyéni beszélgetések anyagából havonta információs jelentést készítettünk, melyben a szakszervezeti élet eseményeiről, a vállalattal kapcsolatos véleményekről és [illegible] hangulatáról tájékoztattuk a szakszer-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGYETEMI LAPOK
Budapest

1972 MAR 27

Dala Andor

1021

NÉPBALLADA III. *(Dala Andor grafikája)*

A magyar mecenás

„Rendkívül nagy érdeklődés mellett nyílt meg a New York-i Manhattan Country School aulájában a Művészet Angela Davis védelmében elnevezésű kiállítás. Több mint 200 mű — kép és szobor — alkotja a kiállítás anyagát, amerikai, szovjet, kubai, francia, mexikói, osztrák, NDK- és NSZK-beli, valamint latin-amerikai művészek alkotásai, közöttük Picasso, Moore, Salvador Dali, Chagall egy-egy műve, de magángyűjtők küldtek be Renoir, Degas, Leger, és Toulouse-Lautrec képeket és rajzokat is. A kiállítást, amely egyben aukció is, a magyar Somogyi István kezdeményezte az elmúlt év végén, amikor 31 festményét felajánlotta Angela Davis perköltségének fedezésére. Valamennyi kiállított és eladott alkotás a fiatal polgárjogi harcosnő védelmét szolgálja és egyben kifejezi a haladó művészvilág szolidaritását Angela Davisszel."

(Magyar Nemzet 1972. III. 17.)

Somogyi István grafikái megjelentek az Egyetemi Lapokban is. Akkor már jó nevű, nem pályakezdő festőművész volt, s nem a „megjelenés, előfordulás" gondolatával adta, honorárium nélkül képeit újságunknak.

Ezért volt számomra érthető az első pillanatban, hogy egy — azóta Picasso és többek által is támogatott — mozgalom kezdeményezője lett. Somogyinál képeiben és életében a meglepő — sokaknak talán megdöbbentő — az egyszerű őszinteség. Hónapokra beköltözött egy építőipari gyárba, munkásokkal élt, evett az üzemi konyhán, s festett olyan hiteles képeket a munkás-életről, amilyent csak olyan tud, aki a tehetsége mellett együtt él, együtt érez a választott téma alanyaival.

Nagy léptekkel, üres tarisznyával, asztalos legényként indult a galgamenti kis faluból és tehetsége, embersége emelte a hosszú, küzdelmes évek során műveit a festészet legnagyobbjainak társaságába.

k. m.

Egyetemi Színpad

Március 28-án, kedden este 7 órakor:
A TOLCSVAY EGYÜTTES ÉS AZ EX TANGÓ MŰSORA

Március 29-én, szerdán du. 1/26 órakor:
YVES MONTAND FILMJEI V.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

15

EGYETEMI LAPOK
Budapest

Dala Andor

1021

NÉPBALLADA IV. (DALA ANDOR GRAFIKÁJA

Folklór esztétik
könyve a Kossut
dó gondozásában
az Esztétikai Kis
jaként.

— Kötetem első
retterjesztő cél
ezért egy fejeze
vasmányos mód
folklórral kapcsolatos elméleti
gondolatok fejlődését, illetve
különféle történeti jellegű
adatokkal szolgál, a második
fejezetek pedig a kérdés elméleti jellegű megközelítését
adják. Ismeretterjesztő célokat
szolgál a kötet végén elhelyezett bővebb bibliográfia,
amely összegyűjti a magyar
nyelven megjelent munkákat,
ezenkívül pedig a legfontosabb
külföldi szerzők köteteinek címét is közli.

— Hogyan foglalnád össze
a folklórral kapcsolatos elképzeléseidet, amelyek kötetedben is nyilván kiindulópontként szolgált?

— A folklórt igyekeztem
társadalomtörténetileg definiálni. Könyvem elején bőven
bemutatom azokat az elképzeléseket, amely a népi alkotóművészettel kapcsolatosak. Elgondolásom lényege végül is
az, hogy a folklór a művészet
sajátos válfaja, pontosabban
az osztálytársadalmakban az
elnyomott osztályok tudattar-

talma. Igyekeztem ezenkívül esztétikai kategóriákban gondolkodni, amely a folklór esetében nem könnyű, hiszen térben és időben végtelenül kiterjedtek e terület határai, s emellett a közgondolkodásban számos olyan, bevett, kézzel fogható, mégis semmitmondó meghatározások élnek a folklór vonatkozásában, amelyek éppen esztétikai szempontból nem használhatók.

— Néhány szót talán könyved keletkezéséről.

— Még egyetemista koromban közreműködtem a Kultúra Világa népművészettel foglalkozó fejezetének megírásá-

lanul zsugorodik, a tengeri
város festészete különös fénynyel pompázik. A neves mesterek közül is kiemelkedik
Tiepolo lágy színeivel, lenge
alakjai derűt varázsolnak a
lagunák palotáiba, vagy a körülöttük épült villák falaira. A
kötet jelentőségét növeli, hogy
a neves velencei mesterről

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CAMION ÚJSÁG

1972 MAJ 27

Dala Andor
1021

Dala Andor: NEMZEDÉKEK

Já

Köztud
sok prob
dobokkal
repednek, amiből később tö-
rés lesz, ennek következtében
a fékhatás egyenlővé válik a
nullával.

Az egyik csoportvezető sze-
rint ezek a problémák egyet-
len okra vezethetők vissza: az
ilyen típusú fékdobok külső
felületén van egy rádiuszos
bemarás, ahol a falvastagság
5 milliméterre csökken, míg
máshol 10 milliméter felett
van.

A műszakiak véleménye sze-
rint a gumitömlő szelepének
nem kell ily módon helyet biz-
tosítani, mivel elfér ott is,
ahol a falvastagság a 10 milli-
méteres érték felett van.

Ha ezt az észrevételt megfe-
lelő módon tudnánk közölni
a gyártó céggel, hármas sikert
érnénk el: nekik nem kellene
egy olyan műveletet elvégezni,
ami teljesen felesleges, a gép-
kocsi hibalehetősége csökken-
ne, nekünk pedig kevesebb
gondunk, munkánk lenne!

Oldal István

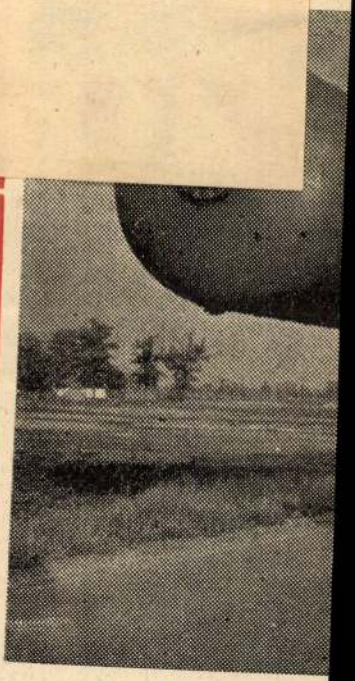

Ez a fura szállítmá
zánkba a Szovjetunióból. S

Egy tavaszi napon ismer-
kedtünk meg. Frissen,
halkan duruzsolt a motorja.
Kamaszos étvággyal nyelte a
kilométereket.

Mindketten a tavaszt érez-
tük. Neki a tavasz a biztonsá-
got jelenti. Megúszta a telet.
Nem került a roncstelepre.
Még a cseh utakkal is megbé-
kélt, most nem olyan veszé-
lyesek.

Ilyenkor öröm a száguldás.
Nagy szakértelemmel kerül-
geti ki az úttesten éktelenke-
dő sebeket, melyeket a tél
vasfogai okoztak. Az öreg
Rába régi ismerőse ennek az
útszakasznak. Nem barátok.
Időnként ellenségnek tekinti

jobbak, mint a mi házaink
Jóleső érzéssel nyugtázom
tényeket. Kezdem otthon érez
ni magamat, íme egy nagy ra
kás hordalék, amott már le
hullott a vakolat, igaz, hogy
kis helyen, de lehullott, ez a
lényeg, éppen úgy, mint ott-
hon. Még tovább filozofálok
de hirtelen a levegőbe repü-
lök. Nyugi, szakikám, egy vas-
úti átjárót kereszteztünk. El-
nézést, máskor lassítok, erre

MDK

Dala Andor, [ ]

Kiállít a pesterzsébeti

„Tanuszi tárlaton."

r: Hír 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. máj. 3.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 JAN 10

EGYETEMI LAPOK
Budapest
Dala Andor

NÉPBALLADA II.

1021

(Dala Andor grafikája)

Böröczki Károly lenleg a Geometri tag. A fiatal okta vező titkára, késő ben KISZ-összekötő.

1969 szeptemberében választották meg a TTK szakszervezeti titkárává, ahol többek között megszervezték a nem oktató dolgozók törzsgárdatagságát.

Dr. Máté Gábor tudományos kutató, az ELTE jogi karán végzett. 1965-ben a JTK KISZ-szervezet vb-titkárának választották, majd 1970-től a kari pártszervezet szervező titkári funkcióját látta el.

1966 óta a Magyar Jogtörténeti Tanszék tudományos munkatársa, ahol akadémiai státuszban tevékenykedik, de részt vállal a tanszék oktató-nevelő munkájából is.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CAMION ÚJSÁG

Dala Andor grafikusművész

1021

HÁBORÚS REKVIEM (LINOMETSZET)

„Kézfogás" előtt

Képzőművészeti kiállításra készülődik a Hungarocamion. A kiállító Dala Andor grafikusművész. Ez eddig rendben is lenne: komoly tehetségű fiatalemberről lévén szó, az érdeklődők a tárlatot bizonyára megtekintik.

Csakhogy e kiállítás létrejöttében mégis van néhány szokatlan, rendhagyó mozzanat. A tárlat tervezett színhelye például: egy autós vállalat „díszterme": a Cinkotai úti VII. emeleti „oszlopos szoba". Megszokottabb lenne valamelyik hivatalos kiállítóhelyiség vagy legalább valami „kultúrházféle".

Ám szokatlan a folytatás is: a művész — bár nem közismert — igen tehetséges, önálló világú ember. Pedig az iratlan rossz hagyomány azt diktálná: szárnypróbálgató kezdő vagy dilettáns legyen a képzőművészeti vendég. Hisz a jelesebb művészek mintha vonakodnának az ilyen bemutatkozástól.

De a legszokatlanabb: a kezdeményező, az oly gyakran felületesen és sommásan prakticizmussal, túlzott technicizálódással vádolt ifjúság, a KISZ támogatja és rendezi ezt a bemutatkozást, mintegy külön is figyelmeztetve az elhamarkodottan ítélkezőket: a munkáskultúra gyarapításának ügyét a fiatalok legszemélyesebb feladatuknak tekintik.

Lesz tehát kiállításunk, kiállítónk, remélhetőleg nézőközönségünk is. S reméljük: sikerül létrehozni valamit, ami nem csupán helyi jelentőségű, de jelképesen is kifejezheti: a művelődő munkásság ismét felsőbb osztályba készül.

Az egyetlen kérdőjel: ha már e tárgyban a fiatalok kezdeményeztek, mellékük állnak-e most és a későbbiekben az idősebbek is?

A kiállítás rendezői, s mi magunk is hisszük: a műszaki ember, a gyakorlati ügyekben érdekelt fizikai dolgozó sem zárkózik csupán gyakorlati hasznú ügyei mögé.

Egy művész kezet nyújtott. Becsületes kéz, grafikái tanúsága szerint nyílt tekintetű, egyszerű beszédű, tehetséges ember keze. Érdemes elfogadni ezt a kézfogást.

— nád —

VARÁZSLAT (MONOTYPIA)

Fekete g
épület
dánk
rét, mindnyájunk Jani bácsiját.

Már régen — évek óta — aggodalommal néztük mindig hajlottabbá görbülő alakját, féltve figyeltük szemünk előtt lezajló tragédiáját: betegségét, amely mindennap elvett életéből, betegségét, melyet nagy önfegyelemmel igyekezett legyűrni. A kötelességteljesítés növelte erejét, újra és újra megjelent régi társai, barátai körében — az oktatóteremben, hogy eleget tegyen hivatásának.

Szeretet övezte halk, szerény egyéniségét. Becsület vette körül a mindig aktív, sokoldalúan tevékeny Kálmán Jánost, aki egy percre sem nyugodott bele betegségébe, aki az iránta megnyilvánuló aggodalmat haragosan hárította el, mondván: „Ne foglalkozzatok velem, erős vagyok, munkaképes vagyok".

Sokoldalú embernek ismertük Jani bácsit, aki miután éppen betegsége miatt kénytelen volt a camionos hivatást abbahagyni, hallatlan energiával teremtett új hivatást: ő lett a vállalat műszaki oktatótisztje. Alaposan elsajátította az új ismereteket, úttörőmunkát végzett abban az időszakban, amikor a régi technikáról (a Kázmérokról, a Skodákról) „áttértünk" az új technikára, a Volvókra. Ő volt az első „Volvo-professzora" a vállalatnak, határtalan lelkesedéssel sajátította el az új ismereteket és adta tovább társainak, tanítványainak.

Apostola volt oktatási munkánkban a szemléltető oktatásnak, szeretettel művelte a filmpropagandát, felcsavott önkéntes „filmhíradósnak" és ragyogott az örömtől, ha sikerült valamit megörökítenie vállalatunk életéből.

A munka éltette, a sokoldalú tevékeny élet adott újra erőt gyönge testének, a munkatársak szeretete egyenesítette újra és újra már hajló, egykor szálas alakját.

Akkor szűnt meg szíve dobogni, amikor már végképp kiesett kezéből a munka, amikor már nagy akarását ledöntötte az alattomos, évek óta támadó súlyos betegség.

Szeretettel és kegyelettel őrizzük emlékét.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton köszönjük meg a Hungarocamion valamennyi dolgozójának azt a mély emberi együttérzést, amellyel gyászunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Szigeti Lászlóné
Szigeti Éva és Lívia

Gépjármű-tulajdonosok, figyelem!

Az Állami Biztosító felhívja a magánmotorkerékpár- és -autótulajdonosok figyelmét, hogy az 1972. évi felelősségbiztosítási díj megfizetésére ez évben is névre szóló postautalványt küldenek ki. Ennek postai bélyegzővel ellátott feladóvevénye szolgál a jövőben is a díj befizetésének igazolásául. A postautalványok kiküldése folyamatban van. Azok a budapesti magángépjármű-tulajdonosok, akik január 15-ig nem kapták meg az értesítést és postautalványt, az ÁB lakhely szerint illetékes kerületi igazgatóságánál vehetik azt át. A további hibák elkerülése érdekében azonban helyesebb, ha a Budapest, XIV., Erzsébet királyné út 58. számú kirendeltségéhez fordulnak (telefonon 833-330, írásban vagy személyesen), ahol a felelősségbiztosításokat tartják nyilván egész Budapest területére. Itt megszüntetik az okot, amiért a gépjármű-tulajdonos nem kapta kézhez a postautalványt.

A postautalvánnyal együtt a gépjármű-tulajdonosok űrlapot is kapnak, amelyen az esetleges változást (gépjárművét nem üzemelteti, a járművét eladta, elajándékozta stb.) közölhetik. A változások időben való közlése minden gépjármű-tulajdonosnak saját érdeke!

A szemlélet marad?

Közismert, hogy hamarosan milyen változásokon megy át a Ceglédi úti telep.

De még ilyen körülmények között dolgozunk, s bizony gyakran „piti" ügyek miatt kell bosszankodnunk. Már-már olyan ez a hely, mint a süllyedő bárka. Amire nincs szükség, azt kiszórjuk, újért már nem adunk pénzt, mert nem érdemes. Vannak azonban könnyen „kivédhető helyzetek" is.

Bosszankodnak például a rakott, áthaladó, meghibásodott gépkocsik vezetői: személyi poggyászaikat a kocsikban kell hagyniuk. Ugyanakkor: évek óta foglalja a helyet az öltözőben a sok ottfelejtett kacat.

Az is különös, hogy ugyanitt még bilétarendszer sincs. Így azután ne csodálkozzanak az illetékesek, ha egyszer bejelentés érkezik: valaki lemberdzsekben jött és kabátban távozott.

Ismételjük, apróságok ezek, de a rekonstrukció megvalósításáig is elkerülhetnénk az efféle oktalan lezserséget, még mielőtt általánossá válik. Az új kereskedelmi és forgalmi telepen új szemléletre is szükség lesz.

— N. M. —

camion újság

A HUNGAROCAMION
Nemzetközi Autóközlekedési
Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
DETVAY ISTVÁN
Kiadja: a Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Felelős kiadó:
Csollány Ferenc
Előfizetési díj egy évre 20 forint
Szerkesztőség:
Budapest X., Ceglédi út 11.
Telefon: 474-723/180, 186 mellék
INDEX: 26 104

72-1228 Szabadság Lapnyomda, Debrecen
Felelős vezető: Reményi Sándor

Daba Andor
festő

MDK

Az alföldi festészetben kapcsolódnak a kiállításon szereplő „Öregasszony-fej"-e és a „Ház a hegyoldalon" cirnü képe.

Galambos Ferenc: Két vidéki ex libris kiállítás
Művészet, 1969. január - 34 lap.

Dala Andor
festő

Részt vett a tárlaton.

Losonci Miklós: XX.kerületi képzőművészek tárlata.
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 35.lap

Sala Andor

Szerepel az alábbi távlatban

F. B.: Pesterzsébeki Képzőművészek
Tavasri Tárlata

Csili 1970 ápr.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1988 ÁPR 20

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1021

Dala Andor: Leány-arc

Dala Andor

— Egy gyalogos egy óra alatt megtesz hat kilométert, egy kerékpáros pedig 18 kilométert...
— Tanárnő kérem, ilyen példa! ...a rakéták korában?

Kesztyűs Ferenc karikatúrái

MDK

Dala Andor
grafikus

Részt vett a tárlaton.

Merei Ottó: A XX. kerületi képzőművészek ...
Művészet, 1964. január - 47 kép

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGYETEMI LAPOK
Budapest

1971 NOV 1

Dala Andor

1021

NÉPBALLADA I. (DALA ANDOR GRAFIKÁJA)

Nagy jazz-előadók Supraphon-lemezen:

SARAH, LENA BILLIE, ELLA

SLÁGERZENE! — E vád mind az Egyetemi Lapok 12. számában bemutatott *Ellington*, mind a fent jelzettek esetében felmerülhet. Gyökere — véleményem szerint — a felületes zenehallgatás, hiszen a nagyon is ismerős melódia, hangszerelés stb. alapján fogalmazódik meg a gyors ítélet. Az ilyen zenehallgatás másik következménye, hogy „kibírhatatlannak" tűnik a zene, amikor a melódia, hangszerelés stb. nem ismerős. Analóg eset ezzel, hogy például a Vivaldi-concertók „háttérzeneként" is bömbölhetnek, ugyanakkor Bartók műveit csak figyelmes hallgatás esetén lehet „kibírni".

A fent felsorolt „slágeresnek" tűnő énekesnőket, színrelépésük idején vadnak, sőt sokan „elviselhetetlennek" tartották, míg az idő és a jazztól sokat tanuló kommersz könnyűzene meg nem édesítette a *gerald* mennyire biztos ebben a stílusban is. *My melancholy baby* című számát figyelve kénytelenek vagyunk elismerni, hogy ő a legtechnikásabb, a legvirtuózabb, a legkönnyedebb, a leg... Nem, a lemezen mégsem ő a legjobb, még akkor sem, ha azt is hozzátesszük, hogy ő van a leginkább együtt a kísérő együttessel. Érzésem szerint *Billie* és *Sarah* a lemez hőse: nem valóságos értékrend, hanem a lemez jellege miatt. *Billie Holiday*, aki ugyan kimondottan swingénekes, számait mindig a maga eredeti blue-sos stílusára formálta át. Ki is mondta ezt: *„Sohasem szerettem semmit úgy előadni, ahogyan az a papíron áll. A melódiát áthasonlítom a saját egyéniségemhez. Ez minden, amit tudok."* Ez éppen elég — különösen a *The man I love* című számára gondolva — amikor igazat adunk Kerouacnak,

Dala Andor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGYETEMI LAPOK
Budapest

1971 MÁR 1'9
1021

DALA ANDOR GRAFIKÁJA

ALKOT

OLDAL

Ceruza-sorok Szilágyi Ákos versei elé

Szellemi rokonomnak érzem-tudom ezt a nagy-tehetségszárnyú fiút, akiről versei ürügyén szólok. Olyan emberrel, gondolkodóval, költővel van itt találkozásunk, aki a minden-[illegible] művelés alá, an-

a vibráló versbeszéd — nála gondolatisággal, társadalmiséggal párosulva hitelesítődnek.

Bálványrombolás? eretnekség lenne, amit csinál?

Ha a körénk rakódó valóság hamis frontjaival va-

MDK.

Dala Andor

Mezőkövesdi kiállitásának kritikája

Északmamyagrország 1965 máj.29.lap67

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁR 19

Budapester Rundschau

Dala Andor

1021

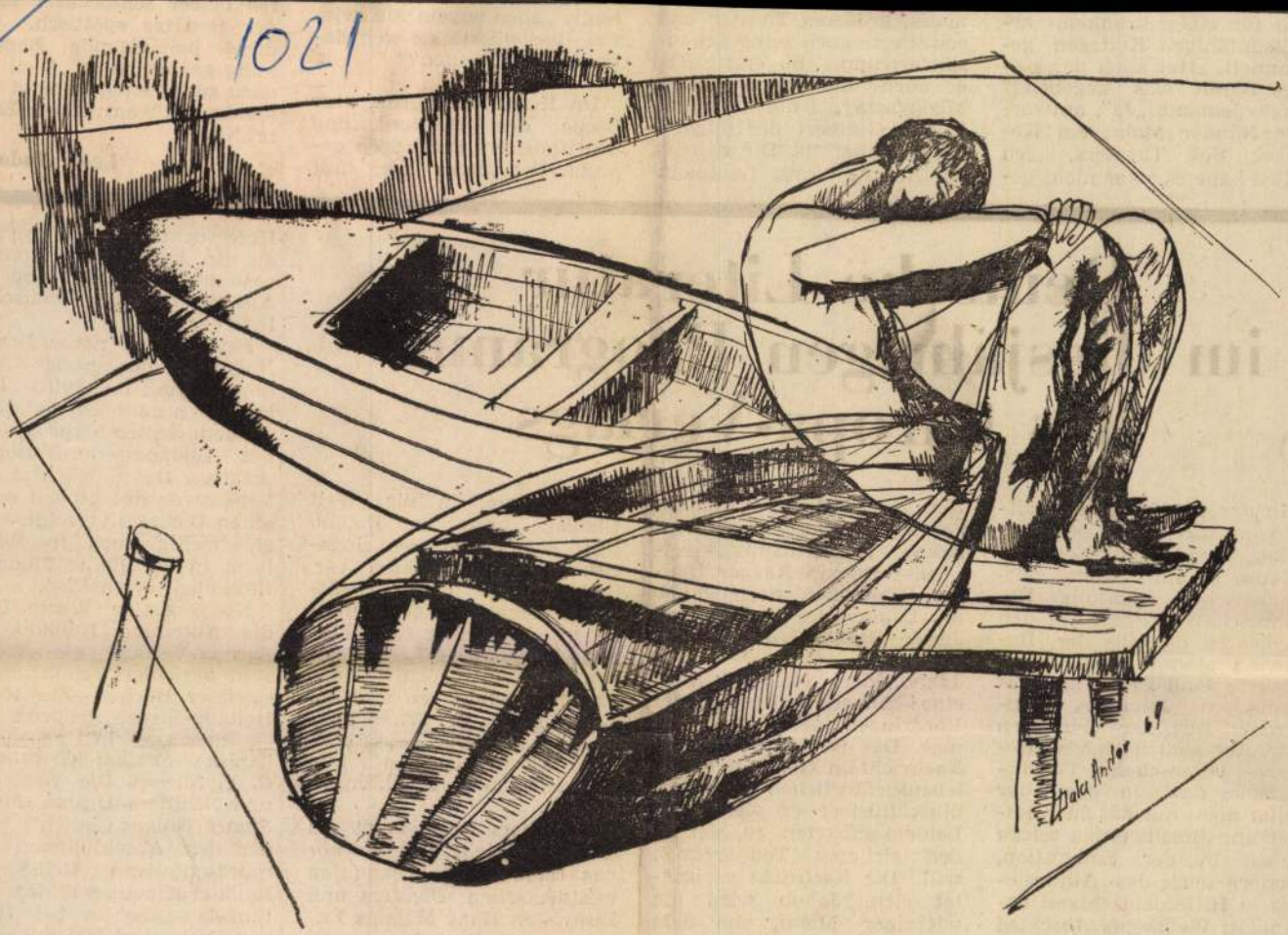

Grafik von Andor Sorki-Dala

HAU

den für einen kranken, arbeitsunfähigen Kollegen gesammelt. „Hat auch der geizige Bálint 'was gegeben?" fragte jemand. „Ja", antwortete Nándor Máhr, ein Komiker des Theaters, „ich selbst habe es zwar nicht ge-

neues, größeres Theater und erweiterte auch seine Schauspielertruppe. So engagierte er auch die junge Vilma Medgyaszay, die spätere Yvette Guilbert des ungarischen Kabaretts. Die damals am Anfang ihrer Laufbahn

Nagy, „aber
viel Bockwür
für kaufen k

★

Im Kabare
Szene des
Schriftstellers
probt. Der A

Deutsche Literatur im diesjährigen Programm des Europa-Verlags

In der zweiten Jahreshälfte kann das Lyrik bevorzugende ungarische Leserpublikum in einer Reihe zeitgenössischer Dichtung Bekanntschaft machen mit den Gedichten des aus der Bukowina stammenden Österreichers Paul Celan und des Deutschen Johannes Bobrowski. Aus der deutschen Literatur sind noch vier Romane vorgesehen: Feuchtwangers *Exil*, in dem der Autor nicht nur das an Kummer und Beschwerden reiche Leben in der Emigration, sondern auch das Alltagsleben in Hitlerdeutschland behandelt; Weißkopfs *Abschied vom Frieden* spielt in den Jahren 1913/14 und gibt ein glaubwürdiges Bild der zum Tode verurteilten Habsburger Monarchie. In der volkstümlichen Reihe „Männer der Jahrhunderte" erscheint Jakob Wassermanns spannender Roman *Kaspar Hauser*. Schließlich noch *Jakob der Lügner*, der erste Roman Jurek Beckers, des jungen Schriftstellers aus der DDR. Jakob, der Titelheld, hört eines Abends beiläufig vom Vordringen der Roten Armee. Das ist eine wertvolle Nachricht im Getto. In einem lebensgefährlichen Augenblick flüstert er sie einem Leidensgefährten zu, der in den sicheren Tod rennen will. Die Nachricht verbreitet sich, Jakob wird ein wichtiger Mann, von dem man weitere Nachrichten erwartet. Und Jakob beginnt zu lügen. Seine Lügen halten die Lebensgeister wach, bis das Getto geräumt wird. Mit diesem, in die Welt Chagalls führenden Roman stellt sich Becker dem ungarischen Leserpublikum vor.

Unter dem Titel *Leuchtschiff* erscheint eine Sammlung ausgewählter Erzählungen von Siegfried Lenz. Wieder aufgelegt werden Thomas Manns Erzählungen und ein Erzählband von Franz Kafka, der alle vom Schriftsteller veröffentlichten und nachgelassenen Erzählungen enthält.

Besonders interessant zu sein verspricht *Das Verhör von Habana* des bekannten westdeutschen Dichters und Essayisten Hans Magnus Enzensberger. Der Autor war längere Zeit in Kuba, in seinem Buch rekonstruiert er in Form der modernen dokumentarischen Literatur die Untersuchung im Anschluß an die kubanische Konterrevolution von 1961 und die Abwehr der amerikanischen Intervention.

Peter Weiss' neues Drama *Hölderlin*, das großes Aufsehen erregt und viele Diskussionen ausgelöst hat, steht auf dem Septemberprogramm des Budapester Nationaltheaters. Das Stück, das den Lebensweg des großen deutschen Dichters verfolgt, wird gleichzeitig auch in Buchform in der Reihe Moderne Bibliothek erscheinen.

Noch einige Worte über die Abteilung Helikon des Europa-Verlags, die Werkstatt besonders schön ausgestatteter Bücher. Zur Reihe Helikon-Sterne gehören Tucholskys auch in Ungarn bekanntes *Schloss Gripsholm*, C. F. Meyers *Die Richterin* und Schillers Drama *Maria Stuart*. Heines Gedichte werden den Abschlußband der repräsentativen Reihe der Helikon-Klassiker bilden. Als Einzelausgabe ist bei Helikon Frobenius' *Der schwarze Dekameron* mit Farb- und schwarz-weiß Aufnahmen afrikanischer Volkskunst geplant.

Gabriella Joó

BUDA

Dala Béla

kisfaludi

~~[illegible]~~ gazdag

ember, Mühereskedő

és festő, Bolognaban,

ahol saját háza van.

Genthon István körlése

1943. V. 1.

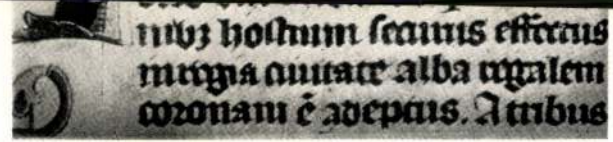

A MAGYAR KIRÁLY KORONÁZÁSA

Magyar mester miniatúrája a Képes Krónikában, 1374—1376

Külföldi szerzők ámulva számolnak be a szent koronával való megkoronáztatás tekintélyt és jogot adó jelentőségéről. A nemzet hódolata ez a jogrend eszménye, a helyes forma előtt

Dala Béla

Munkácsy

— **Magyar festők sikere Olaszországban.** A bolognai *Circolo Artisticoban* néhány nap előtt nyilt meg olasz és magyar festőművészek közös kiállitása. Magyar részről *bátaszéki Horváth Géza, kisfaludi Dala Béla* és *mezőkövesdi Takács István* festőművészek szerepelnek a kiállításon és a bolognai lapok őszinte elismeréssel emlékeznek meg a magyar festők munkásságáról. A kiállitás ünnepélyes megnyitásán jelen volt *Murgács Kálmán*, az ismert nótaköltő is, akit a közönség, a magyar festőkkel együtt, szeretettel ünnepelt.

Pesti Hirlap

1939. május 6.

Dala Béla

Magyar Nemzet képes
mell. 1939. jun. 11.

(Lent:)
Kisfaludi Dala Béla: Pieve di Misileo

Kisfaludi Dala Béla: Firenze felé

A római Collegium Hungaricum
[illegible]

Dala Béla

* **Magyar festőművész külföldi sikere.** A római „Circolo Artistico"-ban most nyilt meg Brighi, Bonfiglio, Accorsi, Trisolini olasz festőművészek és Dala Béla magyar festőművész kiállítása. Az olasz lapok kiemelik, hogy Dala Béla érdekes szinekkel, dekorativen dolgozik és nagy elmélyedés látszik a munkáin. Összesen hatvan munkát állított ki, amelyek közül a kritikusokat legjobban megragadta a „Vasárnap délután" és a „Hosszú árnyék" című érdekes, sokszínű munkája. A kiállításon különböző temperamentumu festők állítottak ki: Trisolini és Brighi a modern irányokat követik, Bonfiglio a már ismert művészi formákban fejezi ki magát és Accorsi a középuton halad.

*

est

Uj Magyarság 1935

dec. 13.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Dala Béla

kisfaludi.

Uj Szalon

1934. ápr. kiáll.

Zugligeti részlet, of.
Dömösi részlet, of.
Pince bejárat.

U. o. 1934. máj.–
jun kiáll.

Vyires,
Erdőbelye
Munka közben
of.

Dagobert Frey

Kunsthistorisches Inst

Denkmalarchiv

VIII.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTS.
492/1924.

K. Dála Béla

Kastély a Rio mellett c. festm. –
repr. Magyarság Képes mell. 1936 X. 11.

Pisztelétes

Draskóczyné Szentiványi Zsuzs

úrnőnek

H

XI. Budafo

SZINHÁZ

Müsoron kivüli szám Szegeden

Szeged, augusztus 14

Az ünnepi játékok lassan befejezésük felé közelednek. A Fekete Mária és János vitéz diszletei már a raktár mélyén alusszák álmukat, a parasztruhák, a vörös huszáruniformisok szépen becsomagolva az Operaház nagy szalmafonatu kosaraiban, az egyik tetejére csak ugy könnyen odavetve, Kukorica Jancsi sok sikert látott cifra szüre. Még két nap s a Dóm-tér ismét csendes, eltünnek a tribünök, állványok s a sokat zavart galambok zavartalanul fészkelhetnek továbbra is a templom falán.

A müvészek közül is sokan utazhatnának, de akinek már nincs is dolga, az is meghosszabbitotta egy nappal itt tartózkodását, összeálltak ők, kiknek két hét óta egy pillanat sem állt saját rendelkezésükre, hogy teljesen önzetlenül még egy estén át szórakoztassák a közönséget, hogy a bevétel a maga teljes egészében a segédszemélyzetnek jusson.

A müsoros estét a Belvárosi mozi helyiségében tartották s már napokkal azelőtt elkelt minden jegy. Kilencre hirdették a kezdetet, de már negyedkor ember-ember hátán tolongott az ajtók előtt, kik egyelőre megelégedtek azzal, hogy szinpadról ismert kedvenceiket, civilben maguk között lássák.

Végre, kilenc órakor megszólalt a csengő, pár pillanat mulva a pesti méreteket szolgáló mozi az utolsó helyig megtelt s a függöny előtt megjelent *Janovics* Jenő dr., a szabadtéri játékok főrendezője. Üdvözölte a közönséget, megköszönte eddigi pártfogását, emlitette, hogy sok támadás érte azon a cimen, hogy a bemutatott darabok nem a Dóm-térre valók, kifejtette, hoggy ez a müfaj most van kialakulóban, a Fekete Mária már egy nagy lépés volt ezen a téren s mig kizárólag erre a szinre irt drámák nincsenek, addig nézzék el neki, hogy a közönségnek Madách, Herczeg és a legmagyarabb költő szavait nyujtja. Kéri, ne nevezzék Szegedet „magyar Salzburg"-nak, Szeged magyar, speciálisan magyart akar nyujtani, ezzel s nem nemzetközi jellegével akarja a külföldet ide csábitani. Végül köszönetet mondott mindazoknak, kik munkásságukkal lehetővé tették az idei szabadtéri játékok létrejöttét.

Ezekután *Várkonyi* Zoltán lépett a függöny elé konferálni. Kezében hatalmas sétapálca, mely ugyan már furkósbotnak is beillik, saját szavai szerint azért hozta magával, mint az egyszeri paraszt, amikor a birósághoz fordult — önvédelemért. Uj, a szerep körében, de a közönség hálásan tapsolja, különösen, mikor a nyitott ablakon berepült fecskét denevérnek nézi.

A müsort a *Szentpál*-csoport nyitja meg a Bizáncban táncolt ballettel, élükön *Bauer* Lilla, ez a kompozició az ő müve, egyik legsikerültebb számuk.

A müsor igen változatos. Összeállitása és rendezése *Várkonyi* és a fáradhatatlan *Sarlay* Imre müve. Állandó meglepetéssel szolgál, olyan mint egy igen jó sikerült zsákba macska, senki sem tudja, mi lesz a következő szám, se a közönség — se a müvészek.

Igen ötletes volt *Ascher* Oszkár szavaló duettje *Takács* Margittal, a müvésznő stilizált székely estélyi ruhája ügyesen simult az előadott versekhez. *Sarlay* csalódásig hü szinészutánzásaival, *Kabók* Győző előadásával, *Bardócz* Rózsa költeményekkel aratott nagy sikert.

Solthy György magyar dalokkal, *Szabó* Ilonka — ennivaló volt rózsaszin organdi ruhájában — két áriával szerepelt. A legnagyobb sikere természetesen *Kiss* Ferencnek volt, három Petőfi-dal előadásával. A közönség tombolva követelt ráadást, hiába mutatta Várkonyi Zoltán a balett-táncosokat megszégyenitő pantomimikával, hogy már elment, vissza kellett hivni s kaptunk ajándékba, mint egy gyöngyszemet, a *Füstbe ment terv*-et.

Berki Lili és *Gózon* Gyula kis darabban szerepeltek, pár pillanatra a szinpadra lopva az Othello tragikus hangulatát.

A müsort villámtréfák tarkitották, melyek közül legnagyobb sikere a mesekönyvből ismert *Három kivánságnak* és a tréfának beillő skót jelenetnek volt. Vésztjósló hangon hörgi a sokoldalu Sarlay a csinos Ihász Klárinak — megcsaltál —, végül a revolver is előkerül, a mindvégig tagadó nő holtan összerogy — pincér, csak egy pár virslit hozzon — jelenti ki a skót jeges nyugalommal.

Az előadás éjfélkor ért véget, a közönség csak nehezen hagyta el a nézőteret; sehogy sem akarta elhinni, hogy már vége van Szeged egyik legkedvesebb, leghangulatosabb estjének.

Festetics Ilona grófnő

* **A szegedi ünnepi játékok vasárnap véget érnek.** Mint Szegedről jelentik, vasárnap tartják az ezidei ünnepi játékok záróelőadását. A *Bizánc* kerül szinre vasárnap s a Dóm-térre sokezer nézőt várnak. A záróelőadáson a kultuszminisztérium képviseletében megjelenik *Tasnády-Nagy* András államtitkár és vitéz *Haasz* Aladár miniszteri tanácsos. *Szendy* Károly polgármester és számos közéleti előkelőség jelentette be részvételét. Az idei nagy siker arra inditotta a játékok rendezőségét, hogy a jövő évben harminc napra szélesitik ki a Dóm-téri játékok programját. A vasuti kedvezmény érvénye vasárnap estig tart, visszautazni augusztus 18-án éjfélig lehet. A külföldiek 20-ikáig igénybevehetik a kedvezményt. Pontos számszerü adatok még nem állnak rendelkezésre, de annyi bizonyos, hogy a julius 31-én kezdődött szabadtéri játékok 11 előadásának, a vasárnapival együtt, több mint *százezer nézője volt*. A szombati előadás táblás ház előtt ünnepi eseményként zajlott le és vasárnapra elővételben minden jegy elkelt.

* **Az Országos Szinészegyesület szinészképző iskolájában** a szeptember hó folyamán tartandó felvételi vizsgálatokra való jelentkezések megkezdődtek. A drámai, vigjátéki és operett-szinjátszásra egyképpen előkészitő, három évfolyamu iskolában mind a gyakorlati, mind az elméleti tárgyakat a legkiválóbb tanárok tanitják. Az intézet a közoktatásügyi minisztérium és az Országos Szinészegyesület közös felügyelete alatt működik. Igazgatója: *Galamb* Sándor dr. A felvételre vonatkozólag felvilágositásokat — délelőtti és délutáni hivatalos órákon — készséggel az az intézet vezetősége. (Dohány-utca 20. szám, telefon: 133-818.)

* **M. Utassy Gizi** (Teréz-körut 6. Telefon: 111-969) balatoni nyaralásából hazaérkezett és müvésztáncképző studiójában megkezdte a tanitást. A beiratkozókat egész nap fogadja.

* **Allan Elisabeth,** a leglányosabb külsejü hollywoodi filmsztár is befutott Budapestre, miután Korda Sándoréknál Londonban Annabella a lelkére kötötte, hogy ne mulassza el azt az alkalmat, hogy az ünnepi pompába öltözött Budapestet megnézze. A müvésznő a *Rabszolgahajó* cimü Fox-film főszerepét játszotta legutoljára Beery Wallaceval és Baxter Warnerrel. Megigérte, hogy ha Pesten tud maradni, résztvesz a filmnek az ezen a héten tartandó diszbemutatóján. Egyelőre a Hungária-szállóban lakik és az első napon szerelmes lett a Dunába. Férje motorcsónakgyáros Amerikában és ide is természetesen elhozták motorcsónakjukat, amelyen ma délelőtt már ötven kilométert tettek meg Budapest közelében.

* **Évadnyitó előadás a Terézköruti Szinpadon.** A Terézköruti Szinpad szombaton este nyitotta meg az idei évadban kapuit. Előadásra került a mult évad nagysikerü darabja: *Dr. Kerekes Mária*. A főszerepet ismét *Bulla* Elma alakitotta. A közönség melegen fogadta a felujitást.

Az Állatkertben kedden és szerdán

Az Algiri Cercle Choral

operaegyüttes vendégjátéka

Csütörtökön: IX. szimfonia

MŰVÉSZET

* **Kisfaludi Dala Béla festőmüvész olaszországi sikere.** Magyar sikerről számolnak be ismét egyes olasz lapok. A cikkek dicsérettel emlékeznek meg *Kisfaludi Dala* Béla neves magyar festőmüvészről, aki már évek óta kint él Olaszországban s legutóbb a bolognai Casa del Fascio-ban három önálló kiállitást rendezett hazai és olasz tárgyu festményeiből. A bolognai lapok mükritikusai szerint Kisfaludi Dala Béla szin- és ábrázolástechnikája eredeti és uj utakra tör. Az osztatlan sikert aratott magyar festőmüvész ősszel több neves olasz festőmüvésszel, akikhez meleg barátság köti, Budapestre jön és a magyar fővárosban közös, magyar—olasz kiállitást rendez.

SPORT

Gróf legyőzte Csik Ferenc t 200 méteren és két országos rekord született a margitszigeti uj versenyuszoda megnyitó versenyén

Az uj rekordok: Hölgyek 100 méteres gyorsuszása Harsányi Vera 1 perc 08·8 mp. — 200 méteres hátuszás: Lengyel Árpád 2 perc 39·6 mp.

Ragyogó napsütéses időben, ünnepies külsőségek között, *Horthy* Miklós kormányzó jelenlétében kezdődött meg szombaton a *Magyar Uszó Szövetség* uszodaavató bajnoki uszóversenye és a *Horthy-kupáért* folyó nemzetközi vizipólókörmérkőzés. Az uj nyitott versenyuszoda zászlódiszben pompázott és a kormányzó fogadására megjelentek többek között *Röder* Vilmos, a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbizott honvédelmi miniszter, *Lázár* Andor igazságügyminiszter és *Keresztes-Fischer* Lajos tábornok, a kabinetiroda főnöke. A rendőrzenekar a himnuszt játszotta, ezután felvonultak a vizipólótornán résztvevő nemzetek csapatai: Ausztria, Belgium, Franciaország, Hollandia, Németország és végül a vendéglátó Magyarorrszág. Elsőnek *Kelemen* Kornél dr., az OTT elnöke mondotta el üdvözlő beszédét, majd ifj. *Horthy* Miklós, a MUSz elnöke üdvözölte a kormányzót és mondott köszönetet megjelenéséért.

Ezután *Drigny*, a *nemzetközi uszószövetség* elnöke francia nyelven mondott köszönetet a magyar nemzetnek és az államfőnek a nagyszabásu vizipólótorna megrendezéséért s annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a torna is hozzájárul a nemzetek sportszerü társadalmi összefogásához.

A kormányzó válaszában üdvözölte a vendégeket és a magyar vizipólócsapatot, amelynek kiváló tagjai annyi büszke örömet szereztek neki és a magyar nemzetnek.

A kormányzó beszéde után nyomban megkezdődött az uszóverseny, amelynek nagy érdeklődéssel várt főeseménye a *200 méteres gyorsuszóbajnokság volt*. Hatan állottak fel a starthoz és indításra *Csik* és *Gróf* egyszerre érték a vizet. A két uszó fej-fej mellett szelte a vizet és 50 méternél egyszerre fordultak. A második hosszban *Gróf* némi előnyt szerzett, 100 méternél (1 perc 04.6 mp.) valamivel előbb fordult, de a harmadik hosszban *Csik* felnyomult és 150 méternél egyszerre érintették a medence falát. A fordulóban *Gróf* bentragadt, *Csik* fordulója viszont nagyszerüen sikerült és jó háromnegyed testhossz előnnyel indult az utolsó hossznak. Már mindenki *Csik* biztos győzelmét várta, de *Gróf* nem adta fel a küzdelmet, az utolsó 25 méteren ellenállhatatlan finisbe kezdett, tempóról tempóra csökkentette hátrányát és a közönség harsogó biztatása mellett tiszta karcsapással *Csik* előtt ütött be a célba. Ideje csak 2 *perc 16.6 mp.* volt, jó forduló esetén 2 *perc 15 mp.* is lehetett volna.

Harsányi Vera kitünő rekordidővel győzött a 100 méteres női gyorsuszásban és *Lengyel* Árpád is rekordjavitással nyerte a 200 méteres hátonuszóbajnokságot.

A verseny részletes eredménye a következő:

100 méteres hölgy gyorsuszás: Bajnok: *Harsányi* Vera (BSE) 1:08.8 perc, országos rekord! (régi rekord: Lenkey Magda 1:09.4 perc), 2. *Ács* (BSE) 1:09 perc, 3. *Biró* (TFSC) 1:15.6 perc.

4x100 méteres hölgy gyorsuszóstaféta: Bajnok: a BSE (Hidegh, Sóthi, Ács, Harsányi) 5:21.8 perc, 2. FTC 6:02.8 perc.

Férfi számok:

100 méteres melluszás: Bajnok: *Engel* György (SzUE) 1:14.6 perc, 2. *Barócsi* (MESE) 1:16 perc, 3. *Vágó* (UTE) 1:16.4 perc.

200 méteres gyorsuszás: Bajnok: *Gróf* Ödön (UTE) 2:16.6 perc, 2. Csik (BEAC) 2:16.8 perc, 3. *Körössi* (UTE) 2:19.2 perc.

200 méteres hátuszás: Bajnok: *Lengyel* Árpád (BEAC) 2:38 perc, országos rekord! (régi rekord: Lengyel 2:39.6 perc), 2. *Heisen* (Egri TE) 2:45 perc, 3. *Somogyi* (FTC) 2:48.8 perc.

Magyarország csapata 8:0 arányban győzte le Hollandia vizipólócsapatát a Horthy Kupamérkőzésen

A nagy nemzetközi vizipólótorna szombati eredményei a következők:

Ausztria—Belgium 3:3 (2:2).
Németország—Franciaország (3:1 (2:1).
Magyarország—Hollandia 8:0 (2:0).

A *Bródi — Sárkány, Homonnai — Hazai — Kánási, Németh, Halasy* összeállitásu magyar csapat szünet előtt bizonytalanul mozgott és csatársora, különösen Német, sok kapufát dobott. A második félidőben érvényesült a magyarok nagyobb tudása és a vizipólójáték minden szépségét csillogtatva, feltartózhatatlanul érte el egyik gólját a másik után.

Szünet előtt Németh dobta mind a két gólt. A második félidőben a gólok a következő sorrendben estek: Homonnai, Németh, Halasy, Németh, Hazai, Németh.

Magyarország atlétikai bajnokságának szombati eredményei

A 100 méteres sikfutásban a jó formában lévő *Gyenes* csak centiméterekkel győzött *Kovács* felett. A nap legérdekesebb versenyszáma a 800 méteres sikfutás volt, melyet *Szabó* Miklós 1 perc 54.2 mp.-es idővel nyert meg. *Szabó* eredménye bajnoki rekord. A rudugrásban a 390 cm.-t *Zsuffka* már az első kisérletre átvitte, mig *Bácsalmásinak* csak második kisérletre sikerült. Mivel a 400 cm.-t egyik sem vitte át, a bajnoki cimet *Zsuffka* nyerte el. Az 5000 méteres sikfutásban mintegy 3500 méter lefutása után *Szabó* Miklós feladta a versenyt. A részletes eredmények a következők:

100 méteres sikfutás (Szokolay-vándordij): bajnok: *Gyenes* (MAC) 10.6 mp., 2. Kovács (BBTE) 10.6 mp., 3. Ember (DEAC) 10.7 mp., 4. Nagy (MAC) 10.8 mp.

Rudugrás: bajnok: *Zsuffka* (MAC) 390 cm., 2. Bácsalmási (BEAC) 390 cm., 3. Csányi (MAC) 380 cm., 4. Pálossi (NyVSC) 340 cm.

800 méteres sikfutás (Zuber Ferenc-vándordij): bajnok: *Szabó* Miklós (MAC) 1 perc 54.2 mp., bajnoki rekord! 2. Harsányi (BBTE) 1 perc 54.8 mp., 3. Aradi (DEAC) 1 perc 55 mp., keleti kerületi rekord! 4. Istenes (MAC) 1 perc 55.7 mp. Az első kör lefutása után Szabó a harmadik helyről előretört és igen erős iramot diktálva, elhuzott Harsányi és Aradi mellett. Az első kör ideje 57.4 mp. volt.

Távolugrás: bajnok: *Koltai* (BBTE) 711 cm., 2. Gyuricza (Beszkárt) 696 cm., 3. Horváth II. (PAC) 673 cm., 4. Horváth I. (DTE) 673 cm.

200 méteres gátfutás: bajnok: *Kovács* (BBTE) 24.3 mp., 2. Héjjas dr. (Beszkárt) 25.6 mp., 3. Pálfi (MTK) 25.8 mp.

Gerelyvetés: bajnok: *Várszeghi* (TFSC) 67 m. 48 cm., 2. Makkay (BBTE) 63 m. 75 cm., 3. Csányi Barna (MAC) 59 m. 13 cm., 4. Bácsalmássi (BEAC) 57 m. 62 cm.

5000 méteres sikfutás. bajnok: *Kelen* (BBTE) 15 perc 07.6 mp., 2. Csaplár (MAC) 15 perc 08.6 mp., 3. Esztergomi (Beszkárt) 15 perc 09.8 mp., 4. Németh (MAC) 15 perc 19.8 mp.

Az első nap eredményei alapján a Szent István-vándordijért folyó küzdelemben: 1. *MAC* 25 pont, 2. *BBTE* 24 pont, 3. *Beszkárt* 8 pont.

Ifjusági bajnoki számok: 4×100 méteres stafféta: Budapest kerület bajnoka: *UTE* (Baranyai, Regős II., Somlós, Kárpáti) 44.8 mp., 2. LESOK 45.7 mp., 3. BBTE 46.2 mp., 4. FTC 46.8 mp. A harmadiknak befutott MTK csapata tulváltott.

4×100 méteres stafféta: Budapest kerület bajnoka: *UTE A.* (Szörényi, Faragó, Zoltai, Kiss II.) 11 perc 13.2 mp., 2. LESOK 11 perc 22.4 mp., 3. UTE B. 11 perc 26 mp.

Vasárnapi sportesemények

A Magyar Uszó Szövetség bajnoki uszóversenye és vizipólómérkőzések a Horthy Kupáért

A vasárnapi uszóverseny délután fél 4 órakor kezdődik és első száma a *100 méteres gyorsuszóbajnokság*, amelyet még a formájában hanyatlott *Csik* Ferenctől sem lehet elvitatni. *Gróf* Ödön szombaton 1 perc 04.6 mp.-cel kezdte a 200 métert, ami csak 100 méteren 1 perc és néhány tized másodperces formát jelez, ezzel pedig már második lehet, bár *Zólyomi* és *Körösy* erősen meg fogják szoritathatni.

A további versenyszámok: 100 méteres *hátonuszás, hölgyek* 200 méteres melluszása és a 400 méteres gyorsuszóbajnokság. A vizipólómérkőzések sorrendje és időpontja a következő:

4 óra 30 perc: *Ausztria—Hollandia.*
5 óra 10 perc: *Belgium—Franciaország.*
5 óra 50 perc: *Magyarország—Németország.*

A *magyar—német* mérkőzés már eldöntheti az egész körmérkőzés sorsát is, mert amelyik csapat győz, emberi számitás szerint a *Horthy Kupa* első védője is lesz. Az 1922. évi magdeburgi ötös csapatok tornáját nem számitva, a két ország válogatott csapata ezideig 17 mérkőzést játszott egymással, amelyek során a következő végeredmény alakult ki:

	Játszott	Győzött	Dönt.	Veszt.	Gólarány
Magyarország	17	14	2	1	80:37
Németország	17	1	2	14	37:80

A mult évi berlini olimpiászon 2:2 arányban döntetlenül mérkőzött egymással a két csapat,

KIBŐVÜLT

a Rudas Gyógyfürdő Juventus rádiumos kádfürdő osztálya

A kibővitett gyógyosztály a fokozott keresleti igényeket is zavartalanul kielégiti.

Nyitva reggel ½7-től este 6-ig.

1937

de ebben a döntetlen eredményben közrejátszott a szerencse és a német közönség is a németek javára. Ezidén ugyancsak *Berlinben* találkozott a két csapat és a magyar csapat biztos fölénnyel verte *3:2-re* szivós ellenfelét. A két csapat vasárnapi valószinü összeállitása a következő:

Magyarország: Bródi — Hazai, Sárkány — Halasy — Bozsi, Németh, Brandi.

Németország: Klingenburg — Baier, Gunst — Strauss — Kienzle, Schneider, Schulze.

A mérkőzést vagy a belga *de Raeve*, vagy a francia *Delbord* fogja vezetni.

Magyarország 1937. évi atlétikai bajnokságai *a Beszkárt-sporttelepen, délután 4 órai kezdettel*

Az atlétikai bajnokságok második napján tiz bajnoki verseny kerül eldöntésre. A legérdekesebbek ismét a futószámok. *Kovács* 200 méteren nem indul, igy ez a bajnokság *Gyenes* biztos zsákmánya lesz. Mult vasárnapi 100 méteres *10.4* mp.-es eredménye alapján 22 mp.-en belüli időt várunk tőle. *21.5—21.6* másodpercre mindenesetre képesnek tartjuk, különösen ha valamelyik ellenfele meg fogja szoritani.

400 méteren *Kovács* és *Vadas* párharca uj rekordot hozhat. *Vadas* már többször futott 49 mp.-en belül ebben az évben, de ennyit tud a fiatal *Görkói* is. Semmi különös momentumnak nem kell közrejátszania, hogy a győztes ideje belül legyen a 48.5 mp.-en.

Az 1500 méteres futásban *Szabó* Miklós, ha menő kedvében lesz, megdöntheti mult heti *3 perc 51.8 mp.-es* rekordját, ami annál könnyebben sikerülhet neki, mert ellenfelei 1000 méterig nyomni fogják a tempót. *Harsányi* pedig már *1 perc 55 mp.-en* belül is futott ezen a távon.

A 10.000 méteres verseny favoritja *Kelen*, akinek egyetlen ellenfele a saját magyar rekordja.

A további versenyszámok a következők: *Magasugrás, hármasugrás, sulydobás, diszkoszvetés, 110 és 400 méteres gátfutás.*

() **Csik Ferenc Wembleyben versenyez Szent István hetében,** ahol az angolok meghivására a 100 méteres gyorsuszásban áll starthoz. Az angol uszószövetség nagyszabásu nemzetközi versenye augusztus 21-én kerül megrendezésre.

() **Az Európa-evezősbajnokságok szombati eredményei.** *Amszterdamból* jelentik: *Kormányos négyes:* I. előfutam: 1. Dánia 6 perc 51.8 mp. 2. *Magyarország* 6 perc 53.9 mp. 3. Franciaország 7 perc 02.7 mp. II. előfutam: 1. Németország 6 perc 47.8 mp. 2. Ausztria 6 perc 51.4 mp. 3. Délszlávia 6 perc 54.3 mp. A döntőbe tehát Hollandia, Olaszország, Dánia és Németország került. *Kormányosnélküli kettős:* I. előfutam: 1. Svájc 7 perc 33.2 mp. 2. Franciaország 7 perc 42.2 mp. 3. Délszlávia 7 perc 55.4 mp. II. előfutam: 1. Olaszország 7 perc 31.2 mp. 2. *Magyarország* 7 perc 44 mp. 3. Hollandia 7 perc 47 mp. A döntőbe Dánia, Németország, Svájc és Olaszország került. *Egyevezős:* I. előfutam: 1. Studach (svájci) 7 perc 24.3 mp. 2. Banos (francia) 7 perc 32.1 mp. 3. Olsen (dán) 7 perc 32.6 mp. II. előfutam: 1. Eesthoff dr. (német) 7 perc 23.2 mp. 2. Steinleitner (olasz) 7 perc 26.9 mp. 3. Velds (holland) 7 perc 45.3 mp. A döntőbe a lengyel, osztrák, svájci és német versenyző került. *Kormányos kettős:* I. előfutam: 1. Franciaország 7 perc 51.2 mp. 2. Hollandia 7 perc 59 mp. 3. Délszlávia 8 perc 36.9 mp. II. előfutam: 1. Lengyelország 7 perc 56.3 mp. 2. Svájc 7 perc 58 mp. 3. *Magyarország* 8 perc 08 mp. A döntőbe Olaszország, Németország, Franciaország és Lengyelország került. *Kormányosnélküli négyes:* 1. Németország 6 perc 40.4 mp. 2. Hollandia 6 perc 43.6 mp. 3. Dánia 6 perc 44.1 mp. 4. Franciaország 6 perc 54.4 mp. Csak egy futam volt, az első kettő, Németország és Hollandia, valamint a pénteki győztes Svájc és *Magyarország* került a döntőbe. *Kettős párevezős:* I. előfutam: 1. *Magyarország* 6 perc 54.9 mp. 2. Franciaország 6 perc 59 mp. 3. Délszlávia 7 perc 12.5 mp. II. előfutam: 1. Svájc 6 perc 55.5 mp. 2. Belgium 7 perc 05.4 mp. 3. Csehország 7 perc 21 mp. A döntőbe tehát Németország, Olaszország, *Magyarország* és Svájc jutott. *Nyolcevezős:* I. előfutam: 1. *Magyarország* 6 perc 11.5 mp. 2. Hollandia 6 perc 16.8 mp. 3. Délszlávia 6 perc 16.9 mp. II. előfutam: 1. Dánia 6 perc 10 mp. 2. Franciaország 6 perc 16.9 mp. 3. Csehország 6 perc 30.6 mp. A döntőbe Olaszország, Németország, *Magyarország* és Dánia került.

() **Még mindig Svédországban versenyeznek az amerikai atléták.** *Stockholmból* jelentik: A *Malmőben* rendezett nemzetközi atlétikai verseny fontosabb eredményei a következők: *200 méteres sikfutás:* 1. Walker Perrin (USA) 21.6 mp. 2. Mallott Ray (USA) 22.3 mp. *800 méteres sikfutás:* 1. Rantil (dán) 1 perc 57.1 mp. *1000 méteres sikfutás:* 1. Bush Ross (USA) 2 perc 31.6 mp. 2. Kucharski (lengyel) 2 perc 32.5 mp. *110 méteres gátfutás:* 1. Staley (USA) 14.6 mp. *Magasugrás:* 1. Walker Melvin (USA) 200 cm. *Rudugrás:* 1. Warderdam Cornelius (USA) 425 cm. *Diszkoszdobás:* 1. Levy Phil (USA) 49 m. 58 cm. *Sulydobás:* 1. Green (svéd) 14 m. 40 cm. 2. Houtzager (holland) 13 m. 76 cm. 3. Levy (USA) 13 m. 35 cm. *Kalapácsvetés:* 1. Malmbrand (svéd) 51 m. 29 cm. 2. Warngard (svéd) 51 m. 25 cm. 3. Houtzager (holland) 49 m. 69 cm., holland rekord!

Rákóczi-út 16. szám alatt épülő bérházunkban **kiadók**
november 1-re igen tágas
2 és 3 szoba-hallos lakások
tálalóval, garderobe-szobával, továbbá **1-szobás komfortos garconlakások,** összes lakások központifütéssel és melegvizszolgáltatással.
Felvilágositások **a helyszinen** és **Singer Varrógép Részv.-Társ.,** IV., Semmelweis-utca 14. sz., I. emelet

() **Kikapott a Hungária Bukarestben.** *Bukarestből* jelentik: Ripensia—Hungária 2:0 (1:0). A mérkőzést a bukaresti Venus-pályán játszották 10.000 főnyi nézőközönség jelenlétében. Góllövők: az első félidő tizenötödik percében Dobai, majd a második félidő 38 percében Bindea. A Ripensia megérdemelten nyert. A Hungária csak a második félidő egy részében volt egyenrangu ellenfele a bukaresti csapatnak.

() **Magyar—cseh tenniszmérkőzés a Középeurópai Kupában.** *Prágában* augusztus 20-án és 22-én kerül eldöntésre a magyar—cseh Középeurópa Kupa tenniszmérkőzés, amelyre a MOLTSz hat játékost küld fel a cseh fővárosba. Ezek: Szigeti, Dallos, v. Bánó, Ferenczy, Pető, Asbóth. Az egyes mérkőzéseket az első négy játssza, mig párosban a Dallos—Szigeti és Pető—Asbóth-pár képviseli szineinket. A csehek meglehetősen könnyen veszik ezt a találkozót, mert első három játékosukat: Menzelt, Hechet és Sikét nem játszatják Magyarország ellen. A cseh csapat: Caska, Czejnár, Vodicka, Melzer, (egyes játékosok), Stingl, Pachowski, Drobny.

LÓSPORT

() **Bársony nagy fölénnyel győzött Boss és Duce ellen a Gödöllői-dijban.** Kellemetlen közjáték zavarta meg a szombaton lefutott *Gödöllői-dij* eredményeinek a kihirdetését. Az 1000 méteres versenyben ugyanis nem kisebb nagyságok jelentek meg a startnál, mint az *Igazgatósági-dij* győztese: *Ugolin*, a „nagy" *Duce*, a *Cinkotai-dij* nyerője: *Boss* és az *Igazgatósági-dijban* formáján alul futott *Bársony*. Indítás után a sövények mellett *Szepes* vezette a mezőnyt, de a külső helyről induló *Bársony* már 400 méternél hatalmas lendülettel az élre tört, faképnél hagyta a hetes mezőnyt és feltartva győzött. A második helyért nagy küzdelem fejlődött ki *Boss* és *Duce* között, amelyből *Boss* került ki győztesen. Az eredménykihirdetésnél a második és harmadik hely közönsége füttyszóval és hangos kiáltozással nyilvánitotta nemtetszését *Bársony* feltünő formaváltozásán, mert hogy legutóbb mint 2 reás favorit pontosan utolsónak maradt le az *Ugolin* által megnyert *Igazgatósági-dijban*. A 2400 méteres *Ujpesti-dijban Situtunga* igen könnyen bánt el *Gammával*, amely hat hosszal előzte meg a harmadik helyezettet *Nowhere-t*. A 2800 méteres *gátversenyben* Stecák biztosan vezette győzelemre *Wait-a-bitet*, amely a finisben fölényesen verte meg *Dániát* és *Regulust*. Az 1300 méteres hendikepben a 17-es mezőnyből *Aprilia* lett első *Area Szelasszie* és *Sirály II.* előtt. A favorizált *Amourette* csak hatodik tudott lenni. A *kétévesek* eladóversenyében a fogadott *Marmara* biztosan győzött *Torbágy* és *Hawai* ellen. A *nyeretlen kétévesek* hendikepjét a favorit *Ábránd* nyerte *Agrippina* és *Sukoro* ellen. A nap utolsó futamában a favoritok ismét vereséget szenvedtek. Győzött *Csatártó* a titkos tipp *Medici* ellen, mig harmadik *Fék* lett. A verseny részletes eredménye a következő:

I. futam: 1. *Situtunga* (pari, Teltschik), 2. Gamma (1¼, Esch), 3. Nowhere (6, Gutai). Tot. 10:15, 11, 12. Befutó: 10:24. — II. futam: 1. *Wait-a-bit* (4, Stecák), 2. Dánia (6, Blaskovics), 3. Regulus (4, Cseszkovics). Tot.: 10:60, 21, 21, 15. Befutó: I—II. 217, I—III. 130. — III. futam: 1. *Aprilia* (4, Keszthelyi), 2. Area Szelasszie (10, Pfendler), 3. Sirály II. (8, Csömöri). Tot.: 10:48, 32, 30. Befutó: I—II. 254, I—III. 205. — IV. futam: 1. *Bársony* (3, Weissbach), 2. Boss (3, Schejbal), 3. Duce (pari, Teltschik). Tot. 10:37, 14, 14, 13. Befutó: 10:131. — V. futam: 1. *Marmara* (2, Pfendler), 2. Hawai (5, Fodor), 3. Torbágy (10, Simics). Tot.: 10:39, 18, 17, 40. Befutó: I—II. 76, I—III. 589. — VI. futam: 1. *Ábránd* (2, Teltschik), 2. Agrippina (4, Klimscha A.), 3. Sukoró (5, Csaplár). Tot. 10:50, 19, 15, 21. Befutó: I—II. 88, I—III. 192. — VII. futam: 1. *Csatártó* (5, Esch), 2. Medici (4, Keszthelyi), 3. Fék (3, Simics). Tot.: 10:47, 19, 23, 17. Befutó: I—II. 147, I—III. 137.

() **A bécsi lóversenyek szombati eredménye.** I. futam: 1. *Mágnás* (1½, Szokolai). Tot.: 10:25. — II. futam: 1. *Csendőr* (2½, Dósai), 2. Mankó (6, Horák). Tot. 10:22, 12, 21. — III. futam: 1. *Medina* (3, Csuta), 2. Ultimó (3, Szilágyi), 3. Csák-chik (4, Dósai). Tot.: 10:47, 14, 20, 15. — IV. futam: 1. *Ariadne* (4, Heiling), 2. Egyetlen (1½, Szentgyörgyi). Tot.: 10:60, 29, 16. — V. futam: 1. *Laborc* (2½, Hagelin), 2. Vivó (2½, Trunk), 3. Vihar (3, Czánth). Tot. 10:23, 15, 14, 21. — VI. futam: 1. *Talisman* (2½, Dósai), 2. Tökkirály (2½, Esch G.), 3. Grey hope (3, Valentin). Tot.: 10:34, 13, 13, 15. — VII. futam: 1. *Merise II.* (4, Valentin), 2. Corsica (3, Horváth I.). Tot. 10:25, 20, 30.

() **A Magyar Lovaregylet vasárnapi versenyének főszáma a 12.000 pengővel dijazott 1200 méteres Festetics Tasziló herceg-emlékverseny.** Ebben a futamban azok a kétéves mének és kancák vesznek részt, amelyek még nem indultak. A futamban a valószinü indulók a következők:

San Francisco (Balog)
Diktátor (Gutai)
Mive való (Teltschik)
Dragonyos (Szentgyörgyi)
Dugó (Klimscha A.)
Sydney (Weissbach)
Bonnie (Esch)
Pilatus (Schejbal).

Az itállókból nyert értesülések szerint *Diktátor, Mire való* és *Bonnie* mutattak olyan formákat otthoni próbáikon, amelyek alapján elsősorban veendők számitásba a fogadásoknál. Sötét lovakról lévén szó, természetesen sok minden lehetséges. Jelöltjeink a vasárnapi versenyre a következők:

I. *Napfelkelte — Verekedő — Cavalliero*
II. *Vinkó H. — Dobos — Tisane*
III. *Bitang — Aszfaltbetyar — Nordlan'*
IV. *Diktátor — Bonnie — Mire való*
V. *Aderno — Kópia — Honvágy*
VI. *Lemnos — Serény — Szántás*
VII. *Alvajáró — Amaranthe — Sárkány.*

GAZDASÁGI ÉLET

Mi hát az igazság a rövidlejáratu valutakölcsönök kérdésében?

A *Magyarság* julius 31-iki számában komoly forrásból sulyos aggodalmak hangzottak el a kölcsöntipus jövendő sorsa felett. A *Magyarság* augusztus 3-iki számában viszont jólinformált és egyuttal legjobban érdekelt tényező erélyes nyilatkozatban utasitotta vissza a fenti cikk állitásait, sajnos anélkül, hogy sikerült volna eltüntetnie a problémát fedő homályt, amely megakadályozza, hogy a nagyközönség végre tisztán lásson ebben a nagyfontosságu és a gazdasági életet bizony számtalan vonatkozásban közelről érintő kérdésben.

Mi, mint a gazdasági élet semleges figyelői, akiknek természetes kötelességünk a különböző gazdasági tényezők mindegyikének rendelkezésére állani, ha valamelyik közérdekü kérdésnek a tárgyalása szükségessé válik, közöltük a hozzánk beküldött megnyilatkozásokat minden kommentálás nélkül, hogy még a látszatát is kerüljük annak, mintha a felmerült vitában az egyik vagy a másik fél pártját fognánk és ezzel befolyásolni igyekeznénk olvasóközönségünket. Fölfogásunk szerint ugyanis a gazdasági élet kommentátora csak ilyen irányelvek alapján teljesitheti kielégitően felelősségteljes hivatását, ami azonban nem zárja ki utólagos állásfoglalását pro vagy kontra, ha azt a tárgy helyes megvilágitása érdekében szükségesnek látja.

Sajnos azonban, előfordul nem is egyszer, hogy a hivatásos közgazdász is tanácstalanul és értelmetlenül áll gazdasági életünknek egyes eseményeivel szemben. Adódnak problémák, melyek óriási kérdőjel gyanánt merednek gazdasági életünk utján és amelyekre válasz nincs, bárhogy is töri az ember a fejét. Azok pedig, akiknek a kezében van a rejtvény kulcsa, hallgatnak, titkolódznak és megelégszenek a mesebeli varázsló szerepével, aki mindenkit halálos ráijesztéssel kővé dermeszt, aki titkait kikutatni merészkedik.

Igy van ez a szőnyegen lévő kérdéssel is. Olvastuk az első hozzászólást a rövidlejáratu valutakölcsönök tárgyában, olvastuk a választ is és mivelhogy ezekután még mindig nem értettük a dolgot, elővettük az idevágó rendeleteket és a megkötött egyezségek szövegét és belemerültünk a paragrafusok labirintusába. Ennek megtörténtével pedig valljuk be őszintén: most, hogy minden vonatkozásban és legapróbb részleteiben is ismerjük az egész ügyet — egyáltalában nem ismerjük ki magunkat!

Elmondjuk szépen sorrendben, miről van szó. A magyar állam nemrég rendezte külföldi adósságainak egy részét. Mi akkor elismertük ennek az eseménynek a nagy horderejét, leszögezve, hogy különösen a váltókölcsönre vonatkozó megoldás mintapéldája annak, miként kezelendő ilyen kényes feladat az összes körülmények figyelembevételével és az adott lehetőségeknek a legmesszebbmenő kihasználásával. Az egyezmény lényege: másfél százalék kamat és másfél százalék törlesztés, összesen tehát három százalék — a tőketartozás legalább 55 százalékának az elengedése mellett. El kell ismerni, hogy ezt a megoldást az adott helyzetben kifogásolni aligha lehet.

Hogy fest ezzel szemben a magánadósságok rendezése? Az errevonatkozó egyezség átlagban 5⅜ százalékban állapitja meg a külföldi hitelezők részére devizában fizetendő kamat- és tőkeszolgáltatást és kötelezi a magyar magánadósokat, hogy e devizaszükséglet fedezésére kereken kilenc százalékot fizessenek be a lebonyolitással megbizott Külföldi Hitelek Pénztárába. Ebben az összegben a pénztár jutaléka is bentfoglaltatik. Tőkeengedményről nincs szó.

Az állam és a magángazdaság kötelezettségei között tehát elég tekintélyes különbözet mutatkozik. Ez még akkor is gondolkodóba ejtené az embert, ha a tőkeengedmény terén jelentkező aránytalanság figyelmen kivül maradna. A nem állami váltókölcsönök jelenlegi tőkeálladékát 300 millió pengőre becsülik. Ezeknek a kamat- és tőkeszolgálatára fentiek szerint legalább 15 millió pengőnek megfelelő devizákat kell transzferálnunk. Hatalmas összeg ez. És ha nem is minekünk okoz fejtörést annak a felhajtása, mégis figyelemmel külkereskedelmi mérlegünk eddigi eredményeire, az az érzésünk, hogy e kötelezettség teljesitésére nyugodt szivvel csak abban az esetben lehetett vállakozni, ha a szóbanforgó külföldi tartozásoknak valutában ma még fennálló tőkeálladéka már csak töredéke az eredeti tőketartozásnak, vagyis, hogy azoknak egy tekintélyes részét időközben vagy visszaváltani, vagy előnyösen pengőre konvertálni sikerült.

Most két dolog lehetséges. Az egyik, hogy ez a feltevésünk téves, mely esetben tényleg az egész körülbelül 15 millió pengő devizában lesz transzferálandó és akkor érthetetlennek tünik, hogyan lehetett gazdasági életünkre nézve ilyen felette terhes kötelezettséget vállalni ugyanakkor, amikor az állam érdekei valóban a legmesszebbmenő védelemben részesültek?

A másik lehetőség azonban, hogy feltevésünk mégis csak helyes és hogy az egykori külföldi valutakölcsönöknek egy r észe most már nem valutakölcsön, sőt már nem is külföldi kölcsön, hanem előnyös és az országra nézve mindenképpen örvendetes konvertálás utján visszakerült derék magyar kezekbe. Hogy ez számszerüleg és összegszerüleg mennyit tesz, fogalmunk sincsen. Minél több, annál jobb. De ha elenyésző kis részről lenne csak szó, akkor is jogos a kérdés: miért nem engedik át a visszaváltásnál mutatkozó nyereségeket azoknak, akiket ez a nyereség egyesegyedül megillet: a magángazdaság adósainak, akiknek nem lehet mindegy, ahogyan nem mindegy az országra nézve sem, hogy a tőke száz százalékával tartoznak-e, vagy csak annak a — mondjuk — 45 százalékával?

Érthetetlennek látszik ezzel kapcsolatban a legujabb gazdavédelmi rendeletnek az a passzusa is, amely eleve igyekszik meggátolni még annak a lehetőségét is, hogy az adós gazda ilyen cimen bármilyen kis előnyhöz jusson. Az 5000/1937. M. E. sz. rendelet 2. §-ának 6. pontja ugyanis teljes mértékben fenntartja a 14.000/1933. M. E. sz. (első gazdavédelmi) rendelet 34. §-ának 3. pontjában foglalt rendelkezést, amelynek értelmében a valutatartozásoknak a rendelet mellékletében közölt előnyös kulcs alapján történő átszámitásnak csak abban az esetben van helye, ha a jelzálog bejegyzésében, illetőleg a bejegyzés alapjául szolgáló okiratban az átszámitásnak más módja (például meghatározott átszámitási árfolyam, aranyzáradék) megszabva nincs.

Ez a kikötés még abban az esetben is lehetetlenné teszi az adósnak, hogy rövidlejáratu váltókölcsönnek a konvertálásából származó előnyt a maga javára elkönyvelje, ha bizonyitani tudná ennek a pénzmüveletnek valóban megtörtént keresztülvitelét. A „valóságos arany" kikötés, amit tévesen aranyzáradéknak neveznek, nem hiányzik ma már egyetlen telekkönyvi bejegyzésből sem. Gondoskodtak a hitelezők idejében arról, hogy pótlólag feljegyeztessék ott, ahol eredetileg hiányzott talán. Ennek a következménye pedig az, hogy a hitelező országok részéről történt valutaértékelésből és a hitelt közvetitők ügyessége folytán történt kölcsönkonvertálás — vagy a visszaváltásból — a magyar magánadósoknak a legcsekélyebb hasznuk nem volt. Leértékelt valutában tartoznak ők; de ma is éppen olyan magas pengőösszeggel, mint amilyennel tartoztak a kölcsönök felvételekor érvényben volt aranyárfolyam alapján. Kamatkötelezettségük pedig, a váltóbélyegtől eltekintve, még ma is 5.5 százalék, holott az egész világon régen maximálták a külföldi tartozások utáni annuitásokat 4.5 százalékban.

Mindezekre hiányzik a kielégitő és valóban megnyugtató válasz. Valószinü, hogy mi tévesen itéljük meg a helyzetet, de minden igyekezet ellenére sem olvashatunk ki egyebet a nyilvánosságra hozott rendeletekből és egyezségekből, mint amit fentebb irtunk. Éppen azért lennénk hálásak és velünk együtt számtalan érdekelt tényező is, ha mérvadó helyen félreérthetetlen felvilágositásokat nyujtanának, miben rejlik a mi tévedésünk, vagyis, amennyiben helytálló a felfogásunk, mik azok a nemzetgazdasági érdekek, amelyek ilyen eljárást indokolttá tesznek?

D. A.

— **(A Magyar Magtenyésztési rt. Budapest—Monor hetijelentése.)** A hét folyamán továbbra is gyengülő irányzat volt uralkodó a magpiacon. *Biborheremagban* csak szórványosan és lomorzsolódó árak mellett jöttek létre kötések, de az amerikai exportot ezek az árak sem tették lehetővé. *Szöszösbükkönyt* csak egész kis tételekben lehet értékesiteni. Kivitel ebből a cikkből sem volt, mert Amerika az olcsóbb cseh árut vásárolja. *Lóheremag* iránt az érdeklődés minimális. Egyedül a *lucernamag* volt a hét folyamán is a multheti árszinvonalon elhelyezhető. *Fehérheremagból* a kinálat minimális. Általában megállapitható, hogy a magkivitel az egész vonalon stagnál, aminek okai az illetékes tényezők előtt ismeretesek. A *repce* némileg ellanyhult. A borsópiacon *expressborsó* a hét elején ismét nagyobb tételekben volt elhelyezhető, az érdeklődés azonban a hét végére megszünt. *Viktóriaborsóra* nehezen találni vevőt. A mák az utóbi napokban ismét megszilárdult. — *Hivatalos nyersáruárak per 100 kg. ab állomás.* Repce 32.25—32.75, mák, kék 91—94, Viktóriaborsó 17.50—19.00, expressborsó 17—18, őszi-borsó 19—20, lencse, nagy 40—47, közép 35—37, kicsi 30—32, biborheremag 54—57, tavaszi-bükköny 18—19, szöszösbükköny 50—51 pengő.

— **(A közgazdaságtudományi kar ösztöndijai.)** A József Nádor müegyetem *közgazdaságtudományi karán* az elmult 1936/37. tanévben a kereskedelemügyi minisztérium tiz, a GyOSz adománya, valamint Chorin Ferenc alapitványa öt-öt, összesen 20 hallgatónak biztositott egyenként 400 pengős ösztöndijat, a TÉBE 1000 pengős ösztöndiját pedig hat kari hallgató között osztották meg. Legutóbbi ülésén nagy köszönettel vette a kar tudomásul Laky Dezső dékán jelentéséből, hogy a kereskedelemügyi minisztérium a 400 pengős ösztöndijak számát négy év alatt huszra emeli fel; Fellner Pál családi vállalata, a Leipziger-cég öt éven át 2000 pengős ösztöndijat adományozott; Szendy Károly polgármester pedig 1200 pengőt ajánlott fel a közigazgatási jogból kitüzendő pályatételekre. Az ösztöndijaknak és jutalmaknak ez a gyarapodása lehetővé teszi, hogy a közgazdaságtudományi kar az arra minden tekintetben méltó s reá is szoruló hallgatóknak tanulmányi idejük alatt segitségükre legyen.

— **(Az OMGE lótenyésztési bizottsága)** szeptember végén vagy október első napjaiban tanulmányi szemlével egybekötött vándorgyülést rendez Komárom és Győr vármegyében. A tanulmányi szemle során megtekintik a bábolnai és kisbéri állami ménest, a Szent Benedek-rend pannonhalmi főapátságának ölbői angol félvérménesét és Esterházy Ferenc gróf tatai arab és lipicai ménesét. A tanulmányut végleges időpontja még nincs megállapitva s azt a *Köztelek* később fogja közölni. A tanulmányutat autóbuszon bonyolitják le és a részvétel költsége étkezésekkel, elszállásolással és borravalóval együtt 45 pengő lesz.

K. Dala Béla

"Új Szalon" első kiállításán a Kossuth L. utcában szerepelt.

MH. 934. IV. 18.

Dala Béla

"Új Szabon" első kiállításán a Kossuth L. ukában kompozicióval szerepelt.

M. 934. IV. 17.

Szalay Béla

Szerepelt a magyarság képzőművészeti kiállításán.

dr. 1953. XI. V.

Dala Béla.

festőművész

— **Magyar festő kiállitása Olaszországban.** *Dala* Béla festőművész három fiatal olasz művész társaságában Olaszországban kiállitást rendezett. Az olasz sajtókritika igen szépen ir a magyar festő munkáiról és különösen képei dekorativ szépségét és mégis bensőséges előadását dicséri.

Keresztény Ujság

1935 XII. 10.

„Őstehetségek"

Káplár Miklós
emlékkiállítás.

1935. X. 20 –

K. Dala Béla

festőművész

— **Magyar festő kiállitása Milánóban.** A milánói Circolo Artistico termeiben *Brighi, Bonfiglio, Accorsi* és *Trisolini* olasz festőművészek mellett *K. Dala Béla* magyar festőművész is szerepel hatvan festményből álló anyaggal. A milánói lapok, különösen pedig a *Resto del Carlino*, elismeréssel emlékeznek meg a magyar festő munkáiról, amelyeknek bővebb jellemzését is adják.

Pesti Hirlap

1935 XII. 24.

Dala Béla

Alkotásával szerepel az Uj Szalon tav.tárlatán.

M.934.V.27.

K.Dala Béla, festö

72. Zugligeti részlet. Olf.
73. Dömösi részlet. "
74. Pincebejárat.

Uj Szalon. Megnyitó Kiáll. Bp.1934. ápr. Kat.

MDK

K. Dala Béla

Vihar előtt, of.

Őszi szántás, of.

Uj Szalon...karácsonyi kiáll. 1934. dec. 7. l.

K. Dala Béla

Nyires, olaj
Erdőbénye, "
Munka közben, olaj

Uj Szalon tav. kiáll. 1934. máj.

Dala Béla MDK

Nyires, olf.
Erdőbénye, olf.
Munkaközben, olf.

Uj Szalon 1934. máj.
Tavaszi kiállitás

MDK

Dala Béla, festöm.

értékes munkákkal jött el erre a kiállitásra.

/d.aé/ : Tavaszi tárlat az Uj Szalonban.
Magyarság. 1934.máj. 27. 19.l.

DALA ÉVA

A Pamutkikészítőgyár fiatal textiltervezőinek kiállításán szerepel. I. díjnyertes pályázata a KISZ kongresszusi kendő. Matyó motívumokat használ fel terveiben.

„Textilterv" repr.

Vincze Dóra: Bemutatkozás.

Textilélet, 1971. Nov. 20.

Dala József festő

Kiallítási rendezett

hezőkövesden az Ifjúság

Házában

Napjaink, 1964, 3 n., 12 o.

Dala József

rajztanár, festő

Életr.

lásd

Csékvári A: Miskolc

Várm. Szociogr. VI. 34. l.

Bp. 1939.

MOB Kat. 3725.

Dala József

festő

AzU 1923 nov. 11.

III. 1923 nov. 11.

A Képzőművészeti Főiskola jászapáti művésztelepe

Bosznay István tanítványai már második nyarukat töltötték Jászapátiban, ahol a városka intelligenciája, sőt tehetős egyszerűbb polgárai is, megható szeretettel fogadták őket gondjukba. Az idei nyár terméséből most „Magyar Képszalón" nevü mükereskedés helyiségében (IV., Váci-utca 25) rendeztek jól sikerült kiállitást. A fiatalok künn a szabadban jóformán csak is tájképet festettek. Az Alföld szinességén fejlesztgették szinérzékükel. Apró munkáikon persze még nem könnyü az eljövendő egyéniség nyomait megtalálni. De biztató

lent megtud AZ UJSÁG Mindent Tu

tehetségek akadnak közöttük. Meglepő néhány fiatal nőnek a készültsége, elsősorban a férfias erővel stilizáló Bauer Erzsié, Koch Ernőnéé, Nagy Bélánéé. A fiuk közül Gál János, Dala József, Radnay Rezső, Bartizek László, Tihor Gábor, Mendlik és Pánczél Béla tehetsége látszik legtöbbet igérőnek. A kis kiállitás tárgyainak olcsóságainál fogva is megérdemli a közönség pártfogását.

(e. a.)

"	14	Lipót v. p. nav Vermes szén czuzda hi
"	15	Vallas és Közokt. Miniszterium 7. 8. 9.
"	16	" " " 10. 11.
"	18	" " " 7 – 11 sza
"	19	" " " 11 – 18 sza
"	20	" " " 2. 322. 33
"	21	Magyar Mérnök és Épétész Egyletbe
"	23	Vallás és Közokt Miniszterium 21. 351. 361.
"	25	" " " " " "
"	26	" " " Képeket és vrat
"	27	" " " 14 – 31 sz

952

I. M. Népszm Miáll

Dala József

1950 aug. (Mincs)

Szabad Magyar, mezőhövesd,

of

gának,

B U D A P E S T .-

Gmelt

Dala József

1929 tav: Alkony, festmény.

1936 máj-jun, jub.:
Üstökös ház Mezőkövesden,
temp.

1938 féli: Vásár Mezőkövesden

1939 téli:
A főtér Mezőkövesden

A Müemlékek Országos Bizot

portré hívja fel a figyelmet; itt egy arany nyakék ragyogásához hangolódnak színek finom előadásban. Majd tájképek következnek. Néhány tuniszi kép, hol a délvidék izzó melege minden kontúrt felold és a vibráló színek sokaságából bontakozik ki egy festőnek sok, értékes mondanivalója. (*Bougourd* C.). Komoly természetstudiumok, hol a tónus és valeur értékek finomságai egy lirikus szemével átérzett tájat varázsolnak elénk. (*Barau* E., *Romanet* V.). Néhol tenger a főmotivum, másutt ragyogó felhők, vagy monumentális hegytömegek uralkodnak; (*Lecomte* E., *Fuhrer* M., *Goris* M. stb.) robusztus hatásuk nagy erővel megjelenítve; hegyoldalak leegyszerűsítve és a völgyekben rajzosan, színesen kicsiny patakok. A sok virágcsendélet közül szinte egyedülállónak tűnik fel *Lartigne* J. nagy festői meglátással és elmélyedéssel készült színkompoziciója.

A szobrászati anyag elenyészően csekély; fejek, egy-két akt. Legszebb és előadásában talán a legtöbb megérzést mutat közöttük *Hérant-Bendérian* munkája, melyen a rajz és forma-készség nagyszerű harmóniája valami nagy nyugalmat biztosít a szép plakettnek; honnan egy öreg szerzetes portréja mintegy a filosofus szemével figyel ránk, jövő-menő, küzdő emberekre . . .

*

Általában Páris mostani kiállításain bizonyos stilizálásra való törekvés észlelhető. Egy uj művészet bontogatja szárnyait, melynek inkább dekorativ jellegére lehet következtetni. És ez a natura-studiumok alapjaira épített uj művészet lesz hivatva arra, hogy az utóbbi évtized nagy kereséseiből magába szívja a maradandót, az értékeset s mint ilyen fogja megnyitni a műtörténetnek egy uj, előreláthatólag gazdag és tartalmas fejezetét . . .

Páris, 1930 január. *Sárkány Lóránd.*

ANDREJKA JÓZSEF: ŐSMAGYAR
A Műcsarnok Téli Tárlatáról

gyertyányi NÉMETH GYULA: ŐNARCKÉP
A Műcsarnok Téli Tárlatáról

VIDÉKI CENTRUMOK

MISKOLCI KIÁLLÍTÁSOK

Nagy közönség előtt, ünnepi keretek között nyílott meg a Lévay József Egyesület képzőművészeti osztályának csoportkiállítása az uj kiállítási helyiségben, melyet az osztály uj elnöke, *Kolár* Nándor vezérigazgató, akit egyhangú lelkesedéssel ültettek Tarnay Gyula örökébe, juttatott az Egyesület kiállításai számára. A kiállítás megnyitása Miskolc város kultúréletében jelentős művészi esemény volt, melyen nagyszámú és előkelő közönség vett részt. Kolár Nándor felkérésére *Mikszáth* Kálmán főispán nyitotta meg a kiállítást, aki lendületes beszédben üdvözölte a képzőművészeti osztály uj elnökét és a kiállítókat.

A kiállításon részt vett az osztály 7 rendes művésztagja és 12 meghívott borsodi művész, összesen 111 művel. ~~Balogh~~ József Segantinire emlékeztető modorban érdekes képeket fest, melyek közül Útszéli keresztje s Őszi délutánja a legkvalitásosabbak. ~~Bartus~~ Ödön néhány érdekes és tiszta színekkel feldolgozott szélmalmos tájat hozott, azonkivül akvarelleket és virágcsendéleteket, melyek minuciózus ecsetjét dicsérik. Sárga sugarak, Vihar

Képzőművészet
1930. 27. 7.
50. l. 47

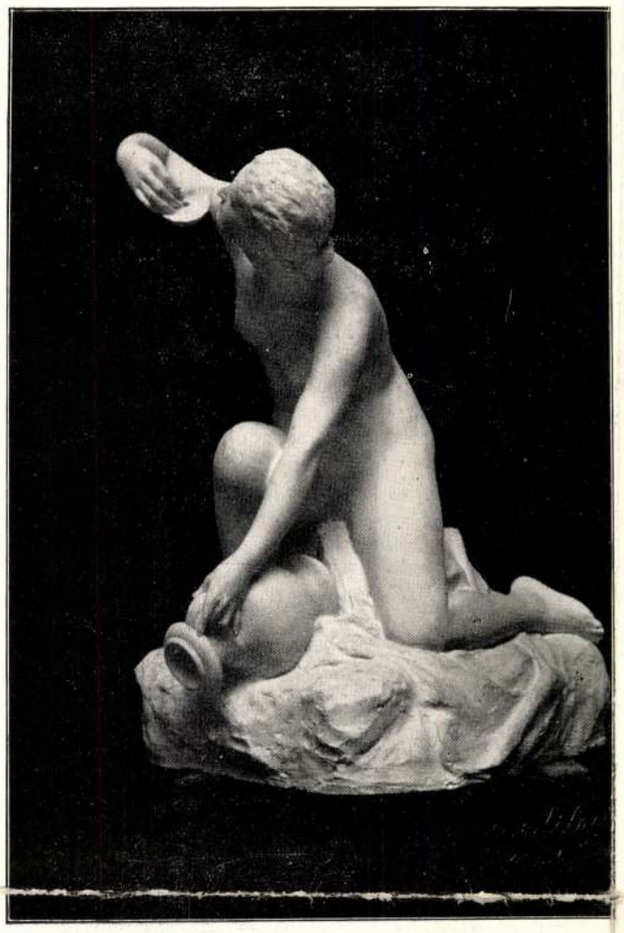

GOSZTONYI ALICE: A FORRÁS
A Műcsarnok Téli Tárlatáról

után, Dinnyés csendélet, Öreg szélmalom c. műveit említjük fel. ~~Bizony~~ Ákosné fiatalos lendülettel előadott Cigalei tengerpart és Mezőnyéki uccarészlet című festményei érdemlik ki a figyelmet. *Kiss* Lajos finom hatású városrészletei egy lirikus lélek nyugodt tónusú megnyilatkozásai. *Meilinger* Dezső ujabb művein az erős világítási effektusok megoldásával lep meg, figurális művein épp úgy, mint csendéletein (Prológ, Sárga virágok stb.) téli pasztelljei további fejlődést mutatnak, ennek a technikának ujabb és ujabb lehetőségeit aknázva ki. Ebből a szempontból külön figyelmet érdemel Ködös téli nap c. képe. *Petrányi* Miklós egészen ujszerű és egyéni meglátásai érdekes zamatot adnak kompozicióinak. *Szontagh* Tibor alig megfogható finomságokkal ábrázolja csendéletein a legnehezebben kihozható anyagszerüséget. Selyem bársony és gyümölcs mind életet nyer vásznán. Interieur c. olajfestménye egyik legértékesebb műve.

A meghivottak közül ~~Burány~~ Nándor Nimphák fürdője c. képe erős színhatásával emelkedik ki, mig *Döbröczöny* Kálmán Incselkedés c. képén a művészi képzelet dominál és a jól megrajzolt arc mellett elmosódott milieuvé válik a természet. *Dala* József mezőkövesdi szépségeket örökít meg bátor előadásban. *Jelenffy* Lajost ezúttal is lágy tónusú munkái képviselik. *Kolár* Nándorné művein mindenekelőtt a színpompa kapja meg a szemlélőt. A bíborpirostól a lila és kék színekig ritka intenzitású világító erejével találkozunk ezeknek az árnyalatoknak. Hatásos képei közül is kitűnik Rétay apátplébánosról festett arcképe, mely egyik legjobb műve. *Kuharikné* Stefánia akvarellekkel és olajfestményekkel szerepel. *Szabó* Fe-

CSERHALMI JENŐ: TANULMÁNYFEJ
A Műcsarnok Téli Tárlatáról

renc szép haladásról ad számot most kiállított művein. *Palcsó* Dezső, *Simainé, Steiner* Félix és *Tomán* Kálmán képeit kell még megemlítenünk. A képanyagot szerencsésen egészíti ki *Szabó* József szobrászművésznek néhány figurális kompoziciójú, tehetségesen mintázott virágtartója.

*

A LévayJózsef Egyesület művészetiosztálya jubiláris kiállítás rendezésével tisztelte meg Miskolc város tehetséges festőjét, *Meilinger* Dezsőt, akinek tíz éves miskolci tartózkodását ünnepelték ebből az alkalomból. Meilinger neve a budapesti közönség előtt is jól ismert, mert a fővárosi kiállításoknak is megbecsült kiállítója. Művei nem egyszer szerepeltek már külföldi kiállításainkon is, számos képe van a nyilvános gyüjtemények birtokában, többek között a Szépművészeti Múzeumban, Miskolc városa, a debreceni Déri-múzeum, Eger város és Gyöngyös város gyüjteményé-

Dala József

élctrajza

lásd.

Csikvári A.: Miskolc. Várm. Szocziogr. VI. Bp. 1939.

34. l.

(MoB. kat. 3725. n)

Mezőkövesden élő tanár. Képre Fóisk-t végzett. Fölcz mátyó portrénat fest.

1. Universitätsprofessor

Institut des Bundes-

Wien

Auerspergstr. 1.

AGA

Dobročyšni K

52. Kovos Kozpéj ben

D a l a J ó z s e f I s v á n .

1929 Tavaszi tárlat.

Matyó interieur
Mezőkövesdi piac
Vásár Mezőkövesden
Puszta télen

1929 Öszi tárlat.

Öszi udvar, olajf,
1930. okt. (Függ. Müv. Társ): Öszi alkonyat

193i Független müvészek IV.kiáll.

Falurészlet, olajf,
Vásár, olajf,
Erdőrészlet a Bükkben, olajf,
Fák a falu végén, olajf,

Nemzeti Szalon

Dala József István

Dala József

Képzm Főisk ifj. kiáll

~~BUDAPEST~~ -

1924 dec - 1925 jan. (trust)

kompozíció, vízf

Sárvári piac
Sárvári utca
Golgota
of

Akt-tanulmány I-III
Fejtanulmány II-I
rajz

Bónay

miniszteri tanácsos.-

A miniszter rendeletéből:

hát a junius hóban igénybe ve
már csak az 1924.évi 25., 26.
jegyek lesznek érvényesithetők

A hetijegyek kiszol
által kivánt korlátozások és
tárgytalanná válna.-

Felkérem a tek. Rés
kézhezvételét elismerni szive

Budapest, 1924.évi

A hivatalos

Darabo
s.hiv.igazga
iroda

Dala József

lásd

Szabad Művészet

1952. 9. sz. 449. l.

Kazinczy J.:

Az Abaúj-Zemplén-megyei képzm. kiáll. I

Nolinna

államtitkár.

tságának.

Budapest.

Dala József

festő

l.

Képrőművének

1934 181 l.

et cikk cédu-
lárva van?

Elnök Úr!

Uram.

zteletteljesen közölni, hogy az ócsai ref.
tartott gyűlésén a templom tér
ló ellátását határoztaet a templom
ézhette továbbet, hogy a tér Eiba
yen, továbbá, hogy sok lelketlen

tovább
2

~~Bartizek László~~

~~Borsos István~~

~~Czegledy Miklós~~

Dala József

Dobroszlav Lajos

Hamza Dezső

Piroska János

Sárkány Lóránd

Tóth Sándor

Vasvári József

Zászlós István

1926. fin középiskolai
vajztanári oklevelet kaptak

Képzőm. Főnk. Évk.

1925–27. 16. l.

GRÓF ALMÁSY-TELEKI ÉVA

MŰVÉSZETI INTÉZETE (VOLT ERNST-MÚZEUM)

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. TELEFON: 224—008.

IX. MŰVÉSZETI AUKCIÓ

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK:

FESTMÉNYEK, ÉKSZEREK, SZŐNYEGEK, EZÜSTÖK, PORCELLÁN, BUTOR STB.

Dala J. István

1921/22 – 1924/25

Ferkéjszőrmfőiskérk

74. l.

Bosznay-tanítvány

434

— (Negyvenéves tanitói jubileum.) *Solt* község közönsége szép tanujelét adta kulturaszeretetének, amikor *Nagy* Sándor róm. kat. kántor és igazgató-tanitót 42-ik szolgálata évében ünnepelte. A szép ünnepély a templomban kezdődött, majd az iskolában folytatódott. *Held* Imre plébános, a 82 éves *Buzás* ref. esperes, *Heller* főjegyző, *Soós* Árpád áll. isk. igazgató, az öreg és uj tanitványok méltatták az ősz népnevelő érdemeit; majd átadták *Hanauer* váci püspök üdvözlő iratát és a közönség kedves ajándékát, egy ezüst szivartartót. Az ünnepelt szivekig ható beszédében kiemelte, hogy ha ujra születne, megint népnevelő lenne, mert csonka hazája felépitésében szeretne résztvenni. Az ünnepélyen ott volt felekezeti különbség nélkül az egész község, élén özv. *Teleki* Gyuláné grófnéval és *Zichy* Rubidőné bárónéval. Délben a jubiláns látta magyaros szeretettel házánál a vendégeket, este pedig 200 teritékü lakoma fejezte be a kultura egyik szerény munkásának megtisztelését.

— (Várady L. Árpád szobrának leleplezése.) *Várady* L. Árpád volt kalocsai érsek szobrának leleplezése tegnap volt, amelyen résztvett *Angeli* Róbert miniszteri biztos is. A szobrot *Lukácsy* Lajos szobrászmüvész készitette.

— (A Katolikus Unió első kulturestje) most volt a Molnár-utcai Katolikus Kör kamaratermében. A gazdag müsort a Központi Szeminárium férfikara nyitotta meg *Schubert* Himnuszával és *Koudela* Magyar Zsoltárával. A megnyitót *Zichy* János gróf mondta. A beteg Cholnoky helyett *Wolkenberg* Alajos dr. protonotárius, egyetemi tanár klasszikus beszédben vázolta a magyar katolicizmus diadalmas világnézetét és reményeket gyujtó aktivitását a jobb jövőre nézve. Még *Onody* Ákos, *Goda* Gizella énekesnő, *Márky* Pál zongoraművész szerepeltek. A második kulturest november 21-én lesz, ugyancsak a IV., Molnár-utcai Katolikus Körben. Belépődij nincs; vendégeket szivesen lát a rendezőség.

—

Halálozás

Fodor Gyula dr. ny. katona-orvos, a pacsai járás volt tisztiorvosa meghalt.

Asbóth Jankó, Asbóth Oszkár gépészmérnök és Ferenczi Sári dr. fia élete nyolcadik évében hosszas szenvedés után a Verebély-klinikán elhunyt. A megboldogultban a szülők egyetlen fiugyermeküket és *Ferenczi* Zoltán dr. egyetlen fiunokáját gyászolja.

Konta Frigyes, a budapesti 29. honvédezred tartalékos hadnagya az orosz fogságban szerzett sulyos betegségben hosszas szenvedés után Budapesten 37 éves korában meghalt.

—

— (Szabadegyetemek megnyitása Borsodmegyében.) *Miskolci* jelentés szerint: A miskolci szabadegyetemet hétfőn, a mezőkövesdit pedig vasárnap fogják megnyitni. A megnyitásra a kultuszminisztériumból leutaznak *Czakó* Elemér dr., államtitkár és *Nevelős* Gyula dr., miniszteri osztálytanácsos.

Boon's Cacao

Nagy erdőbirtok, téglagyár, kőbánya, villanytelep, 1 parvasut, dus vadállomány, gyönyörü fekvés, sürgősen, olcsón eladó. — Dr. Schultz Károly országos erdőmérnöki irodájánál, Bpest, Ranolder-u. 23, II. 24

ELLOPTAK

XI/15-én hajnalban az Üllői-ut 20. számu ház udvarából **egy „STAR"-gyártmányu,** elöl vörös, hátul fehér gummival, lámpával, szabadonfutóval és egyébbel compl. felszerelt

KERÉKPÁRT

Nyomravezető

100.000 K jutalomban

részesül, **Refractio,** IV., Szervita-tér 6. sz.

— (Az Ulain-ügy.) Az *Ulain*-ügyben az ügyészség folytatja a nyomozást. A kihallgatások során *Döhmel* Frigyes részletes vallomást tett és természetesen megismételte állitásainak azt a részét, amely *Ulain* Ferencre, *Szemére* Bélára és *Bobula* Tituszra terhelő. A feketelistára vonatkozólag még most is azt állitja, hogy egy *Kis* Lajos nevü egyéntől kapta az Ébredő Magyarok Egyesületében, de azt sem tudta, hogy ki az a Kis Lajos és mit akarnak a feketelistával elérni. *Gál* József és *Vikár* Béla, *Mészner* Tivadar az ügyész előtt azt hangoztatták, hogy ők csak véletlenül sodródtak bele az Ulain-ügybe és semmiféle bünselekmény nem terheli őket. Mészner királyi ügyész mind a három kihallgatottat előzetes letartóztatásba helyezte. Tegnap hirt adtunk arról, hogy a rendőrség nyomozását több vidéki városra kiterjesztette, igy főleg Egerben kutattak pucesisták után. Ma kiderült, hogy az egriek ugy kerültek bele az Ulain-ügybe, hogy *Halász* Miklós dr. budapesti ügyvéd felhivta a budapesti ügyészség figyelmét arra, hogy az egri fajvédő mozgalom és a budapesti Ulain-ügy szereplői között *némi kapcsolatot lát fennforogni. A vizsgálóbiró a kérésnek helyt adott és egy régebbi egri tüntetés bünügyi iratait áttette a királyi ügyészséghez.* A Házban a fajvédők szóvá fogják tenni Ulain Feren elfogatásának körülményeit s értesüléseink szerint Bethlen István gróf miniszterelnök fogja megokolni a kormány eljárását Ulain Ferenc ügyében. Az igazságügyminiszternál ma ujból megjelent *Sztrache* Gusztáv főügyész és *Mészner* Tivadar ügyész, akik tájékoztatták az igazságügyminisztert a nyomozás ujabb részleteiről. A nyomozás Nagy Emil igazságügyminiszter véleménye szerint szombatra befejeződik, amikor is a sajtót mindenről bőven fogják tájékoztatni.

— (Az épitkezés kérdéséhez.) A következő levelet kaptuk: Vonatkozással b. lapjuk e hó 14-én megjelenő számában a sokat emlegetett »Lábe és a keresztény bankok, vállalatok és tőkeerős magánosoknak az állami akcióval szemben viseltetett hemtörődömségét tárgyaló közleményre, tisztelettel megjegyezzük, hogy tudomásunk szerint az altruista intézmények közül az »Iparosok Országos Központi Szövetkezete kebelében a lakásépitéssel kapcsolatban egy külön épitési iroda alakult, mely az egyes épittetni akarók összes ügyeit a legmelegebben felkarolja s azoknak mindenben segitségére van s az egyes épitési ügyekben bárkinek díjtalan felvilágositással szolgál. Amidőn felkérem a tekintetes Szerkesztőséget, hogy jelen soraimnak helyt adni sziveskedjék, vagyok teljes tisztelettel *egy szövetkezeti kisiparos.*

— (Megvaknit verekedés közben.) *Schwarc* Ármin 41 éves kocsifényezőt ma hajnalban vérbefagyva találták a járókelők. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol időközben magához tért s elmondta, hogy munkástársaival kártyázott a Frischmann-féle vendéglőben. Némi differencia keletkezett köztük, ezért rátámadtak. Verekedés közben szemüvege összetört s a szilánkok beszuródtak a balszemébe, amelyre megvakult. A rendőrség keresi a támadókat.

— (Öngyilkosság.) Ma éjjel a Vadászkürt-szállóban ifju *Zithányi* Lajos magánzó borotvával elvágta kezén és nyakán az ereit és a harmadik emeletről az udvar kövezetére vetette magát. Öngyilkosságának állitólag gyógyithatatlan betegség volt az oka. Holttestét az orvostani intézetbe vitték.

— (Tizmilliót lopott egy gyári tüzoltó.) Az *Egyesült Izzólámpa és Villamossági R.-T.* Váci-uti telepén lévő raktárában több lopás történt. Telefonvezetékeket és sárgarezet loptak nagy mennyiségben, mintegy tizmillió korona értékben. A megindult rendőri nyomozás megállapitotta, hogy a lopásokat *Paska* Miklós gyári tüzoltó követte el *Nagy* Bálintné foglalkozásnélküli asszonnyal. A rendőrség *Paskát* és *Nagynét* letartóztatta. Orgazdájuk: *Léderer* Sándor Károlyi-utca 24. szám alatti ócskavaskereskedő ellen megindította az eljárást.

— (A budai Vigadó átalakitása.) A főváros zenei és irodalmi élete az utóbbi években oly rendkivüli módon föllendült, hogy egyre jobban érezhető a termekben való hiány. Ezen a bajon akart segiteni a fővárosi tanács, mikor a nyár folyamán tetemes anyagi áldozatokkal átalakittatta és renováltatta a Budai Vigadót. Az uj termeket ma mutatták be a sajtó képviselőinek. A nagytermet ujra festették, kitisztitották a freskókat, azonkivül hozzákapcsolták az egyik szomszédos kisebb termet, ugy hogy most körülbelül hatszázötven ülőhelyet tudnak elhelyezni a ragyogó világitásu, kitünő akusztikáju, pompásan fütheto koncertteremben, mely kisebb hangversenyekre, irodalmi estek megtartására kiválóan alkalmas. Táncmulatságokon és egyéb összejöveteleken négyszáz személyre berendezett étterem konyhával és dohányzóval áll a közönség rendelkezésére. A mai sajtóbemutató alkalmából hangversenyt is rögtönöztek, melyen *Grill* Lola, a *Sztojanovits-tercett* és a *Schiffer—Szerdahelyi* vonósnégyes, müködtek közre.

— (A Vöröskereszt szociális előadásai.) A Vöröskereszt Andrássy-ut 8. sz. alatti helyiségében ma délután félöt órakor nyitották meg a női szociális szervezkedésekről szóló előadások sorozatát. Az előadássorozatot az összes fővárosi női egyesületek bevonásával tervezte meg *Lukács* Sarolta alelnöknő, a magyar Vöröskereszt-mozgalom egész élete munkájával fő megalapitója és *Szukováthy* Imre dr., a Vörőskereszt főorvosa. Az első összejövetel előadását *Nagy* Emil dr.-né, az igazságügyminiszter felesége tartotta, aki rámutatott nőink mai szociális főladataira, melyek a feminizmus eddigi bizonytalan utairól visszatérve az igaz nőiség tartalmát kell, hogy belevigyék a társadalom életébe. E munkásság egységes szervezését fogja most elvégezni a Vöröskereszt előadás- és megbeszélés-sorozata, melyek folytatólag minden csütörtök délutánján fél 5 órától lesznek a Vöröskereszt Andrássy-uti helyiségében.

— (Tehnológiai szaktanfolyamok.) November 22-én este hat órakor kezdődik a Magyar Kir. Tehnológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (József-körut 6.) a *gázmotorkezelői* tanfolyam. Beiratás november 20-án délután 4 órától. Ugyancsak a tehnológián *cipészipari és férfiszabóipari szakrajztanfolyam is lesz.* A cipészipari november 26-án kezdődik, a férfiszabóipari pedig december 3-án. Bővebb felvilágositással szolgál az igazgatóság.

— (Bajtársi összejövetel.) A volt m. kir. 16. honvéd gyalogezred tisztikara november 17-én, szombaton este fél 9 órakor a Kiszel-étteremben, a Váci-utcában, bajtársi összejövetelt tart.

— (Ismét levetköztettek és kifosztottak egy kisleányt.) A rendőrségen az elmult napokban feltünően megszaporodtak a kisgyerekek kifosztásáról szóló feljelentések. A panaszok megegyeztek abban, hogy hol egy nő, hol egy férfi az egész fiatal iskolásgyerekeket valamilyen ürüggyel félreesőbb helyre csalja, ahol azután a szó szoros értelmében levetköztetik őket. Tegnap a nyolcéves *Müller* Rózát az Üllői-uton fosztotta igy ki egy feketeruhás, vörösfejkendős nő. A rendőrség az összes feljelentéseket a Munkácsi-detektivcsoportnak osztotta ki, mely a legszélesebb nyomozást inditotta meg a kisgyermekek rémei ellen.

—

Kivonat a hivatalos lapból

A *Budapesti Közlöny* november 15-iki száma a következő *hivatalos közleményeket* tartalmazza:

A m. kir. pénzügyminiszter L. 69375. sz. rendelete az őrlési forgalomnak a kisebb határszéli forgalomban való szabályozása tárgyában. — A m. kir. pénzügyminiszter 152304—1923. sz. rendelete a *sör után fizetendő kincstári részesedésről* szóló 1921:IX. t.-c. végrehajtása tárgyában. — A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 75214—1923. XIV. sz. rendelete a postatakarékpénztári szakvizsgáról. — A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 32702—X—1923. sz. rendelete a postai értékekkel és értékes nyomtatványok ujabb áráról.

—

x (Ékszer és pénzek beváltása) Hartenstein, Rákóczi-ut 9., Pannonia-szállótól második ház. Hamisfogak 5000 K-tól.

SPORT

○ A Magyar Evezős Szövetség 10 millió koronát kér az olimpiai előkészületekre. A *Magyar Evezős Szövetség* kedden este *Perger* Ferenc dr. elnöklete alatt igazgatósági ülést tartott, amelyen 23 igazgatósági tag jelent meg. Az ülés legfontosabb tárgya az olimpiai előkészületek kérdése volt, amely alkalommal természetesen szóvá tétetett az is, hogy a *Magyar Olimpiai Bizottság* a kormány által rendelkezésére bocsátott 100 millió koronából mindössze 2 millió koronát szavazott meg az evezőssport céljaira. A szövetség igazgatósága az evezőssport részére megszavazott kétmillió koronát még a téli kasztlizáshoz szükséges készülékek s az uszodajegyek költségeire sem tartja elegendőnek s ezért a M. O. B.-tól legalább további nyolcmillió koronának a tavaszi tréningnél szükséges motorhajó, benzin költségeire, soffőr fizetésére, stb. kiutalványozását fogja kérni. Az evezősök előkészitése meg sem indulhatott volna, ha a *Budapesti Evezős Club* elnöke, *Baróti* Jenő utján az evezőssport iránti szeretettől vezetve, *hárommillió koronát* nem ajánl fel. Az ülés egyhanguan válogatott csapatokban való részvételre kilenc evezős-egyletet hiv meg harminc versenyzővel. A válogatottak tréningjét *Kirchknopf* Ferenc dr. és *Leviczky* Károly dr. bajnokok fogják vezetni. A tréning-programnak a vezetőkkel való megállapitására és ellenőrzésére a szövetség nyolctagu bizottságot küldött ki, melynek tagjai felváltva minden nap megszemlélik a versenyzők munkáját és jelentést tesznek időközönként a bizottságnak. A bizottság tagjai: *Perger* Ferenc dr., *Áldray* Zoltán, *Bányai* Béla, *Tedesco* Lajos dr., *Kauser* Árpád, *Mészáros* Ferenc, *Oppler* Emil dr. és *Sofró* Béla dr. Az igazgatóság kimondotta, hogy a válogatott csapatokban résztvevő evezősök három évig nem léphetnek át egyletükből másik evezős klub kebelébe. Elvileg hozzájárult az igazgatóság ahhoz is, hogy az elsőosztályu és főleg vándordijjal jutalmazott szenior-versenyek 1924. évben ne irassanak ki.

○ A Magyar Turista-Egyesület turái november 18-án: I Farkasrét, Ördögorom, Máriamakk, Normafa, Hüvösvölgy. Indulás a farkasréti végállomásról 8 óra 30 perckor. Gyaloglás 4 óra. Vezető: *Ladányi* Gyula. — II. Ujlaki templom, Pálvölgy, Hármashatárhegy, Oldalut, Üröm. Indulás az ujlaki templomtól délelőtt 11 órakor. Vezető: *Pápa* Miklós.

—

Lóverseny

○ A budapesti ügetőversenyek csütörtöki eredményei a következők:

I. 1. *Sikkes* (4 Wiesner), 2. Irma (6 Fritz), 3. Wolfpassing (4 Biró). Indultak még: Babonás, Mafla, Imádó, Bajtárs. Tot.: 10:125, 40, 27, 26. — II. 1. *Aganat* (4 Zwillinger), 2. Sara (8 Vorst), 3. Useful (3 Novák). Indultak még: Nagysád, Uraság, Eltoli, Picikém, Leselkedő, Kármentő, Prophet, Castor, Hontalan. Tot.: 10:42, 18, 47, 18. — III. 1. *Anton Konrad* (2½ r. Maszár), 2. Vitéz (2½ Novák), 3. Rendetlen (3 Kalinka). Indult még: Makacs. Tot.: 10:12, 12, 22. — IV. 1. *Babocsa* (2½ Benkő), 2. Pilius (1½ Novák), 3. Drótos (4 Kalinka). Indult még: Adoma. Tot.: 10:46, 30, 15. — V. 1. *Pancsi* (2 Cassolini), 2. Lady Diana (p Brown), 3. Rézangyal (2 Maszár). Indult még: Samu. Tot.: 10:39, 14, 13. — VI. 7. *Bessie Leyburn—Katica* (Orosz Gy.), 2. Atléta—Jóság (Wampetich), 3. Cigánylegény—Szépösém.

Karácsonyi olcsó könyvvásár! 10000 kötet jó állapotban lévő antikvár regény, ifjusági ajándékkönyv, tudományos müvek rövid ideig kaphatók kizárólag: **Székely Albert** minta antikvárium-ban, VIII, József-körut 21

THERMOID

EREDETI AMERIKAI FÉKBETÉT.

DÉNES ÉS FRIEDMANN

DESSEWFFY-U. 29. TELEF.: 89—86.

Brilliánst aranyat, gyöngyöt mindenkinél drágábban vesz **REITZ A. UTÓDA** Budapest, Károly-körut 6.

Aranyért 10.000-18.000 kor.-ig, ezüstért, brilliánsért bárkinél többet fizetek **Közp. Ékszerbeváltó,** József-körut 17

Kérdezze meg rokonaitól és ismerőseitől

hogy jól vásárolt-e selyem- és divatkelméket a karácsonyi occassióban

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TSA R.-T.-nál

csakis IV., Bécsi-utca 4.

(a Jászapáti Művésztelep növendékeinek kiáll.)

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* **(A uj Nemzeti Szinházért.)** A kultuszminisztérium nagyobbszabásu akciót kezdett az *uj Nemzeti Szinház* felépitéséért. A mozgalmat ideiglenes bizottság irányitja, melynek *Kertész* M. Róbert miniszteri tanácsos az elnöke. A bizottság munkájának az eredménye, hogy a kultuszminisztérium elrendelte az állami szinházaknál az egyszázalékos jegyadó szedését. Ezt az egyszázalékos jegyadót a magánszinházak is elfogadták s a bizottság nemrégiben arra kérte a főváros tanácsát, hogy a Vigadóban, valamint a Zeneművészeti Főiskolában rendezett hangversenyek után is szedjék a jegyadót, szintugy a mozikban és más helyeken, ahol nyilvános előadásokat tartanak. A gyüjtés érdekében állandó országos bizottság megszervezését akarják, mely legkésőbb jövő év januárjában átveszi a gyüjtés vezetését. Illetékes körök most azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy a luxusadót és a tőzsdeadót egyszázalékkal, illetve két ezrelékkel felemeljék az uj Nemzeti Szinház felépitési költségeinek fedezésére.

* **(A La Fontaine Irodalmi Társaság)** november 18-án délelőtt, a Zeneakadémiában megismétli a mult vasárnapi nagysikerü Madách-ünnepélyét. A müsor a Nemzeti Szinház és az Operaház több szereplő tagjának előadásával ugyanaz marad és még bővül azzal, hogy *Bihóy* Zóra, a m. kir. Operaház tagja is fellép, aki *Lavotta* Madách-dalait fogja énekelni. A belépti jegyek az előadás napján a pénztárnál válthatók, földszintre 4000, karzatra 2000 koronáért.

* **(Művész-este az Angyalföldön.)** Az angyalföldi r. kat. egyházközség e hó 17-én este 8 órai kezdettel a VI. kerületi Aróna-uti Népszálló nagytermében művészestét rendez. Az ünnepi beszédet *Mészáros* János dr., érseki helytartó mondja. Az előadás művészi részében *Basilides* Mária operaénekesnő, *Molnár* Imre dr. operaénekes, *Némethy* Ferenc hegedümüvész, *Antony* Károly zongoraművész fognak közreműködni.

* **(A »Jászapáti Müvésztelep« növendékeinek kiállitása.)** A Képzőmüvészeti Főiskola növendékeinek egy csoportja *Bosznay* István tanár vezetésével künn töltötték a nyarukat Jászapátiban, Vágónak nevelő hatásu emlékei közelében, gyökeresen magyar miliőben, a községnek sikeresen fölébresztett áldozatkészségétől segitve. A növendékek a jászapátii kis művészkolónián derekas munkássággal töltötték idejüket. Érzik rajtuk a tanári vezetés, az iskolásság, ami egy kis félénkség mellett sok becsületes őszinteségben, a tudás megbecsülésében mutatkozik. Ezt az iskolásságot nem rosszalhatjuk, a tehetségek egyénibb irányu medret áshatnak még maguknak, senkit se féltünk a megkéséstől. Nem is látunk egyébként sok nyugtalanitó fiatalosságot, inkább a kis kolónia festőnőin érzik ilyesmi, ebben azonban kevésbé tetlhet örömünk, mert ez inkább nagyotakarás és tulfütöttség, amit kompozitiv erők nem tudnak egybefoglalni. A férfiak közt sok rokonszenves egyéniség akad. A majdnem kétszáz darabot kitevő gyüjteményt, sajnos, nem a legkedvezőbb helyiségben, a Váci-uteai Besnyő-mükereskedés nagytermében állitották ki. A villanyfénynél aztán sajnos, kevésbé érvényesül az az erény, ami a kis gyüjtemény legértékesebbje: a sok meleg napfény, gyöngéd felhők, eleven virágszinek. Igy is kitünnek *Mihály* Gyula, *Pánczél* Béla, *Dala* József, de leginkább *Tihor* Gábor, *Radnay* Rezső és *Gál* János, főleg gyöngéd, finom felhős égboltszinejkkel. *Lühnsdorf* Károly pompásszemü és biztoskezü, máris kész tehetségü grafikusnak mutatkozik. A fiatalok megérdemlik a közönség érdeklődését és legjobb indulatu pártolását.

---

* **(Páratlan népszerü zene.)** kacagtató szöveg, nagyszerü előadás, szenzációsan fényes kiállitás főtényezői a *Három grácia* sikerének. A *Fővárosi Operettszinház*-ban ma is *Lehár* világhirü revüoperettjét adják.

A lángvonat hőse
Jaj de szép a házasélet
A Corvin-Szinház mai premierje

Amerika fantáziája igazán csodálatos. Előttük nincs lehetetlenség. Amit kitalálnak, azt meg is tudják valósitani. De legtöbbet a filmfantáziájuk produkált eddig. A korlátlan lehetőségek területe a film és egy ilyen fantasztikus, félelmetes és majdnem elképzelhetetlen jelenettel lép a *Corvin Szinház* mai premierjén a közönség elé.

A lángvonat hőse

cimet viseli az a frappáns hatásu hatfelvonásos amerikai filmremek, melynek kedves, poetikus, majd némely részletében lenyügözően izgalmas zsüzséjét egy olyan filmbravur fejezi be, mely felejthetetlenné fogja tenni ezt a képet. Hatalmas őserdőben rettenetes tüz támad s a félelmetes lángok harapódznak egyik faóriásról a másikra, és csak a hatalmas tüzgyürü közepében lévő tisztáson épült falu nem ég még. És itt következik a filmtehnika és a szinészi halálmegvetés csodája. A film hőse az égő, izzó erdőn keresztül robog egy mozdonnyal a tisztáson lévő faluba, vagonokba gyömöszöli a lakosságot és a zsufolt vonattal száguld vissza ugyancsak az égő erdőn keresztül. Ezután az idegrázó kép után valósággal felüdül az ember a

Jaj de szép a házasélet

cimü amerikai ötfelvonásos burleszk rengeteg bohóságain, kacagtató groteszk ötletein és pompás szinészi komikumán. *Mac Sennett*, a *Ben Turpin* néven is népszerü amerikai filmkomikus legujabb burleszkje a *Jaj de szép a házasélet*. Bizonyára sokáig szóbeszéd tárgya lesz a humoros rugby mérkőzés és az a jelenet, amikor a gázzal töltött főszereplő mint egy szellem lebeg a kórházban, legnagyobb rémületére partnereinek és kacagást okozva a közönségnek A müsort a legujabb

Angol hiradó

vezeti be. Előadások kezdete pénteken és szombaton 4, 5/6, 1/2 8, 1/2 10, vasárnap 3, 5/5, 1/2 7, 1/2 9 és 10 órakor.

Ilyenek az asszonyok!
Napsugár az éjszakában
A Kamara mai uj müsordarabjai

A *Kamara* mai premierjén *Scribe* közkedvelt vigjátékiró *Egy pohár viz* cimü komédiájának filmváltozata szerepel, *Ilyenek az asszonyok*, mely sikerült pendantja a mult szezon nagy filmsiágerének, az *Ilyenek a férfiak*nak. Egy finom, hangulatos szerelmi regény, mely egy kis hercegség udvarában játszódik le s főszerepét *Mady Christians* alakitja a tőle megszokott bájjal és kedvességgel. A müsor másik nagy filmje a *Napsugár az éjszakában*, egy különc amerikai milliárdoslányról szól, aki egy betegsége utóhatásaként kalandornőnek képzeli magát. A legizgalmasabb jelenetek során esik keresztül, mig végre visszanyeri lelke és teste egészségét, megtalálva szive választottját is. *Elsie Janiss*, az amerikai magyar filmmüvésznő ugyis, mint az amerikai előkelő társaság körülrajongott tagja, ugyis, mint vakmerő kalandornő a legtökéletesebb alakitást produkálja. A *Kamara* előadásai 4, 6, 8, 10 órakor kezdődnek.

Bölcs Náthán
Lessing mestermüve 6 felvonásban
A Royal-Apolló mai premierje

Nagystilü müvészi esemény játszódik le a Royal-Apolló mai premierjén. A német filmgyártás egyik legszebb és maradandó alkotása: Lessing világhirü drámája pereg le filmen, a *Bölcs Náthán*. *Werner Krauss*, *Carl de Vogt* és a magyar *Muzsnay* Bella játsszák a grandiózus film főszerepeit. Rendezés, játék, szemkápráztatóan pazar kiállitás: szinte példátlanok a kinematográfia történetében. A lüktető cselekmény, amely a szebbnél-szebb jelenetek valóságos kaleidoszkópja — el fogja ragadtatni a publikumot és különösen az inyenc mozirajongók jutnak ezzel a filmmel egy egészen különleges müélvezethez. A mai premier a legteljesebb siker jegyében indul és előreláthatólag a táblás házak egész sorozata fog tanuságot tenni arról, hogy az a premierszinház, amely *igazán nagyot* és nagyszerüt nyujt, még akkor is megtalálja számitását, ha a világ egyik *legdrágább filmjét* tüzi müsorára. A Royal-Apolló mai előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Az évad legnagyobb filmpremierje

***Copperfield Dávid**, Charles Dickens regénye filmen hét felvonásban — **Megmozdul a föld...** drámа hat felvonásban **Priscilla Dean** főszereplésével.*

Bemutatja az Omnia és a Corso

Copperfield Dávid... A klasszikusokban gazdag irodalomnak aligha van még egy olyannyira olvasott terméke, mint Dickens regénye, amely a világ valamennyi nyelvére leforditva, felnőtteknek éppoly kedves olvasmánya, mint az ifjaknak és amelyből most a világhirü Nordisk-filmgyár legkiválóbbnak elismert müvészgárdája közreműködésével 7 felvonásos filmet készitett. Szerdán este, amikor az utolsó előadás után elszéledt a közönség a Corso-moziból, a sajtó meghivott képviselői előtt lepergették a *Copperfield Dávidot* és ennek a zártkörü főpróbának a vendégei egyhangulag megállapitották, hogy ez a bájos filmregény minden egyes jelenete fényesen sikerült és a Nordisk müvészgárdája — élükön *Martin Herzberger*rel, akit mint az európai Jackie Coogant emlitenek és *Margarete Schlamalel*, az emlékezetes sikerü *Canele* cimü film főszereplőjével — a legragyogóbb müvészi teljesitménnyel járultak hozzá a film előreláthatóan nagy sikeréhez.

A Dickens-regény levendula-illatot lehelő hangulatával szemben az emberi szenvedélyek fékevesztett tombolását mutatja a *Megmozdul a föld...* cimü 5 felvonásos dráma, amely a maga izgató és mozgalmas cselekményével páratlan alkalmat nyujt *Priscilla Dean*-nak, hogy szélesskáláju müvészetét csillogtassa. Ennek a filmnek minden paránya érdekes és lebilincselő; a szereplők mind, mintha élnének, mintha valóságos hus és vérből való emberek volnának, ugyhogy a nézők szinte elfelejtik, hogy nem eleven emberek, hanem a mozgófénykép kivetitett alakjai mozognak előttük. Mintha egy Zola-regény elevenednék meg a maga mély realizmusával, ugy hat ez a remekbekészült film.

Ez a két filmattrakció az *Omnia* és a *Corso* müsorát az idény legmagasabban kiemelkedő müsorává avatja, amelyről egész Budapest beszélni fog. Az Omnia előadásai fél 5, negyed 7, 8 és háromnegyed 10 órakor, a Corso előadásai pedig 4, háromnegyed hat, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

Az Apolló-Szinpad megnyitó müsora

Hosszabb kényszerü szünet után szombaton este 8 órakor ismét megnyilik a közönség régi, kedvenc szórakozóhelye, az Apolló-Szinpad, az Eskü-téri Helikon gyönyörü helyiségében. A megnyitó müsor gazdagságával, tartalmával és nivójával a nagyhirü Apolló legszebb korszakára fog emlékeztetni, mert a legjobb darabok és magánszámok a legkiválóbb müvészek közreműködésével a legszebb szinpadi keretben fognak szinre kerülni. A müsor a következő: 1. Ajtay Lili. 2. *A sheriff jubilál*, Harmath Imre—Losonczy Dezső amerikai daljátéka. 3. Gárdonyi Vilma. 4. Békeffi László felléptével *Oh, müvész!* 5. Sándor Steti. 6. Békeffi László konferál. 7. Vakok tánca. A szél. Szenirozott dalok. Előadja Ormössy Anikó. 8. Sarkadi Aladár felléptével Cili kisasszony. Liptai Imre vigjátéka. 9. Szőllősi Rózsi, Sarkadi Aladár, Gárdonyi Vilma és Járai Sándor felléptével Eysler operettje: Liliom herceg. 10. Radó Sándor. 11. Nirschy Emilia, a m. kir. Opera primaballerinája. 12. Szőllősi Rózsi. 13. Szőke Szakáll, Sándor József és Szentiványi Kálmán felléptével *Kelemen Palika*, Szőke Szakáll-bohózat. A bemutatóra minden jegy elkelt. A további előadásokra jegyek válthatók a szinháznál és az összes jegyirodákban.

---

* **(Az Ady-emlékünnep szenzációs müsora)** általános feltünést kelt. Az ünnepet vasárnap d. e. fél 11 órakor tartják meg mérsékelt helyárakkal, mint a *Vigszinház* első matinéját.

* **(Solymossy Sándor dr. főiskolai tanár)** a Hamlet-mondáról tart előadást szombaton d. u. fél 4 órakor az *Urániá*ban.

* **(Az orvos dilemmája)** a *Vigszinház*ban legközelebb pénteken, vasárnap és hétfőn kerül szinre. Szombaton az *Ivanov* szerepel a müsoron.

* **(Az Apolló-Szinpad első délutáni előadása)** vasárnap délután 3½ órakor lesz, a teljes esti müsorral, mérsékelt helyárak.

* **(Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár)** *A Föld* cimü ciklusának IX. (Az eső és a hó) előadását vasárnap d. e. 11 órakor tartja az *Uránia*-ban.

* **(Az iramszarvas csodája — még néhány napig — kizárólag az Urániában)** 5, háromnegyed 7, fél 9 és 10.10 órakor.

* **(Lambrecht Kálmán dr. geológus)** *Képek az ősvilág életéből* cimü előadásciklusát kedden d. u. fél 4 órakor folytatja az *Uránia*-ban.

* **(Hasis)** a cime a *Városi Szinház* müvészi mutatványának, melynek kedden, november 20-án lesz a bemutatója. *Kardos* Andor izgalmas mimodrámája Párisban élő hazánkfia, *Berény* Henrik mesteri muzsikájával, igazi szinházi esemény. Müvészi körökben s a közönség széles rétegeiben nagy várakozással tekintenek bemutatója elé, mely *Ptasinsky* Pepinek, az Operaház primaballerinájának nagyszabásu müvészi alakitásra és tüneményes táncokra ad alkalmat. A rendezés nagystilü munkáját *Dalnoky* dr. végzi, aki a sárga »nagyure« fantasztikus figurájában müvészetének legjavát adja. Mellettük *Örley* Flóra és *Tarnay* Géza jut kitünő feladathoz. Az előadást *Pető* Imre vezényli.

* **(A Király.)** A *Vigszinház* régi játékrendjének legmulatságosabb és legnagyobb sikerü vigjátéka, a *Kirdly, Flers* és *Caillavet* legelmésebb és leghiresebb müve uj betanulással kerül szinre a jövő hét szombatján. 1908 december 9-én volt a világhirü darab emlékezetes premierje a *Vigszinház*-ban. A siker a legnagyobb várakozást is felülmulta. Soha derüsebben, kedvesebben és elmésebben nem gunyolták ki a korfonákságait, mint ebben a vigjátékban, amely senkit sem kimél, de igazán nem bánt meg senkit és kacagásra késztet mindenkit. Nagyban fokozta a sikert *Molnár* Ferenc forditása. A *Vigszinház* után a világ minden nagy városában játszották a *Király*-t, amelyet minden kulturnyelvre leforditottak. A háboru után *Der König in Paris* cimmel egyike volt a legelső francia vigjátékoknak, amelyeket német szinpadokon is adtak. *Párisban* is többször ujitották fel a *Király*-t (Le roi) és most is készülnek reprizére Félix *Huguenet*-tel a cimszerepben. Ezt a parádés szerepet nálunk *Hegedüs* Gyula kreálta és ő játssza most is. Megtartja régi nagyszerü szerepét *Góth* Sándor is, aki a történő képviselőt adja. Ujak a női főszerepek személyesitői: *Makay* Margit, aki Marthet játssza, a masamódlányból lett képviselőnét, Thereset pedig, a politikai befolyásu nagyvilági szinésznőt *Lázár* Mária ábrázolja. A detektiv kitünő szerepe most *Rajnai* Gábornak jutott, a miniszterelnököt *Tanay* Frigyes személyesiti, a gőgös arisztokrata márkit *Szerémy* Zoltán. Főszerepeket játszanak még *Balassa*, *Bárdi*, *Béla*, *Bérczy*, *Dózsa*, *Földényi*, *Győző*, *Pártos*, *Székely*, Lujza, *Kőrösi* Angela, *Kürthy* Sári, *Sitkay* Irén. A *Király*-t *Góth* Sándor rendezi. A jegyek árusitását szombaton kezdik.

* **(A volt orosz cári balett a Király-Szinházban.)** Jövő héten pénteken kezd meg a volt orosz császári balett együttes vendégjátékát a Király-Szinházban. A müvésztársaság, mely 20 tagból áll, saját karmesterével, szenzációsan érdekes diszleteivel és kosztümjeivel érkezik hozzánk, olyan gazdag müsort ad, amellyel bizonyára nagy müvészi élményt fog szerezni a szinház előkelő közönségének. Müsoruk kiemelkedő számai a következők: *Hattyutó* Marius Petipa balettje, zenéjét szerzette *Tschaikovsky*, a főszerepekben V. *Trefilowa* és P. *Wladimiroff* lépnek fel. A költői meséjü balett choreográfiáját P. Wladimiroff készitette. *Bachanália* zenéjét szerzette *Glasunoff*. *A szép Rosmarin*, zenéje *Kreislertől*. *Egyiptomi tánc*, zenéje *Borodintól*, *Orosz tánc*, a muzsikája valódi orosz motivumokból összeállitva, végül *Pas de trois*, zenéjét szerzette *Diego*, főszerepeit V. *Trefilowa*, P. *Wladimiroff* A. *Nikitin* táncolják. Az orosz balett előadásaira szóló jegyeket mérsékelten felemelt árak mellett mától kezdve árusitja a Király-Szinház jegypénztára.

* **(Keleti-Mozgó** (Baross-tér). *Sirottul*, a Nemzeti Szinház müvészeinek főszereplésével, továbbá *Az uzsorás*. Előadások 5, 7, 9.

* **(Uránia — Az iramszarvas csodája — még néhány napig)** 5, háromnegyed 7, fél 9 és 10.10 órakor.

* **(Fővárosi Nagymozgó.)** *Sasfiók* (Haldokló sasok) mindkét rész egy előadásban. Előadások kezdete 5, 7, 9 órakor.

* **(Az iramszarvas csodája — kizárólag az Urániában — látható még néhány napig)** 5, háromnegyed 7, fél 9 és 10.10 órakor.

Lysoform

		Operaház (7)	Nemzeti (7, ½8)	Városi (6, 7)	Városz. (6, 7)	Vig (6, ½8)	Király (6, ½8)	Magyar (6, ½8)	Belv. Szinh. (8)	Főv. Op. Sz. 3, 8	Slahs (6, ½8)	Ren. Sz. (½4, 8)	Andr.-u. ½4, ½9
Péntek	este	Karenin Anna	Az uj rokon	Tosca	Jojó hár. vől.	Az orvos dilem.	Elssler Fanny	A vörös malom	A nagy bariton	Három grácia	A rózsalány	Lila ákác	A faltörő kos
Szombat	este	Lakmé	Tanner John h.	Orfeusz a pok.	Jojó hár. vől.	Ivanov	Elssler Fanny	A vörös malom	A jégcsap	Három grácia	A rózsalány	Lila ákác	A faltörő kos
Vasárn.	d. e.	—	—	—	—	Ady-ünnepély	—	—	—	—	—	—	—
	d. u.	—	A dolov. náb. l.	Mignon	A Felség csókja	Első csöngetés	János vitéz	A vörös malom	Navarrai Marg.	Marinka, a t.	Fi-Fi	A trónörökös	A faltörő kos
	este	Faust	Hedda Gabler	Orfeusz a pok.	Jojó hár. vől.	Az orvos dilem.	Elssler Fanny	A vörös malom	A nagy bariton	Három grácia	A rózsalány	A csodaszarvas	A faltörő kos

Dala József István

Vásár Mezőkövesden
c. kéje repr.

Művészet
1938. 47. l.
(– délyi: A. Fränkel-
szalon két tárlata.)

Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, V., 1874., 637. l. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 109—110. l. —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Rényi 18. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 524—525. l. — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom 1887., 237. l. — Maszlaghy II., 216. szám. — Gerevich: Az Újság 1916. július 14., 5. l. (Vesztfáliai hatás.) — Gerevich: Régi és újabb magyar festészet a prímási képtárban. Vasárnapi Újság, 1916., 553. l. — Benesch Belved, 68. l. (Bajor-salzburgi hatás.)

NÉMET FESTŐ, 1520 körül

Ecce homo

Fa, tempera, 114×62 cm.

Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 524. és 673. l. — Maszlaghy II., 17. szám.

Jézust gúnyolják

Fa, tempera, 117×59 cm.
Maszlaghy II., 18. szám.

Töviskoronázás

Fa, tempera, 119×61 cm.
Maszlaghy II., 21. szám.

Dala József

mezőkövesdi gimn.
rajztanár

Lőrd.

Rajzoktatás

1940. I.) 6. l.
(1. n.) 7. l.

(Rajztanári össze-
jövetel Mező-
kövesden)

A birtokomban levő fölöszámú
rendelkezem ilyenekkel- készséges
lékek Országos Bizottsága könyvtá
lesz, összekeresem őket és elküld

Kiváló tisztelettel

Budapest 1921 február 5.-én.

(Dala József)

cikke

( ) Mezőkövesd népművészete. Rajzoltatás 1940. I. 3. sz.

Abrával.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTÁGA
10 21 I 1940
12 I 1940
10

Fenti a mezőkövesdi kir. kat gimn rajztanára. 1939-ben rádióelőadást tartott Híres Mezőkövesd címen. Mezőkövesdről szóló könyve sajtóalatt.

- A vallás- és közoktatásügy

165.095-1920. szám.

III.

Dr. Gragger Róbert,
és irodalom tanára egy "Führer
című kézikönyv összeállitásán
forrásműnek tekinti és különbö
terjeszteni.

Minthogy ezen műhöz
vonatkozó adatok is szükséges
hogy ezeket tömören összefogla
bocsátani szivesked jék.

Gragger Róbert egyet
strasse 14.

Dalá József

tovább
2

~~Csabai Kálmán~~

Dala József

Diószeghy B.

Döbröczöni Kálmán

Imreh Zsigmond

Jelenffy J.

Kalás J.

Kiss Sajos, selyebi

Korödyne Szabó Ida

Koroknay N.

Lakos Ernö

Meilinger Dezsö,

Menner L.

Palcsó Dezsö

Palcsó J.

dr. Szabó Ferenc

A Turul szépnivesek képzőmizeneti zahosztáljanak tagjai. Zlusvéti kiállításuk a miskolci Korona-szálló nagytermében. Rajzoktatás, 1941. II. évf. 4. n. 38. l.

unkásbiztositó Pénztár
tő-út 19/B.

gos Bizottsága

Budapest

Czimnek a 14861 törzsszámu folyószám
sága szerint mult évi október hó 31-g
39 fillér tartozás áll fenn.-
ék hátrálék behajtása miatt a további
végrehajtással járó költségek meg-
s kiegyenlitése iránt haladéktalanul

Dala József

Mezőkövesd

l.

Rajzoltatás

1943. IV. évf. 1-4.

7. l.

(a „M. Bokréta")

GYERMEKVÉDŐ SZERVEZET

61. ✿ TELEFON: JÓZSEF 455-06.

ökség !

kérjük, hogy a Keresztény Szociális
rándulásai alkalmával a Visegrádi-
dni méltoztassék.
t indokolja az a körülmény, melynek
d 1926 nyarán a fenti kedvezményben
nket. Bátrak vagyunk remélni a tekin-

Daka József

A tárlaton bemutatott művei:

„Szabad május" Mezőkövesden, olaj, 60 × 80 cm.

Kovács Gyula: Miskolci déli tárlat '70. Miskolc, 1970.

Dala József

1. Szabad május
Mezőkövesden olaj 60×80

Miskolci Téli Tárlat 1970

Dala József festi

Szállítását tervezi

Tolajban

Érzek megyszorúsy 1970 december 30

4. old.

Dale József

Mezőkövesd, ecsetrajz, 29 x 41

Rajzok. É-magyarországi festő és grafikus
művészek rajzkiállítása a Miskolci
Galériában

Dala József

l.

Szabad Művèszet

1950. 9. sz. 366. l.

(Az I. m. képre. kiáll. Sikere)

Külügyminn. megvette Szabad Május c. festményét

udapest, 193 1933 apr. 22.

ányi Gyula úrnak

ke tér 7.

Értesítjük, hogy a mai napon

aranypengő 50 fillér, szóval

50/100. ar. pengő

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
ELEKTROMOS MŰVEI PÉNZTÁRA

HONVÉD-UTCA

Dala József István

Múcsarnok festő Mezőkövesd

1929. tav. kiall. 185.

Ásatások I. 179–189

Gyerek vázvegye X. 214.

1906. XII. 28.

Máramarosmegye alispáni hivatalának Máramarossigetet:
a „múzeum-épitkezés ügyében elfoglalt álláspontjáról s az ügy
előrehaladottságának mostani stádiumáról tájékoztatás kéretik.
(: 96/1906 :)

Dala József István

festő

Műcs. kiáll. 1929 tól

Pipics III. 1.

Át. Képt. 197.

Jobbkezét botján és balját kardjá-
zemöldöke és hegyesre pödrött baju-
lla leberetvált. Nyakkendője körülcsa-
bekecsén a gombok ékkövesek, bal
t szegésű széles szij halad nagy
kardkötője piros. Jobbról kalpagjának

Dala József

792-793. Fejtanulmány, rajz
794-795. Akt-tanulmány, "

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 23-23 l.

Dala József
Akt-tanulmány, rajz

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 22 l.

Dala József
Kompozició, akv.

O.M.Képzőművv. Főisk. kiáll. 1924. 5 l.

Dala József
Golgota, olaj

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 8 l.

MDK

Dala József

Golgota, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

8 l.

MDK

Dala József

Kompozició, akv.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

S. 1.

MDK

Dala József

Sárvári piac, of.

Sárvári utca, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz, 1924.

8. l.

MDK.

Dala József

Mezőkövesdi kiállitásának kritikája

Északmagyarország 1965 máj.29.lap 7.

Dala József
festő

M.D.K.

„Hóolvadás" (repro)

Művészet, 1965. október – 40 kep

Dala József.
(Mezőkövesd.)

Miskolcon a Borsodi Képzőművészek megyei kiállításán szerepelt munkája, mely a mezőkövesdi hatalmas gabonaraktárt ábrázolja. (említve.) Ezen kívül egy alajfutményét állította ki, mely, dolgozóink gallyatetői nyaralását szemlélteti. (említve).

Északmagyarország, Miskolc, 1952. Aug. 29.

Dala József

Mezőkövesdi ~~termény~~raktór hépét festi meg. (emlétre)

Énakmagyarország, Miskolc, 1952. Jún. 15.

Liebe Frau

Herzlichen Dank für
Ihre (Ihr)

Dala József.

a mezőkövesdi szovjet hősi emlékmű előtt tartott hálaünnepségről festett képet. (emlétve.)

Északmagyarország, Miskolc, 1952. Jan. 26.

Lala József

Hódolvadás c. képéről repr.

Művészet 1965. okt.
A salgótarjáni kiállítás. Geradi Mária

Dala József

mező-kövesdi vásári vázlatos és hangulatos nagy őszi erdei tája szerepel a kiállításon.

(- -6): Független Művészek Társasága

P. H. 931. XI. 15.

MDK

Dala József, Mezőkövesd

Tokaji Tisza-hid, of.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

Dala József

MDK

Szabad Május, Mezőkövesd, olf.

Mücsarnok 1950.I. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Dala József, festő

Szabad Május, Mezőkövesd. Olf.

Műcsarnok.I.M.Képzőm.Kiáll. 1950. Kat.4.1.

Dala József
/b/ festő

MDK

Szerepelt a z 1934 aug. 5-12 között tartott Miskolci Hét keretében a Léva, József Közmüvelődési Egyesület 40 éves jubileuma alkalmából rendezett kiállitáson.
Hajdu Béla: Borus idők - napsütések. XIX.
Északmagyarország 1964. jan 26.

Dala József
/Mezőkövesd/

1952. borsodi művészek kiállitásán bemutatták a Mezőkövesdi raktár c. művét, valamint Gallyatetői nyaralás c. festményét.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek megyei kiállitása az MSZT miskolci székházában

Északmagyarország 1952. aug. 29.

Dala József

Önálló képkiállítást rendezett Mezőkövesden, az Ifjúsági Házban.

(említve)

Hírek.
Napjaink, 1964. III. szám, 12. lap.

Dala Fórest István

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Mezőkövesdi tanulmányai -

Pesti Hirlap
1929.VI.16.

Dala József

M.D.K.

A Merőkövesdi Kisz-házban
rendezett tárlatot -

— : Sürek
Művészet, 1964 junius - 46 leg

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Dala József

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1964 - [illegible]

Dala József képkiállításán Mezőkövesden

A mezőkövesdi járási művelődési ház rendezésében vasárnap délelőtt 11 órakor nyílt meg az ifjúsági házban Dala József képkiállítása. Dr. Papp Zoltán gimnáziumi igazgató meleg szavakkal méltatta Dala József művészetét, melynek országos elismerését jelentette az is, hogy az Országos Képzőművészeti Alap tavaly decemberben tagjai sorába választotta a festőművészt. A kiállításon egyébként a művész legújabb munkáit, 15 olajfestményét és 10 tusrajzát állította ki.

*

Hajdu Béla visszaemlékezéseiben éppen a napokban utalt arra e lap hasábjain, hogy a Lévay József Egyesület által 1936-ban megrendezett képzőművészeti kiállításon Dala József is részt vett. S most művészi pályájáról faggatom őt, a kiállítás megnyitását követően, a cserépkályha enyhe melegénél.

— Öt-hatszáz kép, rajz kerülhetett ki kezem alól, ki tudná pontosan számontartani. Hány kiállításon vettem részt? Hozzávetőlegesen sem tudom.

Dala József a huszas évek második felében került Mezőkövesdre, a gimnázium fiatal rajztanáraként. Azóta megszakítás nélkül itt él, tanít, fest és ír. Mit jelentett annak idején számára Mezőkövesdre kerülni?

— Dunántúli származású lévén, bizonyos fokú viszolygás élt bennem, miután tanulmányaimat befejezve, a mezőkövesdi gimnázium rajztanárává neveztek ki. Megérkeztem, de azzal a szándékkal, hogy amint lehet, igyekszem városba, „kultúrgócpontba" kerülni. Előbb csak kísérletként figyeltem e számomra meglehetősen idegenül ható, más jellegű tájat és embereket. S aztán... egy életre itt ragadtam. Később mehettem volna Egerbe, Balassagyarmatra, de akkor már én nem akartam menni. Észrevétlenül összeforrott sorsom a mindennapi megélhetésért hősi küzdelmet vívó matyó néppel.

Tudjuk, Dala József a tollat is éppoly biztosan forgatja, mint az ecsetet. Dala József hogyan látja e kettősség értelmét?

— Sohasem állított dilemma elé. Egész jól megfér egymás mellett az ecset és a toll. Vannak érzések és gondolatok, melyeket csak vonalakban és színekben lehet kifejezni, s ismét mások, amiket csak szavakban lehet elmondani. Ilyenformán tehát sosem támad feszültség bennem e kettősség miatt. A vajúdás kínja és a kifejezés öröme mindkét esetben egyformán közelálló hozzám.

S ismét körbejárjuk a kiállítási termet.

Kiss Gyula

lattal...

tosított az elmúlt évben a cu-
korrépa. Holdanként 180 má-
zsás átlagtermést takarítottak
be. Ösztönzően hatott, hogy
ezt a munkát premizálták is.
Több mint 200 ezer forinttal

közö tanulóira von
tehát Miskolc adat
nem szerepelnek!

Örömmel vettük t
hogy megyénk 10 0
osztályos tanulójából
továbbtanulni. Ebből
kolában 4500 (45
szakmunkásképző
4300 (43 százalék).
ezelőtt az összes középiskolai
tanulólétszám nem volt annyi,
mint most az első osztályosok
száma lesz.

Az említett adatok össze-
tevői azonban mást is mutat-
nak, amelyen érdemes elgon-
dolkozni szülőknek, nevelők-
nek egyaránt. Az ipari techni-
kumokban (gép-, villamos-,
kohó-) 820 tanuló akar tovább-
tanulni. Legjobb esetben 250-
et vehetnek fel közülük. hi-

dobb
hatnak a siker reményében.
sikertelenség nem okoz maj
erős lelki visszahatást a gyer
mek életében? Nagy szülői fe
lelősséget jelent a pályaválasz
tás. Segítsen a helyes elhatáro
zásban minden pedagógus is.

Az ismertetett adatokbo
már most világosan kitűnik
hogy körülbelül 2000 azokna
a megyebeli tanulóknak a szá
ma, akik nem kerülnek az ere
deti elképzelésük szerinti isko
lába, intézménybe. Ezért java
soljuk: a felvételi lapok kitöl
téséig rendelkezésre álló id
alatt a szülők újólag beszéljé
meg gyermekeik nevelőivel
tanuló képességének, ráte
mettségének leginkább megfe

asztó gyűlések járásban

dezését tűzték ki célul. A cseh
szlovák—magyar tárgyalás
eredményeképpen ugyanis szá
molnak az idegenforgalom
növekedésével.

Az idei

Kövesi Béla, a posta vezér
igazgatója rövid tájékoztató
adott arról, hogy a Magya
Posta milyen szép bélyegso-
rokkal kívánja 1964-ben meg-
örvendeztetni a bélyeggyűjtő-
ket.

Az 1964-ben kibocsátásra ke-
rülő bélyegek névértéke a ko-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dala József

NAPJAINK

1964 MÁR 1.

1021

Dala József önálló képkiállítást rendezett Mezőkövesden az Ifjúság Házában. Az idős festőművész munkái iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

— együtt
litikával —
sát okozhat
a mai ítélk
gyon veszé
— az iro
ugródeszká
keznek te

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dala József

NAPJAINK

1964 MÁR - 1.

107

Dala József önálló képkiállítást rendezett Mezőkövesden az Ifjúság Házában. Az idős festőművész munkái iránt nagy érdeklődés nyílvánult meg.

— együtt
litikával –
sát okozha
a mai ité
gyon vesz
— az ir
ugródeszk
keznek

Dala József

Korábbitól eltérő jellegű műve a „Mártírok útja" a IV. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: A IV. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás

Északmagyarország 1958. nov. 18. 6.l.

Dala József

Mezőkövesden, a Kulturházban
52 képéből rendezett kiállítás.

Észak-Magyarország 1959. jún. 25. 6.

MDK

Dala József festő

Falurészlet, of.
Fásár of.
Erdőrészlet a Bükkben, of.
Fák a falu végén. of.

Nemz. Szalon. - A Független Művt. Társ. - IV. kiáll.
1931 VI. - Stat.

MDK

Dala József

Akt-tenulmány, rajz

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

22. l.

MDK

Dala József

Fejtanulmány, rajz

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Mus. 1924.

22.l.

MDK

Dala József

Fejtanulmány, rajz

Akt-tanulm. "

" " "

Kópház.Főisk. ifjuségi kiáll. Ernst Mus. 1924.

23.1.

Dala József István

MDK

A főtér Mezőkövesden

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Dala József István

Szerepelt a Nemzeti Szalónban a Független Művészek harmadik kiáll.-án.

Ujság, 930.X.5.

Dala József

Művével nemzeti a Miskolci Hét keretében rendezett kiállításon.

N. M. 934. VIII. 9.

MDK

Dala József István, festö

Vásár Mezökövesden.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 29.l.

Dala József István MDK

Bucsu Mezőkövesden

Mücsarnok 1938. Szent István kiáll.

Dala József István MDK

A főtér Mezőkövesden

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Dala József István MDK

Bucsu Mezőkövesden

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

DALA JÓZSEF
festőművész.

Miskolc
Képtalálat
TKM 484

14. old.

Daba József

Merőkövesd, ugatnagyi

Rajzol
Miskolci Galéria

Dala József
festő

Méltatás

Borbély László: Az I.miskolci téli tárlat.
Művészet, 1971. április - 36.oldal.

Dala József

1. Otthon gouache 41x53
2. November a földeken
30x38

II. Országos Akvarell Biennálé
1970. Eger

Dala József István

MDK

Vásár Mezőkövesden

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Dala József István

MDK

Üstökös ház Mezőkövesden, tempera

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Dala József

Matyó lakodalom c. képe az 1953-as megyei kiállításon szerepelt.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállítása

Északmagyarország 1953. okt. 29.

Dala József

Részt vett a borsodi művészek 5. megyei kiállitásán 1955-ben Miskolcon.

Hajdu Béla: Az ötödik megyei képzőművészeti kiállit
Észa kma gyarország 1955 okt. 23.

Dala József

A borsodi művészek az árvizkárosultak megsegitésére rendezett kiállitásán 1956 ápr-ba n részt vett.

Északmagyarország 1956. ápr. 24.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 JAN 27
Népszava
Dala József
1021

— Megnézhetem a konyhát és a fürdőszobát?

— Természetesen.

eldugott tárgyait, és valamennyit visszarakta a helyére. S ekkor kissé megkönnyebbült.

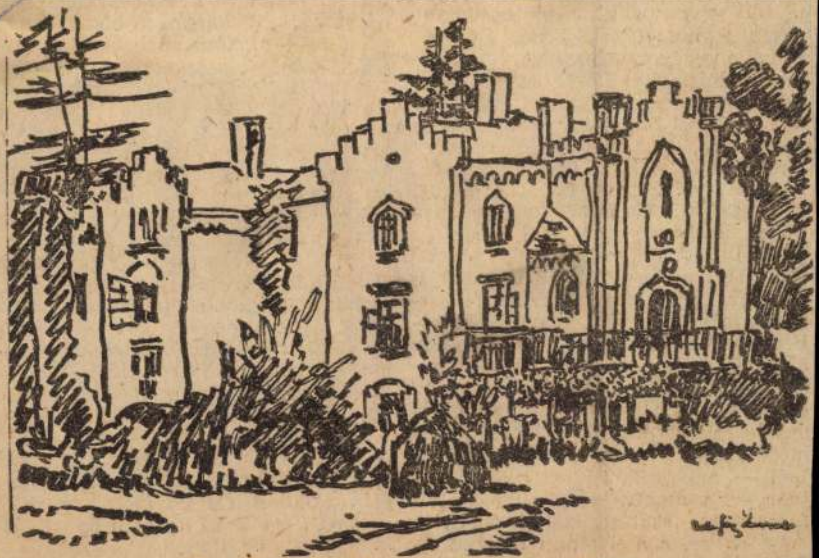

Dala József: Zsennyei művésztelep

szott ilyesmit. Úgy mon
viszi gólya a fiát.

A hátralevő esztendőt
töltötte Remetén, mint
kat, fák, füvek, virágok
te béleolvadva a csen
éveiben a világot jár
Franciaországot, Amerikát, lakta Firenzét, Párizst és Rómát, 1942 óta itt húzódott meg egyszobás erősségében. A falról Kossuth turini kézjegye nézett rá, s Ady Endre dedikált fényképe és Juhász Gyula kézirata, bekeretezve. Példák, barátok; a régi ifjúság. Akiknek nevét már régen a történelem őrzi.

Közülük való volt, indulás szerint Dutka Ákos is. Az ő nevét is az irodalomtörténetekből ismerhettük már életében. Újságíróként, hetven esztendővel ezelőtt, Ady elárvult asztalához került a nagyváradi Szabadságnál, költőként pedig egyik szerzője volt a Holnap című antológiának, amely 1908-ban jelent meg, a Nyugat indulásával egy időben — annak is 65 esztendeje immár —, s amely körül az irodalmi forradalom csatározásai kezdődtek. Ady Endre, s a Holnap nagyjai — Babits Mihály, Juhász Gyula, Balázs

sítását minden csoport
tag követni tartozik"... „A központi bizottság minden tevékenységéért a párt konferenciájának vagy kongresszusának és a III. Internacionálé Végrehajtó Bizottságának felelős." A magyarországi kommunista mozgalomban az ideiglenességet a KMP első kongresszusa szüntette meg.

KÜB — Tekintettel arra, hogy az illegalitás körülményei megnehezítették a hazai pártépítési munkát, a Központi Bizottság két állandóan működő szervben fejtette ki tevékenységét. Az egyik a Külföldi Bizottság, az úgynevezett KÜB, a másik a hazai Titkárság. A Külföldi Bizottság tagjai emigrációban éltek. A Külföldi Bizottság tagjai közül egy vagy kettő egymást felváltva Magyarországon tartózkodott, és részt vett az illegálisan dolgozó hazai Titkárság munkájában.

KOMMÜN — A Kommunisták Ma-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Csepel

1975 OKT 31

1021 Dala József

Dala József: Vásár

— Ha, segíts meg, Uramist
— Hogyha nincsen — hogy
Tán segített valaha
arany oltár, Szűzanya?
Öntudatos vagy te, Petyka?
Töprengj csak egy kicsit ra
Nem ontottál vért talán,
mert csalárd volt az a lány!
— Ne lankadj, forradalmi
Az ellenség fenyeget!

Előre, előre csak,
forradalmi csapat!

(ALEKSZANDR BLOK: Tizenketten)

A tűz, az ólom, a kötél s a balta
Hajlongó szolgaként nyomunkba járt,
Minden csöpp vízben özönvíz aludt,
Hegyóriássá nőtt a kis kavics
S a gyenge ágban, melyre rátapostunk,
Feketekarú őserdők morogtak.

A hazugság velünk evett s ivott,
Harangok zúgtak puszta megszokásból,
Csengését, súlyát vesztette az ércpénz,
S a hullától a gyermekek se féltek.
Akkor tanultuk meg a gyönyörű,
Kegyetlen és keserű szavakat.

(TYIHONOV: A tűz, az ólom . . .)

Törvényed gyönge még bizony,
veszett viharban nyög az ország,
s végigsuhintgat hátadon
az újszülött és vad szabadság.
— — — — — — — —
Oroszhon!
Szörnyű csodaszó!
Nyírfák és hófehérke tája,
honnan és hogy került e tájra
e földrengető lázadó?

Elvezetlek
csodálatos tá
nézd, messzi
lásd meg ifjú

Régen a múl
Ukrajna .
A sík mezőn
és rám szege

Én zöldfülű,
hogy akkor
a forgópiszto
mint a kis já

Két évtizedb
fokonként, n
Rátör az esz
kebledre, ha

Add a kezed
régmúlt nap
Halkan, siro
hol jóbaráto

(M

Hősök, aludjatok
Rendül, elindul a r
szikla-erő, csatalá
Kreml-fal alatt dü

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dala József
Csepel
1975 OKT 31

1021

Dala József: Falusi utca

om ház a húszból — ahol el-
ndult valami. Talán átterjed
többi tizenhétre és a jövőben
tadásra kerülő házakra is.
s az olyan házak között, ahol
ázon belül már értik egymás
yelvét, szintén kialakulhat a
özös nyelv, az összefogás. De
„nyelvet" jól megtanulni ne-
éz, fáradságos dolog. Mert a
özösségi élet csak úgy jó, ha
em válik teherré! Ha nem
orlátozza az egyes embereket,
aládokat abban, hogy saját
aguknak, barátaiknak is él-
nek. Ha az állandó szomszé-
olás, a túlzott „közéletieske-
s" megfékezhető és nem ve-
élyezteti a napi 8 óra mun-
után nyugalomra vágyó em-
r érdekeit. Megtalálni a kö-
putat, úgy érzem a 14, 20,
-es tömb ezen az úton jár.

★

Amikor eljövök a telepről,
ár besötétedett. Égnek a szo-
ákban a villanyok, van ahon-
ak a tv kékes fénye világít.
mese brummogó zenéje szól,
konyhaablakokon zsírszag
ivárog ki, a házak közti ko-
ár síkság már elcsendesült.

Eigner János

vízfröccser
de te huss,
fényőtörzs
Nevetésed
ragyog fűsz
Arcod hal
levélként ö
s játéktól
az alkony

BIELICZKY SÁNI

Varjútánc

Repülnek körbe-körbe
rásüppednek a földre
korom-sötét a táncuk
fénylő hideg ruhájuk
várja a fagyok élét
a hó fehér zenéjét
éhes hóhérok, lomhák
az erdőt ostromolják
életük hosszú lánca
sodorja őket táncba
a fák tűz-gerincére
az utak jégtestére
a gallyak áramára
a barázdák kontyára
a mezők tenyerére
a górék gerezdjére.
Irigylem őket. Szállnak.
És századokat látnak.

Dala József

„Zsennyei műveztelep" c. rajza
a 9. oldalon

Népszava 1973 január 27

Dala József: Öreg fák

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dala József

1973 APR 8

Népszava

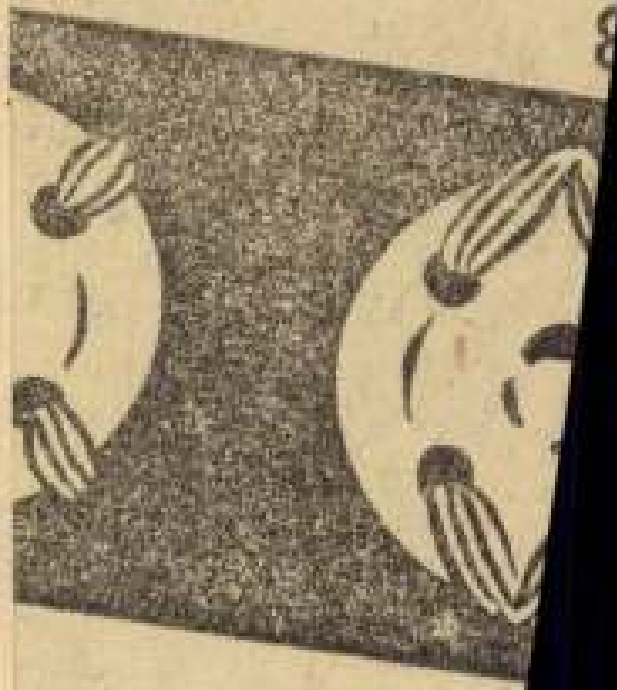

Dala József

„Öreg fák" c. rajza
a 9. oldalon

Nápyava 1973. április 8

MDK

Dala József István
műve:

Ostökös ház Mezőkövesden. Tempera.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Tars.jubileumi kiáll.
képes targymutatója.1936.maj-jun. 41.1.

MDK

Dála József István, festö

Öszi alkonyat.

Nemz.Szalon.-A Független Müvészek Társ.-III.kiáll.
1930.okt. Kat.

Dala József István MDK

Üstökös ház Mezőkövesden, tempera

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Dala József István

Matyó interieur
Mezőkövesdi piac
Vásár Mezőkövesden
Puszta télen

N. Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun.
5 1.

Dala József
Sárvári piac, olaj
Sárvári utca, "

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 8 l.

Dala József István MDK

Alkony, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Dala József festő

A másik „borsodi" öregdiákkör, a mezőkövesdiek pedig éppen november 13-án tartotta szokásos összejövetelét. Az 1978-tól működő baráti kör félszáz tagja meleg szeretettel köszöntötte az 1970-től Budapesten élő Dala József tanárt 80. születésnapja alkalmából. Az örömünnep köszöntői, ajándéktárgyai és diákdalai annak a nagy nevelőnek szóltak, aki 1926 és 1968 között tanított „a magyar falvak királynője" becenévvel illetett s azóta várossá emelkedett Mezőkövesden. A kedves mosolyú, fiatalos mozgású bölcs Tanár Úr ma sem pihen, mert rendszeresen cikket küld a Matyóföld című időszakos kiadványnak, és mint a Művészeti Alap tagja, nemcsak budai műtermében, de a vidéki művésztelepeken is fest.

6.

Nagy Károly Borsodiak találkoztak

Esti Hírlap, Bp. 1981. nov. 17.

Dala

M.D.K.

Dala József „festő"

felajánlott művét kiállították a "Borsod képzőművészei az árvizkárosultak" c. kiállításon a miskolci Herman Ottó muzeumban.

Északmagyarország, Miskolc, 1956. ápr. 24.

Dalányi László

A máscius 15 téren lévő
római castrum múzeumi
terveit készítette

dr. Radnai Lóránt: A máscius
15. tér

Budapest 1971 VIII.

Dalányi László

Gyógyfürdő, Bük /Vas m./ /Károlyi Antal, Károlyi István építészek, Dalányi László, Gianone Miklós kertterv./ Ism: Zilahy István, Müszaki Tervezés, 1968. 8.sz. 38-4o. 11

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Irt. 1971.2.sz. 149-182. l./

153. l.

Dalányi László

Finta József: Toronyházak a kelenföldi lakótelepen. Épitész: Farkasdy Zoltán, épitész munkatárs Bognár ~~xx~~ István, statikus Márey László, szerkezet és épitéstechnológia: Thoma József, kertépités Dalányi László, átépités: Korompay Andor. - Ismertetés, foto Vidovics István.

32-34.1.

Magyar Épitőművészet, 1971.6.sz.

Dalányi László

Dalányi László és Hollay György épitészek készitették a Március 15. tér müllyesztett részének épitészeti kialakitását.

dr. Radnai Lóránt: A Március 15. tér.
Budapest, 1971.8.sz.20-22.l.
22.l.

Dalányi László, építész és kertépítő

MDK

Tázsaival (Kirchlechner és dr. Möczényi kerttervezőkkel pályadíjat nyertek a hamburgi és az esseni pályázaton. Ők tervezték Sztálinváros és Oroszlány parkjait is.

Kőbányai György: Ezüsthárs a téglatörmeléken 3.1

Esti Hírlap, bp. 1960. jún. 23.

MŰEMLÉKvédelem

Balányi László M.~.K.

10 000 Ft-al jutalmazva a pályázaton

Tástervező: Mester Árpád- Tenke Tibor

Eldőlt a Miskolc- Tapolca üdülőhely tervpályázata

Magyar Nemzet 1964. december 18. 3. 1.

M.D.K.

Dalányi László épitész

Tervét a bilbaoi pályázaton megvásárolták

Tervpályázatok, tervpályázat ismertetések

Magyar Épitőművészet 1962 /4. 56.1.

M;D.K.

DALÁNYI László építész

T. Nemzetközi Kertészeti Kiállítás

Erfurt 1961.

Magyar pavillon belső építé-

szeti terve (Repr.)

Társtervező: Kiss P. István

Magyar Építőművészet 1961. 5.sz. 29. l.

DALÁNYI László építész

M.D.T.

Bp. XIV. Amerikai út. O.V.F. Szolgálati lakótelep kertrendezési terve

Repr.

Magyar Építőművészet 1961. 5.sz. 22. l.

M.D.K.

DALÁNYI László építész

Veszprém, Kiss Lajos lakótelek

kertrészlete (Repr.)

Társtervező: Szentpétery István

Magyar Építőművészet 1961. 5.sz. 23.l.

DALÁNYI László épitész M.É.K.

SZOT Gyógyüdülő , H ajduszoboszló, kerttervezője.

repró

Épitész: Dul Bézső

Magyar Épitőművészet 1962/4 1962/3. 9-11.1.

DALÁNYI László épitész M.D.K.

résztvett a pályázaton/ II. dij: 11 000 Ft/

Társterrező: Mester Árpád, Láng Tivadar, Tenke Tibor

Mirgai László: A Bp. X. Fehér uti Sportliget Terv-pályázata

Magyar Epitőművészet 1962/2. 34-36.l.

Dolányi László

és Hollay György terve szerint épitették
át az V. Március tér 15. sz. római emléke-
ket.

Berza László, Bernát György, Erdei Fe-
renc stb.: Budapest Lexikon, Budapest
1973 1335 l

721 l

DALÁNYI László épitész M.T.K.

résztvett a pályázaton megvétel 6000 Ft/

r epr.

Társtervező: Tenke Tibor, Mester Árpád

Mosonmagyaróvár városközpont tervpályázata 1961.

Magyar Épitőművészet 1962Ø3.2-4I.

MDK

Dalányi László. [,]

Parktervező. Munkacsoportjával
több pályázatot megnyert. (Essen, Hamburg)
[Hazánkban: Nagykörös, Ózd, Pécs, Várpalota,
Óbuda stb. parkjai, terei.]

Pesold ferenc: A pázsit mérnöke

3.e

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. jan. 4.

Dr. Dalányi László építész (lakóterv)

Résztvett az alábbi pályázaton
(rajz, makett, 2 sepró)

Dr. Gyöngyösi István: Nemzetközi szervezetek - UNIDO - IAEA - központja
Bécs, tervpályázat 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 sol d.

Dalányi László

M.D.K.

Hajduszoboszló, Szőt gyógyüdülő kerttervezője

Épitész Dul Dezső

Magyar Épitőművészet 1963/6 20- 25.l.

M.D.K.

Dalányi László

A Nemzetközi Ujságiró Szövetség üdülőházank,
/ Balatonszéplak/ kerttervezője,

Épitész: Márton István

Magyar Épitőművészet 1965/6. 17. l..

Magyar Építőművészet 1965/6.

Dalányi László, kert- és parktervező

MDK

Csoportja külföldön is elismerést szerzett munkájával. Műrük az erfurti kertészeti kiállítás díjnyertes magyar pavilonja.

— : Egyszolástól másfélszolás

3.1

ESTI HIRLAP

bp. 1962. máj. 14.

Dalányi. László, építés

L. Brenner Marcel

Major Máté: Az építészet szolgálatában 1047-1051

Jelenkor, Pécs, 1982, nov XXV/11

Dalányi László, író

a MÉSZ Mesteriskola előadásai.

I. ciklus 1970-72.

Dalányi László: az építészeti tervezés szerepe a népgazdaságban.

II. ciklus 1972-74.

az építéstervezés fejlesztési kérdései.
a műszaki tervezés időszerű —"—.

III. ciklus 1974-76.

az építészeti tervezés aktuális problémái.

ar Építőművészet, 1989., 1-2 szám, 3-old,
4- —"—

Dalányi László, építész

L: Bauer Marcel

Major Máté: Az építészet nagykönyvében 935–940

Tevékenység, Pécs, 1982. okt. XXV/10

Dalányi László,
Csanor Tibor: Folyóiratszemle.

Budapest folyóirat, 1988., 4., 47-old.

DALÁNYI LÁSZLÓ: **A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELEM KONCEPCIÓJA** c. írása,*(11-14. l.)* szolgál mintegy bevezetőül a települési környezetvédelem definiálásának problémáival foglalkozik, majd áttekinti a hazai környezetvédelmi szabályozás történetét, a legfontosabb jogszabályokat az 1980-ban elfogadott Országos Környezetvédelmi Koncepció és követelményrendszer megalkotásáig. Ez a települési környezetre vonatkozó követelményeket az alábbiakban foglalta össze: „A települési környezetvédelem során a tervszerű, rendeltetésszerű és esztétikus kialakítást, fejlesztést és védelmet kell érvényesíteni. A települések rendezésénél, fejlesztésénél és üzemeltetésénél el kell érni, hogy a védett környezeti elemek szennyezettsége és a káros hatások mértéke a megengedhető és elviselhető értéket ne haladja meg. A lakosság egészségi állapotának javítását elő kell segíteni célszerű területi kategóriák és övezetek kijelölésével is. El kell érni ésszerű területfelhasználással, a művi és a természeti elemek megfelelő arányának kialakításával a természeti környezet optimális mértékű védelmét. Ehhez kapcsolódóan a rendezési munkálatok során a történeti emlékek megóvására, építészeti keretekbe való illesztésére, valamint a városképek gazdagítására kell törekedni." E követelményrendszer végrehajtása ágazati irányítási feladatok ellátását is szükségessé teszi. 1982-ben látott napvilágot az ÉVM-nek az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatallal egyetetett közleménye: „A települési környezet védelmének szakterületi koncepciója." Ez feltárja a környezet jelenlegi helyzetét, megismerteti a települési környezet védelmének és fejlesztésének ún. környezetpolitikai céljait, meghatározza a védelem és fejlesztés követelményeit, eszközeit, végül összefoglalja stratégiáját. A tanulmány befejezésül a környezet minőségét egzakt módon jellemző számszerű mutatók kialakításának, valamint a szakemberképzés problémakörével foglalkozik.

1/

magyarázatot. A válasz, ha nem is nyugtatja meg mindenben cikkírónkat, Jerôme Renét, arra példa, hogy a tanács a maga szűkös anyagi lehetőségeivel, a lelkiismeretes munkát már elfelejtett vagy eddig meg sem tanult dolgozóival — gondolunk itt elsősorban az útjavítókra, a kőművesekre, de itt sem mindenkire! — igyekszik az ésszerűség határain belül eleget tenni a követelményeknek. Nem hagyományőrzés áll itt

Dalchau József

Beállott 1850 febr.

Kolozsvári asztalosok

4. P.

6.

8.

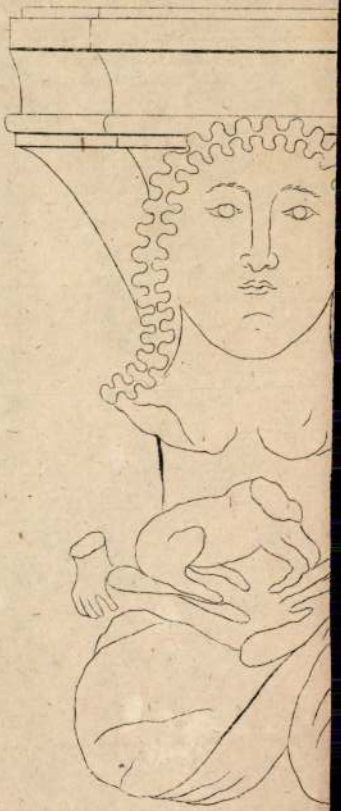

MDK

Dalckher /Talcker/Miklós kömives inas, kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.szám. 298.l.

M.D.K.

Dalckher

Lásd Thalherr

Schoen Arnold : A Thalherr épitész-család eredete

Müemlékvédelem 1967/2. 93. 1.

M.D.K.

Dalckher-Thalherr János

budai müködéséről eddig csak annyit tudunk, hogy a budai városháza tanácstermében Hölbing János kőmüvesmester irányitása mellett ajtónyilát épitett

meghalt 38 éves korában forró lázban a budai vár- 1711.

ban, eltemették 1713. aug. 29-én.
Egyik fia Miklós István, a másik Ferenc József

Schoem Arnold : A Thalherr épitész-család eredete

Müemlékvedelem 1967/2. 93. 1.

M. D. K.

Dalckher (Talcker) Miklós

budai kőmüves

1722 - 24 közt Hölblingnél inaskodott

Schoen A., Hölbling ejtőmester Budán
Müvtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 n. 145

DAL DOSI Gina M.D.K.

1926-ban Nagybányán a szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... 337.l.

Dalcsev, bolgár szobrász.

Irod. Ujs. I. évf. 4. sz. 8. 1. 1950. dec. 14.

M.D.K

DAL DOSI Gina

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e.

Dali Mihály
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292
K
1957 MÁR 28.
KELETMAGYARORSZÁG,
NYIREGYHÁZA
4

Szép festmények, akvarellek a kisvárdai képző- és iparművészeti kiállításon

610

Hét teremben virágokkal, drapériákkal díszítve fogadta a látogatókat Kisvárdán a Művelődési Ház kiállítása. 24-én nyílt meg és a járás területének a képzőművészeti, nép- és iparművészeti alkotásait mutatja be. Valljuk be őszintén, a kezdeményezés, de a kiállított anyag is kellemes meglepetéssel szolgált. És hogy ismételten tegyünk egy őszinte vallomást, mi a megyeszékhelyen sokszor bizonyos lekezeléssel bánunk a járásokkal. A jövőben ezt az álláspontot meg kell változtatnunk.

Elsőnek kell beszélni a jelenleg itt idéző Győri Elek művészetéről. A hajdani fiatal kovácslegény ösztehetségként került falujából, Tiszaladányból az Akadémiára. Tanulmányai elvégzése után sok sikert aratott és országosan elismert festő lett. Széles elbeszélő és népi jelleg uralkodik minden képén. Egy képén pl. 300 figura is szerepel, de alakjai nemcsak szereplők, hanem emberek, kik csinálják is, amit tesznek: élnek. A lelki ábrázolás akár a zsánerben, akár az arcképben Győri legerősebb kvalitása, különösen varázslatos hatással élnek portréinak a szemei.

Másik meglepetésként szereplő művész Gajzer Ágoston, ki Nyírbogdányban dolgozik. Akadémiát végzett, de nem végzettségét hasznosító munkakörben dolgozik. Képein a legfrissebb impresszionizmus minden szépsége elárad. Virtuóz technika temperában, akvarellben, olajban egyaránt, könnyed vonalvezetés, formagazdagság, üdítő színek, fejlett színkultúra jellemzi a Vitorlásokat, a Falavégét, a Balatoni fürdőzést, az Almaszüretet.

Szabolcsi János rajztanárnak az akvarelljeit kell kiemelni. Szegedi városrészlet, Tiszaszentmártoni utca, Asztalosműhely c. képei szuggesztív módon érzékelteti finom tónusaival az ódon kövek hangulatát. Olajképei közül az Újkenézi tavaszt kell megdicsérni hatásos tónusellentéte, szép, tompított színei miatt.

A kiállításon még sok kép szerepelt, melyek legnagyobb része olajmásolat régimódi, giccses levelezőlapokról. Nem ajánljuk ezt az eljárást. Őszintén szólva jobban tetszettek a szakkör tagjainak néhány tehetséges rajza.

★

A kiállítás háziipari része kétségkívül sok szép darabot mutatott fel. Azonban olyat, melynek helyi gyökere is lett volna, sajnos, egyet se. Szép, régi szőttest, mi Paszabot híressé tette, egyet nem láttunk. Tiszakóródon pl. az egyik tanítónőnek olyan szép, régi szőttes törülközői vannak, melyek igazán megérdemelnék, hogy felfigyeljenek rájuk.

★

Utoljára hagytunk egy iparművészt, aki magát szerényen üvegművesnek nevezi. Azok a csiszolt üvegtárgyak, melyek az ő vitrinjében láthatók s a tükrök, melyekre rajzokat karcol, újszerűségükkel és ízléses kivitelezésükkel szószerint véve ámulatba ejtik a látogatót. Dali Mihály eljárása — ez üvegművészünk neve — olcsó, s az üveg sajátos anyagszerűségét nagyszerűen kihasználja. Reméljük, a mintadarabok után, melyek a kiállításon láthatók, nemsokára forgalomban is kaphatók szépen csiszolt üvegtárgyai. Sajnálatos módon a főváros hamarább felfigyelt rá, mint a megye. Karcolt tükrei közül a várdai vár etszett legjobban, ezen kiválóan érvényesült az eredetinek a rajzossága.

KOROKNAY GYULA.

átvonulások, csapadék nélkül, helyenként kisebb éjszakai fagy. Várható nappali középhőmérséklet: plusz 11—13 fok között.

★

Mit főzzek?

Ebéd: Paradicsomleves, rakottburgonya, idei saláta.

Vacsora: Főtt burgonya, pörkölt (konzervből).

★

Nagymennyiségű primőráru érkezett az új földművesszövetkezeti zöldségboltba. Kapható már saláta, új

rdetések

sünk, ki egyben gőzvezeték-szerelési karbantartást is tud végezni. Jelentkezés azonnal. Nyíregyházi Finommechanikai Vállalat, Dózsa György u. 15.

Nem tesz gondja a hajára, ha nideg-meleg dauerjét, hajfestését MARIKA hölgyfodrász garanciával megcsinálja. Kiss Ernő u. 19. szám.

Teljesen új mosógép eladó. Puskin utca 43. szám alatt.

Gyümölcs, szőlő szakszerű metszését vállalja a Kertészeti Technikum. Rákóczi u. 69. sz.

Kisvárdán beköltözhető kertes ház csökkentett áron eladó. Érdeklődni: Révhelyi ügyvédnél.

Idősebb házaspárnál lakást bérelnék, esetleg gondozását elvállalom. Címet a kiadóhivatalba kérem.

180 kilós jó hízottsertés eladó. Felsőpázsit 293. sz. Ságvári telep után.

TALÁLTAK egy db. szürke vászon kézitáskát, 2 és fél méter fehér gyolcs, két karalábé, egy kendő, 1 db. vásznzacskó és 12 db. különböző méretű kulcsot, melyeket jogos tulajdonosa kellő igazolás mellett a B. M. nyíregyházi v. j. rendőrkapitányság Igrend. alosztályán átveheti.

Férfi munkaerőt

különféle ruhaselyn

Rádió mai és holnapi műsora

KOSSUTH RÁDIÓ

5.00: Hírösszefoglaló, időjárásjelentés. — 6.00: Falurádió. — 7.00: Hírek, időjárásjelentés. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés, időjárásjelentés. — 8.08: Technikai szünet. — 10.00: Hírek, lapszemle, időjárásjelentés. — 17.12: Műsorismertetés. — 12.00: Déli harangszó, hírek, időjárásjelentés. — 16.00: Hírek, időjárásjelentés. 17.12: Műsorismertetés — 18.00: Hírek, időjárásjelentés. — 19.34: Jóéjszakát, gyerekek! — 20.00: Esti kronika. — 22.00: Hírek, időjárásjelentés. — 0.30: Hírek, időjárásjelentés. — 0.40: Himnusz, utána vízjelzőszolgálat.

PETŐFI RÁDIÓ

6.35: Torna. — 6.55: Színházak és mozik műsora. — 7.40: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

MÁRCIUS 28, CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30—8.00: Vidáman — frissen!... Zenés műsor. Közben: 6.30: Pillanatfelvételek. 8.10: Könnyű zene. 8.40: A Debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola énekkara Bartók-műveket énekel. 9.00: Édes anyanyelvünk. Szerkeszti: Lőrincze Lajos. 9.05: Utazás a Napba. A Gyermekrádió műsora. 9.25: Távoli dalok a világ minden tájáról. A Gyermekrádió műsora. 10.00: Hírek, lapszemle, időjárásjelentés. 10.10: Pokoltánc. Gera György regényét ismerteti Vidor Miklós. 10.40: Dalok. 11.00: Falusi Romeo és Júlia. Gottfried Keller regénye folytatásokban. II. 11.20: Járóka Sándor és zenekara játszik. 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek, időjárásjelentés. 12.10: Operarészletek. 13.00: Tóth Gyula versei. 13.15: Könnyű magyar muzsika. 14.00: Izelítő a közelmúltban megjelent könyvekből. 14.40: Kodály népdalkórusaiból. 15.20: Macskaháza. Szamuil Marsak mesejátéka. A Gyermekrádió műsora. 16.00: Hírek, időjárásjelentés. 16.10: Lakatos Sándor és zenekara játszik, a Cinkotai Tanítónőképző énekkara énekel. 16.57: Műsorismertetés. 17.00: A belterjes gazdálkodás útján. 18.00: Hírek, hallgatóinknak. 18.30: Schubert és Lisz-kórusok. 19.05: 1000 szó oroszul. Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama. 19.15: Nótacsokor. 19.45: Sporthíradó. 20.00: Szórakoztató muzsika. 21.10: Az ezer sziget országáról. Zenés képek Indonéziáról. 21.50: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 22.00: Operarészletek. 22.45: Szív és lélek. Li Szan Fa koreai költő versei. 23.05: Műsorzárás.

MÁRCIUS 29, PÉNTEK

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30—8.00: Vidáman — frissen!... Zenés műsor. Közben: 6.30: Út perc tudomány. 8.10: Operettrészletek. 8.50: Szántósi Margit és Tanka Gábor énekel. 9.10: Zenekari hangverseny. 10.00: Hírek, lapszemle, időjárásjelentés. 10.10: Jelmezbál az óvodában. Óvodások műsora. 10.30: A Budapesti Rendőrség fúvószenekara játszik, vezényel Radnai István. 11.00: Pavlicsek koronája Ivan Cankar elbeszélése. 11.30: Wanda Landowska cembalózik. 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek, időjárásjelentés. 12.10: Könnyű zene. 13.00: Madár-rádió. Julian Tuwin lengyel költő versei. A Gyermekrádió műsora. 13.10: Verbunkosok magyar nóták. 14.00: Népszerű vígoperákból. 14.40: Iskolások mikrofonja. 15.00: Helikopterrel a vulkán belsejében. Rádiójáték. A Gyermekrádió műsora. 15.25: Közmondások a sportban. Dr.

Ø F. Dali Anna

(talán Deli)

iparművész

l.

Szépmüvészet

1943. 115. l.

T.1187. II.

a várat, az előtért a Ráczváros
térben pedig a Lánczhid és azon
figyelmünket.

1.5 cm.

Dali János

Vésnök

Kolozsvár Malom

u. 8.

Nemesfeök 1941

199. l.

Dall'Occa Bianca

Angelo

l.

Ernstkultfreund

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Malk

A. Dalla Via

Metszete után: Kassa Város Ostroma Caprara által 1685 ben.

kép a 85. lapon.

Mihalik József. A Kassai Szent Erzsébet templom Bp 1912

85. l

Dalla Via, Alesand
rinn
l.
Harsányi
52. l. 233. sz.

Dalla Via, Alessandro

rezin – XVII–XVIII
sz

lásd

Via, Alessandro
dalla

alatt is

Mihalik Miklósbőr

43 l.

Bibliothek
Bibliothek

Bibliothek

Kassa. T. 5817.

A háttérben balra lévő várba három ágyúgolyó esik be, az előtérben az ostromló csapatok és ágyúütegek vannak, a melyeken innen balra markotányosnő árulja ételeit és jobbra Schulcz tábornok és lovas kisérete vágtat. Felirata fölül jobbra a kendőn:

CASSOVIA.

e fölött: T. 1. pag. 246.
magyarázó szövegének kezdete: A. la Citta és befejezése: Q.-isola
ez után: Gierolemo Albrizi For. Vincl. al Astard.
alól jobbra: Alesand. Dalla Via Scul.

Rm., mér. a rl. 20.7: 30.5 cm.

140-95

Dalla Via, A.

8749.

Térkép.

IL TEATRO DELLA GUERRA SU LE FRONTIERE DE I DUE IMPERII da VIENNA sino a CONSTANTINOPOLI doue si ueggono L'UNGHERIA, LA TRANSILVANIA, PARTE DELLA, POLLONIA, LA VALLACHIA LA MOLDAVIA, LA SCHIAVONIA, LA BOSSINA, LA SERVIA et LA BVLGARIA, La Republica, de Ragusi, e parte DELLA DALMAZIA DELL ALBANIA, e della ROMANIA Tratto da molti Viaggi e Ambasciate Dal Sig: de Fer Geografo di S.M.Cattolica e del Serenissimo Delfino IN VENEZIA. Appresso Vettor Romagni si Vende a SS:Filippo e Giacomo all'Insegna di S.Tomaso di Aquino 1717. E megkeletelt lapon, a melyhez az iránytüt a GOLFO DI VENEZIA-n nyerjük, alól középütt a méretegység után czimertől megszakitott sorokban ezt olvassuk: Dedicata Al Merito Singolare Del Illmo Sig: Sig:Pron.Colmo Il Sig: Co: Giorgio degli Angeli Stella in Segno di Reumo Osequie Veltov Romagni. Jelzése alól jobbra az allegorikus ábrázolástól körülvett feliratnál: Alessando Dalla Via sculp.

Rm., mér. 53.9:66.6 cm.

Szn. 92-906
1161-905-42

Dalla Via Alesandro

rézmetsző

L.

kendrey-kentiványi

350. l.

f a St. Luciai ütköietben:

a haladó lovon ül~~ő ezíszár~~ és, előtte, ~~kit szárny~~
~~k~~, épen egy bomba pattan siét, melynek
lról öfnerogyó katonát találták. ~~A ezíszár~~
ivont kard van. Mellette egy tiszt, sza-
rnysegedei lathatók.
ben ~~a harcioló~~ osztrák katonaság ~~a lat~~ harcol.
alól:

Joseph jetzt regierender Kaiser von Oesterreich
pfe bei Sct. Lucia in Italien
N° 57",

ut. Józef nini wladnonci cisař w bo ji
čie we Wlasku",
eco Giuseppe addesso regeramente impe-
ustria, nella bataglia vicino Sit Lucia

eg Ferene Josef mostani Csazar az
st. Lutsiánel olez Orzag ban"

a: „V. Katzler
1850".
éretei a vonal, keretnek 23.8 : 16.6 cm.
4831. (alanyomással.)

107/95 - N° 350

Dalla Via, Alesandro, rézmetsző a XVII. században. Magyar vonatkozású műve: Kassa ostroma Caprara által 1685-ben, olasz magyarázó szöveggel. Jelzése: Alesand: Dalla Via Scul. Rézmetszet; folio.

Mihalik József: A kassai szent Erzsébet templom. Első rész. Budapest, 1912. 85. l. (képpel). — *Tört. Képcsarnok* grafikai gyűjteménye, Budapest.

Dalla Via, Giuseppe Maria

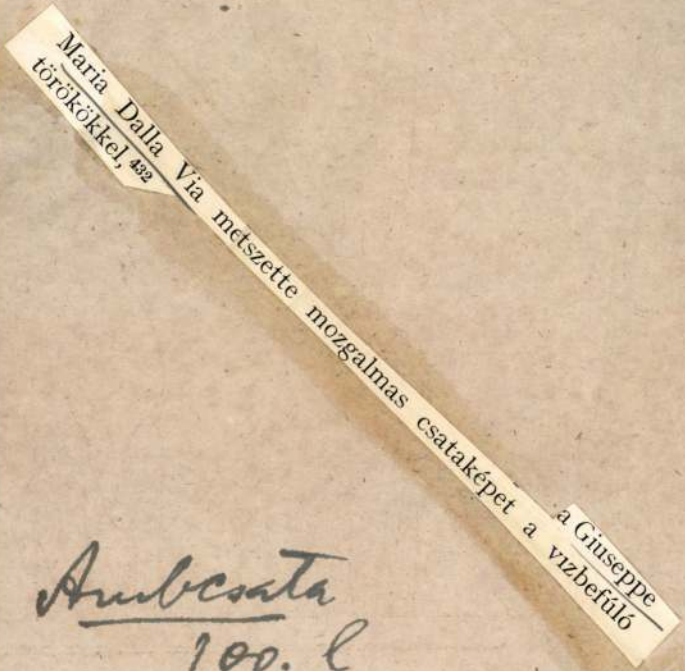

Ambcsata
100. l

DALLBERG Josef Löwnäs

Porsom 1785

An 1998. 241.

m]
táfiuma, 1664, alatta újabb

m]
tartó, 15. század, egy kehely és egy

vH ltsz. 2300

m]
régiségek

9

Ø Daller Flórián

ács

Sopron

1592. nov. 18.

polgáreskű

Házi

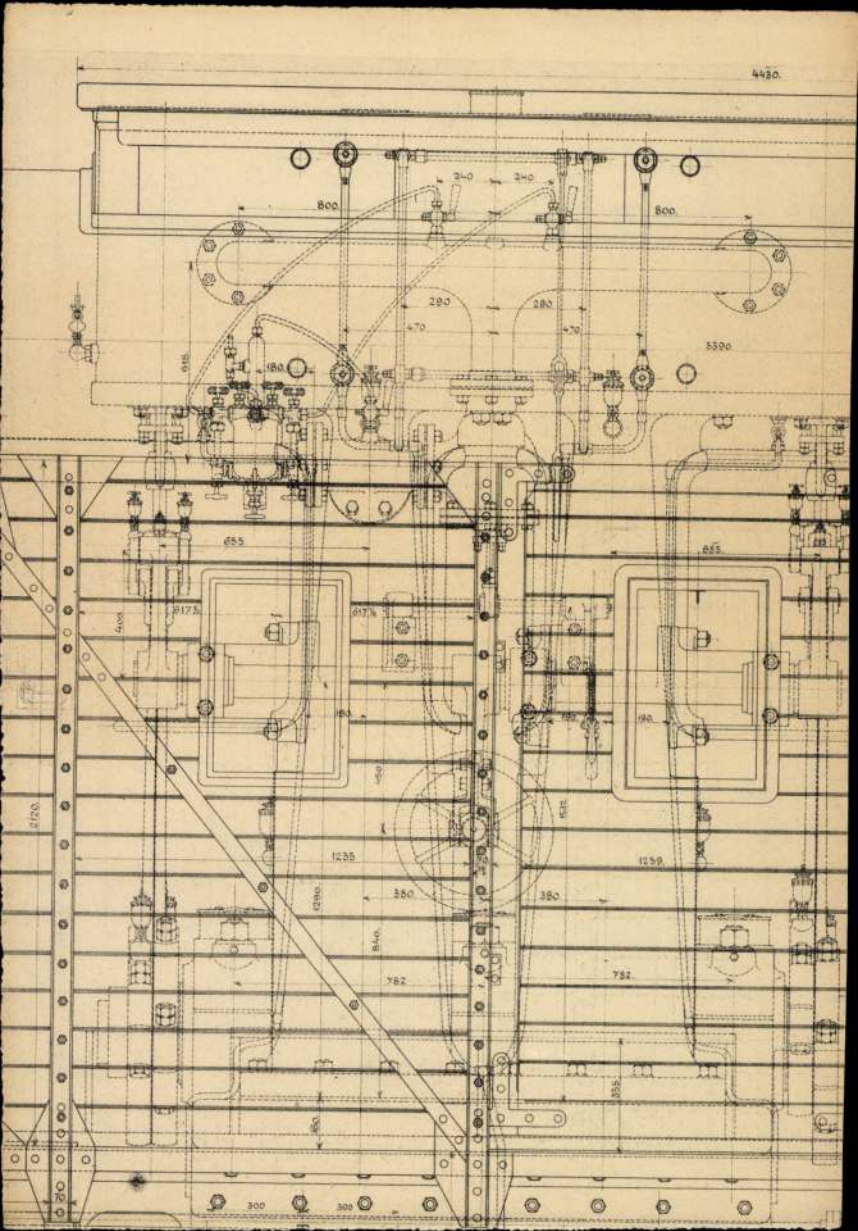
4430.
240
240
800
800
290
290
470
470
5390
180
655
655
617½
617½
400
180
180
180
450
1235
1259
380
380
1290
840
782
782
355
180
300
300
2120
70

Ø Daller Gábor

résmetsző

L. Kendrey-kentiványi

350. l.

" ~~harcza~~ kürdelme.

van ábrázolva, hogy egy

rke lovon ülőesegy elesett osztrák lovas katonán ~~és~~

ó, de huszárnak öltözött ~~ifjú~~ fiatal nő, ~~egy~~ a vele nem be. került osztrák ver-

kitt nek társaival a magyar huszárok bán-

hely láttára balfelől segítség érkezik. A hát-

. Felirata

arokban: „Ant. Ziegler comp.".

mat.

4830 (szines.).

107/95 № 349

Daller Gábor, rézmetsző. A XVIII. század első felében a Varasd melletti Lepoglava monostorban mint pálos szerzetes élt. Bedeković József szerzetes »Natale solum sancti Hieronymi« cz. műve mellett lévő rézmetszetek, bár ezek közül csak egy van jelezve, bizonyára mind tőle valók. E jelzéssel ellátott metszet szent Jeromost ábrázolja, melyet Daller Spizelia Teofil: Vetus Academia Jesu Christi, Iconibus et Documentis priscorum verae pietatis Doctorum et Professorum illustrata (Augusta Vindelicorum, 1671.) cz. könyve mellett levő szent Jeromost ábrázoló metszetről másolt. Az említett metszet alatt a következő felírás van: »F. (rater) Gabr. Daller O. S. P. p. E. del. Lepoglavae 1747.«

Kukuljević-Sakcinski, Ivan: Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858—1860. 55. l.

Daller Gábor

vérm.

Pataky 1951.

32, 99. l.

9857.szám.

A Műemlékek orsz.Bizottságának f.é.jan.hó 24-én. 15 sz.a. kelt felterjesztésére tudomása és Dival Kornél értesitése végett kiadom.

Budapest, 1906. márczius hó 2.

A miniszter meghagyásából:

oszt.tanácsos.

DALLER JÁNOS, gombkötőinas

44.-Laythner Mihály műhelyében tanúlták ki a mestersé
get:Heffler Mihály,1763.jún.12-1766.máj.24.-Daller Já
nos,1766.szept.5.-a társpohár fizetése miatt 6 évre
szegődött.-King Antal,1767.jan,22.-?.- 405.old

SZÖVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek
a céh keletkezésétől megszünéséig 295.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 5-6.
1971-72. Szombathely, 1975

MDK

Dallger József kőmives inas, kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.szám.298.l.

MDK

Johann Georg Dallin, aranymüves

az 1759-ben ujra alapitott arany- és ezüstmüves céh elöljáró-helyettese.

Mint mester 1760-1785 között van emlitve.

Dr. Horváth Henrik: Pester Goldschmiede-Barock.
A Mügyüjtö.-Der Kenner. 1931. V.évf. 5. sz. 130-134.L.

megvan

Dallinger János György

ötvös Pest

1756 – 1785

erőd

Horváth Szentpéteri

252. C

2214. Markó András.

Pásztorleány.

A tengermelléki hegyes vi
torléány őrzi a birka- és kecs
áll, a melynek fejére jobbkezét
támaszkodik, a hová kendőjét le
zete bő ujju ing, kivágott dere
nyáj egy része fekszik, másik r
idább heveredett le. Jelzése a

Szénrajz, méretei 83.5: 6
Vétetett az 1902: V. 25-i
az 1902: VII. 19-iki levél alap
lirán. (572/902.)

Dallinger János György
pesti ötvös

ivod

Horváth Szentpéteri
200 l.

D. J. Gy. 1760-tól a
pesti ötvösiek alcchmes-
tere.

A pesti ötvös ich
egyik alapító mestere
volt s 1760 tól
alcchmesteri tisztet
viselt.

Dallinger, Johann Georg.

Ötvös

Pest 1760–1785.

Horváth, Dr Heinrich:

Pester Goldschmiede-Barokk

A Müggyjtő

1931. 5. n. 133 l.

(131)

A magyarországi református egyházak pesti ötvösművei.

Pest középkori ötvössége egykori nagyságának emlékei nem maradtak reánk s így csak sejthetjük, hogy az, a közeli Buda magasra lendült művészete pezsdülő erejének hatása alatt századokon át mégis jelentékeny mérvű lehetett. Mohács után azonban rohamosan hanyatlani kezd s valószínű, hogy a magyar ötvösművészetnek Pesthez fűződő régi szakasza a XVI. század közepén végleg le is zárul.

A török félhold uralma elveszi a magyar ötvösök kenyerét. Az előrenyomuló hullámok hatása alatt ők így mesterségük zavartalanabb folytatására északabbra telepednek. Jórészük külföldre kényszerül vándorolni.

A XVI. század közepétől a XVIII. század hatvanas évéig terjedő két évszázad ilykép kiesik a pesti ötvösség történetéből, mert noha a városnak a töröktől való visszavívása után már a XVII. század végén s a XVIII. század elején is kezdenek az ötvösök Pesten feltünedezni, — s egyes más tevékenységek nyomai is szórványosan mutatkoznak — ezek azonban nem számottevők. Önálló, szervezett céhet akkor nem is tartottak. Vidéki mesterekként a budai ötvöscéhbe kebeleztették magukat s így működésük tulajdonképen a budai ötvösség történetéhez kapcsolódik szervesen.

A XVIII. század előrehaladó évtizedeivel számuk és jelentőségük megnő. Túlságos elszaporodásuknak a városi hatóságok gátat vetnek s a letelepedni szándékozó új jövevényeknek csak úgy és akkor adják meg a mesterjogot, ha a város szükségletei és kívánalmai ezt indokoltnak látják, s ha ezáltal a régebben megtelepedett ötvösök keresetét és megélhetését nem veszélyeztetik. A XVIII. század derekán már ilyen ellenőrzés alatt és limitált keretben találjuk őket. Ezen állapot alaktalanságából való kiszilárdulás azután az, hogy az ötvenes évek végén az önálló és független céhbe való szervezkedést erősen szorgalmazzák, s hogy 1759-ben testületüket meg is alapítják.

A céhszervező ötvösök sorát *Hillebrandt Károly* nyitja meg. Működésének első nyomaira 1754-ben bukkanunk, mikor is a budai ötvöscéh kebelébe tartozó, Pesten letelepedett s ugyanott polgárjoggal bíró mester. 1759-ben a pesti ötvöscéh alapítása miatt megválik a budai ötvösök testületétől és a pesti mesterek főelöljárója lesz. Az alcéhmesteri tisztséget *Dallinger János György* nyeri. Jelzőmesterül *Schätzl József*-et választották,

Mihrek pesti ötvös.

míg a céhtagok a budai ötvösök testületéből átlépő *Fauser József*, valamint *Torner Károly*, *Ábrahámfy Mihály* és *Kojanitz János* lettek.

E mesterek céhszabályzatuk mintájául a bécsi ötvöscéh előírásait vették. Ez a kölcsönzés az akkori helyzet tulajdonképeni egyenes eredője, mert a pesti ötvöscéh két század utáni újjászervezői nem a magyar talajból sarjadt művészek, hanem mind bevándorolt, túlnyomórészt Ausztriából és Csehországból származó mesterek voltak. Az alapításban résztvett hét ötvös közül csak a vágújhelyi *Ábrahámfy Mihály* volt hazai születésű, nemes ember; a többi hat mester idegenben látta meg a napvilágot. *Hillebrandt Károly* főcéhmester bécsi születésű volt s ugyancsak e városból jött *Kojanitz (Kojanec) János* is.[1]) Bécsi származású volt hasonlólag *Schätzl József* is, aki végleges megtelepedése előtt Sopronban[2]) és Esztergomban is tevékenykedett; rövid ottartózkodásai és pesti működése sem volt azonban elegendő arra, hogy magát az ausztriai ötvösség szelleme alól kivonja s hogy művészetével a történeti magyar ötvösművesség szellemi körébe és célkitűzéseibe belekapcsolódhasson. Ilyen irányú törekvés nem is volt a pesti ötvösczéh akkori keretében. A pesti barokk, rokokó és nagyrészt a klasszicista ötvösség teljesen az ausztriai és csehországi ötvösmestereken átszűremlett német ötvösművészet naprendszerébe volt beállítva s csak *Szentpétery József* idejében és személyében kísérletezik a német szellem béklyóinak levetésével s a francia művészet új életet és tisztább művészetet adó eszméjének a megközelítésével.

A XVIII. század közepén mutatkozó pesti barokk ötvösség[3]) német igazodásának légkörében a dolgok rendjéből való természetes következmény a pesti ötvösök szabályzatának szövegezésekor a bécsi ötvöscéh normáinak mintául való vevése. A bécsi ötvösök testületének példaadó hatása tükröződik a pesti ötvösök pecsétjén is[4]), amely jóformán teljes megegyezést és erős rokonságot mutat a bécsi ötvösöknek a XIX. század elején még használatban volt pecsétjével. Az ötvöstárgyak hitelesítő eljárásainál is a bécsi gyakorlatot igyekeznek követni s a budai ötvösművek bélyegzéseinél 1810. táján keletkezett zavaros ügyek további elkerülésére a bécsi ötvösök eljárásainak módját ajánlja a pesti ötvöscéh a budai kollégáknak.

A pesti ötvösművek hitelesítő és mesterjeggyel való szabályszerű bélyegzése csak az ötvöscéh fennállásának a kezdetétől, vagyis az 1759. évtől történt. A XVIII. század végén és a XVIII. század első felében a Pesten készült művekre csupán a készítőmester névkezdőbetűiből szerkesztett jegy került. Ezeknek az ötvösműveknek a városjegy hiányában való lokalizálása az ötvösségtörténeti kutatás nehéz feladatai közé tartozik. Eddigi vizsgálataink során csak *Pohl Mátyás* kelyhében sikerült a XVIII. század első feléből származó pesti ötvösművek idáig egyetlen emlékét fellelni.

A pesti ötvöscéh középkori emlékeinek sajnálatos elpusztulása s nemkülönben az ötvösség helyi gyakorlatának két évszázados szünetelése miatt az a mostoha helyzet áll tehát elő, hogy a pesti ötvöscéh történeti szerepe mindössze száz évre rúg s csupán csak arra az évszázadra zsugorodik össze, mely az 1759-es céhalapítástól a XIX. század hatvanas éveiig terjed. És minthogy a pesti ötvösök műveiket csak a céhük alapításától

Mihalik Sándor:
A magyarországi református egyházak pesti ötvösművei.
Kny. a Tanulmányok Budapest múltjából. IV. k. Bp. 1936. 2. l.

Dallinger

Ötvösmester nevét és munkásságát emliti

Somogyi Árpád: Régi pesti ötvösművészet
Budapest, 1970. 7.sz. 38-40. l.

Dahinger ötvös

Rövid ideig Pesten működött (XVIII. sz.)

Somogyi Árpád: Régi pesti ötvös művészet

Budapest 1970 VII. s. 38 old.

Dallinger (Tallinger) György János Pest

Szül.: Tambach (Ausztria). †1787. 1756. II. 14. polgárjogot kap. 1760., 1783. alcéhmester. 1761—62-ig látómester. 1765. VI.—1774., 1781. főcéhmester. *Inasai:* 1758. IV. 12. Goltschbacher József; 1759. XI. 2. Müller János 8 évre; 1761. VI. 18. Mangholt József 7 évre; 1769. V. 6. Taucher Mihály 4 évre.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
Bp. Tört. M. Haubt-Protocol 1760—1783.; Bp. Tört. M.: Jungenbuch 1760. IV. 8.; OL C 25 Lad B Fasc 23 Nº 23.; BFL PL Test-Inv. a. m. Nº 61.; Illyefalvi—Pallós; Kapossy; A. B.: 2., 4a 6. p. Dombi.

Pest - Buda 1977

Dallinger Pál

negyva

ötvös

Gentmüendl

348.1-

Zólyomi várfelügyelőség

6-szám
1916

A

Müemlékek Tekin

Folyó év jul
becsü leiratára tinte
10-én dühöngött vihar ál
lén és kéményén esett r
a jelentést, mert én fol
pesten feküdtem betegen, h
operation estem keresztü
Hazajöve azon

Dallinger Pál

ötvös

XXXI. TÁBLA

1. Dallinger Pál műve 1769-ből.
Ócsa. (Lásd: 2. sz.)

T.

Európa Film, Kiny
terjesztő R.T.

Budapest

Visegrádi u. 36

Dallinger Pál

Ötvös Pest

1760-70-es évek

érd

Horváth Szentpéteri

252. l.

2215. Markó András:

Hazatérők.

A háttérből előrekanyaro
előtt, felmálházott szamarakon
a kik előtt puttonyt vivő leán
vonszol. Az égbolt felhős.

Szénrajz, méretei 59: 7
Vétetett az 1902: V. 25
az 1902: VII. 19-iki levél ala
lirán. (572/902).

Dallinger Pál
ötv.

l.

Kőmagyötv.
481. B.

Kath. Hamvazó sz.
Prot. Gottlieb

Izr. 1. Veadar R. Kh.

CSÜTÖRT.

7

Kath. A. sz. Tamás
Prot. Tamás

PÉNTEK

8

Kath. ist. János
Prot. Zoltán

SZOMBAT

9

Kath. Franciska
Prot. Franciska

10

Izr. 4. S. Pekude

Dallinger, Paul

ötvös

Pest 1760-70-es

évek

Horváth, Dr Heinrich:

Pester Goldschmiede-Barokk.

A Müggyűjtő

1931. 5. sz. 133. l.

481	Nr. 387 +449	PD **Paulus Dallinger,** e. 1766—1771. *a)* Ciborium körtenoduszán és talpán hat bordával. — *Ziborium, Fuß u. Birnennodus 6-mal gerippt.* R. k. pléb.-templom — *Pfarrkirche,* Pinkafő Exp. 1912.	Wsechsm ~ √ Pinkafeld.
	Nr. 392 +451	*b)* Aranyozott hólyagos serleg. — *Verg. Buckelpokal.* — „1738". (?) *A. S. Drey, München. R³ 9413. (Nach dem Kontrollbuchstaben sollte das Werk aus 1768 und nicht aus 1738 stammen.)*	
	Nr. ? +451	*c—d)* Kehely és kenyérosztótányér. — *Kelch u. Hotienteller.* „1769". Ref. egyház — *Ref. Kirche,* Ócsa. Expos. 1934: ~~Mihalik 8.~~	⊥ os ⊢ M.S. 2,3.

72.l

Pál

Pallinger Pál

XVIII. századi második felében működött pesti ötvösmester

Budapest története III. Akadémiai Kiadó Bp. 1975
247. old.

Dallinger (Tallinger) Pál Pest-Buda 1977 Pest

Szül.: „Haas". †1780 körül. 1761-ben kér pesti polgárjogot és az ötvöscéhbe való felvételét. 1763-ban Schätzl Józsefnél készíti el a mesterremekét. 1763-ban veszik fel a pesti ötvöscéhbe mesternek. *Inasa:* 1775. VI. 18. Paschberger Ferenc 6 évre.

Művei:

PD 242	 112	„D" 191	Cibóriumkehely 1767—68 Pinkafői r. k. templom
		„F" 193	Kehely és kenyérosztó tányér Felirat: „Ao 1769 Pralis Beleznay Miklós ajánlotta Ócsai Refformatos Eclesiának." Ócsai ref. templom
	 109	„E" 192	Kanál 1767—68 Bp. Tört. M.
	 118	„F" 193	Hólyagos serleg 1768 A. S. Drey München

Irodalom:

Bp. Tört. M. Haubt-Protocol 1763. V. 30.; OL C 25 Lad B Fasc 23. Nº 23.; Expos 1934; Mihalik: Ref. 2.; Horváth H.: I. 250. p.; Kőszeghy; M. Rosenberg: II. 9413; A. B.: 8. p.; Földes.

243 244

evőkészletéhez,
„A.G." monogrammal.
1860 körül
M. Nemz. M.

180

170

Evőeszközök
1862
Egykor magántulajdon. Lappang

171

Evőkanál,
„K.R." monogram, „Sári" felirattal
1863
Iparm. M.

Irodalom:
Horváth H.: I. 250. p.; Kőszeghy; M. Nemz. M.; Iparm. M.; A. B.: 46. p.

I. **D.** monogramos mester — Pest. Ez.

1837 körül kimutatható.

Művei:

145

212

Cukordoboz
1837 körül
Iparm. M.

Irodalom:
Iparm. M.

Wien

Dallinger
Jenő

Der Ungar 1843. jul. 25.
(Sz.: Pesther Salon 1843.)

Kalmár

MDK

Dallinger János György

Mihalik S.: A magyarországi református egyházak pesti ötvösművei. 1936. 2, 7-10.o.

DALLINGER JÁNOS GYÖRGY

ötvös mester a XVIII. sz. második felében Pesten

Budapest régiségei XIX. évf. 1959. 230. 1

M.D.K.

Dallinger János György ötvösmester

1756-1785-ig a pesti
ötvöscéh tagja.

S.Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
272. old.

MDK

Paul Dallinger, aranymüves,

mint mester a 60-as és 70-es években van említve. /1760 és 1770/

Dr.Horváth Henrik: Pester Goldschmiede-Barokk.
A Kügyüjtö. - Der Kenner. 1931. V.évf. 5.sz. 130-13(

J Dallmann H.

hamburgi mérnok

irád

Vámos Bp varoskepe

3. l.

alyárt.

Jamás 15

alispán.

...DA, BESZTERCZEBÁNY. 1902.

Dalló Erzsébet

A Pesterzsébeti rajztanárok kiállitásán a
Pesterzsébeti Muzeumban szerepelt többek között
Szilágyi Miklósné textilkompozicióval,
Tóth Lilla régi város kompozicióval,
Kovacsik Mária, Tüzes Erzsébet Faluni műteremmel
Balai Erzsébet, Dalló Erzsébet.
Rajztanitás 1974/1/30
Dr Vakszy: Pesterzsébeti rajztanárok tárlata

MDK

Dallos

reklámgrafikai munkák

Rosner K: A milanói Triennale. Magy. Iparművészet. 1933. 94 l.

MDK

Dallos
grafikus

Illusztrációk.

—: Atlerlet
Nők Lapja, 1966. febr. 26 - 29 lap

Dallos
Grafikus

M.D.K.

Illusztráció

—: Az ideális

Nők Lapja, 1965. máj. 1. – 14 lap

MDK

Dallls-Mallász
Ungarn-plakát

Rosner K: Idegenforg. és idegenforg.-i propaganada.
Magy. Iparmüv. 1935. 2e2-2e3 l.

MDK

Dallos-Mallász

A magyar nyomdaművészet, könyv-és reklámművészet prágai kiáll. Magyar Iparművészet 1938. 53,54.l.

MDK

Dallos Ernő

Téli táj, of.

Szentendrei festők 3. kiáll. Ferenczy Muz. 1953. aug.

Dallos Ernő
festő

M.D.K.

A Tüker vállalat kiállítasán
Hóolvadás című festménye
szerepelt.

—: Sirek

Művészet, 1962. julius – 38 lap

MDK

Dallos Ernő /43 éves üzemlakatos/

VII. Május 1., of.

Szabad Művészet, 1951. 7.sz. 315. l. képek.

MDK

Dallos Ernő, festő

Budafoki táj. of.

önarckép. "

Nemz. Szal. Mnt. Egy. 1947-jul. - I. szünimentes kiáll. - Kat.

MDK

Dallos Ernő

Sárgakendős leány, of.

Róza néni, of.

Száradó virágok, pászt.

Alkotás Művészház 39. kiáll. 1949. febr.

Dallos Ervin
festő
V. Vécsey u. 5.

MKSz 1947

Nemzeti Szalon 1947.
gil. Első Zsűrimentes
kiáll.: Budapesti táj,
of. – Virágcsend, of.

Dallos Ernő

festő

l.

Szabad Művészet

1957. 84. l. – 315. l.

22517/909. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, mult hó 13.-án 79. szám alatt kelt fölterjesztésére, tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.

Budapest, 1909. március hó 10.

A miniszter meghagyásából:

A Katalogus továbbítva

Dallos Ernő

Dalmai Adrienne

Dér Endre

Dudás Jenő

l.

Alkotás Művészház

XXXIX. kiáll

1949. febr. már

Dallos Ernő
Téli táj, olaj

Szentendrei festők III. kiáll. Szentendrei Ferenczy Károly Múz. 1953. aug. 1.

Dallos Ernő

Téli táj, olaj

Szentendrei festők III. kiáll. Ferenczy Károly Muz.
1953. aug. 1 1.

Dallos Éva

A Vigadó Galériában a fiatalokat bemutató közös tárlaton szerepelt.

A festők közül *Dallos Éva* hívta fel magára a figyelmet, dezillúzionált, oldott lírájú Érettségi találkozójával.

Magyar Hirlap 1981/5/14/6

Kenessei: Fiatalok szeregszemléje

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 SEP 19

Dallos Ferenc

PESTI MŰSOR

Kiállítások

DÜRER-TEREM (Képcsarnok Vállalat, V., Bajcsy-Zsilinszky út 52.) 14-ig: **Hertay Mária grafikáinak kiállítása.** — 18-tól: **Kondor Lajos grafikus kiállítása.** Vasárnap kivételével 9.30—18, szombaton 10—15 óráig.

FÉNYES ADOLF-TEREM (VII., Rákóczi út 30.): **Bolgár fotóművészeti kiállítás.** Hétfő kivételével 11—19 óráig.

FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ (XI., Fehérvári út 47.): **Vietnam harcol és épít.** Fotókiállítás. Nyitva: naponta 8—10 óráig.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE (V., Dorottya u. 8.): **Sebes Márta festőművész kiállítása.** Hétfő kivételével 11—19 óráig.

MŰCSARNOK (Hősök-tere): **20 éves a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság** (fotókiállítás). — **„Az ember" nemzetközi fotókiállítás.** Hétfő kivételével 11—19 óráig.

I. KER. TANÁCS VB MŰVELŐDÉSI HÁZ (I., Bem rakpart 6.): **Dallos Lívia és Dallos Ferenc festőművészek kiállítása.** Nyitva kedd kivételével 10—19, szombaton és vasárnap 10—12 óráig.

Dallos Lívia

[illegible] és nugan. Lénin kívül senki sem találkozhat vele. Mikor az apa mégis kieszkarja az esküt Wernerből, Johanna elhatározza, továbbra sem adja fel a küzdelmet, szembenéz a titokkal és valamilyen módon találkozni fog Frantzal. A találkozás megtörtént, sőt többször megismétlődik. Frantz és Johanna egymásba szeretnek.

II. rész: Johanna bevallja Wernernek, hogy többször találkozott Frantz-cal. Könyörög férjének, menjenek el innen, de Werner erre nem hajlandó. Akkor Johanna szemébe vágja, hogy ezek után mindennap felmegy Frantzhoz, az öreg Gerlach pedig Leninek mondja el Johanna és Frantz kapcsolatát. Mikor ezt Leni megtudja, tombol a féltékenységtől, mert életének egyetlen értelme volt: bátyja szolgálata. Hogy eltávolítsa Johannát, elmondja neki Frantz legféltettebb titkait, sőt bűneit is, amelyeket a háborúban elkövetett. Johanna szerelme ezt a telepiezést nem bírja ki és az asszony elhatározza, hogy elhagyja a házat. Apa és fia még ezen az éjszakán találkoznak, először tizenhárom év után. Szembenéznek eddigi életükkel és levonják a konzekvenciákat. Mindketten csődbe jutottak és ebből csak egyetlen kiút van: a halál.

Dallos Ferenc
festő

Kiállításán bemutatta a „Munkás fej" annú művét, „Józsi bácsi" arcmiatat, „Önarchép"-ét, az „Olvasó"-t. Hat változat-ban sorakoztatott „Fej-tanulmány"-tat.

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállitása....

Müvészet, 1971.október - 41.oldal

Dallos Ferenc
fedő

Legszebbek az anyáról készült lá-
tomásai. Egy álló „Anya" képe
Goyát juttatja a pozzó ízzel. Ez a
kép hivatott tehetséget arul el.

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállitása....
Müvészet, 1971.október - 41.oldal

Dallos Ferenc
festő

A kiállításon bemutatott egyik
képe egy jóságos doktorbácsit ábrá-
zol, amint egy kuszásí mutó gyer-
meket vizsgál. Mély humanitást
árul el a kép

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállítása....
Művészet, 1971.október - 41.oldal

Dallos Ferenc
festő

Fiatalok (repro)

Kaits Éva: Dallos Ferenc kiállítása ...
Művészet, 1971. október - 41 lap.

Dallos Ferenc

festő

Autodidakta módon alakította ki egyéni stílusát. Rendszeresen tanult. Egy ideig a főiskolán, a Derkovits majd a Nagy Balogh kollégiumban.

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállitása....

Müvészet, 1971.október - 41.oldal

Dallos Ferenc
festő

Negyven művével mutatkozott be.
Kiállítását megnem értett részvétlen-
ség hövetett. De a Dallos Ferencet nem
keserítette el, hanem, hanem forsabb
harcola művészetéért.

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállitása....
Művészet, 1971.október - 41.oldal

Dallos Ferenc
festő.

Egyelőre tágfogok nem foglalkoztat-
ják képzeletét. Az átélt sok és hiszjor
telen esemény, a veretikes munka az
Önfeláldozó anya, a szivjóság hóti
le alkoló vénáját.

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállitása....
Müvészet, 1971.október - 41.oldal

Dallos Ferenc
festő

Első rajtanulmányait ~~Dallos~~
Sugár Andor korrigálta. Emlé-
hetet Derkovitsra. Szívesen ábrá-
zolja nagyított alakban portréit.

Haits Géza: Dallos Ferenc kiállítása....
Művészet, 1971.október - 41.oldal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

Dallos Ferenc

1972 FEB – 1

1021

DALLOS FERENC: FIATALOK

Traumato'ógiai extenziós ágy

A MEDICOR 902 típusú traumatológiai extenziós ágy kórteremben és őrzőszobában egyaránt alkalmazható. Felépítése lehetővé teszi különösen a csonttöréses sérült betegek ellátását. Fekvőfelülete két részből áll. A teljes fekvőfelület kézi emeléssel Trendelenburg-helyzetbe állítható. Az ágy röntgensugárral átvilágítható, így lehetséges ágyban fekvő betegről röntgenfelvételek készítése. Az ágy könnyen gördíthető, nagyméretű kerekekre van építve. A kerekek önbeállók, így az ágy szűk helyen is a kívánt helyre szállítható. Az egyik kerék beállás ellen rögzíthető, ez megkönnyíti a folyosón az ágy irányítását.

Mivel az ágy könnyen gördíthető, alkalmas a betegnek a műtőből a kórterembe, vagy vizsgálóhelyiségbe való szállítására. Az ágy rendelkezik mindazon tartozékokkal, amelyek csonttöréses sérültek ellátásához szükségesek. A tartozékok, így az extenziós keret is, rögzíthető elemekkel szerelhetők az ágyra.

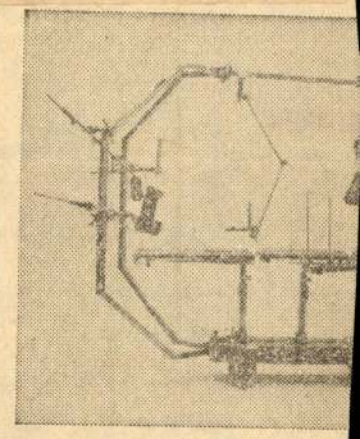

Az univerzálisan haszn
tőasztal különleges tu
tizált betegek fekteté
mazkodás. Az asztalra
ív és az ívek bármely pontjá
támasztó eszközök segítségéve
bármely irányába kiinduló sz
vagy támasztani, akár mindk
egyszerre is.

Az asztal alkalmas arra, h
sátorban is használják, mert
és kiegészítő extenziós tol
szállításkor könnyen szétszerel
Lehetővé teszi a korszerű rönt
mert a fekvőfelületek anyaga
engedi, és a végtagok extenzi
alkatrészei nem esnek a sugár

Az asztalon elvégezhetők a
a félműtéti vagy műtéti törésk
állítások. Az asztal kielégíti az

ban mindkét irányban 30°-ig elforgatható.

A magassági állítás 22 cm, a fekvőfelület legalacsonyabb helyzete 72 cm. Az emelést zárt hidraulika végzi, amely olajjal feltöltve szállítható.

Urológiai vizs

Alkalmas járóbeteg-rendelésen előforduló vizsgálatok és kisebb műtéti beavatkozások elvégzésére. Az asztal ülő-, illetve fekvőfelülete ülőrészből, háttámlából,

Dallos Ferenc, festő

Kiállítása a Fényes Adolf
Teremben tekinthető meg.

— : A hét végi kulturális programból

9.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 17.

Dallos Ferenc

"Romantika és monumentalitás felé mutató mondanivalója van" a művésznek, mint Szabó György: "Szezonvég?" c. kritikájában irja, majd kiemeli "Fiatalok I." c. és „Támadás" c. képeit, elismeréssel nyilatkozik jellemformáló erejéről.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juli. 31.
XV. évf. 31. sz. 13. lap

DALLOS FERENC

Festőművész. Műveiből kiállítás nyílt a Téli Adolf-Teremben.

PESTI MŰSOR, 1971. szept. 2.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Dallos Ferenc

MAGYAR NEMZET

1971 JUL 13

Dallos Ferenc festőművész képeinek kiállítása július 16-án, pénteken délután fél hatkor nyílik meg a Fényes Adolf-teremben.

1971 / 1

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796
1971 AUG – 5
BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI HÍRLAP
Budapest

Dallos Ferenc

1021

Töltsük el hasznosan a kevés szabad időt!

HÉT NAP
kulturális programjából

A COMMEDIA XX. PANTOMIM EGYÜTTES augusztus 9., 10., és 11-én újabb három előadást tart a Várban, a Hess András téri Vörös Sün-ház hangulatos udvarán. Ezúttal az abszurd irodalom egyik kiválóságának, E. Ionesconak egyetlen táncjátékát, *A király meghal* című komikus tragédiát mutatja be. Ebben a szürke valóság keveredik az abszurd fantasztikummal, a burleszk határát súroló komikum a tragikummal. A mű zenéjét a népszerű és igen tehetséges lengyel dzsessz-zeneszerző és muzsikus, Richard Kruza szerezte. Az előadásoknak az is emeli a jelentőségét, hogy hazánkban most először kerül bemutatásra dzsessz-zenére készült pantomim-koreográfia.

A NAGYTÉTÉNYI, RÉGI NEMESI KASTÉLY TERMEIBEN az Iparművészeti Múzeum bútortörténeti kiállítássorozata látható. Korban a legelső a földszinten elhelyezett, *Fárónai bútorok a XV—XVII. században* című kiállítás. A bútorok szerkezeti és stíláris fejlődése szempontjából legfontosabb korszakokat mutatja be, a fejlődést sűrítve, sokszor csak egy-egy jellemző darabbal szemléltetve. A kor hangulatát idézik a bútorokon kívül a régi képző- és iparművészeti tárgyak is. Az emeleten, a főlépcsőház egyik oldalán rendezték meg a *Magyar bútorművészet a XVIII. században* című kiállítást. A kilenc teremben az ismeretlenségében „Pesti Piktor mesternek" elkeresztelt korabeli művész többféle — barokk, rokokó és klasszicista — stílusban készült fal festéséhez igazodik a bútorok elrendezése is. A hangszerszobában különös alakú, ma már alig ismert XVIII—XIX. századi hangszerek láthatók. A főlépcsőház másik oldalán húzódó termekben a XIX. századi bútorművészeti kiállítást helyezték el. Mindezen felül megtekinthető még a kastélyban a középkori pincébe telepített kályhacsempekiállítás, az épület mögötti római kori emlékeket feltáró ásatásokhoz kapcsolódó kőtár, és a kastély gyönyörű barokk díszkertje.

A MUNKÁSOK FESTŐJE. A Fényes Adolf-teremben (VII., Rákóczi út 30.) nyílt meg Dallos Ferenc festőművész kiállítása. A képeken egy mélységesen elkötelezett, értelmével és érzelmeivel egyaránt világunk talajába kapaszkodó művész gondolatai bontakoznak ki. Alkotójuk eleven, élettel teli kapcsolatban van a megfestett környezettel, az üzemekkel, a gyárakkal és a munkásokkal. Számára nem kiránduláson szerzett élmény, nem ritka látvány egy üzem belső képe, hanem az élet színtere, és a munkás sem csupán modell, hanem társ és barát, akinek hite és élete átáramlik Dallos Ferenc valamennyi művébe.

AZ UTOLSÓ LEÓ. Egy képzeletbeli ország előzött uralkodója lakhelyének szomszédságában szegény, rossz sorsú négerek laknak. Leó herceg elhatározza, hogy javít a sorukon, de azok, akik a maguk módján valahogyan mindig megoldják saját gondjukat, nem hagyják magukat megváltani. A bolondos történet fordulatai mögött nagyon mély értelem húzódik meg: a film paródiája az emigrációk kalandor nacionalizmusának, és jelképrendszere világosan elítéli a faji megkülönböztetést is. A főszerepet Marcello Mastroianni hitelesen, meggyőzően játssza, John Boormann rendezése szerencsésen ötvözi a valóságos környezetet a jelképes ábrázolásmóddal.

OLVASÓ

Feljelentették, mert ud

Többször is elolvastam a Gyene László forgalmi igazgatóhelyettessel készített interjút, amely lapunk július 15-i számában jelent meg. Idézem a nyilatkozat egyik részletét:

„Szeretnénk elérni, hogy forgalmi dolgozóink, ha lehet teljes létszámban bekapcsolódjanak valami olyan mozgalomba, amelynek célja a figyelmesség, udvariasság, az utazóközönség jobb kiszolgálása: szeretnénk, ha ebben a mozgalomban a forgalmi dolgozók lennének egymás ellenőrei, elbírálói, dicsérői, vagy elmarasztaló „felettesei", mert ez a munkatársi kontroll többet ér akárhány felülről jövő dörgedelemnél."

Ahhoz azonban, hogy ez a mozgalom vállalati szinten is beindulhasson, mindenkinek „egy nyelven" kellene beszélnie. Vonalainkon ugyanis egymástól eltérően értelmezik az udvariasság fogalmát. Járműveink típusa változó, van ahol a gépjárművezető el van különítve az utastól, másutt a vezető érintkezésbe léphet az utazóközönséggel. Itt a kocsivezetőtől kérnek felvilágosítást, például a 70-es, 78-as, 79-es trolivonalainkon, de a 71-es, 73-as viszonylatainkon is. Főleg a követségeket, valutaközpontokat, a SZOT épületét, és egyéb fontos intézményeket keresik utasaink. Útbaigazításért a vezetőhöz fordulnak. Ám sok esetben az udvariasságért, amelybe beletartozik a felvilágosítás is, feljelentés érheti a dolgozót. Nemrégiben Buránczky Imre trolivezető panaszolta, hogy az egyik utas a román követség után érdeklődött és ő útbaigazította. Ezután feljelentés érkezett ellene az egyik utastól, hogy vezetés közben beszélgetett. Megjegyezzük, hogy ez a dolgozó harminc éve dolgozik vállalatunknál, és híres szótlanságáról. Ezután az eset után kese-

elytálló érvelés

nyünk, hogy a sárga overál bevezetését — miként más vállalatoknál — meg kellene előznie a veszélyességi pótlék fizetésének.

Bálint József
felépítményes

Olvasónk szenvedélyes hangú leveléhez a következőket kívánjuk hozzáfűzni: az élénk színű munkaruha nem új találmány, az egész világon rendszeresítették már azoknál a munkásoknál, akik közúton vagy más forgalmas helyen dolgoznak. Mert igenis védi viselőjét; a száguldó autós, motoros, akarva-akaratlanul észre veszi. (Az már más kérdés, hogy közülük egyesek elvárják, a munkás lépjen félre, ne nekik kelljen kikerülni.) Statisztikák sokasága bizonyítja hasznosságát — éppen a BKV dolgozóinál ne válna be? Azzal sem érthetünk egyet, hogy olvasónk bohócruhának kiáltja ki. A sárga overált már korábban rendszeresítették például a benzinkútkezelőknél —

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-743, 340-726

MAGYAR NEMZET
1971 JÚL 29

Dallos Ferenc festőművész kiállítása a Fényes Adolf-teremben

Negyvenegynéhány esztendős fejjel bemutatkozni, pályát kezdeni, kétségkívül szokatlan dolog. *Dallos* Ferenc sorsa azonban sohasem gördült a megszokás sínein: neki mindenért kétszeresen meg kellett küzdenie egész eddigi életében. Hatalmas kanyarokkal jutott el oda, ahová mások nyílegyenes ösvényt találnak. Pedig a művészettel, a festéssel már kora fiatalságában megismerkedett — szülei pályáját, anyja iránymutatását követve látogatta a felszabadulás előtt a Szocialista Művészcsoport Iskoláját, ahol Sugár Andortól kapta meg az első tájékoztatást a rajzolás és a festés dolgaiban. A felszabadulás után a Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait — sorsa azonban másfelé fordította. Első ízben szegénysége miatt kellett félbeszakítania a tanulást, majd, amikor a Derkovits-, illetve a Nagy Balogh Kollégiumban töltött idők után ismét visszatért a főiskolára, a korán kötött házasság, a katonai szolgálat, s az érkező gyermekek szóltak közbe, vitték távol újra a közelinek látszó céltól.

Dallos Ferenc azonban nem adta meg magát. Önmagát nevelve, saját erejéből folytatta a munkát, kísérletezett, dolgozott, festett, tanult; s ha lassan, ha nagy küzdelem árán is, de elérkezett mostani, első kiállításához.

A *Fényes Adolf-terem* falain sorakozó képek azonban nem csupán e tiszteletre méltó szívóssággal megvívott harc dokumentumaiként érdemlik meg nézőik feltétlen figyelmét és elismerését. Mert igaz ugyan, hogy formaviláguk „darabos", igaz, hogy — Oelmacher Anna bevezetőjét idézve — Dallos Ferenc még „kaviccsal a nyelve alatt" beszél, ám kétségkívül elmondásra és meghallgatásra érdemes mondanivalója van. Műveiben egy mélységesen elkötelezett, értelmével és érzelmeivel egyaránt világunk talajába kapaszkodó művész gondolatai bontakoznak elénk. Dallos Ferenc eleven, élettel teli kapcsolatban van a képein megfestett környezettel, a gyárakkal és a munkásokkal. Számára nem látvány, nem kiránduláson szemlélt „motívum" az üzem, hanem az élet színtere, s nem csupán „modell", de társ és barát a munkás.

Ezt az eleven élményt nemcsak megőrizni, de közvetíteni is képesek Dallos Ferenc festményei. Portréi — a *Józsi bácsi* című kompozíció, vagy a *Fej* sorozat tagjai, a *Tüzet adó* és a *Két ismerősöm* „hősei" — nekünk is személyes ismerősünkké válnak, a *Szabadtéri rakodó*, s a *Műhely* levegője a mi lélegzetünk. Hitük és életük átáramlik Dallos valamennyi művébe, felemeli és közel hozza, világa részévé, s a mi élményünk szerves összetevőjévé teszi a harc elesettjeinek emléket állító *Értünk halt meg* című kompozíciót, a *Megalázott* — festőileg is remekül megoldott — lehajtott fejű négerét, s eleven élettel tölti meg az *Anya II.* című kép szimbolikus figuráit.

H. Gy.

állító európai
sze a probl
abban látja,
Közös Piac
európai orsz
miféle pref
zésében. M
újfajta k
kai egység
zetne, amel
országok kí
pedig kétsé
befolyásoln
gazdasági
ve az össz-euró
együttműködést. A mi állás-
pontunk szerint Európa né-
peinek *biztonságát, jólétét*
mindenképpen az össz-európai
gazdasági együttműködés mi-
nél szélesebb körű kibonta-
kozása segíti elő, és semmi
esetre sem Európának elkü-
lönült gazdasági tömbökre
szakadása.

Egy kérdésre válaszolva a
miniszter szólt az Anglia
közös piaci belépésével elő-
állható változásokról. Amen-
nyiben a belépésre sor kerül,
az *zavarhatja jelenleg kedvezően fejlődő kétoldalú kapcsolatainkat, és azok fejlődésére hátrányos körülményekkel járhat.* Fokozottan
érvényesülnének a hátrányos
következmények mezőgazda-
sági termékeink exportjánál.

A továbbiakban részletesen
ismertette a miniszter, hogyan
segíti a külkereskedelem a
belföldi áruválaszték bővíté-
sét. 1969-ben és 1970-ben
csaknem *47 százalékkal növekedett* a közszükségleti cik-
kek importja, és a lakosság
ellátására megközelítően 7,3
milliárd forint értékű árut
hozott be a külkereskedelem.
A behozatalt csak a belföldi
piac szabályozó ereje, illetve
a belkereskedelem igényei ha-
tározzák meg.

számos más ismert
ge. Ott volt a Budapesten akk-
reditált diplomáciai képvisele-
tek több vezetője és tagja.

Újabb Molnyija—1

Szerdán a Szovjetunióban
újabb Molnyina—1 típusú táv-
közlési mesterséges holdat
juttattak Föld körüli pályára.

A szputnyik feladata, hogy
biztosítsa a távolsági telefon-
és távíróösszeköttetési-rend-
szer működését, valamint köz-
vetítse a központi televízió
adásait az orbita-rendszer ál-
lomásaira, amelyek a távol
északi, Szibéria, a Távol-Ke-
let és Közép-Ázsia körzetei-
ben helyezkednek el.

Dallos Ferenc, festő

Kiállítása a Fényes Adolf
Teremben látható.

—: A hét végi kulturális programból 9.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 24.

Dallos Ferenc festő

július 16.-án nyílik kiállítása

a Fényes Adolf Teremben

Magyar Nemzet 1971 július 13
4. old.

Pallos Ferenc festőművész

1

Kiállítása nyílt a

Fényes Adolf teremben.

Magyar Nemzet 1971 július 29

G. Gy.

Dallos Ferenc

2

Korán megismerkedett a festérszettel, a Szocialista Művészeroport Iskolájában Sugár Andortól kapta az első instrukciókat.

Magyar Nemzet 1971 július 29
4. old.

Dallos Ferenc

3

„Sörsi bácsi" c. lépe

„Fej" c. sorozata emlékve

Magyar Nemzet 1971 július 29

4. old.

Dallos Ferenc

4

„Tüzet adó"

„Két ismerősöm" c. Répér emlékve

Magyar Nemzet 1971 július 29
4. old.

Dallos Ferenc

5

„Szabadtéri zakodó"

„Műhely" c. Zépei emlitve

Magyar Nemzet 1971 július 29

4. old.

Dallos Ferenc

6

„Értünk halt meg" c. kompozíciója

emlitve

Magyar Nemzet 1971 július 29

4. old.

Dallos Ferenc

7

„Megalázott"

„Anya 4." c. Zépei emlitve

Magyar Nemzet 1971 július 29

4. old.

Pallos Ferenc festőművész

julius 16-án Ziállítása

nyílik a Fényes Adolf-Teremben

Pestmegyei Hírlap 1971 julius 13

5. old.

Dallos Ferenc, festő

Kiállítása a Fényes Adolf
Teremben látható.

—: A hét népi kulturális programjából 8.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 31.

Dallos Ferenc és Dallos Lívia
festőművészek

tárlatát ma este nyitja meg
Katkó István az I. ker. Tanács Bem
rakparti művelődési házában.

Magyar Nemzet 1968 szept 12
– Napló –

Ø

Dallos Ferenc

festo

1947-48-ban a Nagy Balogh János kollégiumban Nagymaroson Pap Gyula vezetése alatt tanult. Pasztelljeivel szerepelt a kollegiumnak a Képzőművészek Szabadszervezetének budapesti helyiségében rendezett bemutatkozó kiállításán

Latham 1948. okt. 3

vod

Hirlap. 1948. okt. 8.

(Kiállítások.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

erdekiodes

1965 DEC

1021

Dallos Ferenc: Ketten

Dallos Ferenc

Utánpó

Emeln
tízsét, j
colni. A
értékelés
De minc
nevelésé
laki pedagógus-diplomát szerezzen? Érettségizni kell, s jelentkezni a megfelelő felsőoktatási intézménybe. El kell érni (egy intellektuális vizsgán) bizonyos pontszámot, s felveszik. S a végző legjobbak közül kevesen lesznek valóban pedagógusok, csak a többiek, kétségtelenül a kevésbé jók. *A kiválasztás alapja az intellektuális képességek egy része,* főleg a tárgyi tudás — a munka értékelésében a fő, a döntő szempont a ledolgozott évek száma. Helyes, ha a jövendő tanárait intellektuális szűrőn átbocsátva választják ki. De ez nem elég. A tanítóképző intézetekben bizonyos készséget vizsgálnak (hallás, kézügyesség), de sehol sem nézik a *nevelésre való képességet. Lehet-e vizsgálni ezt?* Ha a felvételre jelentkezők csoportjait (5—10 fiatalt) néhány napra elvinnénk úttörővagy KISZ-táborba, s szabadon engednénk ott őket, sok mindent megláthatnánk. Ki az, aki nem talál a gyermekekkel közös szót? Ki az, aki jól, s ki, aki rosszul fejleszti kapcsolatait a fiatalabbakkal: s ki az, aki magának él? Az értékelés és válogatás széles lehetőségeire bukkannánk, a felvétel megalapozottabbá válna, rátermett fiatalok lépnének a pedagógusképző intézményekbe. De gondoljuk tovább: szinte minden felsőoktatási intézmény előírja hallgatói-

Dallos Ferenc
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. M.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1969 DEC

1021

Dallos Ferenc: Értekezlet

külön diszciplína, filozófiai antropológia kidolgozása. Az antropologizálást azért tartja károsnak, mert ez „elkerülhetetlenül a tudománnyal való szembefordulás-hoz vezet", elveti a filozófia tudományosságát. A külön antropológiai diszciplína pedig szükségtelen, mert a történelmi materializmus, „a társadalom tudományos elmélete egyben az ember tudományos elmélete is". Ebből következik a szerzőnek az az álláspontja, hogy a személyiségelmélet a marxista emberkoncepciónak, azaz a történelmi materializmusnak az egyik oldala, aspektusa, az egyén síkján való kifejtése. Ez a magyarázata annak, hogy Lick József nem új elmélet megalkotását tekinti feladatának, hanem a marxista filozófia kategóriáinak témája szempontjából való interpretálását. Emellett hangsúlyozza, hogy a végső megoldáshoz más tudományok közreműködése is szükséges; a személyiségelmélet csak különböző tudományok eredményeinek szintézise lehet.

Nem célunk a könyv tartalmának részletes ismertetése; ezzel kapcsolatban csak rövid jelzésre szorítkozunk. Lick

[redacted]

lyek
általá
lis lé
nyába
Davic
nél a
pedig
tetlen
társac

Ezt
kateg
talános filozófiai síkon leginkább ezek segítségével ragadható meg az egyén és a társadalom viszonya"), a viszony és viszonyulás problémáját vizsgálja. Bevezeti az individuális társadalmi viszony fogalmát, és hangsúlyozza e fogalom jelentőségét a személyiségelméletben. Ez lényegében abban áll, hogy az „individuális társadalmi viszonyok határozzák meg *közvetlenül* a személyiség társadalmi tartalmát", ezek közvetítésével alakul ki az egyén személyisége.

A könyv harmadik, utolsó fejezetében a személyiség kategóriáját elemzi a szerző. Érinti a személyiség kialakulásának problémáját, s részletesen foglalkozik a

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 NOV 21

Dallos Ferenc

MAGYAR NEMZET
Budapest

♣

Goli-Galéria néven megnyílt az első kiállítás az óbudai Goldberger Gyár művelődési Házában. Elsőnek a szentendrei szabadtéri tárlat képeit mutatták be, később Dallos Ferenc, majd Beck Judit munkáiból rendeznek kiállítást.

1021

1969 DÉC - 5
1021

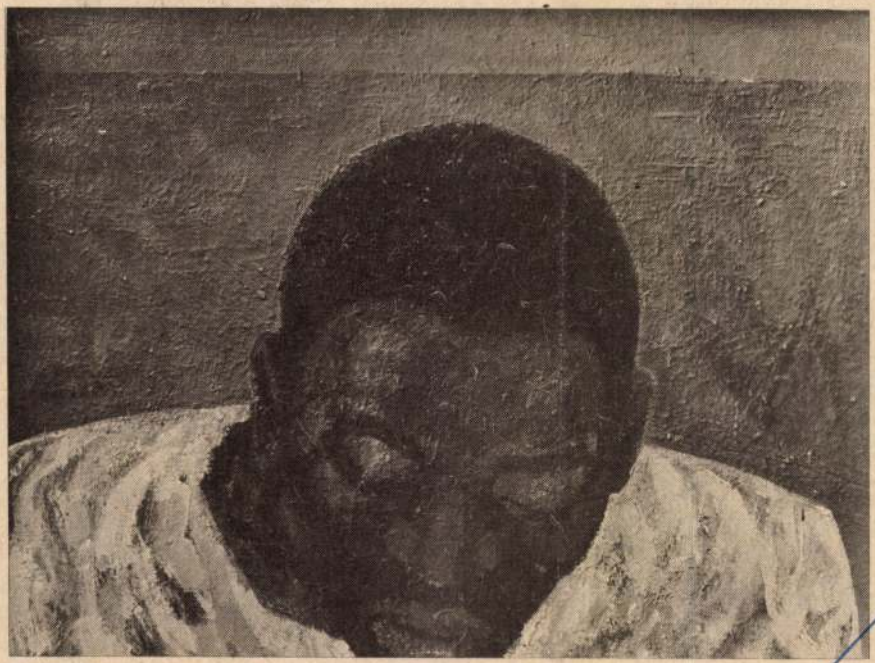

Dallos Ferenc: Néger fiú

férfi	16 465	224	73
nő	7 898	113	70
nyugdíjkorhatár felett:			
férfi	6 889	126	55
nő	3 58[illegible]	[illegible]	[illegible]
Összes dolgozó családtagok			
nyugdíjkorhatár alatt:			
férfi	5 36[illegible]	[illegible]	[illegible]
nő	2 97[illegible]	[illegible]	[illegible]
nyugdíjkorhatár felett:			
férfi	3 079	48	65
nő	1 843	25	73
Összes tag és családtag együtt	9 336	133	70
Állandó munkakörben foglalkoztatott tagok	21 047	288	73
Ebből:			
nyugdíjkorhatár alatt:			
férfi	22 065	290	76
nő	18 744	270	69
Családtagok	17 172	264	65
Tag és családtag együtt	20 918	287	73
Nem állandó munkában foglalkoztatott tagok	6 869	104	66
Ebből:			
nyugdíjkorhatár alatt:			
férfi	9 534	143	67
nő	6 604	95	70
Családtagok	2 817	40	71
Tag és családtag együtt	5 363	80	67

KSH: Gépesítés, foglalkoztatottság és személyi jövedelem a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, Budapest, 1969 március, 41. old.

Kiderül a számokból, hogy az évi keresetekben hét-nyolcszoros különbségek voltak a közös gazdaságban dolgozók között (2817—22 065 Ft), az egy munkanapra jutó kereset szintje azonban feltűnően kiegyenlített (63—76 Ft). A táblázat számai az 1966. évi helyzetet tükrözik, azóta a differenciáltság nem

Dallos Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1969 DEC

1021

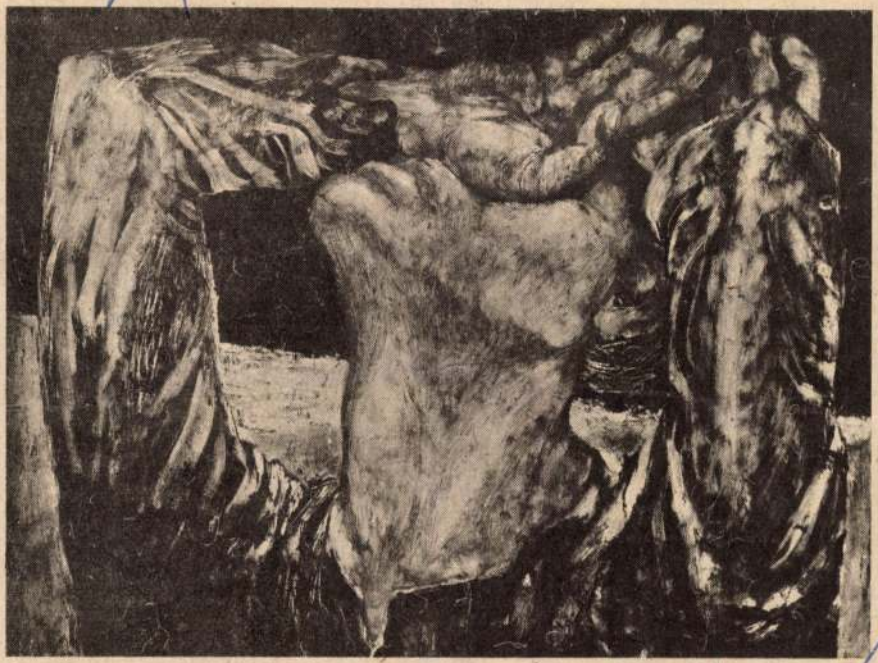

Dallos Ferenc: Vietnamban

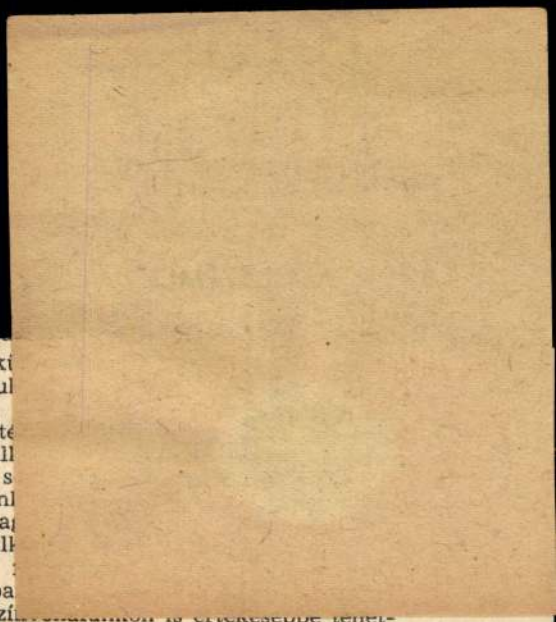

történt, akkor is, ha nem maga végzett minden munkát. Mostani és jövőbeni körülményeink között ez a követelmény még nagyobb súllyal esik latba. Hogy megfelelhessünk neki, ahhoz szakmailag képzettebbé és általános értelemben is műveltebbé kell tennünk a termelőszövetkezeti tagokat, — jóval nagyobb igyekezettel és gyorsabban, mint ahogyan eddig igyekeztünk ezen.

7 Akik annak idején alapító tagok voltak, vagy 10—15—20 évvel ezelőtt beléptek a termelőszövetkezetekbe, azoknak a helyét fokozatosan mások, fiatalok foglalják el. Ifjú nemzedékekből tevődik majd ki a termelőszövetkezeti tagság, olyan emberekből, akik sohasem próbálták a kisparaszti gazdálkodást, akiknek sohasem voltak földtulajdonosi kötöttségeik. A mai helyzet ebből a szempontból átmeneti jellegű, tarka képet mutat. Annak az ideje azonban már elérkezett, hogy a jövőről töprengve ne a régi, lassan idejét múló és gyakran túlhangsúlyozott tényezőkből induljunk ki: a maradiságból, a paraszti magánakvalóságból, a kisüzemi szemléletből, az anyagi helyzetet és a műveltséget egyaránt jellemző elmaradottságból stb. Ha ezt tennénk, akkor akaratlanul is magunk nehezítenénk meg magunknak a tisztánlátást és a helyes következtetések levonását.

Végül: meggyőződésem, hogy a szerkesztőség vitaindítójában feltett kérdésre egyértelmű „igen"-nel felelhetünk. Hogy milyen elvek érvényesítésével és milyen módszerek alkalmazásával lehet elérni a célt — azt, hogy az ember a tsz-ekben

Neki
mazzul
nyait,
nyészté
gazdáll
arról s
ladtunl
sze va
gazdáll
sége,
azonba
lési szí

jük azt, amit a gépek, a jó vetőmagvak, állatfajták segítségével elérünk. Van egy kincset érő pluszunk, amely megkülönböztet bennünket a nem szocialista rendszerű országoktól, s már most is fölébük emel.

Ezt a többletet az adja, hogy mi nemcsak földet, a gépet, a terményeket, a hús tonnáit, a tej, a bor hektoliterjeit nézzük és látjuk. A mi gondolkodásunkban, szemléletünkben és kezünkben mindez eszköz arra, hogy könnyebbé, tartalmasabbá tegyük életünket. Nem kevesekét, nem egy kiváltságos rétegét, hanem mindenkiét, aki tudását, erejét, szorgalmát, fegyelmezett munkáját adja ezért a célért. S úgy, annyira, ahogyan és amennyire adja. Alaptörvényünk, vezérlő elvünk ez, akkor is, ha itt-ott még sérelem éri.

Mi nem válhatunk a dolgok rabjaivá, hanem uraikként kell élnünk, dolgoznunk. Ha nem erre törekednénk, ha nem így alakítanánk jövőnket, mi különböztet meg bennünket azoktól, akiknek a technika, csak a technika, meg a haszon a legfontosabb, minden áron? Oda lenne a mi féltett többletünk, s helyét olyan

Dallos Ferenc
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1969 DEC

1021

Dallos Ferenc: Apa

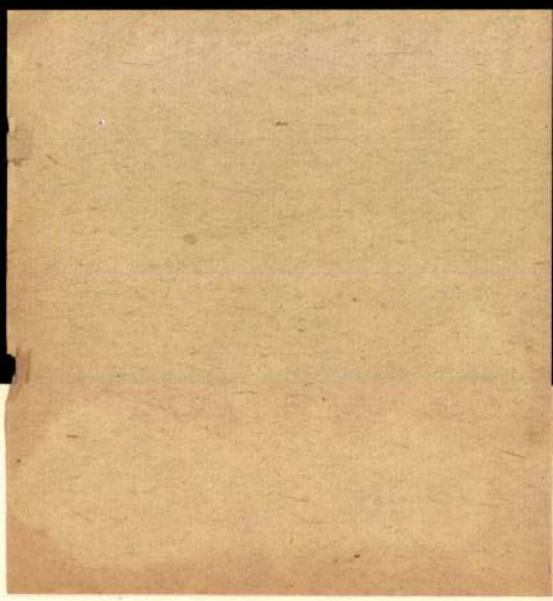

6,– forint

Dallos Ferenc

Műhely I. 90 × 58 cm

Olvasó 96 × 32 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Doktor 60+80 cm

Anya I. 121 + 34 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Fiatalok I. 126×49 cm

Fej I. 30×40 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Fiatalok II. 26×49 cm

Fej II. 44×28 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

fej III. 40 × 50 cm

fej IV. 40 × 30 cm

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Fej V. 60+35 cm

Fej VI. 60+35 cm

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Fiatalok III. 65 × 39 cm

Önportré 55 × 35 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Részegek 77 × 40 cm

Műhely II. 90 × 49 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Tömegjelenet 60×80 cm

Gyerekek II. 70×50 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Anya gyermekével

30 × 40 cm

Dallos Ferenc kiállítása
Szinyei Ádolf terem 1971

Dallos Ferenc

Fiatalok I.

repr.

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Részegek

rep.

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Anya II.
rep.

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Jóksi lácsi 60 x 35 cm

Seniézcsarnok 60 x 35 cm

Dallos Ferenc kiállitása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Hajnallom 60 x 35 cm

A brigád II. 55 x 32 cm

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Szabadtéri rakodó

60 × 35 cm

Vendég 60 × 35 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf Terem 1971

Dallos Ferenc

A brigád I. 60+35cm

Két ismerős 60+35cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Munka után "Homlokon"
68 + 36 cm

Munkás fej 60 + 35 cm

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Tűzet adó 60×35 cm

Virágnok 60×35 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971.

Dallos Ferenc

Ugyerekek I. 60×35 cm

Értünk halt meg

90×60 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Ferenczy Károly terem 1971

Dallos Ferenc:

Szerelmesek 120 × 80 cm

Tolnc 90 × 60 cm

Dallos Ferenc kiállítása
Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Megalázott 60×80 cm

"Menekülők" 94×70 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Ferenczy Adolf terem 1971

Dallos Ferenc

Családi 60×90 cm

Anyja II. 60×90 cm

Dallos Ferenc kiállítása

Fényes Adolf terem 1971

Dallos Ferenc, [ ]

MDK

Kiállítása nyílt meg a Bem rakparti művelődési házban.

– : Hír

8.1.

Népszabadság, Bp. 1968. szept. 20.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1968 SZEP 11

MAGYAR NEMZET

Dallos Lívia és Dallos Terenc festőművészek kiállítását ma este nyitja meg Katkó István az I. kerületi Tanács Bem rakparti művelődési házában.

M.D.K.

Dallos Ferenc

festő

„Fiú" (repro)

Kovács Gyula: Dallos Ferenc és Záhorzik Nándor kiállítása.
Művészet, 1968. december – 44 lap.

M.D.K.

Dallos Ferenc

festő

Képeinek békeharcos és morális kérdéseket
és felelő témaszlága is arra utal, hogy
Dallos Ferenc a harai munkásmozgalom-
nak ezzel a korszakával ésen rokonságot.

Kovács Gyula: Dallos Ferenc és Záhorzik Nándor hiratlása
Múzeszet, 1968. december - 44 cap

Dallos Ferenc
festő

M.D.4

Kiállításán bemutatta „Vietnam", „Vagonok", „Részegek" című műveit, valamint „Kati" című kismeretű portréját.

Kovács Gyula Dallos Ferenc és Zahorzik Ferenc kiállítása
Művészet, 1968 december - 44 lap.

MDK

Dallos Ferenc, [ ]

Kiállítása nyílik meg a Bem rakparti művelődési házban.

— : □ Dallos kiviz ....

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. szept. 12.

MDK

Dallos Ferenc

Kiállitási hir

Müvészet 1968 okt.p.48.

M.D.Y.

Dallos Ferenc
festő

Dallos Liviával az I-ben Tanács
V.B. Művelődési Klubjában van
tárlata

—: Kiállítások
Művészet, 1968. október – 48 lap.

Dallos Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1021

Dallos Ferenc festőművész kiállítása

A fiatal festőművész reprezentatív kiállítása október 2—12-ig tekinthető meg, a Hazafias Népfront XIII., Váci út 50. sz. alatti helyiségében. A képen Dallos Ferenc egyik szép festményét mutatjuk be.

MIÉRT ÉLEK?

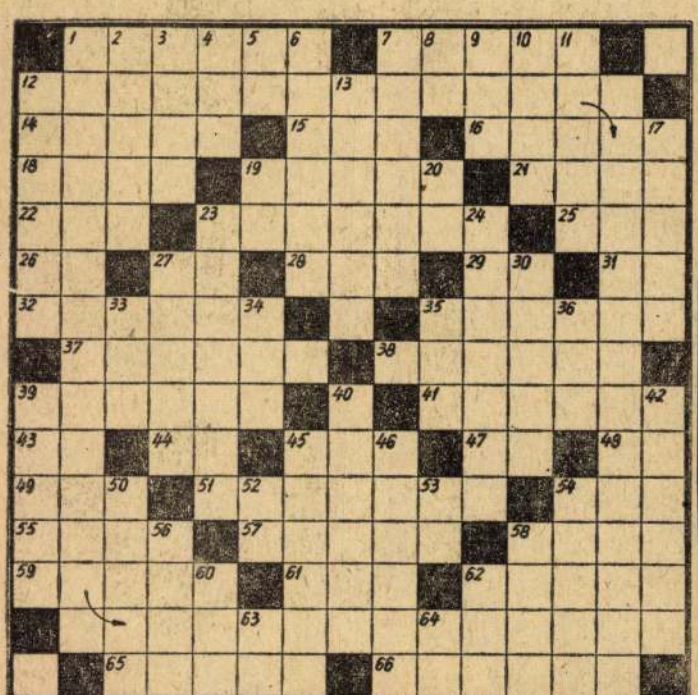

Mark Twain (1835—1910), a kiváló amerikai humorista, egy hetilap szerkesztője volt. Egy ízben a postájában talált egy sorozat rossz verset, amelyeknek ez volt a címe: „Miért élek?"

A lap legközelebbi számának szerkesztői üzenetében Mark Twain válasza a következő volt: **„Miért élek?" Vízszintes 12., függőleges 1.**

VÍZSZINTES: 1. Szilárd, erős. 7. Dallamok. 12. Mark Twain válasza. 14. Lehelyez. 15. A hegedő sebben képződő réteg. 16. Finom sütemény. 18. Férfinév. 19. Orosz [illegible] 21. Lenyújt. 22. Hibázik. teget gondoz. 11. Távol-keleti félsziget. 12. A postás kézbesíti (névelővel). 13. A csiriz, az enyv is ez. 17. Bocsásd áruba! 19. Német helyeslés. 20. Részvénytársaság. 23. Mezőgazdaságban használatos motoros gép. 24. Műtéten átesett. 27. Nem zökkenőmentes. 30. Férfinév. 33. U. L. Á. 34. ... Paulo (brazil város). 35. Visszafér (!). 36. Móricz „Betyár" c. regényének egyik nőalakja. 39. Régi debreceni polgár. 40. Nyelvtani kifejezés. 42. Egyesít, összekapcsol mással. 45. December 24-én van ez is. 46. Más által küldött hír. 50. Étkezés. 52. Á. P. 53. Tova. 54. Varázsló istenn

Dallos Ferenc

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 OKT. 2.

ESTI HÍRLAP

Budapest

1021

KIÁLLÍTÁSOK

A XIII. kerületi népfrontbizottság és a kerületi tanács két kiállítást rendez a VII. magyar békekongresszus tiszteletére. Ma nyitják meg Dallos Ferenc festőművész tárlatát, holnap pedig a jubileumi bélyegkiállítást.

Dallos Ferenc, Jakó

MDK

A XIII. kerületben kisállítása nyílik meg.

—: Kisállítások 8

EST! HIRLAP, Bp. 1969. okt. 2.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Dallos Ferenc

Ismerkedés a gyárral, of.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1961.

Dallos Ferenc

MDK

"Pihenő"-ja

szerepelt a kiállitáson.

Borbáth Sándor: "A munka dicsérete".Képzőművészeti kiállitás a győri müvsarnokban. Kisalföld. 1963. jul. 7.

Dallos Ferenc

MDK

Pihenő, of.

Dolgozó emberek között, kiáll. Ernst Muz.
1960. nov.

M.D.K.

Dallos Ferenc
festő

Ünnep előtt
(repro)

Pogány Ö. Gábor: A leggyeres testületek képzőművészeti pályázata
Művészet, 1960. december. — 28 l.

Dallos Ferenc, festő

A KÉPCSARNOK salgótarjáni bemutatótermében Dallos Ferenc festőművész tájképeiből nyílt meg tegnap kiállítás.

–: Hír

10.

Népszabadsag, Bp. 1980. márc. 28.

Dallos Ferenc

DALLOS FERENC FESTŐMŰVÉSZ kiállítása tegnap nyílt meg a Képcsarnok salgótarjáni bemutatótermében. A tárlaton a most hatvanéves művész újabb huszonöt tájképét láthatja a közönség a következő hetekben.

Magyar Hirlap 1980/3/28/15

Dallos Ferenc

"Figurális tanulmány"
(repro)

Philipp Clarisse: Gipsz fej mélkül - a szabadban.
Művészet, 1977.xx julius - 9.oldal.

Dallos Ferenc:
Figurálistanulmány,
Rén, 1948.

Mitvezet
1977. 4. 9 áll.

15

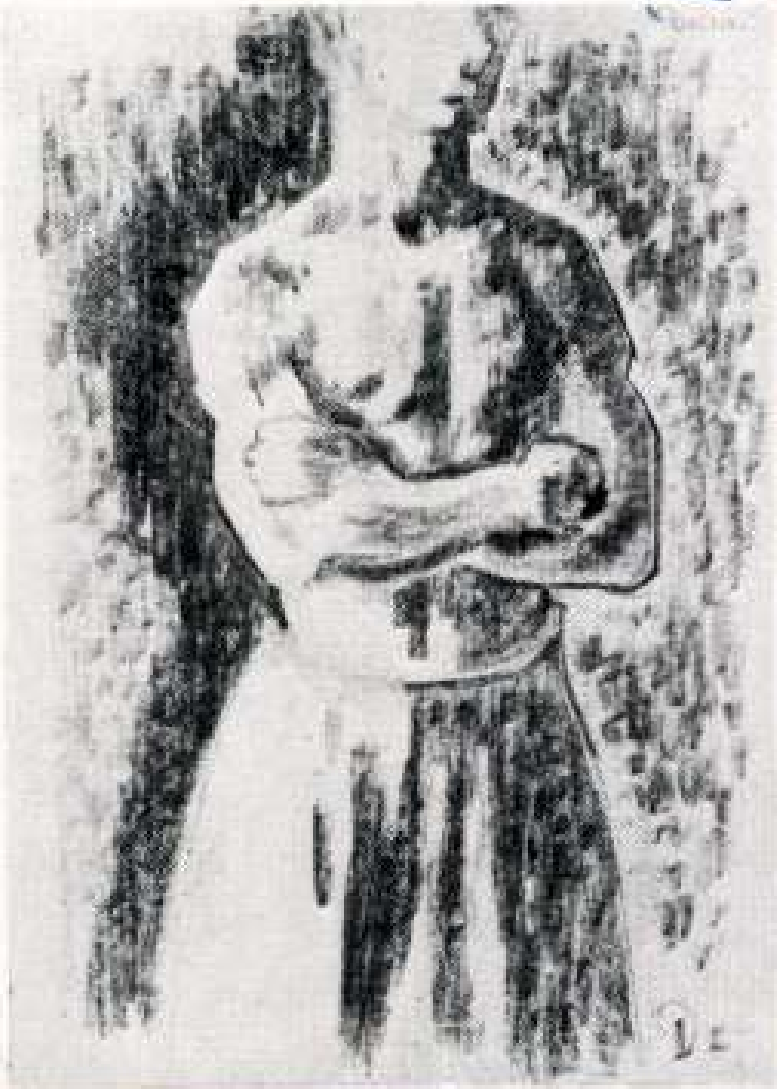

Zebe

meg a Szőnyi
tójává Dániel
ki.
ű és a hely
yan új típusú
részt kíván
ek formálásá-
pan.
, hogy Zebe-
pzőművészeti
gyen. Dániel
szettörténész-
kola tanszék-
festőművész-
határozták el
egszervezését.

folyam idején r
iskolának a ker
nek vezetését
kerámikus válla
néhány alapve
ajándékozott a
Beindult a
melynek élére
hívtuk meg. (E
Szabó Éva gra
művész is.) 197
lán tanítani Ba
Az egyre tö
történt a felvét
nárok többség
hogy a felvéte

Dallos Ferenc 1

(Fenyes Adolf-terem) negyvenévesen, most jelentkezik először önálló pesti tárlaton.
Oelmacher Anna, a katalógus bevezetőjének vrója, tendenciapikturának nevezi Dallos munkásságat.és - elvileg teljes joggal - a festővel kapcsolatban, a töretlen hitet előbbre helyezi - még ha megnyilvánulásaiban a művész dadog is - a jól megmunkált, simán folyó felszínességnél.
Bojár Iván: Kiállításról - kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/200 bold.

Dallos Ferenc 2

Ugyancsak felhívja a figyelmet a festőnek és családjának hányatott, harcos életére, mintegy mentséget keresve az egyetlen eredményre. Szívesen keresnénk magunk is mentséget, ha esztétikai értelemben bármilyen műalkotásra mentséget lehetne találni és nem legfeljebb magyarázatot. Végső soron azonban a magyarázat sem képes arra, hogy pótolja azt, ami egy képből hiányzik, azt az esztétikai minőséget, ami az – egyébként magyon is szükséges – elvi magatartást a művészi általánosítás magasába képes emlni.

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra

Magyar Hírlap 1971/200 Gold.

Dallos Ferenc 3

S tegyük hozzá: Dallos mimkásságában
- jelenlegi kiállitása alapján - nemcsak és nem
elsősorban technikai művestégbeli problémák
mutatkoznak hanem „dadognak" az elkö-
telezettségre valló tartalmak is: sakszor meg-
állnak a közhelyek szintjein. Megis úgy
gondoljuk hogy ha ez az önálló kiállitás
elsiettett volt is de nem hiábavaló.

Bojár Iván: Kiállitásról - kiállitásra.

Magyar Hirlap 1971/200 Gold.

Dallos Ferenc 4

Néhány kép, a Józsi bácsi, a Fej I., vagy a Megalázott néger fejének visszafogott eszközökkel érzékeltetett belső tragédiája feljogosítja a látogatót arra a reményre, hogy más alkalommal majd a művésznek kiérleltebb egységesebb, tartalmilag és formailag egyaránt tisztázottabb anyagával találkozhat.

Bojár Iván: Kiállításról-kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/200 6 old.

Dallos Ferenc

és Dallos Livia festőművészek kiállitása nyilt meg Egerben a Rudnay teremben VIII.12-én.

Magyar Hirlap 1976/191/6

Dallos Ferenc

A III. Fal és Tértextil Biennálé dijnyertesei: Németh Éva, Szenes Zsuzsa, Zsilvitzky Margit. Kiállitásukat a kőszegi Zwingerben augusztus 7.-én nyitják meg.
Kalmár Márton szobrász kiállitása a szegedi Bartók Béla Művelődési Központban augusztus 30-ig,
Korniss Péter fotóművész kiállitása a /győri/ Műcsarnokban augusztus 22.-ig tekinthető meg.
Dallos Livia és Ferenc festőművészek kiállitását az egri Rudnay Gyula teremben augusztus 12. nyitják meg.- közli a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. aug. 7.
XX. évf. 32. sz. 8. lap.

Dallos Ferenc

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

festőművész

KELETMAGYARORSZÁG

1982 OKT 19

2 0021

A Benczúr-teremben

Dallos Ferenc képei

Dallos Ferenc modern művész, aki saját, s mindannyiunk szorongásain túllépve — mégis megteremti a maga „barbizonját". Itt találja meg a Duna-parti füzesek árnyékában, a Balaton újra, s újra felfedezett csodáiban. És a közönség ráérez az effajta képekre. *Betonfalakkal körülvett* világunkban szívesen őrizzük a szabad természet festményekké transzponált világát.

Műfajilag, tárgykör szerint nincsenek eredetieskedő megoldásai Dallos Ferencnek, megelégszik a *tájképpel, csendélettel.* Művészetének életeleme, mindent kitöltő közege: a vízpartok dús növényi vegetációjának *tájképi gazdagsága.* A festmények láttán azonban megérezzük, hogy *sohasem a konkrét tájat* festi, hanem a lényegesebbet; a lélek álmodta *belső tájat, a gyermekkorunk óta* magunkban hordozott, sokat formált emlékképet. Ebben van hatásossága, tájképeinek szimbolikus ereje. Képépítésében szerencsésen tudja harmonizálni a vízfolyások megszabta *vízszinteseket,* a növényzet *függőlegesbe* futó vonalaival. A kép szerkezete: *a színekkel, árnyalatokkal* megdolgozott felület alatt *természetesen* lélegzik.

Szólnuk kell a kiállításon látható képek másik — kisebb —, de művészi kvalitásában korántsem csekélyebb együtteséről, *a figurális képekről.* A művész szuverén világa új elemeiként, *új jelképekkel új alakokat teremtve* lép itt a nyilvánosság elé.

A művész apja *Dallos László,* aki a Tanácsköztársaság bukása után emigrált — maga is tehetséges grafikus — Berlinben a szocialista radikális szemléletű művészcsoportban Gross jó barátja és küzdőtársa volt. (Egyébként *Griffel* néven alkotott.) Dallos Ferenc a képzőművészeti látást — hogy a világot a festő szemével érzékelje —, már korra gyermekkorában magába szívhatta, hiszen a család *moszkvai emigrációja* alatt *Ferenczy Béniékkel* együtt laktak, anyja pedig *Ék Sándornak,* szocialista képzőművészetünk jeles alkotójának testvére volt. A gyermekkori indíttatásokhoz társult 1935 után Magyarország, a magyar táj megismerése. Első mestere *Sugár Andor* volt a szocialista képzőművészek csoportjában, politikai, szellemi küzdőtársakra a NÉKOSZ-ban talált. A festészet mesterségbeli elsajátítását, de művészi, humanista alapállását mestereinek is köszönheti: a főiskolán *Szőnyi Istvánnak,* a Derkovits Kollégiumban *Kmetty Jánosnak* és *Koffán Károlynak.*

Muraközi Ágota

...ezik. Képünk: a nagyhalászi

Fehérgyarmaton megnyitották

Őszi megyei könyvhetek

Október 18-án délután Fehérgyarmaton, a járási hivatal nagytermében Szakács József, a Fehérgyarmat és Vidéke Áfész elnöke köszöntése után Cserepes Sándor, az MSZMP Fehérgyarmati városi-járási Bizottsága politikai munkatársa nyitotta meg az őszi megyei könyvhetek Szabolcs-Szatmár megyei rendezvénysorozatát.

A könyvterjesztők munkáját értékelve hangsúlyozta: a megye 11 áfész-könyvesboltja — és a többi bolt — évente 30 millió forint értékű könyvet forgalmaz. A fehérgyarmati új, korszerű bolt mintegy 40 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolít le, mint elődje. Ez évben várhatóan 4 milliót forgalmaz ez a könyvesbolt.

Nagyban segíti a fehérgyarmatiak könyvellátását a bizományosi hálózat, az 500 bizományosból 72-en tevékenykednek a városban (pedagógusok, iskolai tanulók, áfész-dolgozók és mások). Az áfészek, a MESZÖV irányításával évről évre bekapcsolódnak az „Olvasó népért" mozgalomba, ott vannak a politikai könyvnapokon s minden ősszel önállóan megrendezik az őszi megyei könyvheteket.

Több mint 50 író-olvasó találkozó, munkás-művész találkozó, rendhagyó irodalomóra volt a múlt évben a város, a járás területén. A megnyitón köszöntötték a József Attila- és SZOT-díjas *Ratkó Józsefet*, a helyi tevékenység során oktató-nevelő munkájából is ismert *Udud Istvánt* és *Nagy István Attilát*. A vedégek saját írásaikból mutattak be, majd a Zalka Máté Gimnázium fiataljai adtak irodalmi műsort. Az ünnepséget követően a járási hivatal aulájában a kedvezménnyel árusított könyvekből, s az itt levő vendégek alkotásaiból vásárolhattak a könyvbarátok.

Dallos Ferenc festőművésznek

Egyben tegnap nyílt meg Dallos Livia és Dallos Ferenc festőművészek kiállítása.

Magyar Hírlap, 1946. aug. 13.

Dallos Ferenc, festő

L.: Dallos Lívia

2.

—. □ Dallos - - - -

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 10.

Dallos Ferenc

festőművész

//:cikket lásd:

Dallos, Livia :/

A művész és Dallos Livia festőművésznő
alkotásaiból kiállitás nyilt az
egri Rudnay Gyula teremben

Népszava, 1976. augusztus 13.

4. oldal

Dallos Jerenc, festő

L.: Dallos hívia

— Hit

8.

13.

Népszabadság Bp. 1976. aug.

Dallos Ferenc, festőművész

Márc. 27-én kiállítás nyílik a Képcsarnak négy vidéki bemutatótermében: – Dallos Ferenc Salgótarjánban állítja ki képeit. A művész mindent szeret a természetből: a fákat, bokrokat, kavicsokat, virágokat, sőt még a kuszt, letaposott füvet is. Óriás szirmú, fantasztikus virágai keresztül ragyognak a tájon. Tájképei nem a konkrét valóságot tükrözik, hanem mese – és álomvilág jellegűek, de apró részleteikkel kötődnek a valósághoz. (emlitve).

Pellionisz Valéria: Négy festő – négy kiállítás.

Pesti Műsor, 1980. ápr. 2.

Üzlet — közművelődési szereppel

A képzőművészeti alkotások, iparművészeti tárgyak széles körű terjesztésében, az esztétikai nevelésben aligha pótolható szerepet tölt be már több mint három évtizede a Képcsarnok Vállalat. A szocialista műkereskedelem első lépéseinek megtételét 1949 novemberétől számíthatják, amely a vállalat megalapításának dátuma. A fejlődés, természetesen e téren sem mentes az ellentmondásoktól — napjainkban is fölmerülnek olyan kérdések, amelyek indokoltan válthatnak ki vitákat —, az eredmények azonban mégis jelentősek.

Érdemes néhány adatot is említeni, annak ellenére, hogy a számok csak részben jelzik az eredményességet, hiszen nem alkalmasak arra, hogy az esztétikai nevelésben elért eredményeket jelezzék, vagy éppen hiányosságaira utaljanak. Jelenleg *Magyarországon ma már minden ötödik lakást értékes képzőművészeti alkotás díszít.* Létrejött a vállalat minden országrészre kiterjedő galériahálózata, amely a képző- és iparművészeti alkotások kínálója. E hálózatban régóta jelentős hitelkedvezményekkel állnak az érdeklődő közönség rendelkezésére. A bemutatóterem-hálózat vidéken is oly mértékben fejlődött, hogy Komárom megyét kivéve —, ahol a telepítés folyamatban van — mindenütt működik Képcsarnok.

Salgótarjánban 1966-ban nyílt meg a Képcsarnok Vállalat 20. számú fiókja. (Egyébként a hálózat jelenleg 28 bemutató teremből, galériából, illetve üzletből áll.) A salgótarjáni Tanácsköztársaság tér sarkában szerényen „megbúvó" kis üzlet élén több mint tíz éve *Országh Gáborné* áll, aki tehát személyes tapasztalatok alapján beszélhet a megyeszékhely és a megye közönségének érdeklődéséről, mutatkozott. Hiszen ez a kis bolt sajátos üzlet, szerepe van a közművelődésben is.

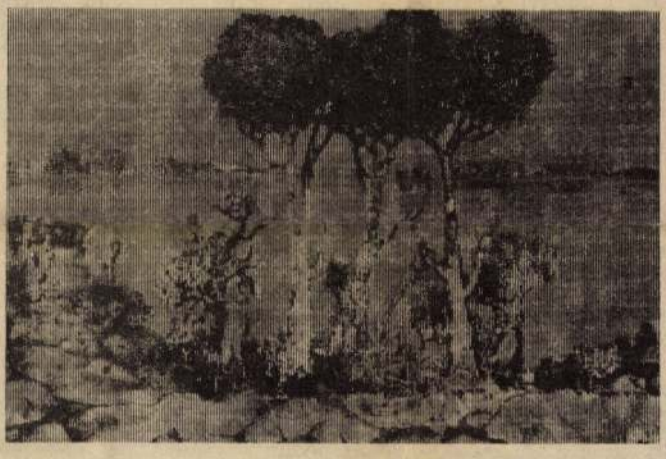

Dallos Ferenc műve

— Az életmód, a lakáskultúra alakításában valóban van némi szerepünk — jegyzi meg. — 1966-tól például forgalmunk ötszörösére növekedett. S ami még érdekesebb, a forgalmon belül *különösen a képzőművészeti érdeklődés növekedésének örülhetünk*, hiszen festményekből forgalmunk csaknem tízszeresére nőtt. Iparművészeti alkotásokból ugyancsak ötszörösére, szobrokból pedig nyolcszorosára nőtt a forgalom.

Tekintettel az üzlet sajátos jellegére, itt nem egyszerűen forgalomnövekedésről van szó. Hiszen emögött az esztétikai igénynövekedésnek örülhetünk akár festményekről, rézkarcokról, szobrokról, vagy éppen a plakettértékesítésről van szó. A képző- és iparművészeti alkotásokon túl, úgynevezett kiegészítő bútorok is várják az érdeklődőket, amelyek szintén egyedi jellegűek, s a lakáskultúra fejlesztésében nagy szerepük van.

[illegible] leg még szűkös körülmények között működik. Igaz, hamarosan tágasabb, új otthonba költözik majd, amelynek a kialakult törzsközönség bizonyára örül. Egyébként, nemcsak Salgótarjánból, de Balassagyarmatról, Karancskeszi-ből, Tarról, Ceredről, Kisterenyéről, Pásztóról, Mátraszeléről stb. is mind többen keresik fel őket, bizonyítva, hogy az életmód változásával a lakáskultúra alakítása iránti igény is fokozottan nő nemcsak a városokban, de a falvakban is.

Érdemes szólni a Képcsarnok kiállítási programjáról is.

— Évente átlagosan négy képzőművészeti kiállítást rendezünk, amely tárlatok a megyei program szerves részét jelentik, ha visszhangjuk különböző is az egyéb tárlatoktól — mondja az üzletvezető. Ezek kamarajellegű kiállítások, 25—30 alkotáson keresztül mutatnak be egy-egy művészt. Az elmúlt évek során Nógrád megyében élő alkotók is bemutatkoztak nálunk, például Somoskői Ödön, Réti Zoltán, Iványi Ödön, Pataki József (jelenleg Budapesten él), Radics István, Jánossy Ferenc.

A közönség legközelebb Dallos Ferenc műveivel találkozhat a Képcsarnokban március 27-től április 17-ig rendezendő kiállításán. Dallos Ferenc 1928-ban született Moszkvában. Első mestere Sugár Andor volt, majd a Derkovits-kollégiumban Kmetty János és Koffán Károly. A főiskolán Szőnyi István növendéke volt. Figurális igényű, természetelvű festő, leginkább az emberi érzésvilág, korunk emberi kapcsolatai foglalkoztatják.

T. E.

1980 JAN 3 1
MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 337-148, 340-726

Új technika, ré

Megörvendeztethetne mindannyiunkat a tény, ha nem kapcsolódna egy „de" szócska hozzá. A tény az: 1970 és 1980 közötti időszakban a dollárelszámolású piacokról származó gépbehozatal több mint a tízszeresére növekedett. S itt következik a de: az eszköztár ilyesfajta gyors gyarapodása ellenére nélkülözzük a kellő kamatokat, azaz a termelés vérkeringésébe beáramló új technika hatékonyságát. Ez még nem eléggé eredményes, kifizetődő. A befektetések megtérülésére vet fényt a következő adat: 1974 és 1979 között 120 milliárd forint — 1979-es árfolyamon számolva 3,4 milliárd dollár — értékű volt a tőkésországokból vásárolt gépmennyiség...!

Sok a panasz arra —, s némely helyen, illetve iparágban teljes joggal —, mennyire elavult a termelés technikai, technológiai hátországa. Műszaki múzeumba kívánkozó gépekkel kényszerülnek előállítani a jól fizető, gond nélkül értékesíthető termékeket. Az ok: nincs kellő fedezet az eszköztár fölfrissítésére. A másik oldalon pedig az áll, hogy van pénz is, korszerű gép is, csak éppen —, ahogy ezt szakszerűen emlegetik — hiányzik a termelőhely fogadóképessége; szervezettsége, szellemi tőkéje, technológiai fegyelme...

Országos népi ellenőri vizsgálat tárta fel: az importból származó gépek és berendezések nagyobb része az előzetes terveknél kisebb teljesítménnyel — ebbe a kapacitáskihasználás és a minőségi jellemzők egyaránt beletartoznak — működik. Magyarán: a számítottnál lassabban térül meg az ár, ha — egyáltalán megtérül. Mert olyan esetekre is rábukkantak a népi ellenőrök, amikor a dollárért vásárolt nagy értékű technikai eszközök eredeti csomagolásukban pihentek negyedik esztendeje, s erkölcsileg úgy avultak el, hogy közben egy fillérnyi hasznot sem hajtottak...! Valamiért csak a vásárlás volt a fontos, az üzembe állítás már nem, de e luxus következményeit alig, vagy egyáltalán nem érezték az érintettek, annál inkább viselte a gondatlanság terhét a népgazdasági közös pénztár.

Tervszerűtlen, csúcsokra kapaszkodó és völgyekbe zuhanó volt gyakran a gépimport, egyik évről a másikra háromszorosra bővült, azután az előző esztendeinek negyedére zsugorodott, majd annak a hétszeresére hízott. Meglehetősen logikátlanul váltogatta a központi támogatás a különböző beszerzési források előnyben részesítését. Ezért azután nem bizonyult ritka esetnek — a már említett népi ellenőri vizsgálat állapította meg ezt is —, amikor a hazai gyártásban is rendelkezésre álló gépet, berendezést borsos áron, dollárért vették meg a „van rá valuta" alapon gondolkodó beruházók.

Mindezek ismeretében már nem hat meglepőnek, hogy a három legfőbb ágazatban, majdnem tíz esztendőt figyelembe véve, csak egyben nem romlott az egységnyi erőforrásra jutó nettó termelés mutatója. Az összehasonlító árak alapján számított növekedés az iparban az 1971 és 1975 közötti időszakban 4,9 százalék volt, az azt követő három évben viszont — 1976—1978 — mindössze három százalékkal bővült az egységnyi erőforrásra jutó nettó termelés. Az építőiparban mindkét szakaszban maradt a 4,1 százalék, míg a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban 3,5-ről 2,5 százalékra csökkent. A legnagyobb a mérséklődés tehát az iparban, ott, ahová a legtöbb eszköz, s értékben is a legnagyobb mennyiség áramlott be. Elemzések azt mutatták, az élőmunka hatékonysága ugyan javult, de nem olyan mértékben, hogy képes lett volna ellensúlyozni az állóeszköz-hatékonyság — azaz az állóeszközök kihasználtságának — romlását. Veszélyes folyamat ez, hiszen objektív tényezők miatt általában növekszik a termelő ágazatok eszközigényessége, tehát az ilyen ráfordítások törvényszerűen emelkednek. Ha most az emelkedő ráfordításokat csökkenő eredmény kíséri, akkor... nos, akkor a ráfizetésből kellene megélnünk. Ez pedig nemcsak hosszabb távon lehetetlen, hanem rövidebb időszakon belül is...

Az idén januártól érvényes szabályozók a korábbiakhoz képest növelték a vállalatok költségérzékenységét, amibe természetesen az új technika árának megtérülése is beletartozik. Remélhető, ha a munkahelyi közösségek egésze megadja az eszközök szükséges rangját, akkor a szó igaz értelmében meghatározó lesz az eszközgazdálkodás. Ennek alkotóeleme a kellő tájékozottságú vásárlás éppúgy, mint az új gépek, berendezések fogadásának előkészítése — anyagban, szerszámban, műveleti rendben, technológiai leírásokban stb. —, s a termelésbe állítás meggyorsítása. Mert konyhai bölcsesség, de nagyon igaz: nem az új technika a cél, hanem az új technika alkalmazásával elérhető többleteredmény!

Mészáros Ottó

Iskolás „akadémia"

Három új helyi tagozata nyílt meg a köztársaság különböző pontjain a kazahsztáni iskolás „tudományos akadémiának". Az új tagozatok, amelyek a fizikai és kémiai érdeklődésű felső tagozatos iskolásokat tömörítik Alatau faluban, Alma-Atában és Celinográdban működnek.

Mindhárom kiváló bázisa az iskolás tanulók tudományos érdeklődése kielégítésének, tudományos ismeretei elmélyítésének. A tanulók akadémiai intézetekbe járnak, ahol a magenergiák és a magfizika törvényeivel ismer-

PEVA

Dallos Ferenc festőművész

DALLOS FERENC festőművész kiállítása nyílt meg csütörtökön a soproni Képcsarnokban. A mostani a tizedik önálló tárlata, amelyen 30 olajfestményt, az utóbbi évek termését vonultatja fel. A kiállítás november 8-ig tekinthető meg.

Népszabadság, 1986. X. 31.

Dallos Ferenc

Kiállítás a soproni Képcsarnokba

Nepszava 1996. X. 31.

DALLOS FERENC festőművész, 1928-ban született Moszkvában. Első mestere Sugár Andor volt, a Szocialista Képzőművészek Csoportjában 1942-44, majd a Derkovits Kollégiumban 1947-48 között Kmetty János és Koffán Károly, a Főiskolán 1948-49-ben Szőnyi István növendéke volt. Csoportos bemutatók mellett eddig hat önálló kiállítása volt Budapesten, különböző kultúrházak és intézmények rendezésében. Gyűjteményes anyaggal 1971-ben a Fényes Adolf teremben, 1976-ban Egerben, 1980-ban Salgótarjánban, 1982-ben Nyíregyházán jelentkezett.

„Eleinte, mint grafikus dolgoztam.

Az ötvenes évek végén kezdtem komolyabban érdeklődni a színek és az olajfestés iránt.

Kezdetben csendéleteket festettem. Hamarosan a figurális problémák felé fordultam. Figurális munkáimból rendeztem 1971-ben a Fényes Adolf teremben kiállítást.

A hetvenes években több kiállításom volt.

Ebben az időben kezdtem a tájképfestéssel foglalkozni. Eleinte közvetlen környezetem érdekelt, de később — mind a mai napig is — egyre inkább a szabad természet, a hegyek, vizek, fák, bokrok élete lett munkáim közvetlen témája."

DALLOS FERENC

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

DALLOS FERENC

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1986. OKTÓBER 30-ÁN

KÉP CSAR NOK

MEGTEKINTHETŐ:
1986. OKTÓBER 30 — NOVEMBER 8.

BEMUTATÓTEREM
SOPRON, LENIN KRT. 77.

86-1512 GENERALART Nyomda — Dorog — Fk.: Kőteles István

Dallos Ferenc, festőművész

Rácz Székely Győző: a főváros irodalmából ajánljuk, Téka.

Dömötör Tekla: „Táltosok Test-Budan és környékén" c. könyvében (szépirodalmi könyvkiadt) kötetének második részében írja, hogy találkozott a szalántai „révülőkkel", Dallosékkal, – Dráva menti „varázslókkal", amerikai – önkéntes szervezetbe tömörült – boszorkányokkal.

Budapest folyóirat, 1988., 5., 45-old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Előtt

EGY FORRADALMÁR MŰVÉSZ ALKOTÁSAI

1021

Dallos Ferenc kiállítása

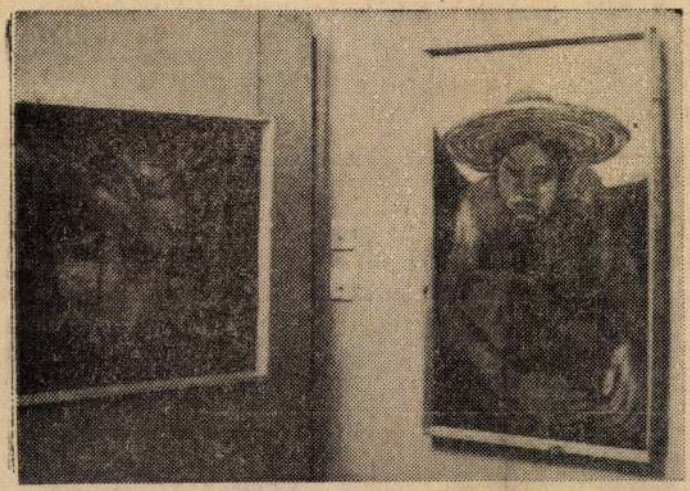

A művész vietnami témájú képei

Ha osztozunk abban a véleményben, hogy az értékes művészet mindig közöl valamit, tartalma, mondanivalója van, akkor Dallos Ferenc kiállítását nagyon értékesnek kell tartanunk.

Művei jobb megértéséhez a kiállítási katalógus egyik idézete adja a kulcsot; „Gyűlölöm az elnyomást, a faji megkülönböztetést, küzdök a szubjektivizmus ellen...”

A XIII. kerületi Hazafias Népfront nagytermében rendezett tárlat egy izig-vérig forradalmár és humanista művész képekbe foglalt vallomásait tartalmazza. Életkörülményei már korán a forradalom és a művészet felé sodorják. Emigráns szülők gyermekeként, Moszkvában született 1928-ban, itt élt hétéves koráig. Rokona a forradalmár Dallos Idának és Kossuth-díjas művészünknek, Ék Sándornak.

Tizennégy éves korában kapcsolatba kerül a hazai munkásmozgalommal Sugár András híres „Szocialista Művészek Iskolájában” szerzi művészi és forradalmi ismereteinek alapjait.

Jelenleg a Lehel úti új kollektív műteremben dolgozik, s ez a harmadik önálló kiállítása.

Dallos Ferenc

munkával. A tekercseket megfelelő gyakorlattal utólagos kezelésbe vesszük, a tekercs jobb elrendezésével a zárlat legtöbbször megszűnik.

— Egy másik sűrűn előforduló selejtforrás a mágnesrendszerben van, amit gyengébb energiatartalma okoz. Ezt a hibát, sajnos, csak akkor vesszük észre, amikor már egy csomó munkát ráfordítottunk. Tudomásunk szerint a kísérleti műhely és nev sze-

löslegesen ráfordított kimutatja a hibát. A jelentős munkaóra m tást ígér.

Miután a meóssal b a beszélgetést, a még néhány mondatta zi Baksáné munkáj tartását.

— Régen ismerem — mondja — és legjobban a lelkiismeretességét becsülöm. Nagyon sok hibát hárít el azzal, hogy mindenről idejében tájékoztat.

zóink lelkiismerete az a bázis, amelyre a munkaverseny során — úgy érzem — építhetünk.

— Gy —

utatás

— Milyen egyéb munkákat végez még a csoport?

— Pontos nyilvántartást vezetnek arról, hogy mit, menynyiért és melyik országba adtunk el.

mennyiért?

mérnök-közgazdász dolgozik, igen hasznos munkát végez a vállalat mechanizmusában. A beruházásokat megelőző információgyűjtés és értékelés, a földi eladás részle-

Készülnek a hosszúpántok

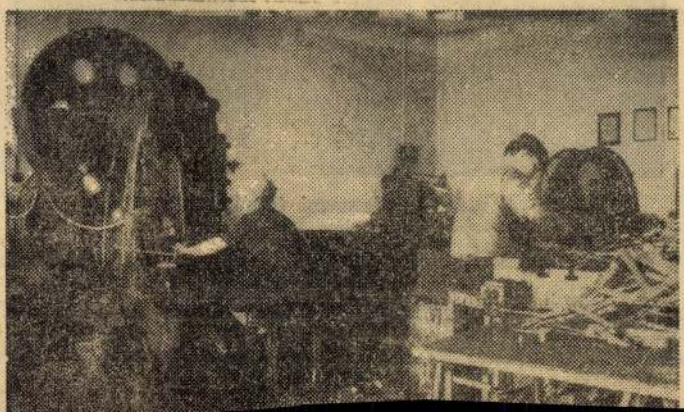

(Dallos Ferenc grafikája)

kaügyi Szervezete határoza-
nők nem oszthatók be éjjeli
határozatot eddig nem sike-
textiliparban és a bőripar-
nő dolgozik három műszak-
ban a szombat éjszakai mű-
ésére, a bőriparban a szom-
szakban dolgozó nők számá-
kívül egyéb megoldás a kö-
látszik biztosítottnak.
sztalat ugyanakkor a három
rendtől érthetően idegenked-
ilyen beosztás, különösen a
k terhes és fárasztó.

nökségének álláspontja:

egoldása rendkívül összetett,
bek között a belső áruellá-
skedelem igényeivel, a nők
hetőségével, mégis, perspek-
llene készíteni arra, hogyan
t sor az éjjeli műszak foko-
ésére, a két műszakos mun-
llásra.

anyák a szakszervezeti tag-
ycsaládosok 2—5 százalékát
tséghez tartozó ágazatokban.
knél az egy főre jutó jövede-

helyzetének további javítása helyi és központi intézkedéseket igényel. A családi pótlék progresszív megállapítása minden bizonnyal enyhítene a terheken.

Megkülönböztetett figyelmet érdemel a nagycsaládosok és az egyedülálló nők lakáshelyzetének javítása. Elismerést érdemel, hogy több vállalatnál a fejlesztési és a részesedési alapból meghatározott összeget lakásépítésre irányoztak elő.

A többgyermekes anyák helyzetét javítaná, ha havonta egy nap fizetett szabadságot kaphatnának, a jelenlegi egynapos fizetésnélküli szabadság helyett.

Szükség volna olyan rendelkezésre, melynek alapján a családjukat elhagyó apa, a mindenkori fizetése után járulna hozzá gyermekei neveléséhez.

Bár az utóbbi időben számos központi intézkedés, helyi kezdeményezés történt, a dolgozó nőnek és családanyának számtalan gonddal, nehézséggel kell megküzdenie, hogy kettős hivatásának eleget tudjon tenni. Igaz, a családon belüli munkamegosztás egyre gyakoribb — főleg a fiataloknál — a legnagyobb terhet mégis a nők hordják. Fokozott mértékben tapasztalható ez a többgyermekes családoknál.

vítéset. Ennéz a vállalatok anyagi alapjai és lehetőségei csak részben elegendők. Ezért új-
ból felül ke
nyek helyz
kellene gor
a kihasznál
kítsuk át
kat, ha a
vatartási i
munkaidejé

A Textil-
zetek Szöv
gyelmet ér
szövetséghe
ti vezetőség
elemzik a
tét, a dolg
nyeinek al
persze nem
azok legtöb
az anyagi lehetőségektől függ.

Az elnökség álláspontját és javaslatait a kidolgozás alatt levő negyedik ötéves terv, valamint az 1985-ig szóló tizenötéves távlati fejlesztési terv összeállításakor hasznosítják az arra illetékes kormányzati és minisztériumi szervek.

M. K.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Textil m

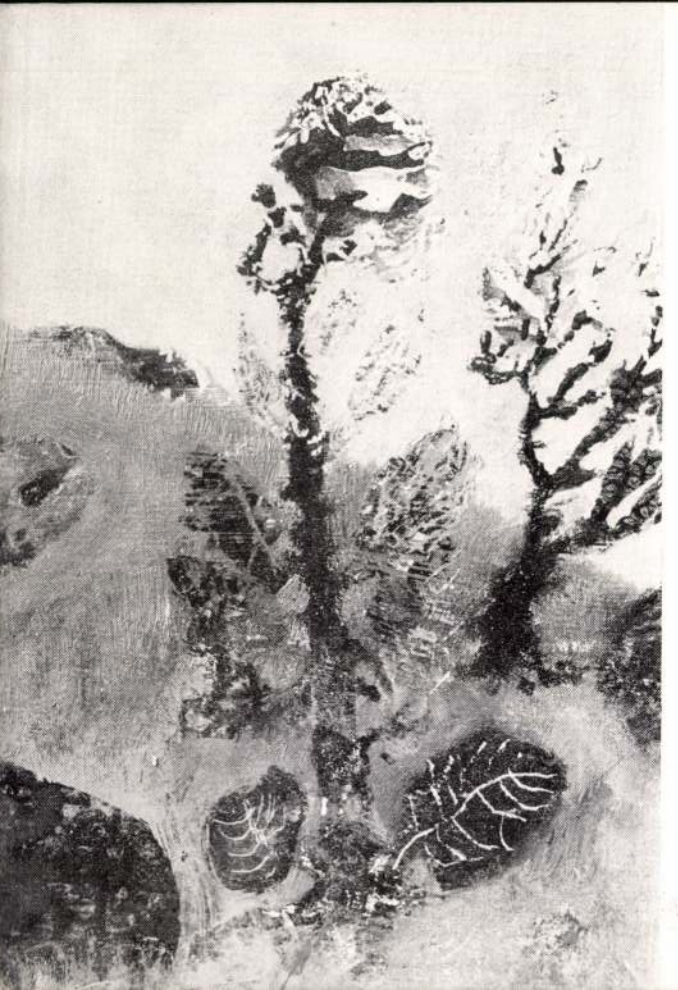

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT DALLOS FERENC FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA 1980. MÁRCIUS 27-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA. MEGNYITJA: ZSIGMONDI MÁRIA ÚJSÁGÍRÓ, A NŐK LAPJA MUNKATÁRSA. MEGTEKINTHETŐ: 1980. III. 27—IV. 10. HÉTKÖZNAP 8,30—17, SZOMBATON 8—13 ÓRÁIG. KÉPCSARNOK, SALGÓTARJÁN, TANÁCSKÖZTÁRSASÁG TÉR 19.

KÉP CSAR NOK

Dallos Ferenc 1928-ban született Moszkvában. Első mestere Sugár Andor volt, majd a Derkovits Kollégiumban Kmetty János és Koffán Károly. A Főiskolán Szőnyi István növendéke volt. Figurális igényű, természetelvű festő, leginkább az emberi érzésvilág, korunk emberi kapcsolatai foglalkoztatják.

KVNY

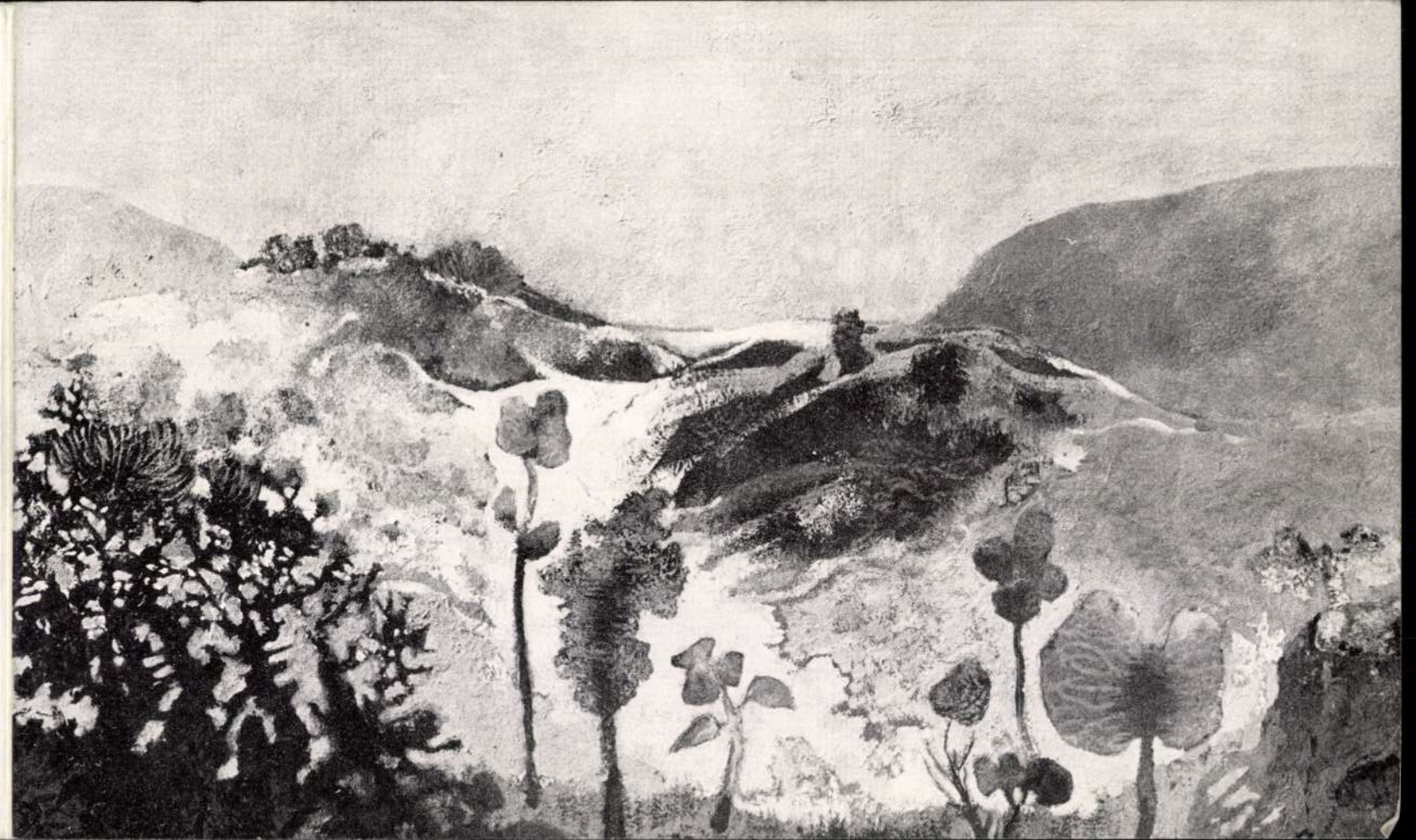

DALLOS FERENC

DALLOS FERENC

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

FÉNYES ADOLF TEREM

A festő, akit most bemutatunk, alig múlt 40 éves, de élete számos kanyargója kétszer annyi időre is sok volna. Hogy művésszé kellett lennie, abban több olyan faktor döntött, ami ellen még hányatott sorsa sem volt képes gátat emelni. Mindenek előtt az, hogy művész szülők gyermeke, olyan kommunista művészeké, kiknek országokon át való vándorlásuk lehetetlenné tette tehetségük teljes kibontakozását. Az 1935-ben történt hazatérésük után is csak a nyomor és betegség volt kísérőjük. Az anya, grafikus létére varrásból tartotta-, nevelte a fiút, mindvégig REF. (rendőri felügyelet) alatt. De a csodálnivaló életbátorságú anya a leghatározottabban vezette a fiát a munkásmozgalomba, a Vándorkórusba, a Vasas Ifikhez. Döntő volt azonban indulása a Szocialista Művészcsoport Iskolájában, ahol Sugár Andor korrektúrája segítette első rajztanulmányaiban. Így érthető, hogy a Felszabadulás után rögtön, 17 éves korában már belépett a MKP-ba.

Most már nekiláthatott a módszeres tanulásnak és 1946-ban fel is vették a Főiskolára, de teljes ellátatlansága miatt abba kellett hagynia. Felvették a Derkovits, majd a Nagy Balogh Kollégiumba. Aztán rövid időre újra a Főiskola, majd korai házasság, katonaság, gyerekek: hogyan is fejlődhetett volna egyenletesen. Ám szívósan küzdött a mesterség megszerzéséért és megszilárditásáért, mert tudta, hogy van mondanivalója és azt ki kell tudni fejeznie. Festői formái darabosak, egész eddigi munkásságán nem a sokféle iskola, sokkal inkább az autodidaxis és ezáltal bizonyos függetlenség érződik. Nem hihető, hogy az Angyalföld kínálta csupán témáit, hanem inkább a festő kereste a gyárak környékét és embereit. Az üzembelsők, a vagonrakodók, a kókadtfejű részegek, az olvasó munkás – ez utóbbi a 30-as évek fiatal művészeinek sokszor variált témája, Derkovits: Nemzedékek című képe nyomán, de nem utolsósorban az anya szomorús lírája, vagy a fiatalok lobogása: végsősoron széles, csaknem az egész életet magába foglaló kör.

De nem ismeri a „paysage pure" és a „nature mort" fogalmát, ami nem kevesebb, minhogy az eleven világ és az eleven természet érdekli szinte kizárólag.

Ha valaki negyvenen felül ilyen töretlen hittel – de még kaviccsal a nyelve alatt – mondja el mindazt, ami megragadja és kifejezésre készteti, s hogy az döntően a munkásság élete: számunkra szebb, jobb, fontosabb, mint a sok, nagyhírű, míves öncélúság, Dallos Ferenc tendencpikturája egyre árnyaltabban szól hozzánk.

OELMACHER ANNA

MŰTÁRGYJEGYZÉK

HAJNALBAN 60x35 cm
A BRIGÁD II. 35x32 cm
SZABADTÉRI RAKODÓ
60x35 cm
VENDÉG 60x35 cm
A BRIGÁD I. 60x35 cm
KÉT ISMERŐSÖM 60x35 cm
MUNKA UTÁN „HONFBAN"
68x36 cm
MUNKÁS FEJ 60x35 cm
JÓZSI BÁCSI 60x35 cm
LEMEZCSARNOK 60x35 cm
TÜZETADÓ 60x35 cm
VAGONOK 60x35 cm
GYEREKEK I. 60x35 cm
ÉRTÜNK HALT MEG 90x60 cm
SZERELMESEK 120x80 cm
TÁNC 90x60 cm
MEGALÁZOTT 60x80 cm
„MENEKÜLŐK" 94x70 cm
CSALÁD 60x90 cm
ANYA II. 60x90 cm
MŰHELY I. 90x58 cm
OLVASÓ 96x32 cm
DOKTOR 60x80 cm
ANYA I. 122x34 cm
FIATALOK I. 126x49 cm
FEJ I. 30x40 cm
FIATALOK II. 26x49 cm
FEJ II. 44x28 cm
FEJ III. 40x50 cm
FEJ IV. 40x30 cm
FEJ V. 60x35 cm
FEJ VI. 60x35 cm
FIATALOK III. 65x39 cm
ÖNPORTRÉ 55x35 cm
RÉSZEGEK 77x40 cm
MŰHELY II. 90x49 cm
TÁMADÁS 60x80 cm
GYEREKEK II. 70x50 cm
ANYA GYERMEKÉVEL 30x40 cm

ANYA II.

DALLOS FERENC KIÁLLÍTÁSA – FÉNYES ADOLF TEREM – 1971. JÚLIUS 16. – 1971. AUGUSZTUS 1. – HARMADIK OLDALON: FIATALOK I. – HATODIK OLDALON: RÉSZEGEK C. MŰVEK REPRODUKCIÓJA – A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE: GÁDOR EMIL – KATALOGUS TERV: GÁDOR E. ZSOLT. – FELELŐS KIADÓ: A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK IGAZGATÓJA – 71 13 595 NYV BALASSAGYARMAT 500 FÜZET – FELELŐS VEZETŐ: BEDNÁR KÁROLY – (MAGYAR HIRDETŐ)

Dallos.György

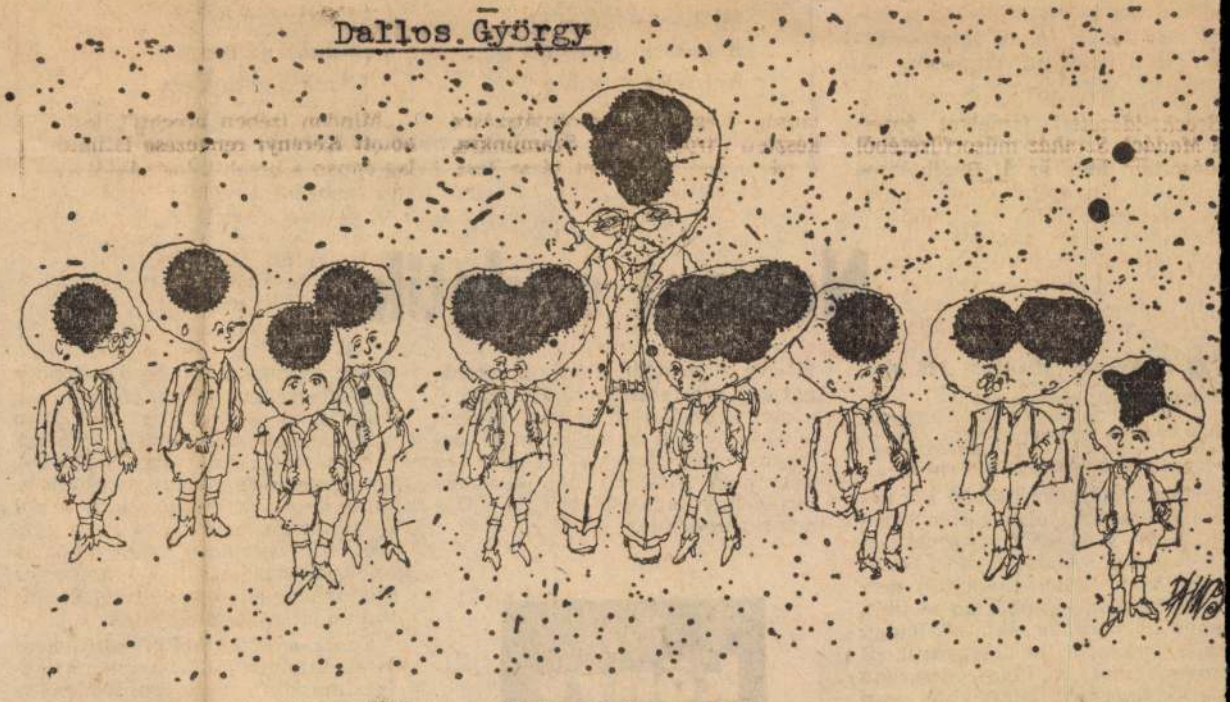

Dallos György: Párizs

Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 18.
XXII.évf.7.sz.12.lap

Hanglemez

Papa Haydn

~~amelyik szimfóniája, a Haydn~~
hívek azonban még most is jog
gal elégedetlenek: ez mind kevés
nagyon kevés, és alkalomszerű
De vannak Haydn-hívők, akik
karmesteri működésük közép

gy az író falusi idilljei gyermek-
d naivitását mutatják. Nem fel-
tlenek Az én falum tájai — bi-
nyítja a monográfia szerzője —,
llelhetők már benne a „hétkraj-
ros világ látleletei". Még akkor
ha a város és a falu szemben-
lásában Gárdonyi a „kövi" világ

meg nem igéztem
meg nem jelöltem
helyette mindég
magamat öltem —

ki szerelemből
szelidet játszom
késnek születtem
mért voltam bársony

Nemzet születik

■ *Dobsiratő. (Európa, 145 old.)*

Oroszlánszívű cédruserdő,
mennydörgés ivarfészke,
még hogyha nagyon messze élsz is,
hozzád kiáltunk:
dd meg a dobhártyát a dobnak!

írja *Christopher Okigbo* a kötet
madó versének első három sorá-
n, *Gergely Ágnes* magyar szavai-
l. A kötet: az első olyan feketé-
rikai költői antológia, amely nem
földrész költészetéből ád ízelítőt,
nem egy *ország* sajátos hangú
ráját mutatja be magyarul. E
emben nemcsak Magyarországon
első: *így* még Nigériában sem
kintették át a több mint kétszáz
yelvű ország közös költői kincsét.
udjuk, a gyarmati múlt felszámo-
sa nem könnyű feladat; a törzsi
ötelékek erősebbek, mint a nem-
ti összetartozás kötelékei; egy-
y ország társadalmán belül a vá-
sztófalak szinte áthághatatlanul
agasak. Erről az Afrikában írt

látszik, e soknépű hatalmas országot épp a polgárháború indította el a nemzettéválás útján, úgy látszik, Nigéria lesz a külön-külön is országnyi ibo, joruba, haussza és számtalan más kis nép keserves történelmi tapasztalatainak közös nemzet-nevezője.

mány tőszomszédságában valahogy megszínesedett, feldúsult, nemcsak hogy nem azonos az Angliában vagy Amerikában beszélt, igencsak fogalmivá szikárult angol nyelvvel, de bizonyos vonatkozásban több is, mint az — az Erzsébet-kori angol nyelvre emlékeztető érzékletességében, képi erejében talán ősibb is annál, modernebb is. S talán épp ez Soyinka angol nyelvterületről kiinduló világsikerének titka.

Pedig a kötet költői közül nem is az intellektuális Soyinka a legizgalmasabb: az ibo *Pol Ndu* nagy verse, a *Királydobok* többet érezteti az ősi hagyomány és a modern verskultúra nigériai szintéziséből, az angliai iskolázottságú *Aig Higo* a nemzettéválást szolgáló költészet politikai hevéből.

De sorolhatnám az antológia többi szerzőjét is, mindenekelőtt *Gabriel Okarát, Joshua Uzoigwet, Ka-*

/1021

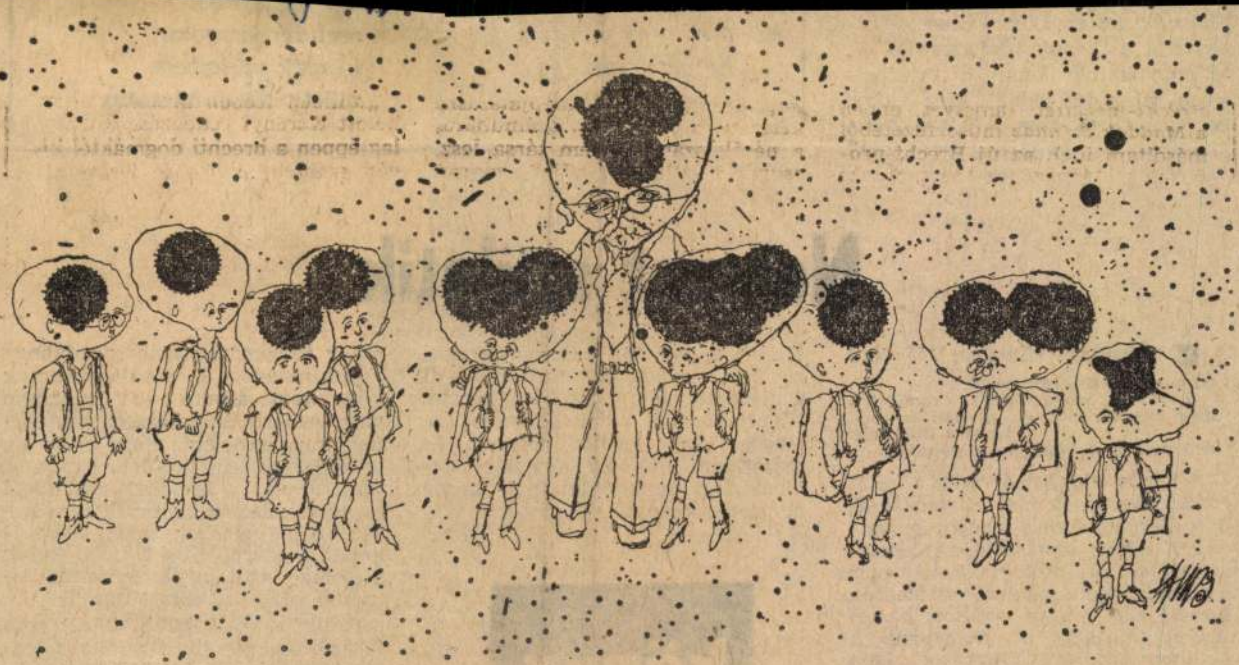

Dallos György: Párizs

hőtlenek. Az én falum tájai — bizonyítja a monográfia szerzője —, fellelhetők már benne a „hétkrajcáros világ látleletei". Még akkor is, ha a város és a falu szembenállásában Gárdonyi a „kövi" világ

meg nem jelöltem
helyette mindég
magamat öltem —

ÉLET ÉS IRODALOM
1978 FEB 18
SZOTHGYELO
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-148, 340-226

Nemzet szület...

■ *Dobsiratő. (Európa, 145 old.)*

Oroszlánszívű cédruserdő,
mennydörgés ivarfészke,
még hogyha nagyon messze élsz is,
hozzád kiáltunk:
add meg a dobhártyát a dobnak!

— írja *Christopher Okigbo* a kötet címadó versének első három sorában, *Gergely Ágnes* magyar szavaival. A kötet: az első olyan feketeafrikai költői antológia, amely nem a *földrész* költészetéből ád ízelítőt, hanem egy *ország* sajátos hangú líráját mutatja be magyarul. E nemben nemcsak Magyarországon az első: *így* még Nigériában sem tekintették át a több mint kétszáz

látszik, e soknépű hatalmas országot épp a polgárháború indította el a nemzettéválás útján, úgy látszik, Nigéria lesz a külön-külön is országnyi ibo, joruba, haussza és számtalan más kis nép keserves történelmi tapasztalatainak közös nemzet-nevezője.

könyv

ma
me
hog
vagy
fogal
de bizonyos vonatkozásban több is, mint az — az Erzsébet-kori angol nyelvre emlékeztető érzékletességében, képi erejében talán ősibb is annál, modernebb is. S talán épp ez Soyinka angol nyelvterületről kiinduló világsikerének titka.

Pedig a kötet költői közül nem is az intellektuális Soyinka a legizgalmasabb: az ibo *Pol Ndu* nagy verse, a *Királydobok* többet érez-

Dallos György, volt tanuló

Jávor Ottó: Trefort u.-i „Minta". Az Eltes Ságvári Endre Gyakorló-iskola története. téka.

1842. okt. 7.-én alakult meg a tanárképző intézet gyakorló-iskolája, 25 tanulóval. A nevek, majd az iskola későbbi tanárainak névsora (csak így tallózva benne):

Kalmár Márton, Dallos György és mégtöbben.

Budapest folyóirat, 1988., 10., 46-old.

Dallos Hanna

országon.

LOVIK KÁROLY. Vendégségben őseinknél..... 3.20

Aligha akad könyv, amely jobban érdekelje a mai ifjúságot ennél a kitűnő kötetnél, amely képzelt utazásokban a világ történetének legérdekesebb fejezeteibe viszi el a fiatal olvasót és megismerteti vele így az emberiség multját. Dallos Hanna művészi rajzaival.

Franklin könyvjegyzék

1937. dec.

Dallos Hanna

grafikus

Hogy hiszlak azelőtt — 2

Tárgyalni Egyetemi
szondával
a Mus. Miatyánk
c. fametszet
sorozatát Kiadta
1934 ben.

Dallos Hanna

Ned

Rosner Károly:

A „Miatyánk" — Dallos Hanna 10 új fametszete.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1933. 160. l.

< Dallos Hanna >

Könyvei

< > A Miatyánk megjelenítése. X. fametszet. Bp. é. n. Kiadta az Egyetemi Nyomda.

's balra nézve. Jobb kezét három hol-
gja, baljával oldalán lógó handzsárját
sak ~~van~~ tollal, vértben s pánczélba ~~van~~
~~s szakála hosszú. Avellét~~ Rendjel ~~csillagja di-~~
~~nalagon egy másik érdemrendet~~ hordja. Jobb
ja. A hátterben lovas csata foly s az égbolt
alatt négy sorban:

ificent Emperour of the Turkes. He wan the Ile Rhodes
diterranean sea, overan Hongary, conquerd Babilon and
: Tooke Strigonium, and won Alba Regalis, and
ied in Anno: 1567."

a vonalkeretnek 15.8: 11. Cm.

litiae. London Humphrey Moseley 1654.

276/95 № 3.

Dallos Hanna

A kései impresszionizmus újraélesztette az alanyiasabb látás és érzésmódot. Kissé kaotikus zavart esinált, de a fiatalabb nemzedék munkájában már lehiggadtak a nagy ellentétek és egyensúlyozódnak a látomásokban. Dallos Hanna a naturalizmussal ellentétben a fehér fekete új értékeléséből teremti meg a maga formanyelvét. A fekete az uralkodóbb nála. A fehér finom erezéssel fut végig a kompozición. Finom erekből keltett tónusokkal rejtett, szelíd ritmust keletkeztet és ezzel misztikussá, sejtelmessé gazdagítja a metszetet.

Reiner Mária Rilke »Kornétás«-ának hivatott illusztrátorává ezek az értékei avatják. Tudja érzékeltetni azt a tiszta, szűrt erőt és gótikára emlékeztető csipkézetet, ami Rilke költészetének levegője.

Magyar Iparművészet

1930. 141-142. l.

FEHÉR UTON KIS EMBERKE BANDUKOL

irta: Dallos Sándor

Dallos Hanna rajzaival

Ülök az asztalomnál, dolgozom, mert kell a kenyér.

Az égen apró felhők úsznak el s benéznek az ablakomon. Olyanok, mintha összefogódzott kis vándor gyermekek lennének, akik elindultak s mennek valahová. Talán énekelnek is s az énekük aranyfonál. Az ég különösen szép, mintha Mária járna fönt az azuron láthatatlanul, s ez a sok fehér, gyermeki szépség lépő lábai alól virágzana elő a kéklő magosságban.

Ez jár az eszemben, aki szeretnék most céltalan céllal, csak a bukkanó szépségekért ballagni valami keskeny, fagyos ösvényen elfelé. De papír van előttem s rovok sort sor alá, hogy élet legyen belőle s megélhetés. Már nem vagyok szabadon csavargó ember, s a férfikötelesség két madara itt ül a két vállamon. Valamit írok hát, és a feleségem ott ül a sarokban előttem, csöndesen összegubódzik a fotőjön, s csak a lélekzéséről tudom, hogy ott van. Érte dolgozom most s a dolog néha nehéz és nagy teher.

Ülünk hát, nekem szalad a ceruzám, ő pihen és hallgat. A bútorainkon tükrözik az égi fény s az íróasztalom lapján, mert fényes, látszik az ég. Igy vagyunk itthon ketten.

A munkából egyszercsak fölnézek, a feleségemre esik a tekintetem, s látom, hogy az arca elváltozott, mintha történne mögötte valami, s ebben az elváltozásában hasonlít az éghez. A szája finom, az orra lágy, átjárt vonal, csak a szeme fényes, mint egy nagy csöpp tiszta harmat. Az egész teste: mint az oltáron a kenyér, s a kezei nyugvó virágok, liliomok vagy tulipánok. Hosszúszárú, ideges virágok a kezei, amelyek figyelnek és csodálkozva élnek. Olyan az egész asszony, mintha valaki láthatatlanul közeledne feléje, karinges ministránsok ezüst csengővel csöngetnének az úton a közeledő elé s ő ezt a csengőszót hallaná. A szemét csak a tükrével látom, s a szeme tükrében benne van az ég.

Sohase láttam még ilyennek.

Kicsit nézem, gondolkodom fölötte, mert szeretem, aztán megszólítom a nevén. Akkor felém fordul, rám néz, s látom, két könnycsepp gördül ki a szeméből, lecsurran az arcán és szinte hangot ad, ahogy rápattan a ruhájára

és eloszlik. Ettől volt olyan fényes a szeme.

De a teste nem mozdul és a keze álomban pihen a fotőj két karján. Ó Istenem, ez az asszony most: mint a hárfa! Ha volna kezem hozzá, fölzengene!

— Mi az? — kérdezem.

Mert nincs sok tudásom a férfi mellett élő asszony lelkéhez, s a külön utaim és külön vágyaim olyan jelet nyomnak az arcomra, mintha állandóan messze szekér szaladna velem s az ablakomat csak úgy nézném sóvárogva. Most is vándor vagyok.

— Mi az?

Akkor látom, hogy a szeme mélye alázatos, mint a legyőzött állaté, ijedelmes magányosság van benne és asszonyi félelem. Mintha hirtelen külön csillagra szakadt volna el, iszonyú messzeségbe, ahol rajta kívül nincsen ember, a dolgok idegenek és ismeretlenek hozzá, s ő ítéletet hord az életében, melyet be kell teljesítenie. S ettől fél és szeretné megfogni a kezem, de a messzeségből, ahova valami leigázó erő csak gyámoltalan kis asszonyi testté sodorta, csak a szeme sugara ér el idáig. Kiált, de a kiáltása nem több a bogár zümmögésénél.

— Sándor, — mondja és a szája szégyenlősen és gyermeki fölrémüléssel fehér — nekem gyerekem lesz! Én két napja úgy érzem már, hogy gyerekem lesz!

Néz rám ijedten a végtelen távolságból, ahová az anyasága sodorta, aztán lehajtja a fejét a fotőj támlájára s csöndes rázkódással zokogni kezd.

Az első gyermekünk lenne, hisz tíz hónapja élünk csak egymással.

Én csak bámulok rá, mint aki csodát lát, s annyit tudok csak mondani:

— Ejnye . . .

Mert barom, elszánt, elítélt és a valóságokban darabos férfi vagyok, aki lélekben csak megyek, megyek örökösen, vállamon a tarisznya, hálóhelyem a bokor, álmaim az országutak fehér teste s beszélgető társaim a világ környező dolgai. De asszonnyal alig tudok szólani, s ha szólok is, csak magamat mondom. Ott járok állandóan távoli utakon, s arról lehet megismerni, hogy fejemen a sapkát félrevágom és énekelek.

Vadember vagyok hát vagy mi, és a szívemen burok?

— Ejnye . . . — mondom újra zavartan — hát gyerekünk lesz?

Bamba vagyok, ostoba és esetlen s hirtelen olyan idegen magamnak, mintha egy ismeretlen férfi ülne itt helyettem a széken s keresné a szavakat. Rápillantok a könyvszekrény üvegére s látom benne az arcomat, mintha sohase láttam volna; a hajam gubancos, mert dolgoztam még az előbb, s olyan vagyok, mint egy favágó, aki pár perce jött meg az erdőről s a tenyerén évek óta kérget tört a baltanyél. Az arcom csontos és a szemeim kemények.

Ülök csak a magvas és nagyszárnyú csöndben, amely fölénk terült, nehéz, nagy csónak az életem fodortalan vízen, melyet az áramlás halk lüktetése ringat, föl-le, föl-le, valami álomforma mélység ereszkedik rám, s ím egyszerre úgy van, hogy halkan zsongani kezdenek a bútorok körülöttem, megterhesednek valami titokkal, valami jó, barna állatok lesznek itt a szobában, én tartom fel a fejem, mint az imádkozó, mintha istállóban lennék vemhes és áldott barmok között, bámulok ki az ablakon s a szívemen lassan enged az évek kérge, melyeket magánosan és fan-

táziák erdején töltöttem s remete voltam bennük és csak a távolságokkal és a fákkal egyesültem. Magányos valójú életembe halkan besüt egy lágy és újhangú sugár, csodálatos melegség támad lassan bennem, mintha a sarkokból ismeretlen parazsat söpörne össze valaki, apám drága emberarca ötlik fel lelkemben, s úgy vagyok, hogy amint itt ülök, gondolatban hófehér országutat látok magam előtt, amely idehoz az ablakom alá s azon baktat szaporán lefelé egy olyan hatéveske kis ember. A fején nagyos, behúzott celtsapka, a füleit keveset elnyomja kajlán, a szeme szürkekék, lágy és igyekvő, oldalán celt tarisznya van, kis testén ködmön, kezében kampós vándorbot, lábán csizma s a csizmán patkócska szépen. A kis ember az országút közepén baktat, igyekszik, mintha a nyomába akarna érni valakinek, tarisznyája meg-meglendül az oldalán és a lépése koppan.

Azt érzem: ez a fiam.

Csak ámulok rajta pillanatig, átjár a fény, aztán lezuhan a fejem a két kezemre és felzokogok, mint az állat, amelyet beengednek a hidegről.

— Hé! — mondom. — Hé! Jön a fiam!

Nem tudom kimondani az életem súlyát, csak átfogom a feleségem vállát, magamhoz húzom, szinte átömlesztem magammá, iszonyú erőt adok a karjaimba, hogy csaknem összeroppantom, az arcunk egymás arcán, az én gubancos, fekete hajam elegyedik az ő barna, lágy hajával s csak mondom neki:

— Te!

És megint:

— Te!

S gondolom: szent az asszony és a férfi közös élete. S gondolom: ni, talán végleg itthon vagyok. S gondolom: jelet kellene tenni a házra, hogy a fiam idetaláljon. Látok erdőket magamban, amelyekben jártam, s szelíden árad rám belőlük a csönd. Béke! — azt mondják. — Béke! Látok utakat, amelyeket megjártam, s azt mondják: No, legény! — Rájuk mosolygok és a madarak szemét köszöntöm, amelyek bennem vannak, az állatok tekintetét, a hegyek hajlatát, kis ágakat, amelyeket szerettem s amelyeknek a képét megőriztem magamban, kis apró és nagy dolgokat, amelyeket összeszedtem magamnak lelkemben, felhőket és mindent, megfogom a feleségem kezét s azt mondom neki:

— Liliom!

És azt mondom az arcára:

— Rózsa!

És a szemére:

— Mécsvirág!

És a szájára:

— Tátika!

Ráteszem a kis lányos testére a fülem és hallgatom a vére titokzatos surrogását, az élete fakadó melegét, mintha kagyló lenne a fülemen s távol tengerek zúgnának fel a parányi héjjban, megcsókolom és:

— Mihály lesz! — mondom.

— Igen. És Anna, hogyha lány.

— Ha fiú, mérnök legyen.

— És ha lány: orvos.

— Jó!

— Jó!

— Jövőre már a strand homokján hempergetjük!

— És lassan majd csavargásra is visszük magunkkal!

— *Mi Atyánk — mondom. — Ki vagy a mennyekben . . .*

Imádkozom, magányos és bajlódó férfiember, halkan, titokban, hogy az asszony ne lássa, vetem a keresztet s nézem, mit lehetne már készíteni s ímé, két mesekönyvről kell írnom, azokat eltesszük neki, s vannak itt apró játékbútorok, nekem egy gyerekkoromból eltett katonám, apró miegymás, s veszünk is, hogyne!

— *Édes Istenem, — mondom — ne vess meg és vezérelj! Fogd a kezem és mondd: erre, erre, ember, itt a rét és itt terem a falat, itt terem a biztonság, itt terem a szárnyék, itt a béke, itt kis zubbonyka, ott kis cipő, amott kis nadrág ördögbőrből és tandíj és könyvek és minden és kis bukétákra pénz! Betörök a kezednek, Uramisten, meghajlok, rakd rám az élet áldott igáját s viszem majd és meghúzom, és az izmaim kifeszítem, szép, boldog, csavargóizmaim! Gyerekem lesz és halott apámmal szépen szembenézek!*

— *Elértem magát, édesapám — mondom majd neki.*

Így volt ez, ám most semmi nincsen, mert hamarkodók voltunk az örömben s tévedtünk négy kurta kis napot. Most kerülgetjük egymást és csak ritkán nézünk össze, s kívülről olyanoknak látszunk, mintha haragudnánk egymásra. Pedig a csöndünk nem onnét van, nem haragszunk, csak kitolvajoltak bennünket, s úgy látjuk most mind a ketten, hogy a szép, fehér úton, amelyik az ablakom alá vezet, megfordult a hatévesforma kis ember és visszafelé bandukol. Kis válla meggörbül s a feje előrenyeklik, mert olyan szívesen jött errefelé. Van az úton, már egészen közel hozzánk, egy elhullajtott kis csokor mezei virág. Ezt az anyjának hozta volna, az látszik rajta.

Hát most így van. A kis ember megyen visszafelé s apró alakja a ködmönben egyre kisebb lesz. Már alig-alig látszik, csak a lépte kopogása hallik ide. Mink meg itt ülünk s hallgatjuk. De tudom, majd egyszer csak megáll, megfordul megint, félretörli kis homlokából a haját, megmarkolja a bütykös botját, azt az égi vándorbotot s ügetni kezd majd kis inaival errefelé. S majd kiált nekem a cérnányi hangján:

— *Édesapám!*

Én meghallom s akkor én fölkelek, felövezem magam, elindulok lélekkel a fehér úton, amelyen jönnie kell, s alázatos, lágy orcával, bölcsőt és áldást formálva a tenyeremből, mint Lótl az Úr elé, szépen eléjemegyek.

Kezdjük most a szemlét a legtávolabbi ponttól: Angliából. A XVI. században a céhek műkedvelői misztériumjátékaitól és moralitásaitól átveszik a szerepet a hivatásos színészek a bámulatosan szaporodó szabad színházakban. Az első hatalmaserejű drámaíró Marlow után feltűnik a század második felében és a XVII. századra áthajlóan az egyedülálló, csodálatos jelenség: Shakespeare. Nála is van varázs, valóságból való kiemelkedési vágy, de ezt nem színpadi gépezetekkel, felhők között, az Olymposon keresi, mint az olaszok, hanem az emberi életben, annak szerves folytatásában találja és költészetével, a szó tündéri erejével valósítja meg. Népe közelmultjának nagyságai is érdeklik, nemcsak az antik világ hősei. A komikus jelenetekhez pedig, amelyeknek alakjai sokszor fontosabbak számára a királyoknál, a helyi misztériumok ördög-bohóc alakjához nyúl vissza és Plautust is ismernie kellett, de egyesek szerint kapcsolatba juthatott a franciaországi commedia dell'arte társulatokkal is. Színpada egyszerű, a képzelet a szavak szárnyain repül. Ezért saját korából nincs is igazi Shakespeare színpadképünk. Illusztrátorai és rajongó újramegszólaltatói a korai és a nagyromantika korában támadnak (122—138 sz.). Ehhez kapcsolódik, de már francia és olasz hatással a XVII. szá-

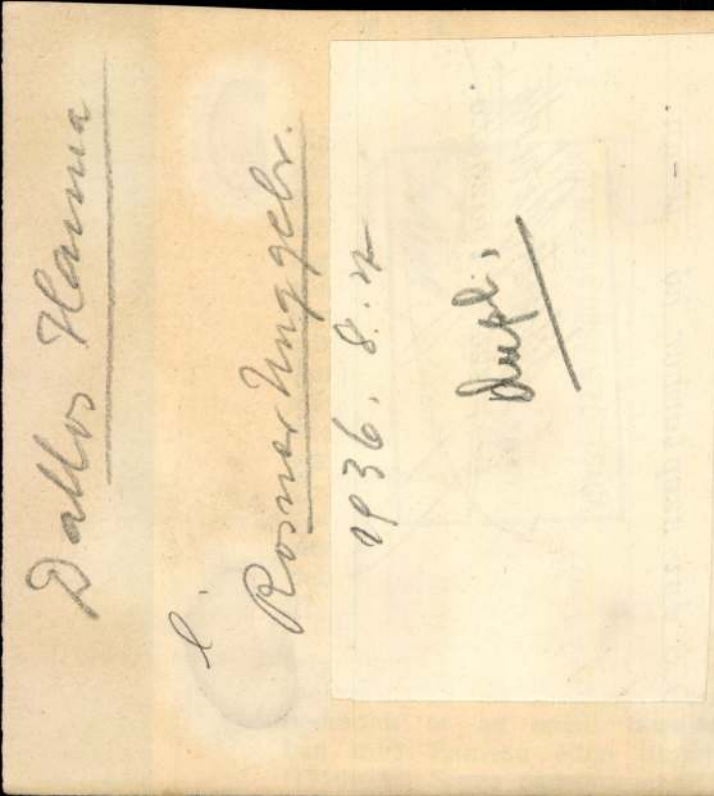

m kavargása szipor-
zépségflastrom, álarc
árnyaló és végetnem-
ránynak utolsó össze-
zágban Rameau és a
ennyi országa között
l. Ezeknek lesz igazi
a végnélküli oszlop-
i barokk színpaddal
). Megszűnnek a vég-
kat megnyitó jelené-
számtalan változata
onban mégis fokozni
immetria helyett az
g legalább, könnye-
. (84—88., 92., 96.,

már félelmes ve-
: Koldusoperájában,
gúnyolása a nagy-
nak (1728). Párizs-
1752-ben Pergolesi
natnám szolgáló) be-

Dallos Hanna

Az alábbi nem belső
címkéje, fenti fa-
metszete

Rosnerplakát

dupl

kiszárítani, de hogy ez akkor sem sikerült, azt egy 1741-ben kelt oklevélből tudjuk. E szerint a tó ebben az időben kiterjedtebb volt, mint valaha. A 60-as évek végén teljesen kiszáradt, mikoris gr. Széchenyi Béla a tó déli szakaszában, Boc és Hidegség közelében régészeti ásatásokat végeztetett. Az ásatások eredményei kétségtelenül igazolták, hogy az újabb kőkorban már lakott hely volt. A lelt tárgyak formái azonosak a környéken napfényre hozott neolitkori tárgyakéval.

*

Két napi víziélet után, mely alatt megismerkedünk még nehány halásztanyával s a partmenti nádasok rejtekeivel, labirintszerü náduccáival, a tó nyugati partján, a borairól híres Rusztnál szállunk ki, hogy a teljesen elnémetesedett városban látottak emlékével, fölkeressük a letünt évmilliók tengerében egykor itt élt és ma a fiatalabb harmadkor lerakódott mészrétegeiből kifejtett őslények híres bányatelepét: Szentmargittát.

A Szentmargitta és Ruszt között elhúzódó alacsonyabb hegyvonulat tiszta mészkőből áll. Ez a mészkő a szarmata és pontusi idők tengerében élt csigák, kagylók, algák, korallok milliárdjainak szétporlódott mészhéjából ülepedett le és idők folyamán kitünő építőanyagot adó kőzetté lett.

Bányája a régi haza legnagyobb mészkőbányája volt. Már a rómaiak korában is híres kőfejtő. Az ősi Savaria ennek köveiből épült. És eb-

8 mm. Delhaes István

: Az asszonyok a sír-
l, Pergamenre festett
sterházy gyűjtemény-

di; 1494—1533): Ecce
h 71.

s **29., 33. sz.** A firen-
sküvői ünnepségein a
barokk operaelőadá-
és városok (Bologna,
, díszfelvonulásainak

—1602): A világmin-
edio Medici I. Ferdi-
1589-iki esküvőjén.

Rapp: Süddeutsche Theaterdekorationen aus drei Jahrhunderten. München, 1926.
Zukker: Die Theaterdekoration des Barock.
Zucker: Die Theaterdekoration des Klassicizmus. Berlin, 1925.
Mariani: Storia della scenografia italiana. Firenze, 1930.
Ricci: La scenografia italiana. Milano, 1930.

A metszetek leírása után látható nevek és számok, például: Bartsch 19., a művész műveinek katalógusára és arra a számra utalnak, mely számon az illető metszet abban szerepel.

Dallos Hanna

Lod

Rosner Ung. Buchkunst

258. l. – 270. l.
284, 285. l. köpchel.
290/a. l. köppel –

Archiv für Buchge-
werbe u. Gebr.gr.
Leipzig 1938

Dallos Hanna

cród

Rosner Kárdy:

A csomagolás utja.

MAGYAR IPARMUVESZET

1934. 44. l.

Y.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Dallos Hanna

irod.

Rosner, Charles:

Ungarische Gebrauchsgraphik

Különlenyomat a

Gebrauchsgraphik

1936. 8. számából

és az

MAGYAR MUVESZET

1936. 350-357 l.

Dallos Hanna

wód
i

Rosner Ung Plakate

Gebrüder Kejekkel-

1932 jan. 4

Keresztvivő Krisztus (130. kép)

Fa, olaj, 111×95 cm.

Jelezve lent balra: 1553. IOHANNES DE HEMESSEN PINGEBAT.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 34. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 765—766. l. — Maszlaghy II., 161. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 243. l. (Képe 245. l.) Benesch Belved. 70. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l. —

HOLLAND FESTŐ, XVII. század

Tájkép

Vászon, olaj, 70×100 cm.

HOLLAND FESTŐ, XVII. század

Képzeleti táj

Képzeleti táj

Réz, olaj, egyenkint 55×70 cm.

HOLLAND FESTŐ, XVII. század

Ivó férfi

Tálat nyujtó nő

Tondók, fa, olaj, átm. egyenkint 35 cm.

HOLLAND FESTŐ, XVII. század

Madárárus férfi

Zöldségárus nő

Vászon, olaj, egyenkint 47×36 cm.

Simor prímás vásárolta a brünni Volavy-gyüjte-

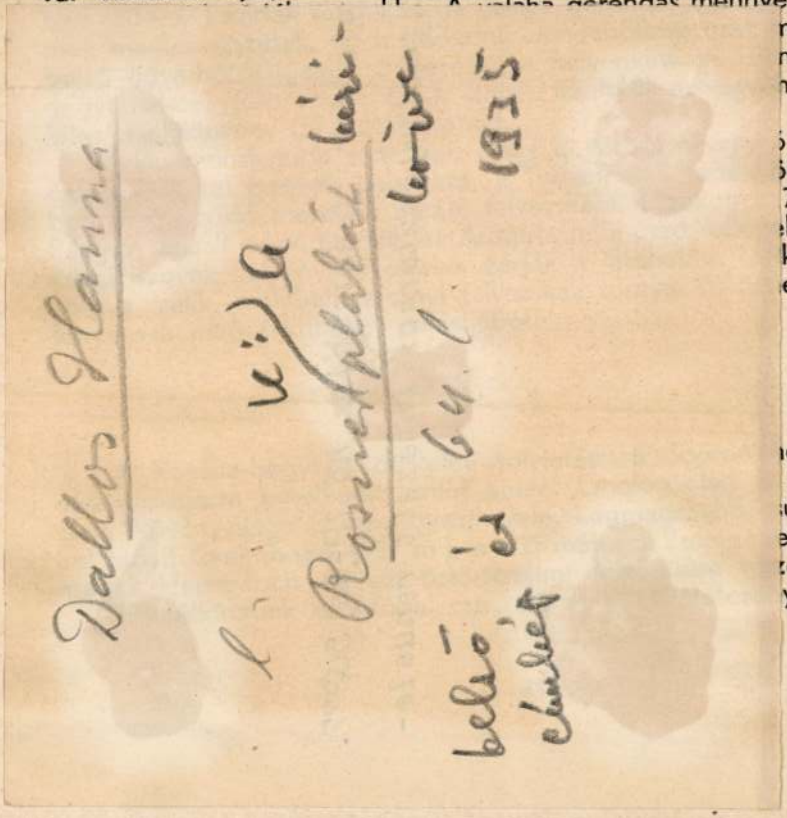

Dallos Hanna

l. u:) a

Rosnerplakát kéri-

kövve

belső és 64. l.

elmlét

1935

A valaha gerendás mennyezetű emeleti ter-
nég épek. A leg-
méter vastag falú
ncsak négy eme-

kilátás nyílik az
ölgyére s a mély-
755 méter magas
kbe. Délen a Kő-
keleten a Répcze
ek ki az ozondús

egység. Csaknem
ugyanolyan alko-
úcsai a lucfenyők-
egel, az 556 méter
dag Purgstall.
yba, olyan kedves

A lánzséri vár alaprajza.

A nyugati oldalon levő főkapun lépünk a várba. (1.) A kaput erős toronybástya (2.) védte. Ezen túl, 40—50 méter széles karéjban, mély árok (3.) húzódott, melyen át pilléres felvonóhíd vezetett a második kapuhoz. (4.) A hasonlóképen felvonóhidas szerkezetű, kirohanó ajtóval ellátott kapu egy csarnokba (5.) nyilott. Mellette őrszobák (6.) állottak. Jobbrabalra innen húzódott a második sáncfal, mely mögött a belső 15—20 méter széles árok (7.) védte a középvárat. A jobboldali sáncfal végében tornyos őrszoba állott. (8.) A belső árkot is fölvonóhíd ívelte át. Ennek erős támpillérét közvetlenül a csarnok mellett (9.) találjuk.

A pillérrel szemben a középvár harmadik, kirohanó ajtós kapuja fogadta az érkezőt. (10.) A kapu baloldalán kopott, zúzmóülte márványcímert őröl az idő foga. A kitöredezett betűk ugyan már olvashatatlanok, de a címerben még kivehető egy kigyó alakja, a Garayak ősi címere, amiből megállapíthatjuk, hogy azt Garay Miklós nádor 1424-ben, vagyis akkor faragtatta, mikor Athinai Zsigmondtól a várat magához váltotta.

Mivel a középvár magasan álló kapugádorába nem tudunk följutni,

Dallos Hanna

ivod

Nam könyvmüvészet

(19. l. – 40. l. kiggel

A M. Bibliofil Társ

Évk. II. 1929-30

1931

mintaszerűek. Nagyobb városokhoz [illegible]

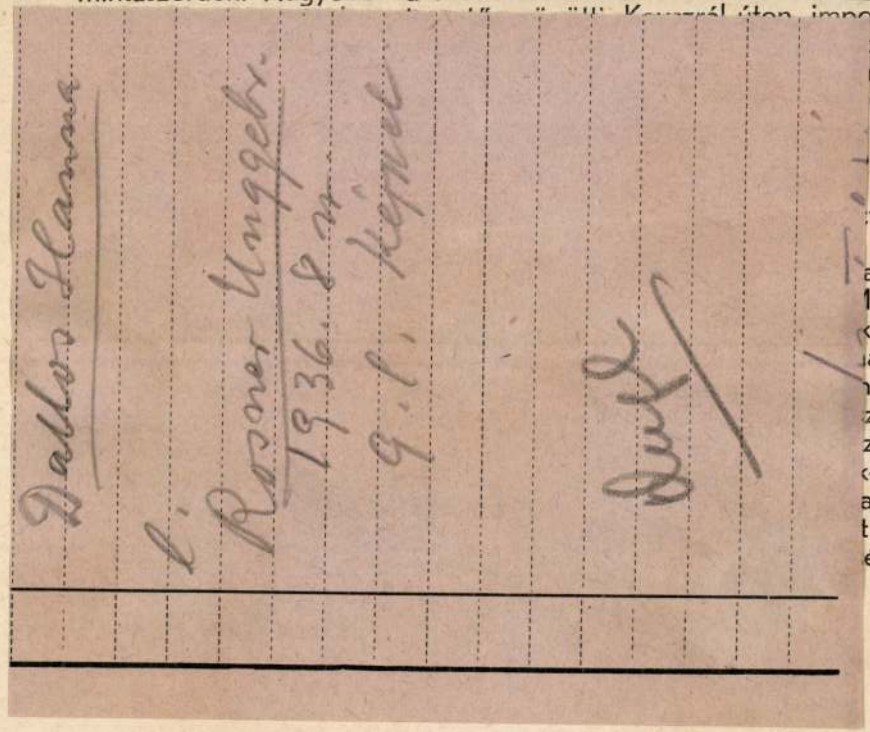

...ponáló méretű,
...bácák vezette
...nböző részei-
...ményei a vá-
...k becsületes,
...ének minden

...te meg nagy
... alapította. A
...az országban.
...lalom-patakok
...közepén, ará-
...háromemeletes
...nak épült s a
...zel, 400 tanu-
...zészeti-kert
...kor- és virág-
...ak.
...t — de ugyan
...étáljunk végig

kertjében csak a mehek zümmögése hallik, a mint Jurisich virágainak nektárját dézsmálva, vígan zümmögik az Élet himnuszát.

A Szt. Imre templom karcsú tornyából az óra ütése lassan, méltóságosan bong felénk: tizenegy... És nyomban rá megkondul a harang. Szavára mintha rég porrá vált vitézek lelke szállna a virágok tarka pártáira, megelevenednek, bolintgatnak és dicsekedően mondják egymásnak: nem, nem hiába éltünk, haltunk, emlékünk él az új nemzedékben!

És a Szt. Imre templom harangja lassan, méltóságosan kongva-bong tovább. Immár 400 év óta naponkinti megujulással hirdeti Jurisich vitézeinek diadalóráját a török fölött s mig az öreg Zwinger lassú elmúlásában álmodja tovább a Multat, körötte egy élni akaró és élni tudó város egészséges vérkeringése lüktet!

*

Föntebb, egészséges vérkeringésűnek, közintézményeiben gazdagnak, magyar érzésben erősnek, kultúrában fejlettnek mondottuk a várost. Ezek a megállapítások nem propagandikus értékü szavak, elcsépelt közhelyek, hanem örvendetes valóságok.

Megérzi ezt az idegen, amint átlépi a vasútállomás melletti Gyöngyös-

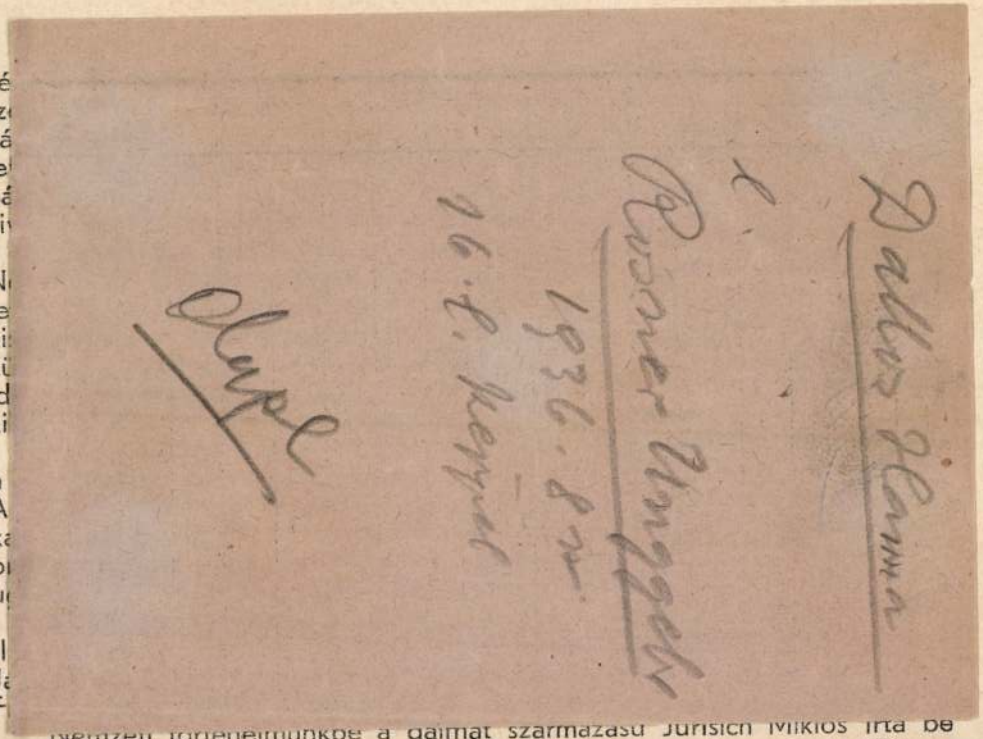

Nemzeti történelmünkbe a dalmát származású Jurisich Miklós írta be felejthetetlenül a nevét. Jurisich abban az időben volt a vár kapitánya

zük föl lelkünkben a multat s a múlt emlékein elmerengve, megszentelt érzésekkel, szerető tekintetünkkel, lelkünk melegével simogassuk végig a százados falakat, a repedéseikben megülő bokrokat, szikkadt kövirózsákat, fürtös mohokat, a bársonyos üdezöld gyepet, a lábaink alatt csikorgó homokot, mert nincs itt egy falrög, egy homokszem, melyhez valaha vér ne tapadt volna és nincs egy levél, virágszirom vagy fűszál, melynek sejtjei ne elporlott, földdé alakult vérből táplálkoznának!

Kőszeg vára tulajdonképen két, egymástól teljesen különálló épületömb. Körülötte mély, ma részben betömött, részben kerteknek használt széles, elmocsarasított sáncárok húzódott. A külső vár kapuját láncos felvonóhíd védte. A kapun túl, tágas udvar. Majd ismét mély, széles, felvonóhíddal biztosított sáncárok és csak ezután következett a belső várba vezető nagy kapú.

Ha a mai kor embere megáll a külső vár udvarán, hogy elgyönyörködjék az eléje táruló képben, úgy érzi, mintha századokkal fordult volna vissza az időkerék s fölfedné előtte minden érdekességét a középkor vári élete.

A hatalmas fák lombkoronái mögül előtünnek az időbarnította falak. A ma szilárd híd helyén látni véli a vasrudakkal orgonasípszerüen elzárt főkapu előtt a felvonó híd nehéz láncszerkezetét... Mintha tarka-barka vári nép sürögne a kapu előtt... mintha dárdás, muskétás zsoldosok lépegetnének ki a kapugádor árnyékából... mintha páncélos, címerpajzsos lovagok robognának át a hídon s vonulnának el végnélküli láncolatban!

Az Időkerék forog. A századok egymást váltják. A vár története — mint a kaleidoszkop képsora — tüneményes gyorsasággal pereg a figyelő

Mallász Gitta

nincs cíd-

Könyv-notesz

Gundel Károly kis magyar szakácskönyve. A híres magyar vendéglős kellemes meglepetéssel kedveskedik a háziasszonyoknak és a szakácsművészet többi művelőjének. Ha régi tervét, hogy a mai magyar konyha teljes receptanyagát kiadhassa, nem is valósithatta meg, bő és inycsiklandozó szemelvényeket ad belőle. Az immár külföldön is nagy népszerüségre tett szert gulyáslevessel kezdi és egymás után tálalja elénk az izesnél izesebb magyar eledeleket. A könyv második részét a tavalyi magyaros vacsoraverseny nagyszerü készitményeinek receptjei adják. Külön meg kell dicsérni *Mallász* Gitta és *Dallos* Hanna ötletes, derüs rajzait.

Uj Nemzedék 1937 dec. 13

Dallos Hanna

urod

Rovó Aladár

A könyv.
Bp. é. n.
63. l.
képpel

G Y U L A urnak,
tsága Elnökének,

B U D A P E S T.

3.-án 446 sz. alatt kelt becses
lé Ottó bizottsági másodépitész
hárd és cserhátsurányi utiszámláját
tisztelettel visszaküldeni.
ecember hó 17.-én.

Dallos Hanna

lásd

Bibl. Társ. Évkönyve

II. 40. l. >

Keppel

Naményi-cím

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Tc.

Europa
Könyvkiadó Rt

Budapest

V Rothermere. u. 12

Dallos Hanna

milanói ipartörténeti kiállítás 1933.

bronzérem.

Magyar Iparművészet

1934. 72. l.

dupl

minőségét megfelelően megszabta. Mikor feudális társadalmi rendről a polgárira áttértünk, a polgárság hihetetlenül gyorsan átvette a régi feudális élet formáit. Barokk, rokokó, újklasszikus bútorok, bérkaszárnyák, apró használati tárgyak öntötték el az életét. Az a munka, mely a régi céhmesterek műveiben egységes volt, most — a munkamegosztás elve alapján — két hibásan elkülönített munkakörre szakadt: a tervező és az iparoséra. Az iparos lassanként lemondott az esztétikai szempont kielégítéséről és a megnövekedett fogyasztóközönség számára tömegben készítette a stílusbútort. A tervező iparművész számára megmaradt az a különös ünnepi alkalom, mikor olyasvalaki akart berendezkedni, aki az egyéni ízlés luxusát is megengedhette magának. Ilyen kiváltságos személy azonban ritkán akadt. Az iparművésznek, kit nevelése, a polgári rendbe való beállása a képzőművész mellé rendelt, nem kínálkozott más mód, más munkakör, minthogy a tömegbútoron és a tömegbútor között a művészetet képviselő dekorációt, apró csecsebecsét, kézimunkát, nippet, vázát, dobozt tervezze és készítse. Igy távolodott egymástól az iparos és a tervező munkája és lassanként ellentétbe is került. Még nemrégiben az volt a helyzet, hogy az iparművésztől senki sem várt technikailag szabatos munkát, ami gyárban készült, afelett csak mint „gyári portéka" felett nézett el a műértő szeme.

A kvalitásmunka eszméje új szintézisbe fogja össze az iparos és tervező munkáját. Csak az lehet igazán jó és kulturált ipari termelés, mely minden technikai raffinériát, minden művészi érzékenységet egyesít a mai ember igényeinek kielégítésére. Olyan teljes etikájú álláspont, mely a mai igények, szükségletek pontos mérlegelése alapján egyetlen és kizárólagos megoldásokat keres: a legjobbat. A tervező művész feladata a maga művészi érzékenységével behatolni az új szükségletek,az új igények részleteibe, intúcióval átélni azokat az idegekben élő és más számára kibetűzhetetlen lelkiállapotokat, mozdulatokat, életritmust, mely a ma emberének életét, munkáját, pihenését, szórakozását alkotja. Ezek számára kell formát, konstrukciót terveznie, olyan fokozott emberi felelősség mellett, amilyet csak a céhmesterek érezhettek. Az iparos ebben olyanforma munkatársa, mint a nyomdász a rajzolónak. A művészi könyv a tervező művész és a nyomdász teljesen egyenlőértékű együttes munkájának eredménye. És talán éppen ez az a pont, ahol a Magyar Műhely-Szövetség a magyar nyomdászatnak új tanulságot, felfrissülést adhat és ott, ahol a munka becsét ismerik, új szövetségest is jelenthet. **Szokolay Béla**

Fabetűk tömöntése

Gyakori eset, hogy a plakátbetű készletet egyes betűk tömöntése útján többszörösíteni kell. A fabetűk tömöntése meglehetős figyelmet igényel. Igy előfordul, hogy a matrica hozzáragad a betűhöz s az erővel leválasztott matrica megsérül. Ezt megelőzendő, ajánlatos a nedves matricát itatós papír közé rakni és hidegen lepréselni, hogy víztartalma csökkenjen, anélkül, hogy puhaságát veszítené. A betűt ajánlatos síma sztaniollal letakarni és a matricát igy ráborítani. A közbefektetett sztaniol a matrica nedvességét nem engedi áthatolni s igy a fához való ragadása nem következik be. Ha a betűt és a sztaniolt megelőzően csontolajjal vékonyan bekenjük, úgy az könnyű szerrel lefejthető a matricáról. Az igy készült matricákról kifogástalanul síma felületű öntvényt kapunk. Miután a fa rossz hővezető, nagyon nehezen engedi át a száraz prés melegét s úgy ezt más úton kell biztosítani, máskülönben a matrica nem fog tökéletesen megmaradni.

Ezt úgy érhetjük el, hogy a fabetűket — akár egyet, vagy többet egyszerre matricázunk — körülrakjuk írásmagas vasstégekkel és az egészet beborítjuk sztaniollal. Ez esetben a vasstégek a hővezető szerepét töltik be s a matrica tökéletes kiszáradását a présben elősegítjük. Mert a teljes keményre való száradás feltétlenül szükséges. Ha ugyanis a fabetűről készült matrica nem szárad meg a betűn magán, úgy homorúvá válik s az erről készült öntvény szélei magasabb pereműek lesznek, ami az egyengetést és nyomást megnehezíti. Habár hangsúlyozzuk a matricának a présben való teljes megszáradásának szükségességét, meg kell említenünk azt is, hogy ezt az eredményt ne igyekezzünk a szárító prés túlságos felmelegítésével elérni, mert a fabetűt tennők vele tönkre. A fabetű a nagy hő hatása alatt megvetemedik és használhatatlanná válik. Ezért szokásos a formát papírral szárító nemezre fektetni s igy lepréselni; a szárító-prés melege tehát nem éri közvetlenül a faanyagot, de ez a módszer nem célravezető s azt a veszélyt is magában rejti, hogy a matrica a forma átfordulásakor elmozdul. Sokkal praktikusabb, ha a formát normális helyzetében tartjuk a présbe — gyenge, puha szárítópapírral leborítjuk és erre egy jól felmelegített, kb. 1 ciceró vastag ólomlemezt fektetve, lepréseljük. Ilyen módon a prés melege alulról és fölülről egyenletesen hat a betűre. Azt is megtehetjük, hogy az ólomlemezt a szárádásra szánt idő felében egy másikkal cserélik fel. Hogy az ólomlemez melegét a prés felső lapja el ne metssze,

Dallos Hanna: Ex libris

ajánlatos az ólomlemezre semlegesítő célzattal néhány ív papírt fektetni. Ha a fabetűkről készülő tömöntvény-többszörösítéseket későbbi felhasználás céljából meg akarjuk tartani, úgy ajánlatos a fabetűt zárás előtt nomparellvonalakkal körülrakni, hogy a körülgyalulásnál a törzs- és betűvastagságot jelezve lássuk. **H. J.**

Briand, mint nyomdász

A Párizsban nemrég elhúnyt nagy francia államférfiú, Arisztid Briand, tudvalevőleg mint ügyvéd kezdte közéleti pályafutását és St. Nazaire-ban már hetilapot is alapított, amelynek nemcsak szerkesztője és kiadóvezetője volt, hanem még a küldöncszolgálatokat is maga látta el. Kiadásainak csökkentése érdekében kitanulta a nyomdászságot. Amikor a hetilapot napilappá akarta átalakítani: szükségét látta egy új gyorssajtó beszerzésének. Egy barátjával Párizsba ruccant és sovány erszényéből kitelően vásárolt valami ócska tragacsot, amelyet barátjával együttesen leszerelt, targoncákon vasútra szállított, majd St. Nazaireban nem kis nehézség-gel újból felszerelt. A napilap megindult, ma is létezik s érdekes, hogy az „ócska tragacs" is működik még. Briand erre a vállalkozására mindenkor büszke volt és sokszor dicsekedett vele.

Magyar Grafika 1932.

A keskeny kizáróék szerepe a gépszedésnél

Gépen szedett műveknél gyakran tapasztaljuk, hogy a normálékek használatával csak nehezen, vagy egyáltalában nem tudjuk elérni azt a szedésképet, amelyet kézzel szedett műveknél könnyen elérhetünk. Pedig a gépszedés kvalitásának szempontjából is jelentékeny fontossággal bír, hogy a gépszedés minden tekintetben ugyanazt a hatást nyujtsa, mint a kézzel szedett jobb művek szedésfoltjai. Amíg a kéziszedésnél nem probléma a harmadkizárással szedett sorok elérhetése, ugyanakkor a gépszedésnél már bizonyos nehézségek mutatkoznak a tömör és keskenykizárásos sorok szedésénél, amely körülmény az előállítandó szedésnél nemcsak a helyes tipográfia szempontjából bír jelentőséggel, hanem széptani értékét is feltétlenül növelni fogja. Mert minden bizonnyal a szedéskép esztétikai kárára esik, ha a sorok zárt és tömör egysége helyett nyugtalan és vibráló „lyukak" jelentkeznek. De különösen a széles betűtípusoknál érezhetjük ezt legszembeszökőbben, ahol nem mindíg sikerül a régi szabályként elfogadott kurrens „n" betű szóköztávolságot elérni, mely szabályt a rohanó idők korszerű követelményei úgyszólván teljesen lejáratták.

Miután a gépszedés mindnagyobb területeket hódít el a kéziszedés munkaterületétől, szükségesnek mutatkozik, hogy a gépszedő ebbeli munkakörében is érvényesíteni tudhassa azt a hibátlan esztétikai érzékét, amit magával hozott a szedőszekrény mellől. Azok a szabályok, amik a kéziszedésnél a sorok egyöntetű kizárása szempontjából érvénnyel bírtak, ugyanazoknak kell érvényesülniök a gépen szedett soroknál is. Ennek elérhetése szempontjából kitűnő szolgálatot tesz a keskeny (nonpareil) kizáróék használata. Az ilyen kizáróékeknél maga az ék a tolókával oly keskenyre van konstruálva, hogy üzembiztonsága és tartóssága kárt ne szenvedjen. A keskeny kizáróék legmélyebb állásában 2.5 pont, szemben a normálék 3.1 pont vastagságával.

A keskeny kizáróék bevezetésével és ezzel kapcsolatban néhány idevágó újítással a Linotype-szedőnek olyan széles perspektívájú terület kiaknázási lehetőségét kínálja, amelyet azelőtt remélni sem mert. Mert a régi idők reorganizált „vaskollégája" ma már hirdetések, különösen a napilapok 1½ ciceró nagyságig terjedő címsorai, művek, akcidenciák mindennemű fajtáinak előállítására alkalmas, amire harminc évvel ezelőtt gondolni sem mertek. Azonban az ilyen szedések előállítása úgyszólván el sem képzelhető a keskeny kizáróékek alkalmazása nélkül, hacsak a helyes szóelválasztás elvét el nem vetjük és nem riadunk vissza a legdurvább hibák elkövetésétől sem, amelyeket a szóelválasztások és azok beosztása révén annyiszor van alkalmunk tapasztalni. Különösen nagy fontossággal bír a címsorok és a szélestípusú betűk szedésénél, ahol a normálékek használatával időtrabló, de sokszor lehetetlen a helyes beosztás és elválasztás elvét végrehajtani.

Bár a keskeny kizáróékek használata mellett is előfordulhatnak olyan esetek, amikor a gépszedés nélkülözi a jó elválasztást és szóbeosztást, ami azután másodrangú szedésjóságot mutat, de ennek okát többnyire a gépszedő nemtörődömségével magyarázhatjuk. Mert egyedül a keskeny kizáróék használata nem küszöböli ki az ilyen természetű hibákat. A helyes és esztétikai szempontból is kifogástalan gépszedés előállításánál a lelkiismeretesség kérdése jut főszerephez. Azután még valami: a mennyiség és minőség egy nevezőre való hozása. Ha a gépszedő munkájának értékét a mennyiségre helyezi, úgy az feltétlenül a minőség rovására történik, aminek velejárói: a helytelen elválasztások, a szavak közti ür helytelen elosztása, no meg a jó korrektúra. És ugyanakkor jelentkeznek azok a szűkre szedett sorok is, amik egyébként tömör és jó szedésfoltot mutatnak, de nem rendszeresen és tudatosan, hanem a jó elválasztás, néha egy-egy hosszabb szó vagy egy interpunkció beleerőszakolása révén; ugyanakkor a következő sort elrontja a lelkiismeretlenül beosztott fél-, de sokszor ennél is nagyobb kizárás, ami által petit, sőt néha ciceró nagyságú ür támad, ami még ujságszedésnél is ízléstelen és feltétlenül kerülendő.

A keskeny kizáróékek terjedését elsősorban az a körülmény nehezíti, hogy ára valamivel magasabb a normálékeknél. De továbbá az is gátolja általános használatát, hogy a kalkulációnál körülbelül 10 százalékos költségtöbblet mutatkozik, ami a mai gazdasági viszonyok mellett nem ökonómikus. Ha azonban súlyt akarunk helyezni az előállítandó szedés minőségére, vagy pedig kolonel és nonpareil betűket, avagy címbetűket óhajtunk kifogástalan tipográfiai elosztással szedni, úgy a felmerülő differencia a jobb minőség ellenében felszámítható. Különösen olyan jobb munkáknál, ahol harmadkizárásos sorok igényeltetnek, nem nélkülözhetjük, mert a normálékek használatánál olyan sor, amelyben 60 betű van megfelelő ékekkel szedve, még a megtelt gyüjtő esetében sem ad kisebb szóürt, mint 2.4—3 pontot, ami nonpareil betűnél a harmadra való szedés előállítását kilátástalanná teszi. Ha most a korrektúránál ilyen sorban egy-két betű kimaradna, az a normálékek használatánál nem volna behozható az átszedés veszélye nélkül. De pld. petit betűnagyságnál ilyen szűk sorba be lehet hozni egy-két betűkihagyást a kézispáciumok igénybevételével, akkor a megmaradó három, kettő, esetleg egy ék használatánál nagyon elővigyázatosnak kell lennünk, mert a kizárórúgó teljes ereje erre a néhány, sokszor csak egy ékre összpontosul, amely arra hivatott, hogy a matricasor ruganyosságát kiegyensúlyozza. Az ilyen sorokban fordulnak elő azok a különböző szótávolságok, amelyekben a 2 pontos spáciumközöket egy vagy két ék által keletkező 6—7 pontos „lyuk" csúfít el. Az ilyen szedés azután valóban nem bírja el a legenyhébb kritikai ítéletet sem, de nem képes a sornak esztétikai kifogástalanságát sem biztosítani, eltekintve a termelés mennyiségétől, ami bizonyára többet tesz ki, mint a keskeny ékeknél felmerülő 10 százalékos különbözet.

Garmond nagyságnál még súlyosabbak lehetnek a fent említettek. Itt nehézséget okozhat az is, hogy ugyanannál a sorszélességnél kevesebb betű és kizáróék szükségeltetik és gyakori a kézispáciumokkal való kizárás is. Miután a Linomatricáknál minden garmond negyed 2½ pontot tesz ki, ami nem elég keskeny a kívánt betűkihagyás behozására; ha pedig petit negyedet akarunk felhasználni, úgy annak a sorból való kivétele hosszadalmas és célszerűtlen. Ilyen sorok könnyű leszedését megkönnyítik a keskeny kizáróékek alkalmazása, mivel legkeskenyebb kizárótere alig haladja meg a 2 pontot, viszont a garmond spáciumok helyett alkalmazva körülbelül 2.7 pont körüli egyenletes elosztást fog adni a fentemlített sorszélességnél. A normálék és keskenyék közötti szélességkülönbözet kb. 0.6 pont, amely előny a harmadkizárásos sorok szedésére különösen predesztinálja. Ha viszont a keskenyék használatánál olyan sorok jelentkeznek, amelyeknek kizárása a kézispáciumok behelyezését teszi szükségessé, akkor ugyanaz a helyzet áll elő, mint a normálékek használatánál: csak azok a sorok lesznek tipográfiai szempontból kifogástalanok, amelyeknél egyenletesen beosztott spáciumokat használhatunk, de viszont ha itt is fél és ennél nagyobb kizárást alkalmazunk, az itt is szembeszökően fogja rontani a jó sorbeosztást.

A tömör beosztású sorok szedésére a Linotypen kívül még a Monotype is alkalmas, továbbá a Typograph is, melynek nonpareilgyűrűi lehetővé teszik a harmadra való szedés előállítását.

Miután a tipográfiai törekvéseknek egyik legelemibb követelményei közé tartozik a jó beosztású sorok és tömör

Dallós Hanna

Június 14-én avatták a fővárosban, a Nagyvárad téren Pierre Székelynek, a Franciaországban élő, magyar származású szobrászművésznek monumentális vékeemlékművét. /repr./

Tanulmányait az egykori Atelier művesziskolában Dallós Hannával végezte.

Kelet-Magyarország, 1983. júl. 9.

REKLÁMÉLET

1935. 1. 2.

Dallos Hanna tollrajza

Löbl Dávid és Fia nyomása

Karácsonyi és újévi üdvözlőlapok

Dallos Hanna metszetei + Löbl Dávid és Fia nyomása

Kellemes karácsonyt
és boldog új évet!

Hotel Quisisana és Eden
Abbazia

Siófok fürdőigazgatóság újévi üdvözlőlapja

K. Dallos Hanna és Kreutzer József újévi üdvözlőlapja

BOLDOG ÚJ ÉVET

KREICZER LÁSZLÓ
ANGOL ÚRI SZABÓ
SZÖVETSÉG UCCA 23/a, III/21.

tervez, kivitelez: **Löbl D. és Fia** Könyvnyomda

1932, XIII. 1–2 f.

A „Magyar Grafika" melléklete.
Gyakorlati példák a Löbl Dávid és Fia cég munkáiból.

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RÉSZV.TÁRS.

VIII. JÓZSEF KÖRÚT 38. TEL. 39-2-77

KARÁCSONY
CSAK

ARKANZAS
ÉKSZEREIVEL
BOLDOG ÜNNEP!

BUDAPEST,
IV. VÁCI UCCA 20.
TELEFON: 88-6-38.

BARÁTAINK,

ITT A TÉLI SZEZÓN, SZABAD IDŐNKET TÖLTSÜK A SZABADBAN. DIÓSJENŐN MOST NYILT MEG TÉLI MENEDÉKHÁZUNK, BARÁTSÁGOS OTTHON ÉS HÚSZ TISZTA ÁGY VÁRJA A SIELNI SZERETŐ TURISTÁT. □ FELVILÁGOSÍTÁSSAL KLUBUNK SZOLGÁL PÉNTEK ESTÉNKINT 9—11 ÓRA KÖZT.

BARÁTI ÜDVÖZLETTEL

MAGYARORSZÁGI
KÁRPÁT EGYESÜLET
SI- ÉS EVEZŐS-OSZTÁLYA

Fent balra: Dallos Hanna – Cégkártya.
Lent balra: Radó György – Meghívó.
jobbra: Dallos Hanna – Reklámlap.
Szedte: Román Imre. Nyomta: Kovács J.

A „Magyar Grafika" melléklete.
Gyakorlati példák a Löbl Dávid és Fia cég munkáiból.

Dallos Hanna

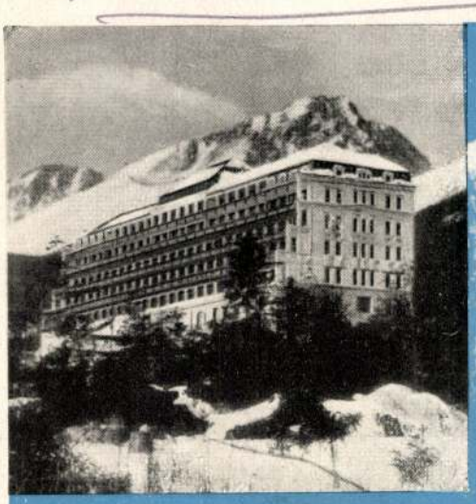

PALACE SANATORIUM

DR. SZONTAGH NOVÝ SMOKOVEC

GYERMEKEK PARADICSOMA

SIÓFOK

Nemes György: Koffercimke
és Prospektus.
Szedte: Román Imre.
Nyomta: Kovács József.

Dallos Hanna

Mallász Gitta

Gundel [Károly] Charles. Hungarian cookery book. Ill. by Hanna *Dallos* and Gitta *Mallász*. Bp.: Vajna (Athenaeum ny.) [1934.] 82 l. 8-r. 4·50

minos céd.

74 **Elvestad, Sven:** Der Mann, der die Stadt plünderte. Roman. München: Müller, 1917. 4.–

75 **Eötvös K.:** A nagy per. 3 kötet. Epest, 1904. Ered. vászonkötések. 24.–

76 **Epikurs Philosophie** der Lebensfreude. Von H. Schmidt. (Jena.) Mit 1 Bildnis Epikurs. Leipzig. Or. Lein. 6.–

77 **Erdélyi Almanach.** 1925. Szerk. György L. Képekkel Bpest, 1925. 5.–

78 **Erdélyi Múzeum-Egyesület** félszázados ünnepére Emlékkönyv. 1859–1909. 35 képpel, 46 arcképpel, csoportképekkel. Kolozsvár, 1942. 12.–
Tart.: Az E. M. E. és a Muzeum. – Az E. M. E. régi emberei (17 nevezetes ember életrajza, képekkel.) Mikó Imre és a Mikók.

79 **Erzsébet** királykisasszony emlékének. Hódolat a kir. Ház fens. tagjainak. Szerk.: Br. Dániel E.né, Gábel Gy., stb. 24 műmelléklettel. Bpest, 1905. Albumalak. Ered vász. 15.–

82 **Faguet, É.:** Dix-neuvieme siecle. Études littéraires. (Chateaubriand, Lamartine, A. de Vigny, V. Hugo, Musset, Gautier, Mérimée, Michelet, G. Sand, Balzac.) Paris, 1894 D. en toile. 7.50

83 **Fall, A.:** Der Zusammenbruch Jugoslawiens. Bpest, 1942. Mit 5 Karten. Neues Exemplar. 6.–

84 **Fauconnier, H.:** Malaise. Paris, 1930. 5.–

85 **Ferenczi, A.:** War Siebenbürgen in der Kunst ein ganz verschlossenes Land und konservativ bis aufs äusserste? – Das Alter des Bonnesdorfer Altares. – Sonderabdruck. 169–183 S. 2.40

87 **Fitzgerald, Lord Edw.:** Letters to Fanny Kemble. 1871–1883. Edited by W. A. Wright. With portrait. London, 1895. Cloth. 12.–
Lord Edw. Fitzgerald (1763–1798): member of the Irish parliament, opposed the English governement. He was arrested in Dublin and died in prison.

88 – More letters ... London, 1901. Cloth. 12.–

90 **France, Anatole:** Thais. Paris: Calmann–Lévy. D. en toile. 6.–

91 – Le mannequin d'Osier. Paris, 1897. D. en toile. 6.–

93 – Les désirs de Jean Servien. Paris: Calmann–Lévy. D. en toile. 6.50

95 **Frank, B.:** Cervantes. Roman. Amsterdam, 1934. Orig Lein. 5.–

96 **Friedjung, H.:** Historische Aufsätze. Stuttgart, 1919. Or. Umschlag. 15.–

97 **Froude, J. A.:** The English in the West Indies or the bow of Ulysses. With illustrations engraved on wood by G. Pearson, after drawings by the author. London, 1888. Orig. cloth. 9.–

98 **Galsworthy, John:** Beyond. Leipzig: Tauchnitz. 4.–

99 **Gaspey, Th.:** Englische Konversations–Grammatik z. Schul- u. Privatunterricht. Neu bearb. v. Prof. A. Mauron. Heidelberg. Lein. 416 S. 3.50

101 **Gewerbeverein, Niederösterreichischer.** 50 Jahre gewerblicher Bestrebungen. Festschrift. Wien, 1890. Orig. Prachteinband in Leder, mit Vergoldung u. Goldschnitt. Luxusausstattung. 36.–

102 **Gide, André:** Le Prométhé mal enchainé. Paris, 1899. Couverture orig. **Épuisé!** 18.–

103 – Saul, le roi Candaule. Paris, 1904. Cart. 14.–

104 **Gjellerup, K.:** Der Pilger Kamanita. Ein Legendenroman. Frankfurt a/M. 1919. Orig. Ppbd. 8.–

105 **Gogolák L.:** Pánszlávizmus. Bpest, 1940. Ppkötés. 3.20

106 **Göhring, C.:** Die Kriege Preussens gegen Österreich von 1740 bis 1866. Mit 20 Portraits. 2 Bde. Leipzig. Leinenbde aus d. Zeit. 16.–

107 **Gollner, R.:** Die vornehme Gastlichkeit der Neuzeit. Handbuch der modernen Geselligkeit, Tafeldekoration u. Kücheneinrichtungen. Mit 392 Abbildungen u. 12 farb. Originalmenus. Leipzig, 1909. Orig. Lein. 14.–

108 **Gombócz E.:** A magyar botanika története. A m. flóra kutatói. 92 képpel. Bpest, 1936. Új példány. 16.–

109 **Gundel, Ch.:** Hungarian cookery-book. Illustrated by H. Dallos and G. Mallász. Bpest. 82 p. 4.–

110 **Györffy I.:** Magyar nép, magyar föld. 24 képtáblával és sok szövegközti képpel. Bpest, 1942. Félvász. 16.–

112 **Haggard, Rider:** Queen of the Dawn. Leipzig: Tauchnitz. 4.–

113 **Halasy–Nagy J.:** Ember és világ. Bpest. Ered. fvász. Új példány. 10.–

116 **Harkányi E.:** A holnap asszonyai. Tanulmány a társadalomtudomány köréből. Szerző s. k. ajánlásával. Bpest, 1905. 8.–

118 **Hatvany, L.:** Ich und die Bücher. Selbstvorwürfe des Kritikers. Berlin, 1910. 8.–

118a Der **Heiligen Leben** und Leiden, das sind die schönsten Legenden aus den deutschen Passionalen des 15. Jhts. Ausgewählt u. übertr. v. S. Rüttgers. Mit vielen Holzschnitten d. Zeit. Leipzig: Insel Vlg, 1922. Orig. Hlein. 30.–

119 **Heine, H.:** Sämtliche Werke in 10 Bden. Einleitung v. O. Walzel. Leipzig: Insel Vlg. 1911. 10 orig. Leinenbde. 80.–

120 – Italien. Mit 30 farb. Zeichnungen v. P. Scheurich. 4°. Berlin, 1919. Orig. Hlein. 24.–

121 – Aus den Memoiren des Herrn von Schnabelewopski. Mit Zeichnungen v. Jul. Pascin. Berlin: Cassirer, 1920. 18.–

122 **Heltai Gáspár:** Magyar Krónika. Bevez. Varjas B. Az első kiadás címlapjának képével. Szerző életrajzával. Bpest: M. Századok, 1942. Ered. fvász. 16.–

123 **Hevesy Iván:** Az ősművészet és a primitiv népek művészete. (Őskőkorszaki, új-kőkorszaki, néger, bushman, pápua, polynéziai, maori, husvétszigeti, indián és eszkimó művészet.) 210 képpel. Bpest, é. n. Er. ed. fvász. Új példány. 10.–

124 **(Heyking):** Briefe die ihn nicht erreichten. Berlin, 1905. Leinen. 7.–
Verfasserin: Elisabeth, Freifrau von Heyking, geb. Gräfin v. Flemming, Enkelin Achims u. Bettina v. Arnim.

125 – Der Tag Anderer. Novellen. Berlin, 1905. Or. Lein. 6.–

127 **Hjortö, Knud:** Grau und Rot. Aus d. Dänischen übers. v. H. Kiy. Stuttgart. Hlein. 6.–

128 **Hoftheater,** 50 Jahre. Geschichte der beiden Wiener Hoftheater, unter Franz Joseph I. von R. Lothar u. J. Stern. Mit vielen Bildertafeln u. 615 Illustrationen. Anhang: Künstler-Album. Monographien über Mitglieder beider Hoftheater u. verschiedene Themen. Reich illustriert. 3 Teile in 1 Bd. gr. Folio. Wien, 1900. Orig. Lein. 30.–

129 **Hohenlohe-Schillingsfürst, Fürst Chlodwig zu:** Denkwürdigkeiten. Hgb. v. Fr. Curtius. Mit 2 Bildnissen. Stuttgart, 1907. 2 Bde in Hleder. 32.–

130 **Holberg, L.:** A politikus csizmadia. Vígjáték. Dán eredetiből ford., bevez., jegyz.: Puskás E. Szeged, 1941. 4.–

131 **Hongrie, La.** Réd. p. A. Kahn et autres. Richement illustré de photographies (par Erdélyi) et encadrements, dessinés p. Fr. Helbing. Folio. Toile. Édition de luxe. Epest, 1910. 25.–

D'Agon: Pauvre Charlotte 2.55
Alanie: Les vacances de guigno
André: La chanson de Roland
D'Arthez: L'or du pôle .....
D'Aulnoy: Contes de Fées .....
Auroy: Ainsi font les marionette
Avelot: Arthur ne veut pas ...
Bazin: La terre qui meurt ....
Bec: Sous le ciel Tunisien .....
L'automobil de Bécassine .....
Bécassine en Aéroplane .....
Les bonnes idées de Bécassine
Bécassine voyage .....
Beecher—Stowe: La case de l'o
Bellet: Beautés et forces de la
Bezançon: Pour jouir de la vie
Berquin: L'ami des enfants ...
Bibliotheque Rose Illustrée
Cervantés: Don Quichotte
Fleuriot: En congé
— Bigarette
— Un enfant gâté
Genesoux: Jean qui s'en mo

országon.

LOVIK KÁROLY. Vendégségben őseinknél 3.20

Aligha akad könyv, amely jobban érdekelje a mai ifjúságot ennél a kitűnő kötetnél, amely kerzeti utazásokban a világ történetének legérdekesebb lejezeteibe viszi el a fiatal olvasót és megismerteti vele így az emberiség multját. Dallos Hanna művészi rajzaival.

— Mignonnette
— Mickey et Minnie
Gouraud: La petite maitresse de maiso
— Mémoires d'un petit garçon
Gyp: Un trio turbulent
Latzarus: Une aviatrice de douze ans
Lenôtre: Le trésor de Romilly
Mayne—Reid: Les exilés dans la forêt
— Les chasseurs d'ours
Nicolette: Vivent les vacances
Perrault: Contes de fées
Rieder: Lés épreuves de Charlotte
— Une enfant terrible
Segur: La fortune de Gaspard
— La soeur de Griboulle
— Un bon petit diable
— L'auberge de l'ange gardien
— Les deux nigauds
— Le mauvais génie
— Après la pluis le beau temps
— Les petits filles modèles
— Les malheurs de Sophie
— Le général Dourakine

Dallos Hanna

es trois petits cochons 3.60
nd méchant loup 3.60
vre et la tortue 3.60
etits Lapins 3.60
e de Noé 3.60
uets de Noël 3.60
Les méprises du coeur ..... 3.—
r: Trois petits enfants bleus 3.50
aventuriers du Val d'Or 8.40
panthéon des bonnes gens 4.50
on: Astronomie populaire ..... 10.—
'ables ..... 3.—
es combats ..... 5.—
Le Docteur Oméga 4.50
Le commis de M. Bouvat ..... 6.—
s: Les filles du pionnier 8.40
: La Suisse pittoresque 8.40
ope pittoresque Pays du nord ..... 10.—
Monsieur de la Palisse 8.40
'abre: M. Tapinois aviateur 8.40
ge dd «La Jeannette» ..... 6.—

— Le Cid campeador ..... 4.—
Verne: 20,000 lieues sous les mers I—II. ..... 9.—
— Le château des Carpathes 7.20
— L'île mystérieuse I—II 11.40
— L'école des Robinsons 5.40
— Cinq semaines en ballon 5.70
— Les enfants du Capitaine Grant ..... 12.—
— Tour de monde en 80 jours 6.60
— Un capitaine de quinze ans 5.70
— Deux ans de vacances I—II 11.40
— Robur, le conquérant 5.40
— Aventures du capitaine Hatteras ..... 9.—
— La Jangada ..... 6.—
— Petit-Bonhomme ..... 7.—
— Keraban — Le-Têtu I—II 7.20
— La désert de glace 3.60
— Les anglais au Pôle Nord 3.60
— Le docteur OX 3.60
— Aventures de 3 russes et de 3 anglais 3.60
Vimar: Le roman du Renard ..... 6.—
Wyss: Le Robinson Suisse 8.40

Franklin-Társulat nyomdája.

Dallos Hanna

Mallász Gitta

Magaziner Pál, Magaziner Pálné Róna Magda:
Sielni nem boszorkány-ság. Dpest 1935 8 r.

Fentiek rajzaival
mincs céd.

Dallos Hanna

Lovik Károly, ifj.:

Vendégségben őseinknél.
Fenti rajzaival.
Bpest (1935) 8 r.
135 l.

A LÖBL-NYOMDA HATVAN ÉVE

Irta Löbl Dezső

Dallos Hanna rajzaival

Löbl Dávid és Fia Budapest, 1936

Officina-könyv

A híres flamand nyomdászcsalád, Plantin jeligéjét írtuk könyvünk címlapjára: „Labore et constantia"-„Munkával és kitartással." A Löbl-nyomdában hatvan éve generáció generációt követ a régi nyomdász-eszménnyel együtt: munkával és kitartással.

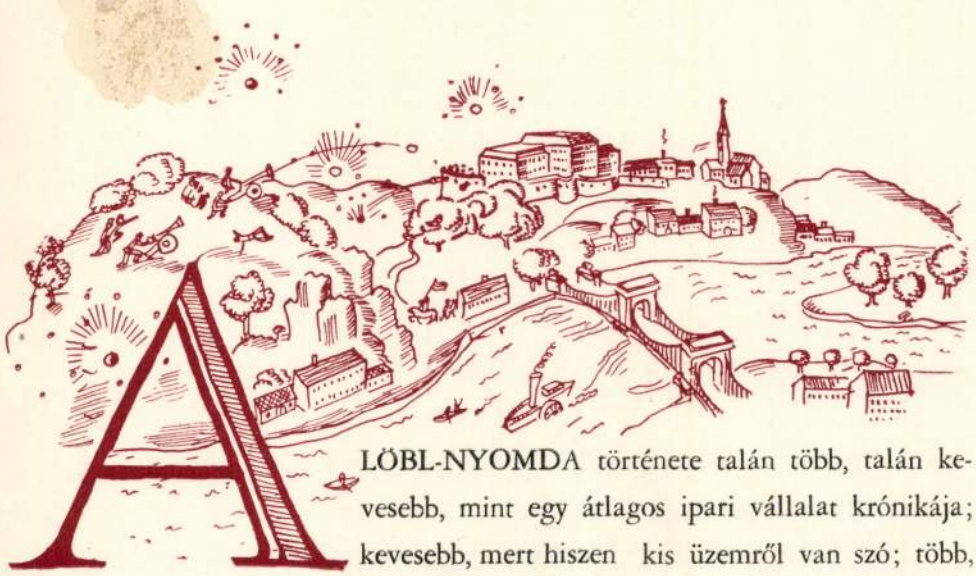

A LÖBL-NYOMDA története talán több, talán kevesebb, mint egy átlagos ipari vállalat krónikája; kevesebb, mert hiszen kis üzemről van szó; több, mert felöleli nemcsak egy nyomda történetét, de egy nyomdász-család generációinak életét is, sőt talán még ennél is többet. Egy nyomda a szellemi élet orchestere: rajta keresztül szólalnak meg a különböző szellemi és politikai áramlatok, az ő gépein átfolyva kapnak kötött formát az utókor számára.

Ez a könyv e sorok írója számára sokat jelent.

E sorok írója számára ez a könyv tükörképe egy nyomda és egy nyomdász-család életének, de a távolabbi szemlélő — messzebb a tükörlaptól — talán mást is felfedez benne: a fiatal Pest-Buda fejlődését az abszolutizmus korában, Budapest életét a kiegyezés, a világkiállítás, a világháború, a forradalmas és a trianoni időkben, amint átszűrődnek egy város életének eseményei egy nyomda és egy polgári család hétköznapjain.

Dallos Hanna

A plakát kézikönyve

Rosner Károly új könyve

Az 1934. évi különösen gazdag karácsonyi könyvpiac a reklám-szakmában is hozott valami újat: *Rosner* Károly plakát-könyvét. Reklámmal és plakáttal foglalkozó szakkönyveink eddig is voltak, de talán ez az első munka, amely par excellence a nagyközönség plakát-rendelő rétegéhez szól. A szerző számol azzal, hogy ez a réteg elsősorban üzletemberekből áll, könyvében tehát a plakát történetét és a minden szakírót izgató reklámfilozófiai részt a legrövidebbre veszi.

Annál értelmesebb, világosabb és meggyőzőbb az a néhány fejezet, amelyben a reklám-szakember beszél a rendelőhöz. A szerző esztendők tapasztalatait szűri le soraiban, érvelése világos, egyszerű és majd mindig vitathatatlan. Az olvasó azt érzi, amit az igazán jó könyvek olvasása közben szokott: hogy a dolgokat nem is lehet másképen megfogalmazni és elmondani, mint ahogy az író megírta. Az olvasó-rendelő azt hiszi magáról, hogy a könyv igazságait már régen tudja és csak amikor utólag gondolkozik, jön rá, hogy legutolsó plakát-rendelésénél a könyvben felsorolt helyes szempontok nagy részét hagyta mégis figyelmen kívül. Egészen biztos, hogy a gyakorlati reklám-ember is sok, eddig csak félig felderített kérdést tisztáz magában, amíg végigolvassa a „Plakát Kézikönyvét", de feleletet kap arra is, hogy mi a plakát, milyen célokra készül; mi a különbség a plakátreklám és a propagandahadjárat között, mi a plakátrendelés technikája, melyek a plakát anyagai, betűi, színei; hogyan történik a plakát-sokszorosítás, melyek a plakát-méretek és arányok, milyen a plakát helyes elhelyezése stb., stb.

A plakát jogi vonatkozásait *dr. Beer* János dolgozta fel, négy kis fejezetben: mint szellemi termék, mint árucikk és mint versenyeszköz. A könyvben a humort *Végh* Gusztáv karikatura-sorozata képviseli: „Milyen a jó plakát?" címen. Ezeket a rajzokat már ismerjük, de épp oly kedvesen, meggyőzően és frissen hatnak, mintha először látnók őket.

Rosner Károly könyvét értékes gyüjtemény zárja le; a címe: Milyen a jó plakát? Itt látjuk, mintegy feleletül *Végh* karikaturáira, az utolsó évek plakát-termésének színe-javát, eredeti színes reprodukciókban. Köztük majd minden kiváló magyar grafikusunk nevét. Felvonul *Berény, Berger, Bortnyik, Dallos, Faragó, Gebhardt, Irsai, Haiman-Kner, Kaesz, Kner, Konecsni, Macskássy, Mallász, Nemes, Pályi, Pekáry, Pólya, Radó, Richter* és *Végh* — olyan tálalásban, amely nemcsak a könyvnek, de az egész sokszorosító szakmának is büszkeségére válik. A reprodukciók különböző nyomdákban más-más technikai eljárással készültek és egymást váltogatják a háromszínű-, coloroffset- és színes mélynyomatok, amelyek így egyúttal a magyar nyomdák kollektiv reklámját is szolgálják.

A plakátgyűjtemény azonban praktikus célt is szolgál: a szerző megmagyarázza 2—3 sorban, hogy mi jó a mellékelt plakáton. Tagadhatatlan, hogy ez a tanítás akkor lenne igazán plasztikus, ha *Rosner* közepes vagy egész rossz plakátokat is bemutatna és rámutatna a hibákra. A szerző tapintatára vall, hogy ezt a kínálkozó lehetőséget mellőzte.

A „Plakát Kézikönyve" ma is értékes és érdekes, de tíz-húsz év mulva még értékesebb, még érdekesebb lesz. Az évek során a szöveget valószínűleg nem kezdi ki az idő, de az illusztrációk átlépnek a történelmi félmultba. Talán csak két olyan dolog van, ami az embernél is gyorsabban öregszik: az operettsláger és a plakát. Ez a könyv, amely a ma legjobb plakátjait tartalmazza, tíz év mulva olyanná válik, mint sajátmagunk régi fényképe: mindnyájan örömmel fogjuk végiglapozni és üdvözölni rég elfelejtett plakát-barátainkat.

Rosner Károly könyve határozott nyeresége meglehetősen szegény szakirodalmunknak: azonfelül, hogy gyakorlati tanácsai értéket képviselnek a plakáttal reklámozók számára, átmenti a tiszavirágéletű plakátokat a következő évtizedek, a jövő generáció számára.

Löbl Dezső

A kémia-tanár

mutatta be az iskolában a kémia-órán. Sót hintett egy vízzel telt edénybe. A só feloldódott a vízben. Azután többször megismételte az eljárást. A víz felvette a sót. De csak egy bizonyos ideig. A víz elérte *a sóval-telítettség fokát* és utána már csak az edény fenekére rakódott le a bedobott só.

A reklámnál is számolni kell ezzel a telítettségi fokkal. Ebben a tekintetben kitünő szolgálatot tehet a sokszor lebecsült piacanalizis. Mert — többek között — azt is kimutatja, milyen mértékben sikerült egy bizonyos elhatárolt területen egy-egy árucikket bevezetni? Milyen mértékű fogyasztásra számíthatunk még? Mit szánhatunk a reklámra, amit e cél érdekében akarunk kifejteni? Jó néhány propagandatevékenység fiaskójának oka nem az alkalmazott reklámeszközök rossz megválasztásában, hanem sokkal inkább abban rejlik, hogy senki sem számolt azzal, *hogy a piac felvevőképességének is van határa . . .*

Az „Atelier Life"-ből

Miért fontos a ritmus a reklámban?

Írta: Dr. Vajda István

A problémák között, amelyekkel valamely reklámtevékenység tervének összeállításánál találkozunk, talán arra a kérdésre legnehezebb felelni, hogy „milyen tempóban kövessék egymást a reklám egyes fázisai és vajjon gyors vagy kényelmesebb akciók sorozatából épüljön fel a propaganda?"

A kampány megindításának időpontjára és annak tartamára nézve a szakembernek ma már többnyire nincsenek kétségei. Minden szakmában többé-kevésbbé kialakult már errenézve néhány szabály, ha pedig nem volna ilyen, sokat pótol a mult tapasztalata. E téren tehát ritkán fordul elő durva hiba.

Abban a tekintetben, vajjon az egyes reklámakciókat gyorsabban vagy lassabban sorakoztassa fel egymásután a reklámszakember, gyakran láttunk és látunk tapogatózó bizonytalanságot. Bizonytalanságot, amelyből nincs kiút és amely a végén odavezet, hogy a reklámfőnök a kampány részére megszavazott összeget, (ez az összeg *minden* esetben kevesebb, mint szeretné!) a lehetőség szerint egyenlően ossza fel a kampány egész tartamára. Tehát a kérdés eldöntésénél az anyagi bázis a mérvadó. A reklámeszközök megválogatása azután szinte természetszerűen igazodik ehhez és többnyire, — sajnos, — megmarad a régi megszokott keretek között. A végén, — későn, — derül ki azután, hogy bár mindent a legnagyobb gonddal és körültekintéssel vettek számításba, egy igen fontos tényezőre:

a reklámritmusra nem gondolt senki.

Már pedig egyetlen vállalat számára sem lehet közömbös, hogy hirdetését egy bizonyos társadalmi osztályhoz tartozó réteg havonta csak egyszer látja akkor, amikor azzal egy másik lapban, egy más társadalmi osztályu vevőközönség hetenként kétszer találkozik. Amit esetleg nyert a réven, elveszti a vámon! Mert

nem a reklám mintaszerűségén van a hangsúly, hanem elsősorban azon, hogy az egyes reklámakciók hogyan és hányszor követik egymást!

Arra, hogy a reklámterv kidolgozásánál mennyire figyelmen kívül marad a ritmus kérdése, megtaláljuk a bizonyítékot, ha visszafelé lapozunk a napilapok évfolyamaiban. Az ujsághirdetések száma, — jelentékenyen csökkent. Ez a csökkenés azonban nem az általános gazdasági helyzet „leépítésének" következménye, hanem sokkal inkább annak, hogy az ú. n. sorozatos hirdetések száma esett a minimumra és még inkább, hogy egyes nagyhirdetők teljesen lemondottak a hirdetésről. Ismerjük el: a gazdasági helyzet kényszerítő takarékosságra késztet minden vállalatot. Azonban csak logikával keresztülvitt takarékosságra. Ha tehát a reklámkeretet csökkenteni kell, úgy ezen belül az egyes reklámeszközöket is arányosan csökkentett mértékben kellett volna igénybevenni. Azaz: a hirdetések *terjedelmén*, nem pedig a *megjelenések számán* takarékoskodni! A régi évfolyamok átnézése azonban pontosan ellenkező megismerésre vezet. Ez bizonyítja, hogy

a reklámtevékenység ritmizálására a hirdetők jelentékeny hányada sohasem gondolt.

Talán nézzük meg közelebbről a ritmus kérdését. A fényreklám effektusa abban nyilvánul meg, hogy a fényreklám (cégtábla, felirat, kirakat vagy bármilyen más világítóberendezés) rendszeres időközökben felvillan és azután ismét kialszik. Ez a szabályozás váltakozás faszcinálja a néző szemét. Azonban

a reklámhatást sohasem a világítótest maga vagy a felirat váltja ki elsősorban, hanem a fény és a sötétség váltakozása.

Ha lépésben haladunk az uccán, akkor egy-egy fényreklám felvillanását és kialvását egymásután többször is érzékeli szemünk. Ha azonban autóból vagy autóbuszról nézzük ugyanazt, a fényreklám felvillanását csak a kigyulladás pillanatában látjuk, — ami például jól világított útvonalon (a nagykörúton) nem is tűnik fel különösen. Ha pedig az elsötétülés pillanatában ér oda a jármű, — nem is vehetünk tudomást a fényreklámról.

Ahhoz tehát, hogy egyes, optikai úton felénk sugárzó reklámakcióról tudomást vegyünk, egyedül és kizárólag arra van szükség, hogy az egyes reklámakciók megfelelő gyorsasággal kövessék egymást.

A hatás tehát a reklám tempójától függ és attól, hogy a fényreklám mozgásritmusa és a néző mozgásritmusa hogyan aránylik egymáshoz. Ha a néző autón halad el előtte, úgy a fényreklám ritmusa is gyors kell, hogy legyen. Lassan haladó néző esetén a reklám pergőtüze is lankadhat.

Eleven járműforgalmu uccákon a fényreklám ritmusának lényegesen gyorsabbnak kell lennie, mint ott, ahol a gyalogosközlekedés van túlsúlyban.

(Körút, Váci ucca). Ez az összehasonlítás a ritmus kérdésének megvilágítására szolgál; most még a mozgás problémája szorul némi magyarázatra; de nemcsak fizikai, hanem szellemi magyarázatra is.

Sok üzlet van, ahol a forgalom rendkívül eleven tempót, sietést, sőt lélekzetnélküli rohanást követel. Az ilyen üzletben a forgalom igen nagyszámú, apró üzletkötésből tevődik össze. Vannak viszont szakmák, ahol a forgalom csupán néhány nagyobb akcióból ered, ahol az egyes kötések létrejötte után viszonylagos nyugalom és csend következik. Kétségtelen, hogy az a tempó, amelyben az első csoporthoz tartozó ember él, sokkal gyorsabb és idegölőbb, mint a második csoporté. Hogy

Dallos Hanna

rajzai a Tükör 1938.
évf. 6 sz.

281

Dallos, Mallász

karikatúrái, elég gyenge ügyek

Hungaria Magazin

1938. január

ebbe a lapba állandóan dolgozott kb. 1939-ig

Mallásztal együtt

azután csak Mallász

és építsen

lszigeten

ű Dunaág mentén

Dallos Hanna

Magyar Kultúrszemle
1939. 8. f. 14. l.

W. PETROLAY MARGIT: **A bolhacsősz.** *Dallos Hanna* rajzaival. 48 lap. Budapest, 1939.

Az ötletes mese a szegény ember sok gyermekéről szól, akiket egymásután szolgálatába fogad a király, még a legkisebbet is, aki olyan kicsi, hogy ki sem látszik a földből. Ez lesz a bolhák csősze. De ő a legokosabb is testvérei között, mikor a bolhák megszöknek, ravasz furfanggal szerzi vissza őket. A bájos mese hangúlatával, fordúlataival, előadásának elevenségével hat. Képei — mint az előbbieké is — szépek, művésziek.

Vallas- ja Rõõkt. ministeerium

VI. 305.

Dallos Hanna

Löbl Jenő: A Löbl-
nyomda 60 éve. Fenti
rajzaival. Bpest 1936.
4-r.

Este lesz kicsikém

IRTA
TERSÁNSZKY J. JENŐ

Ez a játék egy magyar népi táncnak, az úgyhívott «mártogatós»-nak ütemére van írva. Előadási joga fenntartva.

1.

ANYA:
Este lesz kicsikém láthatod.
Ne feledd bezárni ablakod.
LÁNY:
De bizony én be nem zárom
Hiszen nem fázom tán nyáron,
Nem, nem, nem!
ANYA:
Ej nem a, ej nem a, nem a hideg ér,
De bejön a szúnyog, a szőrös denevér.
Hátha még idejön érted
Hold sugarán a kísértet?
Huhh, huhh, huhh!
Álmodból ki nem kergetheted
Azt a vad, holdas kísértetet.
Huhh, huhh, huhh!
LÁNY:
Igazán be jó, hogy intettél,
Éjji gonosz rémtől ki nem fél?
Huhh, huhh, huhh!
Láthatod, a fogam is vacog,
Csukom már, csukom az ablakot.
ANYA:
Tudtam, jót fog a jótanács,
Adhatom én vagy adja más.
Adja más!

2.

ANYA:
Este lesz kicsikém láthatod,
Ne feledd nyitva az ablakod.
LÁNY:
Debizony én be nem zárom
Hiszen csak meleg van nyáron,
Pfuhh, huhh, huhh!

Tűzör 1934. dec.

magyar újság. Az ékezetes magyar betűk táncolnak szemem előtt. Két és féléve nem láttam magyar betűt. Szívem elszorul, majdnem elszédülök.

— Na, hát magával mi van? — kérdi Van Braakel meglepetve — megártott a meleg? Azt hittem, hogy Melbourne-ben, ahonnan maga jön, szintén elég meleg van.

— Nem a meleg, — mondom dadogva — az az ember magyar újságot olvas.

— Hát aztán? Úgy látszik postája érkezett. Tegnap jött meg az európai hajó — mondja Van Braakel, és értelmetlenül néz rám.

— De uram, ez az ember honfitársam! — kiáltom majdnem kétségbeesve.

— No és? Szabad neki itt újságot olvasni. Nem értem magát!

Persze, hogy nem értesz. Mit tudod te, mit jelent az egy magyarnak harmadfélévi távollét után Szumatra szigetén a bennszülött negyedben, egy pagoda árnyékában magyar embert látni, aki magyar újságot olvas! Néhány lépéssel az újságot olvasó ember előtt termek :

— Uram, ön magyar? — kérdem szívdobogva.

Az ember felnéz. Fiatal, csinos arca elsápad : — Igen, én magyar vagyok — mondja és mereven néz szemembe.

Szememet elönti a könny, hozzálépek és egy hirtelen mozdulattal átöleljük egymást : — Pajtás . . . édes, kedves cimborám, hogy kerülsz te ide?

Sohasem láttam ezelőtt. Szorongatjuk egymás kezét, szemünk nedves, száz kérdés tolakszik ajkunkra. A hollandus pedig csak néz és nem ért meg semmit.

Később odahívom őt is és bemutatom a magyarnak.

— Az urak rokonok? — kérdi érdeklődve.

— Dehogy — mondom.

— Akkor valószínűleg nagyon jó barátok — folytatja a hollandus.

— Dehogy, sohasem láttuk egymást, de mindketten magyarok vagyunk — mondom.

A hollandus pedig csak áll és nem ért meg semmit. Fejét csóválja, nehézkes agyát megerőlteti, de szeme csak érthetetlenül száll hol rám, hol a másik magyarra.

— Már megengedjenek az urak, ezt én nem értem. Azt mondtam az előbb önnek, — fordul felém — hogy semmin se csodálkozzék. Nem is csodálkozott semmin, pedig valószínűleg akadt miegymás, ami csodálkozásra méltó volt. Ha én, mint tanítómestere, arra figyelmeztettem, hogy ne csodálkozzék, nekem sem volna szabad semmin sem csodálkoznom. De ezen, amit itt láttam, csodálkozom. Hogy őszinte legyek : oda vagyok a csodálkozástól. Két vadidegen ember összeakad egy vadidegen országban, egy vadidegen szumatrai város ismeretlen terén, összeölelkezik és könnyezik. Csak azért, mert mind a kettő magyar. Hát uraim, én ugyan sok mindent láttam már ebben az életben, de ilyen érthetetlent még nem. «Nichts für ungut» — ne vegyék rossz néven, amit mondtam.

Maláj hetivásár

Dehogy is vesszük! Honnan is tudhatná ez a hollandus, mit jelent az két árva magyarnak, hogy megint, évek után, anyanyelvét beszélheti, hogy beszélhet otthonról, arról a darab földről, ahonnan elszakadt és ahová talán sohasem tér vissza . . .

*

És aztán együtt folytattuk utunkat. De azóta a hollandus nem sokat értett a beszédünkből.

Székely László.

ANYA:
A meleg semmi, de künnről majd,
Kamrádba behallasz minden zajt.
Legény dalol utcahosszat,
Ha csak sóhajt, az még rosszabb
Haj, haj, haj!
Szivedbe fájdul az s úgy lehet
Elhánykolódol alvás helyett.

LÁNY:
Haj, haj, haj,
Haj, ha sóhajtnak künn, ablakom
Attól tán még nyitva hagyhatom,
Az a sóhaj csak értem essék,
Szívfájdalmam akkor édesség!

ANYA:
Lám keveset ér a jótanács
Adhatom én, vagy adja más.
Adja más.

3.

ANYA:
Este lesz kicsikém láthatod,
Siess becsukni az ablakod.

LÁNY:
Debizony én be nem zárom,
Hiszen csak nincs hideg nyáron.
Nincs, nincs, nincs.

ANYA:
Ej, hideget itt ki emleget,
Mondtam már neked, hogy úgylehet:
Erre olyan legény járhat
Ki párat keres magának.
Úgybizony!
Szép szavával majd megszédít, zárkózz be hát,
Mert ablakodon bizony behág!

LÁNY:
Hű, hű, hűjj!
Azt hiszem, hogy félnem illenék,
Dehát nincsen kedvem rá elég:
Nincs, nincs, nincs!
Kedvesem bizén úgy fogadom,
Kitárom ablakom s két karom.

ANYA:
Semmit se ér a jótanács!
Adhatom én vagy adja más.
Adja más!

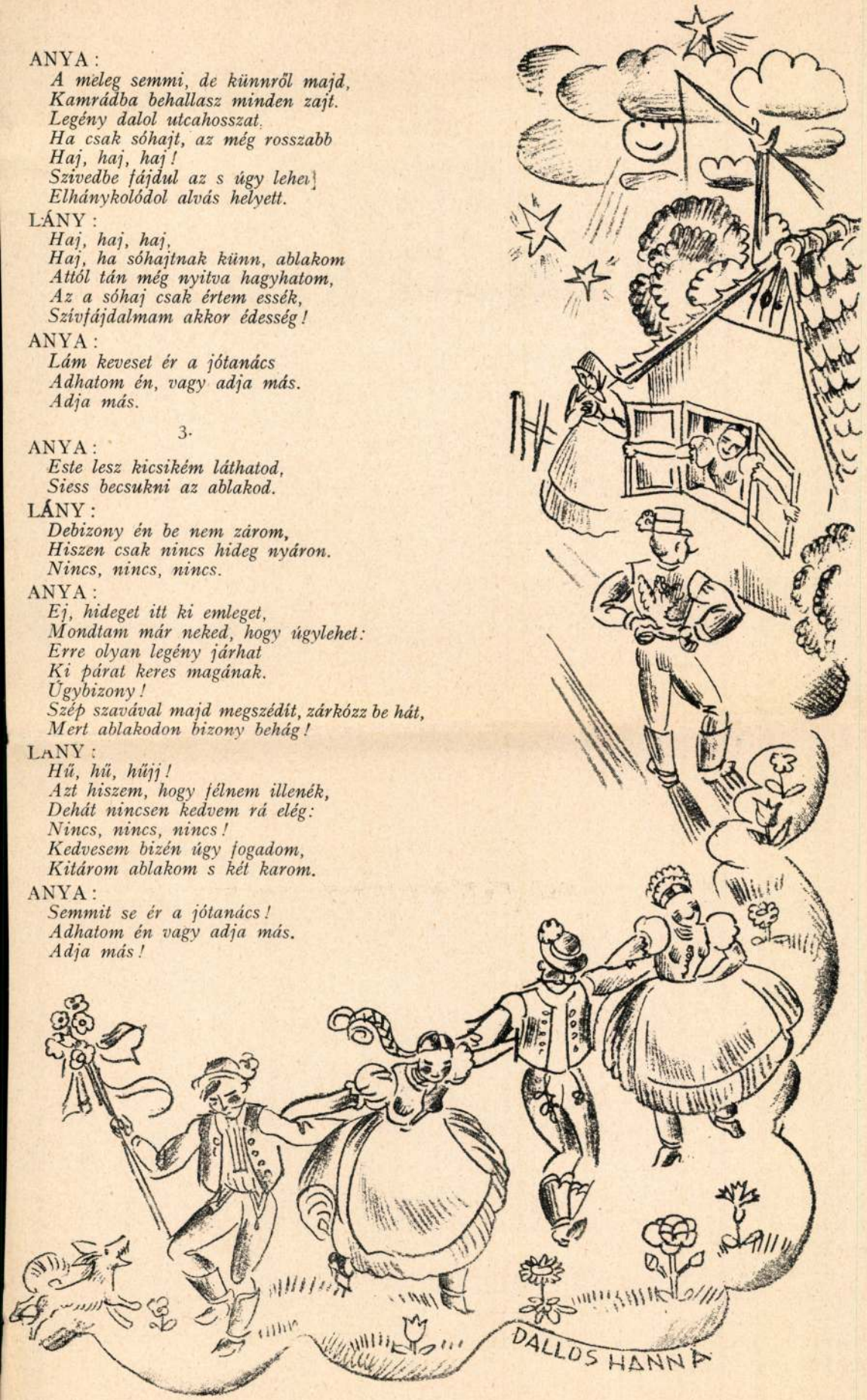

MÓRICZ VIRÁG:

kisértés

Kolozsvári Sándor rajzaival

Britta szaladt lefelé a berlini egyetem lépcsőjén. Zsúfolt volt a lépcső déli csengetés után s egy pillanatra meg kellett állni a fordulóban. Lenézett az Unter den Linden felé nyíló udvarra. Diákok álltak lent a napban, egyesületenkint karikában. Mindnek színes tányérsapka a fején, ami úgy virított felfelé, mintha valaki tarka zsetonokkal szórta volna tele a sárga kavicsot.

Végre kifurakodott a kapun s helyet keresett, hogy egy padról, közelebbről szívhassa az orgona illatát. Valaki rászólt.

— Britta, te vagy az?

— Ottó! Hogy kerülsz ide? Azt hittem, Bécsben tanulsz.

— Csak az iden jöttem haza Berlinbe, vizsgázni.

— Be régen láttalak.

— Két éve. Jól nézel ki. Sokat bumlizol?

— Dehogy. Tanulok, szorgalmas lettem. Nem érek rá, nem is érdekel . . . — a lány zavartan, tehát ellenségesen nézte a szőke fiút.

— Haragszol? Persze, hisz haraggal váltunk el! — a fiú csúfolódva húzta össze a szemét.

Britta felnevetett s egyszerre végigbizsergett a testén csapongó, hancúrozó korszakának emléke, kis izgalommal, vággyal viszonozta a fiú kíváncsi, nyilt tekintetét.

— Megvigasztalódtál? — nem tudott ellentállni a belső, édes kacérságnak, megszorította a fiú kezét. — Megjegyzem, buta voltál, amikor felfújtad magad, éppen meglehetősen szerettelek! — nevetett. — Gyere, üljünk le egy kicsit Mommsen bácsi lábához.

Kicsit zavartan ültek a nagy fekete szobor talapzatán. Soká hallgattak, kíváncsian nézegették egymást. A fiú szólt:

— Nincs kedved tenniszezni? Vagy van már társaságod? Sok barátod van?

— Meglehetősen — gyorsan felelt a lány, pillanatra elgondolkodott, aztán vállat vont a belső hangra, nevetve folytatta:

— De még tenniszre nem vagyok eladva.

— Még mindig olyan kutya hűtlen természetű vagy? — kérdezte a fiú, aki észrevette a pillanatnyi akadást, hunyorgott, hódított, rátette a tenyerét a lány kezére.

Britta legyintett.

— Mondom, hogy megkomolyodtam.

— Szerelmes vagy?

Tükör. 1933. dec.

ELENGED A GÁLYA

irta: P. Gulácsy Irén

Dallos Hanna rajzaival.

1933-34. rajzolója a Tükörnek

1575.

Keserves kor; mikor a török-baj ostora már mély árkot hasított a tespedt, bűnös vén Európa hátába.

Rettegett hatalom a félhold! Nemcsak szárazföldön: a vizen is.

A tengeren gálya hintál. Az is a sarlójárafogyó félhold jelképét viseli! A gályát a «frenk» partok irányába hajtja a szél, meg a födélzet aljában, a «dalladzó pajtában» ínszakadásig feszülő élve-kárhozottak: a gályarabok evezője.

A rabok közt egy magyar is! Szökés gyanújáért mérték rá büntetésének ezt a szokatlan, rettentő súlyosbítását: A vállán megbélyegzettséget, számmal helyettesített névtelenséget, számba sohase vett korbácsütéseket.

A rab neve: Lápispataki Zsegnyey János. Valamikor büszke Kálló végházában kapitánykodott,— míg egy vitézi kirohanásnál megsebesülten, világát vesztve foglyul ejtették — és Sztambulba, a Héttorony várbörtönébe hurcolták. Innen került a tengeren úszó hajókoporsóra a fiatal hős.

Mikor?

Múlhattak telek, mert ötször egymásután nyílt alkalma — huzamos időn keresztül — látni saját lehelete párafelhőjét a gálya dögletessé vált levegőjében, — míg teste didergett a rádobott nyersbőr válladzó alatt. És múlhattak nyarak is, mert megismerte néhányszor a gyehenna forróságát. De hogy pontosan mennyi idő múlt, — azt nem tudta többé. Evezőjének nyele körben rovátkos volt már a napok belekarcolt jeleitől. Nem maradt rajta több hely, új rovások számára. Se célja nem látszott ennek a keserves erőlködésnek.

Az eltelt végehosszatlanságban lassanként vásott, rozsdásodott a fogoly hős vasakarata is. Értelmének működése gyakran kiállt. Mikorra pedig újból erőtvett zsibbadt lelkén, hiányzott számításainak folyamatossága. Elvesztette a kiindulási pontot.

— Hogy fog végződni mindez? — döbbent föl benne olykor a kérdés.

— A halállal, — kondult meg lelke mélyéből a válasz, melyet mind ritkábban sikerült elfojtania.

— Jobb is lenne már talán! — bólintott.

És csüggedés ejtette rá szárnyát. Komor vágy fogta el; nem mártani és nem húzni többé! Nem érezni hátán az ostor marását! Nem úszni ezen a világból kiátkozott hajón, ebben a poklok kamrájában, ahol minden gyönyörű emberi erőfeszítése megbukott, minden áhítatos reménye porrá zúzódott.

A végehosszatlanságban — amit itt töltött — a külső szabad világ legparányibb jele se jutott hozzá. Nem változott körötte semmi, — legföljebb néhány arc, mikor rabtársainak létszáma már nagyon megfogyatkozott és új áldozatokat tereltek helyükbe, valamelyik ismeretlen kikötőből.

De ezeknek az arcoknak a változatossága is mihamarébb megszűnt. A némán végzett baromi munka,— mely éhesen hagyta a rabok értelmét s melynek se hasznát, se végső célpontját nem lehetett látni — a durva ütlegelések, melyek sohase engedtek kegyetlenségükből, rövidesen minden fogoly ábrázatára rányomtak valami közös bélyeget. Megtört szellemüknek állati türelmében, lelkük kimerültségében szinte hasonlókká lettek egymáshoz, mint a testvérek.

Egy izzadó — s egy azt követő didergő korszakon túl,— ugyan senki se állapíthatta volna meg többé róluk, hogy miféle fajhoz és nemzethez tartozhattak!

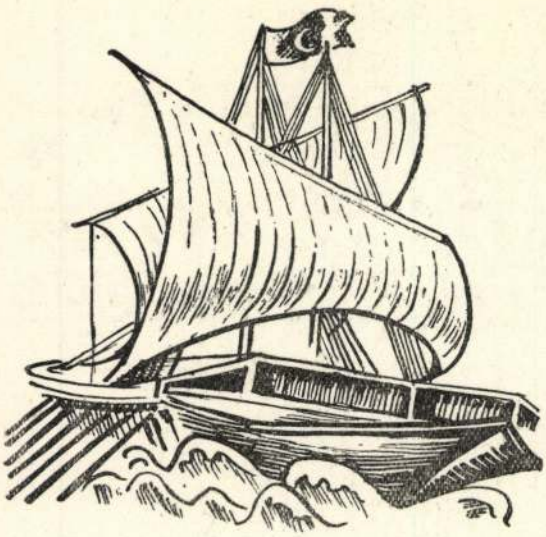

Legtöbbje ezzel se törődött. Az első idők vívódásai után behódolt végzetének — a munkának,— melyet sem becsvágy, se hazafiság, se vallás, — sem semminé más nemes célkitűzés meg nem édesített. Föladta az életet, — mely viszonzásul aztán föladta őt magát: az élőt.

János a legcsudálatosabb halálnemek számtalanját látta körötte bekövetkezni. Az ember ma még dolgozott és gőzölgött verítékében. Démoni erejűvé fejlődött izmai működtek, mint a gép. Melle tágult mint roppant sátor, melyet vihar szele feszít. Holnapra pedig merevek lettek a pompás izmok s a herkulesi mell megállt. A lélek kiszökött a külsőre hibátlan, — óriási gépezetből. Beteg sem volt a rab! Egyszerűen csak kimúlt, ugyanolyan némán és értelmetlenül, mint ahogy élt.

— Meddig tart ez így? Mikor áll meg a verő a rettenetes száldobon? Mikor áll meg a klepszidra? — jajdult föl benne ilyenkor megint a kérdés.

— Soha! soha! — fakadt rá nyomban a gyászos felelet.

Hogy bele ne tébolyodjék ebbe az önmagával folytatott, meddő párbeszédbe, igyekezett még ebből is valami szellemi föladatot formázni.

— «So . . .»

Itt megmártotta az evezőt.

— «. . . ha!»

Itt előre vonta.

Nem elég!

Valami dallamot is keresett a keserves ritmushoz, míg füle össze nem zagyválta a képzeletbeli hangokat s értelme észrevétlenül elsiklott az új föladat mellett. Akkor visszasüppedt ólmos fásultságába és végül bekövetkezett az az idő, hogy napokon át talán nem is gondolt tudatosan semmit.

Ha ugyan csak napokat jelentett ez az ébrenlét és lelki homály közt libegés!

De lehet, hogy heteket töltött rendbefoglalható gondolatok nélkül.

Első, visszaderengő gondolata az lett, hogy megállt a hajó. Rákövetkezőleg azt a megállapítást tette, hogy ismét új rabszolga-legénységet vesznek föl. (Gyakran pótolták az elhullottakat!) Aztán: hogy a rövid pihenés végetért. A gálya megint indult. És hogy szaporodik rajta a patkány. . . Nemcsupán szaporodik: bátorodik is!

Az undok férgek nem érték be többé azzal, hogy éjszakánkint suhanjanak ide s tova! A nappal se űzte el őket. Ott súrlódtak, motoszkáltak, szimatoltak a riadtszemű foglyok közt, akik állati idegenkedéssel rángatóztak el előlük.

Maguk az őrök is hökkenve figyelték a dolgot. Látszott, hogy tanácsot tartanak.

Míg egyszer váratlanul fölöslegessé vált minden tanakodás.

Amilyen rohamosan szaporodtak a patkányok, ugyanúgy kezdtek hullani.

Csakhogy nem egyedül ők!

Az emberek is velük! Éspedig olyan arányokban, amely minden előző pusztulást fölülmúlt!

A szánandó páriákat egyszercsak kirázta a hideg, hogy alig bírták fönntartani magukat az evezőpadon. Majd meg forróság öntötte el őket. (Látszott ez szegény, fénylő, szomorú szemükön!) Nyakuk, álluk, végtagjaik forgóinak mirigyei gyorsan megduzzadtak, utóbb aztán szét is estek — a boldogtalan rab életkerekeivel együtt . . .

Eleinte két-három napig még elvonszolták kínzott tagjaikat az áldozatok! Később azonban már ennyi idő se kellett a szörnyű baj kifejléséhez.

Az evezők egymásután álltak le. Hol itt, hol ott hallatszott a padozatra lezuhanó embertestek tompa dübörgése.

— A pestis! — nyílt rá János szeme a bizonyosságra, miután közvetlen közelből nézhetett végig egy ilyen kimúlást, melynek gyötrelmeinél egyedül undoksága lehetett nagyobb.

De már távol állt a rémüldözéstől. Nem üvöltözött, mint a többi. Életösztöne, melyet nem táplált többé a remény, semmi ember- és férfivoltához méltó cél — alvadozott.

Sőt!

Az elomlott testek tökéletes pihenését látva, inkább csak még erősbödött benne az eddig lecsüggedött, tétova vágy: nemlenni! Elmúlni! Igy fekhetni, bármi áron!

Nem lázadni, viaskodni, nem folytatni a hasztalan erőfeszítéseket többé!

Mire a pusztulás olyan tömegessé vált a dalladzó teremben, hogy alig huszonöt-harminc evező mozdult s az örök nagy része is kiejtette kezéből a korbácsot,— lelökte maga mellé a lapát foggantyúját ő is és várt. Várta a saját testén feltünedező jeleket: az elmúlást.

Már mindössze tíz társa hördült! Már csupán négy fuldokolt tüdő- és orrvérzéstől gyötörten!

Harmadnap virradatra nem maradt több egynél. Mikor pedig a rákövetkező reggel szennyessárga világossága a pajtába szűrődött, az az egy is megszűnt lélegzeni. Anélkül, hogy János a betegség leghalványabb jelét észlelhette volna . . .

A fekete kaszás késett.

A halál kitért az elől, aki kereste!

*

Nem jött a halál.

De élő se jött!

Órák múlhattak és János körül semmi se mozdult. A födélzetről se hallatszott semmi zaj.

A hajó véletlen himbálódzásokkal hintált a közömbös tenger tükrén. Hajó, melyet nem vezetett senki. Nem hajtott senki . . . Hajó, teli borzalmas, néma teherrel! Halál hajója, egyetlen élő lénynyel sírbolt fenekén . . .

— Egyedül maradtam.

Ez a gondolat rezdítette ki bágyadt pillangószárnyával először Jánost abból a fásult éber-álomból, amiben lelke szunyókált.

— Egyedül maradtam! — lett első érzése, mely a gondolat után rohant, mint ahogy dörrenés a villámlást követi.

Megrázkódott tőle, mint akit igazán villám ütött.

Egész elvakult. Aztán csak reszketett percekig, mintha valami láthatatlan, de rettenetes erejű marok rázná.

— A Gondviselés keze! — vacogta.

És annyira érezte, hogy szinte bibliai félelem szállta meg kinyilatkozó közellététől.

— Istenem! — mormolta. — Irgalmazó Isten.

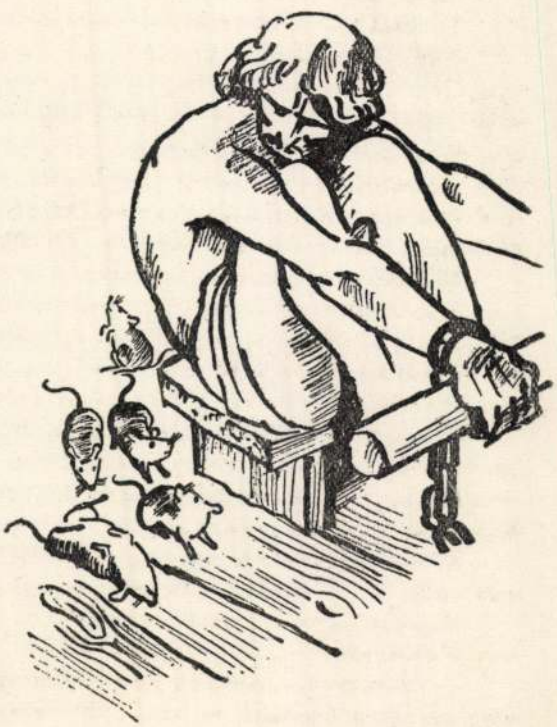

Tenyerébe födte az arcát. Nem bírt, nem is akart tudni ebben a döbbenetes pillanatban semmit, a hálának azon a tűzfolyam-forróságú érzésén kívül, ami jobban átjárta, mint a belehelt levegő, vagy vérének keringése. Ha a padmaly megnyílik alatta, vagy a mennyezet indul meg feje fölött, azon se csodálkozott volna e percben. Sőt inkább az lepte meg, hogy semmi rendkívüli se történik. Teljes a csönd és mozdulatlanság.

Hogyan . . .?

Fölemelte fejét s körülhordozta réveteg szemeit.

Aztán egy-tekintettel fogott föl mindent.

Mint akit meglöktek, vetemült talpra. Fásultsága robbanó akaratttá, akarata egyetlen kiáltássá tornyosult:

— Menekülni!

Már nem volt gyönge! Nem volt tétovázó. Már megértette, hogy a lábára forrasztott bilincs az utolsó akadály közte és az élet közt, melynek

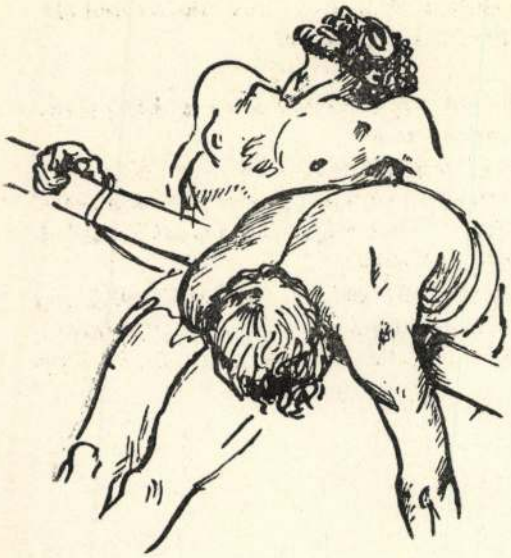

lehetőségei — minden látszat ellenére is — kifogyhatatlanok. És oh, be gyönyörűek! Mégis, gyönyörűek!

— Feleségem! Atyám! — kiáltott föl, mintha megnyíló szívén keresztül nyilalnék ki a kiáltás.

Szinte összerogyott arra a képre, amit ez a két név elébe idézett.

De nem hagyta el magát. Nem többé! Ezentúl felül akart maradni. Felül kellett maradnia minden további küzdelemben!

Először is: kihámlani abból a hideg ölelésből, mellyel rabbilincse a lába köré fonódott . . . !

Nyugalmat parancsolt ziháló izgalmára és megint körüljártatta szemét. Feszült figyelemmel keresett valami eszközt, amivel elhúzhatná láncát.

Azonban: nem talált semmit.

Pedig már tudta, hogy nem késlekedhetik?! Amit eddig kikerült, az leteperheti ezentúl. A pajta teli halottakkal. Bomlásuk gyors és gyilkos. A levegő teli fertőzéssel. Azonkívül az éhenhalás veszedelme is mind fenyegetőbb.

Mintha már is zörgetne testén . . .?

Eszébe jutott, hogy második napja — mióta az őrök cirkálása megszűnt — semmi táplálékot nem vett magához.

Mi lesz, ha ez így tart tovább?

Legyöngül és tehetetlenné válik! Ott pusztul el az élet megnyíló kapuja előtt.

Rácsikorította fogát a gondolatra:

— Nem!

S teljes erejével megrántotta az átkozott láncot, mely az evezőpad alsó gerendázatához fűzte.

A lánc megfeszült és zajosat csördült.

De nem engedett. Dübörögve hullt a padozatra. A második, harmadik kísérletnél is.

És János nem is erőltette tovább. Belátta, hogy a hatalmas csavarnak — mely a gerendán átüt — valahol egyebütt, a hajó egy általa meg nem közelíthető részén kell, hogy kifutása legyen. Biztosan le is rögzítették valami csavarházzal! Egy ember ereje nem elég ahhoz, bármilyen óriás legyen is!

Más megoldást kell hát kitalálnia!

Visszabocsátkozott az evezőpadra s néhány pillanatig mély tünődésbe merült. Tekintete az előtte heverő rabtárs holttetemén nyugodott, anélkül, hogy tudott volna erről.

Visszatérő értelme azonban már nem engedte tartóssá válni az ilyen látás-nélküli nézést! Rövidesen tudatossá lett benne, hogy szemlélődik s az is, hogy mit?

Egyszerre odakapott a halott ember lábához. A láncához, mely éppolyan kérlelhetetlen és szétszakíthatatlan volt, mint az övé.

De ami nem szakad, még törhetik!

Megragadt egyet a nehéz láncszemek közül. Fölkapta és teljes erőből saját láncának egyik szemére sújtott vele.

Emelt és ütött. Emelt és sújtott, ugyanolyan egyenletesen, fáradhatatlanul, mint ahogy a gályalapátot húzta eddig.

Beleizzadt. Azzal se törődött. Hagyta, hogy a veríték megeredjen sörénnyé vadult hajcsomói közt s lefolyjék pemetes szakállán. Ő csak zúzott, zúzott és zúzott.

Hiszen most már az életért ment a küzdelem! A holnapért, a szívébe gyökerezett reményekért . . .

Ez a tudat százszoros erőt kölcsönzött izmainak.

Kitartóan folytatta a munkát. Míg egyszerre azt észlelte, hogy a megostromolt láncszem ugyan nem törik, de: — lapul . . . ! Szemlátomást minden lecsapás után jobban és jobban szétterül.

Végezetül felényi vékony lett már.

Akkor abbahagyta a sujtolást.

Lehajolt és fölemelte a láncszemet. Aztán két hüvelykújjának dagadó izomcsomói közé szorítva, megpróbálta elfacsarni.

Egész beletorzult. Szemei kidülledtek. Fogai — mint valami szörnyű vigyorgásban — előütköztek. Érezte, hogy megpattanásig duzzad benne minden ér. De érezte azt is, hogy: a vasdarab lassan megsodródik, facsarodik kezei között . . . ! Nyúlik, vékonyul, vásik. Míg egyszer csak, két ökle szétrepült s ő odaterült zuhanvást az evezőpadra.

— Szabad vagyok!

Valami nem-ember kiáltás volt, ami a torkán előtört. A rab-oroszlán bődülhet így, mikor ketrecének ajtaja szétcsapódik. És mintha ez a repesztő hang magával is szakította volna minden erejét, egy ideig ottmaradt, elomolva a padon. Melle viharosan hintált. Lelke remegett. Majd mintha hosszú esztendők minden csigázó feszülése egyszerre akarna kirobbanni belőle, kibuggyant száján a zokogás.

*

— Szabad vagyok!

Zokogott és ujjongott egyszerre.

— Szabad vagyok! — kiáltott ismét és talpra vetette magát.

Egy szökéssel termett kint az evezőpadok közt futó gyalogjárón. Vállaival előrebukva, fejét előrefúrva rontott előre. Keresztül az elfeküdt holttesteken! Végig az evezőpajtán! Föl a száldob zsámolyára! El a zöldséges magazin sikátora előtt!

Amitől eddig értelmének tompasága folytán megmenekült: már az iszonyat is kezdte hajtani. Mentől inkább távolodott, a mögötte hagyott borzadalmas kép, annál riasztóbb és elevenebb színekkel rajzolódott elé. Hangokat vélt hallani. Csontjain átfütyülő sóhajtozásokat, aztán meg fojtott zokogást, gonosz, vihogó kacagást. Tudta, hogy mindez csupán a téboly játéka. Az őrület most végezetül akarja hatalmába keríteni, aki eddig dacolni merészelt vele! De ez a tudat se használt. A szörnyű hangokat nem szaggatta ki a füléből. Azok tovább üldözték.

Futott előlük, ahogy mozgástól elszokott lábaival bírt. Egyre szorulóbb szívvel kereste a kijáratot abból a pokolból, melynek útjait nem ösmerte, minthogy rabságának hat esztendeje alatt egyszer se bocsátották föl Isten szabad ege alá. Esztelen rohanásában azonban minduntalan csak oda tért vissza megint, ahonnan elindult.

Végül minden ízében reszketően, dülledt szemekkel s egy beleszakadt kiáltással a száján, megtorpant.

A deszkafalhoz kellett támaszkodnia, hogy össze ne rogyjék.

Jól lát? Vagy igazán megháborodott?

Közvetlen előtte a keresett lépcső . . . !

Igen ám! De alsó fokát egy jelenés tartja megszállva, akiről éppenséggel nem bizonyos, hogy nem egyike-e azoknak a rémeknek, melyek idáig üldözték?

Férfi-formájú a fantom és szövétneket tart a kezében. Arca olyan kísérteti, hogy János eddig soha nem látott hozzá foghatót. Sápadtsága sajtszínű. Tekintete kövült.

Rárőkölt a látomásra és felordított.

— Ki vagy?

Nem jött felelet.

A jelenés csak állt és bámult.

Ha tíz, ha még csak öt percig tart így ez a feszült állapot, János talán igazán beleőrül. De e percben észrevette, hogy a jövevény kezében megrezdült a szövétnek s ezzel meg is tört a lidércnyomás.

Megértette, hogy ugyanolyan élőlénnyel áll szemben, mint ő maga. És elszégyelte, amiért ennyire hagyta hatalmasodni lelkén a láz képzelődéseit.

Leszikkasztotta verejtékes üstökét s kiegyenesült. Egész arccal fordult a jövevény felé.

Megnézte tüzetesebben.

Közepeskorú, csuka-orrú, lógó bajuszú, sovány ember volt a «fantom». Most már azt is látta, hogy török ruhát hord. A fején turbánt. Strucctollasat. A csótárt gyémántos medály fogja. A szövétneket tartó újjakat pedig köles-szem nagyságú köves gyűrűk övezik.

Tehát nemcsupán élő, hanem tetejébe még előkelő személy is a török! Alkalmasint a födélzet felső világából való. A szabad emberek közül . . . !

Erre a megállapításra egész elsímult izgalma.

Megismételte — s ezúttal török nyelven — az előbbi kérdést. Azonban arra is készen állt, ha netalán ártó szándékkal jött volna ide ez a férfi.

Akkor ugyan élve vissza nem fordul . . . !

De ettől nem kellett tartania. A jövevény láthatólag örült, amiért őt nem bántják, nemhogy ő akart volna támadni.

Sőt egy kis ocsudozás után az előbb válasz nélkül hagyott kérdésre is felelt, éspedig igen jámboran:

— Resid a nevem, oh «mahbúsz!»

— Odafönt a födélzeten?

— A többi mind halott.

— Idelent is . . . Állnak az evezők.

Az idegen nyelt egyet és valamivel bátrabban folytatta:

— Rólad persze nem tudhattam. Egyedüli élőnek véltem magam az egész gályán.

— Én is . . .

— . . . míg az elébb dörömbözés hatolt a fülembe. Gondoltam: akárki, mégis csak élő! Lejöttem. Láttalak, ahogy keringtél . . .

— Miért nem kiáltottál rám?

— Nem tudhattam, hogy nem vagy-e deli? Hisz' olyan szemeket meregettél mint a megszállott.

— Valami kijárót kerestem! — vetette rá János magyarázólag.

Mert bántotta volna, ha úgy éri a török, azon a percnyi, nagyon emberi gyöngeségén . . .

De kárbaveszett a magyarázkodás.

Távol állt most Resid minden bírálattól.

Jobban érdekelték őt a saját kérdései:

— Ki vagy? — tudakozta. — A szád ékes török beszédű, mint akár az enyém. Pedig mi nem szoktuk gályára vetni a véreinket! Javuz! . . . — terjengette szét a tenyereit. — Ha nem akarsz, ne válaszolj. Mától fogva nem kényszerítlek semmire. Szükségem van rád, mint ahogy neked is szükséged van rám!

— A szabadságomat magam vettem magamnak és meg is tartom! — csattant János hangja figyelmeztetőleg.

Resid azonban sietett eloszlatni minden félreértést.

— A hajó az enyém — szólt. — Nemcsupán a szabadságodat, hanem tetejébe azt is neked adom, ha nem táplálsz ellenem gyűlöletet és segítsz, hogy partra jussunk. Allahra esküszöm! Megfogadod-e te is, hogy nem törsz romlásomra?

János nem felelt mindjárt. Habozott. Még túl közeliek voltak az emlékei! Égették. Bőre, húsa, csontja még sajgott az ütésektől. Még háborgott a gyarló lelke s annak mélyén a bosszú állati vágya: sujtani a csapásokért! Fojtogatni a fojtogatásokért! Megtorolni valakin azt a rettenetes baromi sorsot, amit reá mértek, ártatlanul.

De jobbik énje lassan felülkerült. A hála, mellyel annak a fölötte álló hatalomnak tartozott, aki fenntartotta és irgalmában talán meg is menti: lefegyverezte és megszelídítette.

— Tőlem ne félj — mondta mélyet hunyva a pilláin. — Csak egyre válaszolj . . . Tudtál-e azokról a gazságokról, amik odalent az evezőpajtában történtek?

Resid komolyan adta vissza a pillantást.

A fejét rázta.

— Én magam sohase fordultam meg a gályarabok közt. És a népemet emberségre intettem

mindég. Kétóránként rendeltem, hogy váltsanak benneteket. Ha gazságot emlegetsz, abból csak azt látom, hogy nem követték a parancsomat.

János nem bírt elfojtani egy keserű mosolyt.

— Volt úgy, hogy éjt-napot eveztünk, kiállás nélkül, étel-ital nélkül, gazda! Úgy hulltak a rabok, mint az őszi légy. De hát — tette hozzá, visszatartva magát egy újabb indulatfeltöréstől — nem felelhetsz a szolgáid cudarságáért! Amiről nem tudtál, abban nem hibáztatlak.

A beszéd félbeszakadt.

A szövétnek hunyorgása arra figyelmeztette a két férfit, hogy fogytán az ecet a kanócból. Sötétben maradnak, ha tovább időznek!

— Jöjj — intett a török és megfordult.

Lassan fölfelé indult a garádicson.

De pár lépés után mégis megállt. Leoldotta övkendőjét.

— Odafönt tűz ám a nap! — szólott. — A te szemed nem szokta . . . Ne, itt ez a kendő! Kösd le vele a szemed.

Bölcs előrelátás . . .!

Igy is megszédült János, mikor különféle kanyarulatok és elmondhatlan szomorúságú örökös szürkület után ismét kibukkant Isten szabad világába.

Nem bírt leküzdeni egy vad kiáltást.

Szilajan doboló szívére szorította két öklét, hogy el ne fulladjon.

Sokáig csak állt így az aranyló sugárözönben, minden porcikájában reszketve, sodorva tüdejébe a friss, sóspárájú levegőt, fürösztve tagjait áldott, szabad mozdulatokban — míg ismét meg tudott indulni.

Indulni . . .!

Az élet — az Új Élet felé! A megváltás és kárpótlás üdvössége felé!

Oh torkon soha ki nem férő, befelé tellő, befelé éneklő boldog Halleluja . . .!

Hat, álomnak is gonosz, esztendő után oldódott a bilincs,— elbocsátotta rettenetes láncostársa, elengedte az élve-kárhozottat a gálya!

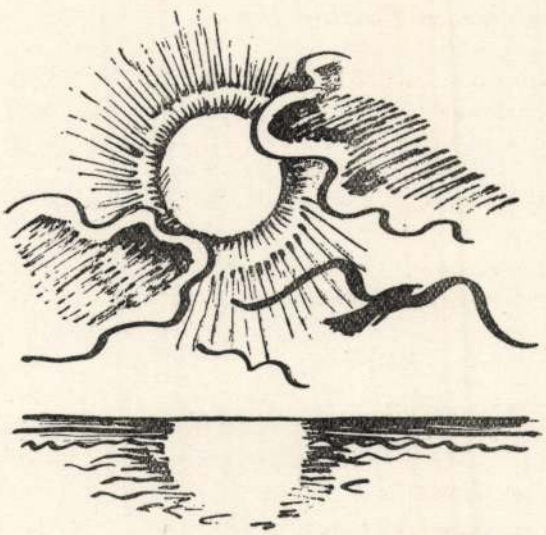

Dallos Hanna

VÁROS A HEGYRŐL

Hegyen állok, völgybe nézek.
Lenn a város: hangyafészek.
Utak, sínek labirintja,
Mely kigyózva szétszalad:
Egy kitépett lap papiron
Odafirkált vonalak.
Földek, házak: tarka pontok.
És a nagy, sürgő bolondok,
A kéz-lábas emberek: —
Nem is aprók: nincsenek.

Fejcsóválva eltünődöm:
Ilyen hát a hegytetőkön!
Hát az eszme, hát az érzés,
Hát a munka mámora,
Mind az egész handabanda
Rúgkapálás: ekkora?!
Hát ha nézném még föllebbről,
Fellegekből, fény-egekből!
És ha lenne még tovább?
Ó ember-parányiság!

Hát viszont ha mélyre buknék,
Válni hogyha cseppre tudnék,
Mint a hernyó, mint a hangya,
Mint az apró ázalék?
Hogyha az embervilágra
Alulról leselgenék?
Vajjon akkor újra másnak,
Borzadalmas óriásnak,
Kitől futni sincs remény,
Istenségnek sejteném?

Ilyen hát az emberérték?
Itt is, ott is más a mérték?
Mi vagyok hát igazában:
Futó féreg az uton,
Vagy az Isten óriása,
Képe-mása? Nem tudom.
Ez tán ép az emberérdem:
Mind a kettőt érzem, értem:
Minden összefér velem:
Semmiség és végtelen.

Sík Sándor.

ELUTAZÁS ELŐTT

Te meglágyult utolsó
vasárnap délután,
kóválygok uccahosszat
bucsúzkodó-sután;
a levegő kibékült:
oly gyengén erezett
szellővel, mintha néznél
egy gyerektenyeret.

Népekkel terhes uccák —
ti gúnyos szögletek:
Zúggá engesztelődve
kigömbölyödtetek:
úgy néztek rám kövéren
mint asztal, terített,
azt mosolyogja minden
hogy mennyit veszítek.

Nem ízlelt íz a távol,
a jó ott bizonytalan,
jobb volna a megszokott rossz,
melynek már íze van?
Hiába mondom: én megyek el,
a város ittmarad,
mintha lemaradt utas volnék
s Budapest a zúgó vonat.

Fenyő László.

Dallos Hanna

Dallos Hanna: Portrait-fametszet (Kner Izidor) 1932. — Portraitholzschnitt (Izidor Kner). — Portrait wood cut.

180, a 181. Lapon: Nagyvárosi (1932.) c. fametszete

Dallos Hanna: Ex libris. (1932.)

Első munkái kissé rusztikusak voltak, mihez hozzájárult nem egészen tökéletes vésési technikája, valamint a müncheni iskola hatása is. De ahogy technikája a munka folyamán mind tökéletesebbé vált, úgy finomodtak metszetei, alakultak ki mindjobban a részletek is.

Első önálló fametszetű munkája Reiner Maria Rilke «Hogyan szeretett és halt meg Rilke Kristóf Kornétás» című munkájához készített illusztrációsorozata, mely az Egyetemi Nyomdában készült és egyes lapjain nagy elmélyedést, komponálókészséget és fametszethatást mutat.

Második munkája «Szűz Szent Imre herceg legendája» a Szent Imre-év alkalmából készült és nagy sikert hozott: Budapest Székesfőváros Szent Imre emlékére kitűzött grafikai díjával tüntették ki. Ez a kitüntetés méltán érte ezt a munkát, mely érettségével meghazudtolja művésze fiatalságát. Technikában, kompozícióban bravuros lapjai élesen mutatják az áhítatos hangulatot és a kort, teljes primitívségében, nemes naivitásában.

Következő lapjai egy «Kereszt előtt» című, valamint «Önarckép» című, a «Magyar Iparművészet» első fametszetszámából jól ismertek (1930, 10. sz.) és ott méltatva is lettek.

Újabb munkái közül egy portraitfametszete, Kner Izidor gyomai könyvnyomtatómester jubileumára készült lapja különös figyelmet érdemel már csak azért is, mert Divéky Józsefen kívül valamennyi fametszőművészünk elhanyagolta ezt az ágát a fametszetnek, mely alapos technikai előkészültséget kíván. Dallos Hanna e téren is becsületeset alkotott és vésője alól nemcsak egy markáns arc, hanem egy művészi fametszet is kikerült.

Az egyetemi Szemészeti Klinika számára készült Ex librise zárt kompozíciójával, klasszikusan egyszerű betűelhelyezésével teljes érettségében mutatja művészetét, míg legújabb lapja, a «Nagyváros», a dúc belső részében eddigi fametszetstílusát, külső részeiben új stílustörekvéseit mutatja anélkül, hogy ezáltal a kompozíció széteső vagy zavaros lenne.

Dallos Hanna eddig is sokat váltott be a hozzá fűzött várakozásokból, de a fametszet még sokkal nagyobb problémák megoldását is tartogatja számára.

Dallos Hanna: Könyvcímlap. (1928.) — Titelblatt. — Frontpage.

D a l l o s Hanna 1907-ben született Budapesten. Tanulmányait itt végezte, majd Münchenben a Kunstgewerbeschulen folytatta, majd a budapesti Iparművészeti Iskola művészképzőjén 1928-ban nyert oklevelet.

Már növendék korában kitűnt elsőrangú rajzkészségével és több kitüntetést kapott. A grafika különböző ágaiban dolgozik és reklámgrafikai munkáit számos külföldi lap is méltatta.

Tehetsége legteljesebben fametszeteiben bontakozik ki.

A fametszettel az Iparművészeti Iskolában kezdett foglalkozni. Színes illusztrációk készítése közben kelt benne az a gondolat, hogy olyan illusztrációkat szeretne készíteni, melyeknél nem jut szerep a technikai véletlennek, nines kiszolgáltatva különböző variációs lehetőségeknek a klisék összenyomatánál, a nyomdásznál, hanem az általa sajátkezűleg készített eredetit közvetítik az olvasónak és szemlélőnek.

A fametszet technikáját iskolás alapossággal megtanulta, majd új stílust keresett. Felismerte, hogy a mai fametszet merőben különbözik a mult század végén készített fametszettől, mely lényegében reprodukciós eljárás volt és abból az időből maradt vissza, midőn a klisé még ismeretlen fogalom volt és képek szolgai utánzásában merült ki nagyjából.

Kísérletezni kezdett más vésési technikával, mint a tanulttal, kezdte a fát nemesak magától távolodón vésni, hanem forgatta kezében a ducot és nagy fáradsággal, teljesen saját kísérleteire támaszkodva, kifejlődött egyéni stílusa.

3 177 – 181. l.
képpel

Rosner Károly:
A magyar fametszet új mesterei.
MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1932. 9–10. szám
Életrajz !!!

Dallos Hanna: Szűz Szent Imre herceg legendája. (1930.) — Die Legende des Hl. St. Emmerich. — Legend of St. Emericus.

B. Dallos Hanna

Magyar Iparművészet
1934. 7-2. l.

A MILÁNÓI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS MAGYAR KITÜNTETETTJEI. A milanói Triennale Nemzetközi Iparművészeti Kiállítás magyar kiállítóinak kitüntetései most érkeztek meg a kultuszminisztériumhoz.

A mult év nyarán megtartott eme nagy nemzetközi kulturális versenyben a magyarok ismét igen szép sikereket értek el s ez annál is inkább örvendetes reánk nézve, mert a versenyt az európai művészetben oly vezető nyugati államokkal kellett felvennünk, mint Itália, Franciaország, Belgium, Nagybritannia, Németország, Ausztria, Hollandia stb.

A magyar tudás, ízlés és alkotó erő impozáns voltát igazolják azok a kitüntetések, amelyeket a magyar kiállítók oly nagy számban hoztak haza. lábbiakban ismertetjük a kitüntetettek névsorát:

Nagy díjat kaptak: az Orsz. Magy. Kir. Iparművészeti Iskola, ~~Balogh Rudolf.~~

Díszoklevelet kaptak: ~~Bierbauer Virgil~~ dr., Kaesz Gyula, Pekáry István, Rahmer Mária,

72

cedulára!

Rónay Dénes, Székesfővárosi Iparrajziskola, Vadas Ernő.

Aranyérmet kaptak: Berény Róbert, Divéky József, Hetyey Pál, Kálmán Kata, Kovács Margit, Molnár C. Pál, vitéz Nagy László, Osváth Károly, Pannónia csipkeüzem, Seiden Gusztáv, Weichinger Károly.

Ezüstérmet kaptak: Bortnyik Sándor, Escher Károly, Fáy Dezső, Gádor István, Gorka Géza, Győző Ferenc, Kinszky Imre, Ohmann Béla, Oláh Gusztáv, Pécsi József, Ramhab Gyula, Szöllősy Kálmán, Upor Tibor.

Bronzérmet kaptak: Bor Pál, Dallos Hanna, Fülöp Zoltán, Hasenfeld Oszkár, Kaas Ede, Kontuly Róza, Marnitz Frigyes, Nemes Erik, Szabó G. Kálmán, Vértes Árpád, Zinner Erzsébet.

Ezenkívül közreműködő oklevelet kapott minden kiállító.

MDK

Dallos Hanna

Könyvillusztráció

Nagy Zoltán: A mai magyar könyvművészet. Magyar Könyvbarátok Diáriuma. 1937. 1-2. sz. 8. l.

Dallos Hanna iparmüv.
plakát

Magyar Iparmüvészet 1935. 3.sz. 72 l.
/A magyar népmüvészet és iparmüv. ünnepnapjai Bécsben/

MDK

Dallos Hanna

Rainer Maria Rilke:Hogyan szeretett és halt meg Rilke Kristóf kornétas.(1929.)

Magyar művészek fametszetu könyvillusztrációi

Magy.Iparművészet,1930, 260 l.

MDK

Dallos, Hanna

magyar fametsző

a grafika minden ágát műveli, de legkiválóbb a fametszésben. Első illusztrációi Rainer Maria Rilke könyvéhez készültek; sorozatot készített Szt Imre legendájáról a jubileum alkalmával. Ez a műve archaizáló. Sok ex-librist, tetűt és portrét készített.
(ill: „Az úr kérői")

Dercsényi, Désider: Modern Hungarian Wood Engravers
The Hungarian Quarterly, 1936. I 329.o

MDK

Dallos Hanna

Radnóti Miklós: A Livre d'Art világkiáll. Párisban.
Literatura, 1931, szept. 164-166 l.
Bibliofil könyvek kiáll. a Palais des Beaux Arts-ban.

MDK

Dallos Hanna, graf.

erőteljes, költői Miatyankja sikerült grafika.

K.M.: Györgyi Kálmán emlékkiáll. az Ip.M.Múzeumban.
Nemz.Ujs. 1934.máj.19. 11.l.

Dallos Hanna

ferj. Kreutzer
József, grafikus
VII. Garay u. 4.
Tel. 426-273.

Bystárb. 1942. jan

Meghalt

alighanem 1944-
ben. Talán
Mallász Gittá-
tól megtudható
a dátum

936.

Imre: Kassa ónémet stylü templomai.
25 L, Pest, 1846.

Imre: A kisbényi románizlésü egyház.
eologiai Közlemények./ 2 o, 5 K, 32 L,

Imre: A székesfehérvári ásatások e-
2 o, K, 226 L, Pest, 1864.

Emerich: Die Kathedrale von Fünf-
ny. Mittheilungen der Central-Commis-
29 K, 29 L, Bécs, 1868.

Emerich: Genezis der Kathedrale von
n in Ungarn. /Kny. Mittheilungen der
mmission./ 4 o, 6 K, 7 L, Bécs, év
869/

Imre: Pécsnek középkori régiségei I.-
régiségei, első és második függelék.
tet. 2 o, + + K, + 372 + 163 L, Pest,

Emerich: Die vierthürmigen Kirchen

Dallos Hanna

Hankiss, Jean: Lumière de Hongrie. Paris 1935. 8-r.

Részben fenti rajzaival.

* Az alapszabályok 3. §-a szerint *alapító* tago
nak. A társulat *rendes* tagjai azok, a kik legalább 3 éve
tagjai nők, valamint intézetek, testületek és cégek is leh
hoz (Üllői-út 33.) intézendő.

A tagoknak a *„Magyar Iparművészet"* c. tár
a sorsoláson, melyet a társulat, a karácsonyi kiállításo
által rendezett kiállításokat.

A „Magyar Iparművészet" előző évfolyamait a
a míg a már csekély készlet tart.

Az egyesületi év azonos a naptári évvel.

MDK

Dallos Hanna 600 P. pályadij

Szent Imre grafikai pályázatunk. Magy.Iparmüv.
1930. 144 l.

Dallos Hanna

Elek Artur:

Az újabb magyar grafikai művészet.

Magyar Művészet

1937.

226 l.
228. l.

Dallos Hanna

grafikus, szul. Budapest 1907. 1928. a bpesti Iparmüvészeti Főiskolán oklevelet nyert. Főként fametszeteket készít. Több művei: Rilke Kristóf kornétás, Szent Imre herceg legendája, Kereszt előtt, Önarckép, Nagyváros, Miatyánk. Számos könyvet illusztrált. Több grafikai díjat nyert.

Révai XXI. 239. l.

Dallos Hanna

A magyar fametszet igen nagy ígérete egyik tehetséges fiatal grafikusunk: D a l l o s H a n n a. Régi fametsző mesterek áhítatával dolgozza az anyagba grafikailag igen kiforrott kompozícióit, biztos rajztudása technikai tudásával párosultan

248

nagy feladatok megoldására teszi őt hivatottá. Szent Imre hercegélete című fametszetsorozata egyik szép és értékes állomása fejlődésének, mely a tárgyba és korba való komoly elmélyedésre vall. A Keresztről című fametszete pedig elgondolásában és megesinálásban egy figyelemreméltó, haladást mutató újabb állomás.

Rosner Károly: A magyar fametszet két évtizede. Magyar Iparművészet. 1930. 248. l.

Réthy László dr. VI. 311.

Dallos Hanna

1944-ben németek
elhurcolták,
1945 márciusában
Németországban,
valahol vasúti vagonban,
meghalt.

226/a13.

Kifizetendő nt.

1. Foerk Ernő számlája
" " "
2. Lux Kálmán "
" " "
3. ~~Fritz Oszkár~~ "
3. Fritz Oszkár "
4. Müller István
5. Szőts Imre
6. Vagrand Mihály
7. Schmelck János
8. Sztehlo Ottó

Dallos Hanna (Kreutzer József né) grafikus; sz. 1907 Bpesten

(mh. 1945. márc. Neinetországban. 1923. a bpesti iparművészeti iskolában kezdte, ~~tanulmányait, majd~~ majd a münchenii iparművészeti iskolában folytatta tanulmányait s ~~végül~~ 1928. a bpesti iparművészeti iskola művészképzőjen nyert okleveket. 1929 a Wander gyár Ovomaltin plakát pályázatán, II. 1930. az OM Iparművészeti Társulat Szent Imre graf. pályázatán I. díjat, 1933. a milanói nemzk. iparművészeti kiállitáson bronzérmet nyert. 1935. az Iparmův. Társulat pécsi kiállitásán Mallász Gittával közösen tervezte a kiskunhalasi csipkeház belsejét.

6765-1911. szám.

A kerczi cziszt
nyainak fentartása érdeke
tartott üléséből 554.sz.
másul vevén, megengedem,
mérési és fölvételi munk
müegyetemi adjunctus és
Erről a t.Bizo
eljárás végett azzal a m
munkaerők rendelkezésre
consistoriumot egyidejül

Dallos Hanna

Sinkovits Péter: lezgás és stabilitás
Beszélgetés Székely Péterrel

Művészet, 1983. október

Dallos Hanna

Székely Vera, Franciaországban élő, magyar származás-ú grafikus- és szobrászművész kiállítását a Műcsarnokban rendezték meg. Itt látható a művész „A hírnök halála" c. könyve is, s annak szeves folytatásaként a lebegő, repülő „vászontvitorlák". A művész elmondja, hogy szeretett volna valamit temi a feledés ellen és mementót állítani az áldozatoknak, köztük mesterének Dallos Hannának.

Rajka Ágnes: Székely Vera kiállítása.
Esti Hírlap, 1980. szept. 9.

Érték a posztkeresztény társadalomban

Blanckenstein Miklós lelkésszel beszélget Hegyi Gyula

Blanckenstein Miklós római katolikus lelkésszel, az Országos Lelkipásztori Intézet titkárával ez év januárjában ezeken a hasábokon a Krisztus utolsó megkísértése című filmről beszélgettünk. Elmondta, hogy keresztény szemmel csalódást keltő a film: ugyanakkor azt is hozzátette, hogy nem követeli a film betiltását. Mostani beszélgetésünkben a keresztény kultúra mélyebb összefüggéseiről kérdeztem. A tegeződést esetünkben az indokolja, hogy hasonló korú értelmiségiek vagyunk.

— *Januári találkozásunkkor is éreztem, hogy az ország nagy változását nemcsak felszabadult örömmel, hanem némi csendes aggodalommal is fogadod. Akkor, a szabad választások előtt mindketten az előbbit tartottuk fontosabbnak: de most talán már az utóbbiról is lehet félreértések veszélye nélkül szólni. Mit jelent keresztény ember számára a frissen jött szabadság és a vele együtt járó fordulat a kapitalizmusba?*

— A szabadság érzése, az a tény, hogy nem vagyok korlátozva, természetesen fontos és jó dolog. Az igazi szabadság azonban nemcsak azt jelenti, hogy szabad vagyok *valamitől:* az is benne foglaltatik, hogy szabadságom van *valamihez.* A politikai szabadságnak nagyon örülök: de tudom, hogy önmagában nem teremti meg az embert. A kapitalizmus az egyes ember számára elsősorban a *fogyasztói kultúrát* jelenti: ami kellemes lehet, de nem ad igazi értékeket. A bolsevik és a fogyasztói modell között keresztény szemmel sok hasonlóság van. A bolsevizmus tudatosan, hatalmi eszközökkel állítja be az embert egy hierarchikus rendbe. Szükségszerűen kultúraellenes, hiszen a kultúra lényege az autonómia. A fogyasztói társadalomban az a trend érvényesül, hogy az anyagi javak birtoklása révén válsz valakivé: és ez szintén ember- és közösségellenes. A kapitalizmusban a kultúra rovására a civilizáció diadalmaskodik. A civilizáció csak lehetőséget ad arra, hogy az ember élni tudjon az önmaga által teremtett világgal. Azt, hogy az ember megteremthesse magát, csak a kultúra teszi lehetővé: és semmiképp sem az anyagi fogyasztás állandó kényszerével.

— *Tegyük hozzá, hogy a fogyasztói mentalitást a magyar társadalom már a demokratikus fordulat előtt megismerte . . .*

— Ahogy mondod. Ezért nem értékelik sokan a mostani változásokat. Pedig látni kell, hogy a polgári demokráciánál jobb politikai rendszert még nem találtak ki. Csakhogy el kell gondolkodnunk azon, hogy a struktúra teremti-e meg az embert, vagy fordítva. A rendszerváltás más jellegű — *jobb!* — struktúrát teremt, de önmagában nem kínálja fel *az emberi személyiség* lehetőségét. Ez utóbbihoz csatlakozni kell — és *önként.* Azt kell eldöntenie mindenkinek, mitől boldog? A négygyerekes családapa például jó esetben eddig is a gyerekeinek örült, ezután is nekik fog örülni. Aki az olvasásnak örült, az továbbra is az olvasásnak örül: s ha nincs pénze megvenni a könyveket, akkor eljár a könyvtárba. Hiszen az olvasás érdekli, nem a könyvek birtoklása. Az anyagi javaktól való önkéntes függetlenséget kell kialakítani magunkban. Meg kell élnünk a *felesleg-élményt:* azt, hogy a tárgyainkból, bármilyen kevés is legyen belőlük, mindig tudjunk adni másoknak. Ez is egyfajta szabadság. Nagyon szélsőségesen azt is mondhatnám, teljesen mindegy, diktatúrában élünk-e vagy polgári demokráciában, a boldogságunk nem ettől függ. A politikai szabadság nem euforia, csak lehetőség: és a fogyasztói társadalommal sok új rossz dolog is bejön az életünkbe. Ugyanakkor a legkeményebben tiltakozom az olyasfajta primitív leegyszerűsítés ellen, mely szerint a szegény ember jó és a gazdag ember rossz: nem a szegényeknek van automatikusan igaza.

— *Cinikus emberek most megkérdeznék: ha a szocializmus se jó, a kapitalizmus se jó, akkor végül mit akarsz?*

— Kell lennie egy harmadik útnak: és II. János Pál pápa ezt meg is fogalmazta. Új típusú mentalitásra, a *szolidaritás alternatívájára* van szükség. Ebben ember az emberrel önkéntes társulásra lép a szeretet elve alapján. Kicsit hasonló lenne ez a szerzetesrendek modelljéhez, melyek földművelésből, kódexmásolásból vagy más hasznos tevékenységből tartották fent magukat: de akármilyen profi módon dolgoztak is, a lényeg nem a szakmai professzionizmus, hanem az egymás iránti szeretet és az önként vállalt közösség volt. Ki lehet és ki kell ennek a gazdasági lehetőségeit dolgozni. Az *„Isten országa közöttünk"* azt jelenti, hogy a vallás nem magánügy, hanem társadalomalkotó erő. Totális egység, amelynek nemcsak a templomban van helye. Ki az, aki kompetens a hívő ember totális személyiségére? Bizonyosan nem az állam, hanem előbbi értelemben az egyház.

— *Magam is hívő katolikus vagyok, noha vallásom gyakorlásában gyarló. Bevallom, innen félve követlek: az állam felett álló egyház eszméje nem jelenti az emberi szabadság korlátozását?*

— A hit és az egyházhoz való tartozás természetesen önkéntes vállalás. De elfelejtem azt a beidegződést, amely szerint az egyház egyszerűen valamiféle szociális-kulturális segédcsapat. *Max Weber* nagyon pontosan hangsúlyozza, hogy a vallás társadalomformáló erő. A szekularizált társadalmakban kétségtelenül könnyen belecsúszik abba, hogy kizárólag szociális tevékenységgel foglalkozzon: ma Nyugaton ez egészen nyilvánvaló. A mai posztkeresztény társadalmakban a keresztény embereknek és a keresztény egyházaknak Isten országának megteremtésére kell törekedniük.

— *Nem tartod képtelenségnek a „keresztény-nemzeti" jelzőt, azt, hogy az egyetemes keresztény eszmeiséget a mai Magyarországon sokan nemzeti kizárólagossággal kapcsolják össze?*

— A keresztény-nemzeti eszmének van egy történelmi háttere, és ezt elfogadom. Hiszen egyszerre tartozunk egy családhoz egy kisebb közösséghez, egy nemzethez, Európához és az emberiséghez. Ilyen értelemben természetes, hogy *nemzetiek is* vagyunk. Magyarok, szlovákok, románok — ki-ki egyforma büszkeséggel. Ha a nemzeti érzést kijátsszák, ha egyiket a másik fölé helyezik, akkor persze baj van. Én *Kodály* és *Babits* szellemiségében fogadom el a nemzeti érzést.

— *Innen csak egy lépés lenne a mai magyar pártpolitika, de erre a lépésre nem szeretnélek erőltetni. Szerintem keresztény ember is szabadon választhat a politikai pártok között.*

— A pártpolitika nem fedi le a keresztény ember identitását, noha bizonyos történelmi időszakokban egyes pártokban több, másokban kevesebb a keresztény érték. *A választás persze valóban lelkiismereti kérdés.* A kereszténység lényege az a személyes meghívás, amelyet Krisztus az apostolokhoz intézett. Mi keresztények sokszor használjuk a *szeretet* szót, én most inkább a *barátság* kifejezést használnám. Barátság olyan értelemben, ahogy Krisztus és apostolai barátok voltak. Ez nem szimpátia-alapon áll, ami törékeny kapocs lenne közös elkötelezettségben: lényege *a meghívás,* amely újabb és újabb meghívásokkal gazdagodik. Ebbe minden, még a gazdasági vállalkozás is beletartozhat: természetesen nem a protekcionizmus, hanem a közös elkötelezettség alapján. A keresztények közössége szerintem *mozgalomként* értelmezhető. Sok kis közösségből, egyének és csoportok autonómiájából épül fel. Ezt az egyházi hierarchia sem fedi le teljesen. A belső szolgálati rendszert elfogadom, de nem tartom kizárólagosnak. A világi, civil szolgálat lényege ugyanaz, mint a papi szolgálaté: megszentelés, szolgálat környezetünkben, értéket teremtve ezáltal. A posztkeresztény társadalmakban — amelyekben élünk — sok humánus világi mozgalom is tevékenykedik, amelyek szintén értékeket teremtenek és képviselnek. *Karl Rahner* német teológus kifejezésével élve létezik *„anonim kereszténység"*, amely valós értékeket képvisel anélkül, hogy kereszténynek nevezné magát. De az igazi kereszténység lényege a *személyes csatlakozás Krisztushoz.* Elköteleződni, Krisztushoz kötődni csak egyházon keresztül lehet. Egyik előző, „állam—egyház" kérdésedre innen következik a válasz. Nem keresztény társadalomról beszélünk többé, csak keresztény emberekről. De Jézus maga is egyházat alapított: keresztény embernek ma is az egyház a legfontosabb közössége.

— *A posztkeresztény társadalomban nyílván új értelmet kap a keresztény kultúra is. A rahneri értelemben vett „anonim kereszténységtől" az úgynevezett „sekrestyeirodalomig" sokféleképp értelmezik azt, hogy mi is fél bele a keresztény kultúra fogalmába?*

— Mindaz, amiről eddig is beszéltem. A keresztény kultúra lényege a *meghívás,* amely az emberi élet értelmét tárja fel. A világi kultúra *pre-evangélizációként* értelmezhető: ahogy én a teológiai akadémián előkészítő tudományként tanultam filozófiát, történelmet, nyelvészetet, szociológiát és annyi minden mást. Mindez fontos ahhoz, hogy *készen álljunk a meghívásra:* de ez még nem a meghívás. A keresztény kultúra lényege a szeretet: a másik ember vállalása azért, mert ő is egy közülünk, *testvér.* Ha antipatikus, akkor is szeretem — hiszen Isten neki is atyja. Krisztusban az emberi szolidaritás jelenik meg — *ez az antropológiai képlet a kereszténység lényege.* Nagy kérdés, van-e a kereszténységnek társadalmi koncepciója? Totális értelemben nincsen, de társadalomkép-formálását erre a krisztusi személyiségmodellre kell visszavezetni. És a megtérés lehetősége mindig, minden emberben megvan: aki ezt tagadja, az nem érti Krisztust. A diktatúrában — például a bolsevizmusban — és a kapitalista fogyasztói társadalomban is olyan *strukturális bűn* van, amelyre a keresztény kultúrának nemet kell mondania. *Gandhi* is valami hasonlóra érzett rá, noha egészen más hagyományok alapján. Izgalmas kísérlet volt az is, ahogy a nyugati diákok 1968-ban nemet mondtak a kapitalizmusra: de naiv módon tették. Szent Ferenc-i értelemben kell meghaladni azt a társadalmat, amelyben élünk. És a keresztény kultúra sok más mellett azt is jelenti, hogy a fogyasztói társadalomban élve meg kell tanulnunk a *fogyasztás etikáját,* a tudatos és önkéntes korlátozást.

— *Naiv kérdés, de legalább tömör. Mitől keresztény egy művészi alkotás?*

— Négy kritériumnak kell megfelelnie. Legyen *igaz, jó, szép és szent.* Vagyis legyen lényege az igazság keresése, a jóság és a szépség, és ne rombolja, hanem építse a lelket. Ilyen műalkotás megszülethet olyan alkotótól is, aki nem keresztény: és nem kell hozzá feltétlenül vallási téma. Ha viszont *esztétikailag rossz,* akkor nem műalkotás — még ha vallásos tárgyú is. Egy giccses szentkép nem keresztény műalkotás: *Pasolini* minden egyes filmje viszont az. Teljesen függetlenül attól, hogy Pasolini mint ember, esetleg bűnben élt. Filmjei nem mentik bűneit, bűnei viszont nem befolyásolják azt a tényt, hogy minden egyes filmje félelmetes pontosan jelzi, hol van az *érték.*

— *A világnézeti harc a demokratikus változások után inkább élesedni, mint csitulni látszik. Mi lehet a keresztény ember szerepe ebben, ezekben a mindennapi összeütközésekben?*

— Általában azt tudom mondani, hogy nem siránkozni kell, hanem kinek-kinek vállalni és menedzselni kell a maga hitét, meggyőződését. A *kultúrharc* elkerülhetetlen — kényszer és erőszak nélkül, de mindenkinek határozottan kell képviselnie a maga meggyőződését és hitét.

A MAGYAR HÍRLAP KULTURÁLIS MAGAZINJA

Ahogy tetszik

Szerkeszti: Mészáros Tamás

1990. december 23., vasárnap

DALLOS HANNA

Dallos Hanna 1907-ben Budapesten született, a húszas években a budapesti és a müncheni iparművészeti iskolában tanult, 1928-ban kapott oklevelet. Feltűnést keltett egy Rilke-kötet illusztrációival; 1930-ban Szent Imre hercegről készített fametszetsorozatával díjat nyert. Milánóban, Londonban, Párizsban állított ki; párizsi illusztrációiról Radnóti Miklós számolt be.

1923-ban egy életre szóló barátságot kötött iparművészeti iskolabeli padtársával, Mallász Gittával. A húszas évek közepén férjhez ment müncheni iskolatársához, a budapesti Kreutzer József bútortervező művészhez. Afféle nászútként a nürnbergi Dürer-kiállításra utaztukban, szállásukon mindketten ugyanazt álmodták, hogy vesztőhelyre hurcolják őket. De ez 1928 táján lidércnyomásnak tűnt csupán. Sikerek sora következett. Mallász Gitta, aki „mellesleg" úszóbajnoknő volt — az 1932—1933-as magyar lapok tele vannak képeivel —, 1934-ben Dallos Hannával és Kreutzer Józseffel közös műtermet nyitott egy Dunára néző budai házban.

1944 áprilisától kezdve, az ország német megszállása után, nagyobb biztonságban érezték magukat a nagyváros tömkelegében, ezért Hanna külföldre költözött szüleinek (az apa elemi iskolai igazgató volt) VII., Garay utca 4. számú házban levő lakásába költöztek. Innen hívták be munkaszolgálatra Kreutzer Józsefet 1944. június 3-án; soha többé nem látták egymást.

A gettórendelet, tehát a zsidók kényszer-összeköltöztetése miatt és elől Mallász Gitta vakmerő ötlettől vezérelve egy Jánoshegy alatti villába költözött Dallos Hannával és néhány tucat zsidó asszony ismerősükkel. A magyar Honvédelmi Minisztérium néhány magas rangú tisztjével összejátszva, katonai egyenruhavarrodaként működtek. A varróüzem parancsnoka Mallász Gitta lett, az üzemeltető pedig a vatikáni Apostoli Nunciatúra közbenjárására a katolikus „Ranolder" Intézet.

1944 nyarától 1944 késő őszéig fantasztikus eseménysorozatokat éltek át. Kun páter vérengző nyilas pribékjeitől például egy közeli német Wehrmacht-alakulat védte meg őket, mert az alakulat parancsnoka Dallos Hanna egy müncheni iskolatársa volt . . .

A varroda asszonyai ezekben a hónapokban a kolostori-zárdai jellegű, zsidó-keresztény közösségként éltek és imádkoztak. Dallos Hanna, régi vágyának eleget téve, 1944. július 2-án megkeresztelkedett. Alig elviselhető lelki teherként nehezedett viszont rá az a tudat, hogy zsidó lévén, nem „mentesülni" óhajtott zsidó mivolta alól, hiszen őszinte hittel keresztelkedett meg; ámde annál inkább szükségét érezte, hogy sorstársaival együtt szenvedjen.

1944. december 2-án váratlanul ismét egy nyilas különítmény támadt a magányos villára. Egy szomszédban tanyázó SS-alakulat (!), Mallász Gitta gyors közbenjárására, fegyveres harcba bocsátkozott a nyilasokkal, s ez idő alatt az asszonyok egy hátsó kijáraton át elmenekültek.

A veszedelem tehát ismét elhárult, amikor Mallász Gitta megdöbbenésére Dallos Hanna előjött rejtekhelyéről, és a már viszszavonulóban lévő nyilas csapat vezetője elé állt:

— Zsidó vagyok.

Dallos Hanna a ravensbrücki haláltáborba került; 1945 tavaszán egy vasúti tehervagonban halt meg, ahová a tábor kiürítésekor zsúfolták be az őrök a még életben maradt áldozataikat.

Dallos Hanna életét a Biblia szelleme hatotta át.

Nemeskürty István

Berlini levél

Egyesült karácsony

Norvégiából érkezett a porosz fővárosba idén a Télapó. Az dig — szintén idén először — ereoslói fjord menti Drőbak városkája ajándékozta ugyanis a közel harmincméteres óriás fenyőt az újraegyesült Berlin lakosságának. A két polgármester üdvözlő szavai — amelyek a békét és az országok közötti megértést hirdették — a patinás Vörös Városháza előtt felállított színpadon hangzottak el, gyönyörű norvég népviseletbe öltözött lányok koszorújában, akik a messzi északról jött zenészekkel együtt több nyelven adtak elő közismert, középkori karácsonyi dalokat. Az óriás ádventi kalendárium naponta más nemzet kultúrájára nyit ajtót. A szabadtéri színpad óriási Mikulása tarkabarka Trabanttal érkezett ugyan, de kipufogógáz helyett csillagokat, szaloncukrot és fenyődíszeket szórt szerteszét maga után, a festett háttéren. A Városháza tornyából harsona jelezte a kürtmuzsika kezdetét, a közelben pedig szintén idén először eredeti norvég lazacot is árultak egy sátorban. A téren mindenütt az egyesült ország trikolórját és az egységes Berlin medvés címerét, valamint az Európai Gazdasági Közösség csillagos lobogóját lengeti a szél . . .

Bár az Alexen a többemeletes thüringiai piramis a régi, a szélben körbeforgó figurákkal, s a meisseni porcelán harangjáték is a szokásos, a hagyományos berlini karácsonyi vásár idén más mint korábban. Nemcsak azért, mert az újraegyesült város két fele most ünnepli együtt először a betlehemi gyermek születését — hosszú évtizedek óta. Hanem azért is, mert ez háromszor akkorára sikerült, mint az előző években bármikor.

Hat kilométer hosszan húzódik, az Alexanderplatztól a Városháza sétányon át, a Miklós negyeden keresztül a Jannovitz-Brückéig. Másfél száz álló és mozgó sátor sorjázik, amelyeket tizenötezer fenyőcsemetével díszítettek. Idén először a Feketerdőtől a Hansa-városokig a megnagyobbodott ország sok-sok északi, déli, keleti és nyugati vásrosának nevét böngészhetjük a standok felett. A tájjellegű ételek, italok, helyi specialitások sokaságát végigkóstolni talán hetek alatt sem lehet. Így aztán a régi német közmondás szerint valóban a válogatás édes kínjait élhetik át az emberek, a lehetőségek tömkelegében. Tölgyfa hordókon frissen csapolt hideg sör és türingiai forró virsli, vagy éppen nürnbergi forralt bor, tengerparti drog és frissen sült bajor perec, a legfinomabbnak mondott lübecki marcipán és mézeskalács, illatos fahéjban pörkölt mandula, meg vörös cukormázba mártott alma a legjellegzetesebb specialitás.

A hagyományhűen újjáépített Miklós-negyed a 750 éves Kelet-Berlin büszkesége volt — joggal. Girbegörben kanyargó macskaköves sikátoraiban, parányi terein, s a sétálóutcák boltívei alatt most valóban középkori a hangulat! Gótikus templománál élet-nagyságú betlehemi szoborcsoport várja a gyerekeket. Előterében pedig hamisítatlan karácsonyi vásár — ahogyan az régi krónikákban meg van írva. Ponyvákra rakják portékájukat az árusok: kékfestő vásznat, viaszból öntött gyertyát, szárított jerikói rózsát kínálnak többek között a karácsonyi asztalra, no meg abaposztó papucsot, filckalapot, fából faragott klumpát ajándékba. A mesteremberek rendelésre készítik a kliensnek a kovácsoltvas gyertyatartót, kulcsakasztót, ajtókilincset és kopogtatót — az állatbőrből készült fujtató is muzeálisan korhű. A cserepes előttünk forgatja a korongot, formázza a hidegben a nedves agyagot, majd mázazza — név szerinti ajánlással —, s a kemencében kiégeti a csuprot, a mécsest, vagy a dísztálat. A híres türingiai üveget ott fújják, a csengettyűárus apróbb hangszereket is rögtönöz a helyszínen, mindig sok a bámulója a miniatúra-piktornak.

De legcsalogatóbb a lacikonyhasor! Disznótorral kezdődik a nap, s a belsőségeket serpenyőben pirítják porhanyósra, fűszerekkel megszórva, hagymával is dúsítva, burgonyával körítve. Nyárson forgatják a malacot, rablópecsenye és roston sült is akad. Frissen gőzölgő lencselevest is mérnek cserépköcsögbe. Aztán jöhet sorra a monstre-kóstolóban a mézeskalácsos vagy a palacsintás, no meg a krumplipuffancsárus . . . A vattacukorról nem is beszélve. Az árak mérsékeltek és a bőségesen adagolt porciókhoz kedves mosoly, szíves szó is jár, bármikor, bárkinek, a középkori ruhákba öltözött fiatalok részéről. Bevallom, ettől lett igazán ünnepi hangulatom!

Mint ahogy a festői reneszánsz „szerelésbe" bújt művészcsoportok — az énekes kvintett és velük a csengettyűtáncosnő, vagy később a fúvósötös — sem hederített a rohamszerűen feltámadó szélre, a dermesztő hidegre. Legfeljebb csak a havas eső elől menekültek az árkádok alá a templom előtti térről, de percek múlva újra felhangzott az Európa-szerte közismert középkori dallam. Az az érzésem támadt, hogy nem is önmagukért szorulnak a falak oltalmára — csupán hangszereiket féltik —, mert hangjukat, ujjaikat nem kímélve játszottak, önfeledten, őszinte szívvel, ingyen . . . Csoda-e hát, hogy a morc idő ellenére az alkalmi közönség apraja-nagyja is kitartott, s a számok végén mindig lelkesen tapsolt? Lám, így gerjeszti egymást a türelem, a szeretet . . .

Magyar turisták errefelé ritkábban vetődnek — ők inkább a zsibárus sátrak között lökdösődnek, keveredve szerbekkel, románokkal, olcsó áruk után kutatva lázasan, törökökkel és arabokkal alkudozva. Így Közép-Európa középkori kultúrája továbbra is csak azoknak üzenhet, akik amúgy is ebben a közegben nőttek fel, nemzedékről nemzedékre, évszázadok óta. Figyelem a lazán hullámzó tömeg öltözékét, hallgatom a járókelők beszédét . . . A Nikolai-Viertelt többnyire a nyugati térfélről ismerkedőbe érkezett németek, olaszok, osztrákok, vagy a helybéli „jobb körök" járják érdeklődve. Arról nem is beszélve, kik szánnak időt és pénzt a Városháza pompás címertermében a vasárnapi koncertre, vagy a műemléki Miklós-templomban a beléptidíjas adventi hangversenyre?

Vajon hány honfitársamat érdekli egyáltalán, hogy eredetileg Türingiában ringott a tipikusan magyarnak tartott kékfestés bölcsője? Hogy milyen a füstölőként használt jerikói rózsa illata? Milyen a tengeri lazac íze? Milyen a forró grog — hamburgi módra? És azt már alig merem említeni, milyen feledhetetlen egy ófelnémet nyelvű középkori dallam — öt szólamra, korabeli hangszereken kísérve, nőiesnek tűnő férfikontratenorral . . .

Ilyenkor hiába lobogtatja mellettem csillagos lobogóit a gazdasági közösség — menthetetlenül távolinak tűnik még az Egyesült Európa . . . **Wagner István**

Nálunk nem ismert Chagall-illusztrációkkal

Négy mese az Ezeregyéjszakából

Míg az Ezeregyéjszaka *írók és költők* egész sorát ihlette újabb és újabb alkotásokra a századok során, addig — noha a különböző kiadásokban természetesen számos illusztrátora volt —, igazán magasrendű *képzőművészeti alkotások nem születtek* a halhatatlan keleti mesefüzér inspirációjára. Egészen addig nem, amíg 1945-ben, amerikai emigrációjában — talán nosztaligából is — a saját gyökereit ugyancsak a keleti kultúrákban kereső *Marc Chagall* neki nem látott néhány Ezeregyéjszaka-darab illusztrálásának. *„Szinte úgy tetszik, mintha a világ egy olyan képességekkel, adottságokkal és gyökerekkel rendelkező művészre várt volna, amilyen Chagall volt; érzékenység és hagyomány benne megtestesült konstellációjára volt szükség ahhoz, hogy az arab történetekhez velük egyenrangú és egylényegű illusztrációk születhessenek... Olyan festőre volt szükség, aki kellő beleérzéssel tudott elmélyedni Kelet nyelvében és képzeletvilágában és tudta átültetni mindezt az európai művészet képi világába"* — írja róla a karácsonyra megjelent *Helikon-album* előszavában *Norbert Nobis*.

Így született az angol kiadás alapján átültetett, *Négy mese az Ezeregyéjszakából* című kötet, amely *Prileszky Csilla* prózai és *Tótfalusi István* versfordításai segítségével, de mindenekelőtt a legfőbb díjjal, *Chagall tizenhárom színes és tizenhárom fekete-fehér litográfiájával* (ha nem is olcsón) a magyar olvasó és művészetkedvelő közönség számára is hozzáférhetővé vált. Ha valaki igazán szép kivitelű, és a tetejében eredetiben szinte sehol sem látható Chagall-munkákat akar a lakásában tartani, jól teszi — föltéve, hogy teheti —, ha megvásárolja ezt a ritka sikeres kivitelű mesealbumot, melynek kivitelezői megérdemlik, hogy nevük leírassék: a könyvet *Murányi Zuzsa* tervezte; művészeti vezető: *Kovács Imre*.

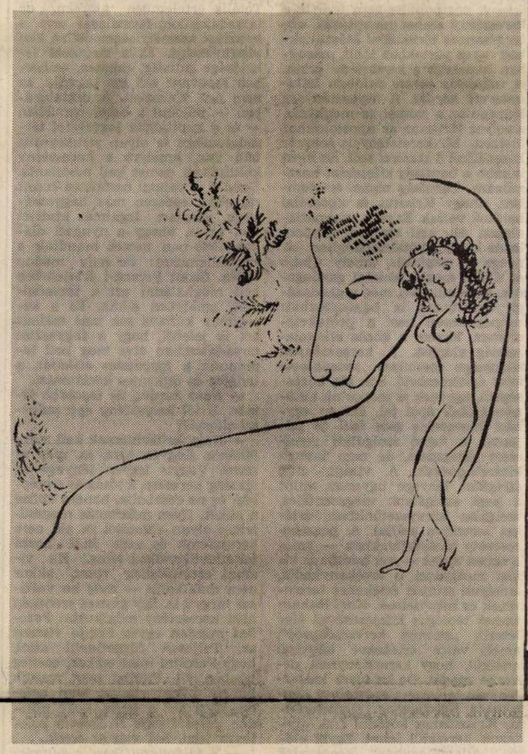

Nemzet születik

A kiváló középkortörténész, Balázs György Magyarország történelmének egy érdekes szakaszát ragadja meg karácsonyra kiadott új munkájában: az Árpád-házi királyok uralkodásának azt a szakaszát, amelynek során a honfoglalástól a 13. század végéig a magyar nemzet kialakult, és valóban Európa egyenértékű állama lett. A Novotrade Rt. kiadásában megjelent, kivételesen szép albumot Szelényi Károly fotóművész munkái díszítik, köztük itt először látható középkori tárgyfotók.

Az oldalpárt szerkesztette Lukácsy András

Radó György két új Madách-könyve

Regényesen és tudományosan

A NYOLCVANADIK ÉVÉHEZ KÖZELGŐ *Radó György* a legmunkásabb magyar írók egyike. Nemzeti könyvtárunk katalógusában két dobozt foglalnak el a műveit regisztráló cédulák. És alighanem ő az egyik *legsokoldalúbb is.* Irodalomtörténész, tudós bibliográfus, műfordító, szépíró, szerkesztő — mégpedig a tárgy megkívánta tetszés szerinti nyelven. Mert Radó György szinte akármely szláv, germán vagy román nyelvből és nyelvre fordít; ő szerkeszti a Fordítók Nemzetközi Szövetségének Budapesten megjelenő *Babel* című folyóiratát is.

Ez a tematikai, műfaji és nyelvi gazdagság éppen, hogy nem kaotikus Bábel: jól kiválik belőle a *Petőfi* világirodalmi hírneve és a *Madách Imre* iránti érdeklődés. Radó György Petőfinek orosz irodalmi befogadását rajzolta meg; *Az ember tragédiájának* pedig a világ nyelvein való diadalútját kísérte végig, még a 60-as, 70-es években egy nagyszabású hatrészes tanulmányban.

Madách-kutatásait most egy frissen megjelent életrajzi regény *(Így élt Madách Imre,* Móra Ferenc Könyvkiadó, 1990.) és egy korábbi tudományos Madách-életrajz („Életrajzi krónika", Salgótarján, 1987.) reprezentálja.

A Móra Kiadó *Így élt*-sorozatának ez a legújabb kötete kétszeres olvasói öröm a kritikusnak. A népszerű és megújulásra is képesnek bizonyult *Így élt*-könyvek az „aluljáró-irodalom" áradatában is rendületlenül állnak a klasszikus vártán, s képesek a leghozzáértőbb szerzőket foglalkoztatni. Radó György Madách-regénye különösen kiválik szakszerűségével az eddigi szériából, ugyanis ott örvénylik mögötte mindaz a hatalmas ismeretanyag, amiből az „életrajzi krónika" épült. Természetesen nem az adatok elmesélt változatát vagy lírai „felöntését" kapjuk. Radó György kellő távolságtartással, inkább az eszszé, mint az epikus megjelenítés eszközeivel kalauzol bennünket Madách életének tágas útjain és titkos ösvényein. (Lásd például a nagy kedvvel formált családtörténeti fejezetet vagy „az asszony tragédiáját": a *Fráter Erzsébettel* kötött házasság történetét a válás sebző kudarcáig.) Külön meg kellett keresnem a könyv impresszumában a képszerkesztő nevét *(Csejdy Virágnak* hívják), hogy elmondhassam dicséretére, mily pontos-gondos képillesztésekkel hangszereli az írói szakszöveget.

A MADÁCH-ADATOK ENCIKLOPÉDIÁJA, az „életrajzi krónika" a Madách-nagyságrendnek kijáró műfaj, hiszen Petőfi költészete mellett igazán csak *Az ember tragédiája* jutott világhírre a magyar irodalomból. Amikor *Arany János* felfedezte ennek az egyetemes szimbolikájú, hatalmas világköltemények a bírálatért hozzá forduló szerzőjét, Madáchot csalhatatlanul a Petőfi utáni egyetlen eredeti tehetségként definiálta. Radó György ezekre a világirodalmi dimenziókra függesztett szemmel tulajdonít jelentőséget a legapróbb Madách-adaléknak is, és nemcsak a bölcsőtől a sírig gyűjt össze Madách életéről minden elérhetőt, de a diadalmas Madách-utóélet dokumentumait is előnkbe adja. Páratlanul gondos egyeztetésekkel szembesíti az ellentmondásokat, néhány soros adatminősítései pedig miniatűr tanulmányocskák, ráadásul mindez olvasmányunk is érdekfeszítő. A hétköznapok eseménysemmiségei és az irodalmi géniusz parnasszusi életrajza montirozódnak egymásra, sokszor szinte regényes izgalommal. Íme például a bolhák és a poloskák szerepe a Madách-bibliográfiában! — 1837 decemberében Madách bolhacirkuszt látott; 1856-ban „megkapja karácsonyi ajándékul *Bory László A bolhák eredete* című tréfás hőskölteményét". Ha mármost ebbe beleolvasott, fel kellett merülnie emlékezetében ifjúkori élményének. 1862 augusztusában Madách kétszer is hajnali négykor kelt, harmadnapon ráadásul le sem hunyhatta a szemét, mert a gyógyfürdőjéről híres Szilácson — ahová útitárssal együtt szekerezett — „végig a szobájukba hallatszott a táncterem zenéje", és szállásheIyük, a Pest fogadó ráadásul „poloskásnak bizonyult". Ezt a három fáradt napot azonban Madách *nem akárkivel, hanem Arany Jánossal csinálta végig!* Mit érdekelte hát őket a többszörös hajnali ébredés, az éjjeli kialvatlanság, a sajgó poloskacsípés: a felfedezett és a felfedező végre szemtől szemben ült egymással, s mohó beszélgetések búvárharangjaival alámerülhettek a sivár felszínről a költészet mélyvizébe. Különösen a Pestről Nógrádba induló Arany Jánosnak kellett állnia a sarat, nemcsak azért, mert elered az eső, hanem mert ő már a váci vonathoz menet hajnalban kelt, aztán pedig azt kellett tapasztalnia, hogy Madách a lópatkoló kovács részegségére hivatkozó „csellel késlelteti utazásukat" Sztregováról, hogy még több idő jusson az életből az irodalomra.

RADÓ GYÖRGY FILOLÓGIAI PRECIZITÁSA és lelkiismeretessége lefegyverző. Tisztázza, hogy Madách 1823. jan. 20-án, kedden, Fábián és Sebestyén szentek napján született, és hogy 1864. nov. 5-én, szerdán éjjel, halála előtt félórával öt szem szőlőt evett. Maximális pontossággal határozza meg a színtereket is. Csak egy példát erre: ama végzetes losonci bál színhelye, amelyre Fráter Erzsi a gavallérjával ment el, „a Fekete Sas vendéglő volt, ma: Ulica Cervenej Armády 5.", azaz Vörös Hadsereg utca (ha ugyan még az...)

Madách „életrajzi krónikáját" a nagy szülöttéért minden áldozatvállalásra kész Nógrád megye jelentette meg. Kiadta a megyei könyvtár, nyomtatták Balassagyarmaton, de árát nem tüntették fel. Pedig sokat ér.

Kovács Sándor Iván

Az Aranybulla — hasonmás kiadásban

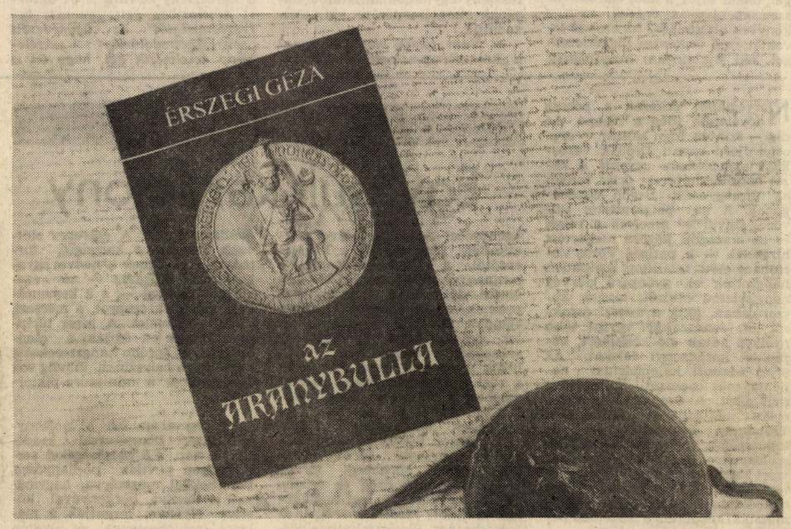

„Magyarországon újabban elhatározták, hogy az egész nép gyűljön egybe évente kétszer, s kedves fiunk Krisztusban, a magyarok kiváló királya személyesen tartozik köztük megjelenni. Ilyenkor a zavargó tömeg józan önmérsékletében megzavarodva, a királytól kellemetlen, sőt igaztalan dolgokat szokott követelni... Emiatt zavarban van a király, s hogy a forrongó tömeg ilyetén kívánságainak eleget tegyen, megsérti az igazságosságot, megszegi a békét, s ezáltal csökken királyi hatalom. Attól tart, ha joggal nemet mond a jogtalan követelésekre, saját maga és övéi személyes veszedelembe kerülnek."

III. Honorius pápa írja le ezeket a sorokat az *Aranybulla* kibocsátásának esztendejében, 1222-ben, s mint arra a Helikon Kiadó ez évi „slágerkiadványának", az ősi okmány hasonmáskiadásának kísérő tanulmányában *Érszegi Géza* rámutat, a hajdani népgyűlések hangulatának lecsillapítására, a királyi hatalom megerősítésére, a korona sérthetetlenségének megőrzésére (és ezzel egyben az egyház hatalmának megerősítésére) jöttek létre az első effajta „társadalmi szerződések". 1215-ben *Földnélküli János*, angol király alattvalói írták le követeléseiket a *Magna Charta Libertatumban*, vagyis a „szabadságjogokról szóló nagy oklevélben"; két esztendővel később pedig a mi *II. Andrásunk* volt kénytelen kiadni hasonlót. Tisztáznunk kell tehát valamit: *nem annyira a királyi engedményelvelekről, mint inkább a nép által kikényszerített jogok kodifikálásáról volt itt szó.*

Az *Aranybulla* megnevezése *névátvitelen* alapult. A *bulla* szó ugyanis latinul cseppet, golyót, kerek vagy félgömbölyű fémgombot jelentett — vagyis tulajdonképp a pecsétet magát. Míg a kisebb rangú oklevelek méhviaszpecsétet kaptak, a fontos iratok fémből — leginkább ólomból készült — pecsétet. Ezt ritka esetben aranylemezzel vonták be, s épp e ritka eset állt elő legelső „alkotmányunk" esetében is, amelynek fennmaradt korabeli másolati példányát, pontosabban annak tökéletes hasonmását veheti most kézbe a ritkaságkedvelő közönség, a gyűjtő.

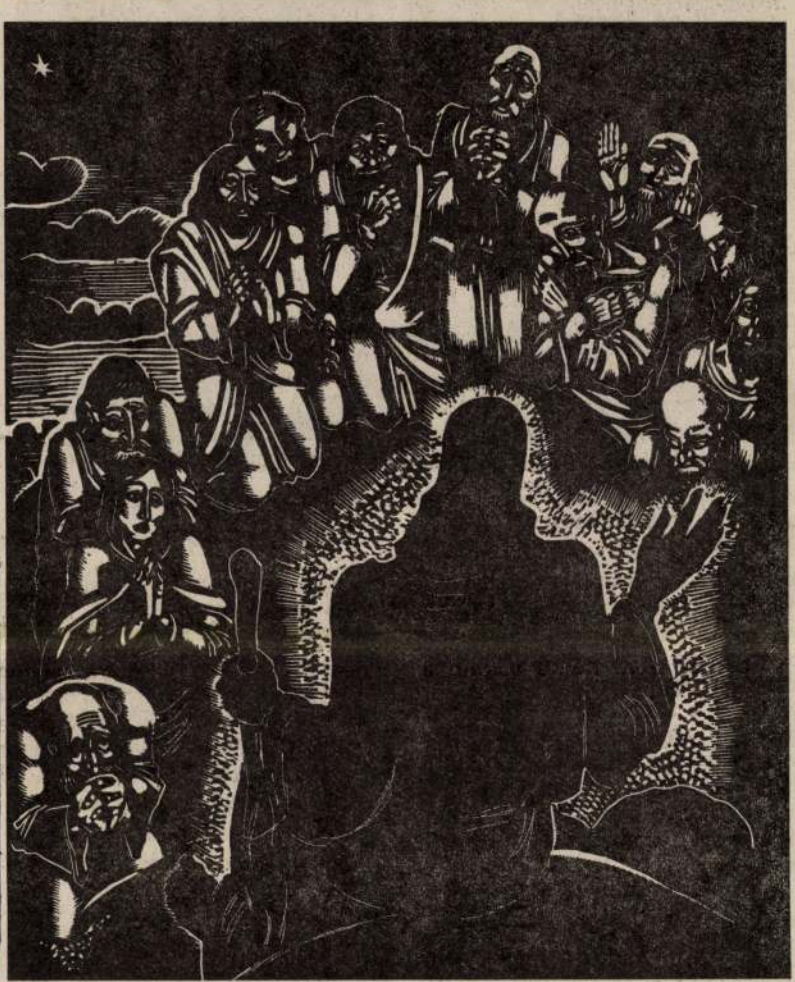

A tudomány csodálatos világa

Arisztotelésztől

Már a régi görögök is... Így kezdődött szinte valamennyi egyetemi tankönyvem, amelyik tudománya történetének felvázolásával vezette fel anyagát, lett légyen az kémia, botanika, ásványtan, vagy fizika. S jóllehet már mosolyogtunk ezen elmaradhatatlan passzuson, a modern természettudományos gondolkodás forrásánál mégiscsak az ókori Hellasz és legfőképpen *Arisztotelész* állt, aki mindent fel akart deríteni, amit csak a természeti világról addig tudtak, vagy tudni lehetett. A mai természettudomány egyszerűen *nem érthető meg* a múltban felhalmozódott — akár mára megcáfolt, vagy kiegészített — tudásanyag ismerete nélkül, mint ahogyan a ma élő tudósok is rendszeresen visszanyúlnak elődeik munkáihoz.

H. G. Wells népszerűsítette a legfrissebb tudományos eredményeket, köztük a darwinizmust

A tudománytörténet egyben az emberiség kultúrájának története is. S éppen ezért szomorú, hogy „az atomkor" átlagembere nemigen próbálkozik a természet számára áttekinthetetlenül bonyolulttá és hozzáférhetetlenné vált törvényeinek megértésével. Ekképpen alakulhat azután — ahogyan azt nap mint nap láthatjuk — a racionális irracionálisnál

tosságának e csodálatos bizonyítéka egyben a természettudomány egységét is aláhúzza, miként azt A tudomány csodálatos világa is hangsúlyozza. Darwin elméletének egyik ellenzője a kor vezető fizikusa, Lord Kelvin ugyanis a Nap hőjéről végzett számításaiból azt a következtetést vonta le, hogy ezt a csillag összehúzódása hozza létre, s a Föld nem lehet régibb 20 millió évesnél, holott Darwin bolygónk korát 300 millió évesre becsülte. A Nap hőtermelésének mechanizmusát és a darwinizmus földtörténeti alapelveit azután a múlt század végének óriási tudománytörténeti eseménye, a radioaktivitás felfedezése igazolta.

Ez pedig egy lengyel nevelőnőből lett fizikus, Marie Curie, azaz eredeti nevén Maria Sklodowska nevéhez fűződik, aki egyben bizonyította, hogy a nők a 19. század végére képesek lettek betörni a tudományos kutatás addig lényegében férfiak

Albert

uralta
polóniu
akkor
zika é
atomi
az ato
felé. A
e téren
szönhe
káig m
is meg
lásunk
kintély
általán
telmez
mély r
choana
zásásn
ember
hatolás
ismere
amely
zőmű
bizony
alakít
A
ugyan
ként"
lános
század
legered
Einstei
mazódo
nak, a
gyerme
hasem
később

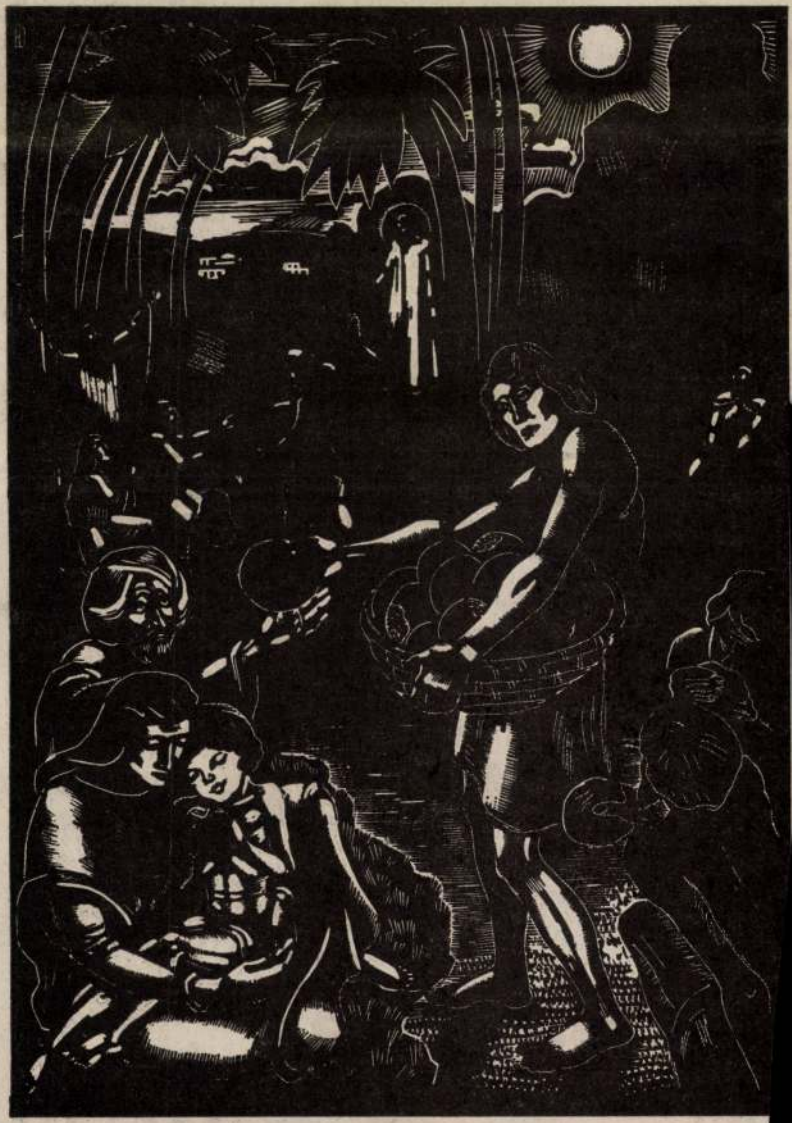

mértéke évi 30%, 2, illetve 3 teljes év után
névérték kamatos kamatát fizetjük.

táblázat adatai a december 3-a után vásárolt
letéti jegyekre vonatkoznak.

bruttó	nettó
3 000 Ft	2400 Ft
6 900 Ft	5520 Ft
11 970 Ft	9576 Ft

kamatot fizetünk.

letéti jegyek a bank központjában
st V., Deák Ferenc u. 5., tel.: 118-2007)
irendeltségeinél vásárolhatók meg.

az év is
végződik!

RÁCSONYKOR

22-én este 6 órától

tóriumokat, s hogy azokban az ő igazi élménye.

— Mondta az angyal, de inkább kisebb a bűcsúpuszinál nagy ti-

8.55: Képújság
9.00: Torna
9.05: Mesemondó — angol filmsorozat
9.30: Mesék a hó alatt — rajzfilm
10.35: Egy év fókák és pingvinek között — rövidfilm
11.05: Védjük meg a gyermekeinket! — angol zenés film
11.55: Kapcsoljuk Rómát!
12.30: Képújság
13.25: Képújság
13.35: A vasálarcos — angol rajzfilm
14.35: Mickey Mouse Budapesten
14.50: Ajándék a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak
16.15: Mi leszünk az unokád — pályázat
17.15: Virág karácsonykor
17.20: Győzni minden áron — olasz tévéfilmsor.
19.00: Hírek
19.05: Esti mese
19.20: Zenés tévészínház:
17.25: Naptár
17.30: Hármas csatorna
18.15: Giffoni filmfesztivál
19.00: Engedjétek hozzám . . . A hitről
19.05: Esti mese
19.30: Híradó
20.05: Van öt perce?
20.10: Szomszédok
20.45: Hírháttér
21.30: Edith Piaf — francia film
22.25: Paletták — Árulkodó kártyák
22.50: Híradó
23.05: BBC-híradó

Tv2:

17.00: Képújság
17.15: Tv2 — Riportok
17.40: Sípercek
17.45: Kérdezz! Felelek
18.00: Telesport
18.25: Gyerekeknek
18.46: Tv2
19.00: Utolsó ítélet — tévéváltozat

Dallos Hanna

terve a nehestöváros
mignet pálzárátin
Repr.

MAGYAR IPARMUVESZET

1934. 24. l.

Mét

Dallos Hanna

Jamstreter R. M. Rilke
magyarországi kornetásához.

Repr.
Magyar Iparművészet

1930. 94, 95, 96,
97. l. képek

észités. Heti 1 óra.
orlatra./:Elméleti esztétika.
et.:/ Heti 2 óra.

készités. Heti 1 óra.

gorlatra. Heti 2 óra.

dók a hallgatósággal együtt
vábbá a vizsgálati anyagot. A
olvasmányok, továbbá a tételek
és bibliografiai alapismeretek
leti anyag bemutatása.
adók által kiadott egyetemi
meg.
yakorló tanár, Dr. Haraszthy
e szenior, Nagy Zoltán egyet.
nársegéd.
moknál havi 5 pengő. - A heti
A heti 3 órás tanfolyamoknál

nájus 31-ig.
zélése: Dr. Haraszthy Gyula és
nél minden nap d.e. 11-12 kö-
VIII.Muzeum körut 6-8.I.:/

3 P.

Dallos Hanna

írod

Magyar Grafika

1932. XIII. 1–2. sz.

MDK

Dallos Hanna, iparművész.

Amtén a különböző gyárak gyűjtére készített dobozaival tűnik ki.

Maria Valéria – u. i termek. – „Művészet az Iparban" kar. kiáll. – Ujmagyars. 1941 XII. 5

Dallos Hanna

Naptár fejlecek

Repr.

Magyar Grafika

1931. 1–2. sz

Kéfer

Hármas kép.

Ezen aranykeretes
kissé alább kis fiát: „Fere
alól ábrázolva szemléljük
vektől,-alól

balra: „Mit Vorbehalt g
s jobbra: „Dr. ů. Verl. v. D

Könyomat, méretei

Ltfra 8061

Dallos Anna (Hanna)

Grafikus

1923-28 !

Eimisk 1930. 82. l.

Sparen Lell Évk

Dallos Hanna

grafikus

l. Éimisk 1930

34. l. 37. l.

47. l.

Yarm. Ysk Tok 82.

Átfutó tételek		Összes				
Bevétel	Kiadás	Bevétel	Kiadás			
		61.720.–	58.440.68			
		155.160.–	105.852.71			x 10,000 spe [illegible]
		69.800.–	66.785.18			
		193.580.–	142.663.45			
		74.600.–	73.131.88			
		234.190.–	161.086.75			
+ 37225.–		308790	234217	+ 74583.–		

megnva

Dallos Hanna

vodalom

cnod

Derecsényi, Desider:

Modern Hungarian Wood-Engravers.

The Hungarian Quarterly

1936. 2. 4. Teppel

LANTOS

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Hanna
grafikus-fametszőművész

MAGYAR HÍREK

1984 AUG 1 8

1021 *

Dörgő Lajosné (USA) levelezőnk küldte szerkesztőségünknek Dallos Hanna egyik igen szép fametszetét. A küldeményt ezúton is köszönjük.

ben hadifogolyként érkeznek majd Franciaországba... Számos levelet idézhetnék, melyben a volt magyarországi francia menekültek mélységes hálával és szimpátiával vallanak hazánkról, de ez a kiadvány is elegendő, hogy meggyőzze francia barátainkat: honfitársaikat nem ellenséges, hanem baráti ország fogadta be. Reméljük, hogy soha többé nem térnek vissza e nehéz idők és hogy gyermekeink szabadon nyújthatnak majd kezet egymásnak.

KULIFAY IMRE,
a Franciaországi Magyar Református Misszió lelkipásztora, 1946.
(BALÁZS ÁDÁM FORDÍTÁSA)

atonbogláron, 1942-ben

MDK

Kner Izidor - Dallos Hanna, graf.

fametszetü arcképe Dallos Hannától, fenti
/K.I./ nyomdászsága félévszázados jubileumára.

Magyar Grafika. 1932. 55.l.

MDK

Dallos Hanna

Dolgos magyar rajz.repr.

Magy.Iparművészet,1930. 3-4.sz. 61.l.

Dallos Hanna

Tervével részatvett,a Budapest szőv. szignet-pályázatán.

R.K.: Bpest szőv.szignetpályázatán.

Magy.Iparművészet, 1934. 35.lap

MDK

Dallos Hanna, graf.

ötletes és szellemes grafikai ábrázolásban mutatta be a nyomtatvány fogyasztót.

Fabius Cunctator: A Magyar Nemzeti Nyomtatványkiál
Műcsarnok.
Magyar Iparművészet. 1937. 193-195.l.

KNER IZIDORNAK

NYOMDÁSZSÁGA FÉLÉVSZÁZADOS JUBILEUMÁRA A

MAGYAR GRAFIKA

(DALLOS HANNA EREDETI FAMETSZETE)

„Goethe a világ könyvművészetében"

A Goethe-év nemzetközi kiállítására. Leipzig, 1932

A Verein Deutscher Buchkünstler több rokontestülettel egyetértésben és gondos együttmunkálkodáson alapuló, körültekintő előkészületek után megrendezte a Goethe-év kiállítását, mely a nyomdászat, könyvkötészet, könyvkiadóművészet és könyvillusztrálás terén egyike a legérdekesebb nemzetközi kiállításoknak.

Ez a kiállítás nem a mondvacsinált „nemzetközi" kiállítások számát szaporítja, hanem példaképe az igazi nemzetközi szellemnek, a nemzetközi kulturális együttműködésnek. Mint ahogy 1914-ben Leipzig, a könyv Mekkája mutatta meg a könyv, a könyvkultúra igazi nemzetközi művészetét, a népek megértését a könyvön keresztül, úgy most újra Leipzig mutatta meg, hogy a világ összes nemzete felvonul a nagy, mindig élő, halhatatlan Goethe ünneplésére.

A szellem nagy ünnepe ez, mert ez a kiállítás bizonyítja, hogy Goethe szelleme mennyire él a világ összes nemzetében, a szép betű, a nemes papír, kulturált nyomda és könyvkötészet, valamint a könyvművészek légiója mint dolgozik állandóan Goethe szellemi termékeinek szebbnélszebb kiadásán, közvetítésén.

Goethe neve nemcsak mint egy jubiláris alkalom, mint egy sokezerszer kiadott szerzőé alkalmas egy könyvművészeti kiállításra, hanem Goethe, a nyomdászpatrónus, a szép betű, szép papír és szép könyv szeretője és gondozója, életében kiadványainak leggondosabb nyomdai ellenőrzője és tanácsadója, Goethe a grafikus és grafikagyüjtő méltán jegyzik e kiállítást.

Gáborjáni Szabó Kálmán: Faust. Eredeti fametszet. 1932.

Gyöngyi László, Dallos Hanna és Mallász Gitta, graf.-k. MDK

Itt látható, mit jelent a nyomtatvány a mai ember számára, bölcsőjétől a koporsójáig. Gyüjtője és tervezője.

-rp.-: Magyar Nemzeti Nyomtatványkiállitás a Mücsarnokban.
A betü története a képirástól a gépirásig és Gutenbergtől napjainkig.
Pesti Napló. 1937. aug.24. 8.1.

MDK

Dallos Hanna, festő

xxxxxxxxxxxxxxx

Radnóti M: A Livre d'Art világkiáll. Literatura
VI.évf. 1931, 5.sz. 165 l.

MDK

Dallos Hanna

s.f.: Grafikai . . . művészetünk ...
Az Est, 1934. máj. 19.

MDK

Dallos Hanna

Dékány A: Az Ipm. Társ. Gy.K. emlkiálla.
Magyarság, 1934. máj. 19.

MDK

Dallos Hanna

Rosner,K: Ungarske Kunstnertresnitt i det tyvende arhundre. Oslo, 1935.

MDK

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.

1.

Dallos-Mallász, grafikusok

XII. Plakát. "Ungarn" /1934/. Fekete repr. 65.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Dallos Hanna, grafikus

AIII. Plakát. "Iparművészeti kiállitás" /1932/. Fekete repr. 65.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Dallos Hanna,1907-1945/ ,grafikus

Egy másik jellegzetes plakátján,az"Ovomaltine"-n a dekorativ stilizáltság és a nagy szinfelületek dominálnak. 54.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Budapest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Dallos Hanna, 1907-1945, grafikus

Mallásszal, társával szembena mélyebb gondolati tartalmata hővösebb szineket, a komolyabb tónust képviseli, mig a könnyedséget, a derüs szineket és az üde gyermekmotivumokat Mallász képviseli. 54-old

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Dallos Hanna,1907-1945,grafikus

Művészetét leginkább az "Iparművészeti kiállitás"c.plakátja jellemzi/1932/.Az ipart jelképező kalapács és a művészetre utaló pillaggó együttese ötletesen zimbolizálja az iparművészetet. XIII.kép. 54.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Dallos Hanna,1907-1945,Mallász Gitta,1907-,grafikusok
------ ---------

"Fecske cigarettapapir és hüvely"c.plakátjuk/1936/, könnyed festőiségével,derüs szinvilágával közös müveik minden jellegzetességét magán viseli. 54.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Budapest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Dallos Hanna,1907-1945,Mallász Gitta,1907-,grafikusok

Legjellegzetesebb müvük az"Ungarn"c.plakát,/1934/.A jobb sarokban parasztférfi és nő stilizált alakja.Vállukon szines aratócsokor.A kék felületen tisztán rajzolódnak ki a felirat fehér betűi. AII.kép. 54.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 961.Franklin Nyomda.Bp.

Dallos Hanna,1907-1945,Mallász Gitta,1907-;grafikusok

A festőiség stilusában dolgoztak,rendszerint együtt. Nyugat-Európa formakultúráján nevelkedett müvészetük felfrissül a népmüvészet elemeivel.Hangulati elemek dominálása,festői előadásmód,ragyogó szinpompa,életvidám szemlélet jellemzi plakátmüvészetüket. 54.ö.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Dallos Hanna

tanítványa Széhely Péter

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 277 l

MDK

Dallos Hanna

Művészet 1938. III. évf. 22. sz. 16o.l.

MDK

Dallos Hanna

Fametszetei a Györgyi Kálmán emlékkiallitason.

Reiter László: Könyvművészet a Györgyi Kalman emlékkiallitason.

MI.1934. 87.88.1.

„Osendélet:" Dalmai Adrienne.

Megys Nemzet.

1949. III. 18., 3. old.

(:Riport.:)

Dallos Hanna

fametszetek

Tér és Forma, 1933 : 19 l.

~~Művészek, XX. a. 2. f.~~

Dallos Hanna (grafikus, fametsző)

Hungarian Quarterly 1936.

Vol. 1. No. 2. 322 - 331. l.

Dercsényi Dezső: Modern magyar fametszők

Dallos Hanna

A gratika minden ágával foglalkozik
Első fametszetei Rilke illusztrációk
és egy szériа a „Szt Imre hercseg legendá-
hoz.

„Az Isten-imádók" (repr.)

THE HUNGARIAN QUARTERLY, Vol I No 1 1936
(Dercsényi Dezső)

Ballos Hanna

Művei szerepelnek Soó Rezső ex libris, kisgrafika gyüjteményében

Weiner Mihályné:Magyar ex librisek Soó Rezső kisgrafika gyüjteményében

Művészettörténeti Értesitő 1974/1 79.old.

Dallos Hanna

Magánistolájában tanult

Székely Péter szobrász

Népszava 1972 szeptember 10

8. old.

Dallos Hanna

magániskolájában tanult

Pierre Székely (Székely Péter)

Láncz Sándor: Kiállításról kiállításra

Magyar Hirlap 1972/233 6 old.

MDK

Dallos, Hanna

Rosner K: A milanói Triennale. Magy. Iparművészet, 1933. 94 l.

Dallos Hanna

Magyar Bibliophil Társaság 1930-ban könyvművészeti szempontból díjazta

Dallos Hanna: „Szüz Szent Imre Herceg Legendája" (Egyetemi Nyomda) cimü fametszetes munkáját, a szöveg és illusztrációk egységes stilusa miatt.

M. 930. XII. 12.

Dallos Hanna,

Székely Péter – Pierre Péter szobrászművész Párizsban él 1946. óta, – 1983 júniusában Pesten van. Elmondja az érettségi évében 1942-v. 1943-ban találkozott Dallos Hannával, mesterévé lett abban a keleti, ázsiai értelemben, ahogy ott a mestert megkülönböztetik a tanártól. A mester az emberrel foglalkozik, nemcsak a tudományával, ismeretével. Sáltala ismerte meg azt a lényeges realitást, ami a művészet és a társadalom kapcsolatára vonatkozik.

Vastapos.

1983. dec. 29. Petőfi 22. 20

M.D.K.

Dallos Hanna

Reklámgrafikában tartja az egyik legtehetségesebb iparművésznek Dallos Hannát Szokolay Béla az "Iparművészet" szerkesztője.
A "Fiatalok" c. cikk-sorozat erre-vonatkozó részében nyilatkozik/a szerkesztő. erről/

Szinházi Élet. Bp. 1931. juni 14-2o. XXI. évf. 25. sz. 39-41. lap.

MDK

Dallos Hanna

Az éj közel van és hüvös, fam. repr.

Nagy S: Emlékbeszéd Györgyi Kálmánról.
Nagy. Iparműv. 1930. 95.sz. 96 l.

MDK

Dallos Hanna
1907-1945

"Iparmüvészeti kiállitás"

"Ovomaltine"

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp.1961. 18-66.l.

54.l.

MDK

Dallos Hanna

fametszet, repr.

Nagy S: Emlékbeszéd Györgyi Kálmánról.
Nagy. Iparműv. 1930. 95.sz. 97 l.

94-97 l.

MDK

DALLOS HANNA / 1907- 1945/

Mallász Gitta

és Dallos Hanna:

"Fecske szivarkapapir" 1936

"Buris buzagyöngy" 1939.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.Bp.1960.
32.l.

Dalles Hanna

MDK

Repr:

"Iparmüvészeti kiállitás" 1932.

65.l. XIII. kép.

KISS SÁNDOR : MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVEI II. Bp. 1961.

18-66.1.

Gallos Hanna

Festőművész

Nemzetközi ex-libris kiállítás Szegeden - a Kultúrpalota nagytermében - ex-libriseivel szerepl.

Magyarország

1934 X. 25

Dallos Hanna

MDK

REPR:

Dallos-Mallász:"Ungarn" 1934
65.l. XII. kép.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT.
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961.
18-66.l.

Dallos Hanna MDK

Dallos-Mallász:

"Ungarn" 1934

"Fecske cigarettapapir és hüvely" 1936.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT
ÚJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp.1961.18-66.l.

54.l.

Dallos Hanna, [ ]

L. Székely Vera

Rajka Ágnes: Székely Vera kiállítása 2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 9.

M D K

Dallos Hanna

K.M. : Ungarske Kunstnertresnitt. Norvég könyv a magyar müvészi fametszetről. Nemzeti Ujság 1939. febr. 12.

MDK

Dallos Hanna

pályaterve az alábbi pályázaton.
Repr.

Budapest Székesfőv. szignetpályázatáról. Magyar Iparművészet 1934. 24.1.

Dallos Hanna

tanítja Pierre Székely-t.

Galambos Ferenc: A jelek szobrásza

Látóhatár 1971/1-2 156old.

MDK

Dallos Hanna

Az elmult év legszebb könyvei. Nemzeti Ujság 1933. dec. 13. 11.1.

MDK

Dallos Hanna

Ezüstérem kitüntetést kapott az 1937-évi párisi nemzetközi világkiallitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

MDK

Dallos Hanna

Diplome d'honneur kitüntetése az 1937-évi párisi nemzetközi világkiallitáson.

Cikk: A párisi világkiallitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

MDK

Dallos Hanna

Dallos Hanna könyvcimlapja Rovó Aladar: "A könyv" c.művéhez.

-y.: A könyv.

Magyar Iparművészet,1934. 161.l.

MDK

Dallos Hanna, graf.

alkalmi üdvözlő kártyáival, mint alkalmi reklámeszközökkel szerepel.

Rosner Károly:Reklámgrafika. -MIP.1934.94-96.old.
Az Ip.M.Társ.kiáll.

MDK

Dallos Hanna

Rosner K.: A Szent Imre-év grafikája. Magyar Grafika 1930. 217.l.

Dallos Hanna, grafikus MDG

ifj. Lovik Károly: Vendégségben
őseinknél c. könyvét
illusztrálta.

—: Az ifjúság bivaldalmából 9

A Könyv, Bp. 1935. nov.-dec. II/11-12

Dallos Hanna

21 p. „A nagy város", közöegkenyomott, fekete-fehér reprodukció.

Lengyel B.: Marczell et la Hongrie
Acta Historiae Artium. Budapest, 1969. 3-4 p.

3574.

Dobos Hanna

1932-ből származó a „Nagy Város" című műve ugyancsak Masereel hatását mutat fel

Lengyel Gy.: Masereel et la Hongrie.

Acta Historiae Artium, Budapest, 1969. 3-4 p.

3481

Dallos Hanna

tájképe látható a budapesti Kunváry magángyűjteményben.

-bozóky- A private collection in Budapest. Daily News, Budapest. 1969. jan. 14

6 f.

Dallos Hanna, grafikus MDh

A Sielni nem boszorkányság
című könyvbe sok
rajzot készített.

–: Könyvbosítékok Karácsonyi kiállítása 7.

A Könyv, Bp. 1935. nov.–dec. I π/11-12

MDK

Dallós Hanna

Eldöl t plakátpályázat. Magy. Iparművészet, 1929.
225. o.

MDK

Kuntár L: A szombathelyi nyomdászat története.

MDK

Dallos Hanna, ip.müv.

Graf.

A kereszt előtt./1930/. Repr.

Magyar Iparművészet. 1930. 258. és 257.l.

Dallos Hanna, MDK

reklámgrafikus,

a magyar plakát tehetséges fiatal művelője.

Thesser Károly : Reklámgrafika. -Magy. Iparm. 1934.
Az Iparm.Tára. Kiállítása. 94-96.l.

MDK

Dallos Hanna

Az Iparmüvészeti Társulat kiáll. Magyar Iparmüvészet 1930. 146.l.

MDK

G.b: 2 kiáll. Magy. Nemz.1943.máj.2. 8.1.

MDK

Dallos Hanna

Önarckép , fam.

A kereszt előtt ,"

Rosner K: A m. fametszet 2 évtizede. Magy.
Iparművészet 1930. kép 256, 257 l.

Dallos Hanna MDK

bronzérmet kapott

Magyar Iparművészet 1934. 72.o.

Dallos Hanna MDK

bronzérmet kapott

A milanói Triennale dijai
Pesti Hirlap 1934. ápr. 1o.

MDK

K.Dallos Hanna

Kisgrafika 1940. 1-2.sz. 7.1.

MDK

[redacted] Dallos Hanna - Mallász Gitta

Fecske szivarkapapir

Buris buzagyöngy

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 1960.

Dallos Hanna, grafikus

Mallán Gittával közösen illusztrálta a

Sielni nem boszorkányság c. könyvet.

—: Kömpvborítékok Karácsonyi Kiállítása 7

A Kömpv, Bp. 1935. nov.-dec. II/11-12.

Dallos Hanna

Szerepel az Iparmű.v.Társ.tav.kiáll.-én.

M.H.934.V.18.

Dallos Hanna

Alkotása szerepel az iparmüv.társ. Györgyi Kálmán emlékkiállitásán.

Magyarság, 934.V.19.

Dallos Hanna

Grafikai munkái az Iparműv.Társ.kiáll.-én.

Ujság,934.V.18.

Dallos Hanna, grafikus MD4

ifj. Lovik Károly: Vendégségben öseinknél C. Könyvét illusztrálta.

—: Az ifjúság birodalmából 9

A Könyv, Bp. 1935. nov.-dec. II/11-12.

MDA

Dallos Hanna

Művészetével hozzájárult a magyar csomagolások művészi jelentőségének emelkedéséhez.

Rosner Károly cikke.

Magy. Iparművészet, 1934. 3-4.sz. 42-44.l.

Hallos Hanna

grafikus

Nemzetközi Plakátkiállitás - Ginzában Japánban - a tokiói Hoesi-Egyetem iparmüvészeti szakosztálya rendezésében - plakáttjával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.I.27.

Dallos Hanna, grafikus

Statisikus rajzai díszítik
Magaziner Pál könyvét.

– : Magaziner Pál: Sielni nem bosszorkány-
ság 9.

A Könyv, Bp. 1936. november-december [III/11-12

Dallos Hanna

Magyar Bibliophil Társaság 1930-ban könyvművészeti szempontból díjazta.

Azután Dallos Hanna: „Szüz Sz. Imre Herceg Legendája" (Egyetemi Nyomda) c. fametszetes munkáját a szöveg és illusztrációk művészi egységbe foglalt stílusa miatt.

Ujság 930. XII. 13.

~~Dallos~~ – Hallász

Dimanches HONGROIS

MAGYAR IPARMUVESZET

1935. 20 b. l.

(Sz. Lét)

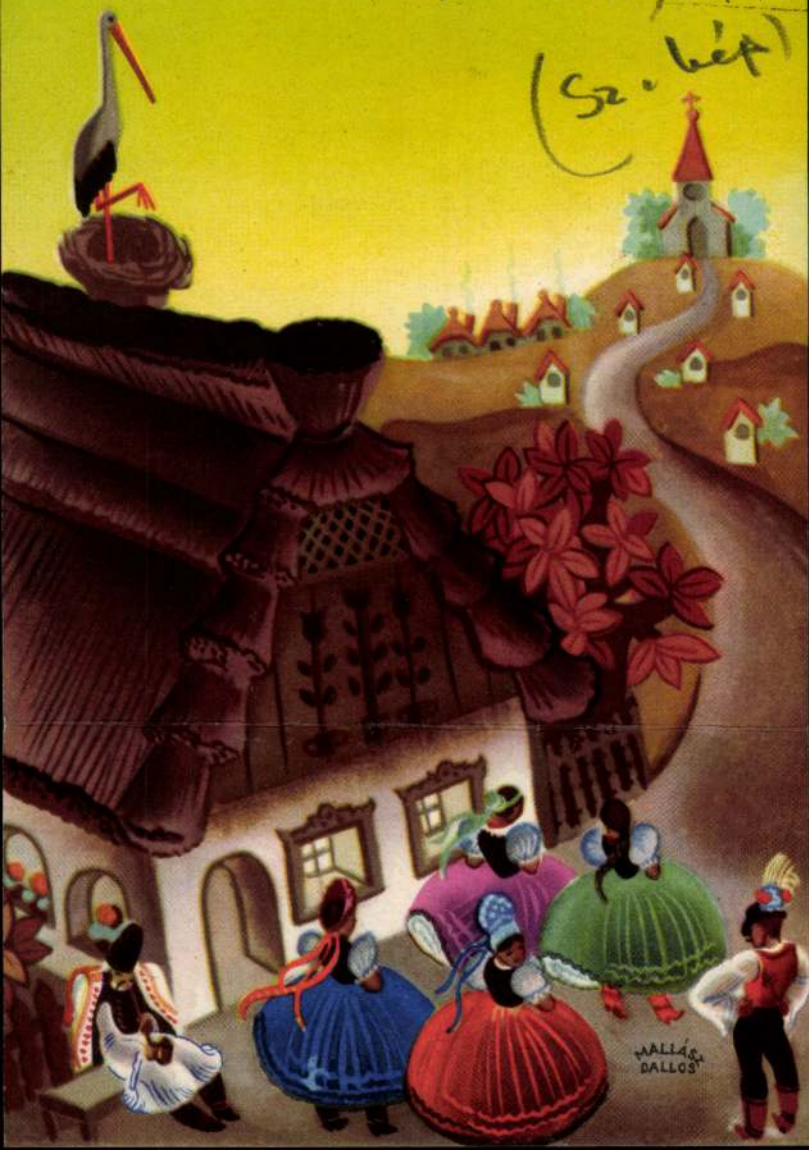

PAYS CHARMANT AUX MILLE COULEURS

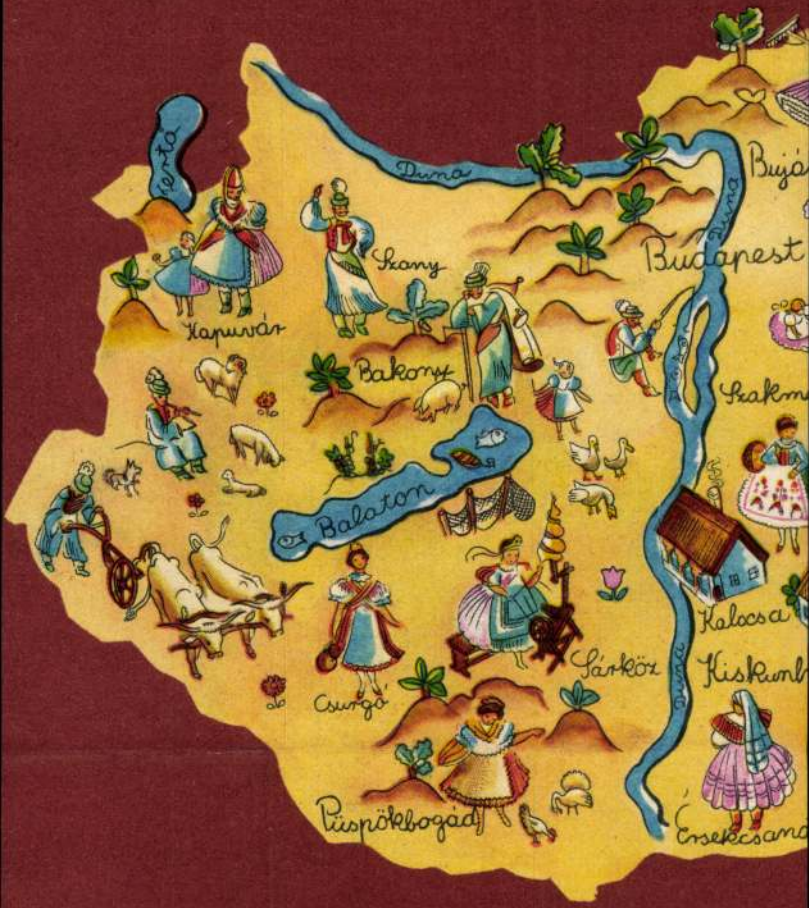

Edité par le Conseil National Hongrois du Tourisme

Della Penna

Virgil Thomson

N.Y.

Dallos Hanna

l.

Nagy Ámodkönyvtár

11. l.

rácsi a farsat-
tet ugyánúletére

1937

Dallos Hanna

l.

Magy. Ipam.

1938. 203 l.

tár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876.,
— Rényi 20. l. — Kőrösy László: Eszt
Esztergom, 1887., 239. l. — Z.: Az
gomi érseki képtár leírása. Új Magya
XVI., 1885., 844. l. — Maszlagh
132—133. szám. — Esztergom vármeg
Bp. é. n. 176. l. — Gerevich: Az
1916., júl. 20., 4. l. — Lepold—Homo
— Gerevich PA, 244. l. (Daniel Segh
Rónay, Maria: Die Schätze des Chris
Museums in Esztergom. A Műgyüj
1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Ecce Homo virágkertben

Vászon, olaj, 132×96 cm.

Maszlaghy II., 393. szám. — Esz
vármegye... Bp. é. n. 176. — L

FRAN

AVIGNONI FESTŐ, 1480 körül

Apostolfejek (134. kép)

Egy predella három töredéke.
Fa, tempera, egyenkint 20×18 cm.

„Franciaország délkeleti határhelyei eg
Ipolyi vásárolta.

Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új
Sion, II., 1871., 372—373. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 JUN

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

1021

FALISZŐNYEGTERV

(DALLOS IBOLYA rajza)

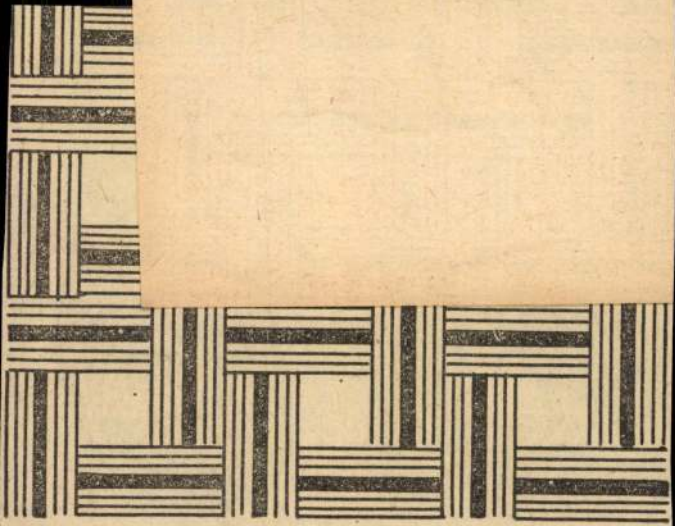

(DALLOS IBOLYA rajza)

Központi vezetőségünk tagja:

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 JUN

TEXTILMUNKÁS

Budapest

Dallos Klára

1021

FALISZŐNYEGTERV

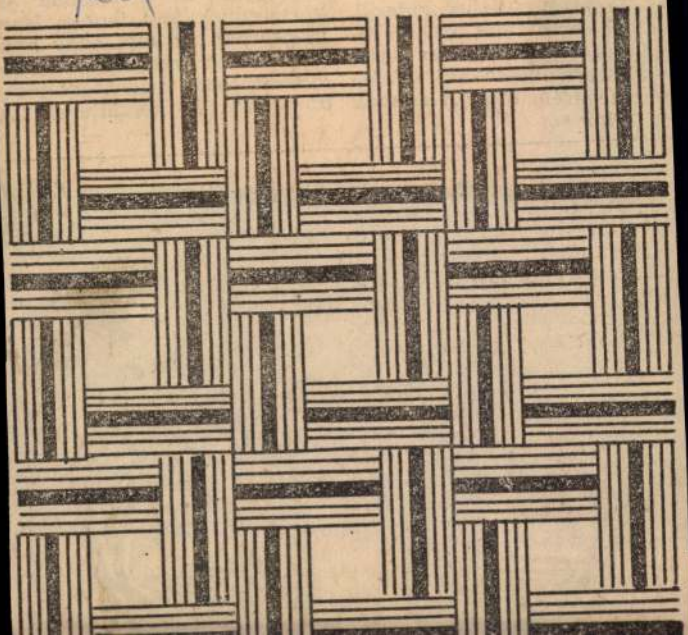

ltból 1,2
élméből 1
ezeltből pe
tméter ké
ek számát
ogy ez a ha
minőségbe
zénben és
sban valós

FALISZONYEGTERV

(DALLOS ISTVÁN rajza)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 JUN

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

BÉKE

(DALLOS IBOLYA rajza)

hétéves. Férje a gyei Iparcikk Ki delmi Vállalatnál zik. Amikor feles sággyűlési képi jelölték, azt mond ha megválasztják, többet vállal az munkából.

Így érkezünk a lőhöz.

— Amikor meg hogy jelöltek, m tem és féltem is. És amikor megválasztottak, azt éreztem, mint az első elismerő szó után a munkám iránt: hogy el kell látnom a feladatomat, úgy kell dolgoznom, hogy továbbra se csalódjanak bennem. Gonda elvtárs és Ruisz Lászlóné, a képviselő csoport tapasztalt vezetője mindenben segítettek és segítenek, hogy képviselői munkámat jól végezzem. Segítenek képviselőtársaim is. Ha valamit nem tudunk egyedül megoldani, csoportülés elé visszük, és együttesen keressük a megoldást.

Munkatársainak a bizalma késztette arra, hogy vállalja a szombathelyi hármas körzet 30 ezer választójogúlot. Erről így vélekedik:

— Nézze, ha nekem ma fáj a fogam, nem halasztom holnapra. A választómnak, ha sürgősen szüksége van segítségemre, nem várhat a következő fogadásig. Ezért megkeres. A legtöbben azonban felhívnak: mikor van időm meghallgatni őket?

Választóival rendszeresen találkozik. Hajnali fél ötkor kel, reggel hattól délután két óráig a szövőgépek foglalják le, délutánonkon a család, a társadalmi megbízatás, és a tanulás. A marxista—leninista esti egyetem hallgatója. Amikor beszélgettünk, az első szigorlatra készült.

PÉK IMRE

unkástanulókról
nkástanulók között

tottak a szakmunkástanulókra. Ezeket a tapasztalatokat 49 vidéki és 13 budapesti gyárban végzett vizsgálatok alapján summázhatjuk.

Hol is legyen szakszervezeti ag a szakmunkás? Ez ma már em kérdés, ott ahol a gyakorati oktatás folyik. A szerve-

kerülnek, így a különben felkészült tanári, oktató gárda óriási erőfeszítéseket tesz megfelelő képzésükért. Mindehhez még párosul, hogy nincsenek korszerű tankönyvek, jegyzetek.

A szakmunkástanulók a vál-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉPÍTŐK LAPJA

1977 MÁR 7.

Dallos Ibolya 3

MÁRCIUS 8: 1021

Nemzetközi nőnap

Szeretettel köszöntjük szakszervezetünk valamennyi nő tagját, társadalmi tisztségviselőjét és funkcionáriusát a nemzetközi nőnap alkalmából!

(Dallos Ibolya rajza)

Előtérben: a mozgal

Választott testületek beszámolói a

Nemcsak a kongresszusi és elnökségi határozatok előírásai, hanem a mozgalmasabbá váló szakszervezeti élet is megkövetelték a *Budapesti Bútoripari Vállalat* alapszervezeteiben a választott testületek számadását az elmúlt évben végzett munkáról, illetve a két évvel ezelőtti választások óta eltelt időszakról.

Február utolsó hetében a fontosabb beszámoló taggyűlések lezajlottak a BUBIV-nál, s ilymódon már összegezheti főbb tapasztalatait *Tari Endre*, a vállalat szakszervezeti bizottságának közgazdasági felelőse, aki *Varga Imre* távollétében a *titkári teendőket* is ellátja:

— *Első beszámoló taggyűlésünk február 21-én volt a Keszkenő utcai gyáregységben, ezt követték az újpesti, majd az angyalföldi bútorgyár taggyűlései. Helyesebben Angyalföldön küldöttértekezlet formájában oldották meg a beszámolót, részben azért, mert két, különböző helyen működő egysége van ennek a gyárnak, részben azért, mert nem rendelkeznek olyan helyiséggel, ahol összevont taggyűlést*

ge, s ez, azt hiszem, minde képpen figyelemre méltó.

— *Azt is jelenti ez, ho sokrétűbbé vált a szakszerv zeti munka?*

— *A beszámolók azt tükrö ték, hogy igen. Szóba ker ugyanis minden olyan kérd amely szervezett dolgozói kat foglalkoztatja, a bérké désektől egészen a politik oktatásig, a dolgozók élet munkakörülményeinek alak lásától a szocialista brigádmo galom napirenden levő f lesztéséig. Sokrétűek, tartalm sak voltak a beszámolók, minden túlzás nélkül állíth tom.*

— *A választott testület elégedettek voltak saját mu kájukkal?*

— *Ez egyáltalán nem jelenti, hogy elégedettek le nének. Fontosságuknak me felelően hozták persze szó azokat a területeket, ah eredményeket értek el, s eli merték azoknak az aktivistá nak a munkáját, akik derek san helytálltak. De nem hall gatták el a hiányosságoka sem.*

— *Konkrétan milyen hiá nyosságok kerültek szóba?*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 AUG

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

1021

AUGUSZTUS 20. (DALLOS IBOLYA rajza)

Mädl Mária

önerős bérfejlesz
zel azonos mértékbe
ljenek, mint a ne
iak. Ennek megfelelően osz-
ttuk el a saját alapot a fi-
kai és a nem fizikai létszám-
ánynak megfelelően.
Az ötödik ötéves bérpoliti-
i elképzeléseink szerint,
76-ban elsősorban a három
úszakos területekre összpon-
sítottuk a bérfejlesztést, így
ost, ebben az esztendőben a
nfekcióban dolgozókat kell
emelt bérfejlesztésben része-
eni.
Az elkészített javaslat üze-
enként, munkakörökre le-
ntva, differenciáltan tartal-
azta a bérfejlesztés nagyság-
ndjét, százalékos mértékét.
lamennyi fizikai dolgozó
szesedése a bérfejlesztésből
a pótlékot és a bérfejlesz-
st, az önerőt és a preferen-
át együttesen számolva —
gy fizikai dolgozóra vetítve
8 forint, vagyis 15,7 száza-
k.
Természetesen akadnak
yan dolgozók, akik ennél az
szegnél több, illetve keve-
bb bérfejlesztést kaptak jú-
us elsejétől. Jelentősnek tart-
k azt, hogy a javaslatoknak
az egyetértési jog gyakorlása. Számukra ezért különösen fontos volt, hogy megértsék, ismerjék az intézkedések mértékét, a felosztás elvét, a csoportjuk számára rendelkezésre álló összeget. Ezért a szakszervezeti bizottság néhány tagja minden munkaterületen elbeszélgetett a bizalmiakkal, és a műhelybizottsági tagokkal, hogy kellő ismerettel rendelkezve, az összes felmerülő vitás kérdést tisztán látva, megfelelő partnerei lehessenek a személyi bérek megállapításakor a gazdasági vezetőknek.

A termelési tanácskozásokról felvett jegyzőkönyvek, a bizalmiak, főbizalmiak tanácskozásának előzetes véleményezése, a szakszervezeti bizottság javaslata jelentette azt az alapot, amelynek figyelembevételével a vállalati szakszervezeti tanács a július elsejei bérügyi intézkedések bevezetéséhez nyugodt lelkiismerettel adhatta egyetértését.

MÄDL MÁRIA,
a Magyaróvári Kötöttárugyár vszt-titkára

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 AUG -

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

1021

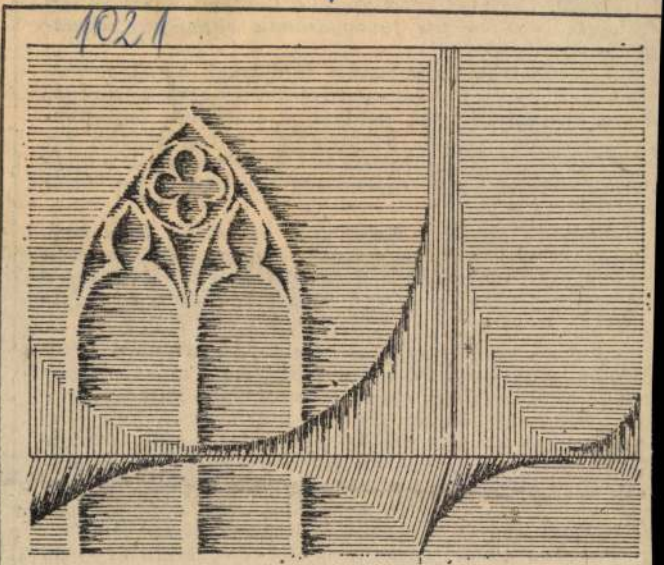

ÍVEK (Faliszőnyegterv: DALLOS IBOLYA rajza)

Puskás Erzsébet
Vállalat Karolina ú
yán dolgozik.

Munkahelyén na
cesek és a gyermeke
ására. Kiválaszthatj
öbb műszakbeosztás
élyt kapnak, és decer
naradt segélykeretet.
üdülésüket.

Puskásék tavaly
ezményes csereüdülé
yermekek útiköltségét is a vállalat fedezi. Hazatérve a
yaralásból sokáig emlegetik még a sok szép, közös él-
ményt...

Adél a második osztályt végezte, Gábor most kerül
kolába. Anyuka munkaköre olyan, hogy évente több-
ször kell néhány hetet vidéki munkahelyen töltenie. Sok-
szor bizony nagy gondot jelent a gyermekek felügyelete.
e a gyáriak jóindulatára és segítségére mindig számít-
atnak. Eddig még sikerült minden nehézséget megol-
ani. Öcsit például egy alkalommal Kapuvárott két hét-
e elhelyezték a vállalati óvodában. Adélra pedig nyár
lején pedagógusok vigyáztak a vállalati napköziben.

Puskás Erzsébet egyedül neveli két gyermekét — de
zért nincs magára hagyva gondjaival.

G. J.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dallos Ibolya, 1981 SEP grafikus

TEXTILMUNKÁS

Budapest

1021

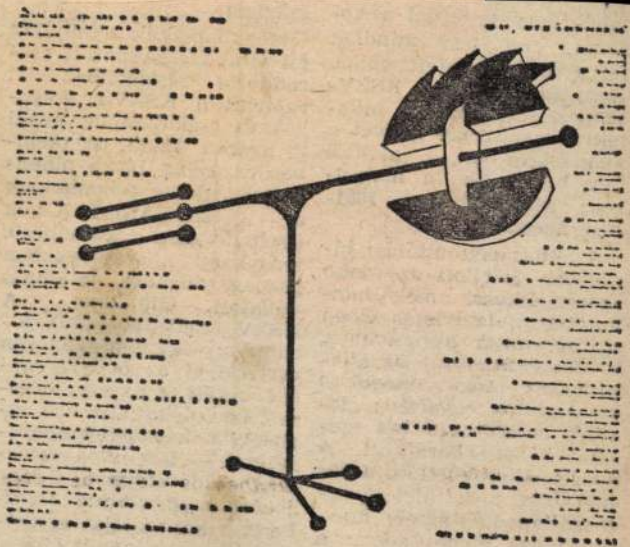

FALIKÉPTERV
(DALLOS IBOLYA rajza)

labdarúgás te
ronát, amely
fél győzni sz
Hogy ez végü
seknek sikeri
natra sem sz
vendéglátókna
úgy búcsúzta
rok: viszontl
ben, Szegeden

S lett is vis
niusban lezaj
sporttalálkozó,
gulatában, e
méltó volt a trencsénihez,
s amely után joggal állapíthatták meg vendégek és vendéglátók egyaránt: tovább erősödött a két vállalat közötti barátság! A sporttalálkozó előtt azonban még megszületett egy megállapodás, amely hosszú távra alapot adott a további együttműködésre. Eddig devizális megkötött-

KSZV szakszervezeti bizottsága létszámarányosan osztotta el az öt gyáregység között a nagyon keresett beutalókat. Az idei tapasztalatok figyelembevételével — bővítik a cseregyüdülés időtartamát, s így jövőre még többen élvezhetik a két vállalat együttműködésének gyümölcsét!

(DR. R. E.)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZÉRT
Budapest

1971 DEC 23

Dallos Ibolya
1021

ÜNNEPI MELLÉKLET + ÜN

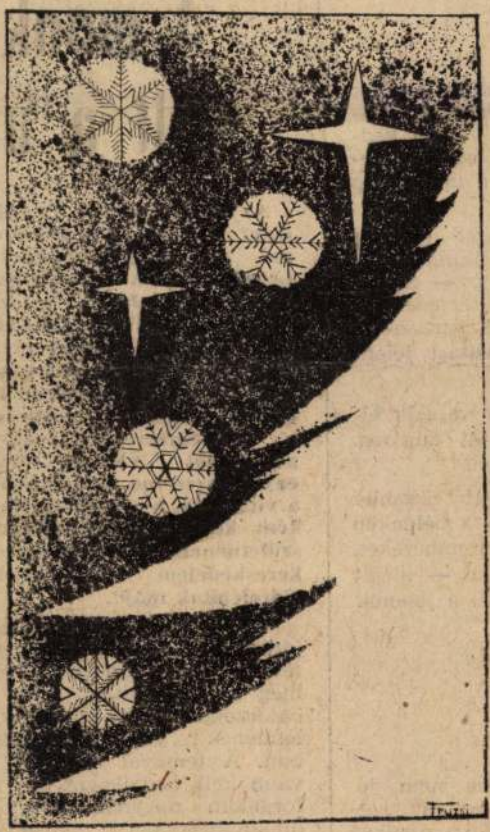

Dallos Ibolya rajza

ÉP

ran elfeledkezünk
r azonban felrém-
, aki valaha ked-
vagy egy boltve-
n és a munkában
met.

említenek nekünk
k a szakmát — és
válniuk. — Sokan
ácsot kérjenek és
gy: „Ezt másképp
eligazítást jelent

, vagy valakik él-
ert erőt sugároz.
elegen.

z juttatta eszembe
mlélő, a példakép
fiatal embereket.
vétlenül — ideált
legyen a jelenük

ÉR

szalonna nem jó
ern korban" azt
nér kenyér nélkül.
ér kenyeret kapni.
akótelep vásárlói-
onként csak 3—4
nyér. Addig csak
yet kevesen sze-

A munkas
bolt a nag

Az önkiszolgálás végállomás? A vita eddigi résztvevői ezt mindannyian tagadták. Legélesebben a mostani hozzászóló, Biener József, a Józsefvárosi KÖZÉRT Vállalat igazgató-helyettese. Biener elvtárs a beszélgetést azzal kezdte, hogy a vitát rendkívül fontosnak tartja. Az eszmecsere a szakemberekben sok-sok gondolatot ébreszt. Ezzel együtt szeretné remélni, hogy a vita után, a vita eredményeként konkrét intézkedések is születnének, és az élelmiszer-kereskedelem szervezésében előrelépünk majd.

— Kétségen kívül az utóbbi időben bizonyos megtorpanás mutatkozik. Mindenek előtt meg kell állapítani, hogy az önkiszolgálás nélkül ma bajok lennének az élelmiszer-ellátásban. A témával azonban tovább kell foglalkozni, mert a forgalom nagyobb ütemben, dinamikusabban növekszik, mint a hálózat, és ez nehézségeket okoz a kiszolgálásban. Nincs végállomás, már azért sem, mert az önkiszolgálásban egy sereg lehetőség van, amit nem aknáztunk ki. Az önki-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 SEP

TEXTILMUNKÁS

Dallos Ibolya

1021

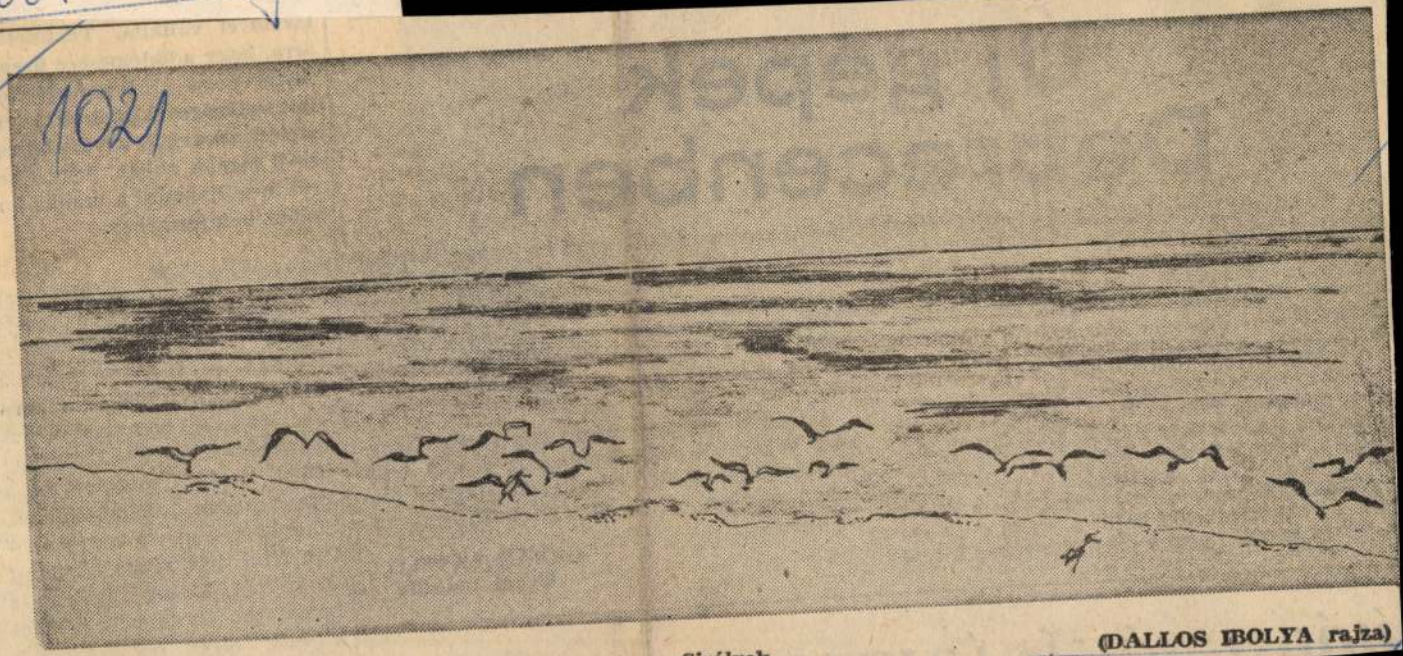

Sirályok

(DALLOS IBOLYA rajza)

Új gépek Debrecenben

A Budapesti Finomkötöttárugyár debreceni gyárának rekonstrukciója a terveknek megfelelő ütemben halad. Olyan gépeket, berendezéseket igyekeznek a gyár szakemberei beszerezni, melyek termelékenységben és minőségben is fel tudják venni a versenyt mind a hazai, mind a külföldi piacokon.

A vállalat tárgyalásokat folytatott az NDK-beli Diamant Kötőgépgyárral. Eredményeként ez év második felében nyolc darab, 10-es finomságú, FRJ és két darab, 8-as finomságú, FRL 15 munkaegységes kötőgép állhat üzembe és megkezdheti a termelést.

A kísérleti üzembe helyezésnek az a célja, hogy a rekonstrukción belül felépülő gyár gépi telepítésével, a gépek üzemeltetésével a termelés szempontjából gond ne legyen. A vállalat sokat tesz a szakemberek nevelése, felkészítése érdekében is. Folyamatosan vesznek részt szakembereink tanulmányutakon, az NDK-ban és Budapesten. Az új gépek üzembe helyezésével házon belül is minél több szakember sajátítja el a gépek kezelését, javítását!

A tizenöt munkaegységes gép termelékenysége végáruból évi kilenc tonna/gép. A nagy mintázási lehetőség biztosítja azt, hogy a piacokon minden igényt kielégítsenek gyárunk termékei.

ORBÁN LÁSZLÓ,
üzemi tudósító

Augusztus hetedikén lezajlott a Habselyem Kötöttárugyárban az 1976-os esztendő első félévére tervezett új kollekciónak a bemutatója. A gyártmányfejlesztési osztály 126 új modellt mutatott be a kereskedelem képviselőinek. Sikerült néhány, a kereskedelem által már régen sürgetett új kelmét, illetve készárut is bemutatni. Ilyen volt például a már régen nem gyártott charmeuse kelme nyomott változata, valamint egy visz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
328 SEP

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

1011

Suba falikép

(DALLOS IBOLYA rajza)

a kasban...

Sok élménnyel és felejthetetlen emlékkel tértek haza.

A gyászoló családoktól köszönőlevelek érkeztek a kegyelet virágaiért, melyet a brigád helyezett el a huszonhat síron.

Augusztusban pedig 36 tagú bányászdelegációt látott vendégül Mohácson, a szövőbrigád.

TÓTH GYULA
tudósító

és társadalmi fontosságáról. A jelentkezési lap kitöltése után, ezeknek a fiataloknak a lelkesedése, egy-két hónap alatt elfogy, a kitartás hiányában el-elmaradoznak az oktatásokról, s végül teljesen lemorzsolódnak.

Szerencsére, a többi képzési formákra ma már megalapozottabban, megfontoltabban jelentkeznek a dolgozók, mint korábban. Az idén például, csak a Textilipari Szakközépiskola első osztályába tizen kérték felvételüket...

LAJTAI MÁRIA
tudósító

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 MÁR

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

1021

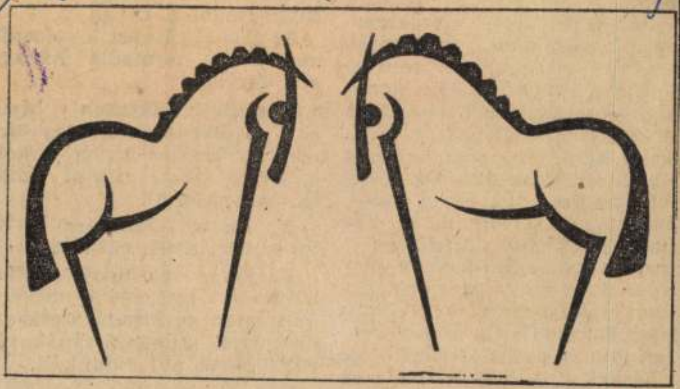

SUBAKÉP
(DALLOS IBOLYA rajza)

vázatát. A ...
...zemi lapok, híra...
...esztői, munkatársai, ...
vehetnek részt.

Pályázni lehet — a ...
vezeti mozgalom ...
eredményeit, gondjait ...
lóit, s a tisztségvisel...
tató — minden műfajú írással. A szakszervezeti munka időszerű kérdései: a szakszervezeti bizottságok éves beszámolói alapján, az eddig elért eredmények elemzése; az aktuális tennivalók kijelölése — számos témát kínál az újságíróknak. A pályázat meghirdetésével is szeretnénk elérni, hogy fokozódjon a szakszervezeti munka nyilvánossága, kerüljenek emberközelbe az eredmények és a tennivalók.

Egy pályázó maximálisan öt, valamelyik textilipari vállalati ...

A személyi díjakon kívül egy jól dolgozó lap, vagy híradó szerkesztőségének a kollektívája ötezer forint jutalomban részesül.

A díjak átadására 1978. decemberében kerül sor.

Várjuk a textilipari vállalatoknál megjelenő minden üzemi lap és híradó szerkesztőségének, munkatársának, tudósítójának pályamunkáit.

Sikeres részvételt, eredményes, jó munkát kívánunk.

TEXTILIPARI

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1978 MÁR

TEXTILMUNKÁS
Budapest

Dallos Ibolya

1978. MÁRCIUS

1021

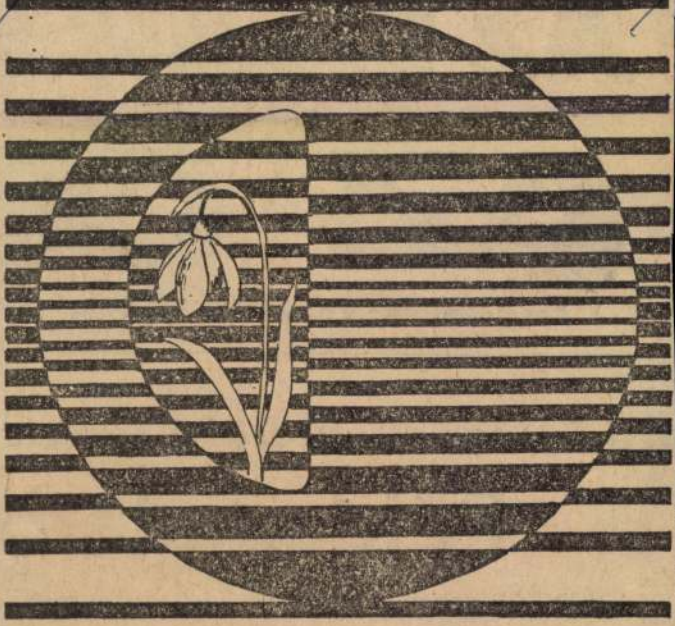

TAVASZ

(DALLOS IBOLYA rajza)

1978. MÁRCIUS

Az oldalt s

AZ O

Levélcímünk: TEXTILMUNKÁS szerke

Hódmezővásárhely üzent

Példamutató

A HÓDIKÖT szocialista brigádvezetői tettekkel is bizonyítani kívánják, hogy felelősséget éreznek szűkebb munkahelyük, de az egész vállalat iránt: egyaránt osztozni kívánnak örömeiben és gondjaiban. Tömören így foglalhatnánk össze a január 24-én megtartott küldöttértekezlet tapasztalatait.

Az üzemi demokrácia mindjobban erősödő, sajátos fórumán először Villányi László vezérigazgató-helyettes értékelte a vállalat szocialista munkaverseny-mozgalmának

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

'978 MÁR

Dallos Ibolya

1021

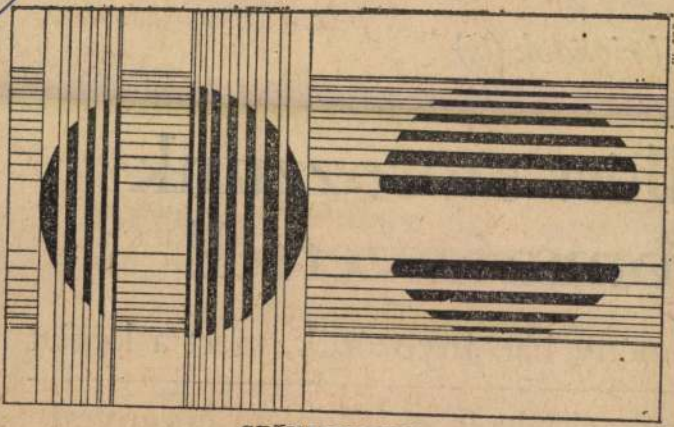

SZŐNYEGTERV
(DALLOS IBOLYA rajza)

a brigádok (6.)

llért szorozzunk
romszázezerrel!

lmény hatványozódik, mert a képlet

termékféleség előállítására érvényes!

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-728
1975 OKT

Dallos Ibolya

TEXTILMUNKÁS

1021

„Nyírfácska" táncegyüttes

(DALLOS IBOLYA faliszőnyegrajza)

tt nyolc általánost végzettek arányát, és
en dolgozók további iskoláztatása. Sok esetl
5feszítés mellett és áldozatok hozásával se
t.

Örömmel vettük, hogy a szakszervezet tá
ládosok üdültetését és örülnénk, ha ezt a
ob tudnák fejleszteni.

Egyetértünk a határozattervezet azon kité
ves tervben következetesebben kell biztos
zgatás fejlesztését, hogy csökkenteni kell
anyagmozgatók számát. Erre a tervszerű
megfelelőnek.

Helyesnek tartjuk, hogy a központi vezet
égeken belül — a korengedményes nyugd
rgalmazza. Azzal is egyetértünk, hogy a textilmunkások
ugdíjba kerülése ne jelentse a kollektívától való elszaka-
st. Mi úgy látjuk, hogy vállalatunknál a dolgozni akaró
ugdíjasokat állandóan foglalkoztatják. Évente pedig össze-
veteleket tartanak számukra.

PÉNZESNÉ és BOGNÁRNÉ
az Egység és Béke
szocialista brigád nevében

mennyi jutott a munkakörülmények javítására, a szociális intézményekre?

1 Körülbelül félmilliárd
x Közel egymilliárd
2 Csaknem kétmilliárd

6. Melyik két szakmunkásmunkakör került eggyel magasabb kategóriába az Országos Szakmai Bértáblázatban?

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG

Textilmunkás

Dallos Ibolya

1021

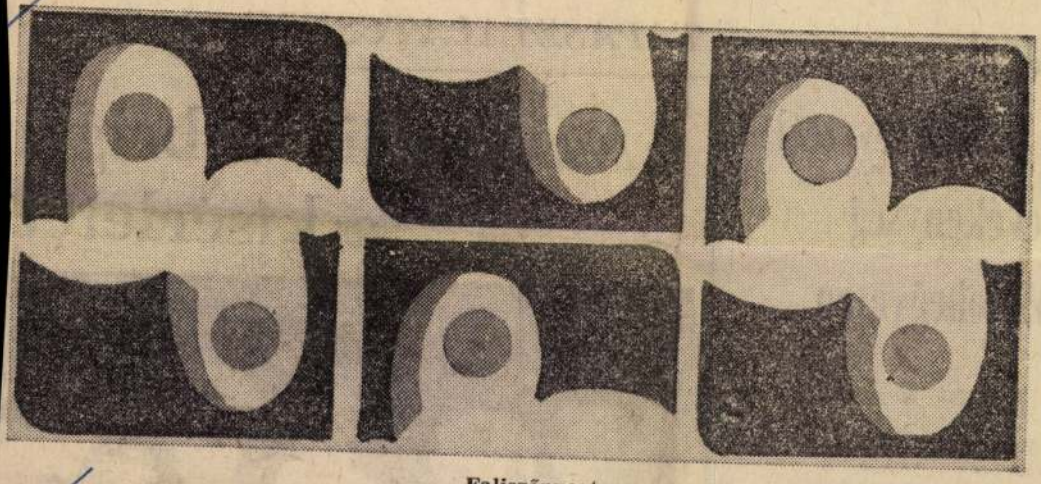

Faliszőnyegterv (Dallos Ibolya rajza)

Javul a szakszervezeti tevékenység Mezőhegyesen

A KSZV Nagylaki Kenderfonógyárának mezőhegyesi telepén megerősödött a szakszervezeti mozgalom. Ennek egyik jele, hogy az év eleji 93 százalékos szervezettségről alig néhány hét alatt 98 százalékra emelkedett

TAPASZTALATCSERE...

Az Április 4. brigád a kísérletet

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG

Textilmunkás

Dallos Ibolya

1021

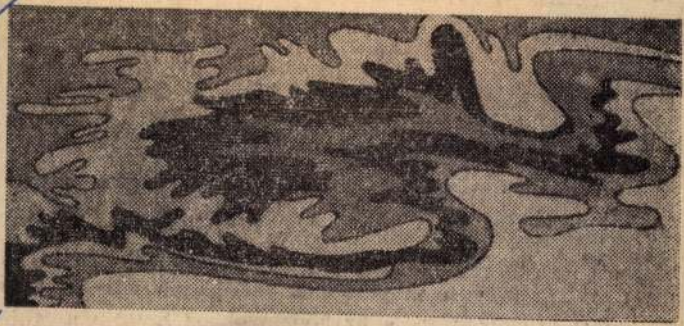

Szőnyegterv (Dallos Ibolya rajza)

A Ri[illegible]ja
óta úgy vált ismertté a belföldi és külföldi fogyasztók előtt, mint a legjobb minőségű fésűs és kártolt gyapjúszöveteket, továbbá kiváló jersey kötött árukat gyártó vállalatok egyike.

A „Richards" névhez mindig a legjobb minőségű áruk tartoztak. A teljesen vertikális vállalatnak jelenleg több mint 4000 dolgozója a hagyományokhoz híven ma is jó minőségű, korszerű, divatos öltözködési feltételt biztosító termelésével elégíti ki a fogyasztókat. Az elmúlt években megvalósított és jelenleg is folyamatban levő rekonstruk-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁJ 13

Textilmunkás

Dallos Ibolya

kelte: 1945

1021

TAVASZ (DALLOS IBOLYA rajza)

Miről írt a T

1924. június
(Részletek az 1. oldalon megjelent vezércikkből)

Gondolkozzunk...

„Perzselő nyári napokon a fülledt, poros miazmás levegőben dolgozva, gondoljunk néha jövőnkre is, családunkra is. A napi tíz-tizenkét órai egészségtelen, napsütötte munkatermekben arcunk verejtékével szőve, fonva, festve az emberiség köntöseit, ruházatainak kelméit, az egyszerű daróctól a korzók és fényes fürdőhelyek hölgyeinek és urainak pompás, drága selyméig, gondoljunk közben a jelenre, a mára is, amely olyan végtelenül szomorú és olyan érezhetően közel van hozzánk, hogy érezzük a nincstelenség fájdalmát, elnyomottságunk megalázottságát, az ínséget, a nyomort. És mégsem teszünk ellene semmit. Pedig önsegítésünk módja adva van: szakszervezetünket kell csak hatalmassá, erőssé tenni azzal, hogy minden egyes textilmunkásnőt és munkást megnyerjünk a textilmunkások szövetségének.

Mi nekünk ma még a szervezet? Sajnos, csak gyönge palánta, amelyet szívünk vérével kell táplálnunk, nagyra növesztenünk, hatalmas, terebélyes fává fejlesztenünk és ápolnunk, hogy majdan — nemsokára — édes gyümölcsként fizesse vissza nekünk azokat a fájdalmakat és áldozatokat, amelyeket érte hoztunk...

Itt a legfőbb ideje, hogy végre a textilmunkásság is fölismerje és megbecsülje azt az erőt, amely az egyesülésben, a szolidáris összetartásban rejlik...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Textilmunkás

Dallos Ibolya

1021

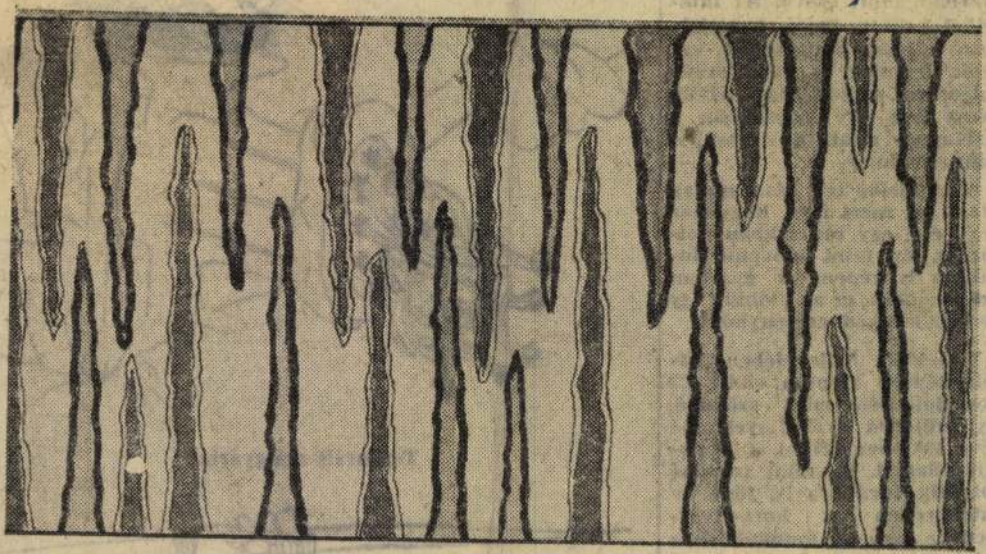

SZŐNYEGTERV

(DALLOS IBOLYA rajza)

gyárban, mint szövő. Az intézetnél kellett, hogy tanuljak, mert teljesen hallássérült vagyok. Jelenleg is mint szövő dolgozom, megszakítás nélkül. (Négy éve egy műszakban a kislányom miatt, de most is mint szövőnő.)

A zárójelbe tett részt utólag írtam be, mert igaz, hogy már négy éve egy műszakban dolgozom, de mint szövőnő továbbra is gépen. A gyárban azt mondták, ez az utóbbi r gy év kiesik a kedvezményből."

VÁLASZ: A levelében közölt adatok alapján eddig 23 évet dolgozott mint szövőnő, így születési évét figyelembe véve 1981-ben éri el a nyugdíjkorhatárt. Ha mint szövőnő dolgozik továbbra is, jövő év októberében a korkedvezményre jogosító munkakörben ledolgozott éveinek száma 24 lesz, ami után hat év korkedvezmény jár. (A kapott felvilágosítás téves volt, mert akkor is megilleti

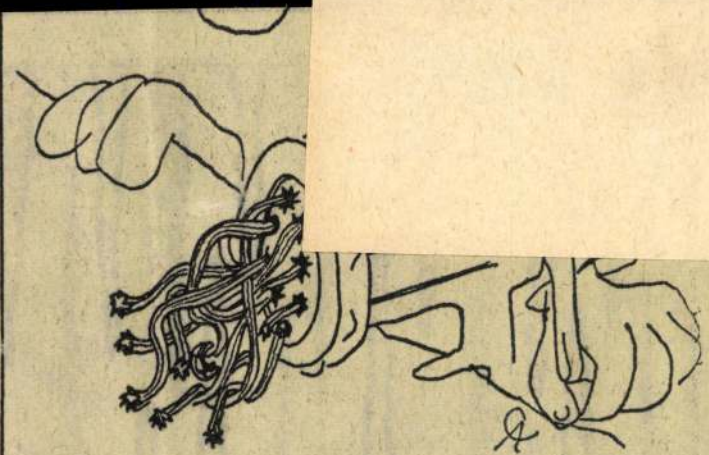

Texturált szálgyártás

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MAJ

Textilmunkás

Dallos Ibolya

1021

(DALLOS IBOLYA faliképe)

gyarban és a
dult egy foly
fiatalok bevo
a vállalat, a
tézésébe — e
a fiatalítás r
vőben sem. D
meg, amikor
mi üzemünk
zeti tagok 7(

A 18 éves Tollár Erzsébet vszt-tag szakszervezeti munkájára ugyanúgy számíthatnak, mint az idősebbekére. Nem véletlenül küldték az ifjúságfelelősi tanfolyamra sem. Az a szándék vezérelte a gyár és a vállalat szakszervezeti vezetőit, hogy a tanfolyamon tanultakkal felvértezve, az eddigieknél is eredményesebben láthassa el a vszt-tagsággal járó feladatát, és még sikeresebben képviselhesse korosztályát.

Az elkövetkezendő hetek, hónapok, évek döntik el: beváltotta-e Tollár Erzsébet a társadalmi megbizatásához fűzött reményeket?

DR. REIGL ENDRE

A szoknyák és a ruhák hos
sza lábszárközépig, bokáig, i
letve földig érnek — az alk
lomnak megfelelően. A ruhá
és a pulóverek enyhén test
kötöttek, az előbbiek csípőt
lefele bővülnek, az utóbbiak
csípőig érnek. Általában nag
patentrésszel. Az újjak laz
puffosak, és a kézelőpate
színben, formában megegyez
a derék patentrészével.

A nyakkivágások ízlést
függően kerek, ovális vagy „V
alakúak.

Az egymással harmonizál
— nem rikító! — színek a d
vatosak.

DÓRI

Mohazöld-palazöld melé
vagy összefogott fonalakbó
ajánlom elkésziteni a ruha tes
tét. A patentrészeket, az ujja
kat, valamint a zsebeket pedig
mohazöld fonalból. A vonalve-
zetés enyhén testhez álló, csí-
pőtől kezdve lábszárközépig
szaporítva.

ILI

A grafitszürke-nyers fonal-
ból kötött kabátka majdnem
térdig érő. A szélen körbefutó

EM

gondozási segélyben része-
égély folyósításának tarta-
ségi-gyermekágyi segélyre
e, általában a teljes kere-
összegű terhességi-gyer-
jár. Az anya választhat,
esség-gyermekágyi segélyt
agy pedig a két gyermek
ekgondozási segélyt, ha az
bb, és ha arra jogosult.
l az első és második gyer-
összesen 1700 forint gyer-
égély jár. A második és a

Egy-két jó t

A k

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 JUL

TEXTILMUNKÁS

Dallos Ibolya

1021

Faliszőnyegterv (DALLOS IBOLYA rajza)

Kis gyárban nagy fejlődés

A műhelybizottság beszámolója

A Fonalkikészítőgyár II. számú zuglói telepén 140-en dolgoznak. A bizalmiválasztásokra már április első felében sor került, ezt követően a műhelybizottság készült a számadásra. A választást május 12-én

Kongresszusi Oklev

Ig

A Magyar Selyemipari Vál gyárában mindenki ismeri a Z gerfestő brigádot. Nemcsak a Kongresszusi Oklevél alapozt hanem az is, hogy a brigád á nyes szereplője a munkaverse

— *1972 márciusában alakul dunk* — mondta *Oroszi Anta* fogva vezeti a brigádot. — *N akkor is, ennyien vagyunk m kott társaság ez, jól megértjük retik az emberek a munkát.*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 FEB 3

Textilmunkás

Dallos Ibolya

1975. FEBRUÁR | TEXTILMUNKÁS 3

1021

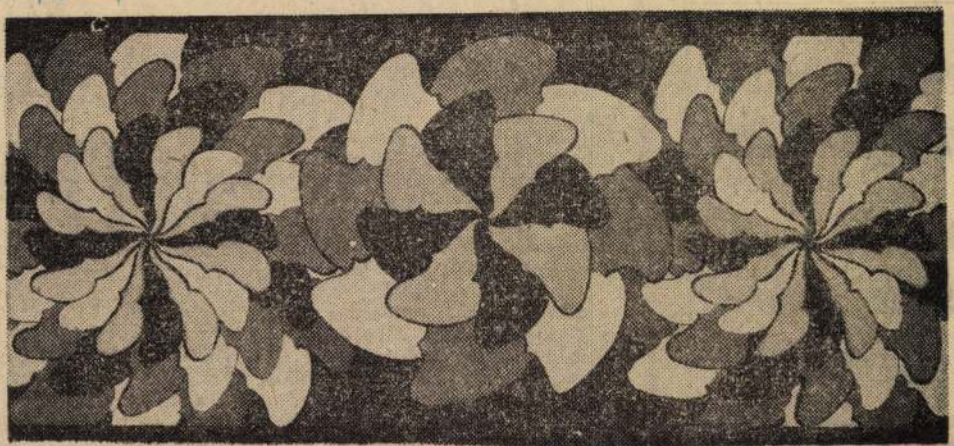

SZÖNYEGTERV (Dallos Ibolya rajza)

Jelentkezzenek az ajándékért!

Harmincöt könyvvásárlási utalvány gazdára vár!

Mint ismeretes, a TEXTILMUNKÁS „Tudakozó

A TEXTILMUNKÁS szerkesztő bizottsága — készülve szakszervezetünk XXIV. kongresszusára — a közelmúltban felmérést végzett abból a célból, hogy megismerje a lap olvasótáborát: kik olvassák a TEXTILMUNKÁST, az olvasók között mennyi a fizikai munkás, a műszaki beosztású dolgozó, a szakszervezeti aktíva, a brigádtag, a nő, a fiatal, és így tovább... A rendszeresen megtartott olvasóankéton szerzett tapasztalatokon túl arra is részletes választ akartunk kapni, hogy a lapunkban közzétett anyagok, riportok

Kik a TEXT

A kérdőíves

Olvasóink 62,5 százaléka vidéki, 37,5 százaléka budapesti üzemekben dolgozik, a nők aránya 81,3 százalék, a férfiaké pedig 18,7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS

1975 DEC 24

Dallos Ibolya

1021

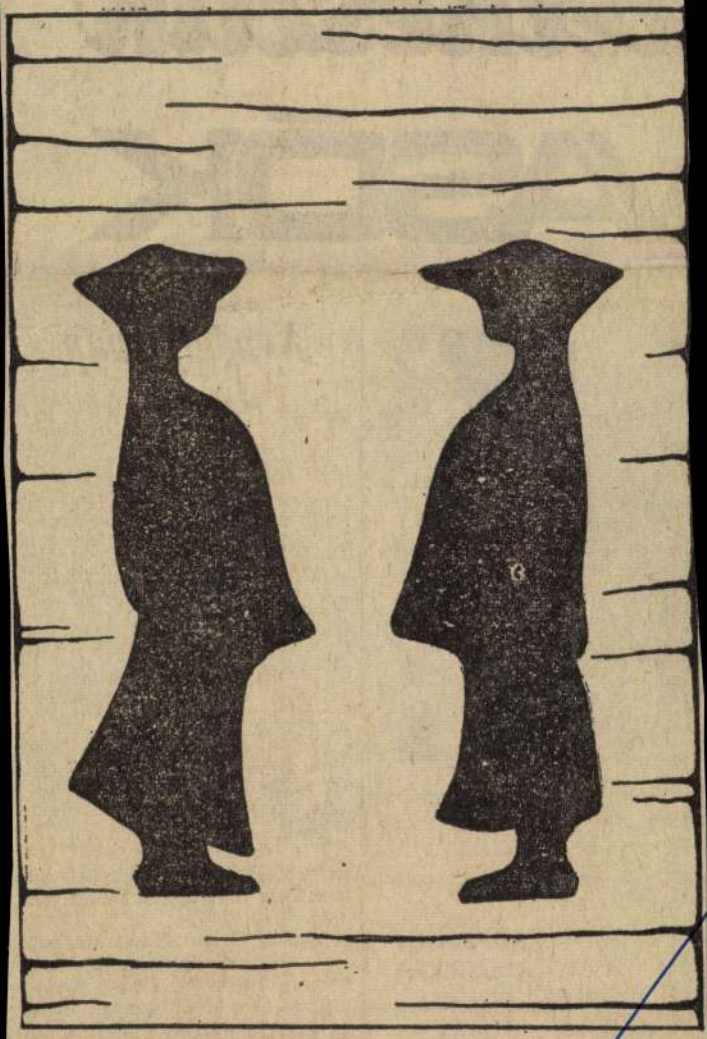

CSIKÓSOK
(DALLOS IBOLYA suba-faliszőnyeg terve)

zerkesztik:

VASÓK

zót foglalkoztató üzemében ritkán adódik ilyen alkalom, hogy tizenegy hasonló korú gyermek névadóját rendezzék meg egyszerre.

LŐDI LAJOS
KISZ-titkár

Nyugdíjasnap

A mohácsi Duna-parton, a Magyar Selyemipar Vállalat szövőgyára nem tartozik e vállalat legnagyobb gyárai sorába. A nyugdíjasnapnak azonban, melyet minden év októberének utolsó napjaiban rendeznek: a nagyok sorába emeli. Az üzemnek 117 nyugdíjas dolgozója van. Ezen a nevezetes napon szűknek bizonyult az üzemi étkezde, mely a kultúrterem szerepét is betölti.

Lippai Istvánné, a szakszervezeti bizottság titkára meleg szavakkal köszöntötte az idős dolgozókat, majd átadta a szót az ifjúsági klub fiataljainak, akik rövid műsorral kedveskedtek. Megható színfoltja volt a napnak, amikor az unoka, vörös szegfűcsokorral köszöntötte a nyugdíjas nagymamát.

Ezután *Bense János igazgató* röviden ismertette a gyár ez évi eredményeit, és köszönetet mondott a megjelenteknek is az eredmények eléréséért: *Ezeket az eredményeket azok a fiatalok érték el, akiket Önök is neveltek...* — mon-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 JAN

TEXTILMUNKÁS

Budapest

Dallos Ibolya

1021

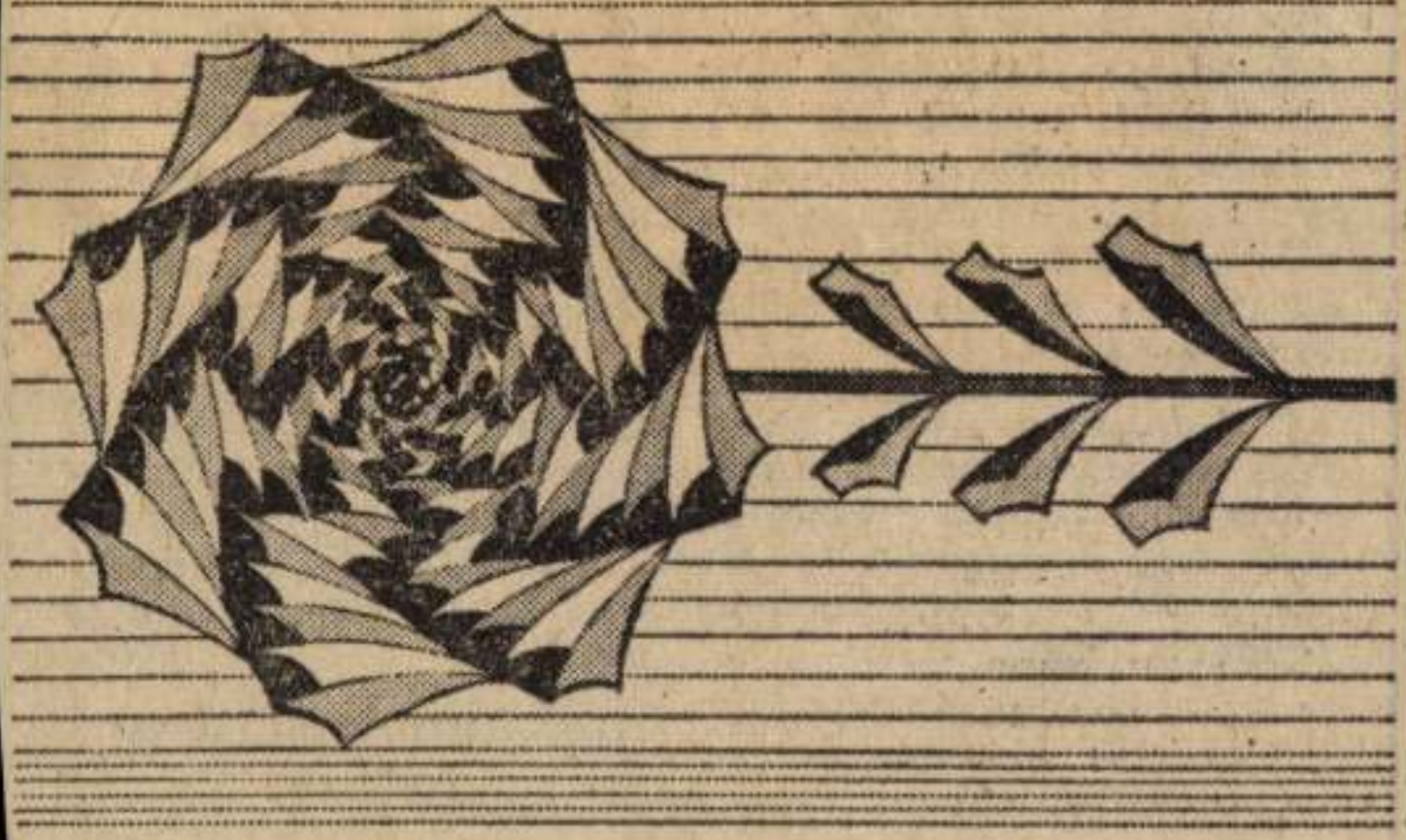

Szőnyegterv (DALLOS IBOLYA rajza)

1977.
szaksz
sítani
tárásá
dal fo
folyam
ménye
rülnek
mukra
véleme
áthely
értésü

A bizalmiak nagy része eddig is politikai „tényező" volt, ezután a szakszervezeti tagság és a központi vezetőség még inkább számít rájuk. Befolyásukra várhatóan jobb lesz a dolgozók közérzete, kevesebb a törvénysértés, jobb a munkafegyelem, és az üzemi demokrácia is fejlődik majd.

DR. BÍRÓ GYÖRGYNÉ
főtitkár

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

1977 FEB

TEXTILMUNKÁS

Budapest

Dallos Ibolya

1021

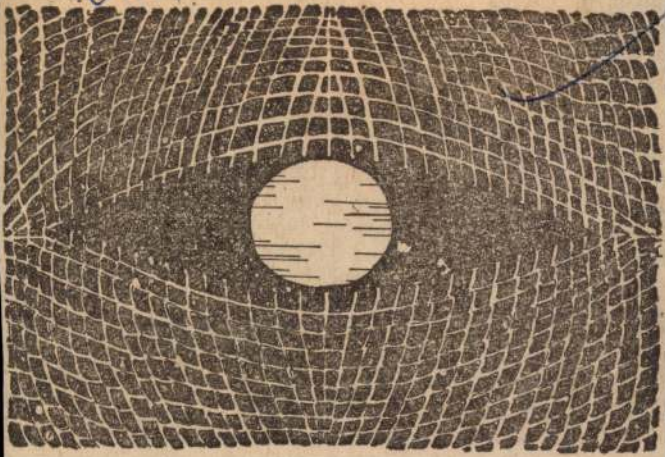

Hajnalhasadás — Faliképterv (Dallos Ibolya rajza)

tal. Te
n össze
jével.
A gyár
konstru
át. 1977
festöde,
at részére győzi majd a fo-
lfestést.

A varrodában most nem ter-
znek nagy változásokat. A
gi kis műhelyeket már ko-
bban megszüntették. Korsze-
, nagy csarnokokban dolgoz-
k. Négy éve megszervezték a
smamal lokkot is, ahol ál-
ndó délelőttös beosztást kap-
k a kisgyermekes édesanyák.
Három fiatallal beszélgettem
varrodában arról, hogyan
arják alakítani az életüket
77-ben? Beszélgető partne-

rokona hozta a gyárba 1962-
ben.

— *Mindig szerettem varrogatni* — mondta —, *már gyermekkoromban ismerkedtem a szakmámmal. Úgy érzem, ez később is hasznomra vált. Más munkát már el sem tudnék képzelni magamnak.*

A fiatalasszony nagy fába vágta a fejszéjét, beiratkozott a gimnáziumba.

— *Nem könnyű dolog nekem munka mellett tanulni, és a családot is ellátni. Négyéves kisfiam van, ide jár a gyári*

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Textilmunkás

1976 AUG

Dallos Ibolya

1021.

VIRÁGOK

(DALLOS IBOLYA rajzai

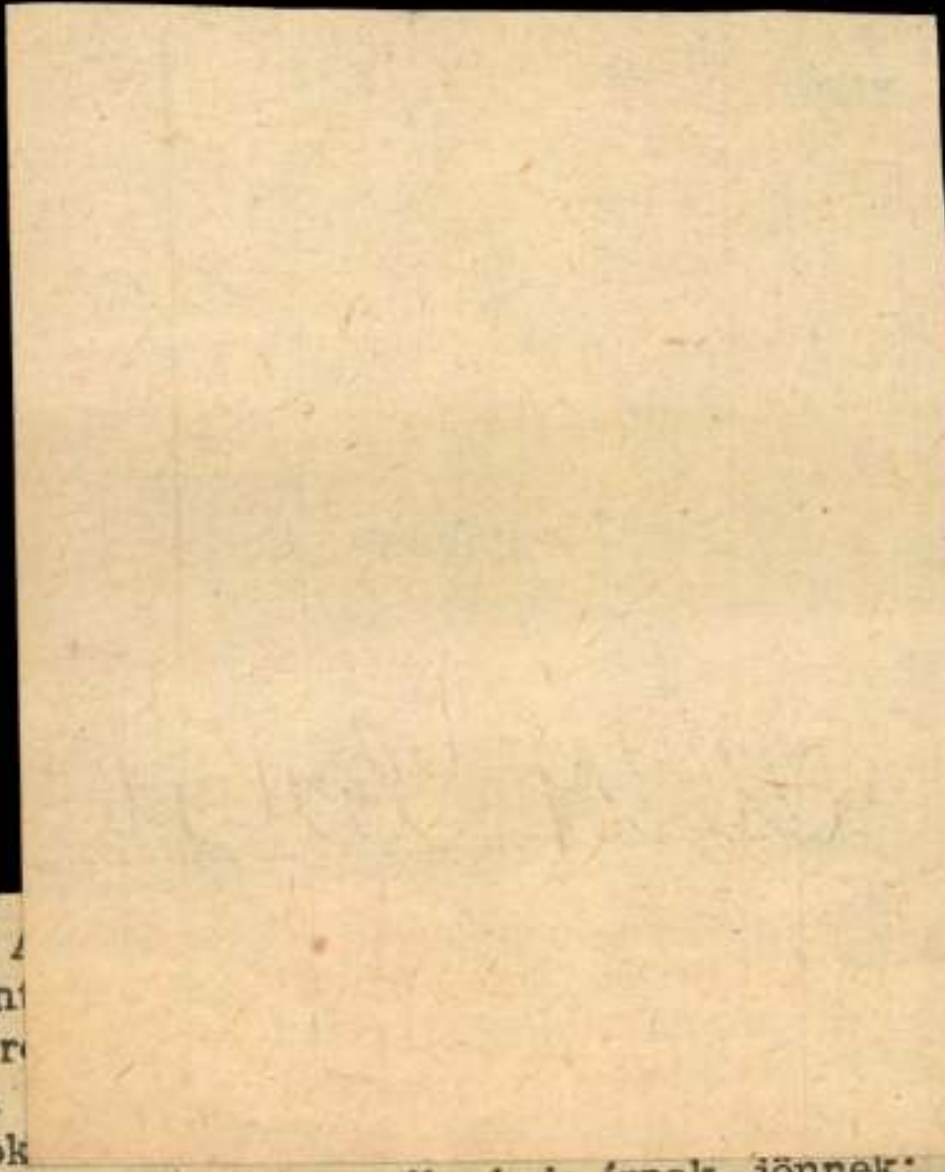

je). — Nagyon
a gyárunkról. A
amikor a kitünt
szóltak ugyan r
szeretnénk, ha
dolgozó brigádok
módszereikről, amiből mi is ta-
nulhatnánk. Kíváncsiak va-
gyunk arra: máshol hogyan
oldják meg, hogy a három mű-
szak mellett, a nők otthoni
munkáját könnyebbé tegyék?

BOROS JÁNOSNÉ (lapter-
esztő): — Hozzánk 800 pél-
lányban érkezik a TEXTIL-
MUNKÁS, ebből 256 az előfize-
ők száma. Éppen ezért jó len-
e, ha többet írnának rólunk.
Vannak jól dolgozó brigád-
ainк, vannak hosszú évek óta
evékenykedő tisztségviselőink,

rólunk is írnak, jönnek: „te
sék adni még öt újságot". J
lenne, ha az újságban hasonl
üzemekről írnának, mint ami
lyenek mi vagyunk, olyanok
ról, akik rekonstrukció elő
állnak: hogyan fogadják
dolgozók az új gépeket. Mi, ré
giek, azért sok esetben ragasz
kodunk a régihez, de ha bebi
zonyosodik, hogy az új jobb . .
Örömmel mondhatom, hogy az
új gépek kezelésének a meg-
tanulása sokkal egyszerűbb
mint gondoltam volna. A ha

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Textilmunkás

1976 AUG

Dallos Ibolya

1021

...szerkesztik:

...VASÓK

Moszkvai textilmunkásokkal

Ez év márciusában vállalati kollektívánk négytagú csoportja a moszkvai Október Fésűsgyapjú Szövő Kikészítőgyár

MADARAK

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Textilmunkás

1976 AUG

Dallos Gyula

Köszöntjük szocialista hazánk alkotmányát!

1021

Kubai üzenet...

A Textil-, Bőr- és Ruházati Dolgozók Szakszervezete vetségének vendégeként a bai Könnyűipari Dolgozók kszervezetének kéttagú dációja tartózkodott hazánk: június 28-tól július 7-ig. delegáció vezetője Ramon rnéndez Rodriguez, a Las las-i megye területi szakrvezetének titkára volt. Vettazott: Eloine Marquez Arra, a járási bizottság titká-

A vendégek megismerkedtek három szakma szakszervezetek életével, jártak üzemekben, találkoztak a dolgozókkal a gyárak vezetőivel. Főleg a gozó nők helyzetét, az élet- munkakörülményeikre vokozó határozatok valóra tását tanulmányozták.

A vendégek (képünkön középen) az LSZV budakalászi gyárában

Elutazásuk előtti napon, a záró megbeszé-en, a három szakma főtitkáraival a vendék ismertették a hazánkban szerzett tapasz-latokat. Elmondták: tervezik, hogy az ok-

RESIVAN LOS TRABAJADORES HONORES, EL SALUDO SOLIDARIO DE TODOS LOS TRABAJADORES

Ahogy a bizalm

Az áztat változás

Barnára sült, cserzett ar bőre akkor is eláruln Molnár László áztatós, történetesen nem az ázt tómedence partján talá koznék vele a KSZV sa kadi telepén.

— Áztatósnak nevezn bennünket — magyaráz —, de akiket itt lát, azo nagy része már nem ázt tós. Büszkén mondjuk: d rukötözők vagyunk. Nem csak azért hangsúlyozzu ezt, mert megküzdöttü ezért az elnevezésért: viz gát tettünk, az itt dolgozó közül tizenketten. Másért jólesik a darukötözős mu káról beszélni: azt mutat hogy menyit fejlődött ez

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1980 MÁR

TEXTILMUNKÁS

Dallos Ibolya,
grafikus

1021

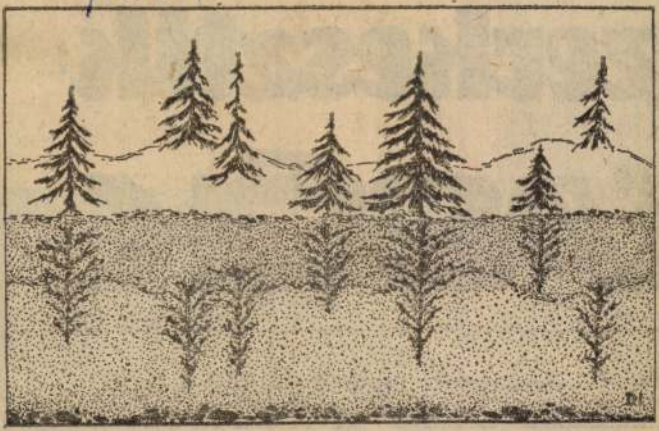

(DALLOS IBOLYA grafikája)

szer

VASOK

tősége, Budapest, postafiók 253., 1392

Az szb titkár

DALLOS István (fotó)

Kiss János, Dallos István, Krajcsirovits György kiállítása Tatabányán, 1984. okt.

In. Fotóművészet, 1985.1.sz. 55.p.

DALLOS István (fotó)

Művei szerepeltek a Tatabányai Fotómühely kiállitásán 1986. jan. Tatabánya.

InWEHNER Tibor: Képzőművészeti krónika. Uj Forrás, 1986/3. 58.p.

ÁRNYÉK

DALLOS ISTVÁN, DELI ÁGNES, GAÁL JÓZSEF ÉS HAÁSZ ÁGNES
KIÁLLÍTÁSA

RENDEZTE: BÁRDOSI JÓZSEF

Megnyitó: 1996. június 7-én, 17 és 19 óra között

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

1027 Budapest, Kapás utca 55. - T.: 201 6925
A Galéria támogatója a Nemzeti Kulturális Alap

Megtekinthető: keddtől péntekig, 10 és 18 óra között, szombaton 10-től 17-ig

VI. 27-ig

DALLOS István

MEGHÍVÓ

A Tragor Ignác Múzeum tisztelettel
meghívja Önt és családját
a Hincz Gyula
Állandó Kiállítás Kamaratermébe

DALLOS ISTVÁN
fotóművész

Indiánok a Bakonyban c. kiállítására

Megnyitja:
Fábián László
az Új Magyarország főszerkesztője

1992. május 15-én, $17.^{30}$-kor

Megtekinthető: május 15-től június 13-ig,
hétfő kivételével, 10 és 18 óra között
2600 Vác, Káptalan u. 16.

SZOMBATHELYI KÉPTÁR

KUNSTHALLE SZOMBATHELY

H-9700 Szombathely, Rákóczi F.u.12 Pf.71
Tel.: (36) 94/313 074 Fax.: 94/314 096
E-mail: keptar@vas.hungary.net

A Szombathelyi Képtár 1998. Június, július és augusztusi kiállítási programjai:

június 5 - július 16-ig
ORNAMENTIKA
A Fiatal Képzőművészek Stúdiója kiállítása
Kiállító művészek:

BEÖTHY BALÁZS • CSONTÓ LAJOS • DALLOS ISTVÁN • DELI ÁGNES • EIKE • ERŐSS ISTVÁN • FAA BALÁZS • GÁL ANDRÁS • GAÁL JÓZSEF • GALLUSZ GYÖNGYI • HETESI ATTILA • IMRE MARIANN • KECSKÉS PÉTER • KETTŐS TAMÁS • KOPASZ TAMÁS • KORONCI ENDRE • KÓTAI TAMÁS • KRIZBAI SÁNDOR • MENESI ATTILA • MIKLÓS ÁRPÁD • CS.NAGY BALÁZS • NAGY GÁBOR GYÖRGY • PETŐ BARNA és HUNOR • SEBESTYÉN ZOLTÁN • SZABICS ÁGNES • SZACSVAY PÁL • SZABÓ ESZTER ÁGNES • SZIJ KAMILLA • SZURCSIK JÓZSEF • TASNÁDI JÓZSEF • WACHTER ÁKOS • VARKOLY LÁSZLÓ • VINCZE OTTÓ

DALLOS ISTVÁN

A választott címet nem a szokványos, hétköznapi-művészeti értelemben használjuk, nem egyszerűen a díszítő, stilizáló kalligrafikus jelentésében, hanem másként, ami több mint e fogalom megszokott értelme. Az ORNAMENTIKA kifejezés a 90-es évek képzőművészetében annyit jelent, mint félúton lenni a figuralitás, és az absztrakció, az utánzás és az alkotás (teremtés), az ábrázolás és a képnélküliség, az illúzió és a tárgyiság, stb. között.
Az ornamentika a formák életének azt a stádiumát jelenti, amelyben a megelőző, kiérlelt összefüggések leegyszerűsödnek, a jelentések értelmező kapcsai meglazulnak, a korábbi pregnánsan megfogalmazódott korszellem (a kunstwollen) elhalványul, amiről az elmúlt 6-8 év művei is tanúskodnak.
A 90-es éveket jellemző legfontosabb ismérv az, hogy a tiszta, plusz jelentésektől nem terhelt képi formákat keresi, amelyek ugyanúgy mentesek az avantgárd erősen fogalmi meghatározottságú allegorikus nyelvezetétől, miként az szenzibilitás metaforáktól terhes, alapvetően szimbolikus narratíváitól is. Nem beszélhetünk utópikus jövőképről valamint az eklektikus forma álorcáiról sem, de a hagyományos művészet, a világot mikrokozmoszként utánozva modellező formájáról sem. Tehát az enigmatikus nyelvezet és a tautologikus bőbeszédűség helyett a jelenre, a létezésre és a formára vonatkozó egyszerű állításokat testesítenek meg a művek. Míg az avantgárd a saját kora premisszáiból a jövőre vonatkozó konklúziót vont le, az új szenzibilitás pedig a múltba transzponálja következtetése eredményeit, viszont a 90-es évek formáiból/premisszáiból egyaránt hiányzik a jövőbe látás bölcsessége és annak teoretikai manipulálhatósága is. azt mondhatjuk, hogy a 90-es évek művészete inkább a józan lényszerű állítások formai testet öltése, mintsem a nagyzoló egyetemes igény vagy a zseniális szubjektum konklúziójának az eredménye.
Részlet Bárdosi József és L.Menyhért László ismertetőjéből.

június 16-án
BLOOMSDAY 1998

KIÁLLÍTÁSOK: június 16 - augusztus 10.
Megnyitó: június 16.

A BŰN MÉZE - 14 FIATAL MŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

Dallos János

Ősi séta (regény)

a XXII. ker. kiállításáról

Irodalmi Újság 1955 VI évf. 28 sz. júl. 9. 8 l.

Gyermekrajz-pályázat

IFJ. DALLOS ISTVÁN:

DUGOVICS TITUSZ HALÁLA

„1955 május 2-án születtem Pécs-Vasas II-őn. Négyes rendű vagyok. Rajzból ötösöm van. Nagyon szeretek rajzolni, a szomszédék falát is telerajzoltam. Az idén kezdtem rajztanfolyamra járni. A helybeli iskola III/b. osztályába járok".

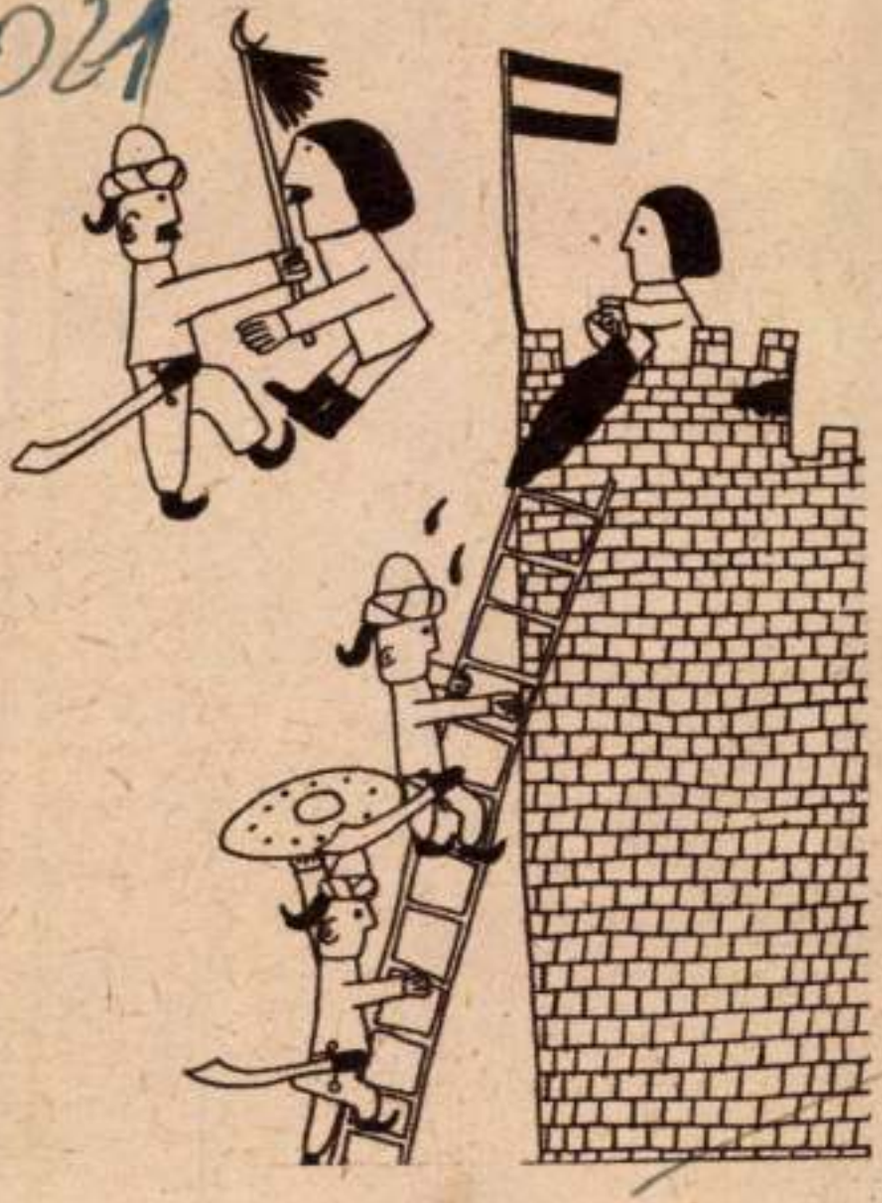

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JUN 1

Dallos Jenő

DÉLI HÍRLAP

Grafikumművész

1021

✱ *A karikaturista, Dallos Jenő álma: Vasarely-lakótelep*

hogy az ut
vereséget sz
yen állnak.
ményével va
Tipográfia—M
1:2, 2:2). A
ségű csapat
gyenge játék
Kovács meg
kiütötték). A
rom akcióbó

Sakk-sar

Lépjen az Olvasó!

Júniusi blokkunkban öt feladványt közlünk (mivel öt péntek lesz). Közös bennük, hogy a szerzők miskolciak. A nyerési lehetőségeken nem változtatunk, tehát ki-ki annyiszor szerepel a sorsoláson, ahányszor helyesen megfejtett megoldást küld be levelezőlapon.

A májusi nyertesek (címünkre egy-egy könyvet küldünk): 1. Kiss Pál, Miskolc, Régiposta u. 2.; 2. Nagy Béla, Miskolc, Hunyadi u. 10.; 3. Korompai Béla, Miskolc, Béke-szálló 22/5.

A miskolci szerzők sorát Apró László művével nyitjuk (Szügyi Gyula-emlékverseny. III. díj). Akik nem riadnak vissza a sok figurától, rájönnek, nem is olyan nehéz a megfejtése.

33. SZ. FELADVÁNY
MATT KÉT LÉPÉSBEN

Betűjelzések: világos: Kf7, Vh2, Ba3, Ha4, He3, Fa1, Fa8, gyalogok: c4, d2, d6, e2, e5, e7, g4 (14 bábu); sötét: Ke4, Bc6, Hd4.

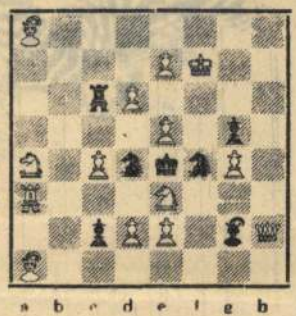

Hf4, Fg2, gyalogok: c2, g5. (7 figura). Világos indul, és a második lépésben mattot ad, bármit lépjen is sötét. Beküldendő a világos első lépése csütörtök délig címünkre: Déli Hírlap. Miskolc, Pf. 39. 3501.

Feladványközlő:
PERSA ISTVÁN

74° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

Direttore: Ignazio Frugiuele

1021 VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28

20129 MILANO

Telefono 723.333 - Casella Postale 3549
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

Genio Dallos

VICENZA ECOCOMICA
CAMERA DI COMMERCIO
CORSO ANTONIO FOGAZZARO 37
36100 V I C E N Z A

ANNO 29 1974

L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO
DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO
STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA
MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA
L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO
DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO
STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA
MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA

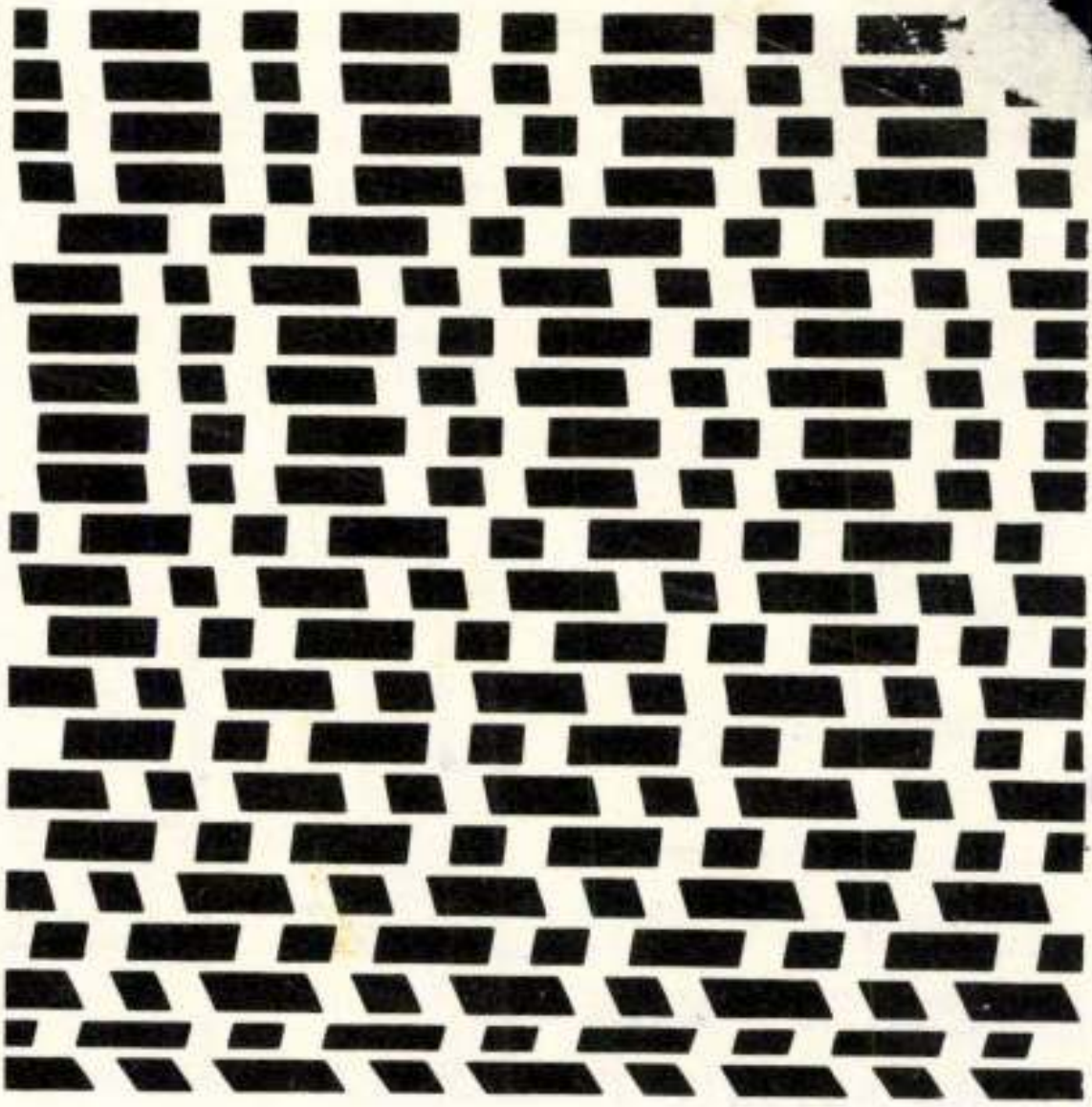

Olivetti arredamenti per ufficio

I sistemi di arredamento che la Olivetti propone agli uffici in diverse serie rispondono a una triplice esigenza. Essi concorrono alla creazione di ambienti di gusto moderno che, ad ogni livello, esprimono il prestigio dell'ufficio e la personalità di chi vi lavora. Consentono una razionale utilizzazione e una sostanziale economia dello spazio. Grazie alla loro concezione modulare, offrono la possibilità di soluzioni e combinazioni diverse, variabili e avvicendabili col variare delle necessità e dei luoghi.

olivetti

Umorismo a Marostica

di Luigi Selvatico

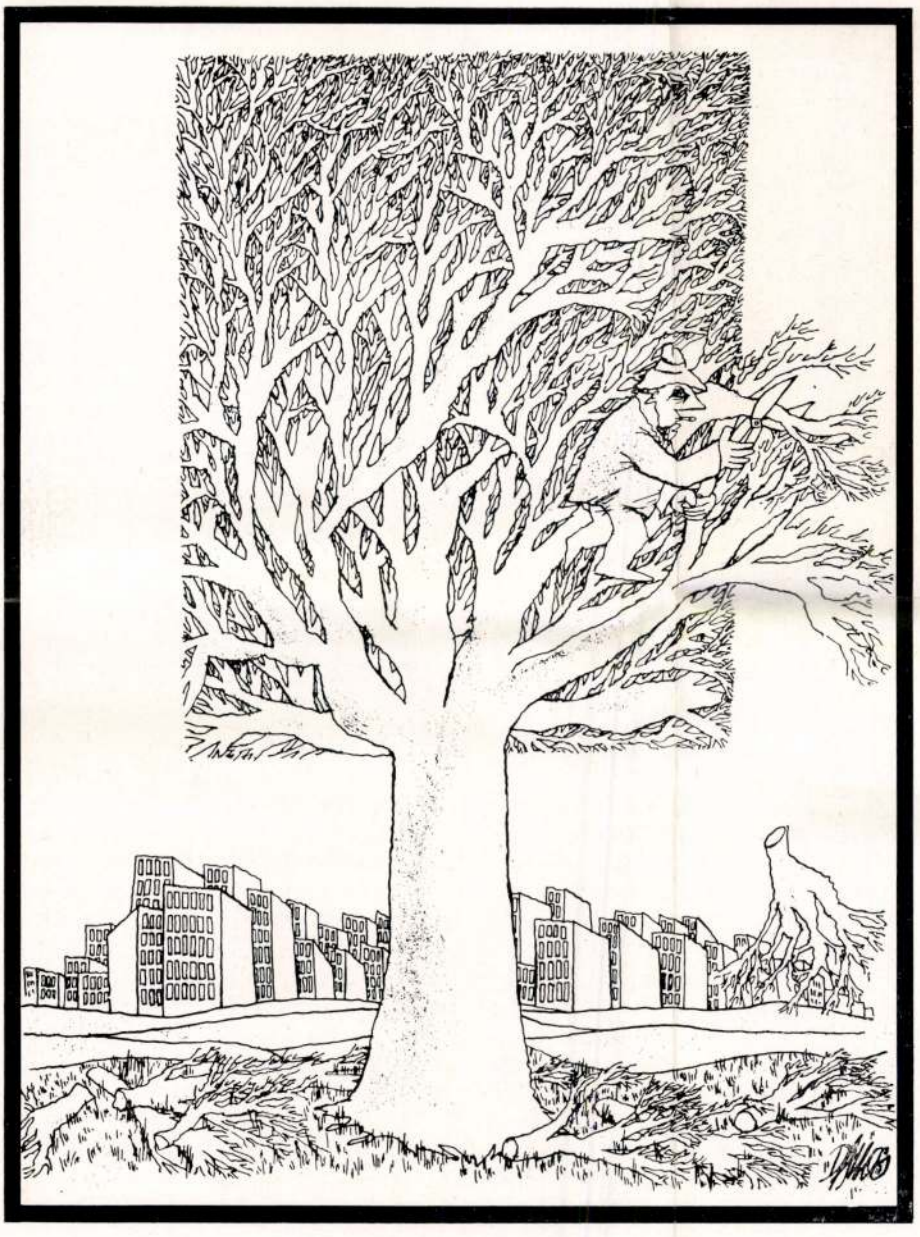

L'ungherese Jenö Dallos ha vinto il 6° Premio internazionale della Grafica umoristica di Marostica per l'opera in cui descrive l'uomo che condiziona la natura alla situazione anomala ed alienante creata da lui stesso con il tecnicismo e la civiltà del cemento.

Grattacieli, freddi ed inespressivi, addossati l'uno all'altro, che avanzano, sospinti da potenti carri cingolati, travolgendo alberi: e l'uomo spaventato che fugge di fronte a così immane distruzione.

Uomini, che il sistema ha reso succubi ed amorfi, in assetto di guerra: ma dalla micidiale macchina di guerra, da loro stessi messa in moto, usciranno... come croci per un grande cimitero.

L'uomo tutto rivestito di note musicali che riceve la tonalità dalla donna, perché è lei che ha la chiave di violino.

Ed ancora, il problema che preoccupa l'umanità intera: la distruzione dell'ambiente naturale, il cemento che avanza, sempre.

Umorismo sarcastico, liberatorio, godibile immediatamente? No di certo.

Umorismo amaro, a mezza bocca, ironico, parodico? Non del tutto.

Qui l'umorismo è quasi una ricerca, una meditazione, un riflettere sull'esistenza.

Non provoca l'immediata e sonora risata o il sorriso a mezza bocca, cioè quello mediato, che nasce dalla presenza di un valore sostenuto o presupposto ed il suo controvalore ricercato o provocato. Si tratta, invero, di un umorismo al limite della ricerca filosofica, e si fatica quasi a capire se è un travestimento o un mettere a nudo e l'essere ed il pensare ed il fare dell'uomo. È, in definitiva, crisi.

Mondo in crisi, d'accordo.

L'umorismo immediato poggia su valori sicuri, il mediato su valori relativi, il meditato su valori incerti, forse inesistenti o forse non più credibili.

È più facile rendere insicuri i valori definiti che quelli indefiniti: si ride dove ci si libera di un'oppressione di valori dogmatici; non si riesce a ridere dove quei valori sono intoccabili o dove non si riconoscano più per tali.

POLONIA

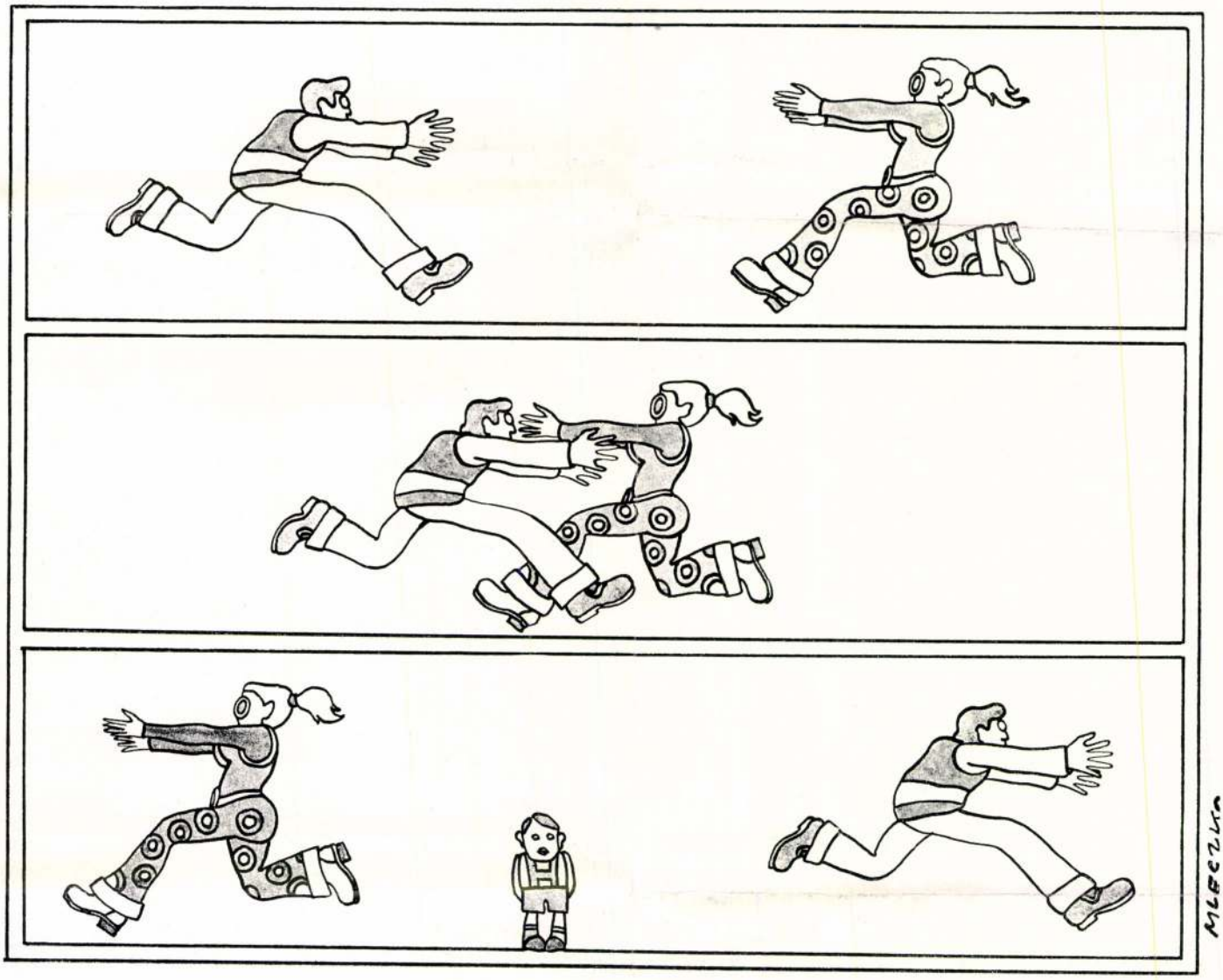

Andrzej Mleczko

I giovani di Marostica, che alla cittadina celebre per il suo gioco di scacchi viventi, hanno voluto dare una ventata nuova di interessi culturali, hanno squadernato con questa rassegna grafica l'eterno problema dell'uomo: vi è ancora un Diogene che cerca l'uomo e mette in discussione i miti di oggi.
L'umorismo più raffinato parla ancora lo stesso linguaggio di Diogene: parla ancora lo stesso linguaggio di crisi, di eterna crisi.
Dopo queste riflessioni, scaturite dall'esame dell'opera del vincitore Jenö Dallos, è opportuno dare anche un'occhiata all'intera rassegna. Si scopriranno delle linee di congiunzione e delle demarcazioni stilistiche tra gli umoristi dei 18 paesi che hanno inviato opere a Marostica: 182 gli autori presenti.
Con le opere di C. Perellon, spagnolo, di Jan Van Wessum, olandese, di Priit Parn, russo, e di Josette Janssens, belga, si pone l'accento sulla condizione dell'uomo d'oggi: l'alienazione.
In particolare, di grande effetto grafico e pregnante risulta l'opera del russo Parn, che su un mondo fatto di cellule affaccia l'uomo di pietra. L'uomo che diventa lui stesso mattone. O l'uomo che, nella scena della vita, rappresentata da una scacchiera, dove si trovano i simboli del nostro tempo, l'orologio per indicare la fretta, il correre, e la dinamite che significa violenza, è freddamente regolato dalla ragione o agisce sospinto da altri impulsi, come ci dimostra il disegno dello jugoslavo Branko Conic.
O l'aspra parodia sulla famiglia del polacco Andrzej Mleczko: ci s'in-

contra, ci si ama eppoi si scappa via lontani, lasciando, solo, il bambino.

Nella strip dello svizzero Adriano Crivelli si raffigura, invece, l'eterna ripetizione di un modulo di vita che si perpetua in uno schema costante tra padre e figlio: il padre, affannato sempre, prima per l'eccessiva irrequietezza del suo figliolo, che diventa poi studente sfaticato, capellone spensierato, ubriacone impenitente, ed infine sposo. Ora il vecchio padre passerà il bastone dell'affanno al figlio, diventato a sua volta padre.

Attualissima la traduzione grafica dell'uomo politico. L'italiano Ugo Marantonio lo rappresenta mentre conciona: le sue parole sono come bolle di sapone. Sul petto una grossa decorazione, nella tasca una rivista pornografica.

E Luca Novelli nel suo ranocchio: il ranocchio voleva diventare più grosso. Allora cominciò a gonfiarsi, gonfiarsi, gonfiarsi. «Guarda che scoppi», gli dicevano. Ma lui continuò a gonfiarsi, gonfiarsi, gonfiarsi. Ma non scoppiò. Diventò ministro.

Su che cosa è costruito il potere? Silvana Migliorati ce lo fa vedere come una piramide, in cima alla quale si arriva arrampicandosi su una scala fatta di schiene.

Dove sta andando l'economia nazionale? Lucio Trojano disegna la lira, una moneta da 500 lire, che scivola già per una china e tutta l'Italia, casalinghe ed operai, uomini d'affari e non abbienti, ne tentano invano il recupero e la inseguono con enorme fatica.

Per ogni paese che ha partecipato alla manifestazione di Marostica ci sarebbe un discorso da fare, anche se, in linea generale, si può dire che l'umorismo dei rappresentanti dei paesi dell'Est è un umorismo preoccupato, sul filo della disperazione.

L'immagine fondamentale che predomina fra bulgari, russi, polacchi, ungheresi, rumeni, turchi, jugoslavi è l'impossibilità di esprimere liberamente il proprio pensiero.

Interessante, come intuizione, il disegno di Vladimir Kos, jugoslavo. Due gendarmi afferrano un uomo. Ma riescono solo a portar via la sua ombra, non lui. Egli rimarrà sempre libero nel suo spirito.

Né meno espressivo è il disegno di Szymon Kobylinski, polacco. Due uomini, come due manichini, sono manovrati, determinati, operativamente ed intellettualmente, da due potenti mani, che tirano le fila di tutto.

Ed infine, la strip del russo Oleg Tesler. Un uomo constata che la colonna non poggia sulla palla che vi sta sotto. Dà un calcio alla palla e viene schiacciato dalla colonna.

È tutta una ridda di riflessioni sull'uomo d'oggi, le sue lotte, le sue delusioni, i suoi miti, le sue illusioni. Una trasfigurazione dell'esistenza dell'uomo che non è più capace di ritrovare se stesso come nucleo di intelligenza e di libertà di fronte al mondo e alla natura. E la preoccupazione, che da ciò deriva, quasi come corollario, di non diventare più padrone del mondo, soggetto che fa storia, ma oggetto, cosa, elemento distrutto e distruttore.

SVIZZERA

Adriano Crivelli

Convegno sulla riforma tributaria per la parte riguardante le imposte sui redditi

Nello scorso mese di gennaio si è tenuto ad iniziativa dell'Intendenza di Finanza e della Camera di Commercio di Vicenza un Convegno sulla riforma tributaria per la parte riguardante le imposte sui redditi.

Al Convegno hanno partecipato, oltre i componenti della Commissione Tributaria camerale di studio, funzionari degli Uffici Imposte, tributaristi ed operatori economici qualificati in materia.

Nel corso degli incontri, svoltisi nei giorni 17, 18, 24 e 25 gennaio, si è proceduto ad una analisi approfondita della complessa nuova normativa sull'imposizione diretta entrata in vigore col 1° gennaio 1974, per un confronto di idee da cui sono scaturite sia le difficoltà interpretative ed applicative di alcuni punti delle leggi, sia uniformi linee di indirizzo interpretativo, sia richieste chiarificatrici da rivolgere agli organi superiori.

I lavori si sono tenuti nel salone convegni della Camera di Commercio secondo il seguente programma:

17 Gennaio 1974

Imposta sul reddito delle persone fisiche - Imposta sul reddito delle perdone giuridiche (relatore Basile dott. Amedeo, Titolare dell'Ufficio Distrettuale delle II.DD. di Vicenza).

18 Gennaio 1974

Imposta locale sui redditi (relatore Dal Fior dott. Francesco, Ragioniere Capo del Comune di Vicenza).

Il catasto terreni e il catasto edilizio urbano (relatore Tedeschi geom. Giorgio dell'Ufficio Tecnico Erariale di Vicenza).

Disciplina delle agevolazioni tributarie - Anagrafe tributaria - Codice fiscale dei contribuenti (relatore Cortese dott. Vinicio, Titolare dell'Ufficio Distrettuale delle II.DD. di Arzignano).

24 Gennaio 1974

L'accertamento delle imposte sui redditi (relatore Mancino Mario dell'Ufficio Distrettuale delle II.DD. di Vicenza).

25 Gennaio 1974

La riscossione delle imposte sui redditi (relatore Marcucci dott. Lorenzo, Direttore degli Uffici Esattoriali della Cassa di Risparmio di Verona - Vicenza - Belluno).

Il contenzioso tributario (relatore De Santis dott. Alberto, Vice Intendente di Finanza).

Iniziamo con questo numero di « Vicenza Economica » la pubblicazione delle relazioni cominciando con quella del dott. Basile sull'imposta sul reddito delle persone fisiche e delle persone giuridiche.

Dallos Jenő

Székely András: Hárman egy ígéretől
Brenner, Dallos, Sajdik kiállítás
az Ernst Múzeumban

Népszabadság, 1987. IX. 1

Dallos Jenő

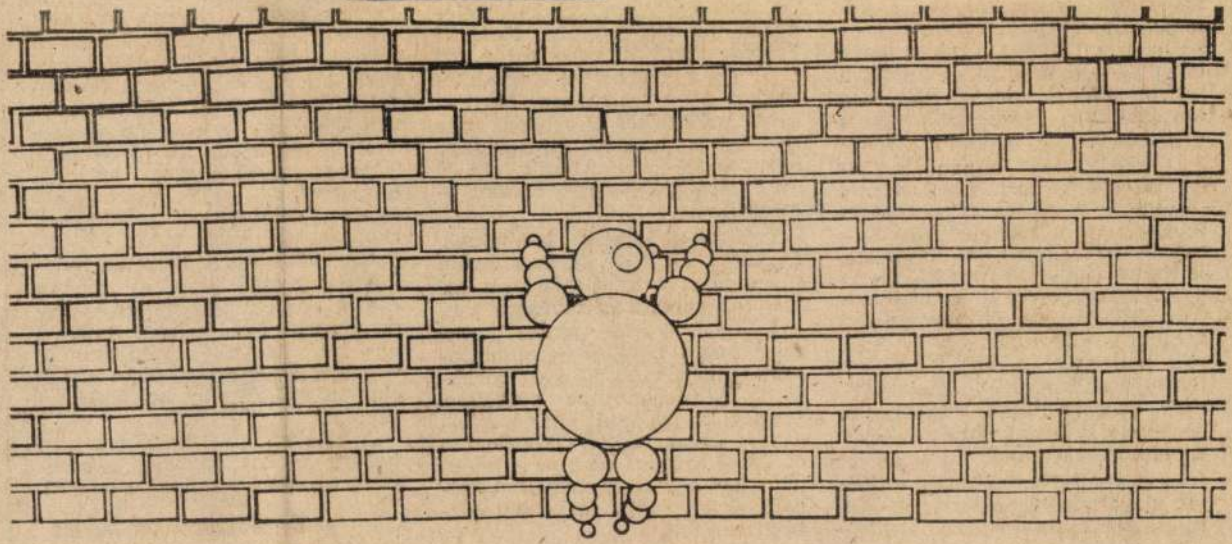

Dallos Jenő: Ellentétek

Élet és Irodalom, Bp.
XXIII. évf. 49. sz. 10. lap.

1979. DECEMBER 8.

mone de Beauvoir fájdalmas, Kemény, Illyés Gyula szelíd humorú, de szintén egy csöppet sem megnyugtató könyvét, és figyelem a tüneteket magamon és másokon, kortársaimon. Igazat kell adnom mindkét írónak: önáltatás szépséget látni az öregségben. Még ha az úgynevezett bölcsesség meg is kísérelné, hogy az idős embert az elvégzett munka, az aratás, a termő ősz képzeteivel vigasztalja, a fiatalabbak a maguk öntudatos keménységével idejében helyrebillentik az egyensúlyt. Az öregek fülébe harsogják: „Elég volt belőletek, mi következünk!" Igaza van Simone de Beauvoirnak: öregnek lenni minőségileg új állapotot jelent, amely idegen a nem öregek számára.

Ez a „reális" szemlélet jelentkezik ma a magyar egészségügyben is, amikor sorra mennek nyugdíjnében jutnak eszembe. Korányi Frigyes jóval 70 éves korán túl indította meg a tébécé elleni küzdelmet Magyarországon. Markusovszky 75 évnél idősebben még mindig a magyar egészségügy egyik vezetője volt, Barát Irén 80 éves korában ment — önként — nyugdíjba.

Tekintsük ezeket kivételnek. Fogadjuk el, hogy 65 éves koron túl osztályt vezetni már nem helyes, ez az ellátás rovására mehet. Nehéz volna azonban megmagyarázni, hogy az egyetemi tanárok miért csak 70 éves koruktól alkalmatlanok a vezetésre. Magam is egyetemi tanár vagyok, s nem értem, miért dolgozhatom öt évvel tovább, mint az a kollégám, aki egy nagy forgalmú belgyógyászati vagy sebészeti osztályt vezetett.

tanárok között. Úgy éreztem, a fő célja, hogy a vezetésmatlannak vagy kevésbé snak bizonyult főorvosok náluk alkalmasabbak kerüljenek. Azt reméltem, hogy a végrehajtás során ügyelni fognak arra, hogy a sok évtized tapasztalata és munkája során képződött szellemi értékek ne vesszenek kárba, hogy az új vezetők képesek lesznek arra, hogy a hippokrateszi eskü szellemében együtt dolgozzanak elődeikkel, segítséget kérjenek tőlük.

Meggyőződésem, hogy az indokolatlan nyugdíjazás a magyar egészségügyet mérhetetlen szellemi kincstől fosztja meg. Emellett az intézményes „öregtelenítés" nehezen egyeztethető össze a szocialista egészségügy humanizmusával.

A halálon és az öregségen nem tudunk segíteni, a rideg nyugdíjazás azonban nem szükségszerű.

Dr. Böszörményi Miklós

Dallos Jenő

Dallos Jenő „emberiségléptékben" gondolkodik. Sokalakos, plakát jellegű kompozíciói inkább tórz tükröt tartanak a szemlélő elé, semmint humorizálnak. Vagy a nagyító lencsét említhetnénk, amely hozzásegít ahhoz, hogy a saját szemünkben is észrevehessük — a gerendát. Egyéni felelősségérzetére úgy döbbenti a nézőt, hogy egyben hangsúlyozza: mindez szerves része a közösségi öntudatnak. Környezetvédelmünkért, földünk békéjéért együtt és külön is felelősek vagyunk. Ezzel korunk reális felmérésére serkent.

Magyar Hirlap 1977/194/6

Magyar Hirlap
Wagner: A karikatura müvészei

Ki mint véd, úgy adat! To save & Protect!

Szerkesztette: Hollauer Tibor; **Tördelőszerkesztő:** Varga Szabolcs;
Kiadja a Montana Rt.; **Felelős kiadó:** Montana Rt., Koródi Bálint vezérigazgató;
Borítóterv: Color Plus; **Nyomdai előkészítés:** Place Art Stúdió;
Nyomás: Press GT Kft.; **Felelős vezető:** Halas János műszaki igazgató;
Angol fordítás: Pálvölgyi Nóra, Szűcs Imre;

Editor: Tibor Hollauer; **Designer:** Szabolcs Varga; **Published by** Montana Inc.;
Responsible Publisher: Montana Inc., Bálint Koródi, CEO;
Cover design: Color Plus; **Prepared for printing** by Place Art Studio;
Technical Director: János Halas; **English translation:** Nóra Pálvölgyi, Imre Szűcs;

Karikatúristák:		**Cartoons by:**
Balogh Lajos		Lajos Balogh
Baráth József		József Baráth
Békési Joe		Joe Békési
Bene Erzsébet		Erzsébet Bene
Dallos Jenő		Jenő Dallos
Dluhopolszky László		László Dluhopolszky
Dunai Imre		Imre Dunai
Fábry János		János Fábry
Földes Vilmos		Vilmos Földes
Jelenszky László		László Jelenszky
Jeney Klára		Klára Jeney
Kaján Tibor		Tibor Kaján
Kertész László		László Kertész
Lehoczki Károly		Károly Lehoczki
Molnár A. József		József A. Molnár
Nemes Zoltán		Zoltán Nemes
Őszi Zoltán		Zoltán Őszi
Rák Béla		Béla Rák
Sajdik Ferenc		Ferenc Sajdik
Szmodis Imre		Imre Szmodis

DALLOS Jenő

Ki mint véd, úgy adat! To save & Protect!

Szerkesztette: Hollauer Tibor; **Tördelőszerkesztő:** Varga Szabolcs;
Kiadja a Montana Rt.; **Felelős kiadó:** Montana Rt., Koródi Bálint vezérigazgató;
Borítóterv: Color Plus; **Nyomdai előkészítés:** Place Art Stúdió;
Nyomás: Press GT Kft.; **Felelős vezető:** Halas János műszaki igazgató;
Angol fordítás: Pálvölgyi Nóra, Szűcs Imre;

Editor: Tibor Hollauer; **Designer:** Szabolcs Varga; **Published by** Montana Inc.;
Responsible Publisher: Montana Inc., Bálint Koródi, CEO;
Cover design: Color Plus; **Prepared for printing** by Place Art Studio.;
Technical Director: János Halas; **English translation:** Nóra Pálvölgyi, Imre Szűcs;

Karikatúristák:		**Cartoons by:**
Balogh Lajos		Lajos Balogh
Baráth József		József Baráth
Békési Joe		Joe Békési
Bene Erzsébet		Erzsébet Bene
Dallos Jenő		Jenő Dallos
Dluhopolszky László		László Dluhopolszky
Dunai Imre		Imre Dunai
Fábry János		János Fábry
Földes Vilmos		Vilmos Földes
Jelenszky László		László Jelenszky
Jeney Klára		Klára Jeney
Kaján Tibor		Tibor Kaján
Kertész László		László Kertész
Lehoczki Károly		Károly Lehoczki
Molnár A. József		József A. Molnár
Nemes Zoltán		Zoltán Nemes
Őszi Zoltán		Zoltán Őszi
Rák Béla		Béla Rák
Sajdik Ferenc		Ferenc Sajdik
Szmodis Imre		Imre Szmodis

Dj [Dallos], karikaturista MDG

Gúnyrajz.

Reja

6

— : Bizakodás

ESTI HIRLAP

Bp. 1966. júl. 23.

Dj [Dallos] karikaturista MDK

Gúnyrajz.

Repr

—. : Albér-Cet 3

ESTI ... AP

Dk. (Okt. júl. 11.

Dj [Dallos], Kari-katurista 7 Dk

Gúnyrajz.

Repr

– : Gitár kultusz 3

ESTI HIRLAP bp. 1966. aug. 4.

Dallos, karikaturista

Gúnyrajz.

Repr.

– : Nérótér Mexikóban

7

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. szept. 26.

MDK

Dallos, karikaturista

MDK

Gúnyrajz.

Repr

— : Jobb kérőn

4

ESTI HIRLAP Bp. 1969. [illegible] 11

MDK

Dallos [ ], karikaturista

Sünnyvaja.

Repr.

— : Albér Cet 3

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 [illegible] 24.

MDK

Dallos, grafikus

Karikatúra.

Repr.

— : Hótolók tintítjük a pesti pályákat 7

ESTI HIRLAP Bp. 1969. febr. 20.

87
+ 2
89.

Dallos, karikaturista

MDK

Rajz.

Repr.

–: Kép szöveg nélkül

ESTI HIRLAP B/n. 1969. febr. 18.

Szabos #

Ha jól sikerülne a mexikói olimpia
(karikatúra, rajz)

Magyar Ifjúság 1968 XI. 15

Dallos Jenő
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 FEB 5

Dallos Jenő karikatúrája

1021

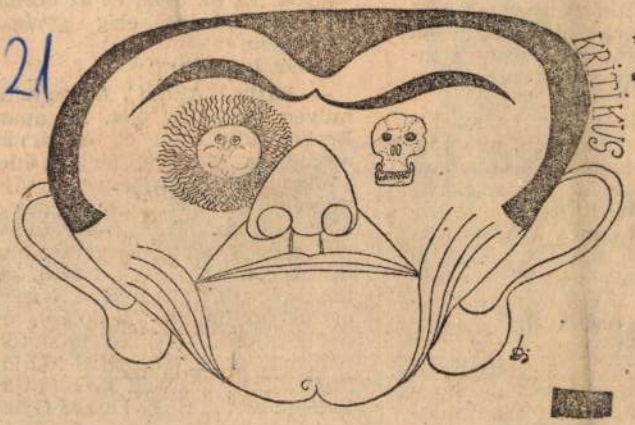

„Sem a nappal, sem a halállal nem lehet szembenézni".

(LA ROCHEFOUCAULD)

„Valóban, csodálatosan hívságos, különbféle és állhatatlan lény az ember".

(MONTAIGNE)

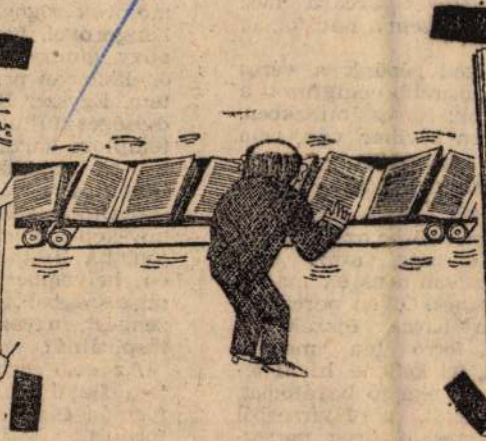

„Sokat kell tanulnunk ahhoz, hogy keveset tudjunk'".

(MONTESQUIEU)

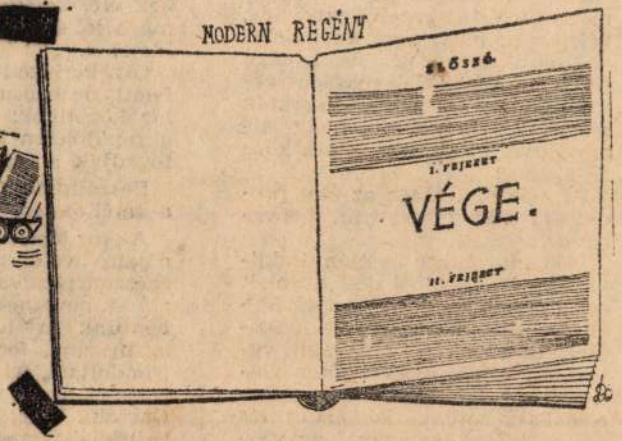

„Valamely mű megírásakor csak a legvégén jövünk rá, hogy mit kell a legelejére tennünk".

(PASCAL)

tatást akartak hallani tőlem, pedig túlontúl veszedelmes lett volna rám nézve.

Deus ex machina. Jön valami istenség a fellegek közül, nem is megrendelésre, hanem csak úgy, véletlenül, tehát nem ex machina, mint ahogy némely gyenge írók szerepeltetik a szükséges véletlent. Az ilyesmire szokták mondani a kritikusok, hogy kiagyalt, verejték szagú, nincs köze az élethez.

És mégis... Maga az élet produkálja a következetlent, a megokolatlant.

1965. november elején indultunk el Moszkvából déli tizenkét óra után TU—104-es géppel Szibéria kellős közepébe, Novoszibirszkbe a magyar forradalmi veteránok küldöttségével. Öten voltunk: két volt szibériai internacionalista harcos, két spanyolos és egy kísérő, valamint egy végtelenül kedves, udvarias szovjet alezredes, aki szinte hibátlanul beszélt magyarul. Gépünk szédítő gyorsasággal száguldott a keleti éjszakába, Novoszibirszkben

ni lehet. Ez a város ezért is [illegible] cses előttünk, mert itt harcolt és halt hősi halált Kolcsak hóhérainak kezétől Ligeti Károly, akinek élő, kesernyés arcára még ma is jól emlékszem a hadifogság idejéből.

Ott keringett gépünk a város felett, de hamarabb végigfutott a hír közöttünk: Novoszibirszkben, a repülőtéren hóvihar van, nem fogadják a gépünket.

Leszálltunk Omszkban, illetve a repülőterén.

Akkor lépett közbe az első, csodálatos véletlenség, amit nem egészen pontosan deus ex machinának neveznék. Ötven percig pihentünk a havas éjszakában aranyszínű, forró tea mellett. Gondoltam, fel kellene hívni telefonon az én régi jó barátomat, Gorszki Vilmost, a Nyírségből Szibériába szakadt, öreg parasztot, Ligeti Károly volt harcostársát. Épp jön felém a bájos, fiatal stewardess. Azt mondja nekem:

— Én ismerem önt.

[illegible] kandikál a [illegible]
lagja, utak, utcák, házak játékos rajza. Éjjel csak a gigantikus motorok zúgnak, mindent betöltő hangerővel. Eszembe jut, mikor nagy gimnazista koromban az énekkarban prímbasszust énekeltem. Egyszer Beethoven Isten dicsőségét fújtuk az egri Nagytemplom karzatán orgonakíséretével. Nos, annak az orgonának a basszusa volt olyan zsongítóan, süketítően erős, mint az Antonov-gép motorjainak búgása. Vajon, ha Beethoven ülne most az én helyemben, nyolcezer méter magasságban, és hallgatná ezt a zengést, ugyan milyen zenére inspirálná?

Az első sorban ültem. Mellettem fiatal asszonyka. Addig jóformán észre sem vettem. Felém fordult.

— Min gondolkozik?

Ha én ezt úgy hirtelenében meg tudnám magyarázni.

— Mindenfélén — mondtam közömbösen. Jobban megnéztem

vissza Acsinszkig, ami már nincs is nagyon messze Novoszibirszktől. Ott átadták az állam aranyvagyonát szállító szerelvényt magyar internacionalistáknak, ő pedig visszautaztak a frontra tovább kergetni a szétvert ellenforradalmi bandákat.

Véletlen játék, deus ex machina, vagy mit tudom én, micsoda. Én is ott voltam az Aranyvonatot kísérő magyar internacionalisták közt, lehetséges, hogy kezet is fogtam ennek a bájos asszonykának a nagyapjával. De mennyire lehetséges! Hiszen összeölelkeztünk velük, az Aranyvonat előző kísérőivel.

— Koszuhin — mondtam.

Az asszonyka szeme felvillant:

— Igen, nagyapó mesélte, hogy egy húszéves fiú volt a parancsnokuk, akit Koszuhinnak hívtak.

Elmúlt éjfél, amikor megérkeztünk Novoszibirszkbe. A repülőtéren kavarta a havat a vihar.

[illegible] maradtam. [illegible] kisfiam. Ez a term[illegible] Törvény és mégis csodálatos. [illegible] lánc nem szakad meg: a dédapámat még kozákok kergették Szibériába, a nagyapám Lenin katonája lett, az apám vére Németországban öntözte a földet, mi pedig a tajgával harcolunk, tőle hódítjuk el a kincseit: földjét, fáját, vizét, aranyát, gyémántját. És építünk... Hogy kinek? Gyermekemnek...

Irina alakja egyre homályosabb lett. Lassan beleveszett öntudatlanságom ködébe.

Dallos Jenő
Grafikus

M.D.K.

Illusztráció

— : Virágom, virágom . . .
Nők Lapja, 1965. ~~jan. 5.~~ máj. 29. — 26 lap

Dallos Jenő
grafikus

M.D.K

Rajsok.
~~[illegible]~~.

—: Itt a tavasz
A főszakács
Elfoglaltság
Nők Lapja, 1965. április 24 – 27 lap

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Dallos Jenő: Kétség
Élet és Irodalom, Bp. 1979. ápr. 7.
[redacted] XXIII. évf. 14. sz.3.lap.

NAPTÁR

IDEJE:
NDIG

sehová, értelme önmagában rejlik; mindig újra önmagához vezet visszsza. Érdekes módon viszont Mallarmé, jóval előbb, mintegy megfordítva, a táncot hozta analógiába az írással, híres paradoxonában: „Tudniillik a táncosnő nem *nő, aki táncol*, azon ellenkező oknál fogva, hogy *nem is nő*, hanem metafora, amely külső alakunk valamely alapvető formájának felel meg: kard, váza, virág stb., és *nem is táncol*, hanem nekilendülés és visszatartás sorozatos csodái révén a test írásával valami olyat sugall, amit, inkább párbeszédes, m író prózában egész fejezete tudnának kifejezni." Úgy l

József Attila
német és francia verse

József Attila ezt a két versét 1928-ban írta Bécsben, illetve Párizsban. A németül írott vers eredeti címe Wolke, a franciáé Pauvre Plain-Chant Méchant. Eddigi ismereteink szerint a költő még öt verset írt franciául. Az egyiket, a Chant de Prolétaire-t ő maga fordította magyarra. (Proletárdal.) A rögtönzések közé sorolható Petite Jeanette című szürrealista verset Parancs János fedezte fel, J. A. egyik levelében. Művészi fordítása a Kortárs 1970. márciusi számában olvasható. A Ma Lucie.. kezdetű tréfás verses levél, és a Du feu.:.. című töredék, valamint a József Jolánnak írott levélben található. Je dois kezdetű versjáték mind ez ideig nem talált fordítóra.

B. I.

JÓZSEF ATTILA:

Dallos Jenő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

karikaturista

ÉLET ÉS IRODALOM

1979 ÁPR 7

1021

Dallos Jenő: Kétség

IDEJE:
NDIG

sehová, értelme önmagában rejlik; mindig újra önmagához vezet vissza. Érdekes módon viszont Mallarmé, jóval előbb, mintegy megfordítva, a táncot hozta analógiá-

József Attila
német és francia verse

József Attila ezt a két versét 1928-ban írta Bécsben, illetve Párizsban. A németül írott vers eredeti címe Wolke, a franciáé Pauvre Plain-Chant Méchant. Eddigi ismereteink szerint a költő még öt verset írt franciául. Az

realista verset Parancs János fedezte fel, J. A. egyik levelében. Művészi fordítása a Kortárs 1970. márciusi számában olvasható. A Ma Lucie.. kezdetű tréfás verses levél, és a Du feu... című töre-

dék, valamint a József Jolánnak

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1979. OKT

TEXTILMUNKÁS

Dállos Ibolya

textiltervező.

1979. OKTÓBER

1021

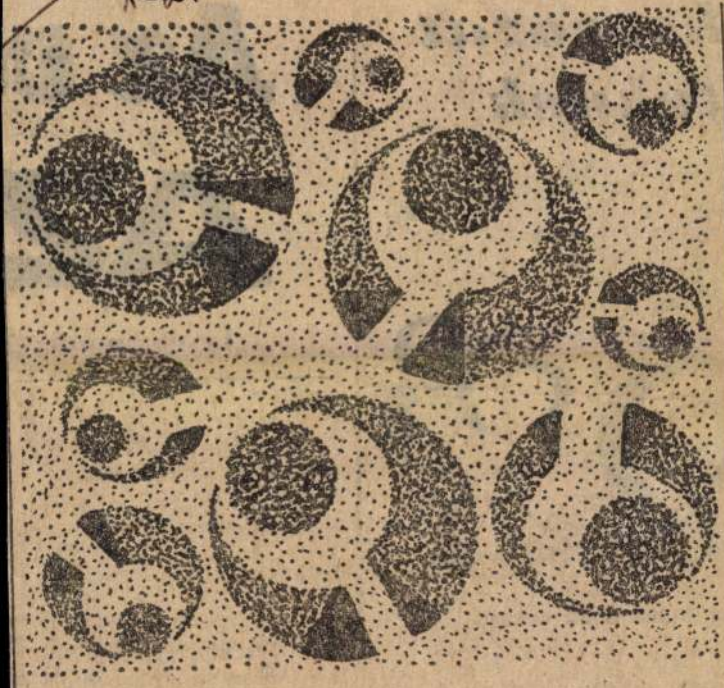

Szőnyegterv

(DÁLLOS IBOLYA rajza)

1979.

eksorozat tteknek

már radiálgumik vannak

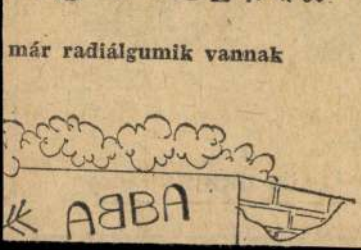

Az ú

AZ

Levélcímünk:

a

A Textilipari Dolgozók
1978. évben pályázatot hirdetet
HELY TÁRSADALMI ÉLETÜ
címmel, a Vállalat Kiváló
ennél magasabb kitüntetéssel
cialista brigádok részére. A fe
tudatták azt is, hogy külföldi

rálnek érint-
tósokkal. Ép-
tban a meg-
vel rosszabb
a nyilvános
Ők eddig an-
iselték a ri-
glosszák nyi-
bizalmatlan
is beszélve.
az első visz-
Gyula gaszt-
l összeállított
avának frója
mostani rideg
lőkkel, „ami-
és szerettek
es szám első
szor megéne-
t és elemzett
natkozik.
ója tehát két
a, amit hiá-
énynek és a
ásolóinak ma-
két szót ke-
. De nem ju-
ost már késő
et.
, hogy a sok

16.

Dallos Jenő

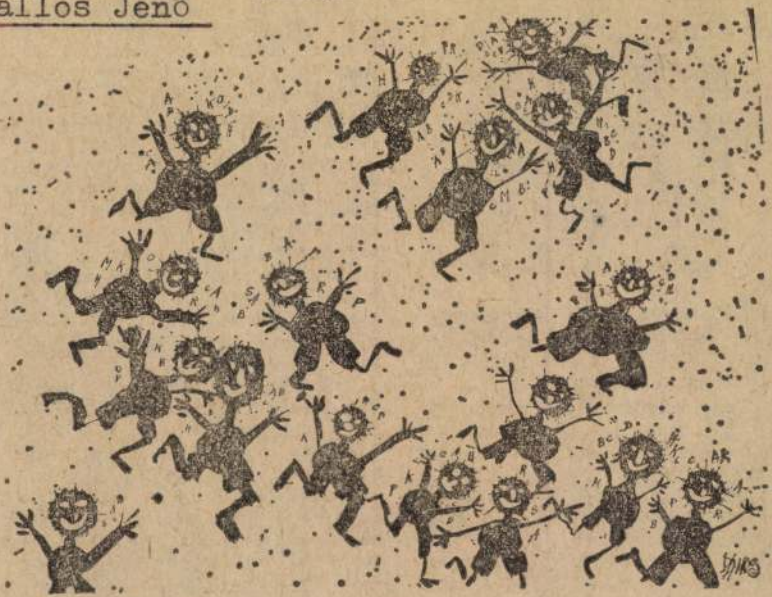

Dallos Jenő: Téli szünet

Élet és Irodalom, Bp. 1978. dec. 16.
XXII. évf. 50. sz. 9. lap.

szakában, és végül a negyvenötös demokratikus honvédség önkéntes katonái. Éppen ideje egy sorba helyezni őket."

(Hogy mennyire ideje, arra talán a recenzió írójának szabad személyes példát említenie. Apám résztvevője volt az ellenállási mozgalomnak, ott volt az új hadsereg első tisztjei között is. S mégis, évtizedeken át mennyi megaláztatás, övön aluli ütés érte! Miért? Valahol ezt olvastam:

januárjában, februárjában a hadsereg felállításával kapcsolatos összes alapvető dokumentumot — Kéri Kálmán vezérkari ezredes irányításával ő dolgozta ki.] Nagyon akarta, hogy legyen új honvédség, s kutatta a [tőle és tisztársaitól független] késlekedések okait. Folt nélküli, tiszti, antifasiszta múltjának és akkori igazának tudatában a honvédség érdekében bátran és nyersen mondott véleményt, miért is 1945 márciusában gonosz módon félreállították". Amikor apám elolvasta [többek között] ezeket a sorokat, azt mondta: „Hát itthon vagyok megint." Több mint harminc évet várt rá...)

Kis András hadtörténész ezredes annak idején maga is a debreceni Pavilon-laktanyában gyülekező 6. hadosztály fiatal katonája volt; tárgyalt időszakáról személyes élményei vannak. Nem csoda hát, ha kutatási területe ebbe az irányba orientálódik. (1977-ben, a Zrínyi kiadásában már megjelent *A 6. hadosztály*

vollet után, hog
metek ellen...?

Kis András sz
tos történelemsze
gát a még élő
maguk szerepét
ben látni kívánó
szaemlékezéseire
akárcsak az egyr
ban fellelhető d
Személytelen, hű
ra törekszik, szí
rékat — irodalm
jóformán csak a
ven oldalt kitev
ad.

Az Ideiglenes
mány megalakul
Honvédség létreh
matikájú, az es
kinthető logikai
tárgyaló kötetet
a középiskolások
gen ajánlott olva

Kis András ké
zeti önismeretün

Dallos Jenő

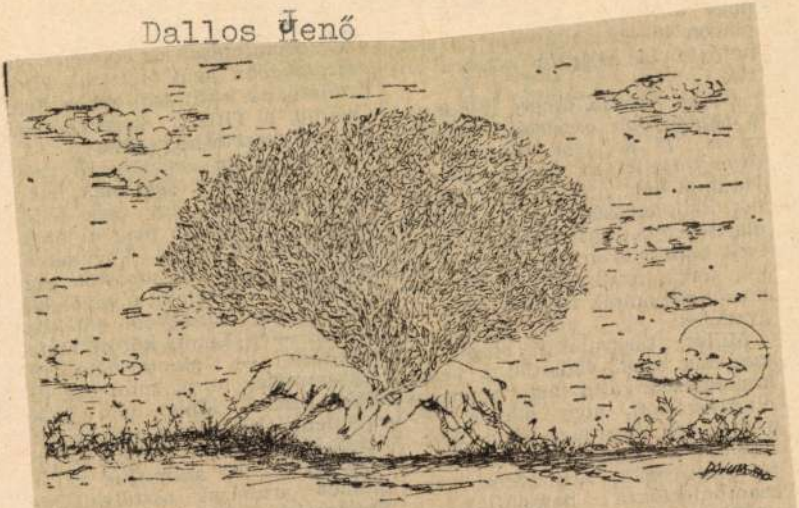

Valutás trófeák (Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

DALLOS JENŐ karikaturista kiállítása tegnap nyílt meg a komáromi Kisgalériában.

Magyar Hirlap 1979/12/lo/lo

Dallos Jenő, kanhatunista

1 rajz: repr.

dr. Ignácz P.: Ellentmondásos érzelmek 1016

Élet és Tudomány, Bp. 1980. aug. 8. XXXV/32

Dallos Jenő, karikatúrista.

1 rajz: repr.

–: Dappingolt lovak 1037–1038

Élet és Tudomány, Bp. 1980. aug. 15. XXXV/33.

Dallos Jenő, karikatúrista

1 rajz : repr.

dr Ignácz P.: Ellentétes kísértések 1113.

Élet és Tudomány, Bp. 1980. aug. 29. XXXV/35

Dallos Jenő, grafikus

2 rajz : repr.

dr Avasi Pál. A háromszög-terápia 1123–1124

Élet és Tudomány, Bp. 1980. kapt. 5. XXXV/36

Dallos Henő

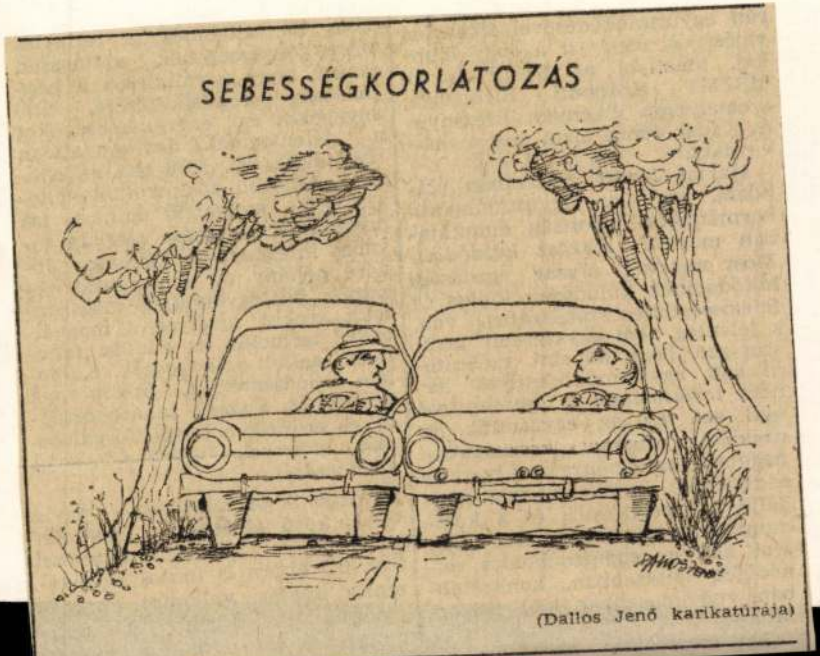

(Dallos Jenő karikatúrája)

ni.

Az ünnepélyes aláíráson ott

nyek, a lehetőségek jobb összhangjának megteremtése. A kontingensek megállapításához az

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

uj versen… 1964-ben

le
ug

…am veheti figue-

Dallos Jenő, grafikus

3 karikatúra:

Repr.

Falus Gábor: A Trágárság 133–135

Élet és Tudomány, Bp. 1980. február 1. XXXV/5

Dallos Jenő, grafikus

L. Reich Károly

-: Pimpalin · köpenye

2

Esti Hírlap,

Bp. 1979 febr. 16

Dallos Jenő, karikaturista

A CSEPELI MUNKÁSOTTHONBAN ma délután fél 4 órakor nyílik meg Balázs-Piri Balázs, Dallos Jenő és Mészáros András karikatúra-kiállítása. Megnyitja Árkus József.

— : Hír

8.

Népszabadság,

Bp. - 1978. okt. 18.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726

1978 JÚN 24

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő

1021

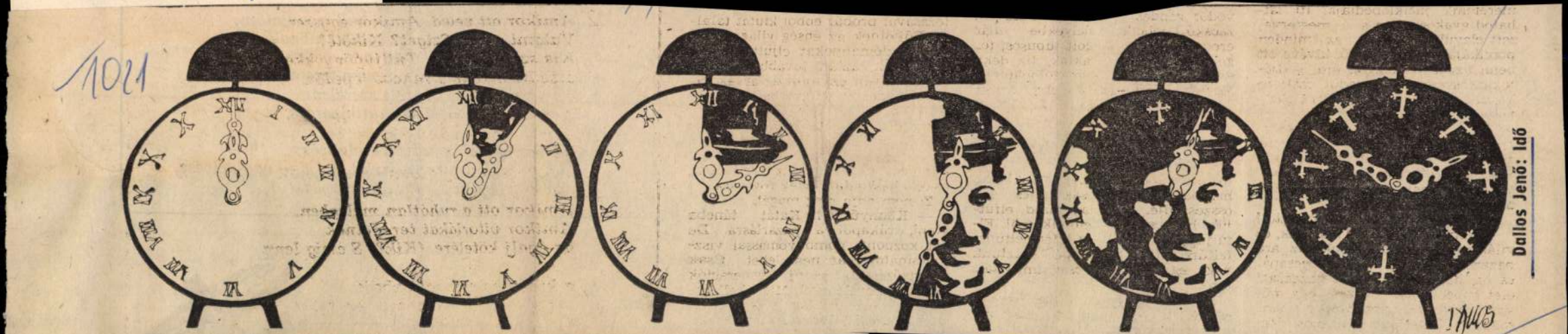

Dallos Jenő: Idő

Rájuk bízták, és most is nőttön nőnek és olyan lombkoronákkal díszítik ezt az én kis utcámat, hogy az ember az ablakából szinte már nem látja a szemben álló házat. Pedig az igazán közel van. Az olyan szép, régi ház, az egykori városháza Budavárában, amit szinte folyton karbantartanak. Most is állványok támaszkodnak falának és kőfaragók kopácsolnak kődíszein. Mert a ház patinás volta

De maga [illegible] ként ilyenkor, tavasszal, nyáron — akárhányszor leköti figyelmemet. Nézem, csak nézem . . . Egy-egy ága, amelyet sűrű lomb ruház fel — ott, ahol a legsűrűbb —, csak elkezd himbálódzni. Csupa ingás-bingás, borzolódás, remegés, rázkódás — majd csendesedés és lenyugvás. Pedig egész idő alatt nem fújt sehonnan szél, sehonnan fuvallat. És

[illegible] — szintén megszavazom.

Juharfa az ablakom alatt, kívánom, még sokáig lássalak.

Dénes Zsófia

mondjam, amit még e
növesszek testet e pe

De a szavakból többé
se való lét, se képzelt
mint hamuból se vál

Időmet csak a fölizzó
szabja sorsomra: s k
mint tóba fulladó villámcsapás.

Jenő Dallos

Fényód. Camping. Napsugár: Karikaturen von András Mészáros, Jenő Dallos und Baldrs Piri Baldrs

Ausstellungen in der Provinz

Daily News, 1948. Jul. 26.

Jenő Dallos

Fonyód „Napsugár" (Sonnenschein)
Camping: Karikaturenausstellung
von András Mészáros,
von Jenő Dallos und
Balázs Balázs-Piri.

Ausstellungen in der Provinz.
Daily News, 1948. jul. 12

/ 1021

Dallos Jenő: Tömeg

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1978 APR 29

soda nélkül

i — a Martin du Gard típusú
agyregénynek már csak a sémáját
etíti rá groteszk módon egy rigó-
saládra, egy felbomló agyú, anak-
onisztikussá vált regénygyáros tu-
latában.

A még kisebb regények sorozat-
ól ciklus regényvázlatai is ezt a
onákságot érzékeltetik, olykor
úsbavágó történelmi tanulságok
ehertöbbletével, máskor groteszkül
lkalmazott sci-fi-elemekkel. A
műfaj újdonság: ha Örkény írhat
egyperces novellákat, miért ne ír-
hatna Nemes tízperces regénye-
ket?

Igazi novellák is olvashatók a
kötetben; a novellaírást ezek ta-
núsága szerint nem fenyegetik
olyan veszélyek, mint a nagy csa-
ládregényeket. Eleven típusokat
vonultat föl az író, szociológiai
rétegvizsgálatokat ad, s ironikus
távolságtartása nem akadályozza
meg érzelmeit abban, hogy a sze-
replők pártjára álljanak, vagy el-

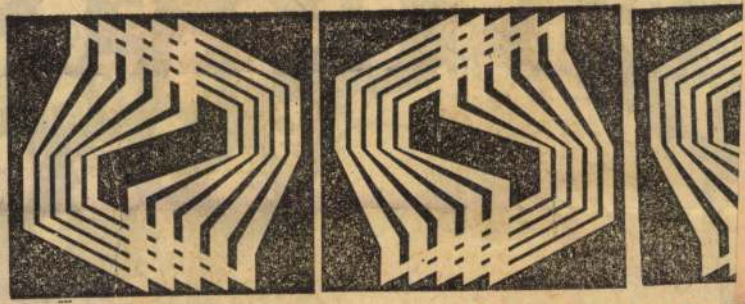

B. Szabó Zoltán: Formációk

Egy örmény Párizsban

■ *Clément Lépidis: Az örmény (Európa, 213 old.)*

Ki a szerencse kiválasztottja? Az, aki „semmilyen látogatótól nem retteg, és nem tudja, milyen színű a térképen a többi ország. Olyan ő, mint a fa... Ugyan ki tépne ki valahol is egy olajfát, hogy máshol elültesse? Mint a fának, a szerencse kiválasztottjának is megadatik a boldogság, hogy a

barnaképű népség". Az előítéleteket a háború, az ellenállás időlegesen eloszlatja. A német megszállás éveiben francia és nem-francia — áldozattá válik. A közös sorsot élve fölfedezik, hogy „... van valami kapocs mindazok között,

Hiszen gyerekkorát kell csak felidéznie — a bevándorlók életét, a külső negyedek zajos, nyüzsgő világát, a kis kávéházak pultjainál kávét és calvadost hörpölgető munkásokat. Szombat este megszólal a zene, a munkáslányok színes krepdesinblúzban borzonganak a harmonikaszóra, s járják végkimerülésig a *zsávát*. A magyar olvasó

Dallos Jenő, grafikus

Vég illusztrációi:

Repr

dr Rozgonyi Tamás: Érdekek a „mérlegen" 376–377
Élet és Tudomány, Bp. 1980. máj. 2. XXXV/12.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Rege.

dr Frenkl Róbert: A sport és a szex. 877-878
Élet és Tudomány, Bp. 1980. júl. 11 XXXV/28.

Dallos Jenő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Grafikusművész

NÉPÚJSÁG (HEVES)
1979 MÁJ 20

1021

Dallos Jenő: Vasarely-lakótelep...

ben hozo
gorúan n
játékot. A
18. száza
rosában é
kok — já
A veszély
debb lab
1863-ban
liában, s
a sportág
Football A
A futba
már pont
vethető. A játék meghódí-
totta Európát, eljutott a
tengerentúlra. A múlt szá-
zad végén Magyarországon is
sorra alakultak a futball-
klubok, 1901. január 19-én
pedig életre hívták a Ma-
gyar Labdarúgó Szövetséget.
Tulajdonképpen büszkék
lehetnénk, hogy az MLSZ

jogos elegedetlenkedést
tiltakozást váltanak ki világ
szerte.

Ám a születésnapon, a 7
évfordulón nem bírálni, h
nem ünnepelni illik. Hin
abban, hogy a FIFA — e
vele együtt a labdarúgás -
megújhodik.

Vincze Jenő

ek az alsó régióból

ügyvezető elnöke: — *Reményked*ünk *abban, hogy sportszerető közönségünket győzelemmel örvendezteti meg a csapat. A kudarcok kétségtelenül megviselték a társaságot, s ezért is lenne fontos végre jó eredménnyel visszaszerezni az önbizalmat a Kisvárda elleni mérkőzésen.* A Spartacus kezdő tizenegye a következő játékosok közül kerül ki: *Kovács, Eisemann, Adonyi, Ács, Kelemen, Ullmann, Gal-*

Az egriek sorait megbetege
dések, sérülések tovább ri
kították. *Kakas* a keddi ed
zésen izomszakadást szenv
dett, így nem játszhat.
Békéscsabán kiállított *Le*
gyel eltiltása is csak a szo
noki mérkőzéssel jár l
Fegyverneki ínhüvelygyulla
dás miatt nem edzett egés
héten és *Barta*, valamin
Mártha sem teljesen egész
séges.

A kedvezőtlen körülmé
nyek következtében *Bánku*

Dallos Jenő
karrikaturista

Dallos Jenő karikaturista: Intrika, tus, 29×43 cm

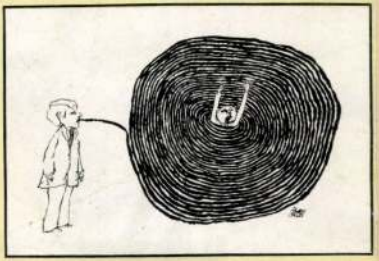

Intrika

Rozgonyi Iván: Néző, művész, nyelv, nyelvek.
MŰVÉSZET, 1979. december - 4. lap.

Dallos Jenő
karikaturista

Természetrongáló

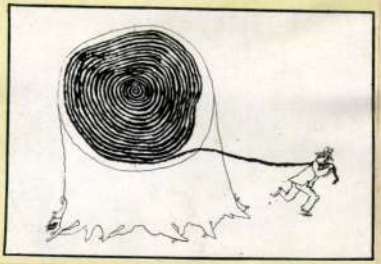

Dallos Jenő: Természetrongáló, tus, 29 × 43 cm

Rozgonyi Iván: Néző, művész, nyelv, nyelvek.
MŰVÉSZET, 1979. december - 4. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 DEC 16

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő: Téli szünet

l a negyven-
honvédség ön-
pen ideje egy
t."

ideje, arra ta-
ójának szabad
mlítenie. Apám
az ellenállási
volt az új
jei között is. S
n át mennyi
ı aluli ütés ér-
l ezt olvastam:

vasta [többek közöt[illegible]
sorokat, azt mondta: „Hát *itthon* vagyok megint." Több mint harminc évet várt rá...)

Kis András hadtörténész ezredes annak idején maga is a debreceni Pavilon-laktanyában gyülekező 6. hadosztály fiatal katonája volt; tárgyalt időszakáról személyes élményei vannak. Nem csoda hát, ha kutatási területe ebbe az irányba orientálódik. (1977-ben, a Zrínyi kiadásában már megjelent *A 6. hadosztály*

Dallos Jenő
karikaturista

Zsákutca

Dallos Jenő: Zsákutca, tus, 29×43 cm (fotók Tahin)

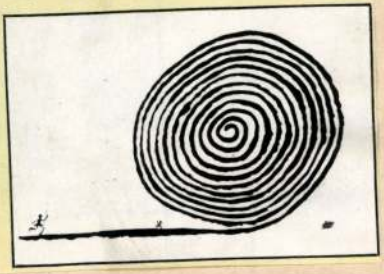

Rozgonyi Iván: Néző, művész, nyelv, nyelv ek.
MŰVÉSZET, 1979. december - 4. lap.

Dallos Jenő, grafikus

3 grafika: (illusztráció); Repr.

615-616

dr Varga Zoltán: Miből ne éljünk gyermekünket?

Élet és Tudomány, Bp. 1980 május 16. XXXV/20

Drallos Jenő, karikaturista

4 illustráció: Rep.

Dr. Ignácz Piroska: A neurózis, 683-685

Élet és Tudomány, Bp. 1980. május 30. XXXV/22

Dallos Jenő, grafikus

két karikatúra repr.

723–724

dr. Tarkovács Ágnes: Lejátszák szomasztó élményeiket.

Élet és Tudomány, Bp. 1980. jún. 6 XXXV/23

Dallos Jenő, karikaturista

Illusztrációja: Repr.

Olák Tamás: Miért fél a gyerek? 749,

Élet és Tudomány, Bp. 1980. máj. 13. XXXV/24.

Dallos Jenő grafikus

Négy rajz: Repr.

dr Bologh Lóránt: Mi ösztönöz a tanulásra? 404-405

Élet és Tudomány, Bp. 1980. marc. 28. XXXV/13

Dallos Jenő

DALLOS-KARIKATÚRÁK. A környezetvédelemnek szentelt nemzetközi karikatúra-kiállítás nyílt csütörtökön Nyugat-Berlinben. A magyar karikatúra-művészetet Dallos Jenő több mint 30 műve képviseli a tárlaton.

Magyar Hirlap 1980/6/6/11

Dallos Jenő, grafikus

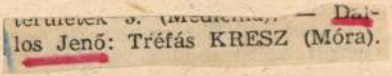
területek 3. (Medicina). — Dallos Jenő: Tréfás KRESZ (Móra).

– Most jelent meg – 8.

Népszabadság, Bp. 1979. nov. 3.

Dallos Jenő

Magyar Hi

GONDOLATOK (KÉPES) KÖNYVE II.

„Keveset beszélünk, ha a hiúság nem beszéltet bennünket." (La Rochefoucauld)

(Dallos Jenő karikatúrája)

el.

— Almából közepes volt az 1979 évi termés, de *minősége jobb mint 1978-ban* — mondja Czani

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 19

GONDOLATOK KÉPESKÖNYVE I.

„A nők sokáig megtartják első szeretőjüket, ha nem választanak maguknak másikat." (La Rochefoucauld)

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1980/1/18/

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1980/1

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1980/4/11/5

Energiapazarlás

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő, karikaturista munkái

"Harmónia", tus, 15x50 cm. 1945. [repr.]
"Hatdroonal", tus, 30x40 cm. 1944 [repr.]

Művészet, 1948. 3. 22. old.

Dallos Jenő

Dallos Jenő nemzetközi díjai:
1975, Tolentino: különdíj, 1975,
Bordighera: különdíj, 1975, Nyugat Berlin: különdíj. Ib.

—:—

Művészet, 1978. március – 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő nemzetközi díjai:
1975, Isztambul: különdíj;
1975, Vercelli: II. díj. stb.

— : —

Művészet, 1978. március – 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő szerpelt 1975-
ben a Punch-bau is a
Das Magazin-bau-

—:—

Művészet, 1978. március – 23 lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő szerepelt 1973-ban az Interpress Graphik-ban, 1974-ben az Új Írásban, 1975-ben a Pardonban stb.

—:—

Művészet, 1978. március — 23 lap

Dallos Jenő

A művész rendszeresen szerepel külföldi kiállításokon, valamint hazai és külföldi folyóiratokban.

—:—

Művészet, 1978. március — 23 lap

Dallos Jenő

Dallos Jenőnek kiállítása volt
1968-ban a Műcsarnokban (Országos karikatúra kiállítás)
1969-ben Esztergomban (csoportos)

—:—

Művészet, 1978. március - 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő tagja a Művészeti Alapnak és a Lindas Matyi munkatársa.

—:—

Művészet, 1978. március - 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő 1940-ben született. Tagja a Magyar Újságírók Országos Szövetségének, a Magyar képző és Iparmű vészeti Szövetségének.

—:—

Művészet, 1978. március – 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenőnek kiállítása volt 1974-ben a Pesterzsébeti Múzeumban, 1975-ben az Ernst Múzeumban.

—:—

Művészet, 1978. március - 23. lap.

Dallos Jenő

A művész általában kívülről néz a világot, ismert helyzetekre emlékeztet, sokszor közhelyszerű és épp ezért érdekes vagy humoros helyzeteket villant föl.

Rozgonyi Ádám: A jisztgetés művészete.
Művészet, 1978. március – 22 lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő célja az, hogy fi gyelmeztesse a világot, az ember túl kapására, a nagyváros elemberte-lenítő hatására és más veszélyekre.

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap.

Dallos Jenő

Dallos ajzai tehát nem karika-
túrák, hanem S.O.S.-jelek so-
rozata.

Rozgonyi Ádám: Az yesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dallos Jenő

1978 APR

Könyvvilág

... Matematikai analízis II.; Frank P szerk.: A mechanika és fizika ditfe-

... Attila (2600 Vác, Haraszti E. u. 35.) Új Írás 196... évf., 1962/3., 7., 11., 1963/2—... sz.;

1021

Sokat forgatott könyv... — Dallos Jenő rajza

szerű
ebkön

— A
etesen
gy le
ényess
abban
bb kia
dványf
lességi
ogy vi
minő
al kép

eket ilyen köntösben is megjelentethetünk. Elég nagy példányszámban fogyak el „Képzőművészeti zsebkönyvtár" sorozatunk első darabjai *(A képzőművészet iskolája I—II.*; Lyka Károly művészettörténete – ez utóbbi 1979-ben nagy példányszámban újra megjelenik), s reméljük sikerük lesz az idei köteteknek (J. Burckhardt: *A reneszánsz Itáliában,* Katona Imre: *A magyar kerámia és porcelán,* Mario de Micheli: *Az avantgardiz-*

ujítjuk un. „trezor"-sorozatunkat; ebben kevéssé publikált nagy klasszikusainkat adjuk majd ki... „Középmonográfiákban" kívánjuk bemutatni már-már szintén klasszikusnak tekinthető képzőművész kortársainkat. Készülődő „Kalaidoszkóp"-sorozatunk a legfrissebb művészi termésből, az ígéretes kísérletezők munkájából válogat; a szokástól eltérően a kritikusok mellett írók, költők is írnak majd kísérő kisesszéket.

Nádor Tamás

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Dallos Jenő,
Művészet
kavikatúrista –
1978 3 művész

3

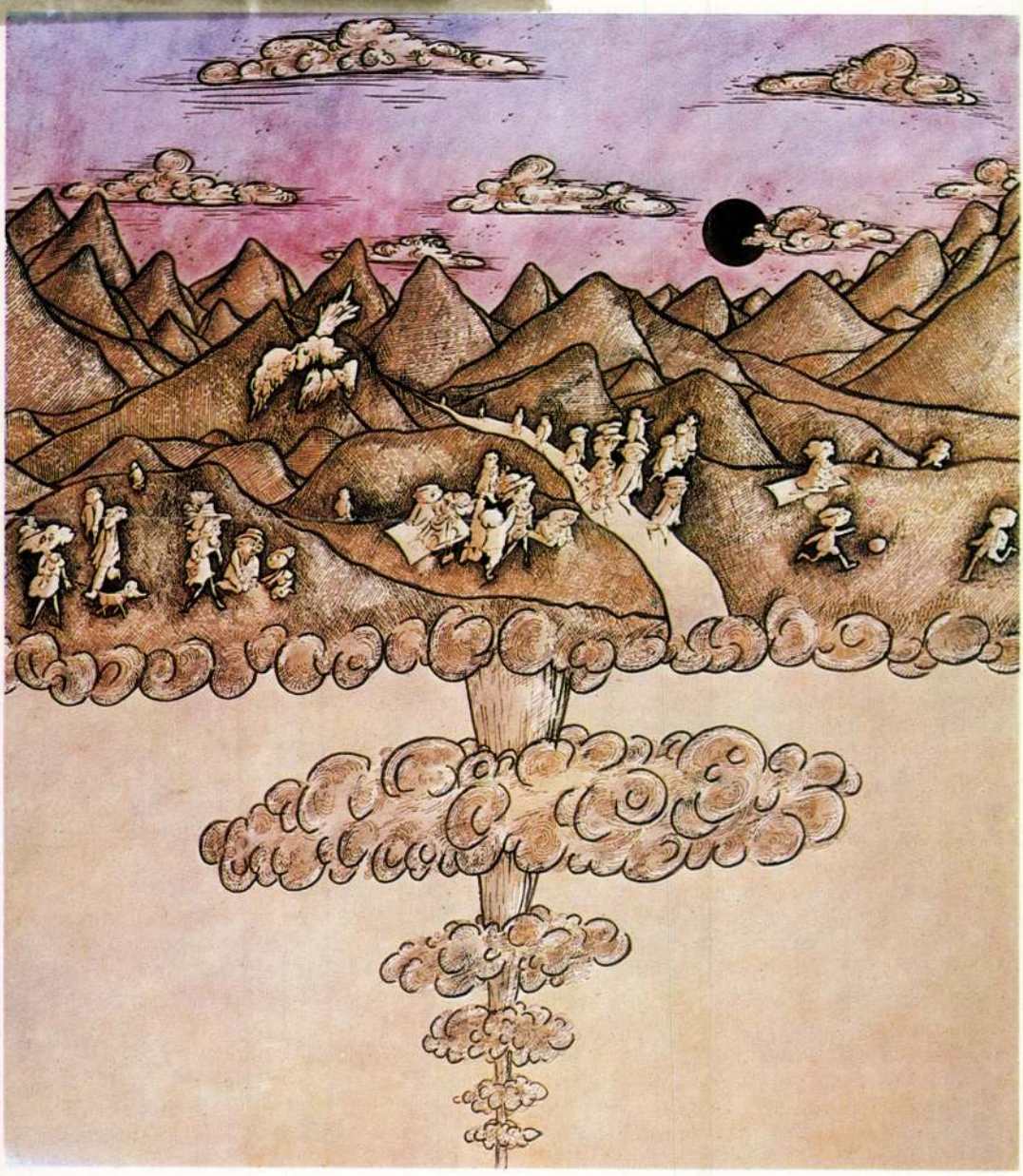

4

5

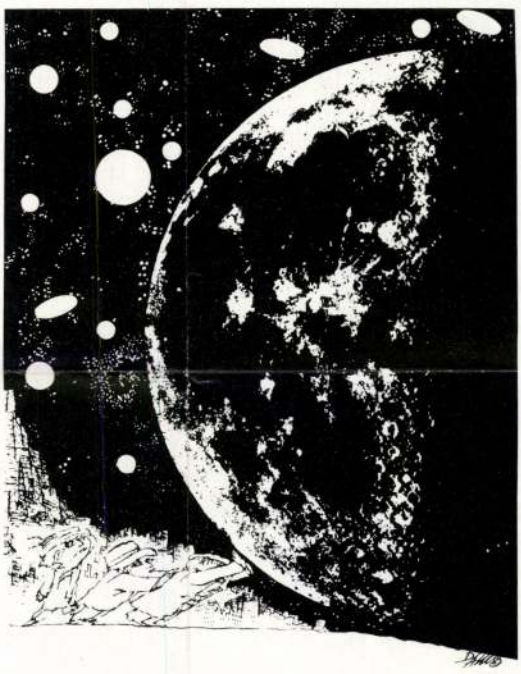

1 *Dallos Jenő: Harmónia, tus, 15x50 cm, 1975*
2 *Dallos Jenő: Határvonal, tus, 30x70 cm, 1977*
3 *Dallos Jenő: Atomkorszak, tus, kréta, 80x70 cm, 1977*
4 *Dallos Jenő: Időmérő, tus, 40x30 cm, 1973*
5 *Dallos Jenő: Sci-fi, tus, 40x30 cm, 1976*
(fotók Somfai)

Műhely

Nézzük meg együtt

a Szvajambhúnáth és a Bodnáth sztúpát

Nepál csodálatos művészetét alaposabban csak most kezdjük megismerni, vagyis amióta a nem ázsiai földrészek lakói előtt megnyíltak az ország határai, tehát mindössze 25 éve.

A Himalája vonulatai között a holdfényben kéken szikrázó völgyek legnagyobbika, a Nepáli Királyság központi tartománya, a fővárosról elnevezett Katmandu-völgy. Az ősi buddhista források, a Mahábhárata és a Rámájana szerint a völgy helyén valamikor tó volt (ezt a híradást egyébként a legújabb geológiai kutatások is megerősítették) és Nága-hrdajának nevezték, mivel egy hatalmas kígyókirály (Nágarája) uralkodott benne. A völgyet egy szerzetes, Mañjuśri Bódhiszattva csapolta le úgy, hogy Katmandutól délre, Chovárnál kettészelte a hegyeket. A tó nyugati részén óriási lótuszvirág nyílt, és ahogy a víz fokozatosan lefolyt, helyén egy domb emelkedett ki. Erre a dombra építették a Szvajambhúnáth sztúpát, amely a buddhista világ egyik legszentebb és legjelentősebb kegyhelye.

A sztúpa szanszkrit szó, emlékhelyet jelent, Délkelet-Ázsia jellegzetesen buddhista építménye, jelkép és szentség is egyben, amelynek eredete az ősi királysírokig, kurgánokig, tumulusokig (halomsírok) vezethető vissza. A sztúpa kezdetben csupán földhányás volt, amelyet később kővel, téglával körülfalaztak, majd felépítménnyel és alapzattal bővítettek. Így aztán maga a félgömb alakú (tojás) masszívum is monumentálisabbá, összetettebbé vált.

A sztúpa határozottan indiai eredetű. A világ leghíresebb sztúpái, rangsorolás nélkül: a Száncsi (i.e. 272–236, Közép-India), a Maha Seja (i.e. 243, Ceylon), a Szvajambhúnáth (i.e. II–III. sz. k., Katmandu) és a hatalmas Bodnáth – tibetiül: Bya-ruń-kha-śor – (V. sz., Katmandu).

Az indiai sztúpa kialakult formájában egy kupola alakú kiemelkedés, amely kerek vagy négyszögletes, egy- vagy többlépcsős talapzaton áll. A sztúpa teste az egész világot, a mindenséget jelképezi, amely az ősi mitológia szerint „arany magból" lett. A tojás (anda) vagy mag (garbha) tetején négyszögletes építmény emelkedik, a harmiká, amely a világ csúcsán, vagyis a legmagasabb hegyen lakó istenek hajlékát jelképezi. Ennek közepén egy árbocrúd nyúlik fölfelé, amelyről föltételezik, hogy a világtengelyt ábrázolja. A rúd tetején egy vagy több ernyőféle (csatra) következik, ezek állítólag a királyi hatalmat jelképezték eredetileg. Ha viszont fölfelé keskenyedve több van belőlük, akkor a „létsíkokat" fejezik ki. Az egészen sajátos építmény legtetején az esővízfogó edény (varsaszthala) vagy esetleg korsó (kalasa) van, amely a halhatatlanságot, illetve annak vizét hivatott fölfogni és szimbolizálni.

A sztúpához kerítés (védiká), néha kettős kerítés is tartozik, és a hangsúlyosan kiképezett kapuk mindig a négy égtáj felé nyílnak. A kerítés és a sztúpa között kisebb-nagyobb terület adódik, ahol sok esetben másféle, de kultikus célú épületek találnak helyet. A sztúpa talapzata (médhi), vagy ha ez nincs, közvetlenül a mellette levő és általában kikövezett út a hódolat, a pradaksina („jobbfelé") célját szolgálja. Ennek kifejezése szerte a buddhista világban a tisztelt tárgy vagy személy körüljárásában

Dallos Jenő

KORSZERŰ BÜNTETÉS

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar 7/1941/6

mélyes kirándulóhajó.

A gyárban ez évben csaknem *harmincféle* terméket készíte-

Dallos Jenő

— *Azért építettek palánkot, hogy ne lássuk, hogy nem dolgoznak...!*

(Dallos Jenő rajza)

Magyar

Dallos Jenő

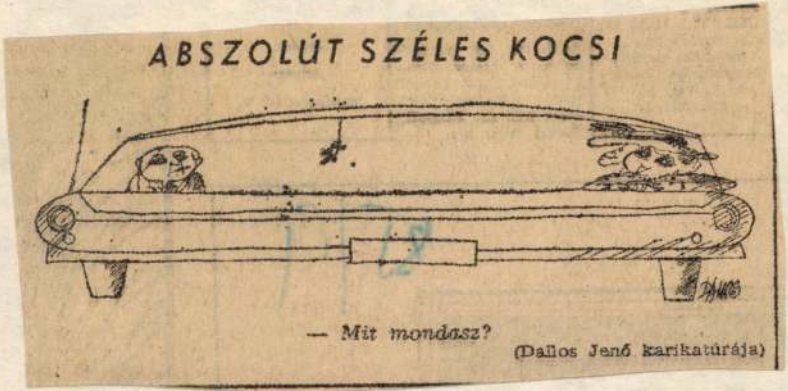

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1977/85/9

Dallos Jenő

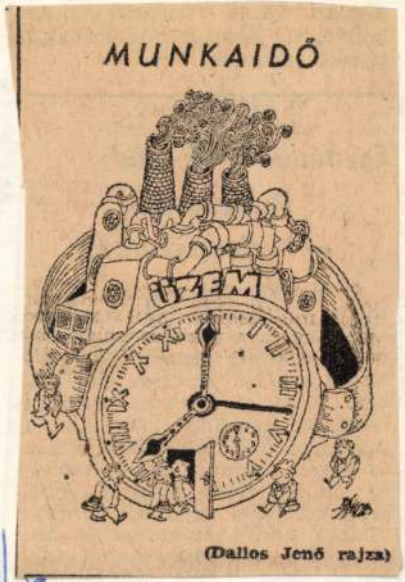

(Dallos Jenő rajza)

Magyar Hirlap 1977/218/

Dallos Jenő

SZEZONVÉG

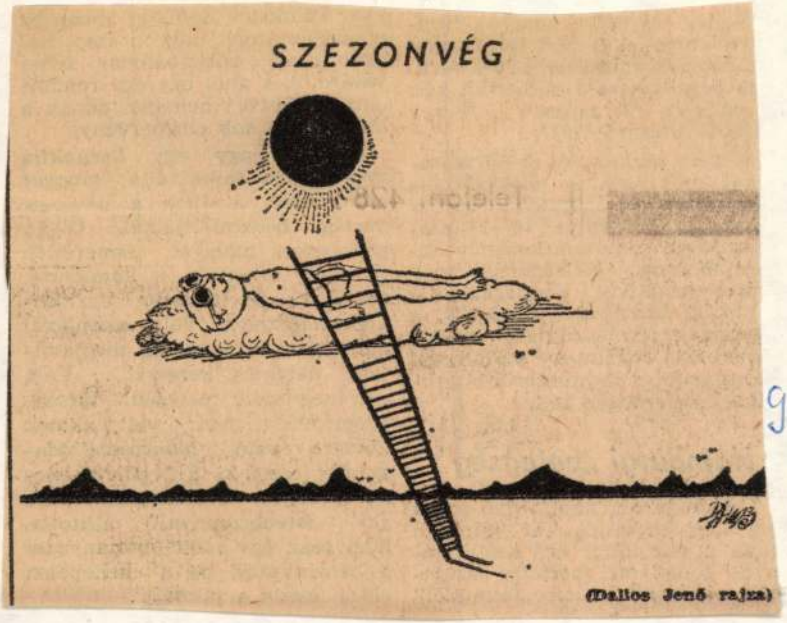

(Dallos Jenő rajza)

9/10

Dallos Jenő

(Dallos Jenő rajza)

Ma 0771 2616

Dallos Jenő

AGITATÍV PLAKÁTSOROZAT

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magy

1977/192/10

Dallos Jenő

Mészáros András, Dallos Jenő,
Balázs Piri Balázs karikarajzkiállitása
a
nyilt meg siófoki kulturális központban.

Magyar Hirlap 1977/185/13

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Jenő, karikaturista

DOLGOZÓK LAPJA
1981 JUN 14

1021

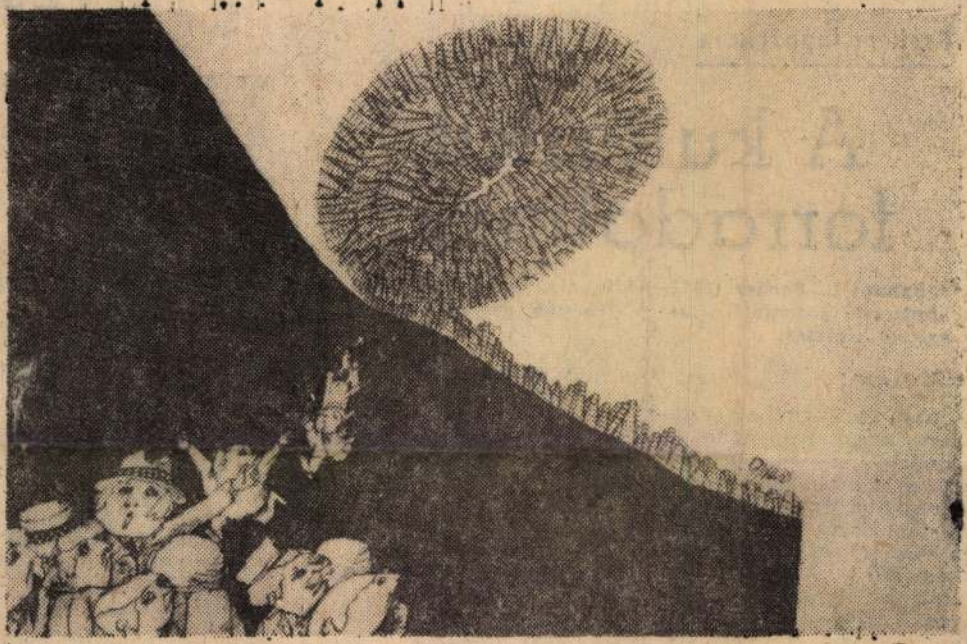

Dallos Jenő rajza: Lavina

Bechert lapozgatva

A kulturált forradalmár

Johannes R. Becher (1891—1958), a kiváló német költő, kimagasló államférfi az NDK-ban. 90 esztendővel ezelőtt született.

HANGERŐ

Nem kell mindig mindent hangosan mondani. A nyugalom, a csend, a suttogás is lehet nyomatékos, meggyőző. Nem csak vihar és földrengés rázhatja meg a világot, egy kis dal, a halk szó is. A világ nemcsak a hangszórókra figyel, az igazság galambszárnyakon, finoman is érkezhet.

BÁTORSÁG

bennük ébren ezt az érzést, akkor önnáll a veszélye, hogy a jó ügy unalomba és érdektelenségbe fullad.

FANTÁZIA

Igazi alkotó fantázia elegendő képzelőerő a valóságos emberi viszonyok érzékeléséhez. Csak a realista lehet humánus.

MI ÉS A TÖBBIEK

Dallos Jenő
Grafikus

M.D.Y

Illusztráció

— : A szalma, Fokozatos lemilés, Különbejárat.
Nők Rapja, 1967. április 15-26 lap.

Dallos Jenő, karikaturista

A közelmultban Anconában rendezett nemzetközi sportkarikatura biennálén a magyar karikaturisták közül Dallos Jenő ezüstérmet, Zengő Sztankovits Mihály oklevelet kapott.

Taxi, 1981. aug. 24.

Dallos Jenő, grafikus

L. Kovács Margit

– Kanácsony

12

Népszabadság Bp. 1981 nov. 27

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő rajza

Dallos Jenő: Rajz 13.

Élet és Irodalom, Bp. 1983 dec. 9. XXVII/49

Da

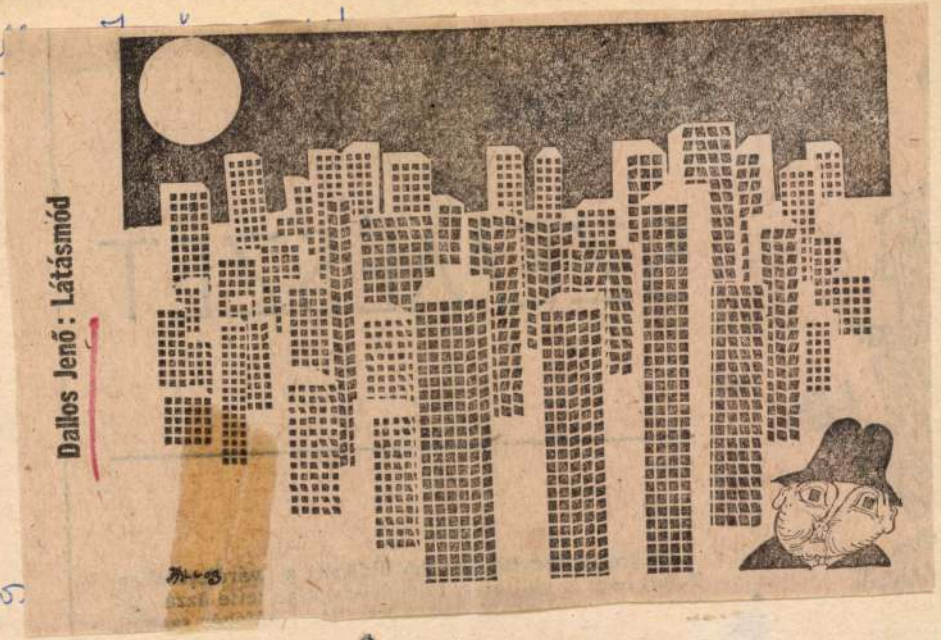

Dallos

16.

Élet és Irodalom, Bp. 1983 szept. 2. XXVII/35

Dallos Jenő, grafikus

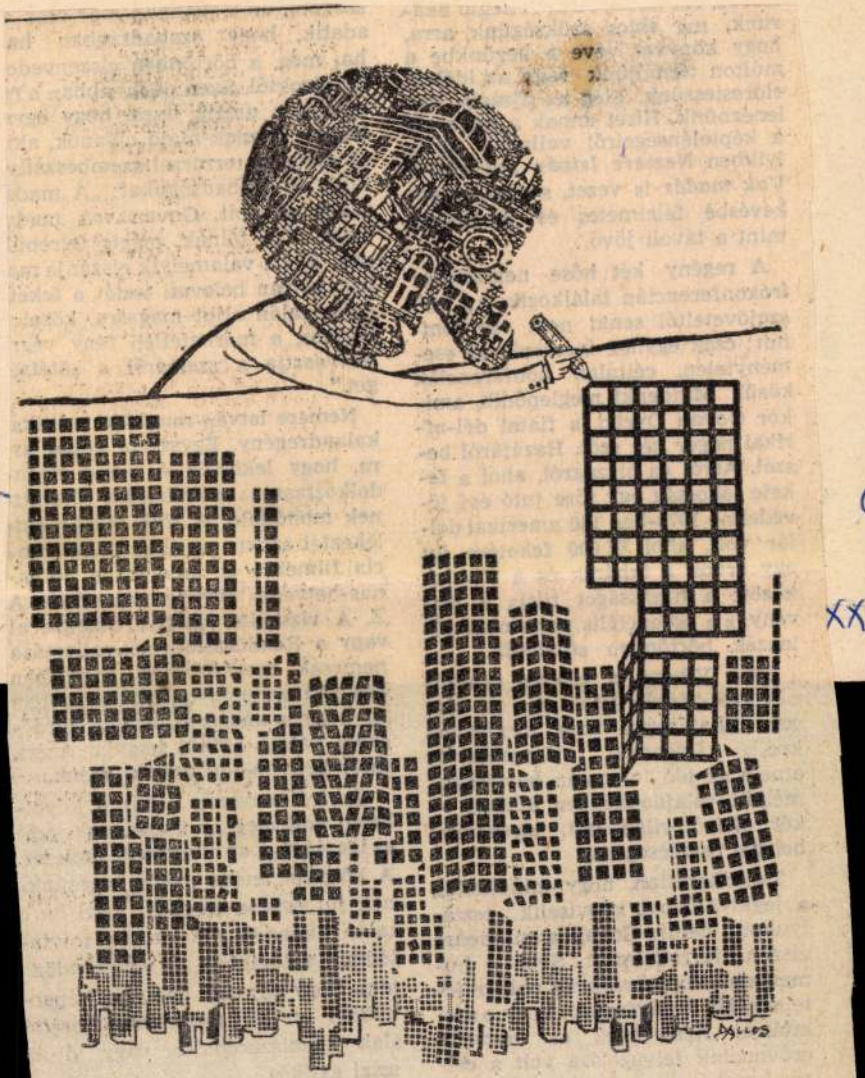

Dallos Jenő: Kockázat

Dallos

9.

Élet i

XXVII/5

név író szintén jelen van az ülésen. Elhatározza, hogy megismerkedik Dyeboval. Kapcsolatuk, amely az idő folyamán barátsággá mélyül, tulajdonképpen ütközés — két eltérő világnézet, társadalmi helyzet összecsapása.

Tagadhatatlan, hogy mindketten a legkiválóbbat képviselik „osztályukon" belül: Govan a mindenre elszánt forradalmárt, Sven a humanista, szuperérzékeny polgár-értelmiségit. Nyilvánvaló, hogy e sarkítással Nemerének az alapvető erővonalak felvázolása volt a célja. Így hát nem csoda, hogy mikor Govant hazatérte után letar-

hasonlít a regényre, hanem abban is, hogy a megfogalmazott kérdéseket válasz nélkül hagyja. Azért, mert képtelen válaszolni rájuk.

Az írói módszer tehát a következő: add meg az igazságnak, ami az igazságé, s az olvasónak, ami jár. A könyvet letéve mégis kevesünknek jut eszébe, hogy az *igazi* harc talán abban a pillanatban folytatódik a valóságban. És nehéz eldönteni, hogy egy-egy televízió képernyőjén *az* a kézigránátot hajító alak krimiszereplő-e vagy ő az igazi gyilkos.

Mayer Tamás Egon

Dallos Jenő, grafikus

LENGYEL BALÁZS:

Mi les

■ *Kerényi Grácia: Titi*
szabadság (Európa, 352 o

Annyi kiváló műfordítónk köte
után *Kerényi Gráciának* is megj
lent válogatott versfordítás-gyűjt
ménye. A kötetek hosszú sorába
szinte a végső vagy a végsők egy

12.

Dallos Jenő: Rajz.

Élet és Irodalom, Bp. 1983. ápr. 29. XXVII/17

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő: Golyózók

Dallos

2

Élet és Irodalom Bp. 1983. május 11. XXVII/19

Dallos Jenő, grafikus

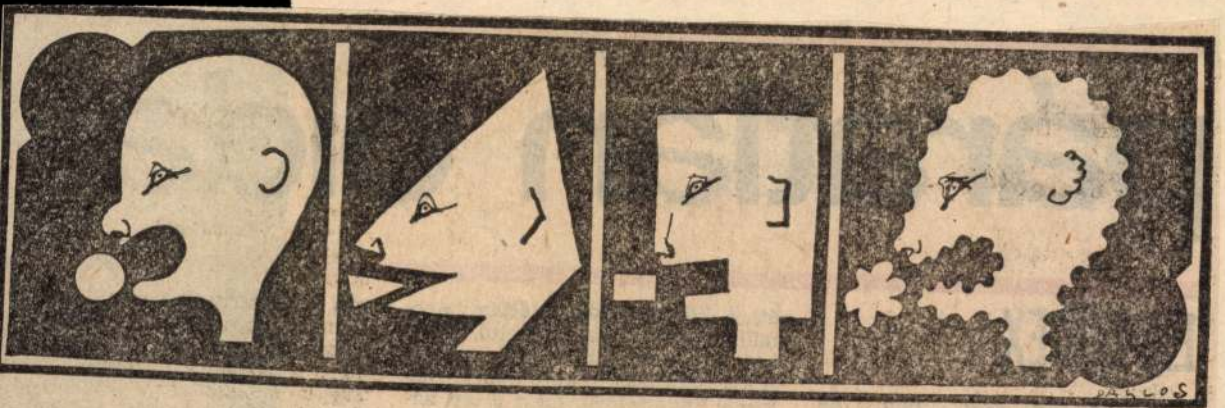

Dallos Jenő: Vélemény

Dallos Jenő: Vélemény

10.

Élet és Irodalom Bp. 1984 dec. 14. XXVIII/50

dal

leményről van szó, de m
ugyanezt egy reklám szö
veszem észre? Ha kijaví
reklámozó esetleg kérn
íjtalanul ismételjük meg
hiszen a javított szöve
onos azzal, amelyért fize

Dallos Jenő, grafikus

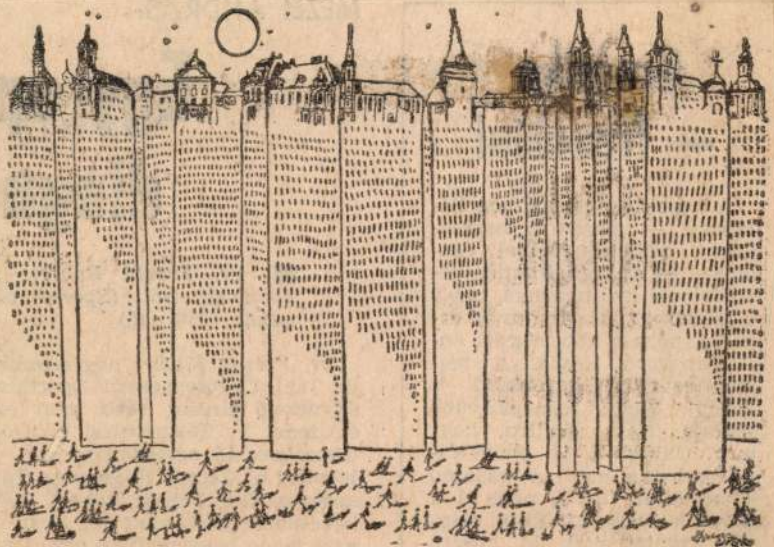

Dallos Jenő rajza

Dallos J

Élet é

9

XXVIII/32

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő rajza

Dallos

Élet é

9.

XXVIII/48

viselkedése az ő számára az írói lehetőségek örök forrása. Az együttélés erkölcsi kultúrája foglalkoztatja a társas viszonyok alapfokán — a családi és baráti kötelékek között — és a

letésnapján a korábbi évekhez hasonló töretlen hitet és munkakedvet kívánunk neki.

B. Juhász Erzsébet

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő: Szanálás

Dallos J

9.

Élet és

VIII/8

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Jenő, karikaturista

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 FEB 4.

1021

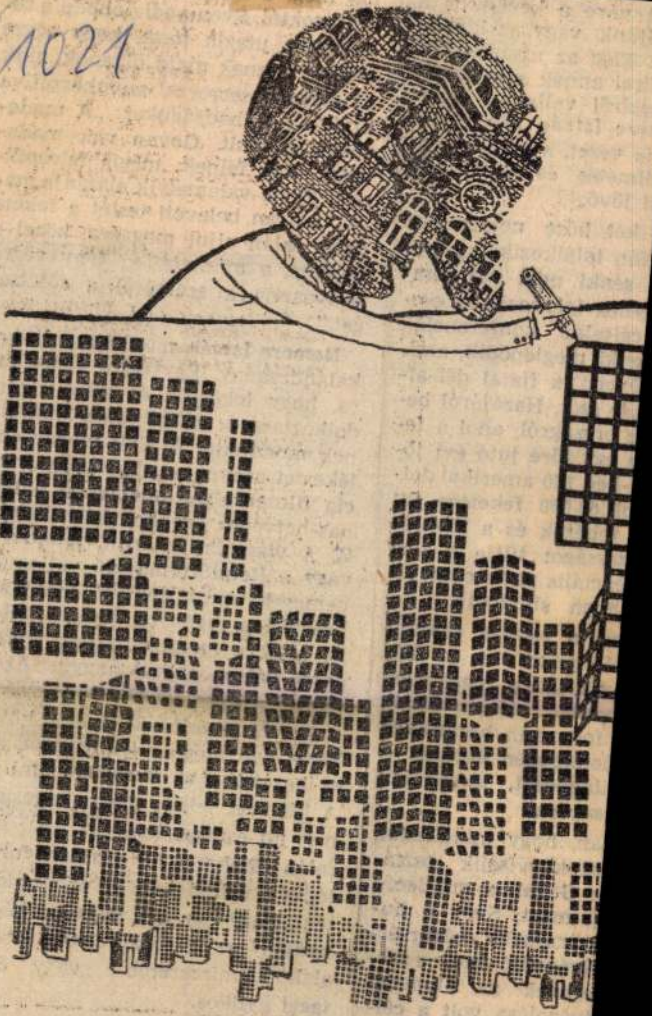

Dallos Jenő: Kockázat

ezünkbe a
az időben
jságba be-
a jelennek
nak, ame-
regénye, a
mely nem
titokzatos,

emzetközi
k. Az ösz-
vár sem-
ik az ese-
ıferenciák
dik, ami-
al dél-af-
ıjáról be-
hol a fe-
ó évi jö-
ikai dol-
étére jut
többiek
a törö-
nenti el-
ik.

skandi-
az üle-
gismer-
solatuk,
átsággá
özés —
adalmi

ıketten
„osztá-
ndenre
a hu-
tár-ér-
e sar-
apvető
a cél-
y mi-
letar-

naphoz, a mérhetetlen fény végre leolvasztja a szeméről a sötétséget."

Nemere István munkája politikai kalandregény. Egyszerre képes arra, hogy lekössön és kissé elgondolkoztasson; vállalkozása sikerültnek mondható. A Vak madár emlékeztet azokra az olasz vagy francia filmekre is, amelyek a hatvanas-hetvenes években készültek. A Z, A vizsgálat lezárult, felejtse el vagy a Rendőrfelügyelő vallomása nemcsak megközelítési módjában hasonlít a regényre, hanem abban is, hogy a megfogalmazott kérdéseket válasz nélkül hagyja. Azért, mert képtelen válaszolni rájuk.

Az írói módszer tehát a következő: add meg az igazságnak, ami az igazságé, s az olvasónak, ami jár. A könyvet letéve mégis kevesünknek jut eszébe, hogy az *igazi* harc talán abban a pillanatban folytatódik a valóságban. És nehéz eldönteni, hogy egy-egy televízió képernyőjén *az* a kézigránátot hajító alak krimiszereplő-e vagy ő az igazi gyilkos.

Mayer Tamás Egon

Dallos Jenő

Balázs Piri Balázs-zsal és Mészáros Andrással közös tárlaton szerepelt Siófokon.

Magyar Hirlap 1977/194/6

Wagner: A karukatura müvészei

Ballos Jenő

(Ballos Jenő karikatúrája)

Magyar H

Dallos Jenő, karikaturista

Siófokon megnyílt Balázs Piri Balázs, Dallos Jenő és Mérnáros András karikatura-kiállításuk.

Rádiónapló.

1977. VIII. 11. Petőfi 14.00 / 7.

Dallos Jenő, karikatúrái

• DALLOS JENŐ karikatúra-kiállítása április 11-én, kedden délután 6 órakor nyílik a Fészek Művészklubban. Megnyitja: Mészáros András. A tárlat április 23-ig naponta délután 2 és 8 óra között tekinthető meg.

-:o Dallos Jenő 12.

Esti Hírlap, Bp. 1978. ápr. 8.

ldal

félni,
is.
Mun-
rtök
2-től
árás,
llvá-
nek,

eled-
ysé-
k a
k az
l is?
. Ha
is...
rázik
há-
dnak
alatt
már
k és
nak,
rága
y.
ra-
spe-
, a
edik
őrök
k a
kkor
új
- si-
ond-
aság

S.

OK

y a
egy

Áp-
nco-
lan-
gár-
a lo-
nesz-

LOMTALANÍTÁS

Amikor a szóösszetétel feltűnt a pesti kapualjakban, még tartott a vietnami háború. Ösztönösen „lombtalanításnak" olvastam. Még csodálkoztam is: Pesten lombtalanítás? Hiszen már megtörtént... Aztán lomtalanítottam és figyeltem. Ami nekem nem kellett, az kellett a szomszéd házbelieknek. Ami nekik nem kellett, az kellett a másik szomszédnak. Folyt a kiszerelés, turkálás, guberálás, gyűltek a „valamire még jó lesz" készletek. Osztap 2. Bender így találhatta meg barátom öreg házának lomtalanított régi fényképeit, alaprajzvázlatait. Osztap 2. Bender kiemelte a dossziét az ócska matracok, krómját vesztett csapok, megroskadt székek közül.

Két hét múlva barátom éppen megy haza, nézegetik a házát. Menne be, megállítják. Hogy a ház csakugyan lakatlan-e? Nem, mondja a barátom, hiszen látják, éppen most tér haza. Hát az hogy lehet? Hát úgy, hogy itt lakik öt éve. Ja... képed el Gyanútlan Géza. S megmutatja a lomtalanított fényképeket, tervrajzot, hogy ő ezért a házért ötvenezret már leszurkolt az örökösnek, most mit csináljon? Most jött megnézni, mit is előlegezett le. Barátom hiába bizonygatta, hogy neki ehhez váltig semmi köze — gyanús maradt. Visszafizéti akkor az ötvenezret? — kérdezte sértetten Gyanútlan Géza.

Dehogy — felelte barátom. Lehet, hogy per lesz a dologból. Annyi bizonyos: Osztap 2. Bender már messze jár...

S a tanulság? Lomtalanítani is felelősség.

Dallos Jenő

Dallos Jenő karikatúrái

Élet és Irodalom, Bp.
1978. jan. 21. XXII. évf.
~~ALMA A FA ALATT~~
3. sz. 9. lap.

Az élet iskoláját az autóbuszo-

TAMÁS ISTVÁN:

A Habsburgok hét évsz

■ *Gonda Imre—Niederhauser Emil: A Habsburgok (Gondolat, 362 old.)*

Császárkeringő és fenséges pofaszakáll... Molnár Ferenc: Olimpia... Meyerling. („Igen, felség, jelentette Ferenczy Ida kecskeméti köznemes-lány és kedvelt udvarhölgy Erzsébet királynénak, a főherceg Vetsera Mary bárónővel együtt ment a halálba...") Schratt Katalin... A szőkehajú Miksa császár Mexikóban, amikor kivégzik, de az is inkább Goya... A termékeny ölű Mária Terézia és Lotharingiai Ferenc... „Mindent meggondoltam, mindent megfontoltam..." A kapucinusok kriptája és a Stefanskirche kincseskamrájában a cérnaszálon lógó hatalmas fog, amely mellé az van írva, hogy Keresztelő Szent János zápfoga. Nyilván egy szélhámos adta el valamely agyalágyult főhercegnek.

Tűnődöm: miért ezek a könnyű képek futnak elő a Habsburg név érintésére az emlékezetből? Amelyek közé még a századfordulói Zserbó zenegépe is küld egy-egy édes dallamot. Holott az ember tudván tudja, nem ez volt a Habsburgok, de mennyire nem. Hanem hét évszázad európai történelmének egy része; vér, páncél, csaták, politika, hatalom. Sokkal inkább, mint császárkeringő. És mégis. Talán a történelmi emlékezet egészséges önkormányzata, esetleg az ösztönök védekezése az ellen, amit a Habsburg-ság jelentett Magyarországnak? Hogy most már könnyű, mert régen elmúltak.

Ebben a könyvben, amelyet Gonda Imre és Niederhauser Emil írt, kétféle fellélegzést is érzek. Az egyik a fentihez hasonló. Elmúltak. Amit cselekedtek, ma már történelem. Vannak történetírói iskolák, amelyeknek tagjai csodálói a Habsburgoknak — és vannak történetírói iskolák, amelyeknek tagjai kérlelhetetlen ellenfelek. Ezeknek is, azoknak is megvan rá az okuk. Aminthogy utólag azt is megértem, hogy minket, nagyobbfajta diákként, az ötvenes évek iskoláiban arra tanítottak, hogy a Habsburgok egyik legnagyobb uralkodóházát és birodalmát összetartani, kormányozni, hogyan voltak képesek csatákat vívni, kérdezhette volna az ember, ha ösztönzést kap, hogy nem megengedhető kérdéseket is szabad feltenni. Gondának és Niederhausernek ez a másik fellélegzése: lehet történetírónak lenni. S történetíróként önállóan gondolkodni.

Lehetni ugyan már régóta lehet — de tudni is kell. A szerzők tudnak. A könyv alcíme: Egy európai jelenség. A kifejezés pontos. A Habsburgok, leszámítva néhány kósza politikai kalandot, Miksáét például, nemigen lépték át Európa határait. De azon belül nagyon jelen voltak! (Európai eredetüket és jogaikat bizonyítani már a korai Habsburgok is szükségesnek tartot-

ták. Mint tudjuk, a VI. századi Tours-i Gergely püspök krónikáját némiképp önkényesen értelmezve, a trójaiakig vezették vissza családfájukat. S ahogy növekedett a Habsburg hatalom úgy kerültek elő vállalkozó tudósok — mint mindig, ha ilyenféle derék feladat adódik — tovább nyújtani visszafelé a múltba a család gyökereit, egyiküknem restellkedve, egészen Noé Kám nevű fiáig. Ezt a tudóst, nem felesleges, de rosszirányú buzgósága miatt az egyik korai Habsburg fejedelem el is kergette; neki ugyanis nem a bibliai rokonság kel-

Dallos Jenő

Fenyvesi Tóth Árpád a Szolnoki Mini Galériában április 23.-ig,
Somogyi-Soma László festőművész a Szolnoki Aba Novák Teremben április 27.-ig,
Tellinger István grafikus a Helikon Galériában április 30.-ig,
Anna Margit a Miskolci Galériában május 1.-ig,
Szabados Árpád grafikus május 20.-ig mutatja be műveit.
Dallos Jenő karikatura kiállitása a Fészek Művészklubban megtekinthető április 23.-ig, - mint a kulturális eseményeket ismertető rovatában közli a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. ápr. 15.
XXII. évf. 15. sz. 8. lap.

Dallos Jenő

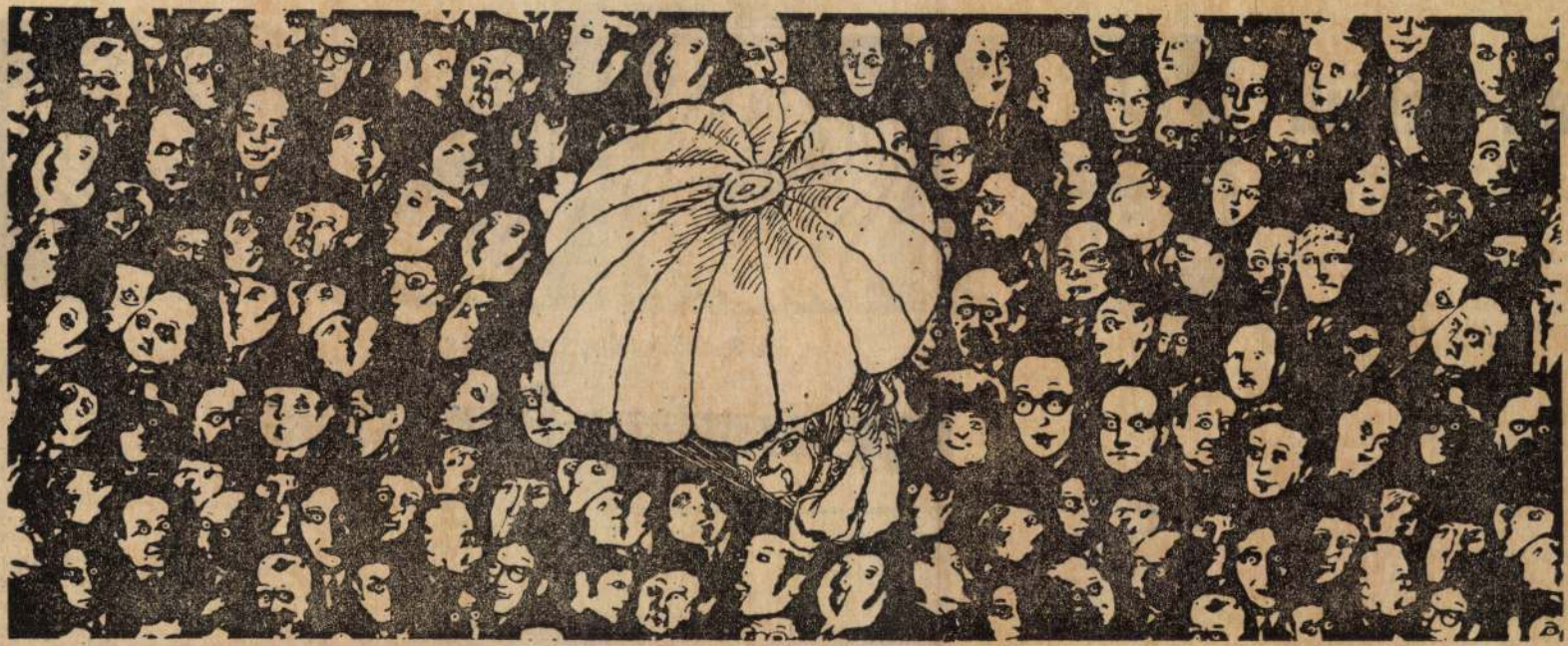

Dallos Jenő: Tömeg

Élet és Irodalom, Bp. 1978. ápr. 29.
XXII. évf. 17. sz. 9. lap.

A tuloldalon lásd: B. Szabó Zoltán: "Formáció" c. rajzát

párat lan oldal

B. Szabó Zoltán

soda nélkül

zi — a Martin du Gard típusú nagyregénynek már csak a sémáját vetíti rá groteszk módon egy rigócsaládra, egy felbomló agyú, anakronisztikussá vált regénygyáros tudatában.

A még kisebb regények sorozatból ciklus regényvázlatai is ezt a fonákságot érzékeltetik, olykor húsbavágó történelmi tanulságok tehertöbbletével, máskor groteszkül alkalmazott sci-fi-elemekkel. A műfaj újdonság: ha Örkény írhat egyperces novellákat, miért ne írhatna Nemes tízperces regényeket?

Igazi novellák is olvashatók a kötetben; a novellaírást ezek tanúsága szerint nem fenyegetik olyan veszélyek, mint a nagy családregényeket. Eleven típusokat vonultat föl az író, szociológiai rétegvizsgálatokat ad, s ironikus távolságtartása nem akadályozza meg érzelmeit abban, hogy a szereplők pártjára álljanak, vagy ellenük munkáljanak. Szánalmozva is megveti az ostobákat, szereti a dolgos, szerény és gondolkodó embereket (nem csupán a „műveltek" köreiben találja meg őket), gyűlöli és elítéli az agressziviást, s együtt érez az áldozatokkal.

„Korlowski már látta a végjátékot, s a mattot, melyet partnere nem védhet ki. A sötét király

B. Szabó Zoltán: Formációk

Élet és Irodalom. Bp. 1978. ápr. 29. XXII. évf. 17. sz. 10. lap

Egy örmény Párizsban

Clément Lépidis: Az örmény (Európa, 213 old.)

Ki a szerencse kiválasztottja? Az, aki „semmilyen látogatótól nem retteg, és nem tudja, milyen színű a térképen a többi ország. Olyan ő, mint a fa... Ugyan ki tépne ki valahol is egy olajfát, hogy máshol elültesse? Mint a fának, a szerencse kiválasztottjának is megadatik a boldogság, hogy a falujában halhat meg."

Clément Lépidis hőseinek nem adatik meg ez a boldogság. Novelláiban görög száműzöttek, afrikai és arab vendégmunkások, egy jobb jövő városmányosai járják mindennapos kálváriájukat az Ígéret Földjén, Párizsban.

Ide érkezett a harmincas évek barnaképű népsége". Az előítéleteket a háború, az ellenállás időlegesen eloszlatja. A német megszállás éveiben francia és nem-francia — áldozattá válik. A közös sorsot élve fölfedezik, hogy „... van valami kapocs mindazok között,

Hiszen gyerekkorát kell csak felidéznie — a bevándorlók életét, a külső negyedek zajos, nyüzsgő világát, a kis kávéházak pultjainál kávét és calvadost hörpölgető munkásokat. Szombat este megszólal a zene, a munkáslányok színes krepdesinblúzban borzonganak a harmonikaszóra, s járják végkimerülésig a *zsávát*. A magyar olvasó alig ismeri ezt a Párizst.

Ismerős — és kevésbé hatásos — a megszállott Párizs rajza, a befejezés pedig csalódás. Francia szeretője elhagyja Aramot a pénzes Jules-ért, de megjárja: férje kihasználja, megalázza. Aram álma mindörökre álom marad: útra kel, de mert nem a szerencse kiválasztottja, nem adatik meg neki az a

Dallos Jenő

"Idő" a lap bemutatja a művész vekker órákat ábrázoló rajzát.
Repr.

Fenti rajzot lásd: fe Lugossy László: "Négy évszak" c. rajzának hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. juni. 24.
XXII. évf. 25. sz. 2. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 JAN 21

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő karikatúrái

TAMÁS ISTVÁN:

A Habs

■ *Gonda Imre—Niederhause*
Emil: A Habsburgo
(Gondolat, 362 old

Császárkeringő és fenséges pofa szakáll... Molnár Ferenc: Olim pia... Meyerling. („Igen, felség, je lentette Ferenczy Ida kecskemé köznemes-lány és kedvelt udvar hölgy Erzsébet királynénak, a fő herceg Vetsera Mary bárónővé együtt ment a halálba...") Schra Katalin... A szőkehajú Miksa csá szár Mexikóban, amikor kivégzi de az is inkább Goya... A term keny ölű Mária Terézia és Loth ringiai Ferenc... „Mindent me gondoltam, mindent megfonto tam..." A kapucinusok kriptája a Stefanskirche kincseskamrájába a cérnaszálon lógó hatalmas fo amely mellé az van írva, hogy K resztelő Szent János zápfoga. Ny ván egy szélhámos adta el val mely agyalágyult főhercegnek.

Tűnődöm: miért ezek a könn képek futnak elő a Habsbu név érintésére az emlékeze ből? Amelyek közé még századfordulói Zserbó zenegé is küld egy-egy édes dal mot. Holott az ember tudv tudja, nem ez volt a Habsburg de mennyire nem. Hanem hét é század európai történelmének e része; vér, páncél, csaták, politi hatalom. Sokkal inkább, mint c szárkeringő. És mégis. Talán a t ténelmi emlékezet egészséges ö kormányzata, esetleg az ösztön védekezése az ellen, amit a Ha burg-ság jelentett Magyarorszá nak? Hogy most már könnyű, m régen elmúltak.

Ebben a könyvben, amelyet Go da Imre és Niederhauser Emil kétféle fellélegzést is érzek. egyik a fentihez hasonló. Elmúlt Amit cselekedtek, ma már törté lem. Vannak történetírói iskol amelyeknek tagjai csodálói Habsburgoknak — és vannak t

K!

gárdatag lettem! No, nem
ahelyemen — csak a zaci-
kételkedőknek hadd idéz-
5. sz. zálogfiók vezetőjé-
latkozatát ifjúsági hetila-
:

akkor jönnek, ha valami
vásárlást eszközölnek,
e utaznak, vagy karácsony
táján, amikor pillanatnyi
arban vannak. (Azt hi-
utóbbi kategóriához tar-
n is, azzal az apró módo-
hogy a pillanatnyi pénz-
álam minden hónap 25-e
tokott jelentkezni.) *És ez*
gyen. Azért lassan kiala-
örzsgárda is. Bizalommal
hozzánk, s nekünk nem
visszaélni vele. A zálogcé-
zért nem szerepel se név,
m, csak egy szám. Ben-
a beadó személye nem ér-
Ezt, ha kell, én is tanúsít-
ha meglátják japán írógé-
kategória: műszaki cikk),
m a személyem, hanem
csak a személyim után ér-
ek. Így szokott felkerülni
zálogcédulámra az az ici-
mocska is: AU—V...

eség és öröm tölt el, ha
ndolok, hogy van egy hely,
ez ilyen szoros szálak fűz-
ahol hűségemet ennyire
sülik. Örömömet csak fo-
BÁV zálogosztálya veze-
megbízhatósága, titok-
Amikor ugyanis a kíván-
újságíró megkérdezte:
i a vállalat évi forgalma
ge?", ezt a választ kapta
l ne mondjak számokat
valaki túlzott következte-
vonna le belőle. Vállala-
nem elsősorban nyereség-

Dallos Jenő

Dallos Jenő: Hiány

Élet és Irodalom, Bp.1978

FÉL DECI ALATT

febr. 25. XXII. évf. 8. sz. 9. lap

A szép színházban a büfé is szép.

— Kérek egy kiskonyakot — mondja egy lelkes néző, a szünetben.

VALLOMÁS

Bocsánatot kérek
soktól, bocsánatot ké
és a televízió illetékes
tokoll-szakemberektől,
kesztőmtől és főszé
amikor töredelmesen
hogy 1978. február 1
rűen nehezményezte
hazai események ism
hírekben, illetve a tév
csak *második* belföl
ként értesültem arról,
bányán súlyos bány
lenség történt. Bűn
menti — talán súlyosb
meggyőződésem, hogy
sok sem bánták volna
felborul a protokollre

Má

UTOLJÁRA

Három éve nyílt me
Filmek Mozija a buda
körúton. Megírtuk ról
nyácska, hogy kényeln
sajnáljuk, amiért a F
rete ellenére — nem
át Balázs Béla moziv

A három év alatt, s
az utolsó hónapokbar
tént valami a Bányás
nek kezdettől fogva
buzgó és jobb műsc
harcoló vezetői volta
zönséget hódított mag
magyar filmek háro
játszása például soka
zett örömet. E héten
kísérletnek örülhet a

■ *Görömbei András: Sinka István (199 old.) László: Pilinszky János (244 old. Akadémiai)*

tal irodalomtörténész Deb- az egyetemi katedra tövé- költő a huszadik századi lírából, vagyis abból az történeti anyagból, ame- nem vett igazán művelés- énet- és irodalomtörténet- Pilinszkyt illeti, nem is rténetnek az eleven. Noha neki is olyan időre esik, história, s igen bonyodal- ol van Sinka biográfiája? a Fekete bojtár vallomá- agy segítsége az irodalom- ásnak az írói, költői élet- akármilyen bőséges, rászo- rráskritikára — amit a rdalomtörténetírás a régi- yott, meg a történetírókra. eszmetörténettel többet k. Bár — ahogy ezt a két lvasom — ennek kategó- unkáltságához is szó fér- úttörés azonban érdem, ózkedvet becsülnünk kell, het röviden elintézni azo- blémákat, amelyeket nem két könyv, hanem szak- sze tart napirenden.

bei András Sinkáról írott ya, úgy, amint van: köz- zembenéz Sinka helyzeté- zavaros eszmevilágával. evezi azokat a körülmé- amelyek e szemléleti za- n nem mentik, de érthe- k. Ugyanakkor teljes lel- t az életműről. Érzékelteti tagolódását. Megtudjuk l mindazt együtt, amit ön már tudtunk.

tlan szellemű azonban a Aki olvassa, nemigen kap nka műveit elővenni. Ép- em tűnik elő belőle, hogy tván kortársunk. És ha gaza Bori Imrének, mikor népi avantgard képviselő- presszionistának és szür- k minősítette, legalább kollégájáé. Kevesebb szót fordít a biográfiára és a körülményrajzra, amit megenged neki a tárgy természete. Az analízis korrekt, Fülöp-áttekintése teljes. A könyv olvasója mégis elvész kissé a részletekben. Csak a könyv zárószavában reménykedhetik. A zárszó kiveszi tárgyát abból az elszigeteltségből, amelyben az előző fejezetek tartották; de itt meg mintha keveset szá-

míftana az előzmény. A világirodalmi kapcsolatok és párhuzamok tüzetes leírása során elveszni látszik Pilinszky *eredetisége*. Pedig hozott a magyar lírába valamit, ami itt sose volt. A világirodalmi példatár inkább hozománynak minősíti eredetiségét. Pilinszky valóban hatott a hatvanas évek második felében az induló fiatalok egy részére is. Nem tudom azonban elfogadni, hogy különösképpen Tandorira vagy Oraveczre. Pilinszky hatása ezekre a költőkre olyan, mint a világirodalmi hatások Pilinszkyre.

Valamely tárgyban avatottan gondolkodni: mindig ez a célunk. Az avatott gondolkodást könnyű leolvasni a szöveg felületéről. Debreceni szerzőink előadásmódja, stílusa megérné a részletesebb elemzést. Ebből tűnnék ki, hol tartanak

díthatjuk, bár nem jogala zőt azonban sokszor a t nem ő a tollat.

Fülöp Lászlót analitikus a bonyolult kifejezésre Mentsége: a világosság. gyok ellensége a bonyolu s nem féltem nyelvünk t az idegen szavaktól. Inká telékszótól, az „úgyszólvá „határozottan"-tól, a „val s az ezeknél üresebbektől participális szerkezetektő felsőfokú jelzőtől, a nu híján való mondatindáz fontoskodástól.

A szellemi kamaszkor ben hagyja el az embert, jük. Szerzőink felnőtt, ko berek: szakemberek. Ne nek meg érte. s ne is res nek miatta, hogy ebben keny állapotban időznek tudjanak róla, hogy ipar nak kifelé belőle. Könyve vedély és szorgalom, a számos megnyilvánulása De, hogy mikor leszünk lem, az nemcsak szorgal Hanem a tehetség termés a körülmények kölcsön folyománya.

Becsky An köszöntés

Nyolcvanadik születésn kalmából olyan írástudót hetünk, aki kora ifj kezdve eljegyezte magát dalommal és haladással.

A Szatmár megyei S lakról indult. Tanulmány jeztével Kolozsvárt bek dott a munkásmozgalomb tette első irodalmi szárn is. Versei a kolozsvári N ben, az aradi Periszkó pozsonyi Tűzben és más l láttak napvilágot. A húsz

1021

BIURO WYCINKÓW GLOB PRASOWYCH

Prasowe
Wydawnictwo
Dokumentacyjne
RSW „P-K-R"

Warszawa
Pl. Starynkiewicza 7
Tel. 28-59-59

PERSPEKTYWY
Warszawa
ul. Nowy Świat 58

wydanie .....

Nr 1 z dn. 14-10-77

Dallos

Na zadany temat

Pod redakcją JULIUSZA PUCHALSKIEGO

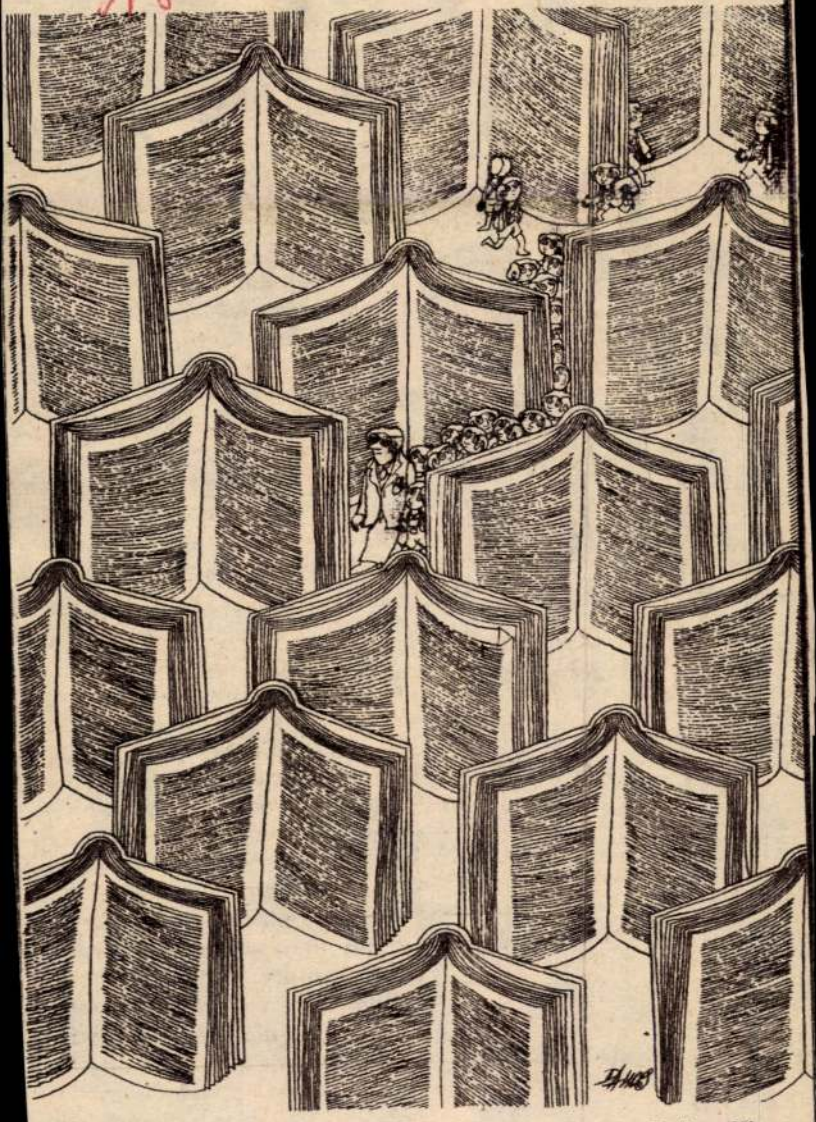

Dallos – Węgry

Prawa nigdy za dużo

„Może więc warto poczytać kodeks karny choćby po to, aby skonfrontować własne odczucia moralne z wymogami ustawy. Lektura może okazać się wyjątkowo ciekawa". Tak pisze w jednym ze swych felietonów Andrzej A. Dobrzyński, dobrze znany Czytelnikom „Perspektyw" z rubryki „Prawo i obyczaje". Ja zaś doradzam tym, którzy nie mają głowy do zagłębiania się w suchy tekst kodeksów – właśnie felietony Dobrzyńskiego, zebrane w nowym tomiku. To nic, że, jak autor we wstępie podkreśla, większość z nich publikowana była właśnie w „Perspektywach". Zebrane razem, w większym lub mniejszym stopniu bawiąc anegdotą (cóż robić, nie każda zbrodnia czy przestępstwo da się zabawnie opisać)

Pionierskie dni

Ten drugi już tomik dziennikarskich wspomnień Michała Andruszkiewicza jest równie rewelacyjny, jak pierwszy – „Z notatnikiem w plecaku", który ukazał się w tej samej oficynie wydawniczej przed pięcioma laty. Rewelacyjny? Tak, tak bym to właśnie określiła. Wiadomo bowiem, że ze wspomnieniami dzieją się często rzeczy dziwne. Czas albo zamazuje kontury wydarzeń, albo je nadmiernie wyostrza, późniejsze doświadczenia niemal bezwiednie zmieniają proporcje dawnych spraw, ludzi, przede wszystkim zaś korygują wspomnieniowy autoportret. U Michała Andruszkie-

Dallos Jenő.

Dallos mindenn a ajzából huma-
nizmus csendül ki. Témáival
ránk ijeszt, az ábrázolt helyze-
tekkel, mintegy ránk ijeszt.

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete
Művészet, 1978. március - 12 lap.

Dallos Jenő

Dallos művei: látomások Meg-
figyelésen alapuló drámai világ-
képet tárnak elénk. Egyik képén
a Föld nem más, mint egy nagy
atombomba füstfelhője.

Részgonyr Ildám: Az yesztgetés művészete
Művészet, 1978. március – 12 lap

Dallos Jenő

Méltatás.

Rozgonyi Ádám: Dallos Jenő művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap.

Dallos Jenő

Dallos ténúaja az ember. Hibáinkat és világunk veszélyeit látja – sokszor mindannyi unk helyett. Ez adja s ajzainak hitelét.

Rozgonyi Ádám: Az ujesztgetés művészete
Művészet, 1978. március – 22. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő aron művészek közé tartozik, akinek van ars poeticája. Felelőségteljes művész. Hisz művészetének a nemzetközi érvényében.

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgelés művészete. Művészet, 1978. március – 22. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő nemzetközi díjai:
1969 - bem Moszkvában II. díj, 1970
Montreal III. díj, 1970, Novi Sad:
Ezüst kupa díj, 1971, Beringen ki-
lóndij stb.

—!—

Művészet, 1978. március - 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő nemzetközi díjai:
1972. Sarajevo: I. díj, 1974 Maros-
tica: Nagydíj, 1975. Tolentino:
Különdíjak.

—:—

Művészet, 1978. március – 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenő nemzetközi díjai:
1971, Bordighera: különdíj 1972,
Novi Sad: Arany kupa díj: 1972
Bordighera II. díj stb.

—:—

Művészet, 1978. március – 23. lap.

Dallos Jenő

Dallos Jenőnek kiállítása volt 1970-ben a Fiatal Művészek klubjában (Kőszegi Judittal és Brenner Györggyel)

—:—

Művészet, 1978. március – 23. lap.

Dallos Jenő

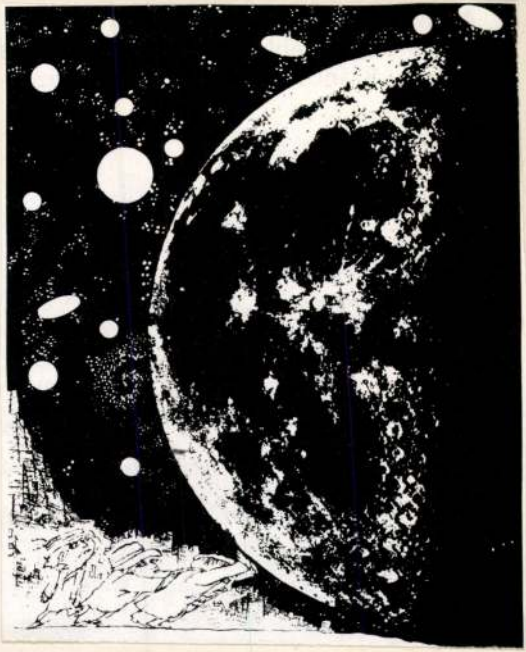

Sci-fi, tus,
40x30 cm, 1976.

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap

Dallos Jenő

"Határvonal"
(repro)

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap.

Dallos Jenő

Harmónia
(terpsz)

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap.

Dallos Jenő

Atomkorszak, tus, kréta
80x70 cm, 1977.

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap

hogy Katmandutól délre, Chovarnál kette-
szelte a hegyeket. A tó nyugati részén óriási lótuszvirág nyílt, és ahogy a víz fokozatosan lefolyt, helyén egy domb emelkedett ki. Erre a dombra építették a Szvajambhúnáth sztúpát, amely a buddhista világ egyik legszentebb és legjelentősebb kegyhelye.

A sztúpa szanszkrit szó, emlékhelyet jelent, Délkelet-Ázsia jellegzetesen buddhista építménye, jelkép és szentség is egyben, amelynek eredete az ősi királysírokig, kurgánokig, tumulusokig (halomsírok) vezethető vissza. A sztúpa kezdetben csupán földhányás volt, amelyet később kővel, téglával körülfalaztak, majd felépítménnyel és alapzattal bővítettek. Így aztán maga a fél-

ernyőféle (csatra) következik, ezek állítólag a királyi hatalmat jelképezték eredetileg. Ha viszont fölfelé keskenyedve több van belőlük, akkor a „létsíkokat" fejezik ki. Az egészen sajátos építmény legtetején az esővízfogó edény (varsaszthala) vagy esetleg korsó (kalasa) van, amely a halhatatlanságot, illetve annak vizét hivatott fölfogni és szimbolizálni.

A sztúpához kerítés (védiká), néha kettős kerítés is tartozik, és a hangsúlyosan kiképezett kapuk mindig a négy égtáj felé nyílnak. A kerítés és a sztúpa között kisebb-nagyobb terület adódik, ahol sok esetben másféle, de kultikus célú épületek találnak helyet. A sztúpa talapzata (médhi), vagy

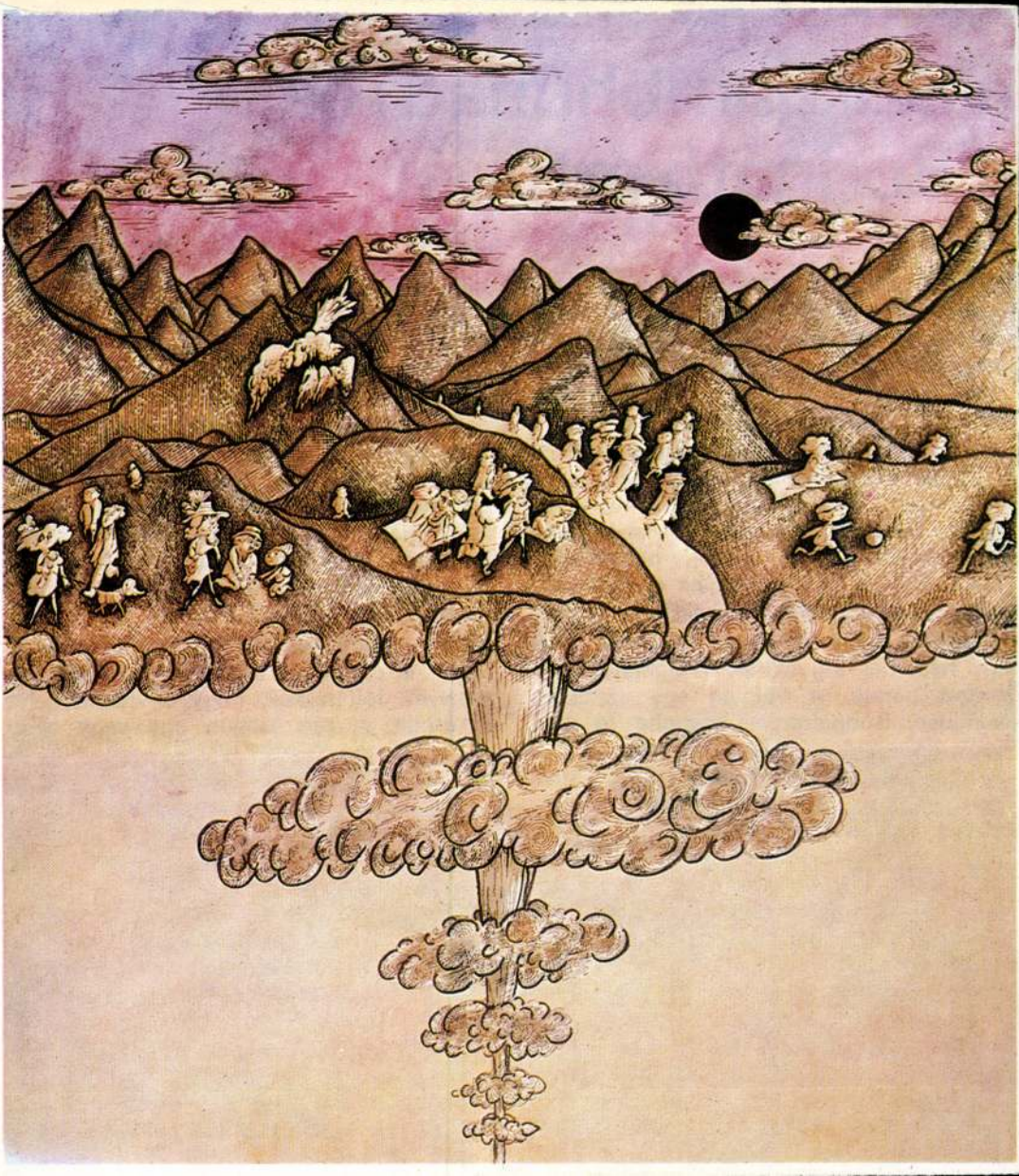

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 MÁR 1 7

DÉLMAGYARORSZÁG

Dallos Jenő, karikaturista

7

ZIN DM

DALLOS JENŐ: METROPOLIS

Dallos Jenő

Időmérő, tus
40x30 cm, 1973.

Rozgonyi Ádám: Az ijesztgetés művészete.
Művészet, 1978. március - 22. lap

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977-169-6

Nagy Benedek

A VELENCEI KÁPOLNA GALÉRIÁBAN tegnap megnyílt az 1977. évi kiállítás. A tárlaton Ecsedi Mária, Molnár Eszter, Ujházy Péter festményeit, Meszlényi János és Nagy Benedek szobrait mutatják be.

Magyar Hirlap 1977-178-lo

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő: Tréfás ABC.

↓

–: Most jelent meg

8.

Népszabadság, Bp. 1977. dec. 16

Dallos Jenő

PARKRONGÁLÓ

— *Most elkaplak, te parkrongáló!*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

1976/304/8

Dallos Jenő

Rajt a nyitott uszodában

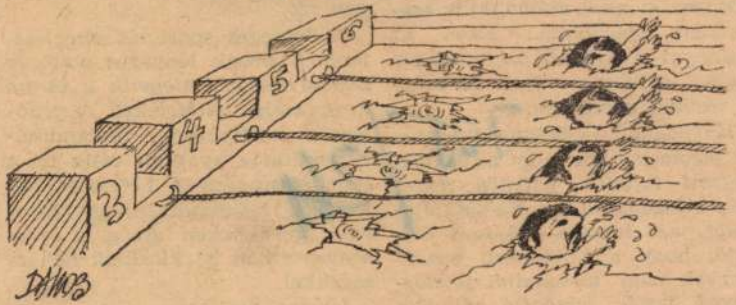

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/88/

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/

Védett területté nyilvánítjuk őket, hadd csókolóddzanak...

(Dallos Jenő karikatúrája.)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/1o4/8

ALAKRA
TERVEZETT GÉP

Jelenleg tehát itt tartunk. Az
építőanyag-ipar ötödik ötéves
fejlesztési terében szerepel
a mészgyártás *termékszerkezet-*
változtatása is. E szerint a terv-
időszak végére a mész 60 száza-
lékát korszerű termékként; öröl-

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 197

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Dinamo Moszkva, a jugoszláv Dubrovnik és az osztrák valogatott is. Az első két verseny a Szónyi úton, majd a kövelkező kétnapos folyatás alkalmával Kaposvárott mérközenek a csapatok. A csütörtöki nyitó műsor 16.30 órakor kezdődik, majd a BVSC—U. Dózsa, a Mladost—

történt az osztrák motoros nagydíjon. A 350 kcm-es futamban a olasz Unchi egy kanyar után fnak rohant, és többen belerohantak. Négyen súlyosan megsérültek, és a svájci Tadelmann kóházba szállítás közben belehalt. Tobb mint egyórai felsértülésébe. Több mint egyór

Dallos Jenő

Mag

BALESET A VARRODÁBAN

— *Összevarrtak bennünket...*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

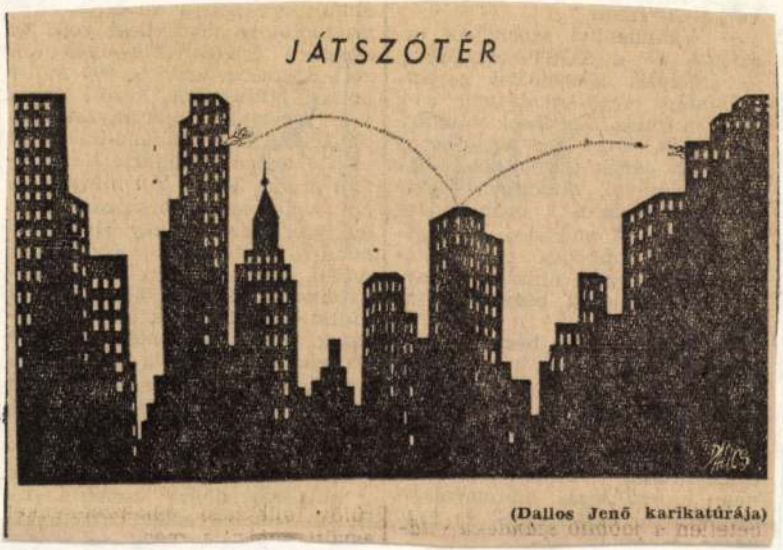

(Dallos Jenő karikatúrája)

Ma

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

ap 1977/145/6

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/1.

IRODA

— *Add tovább az aktát, Kovács!*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Dallos Jenő karikatúrája

Dallos Jenő

Ma[illegible] -8

HASZONKUTYA

(Dallos Jenő karikatúrája)

szükségletét [illegible]
ten állapították meg, a vállala
tok többsége 3 százalékkal sze
retné emelni a létszámot, függet
lenül az oly sokszor hangozta

Dallos Jenő

Magyar H

(Dallos Jenő karikatúrája)

Universiade, ősszel pedig Spa-
nyolországban — Világ- ság szerenkénti
A férfi tornász Európa-bajno

Dallos Jenő

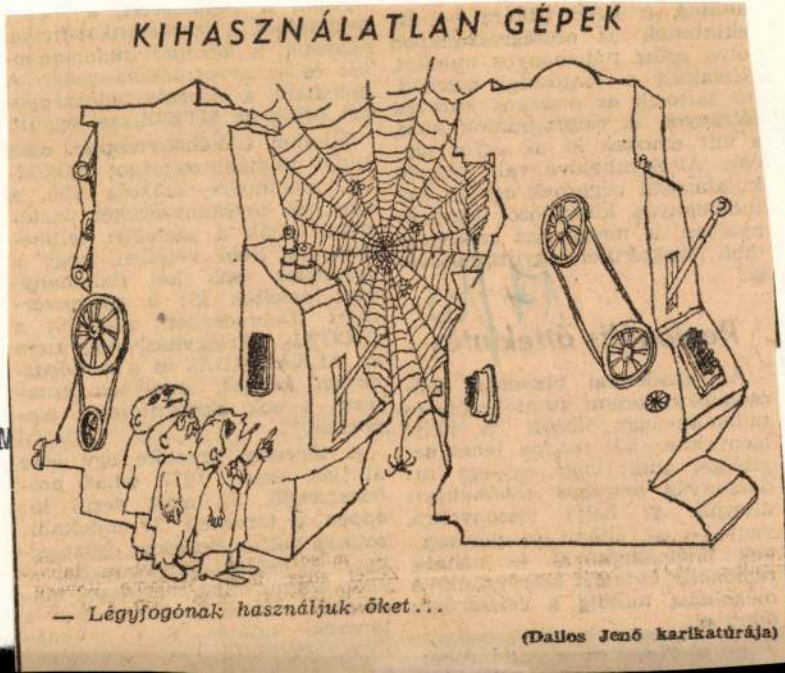

— *Légyfogónak használjuk őket...*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Így mérlegeltek alakuló ülésü-
nyos közéletben — tanácskozá-

Dallos Jenő

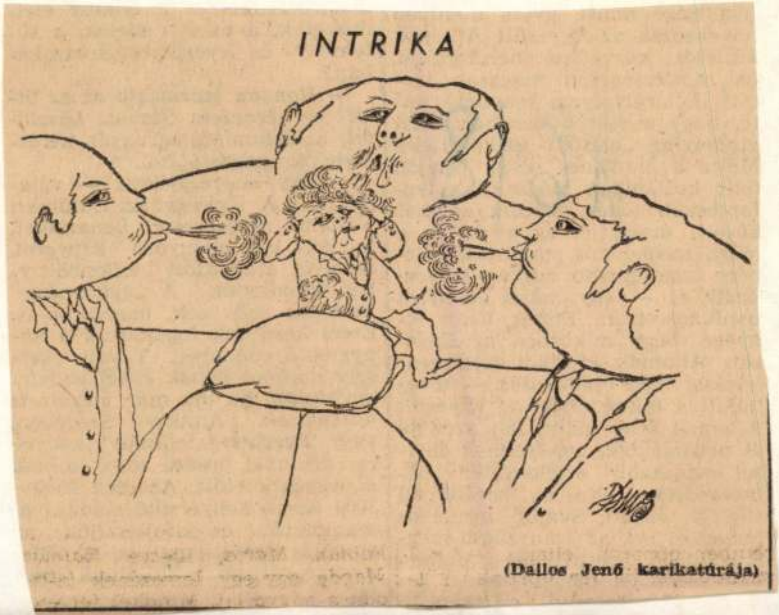

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

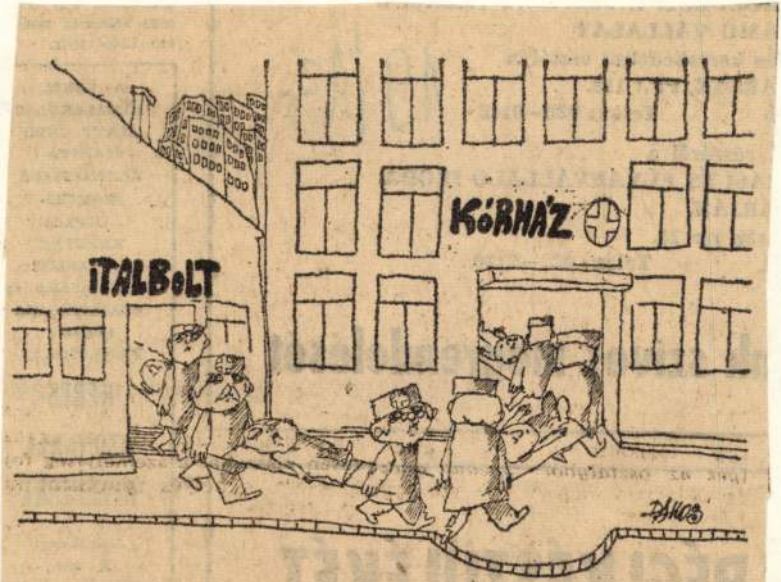

— *Ésszerű tervezés.*

(Dallos Jenő karikatúrája)

ES KÉSZÜLÉKEK

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

és az üzemi demokrácia hatóere-

szövetkezete

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/147/1

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/23/6

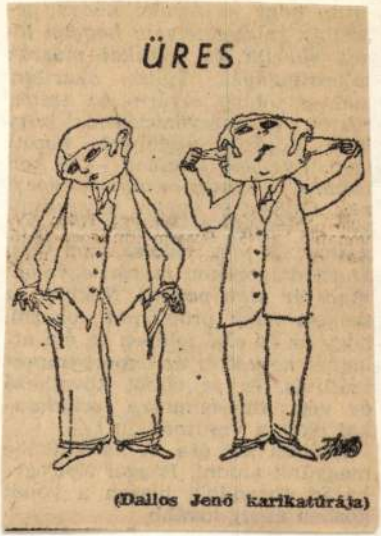

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

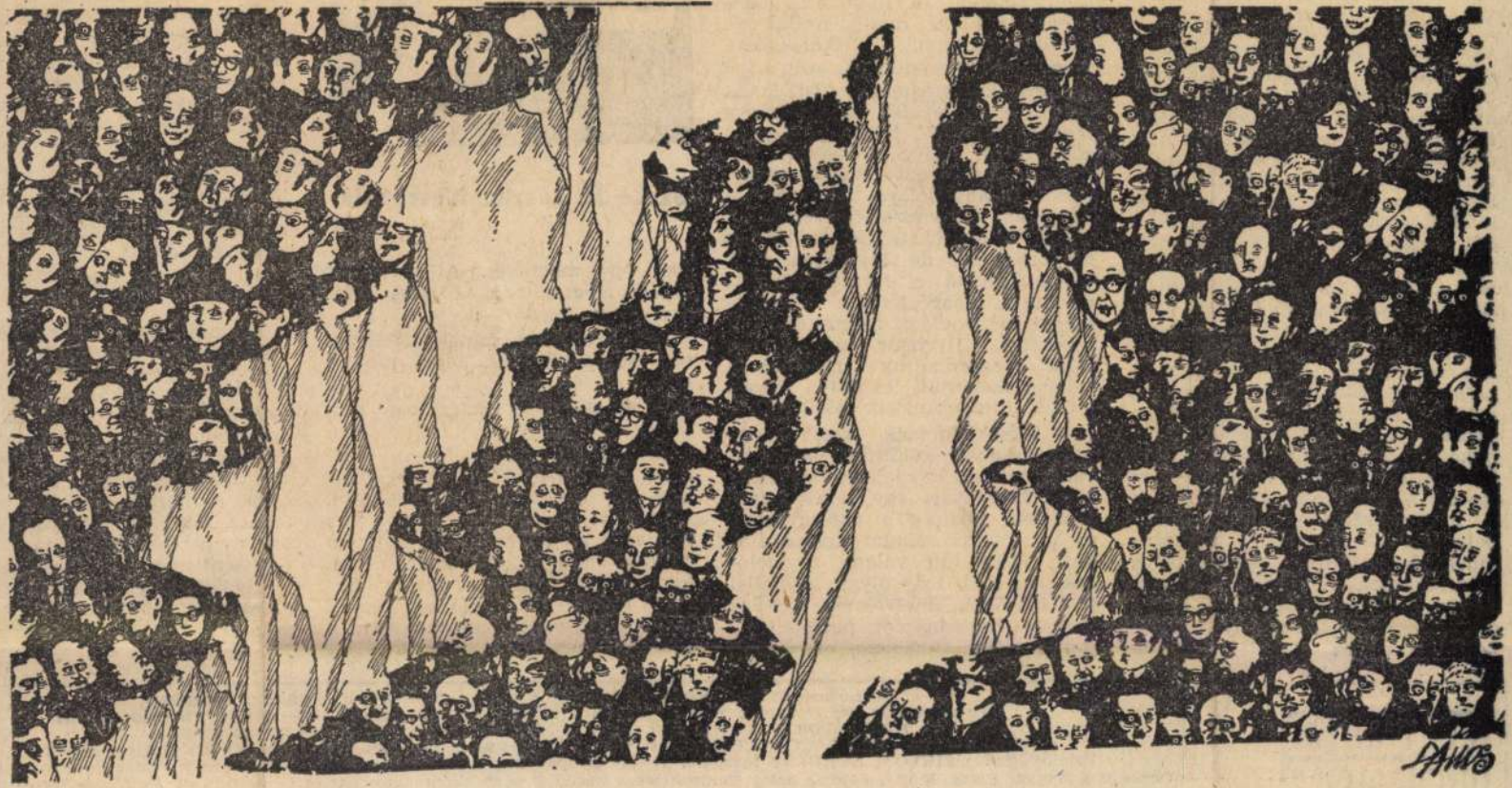

Dallos Jenő: Szakadékok

Élet és Irodalom, Bp. 1977. febr. 19.

XXI. évf. 8. sz. 15. lap.

ÉLET ÉS IRODALOM

ról is idehordják a fölösleges papírt, szemetet. Elképzelni nem tudja, hogy mit hagynak maguk után az idegenek egy-egy hétvégén.

★

A város pedig egyre több látnivalót kínál, amiért érdemes messzi tájakról is ideutazni. Az utóbbi időben például a szentendrei múzeumok és kiállítóhelyiségek fejlesztésére tetemes összeget fordítottak. Nemrég fejeződött be a Ferenczy Múzeum bővítése, létrehozták az ország leglátogatottabb kiállítását Kovács Margit munkáiból, megnyílt a Czóbel Emlékmúzeum és felújították a művésztelepi galériát. Az idén adják át a Barcsay gyűjtemény állandó kiállítását, a Szentendrei Szalont a főtéri kereskedőházban, és a Népművészetek Házát is. Remélhetőleg előbb-utóbb helyet kap a legújabb szerzemény is: egy múltszázadi gazdag polgárcsalád otthona — teljes berendezéssel. Ebből látható lesz: hogyan éltek egykor a hangulatos kis házakban a módos szentendrei kereskedő polgárok. Nemrégiben valóságos műemlék-csemegére bukkantak a muzeológusok. Olyan lakásra, amely a századforduló óta szinte semmit sem változott. Háromezer értékes tárgyat találtak, köztük

rosunk kincseit. Még nem vittünk véghez e tekintetben világra szóló dolgokat, a kezdet kezdetén tartunk. Két éve körlevelet küldtünk az iskoláknak, ajánlgattuk kiállításainkat és felkínáltuk, tartsanak nálunk rajz-, irodalom-, történelemórákat. Emlékszem, mennyit töprengtünk azon, hogy mégsem kellene minden iskolának eljuttatni a levelet, mert akkora lesz a tülekedés, hogy nem győzzük erővel, hellyel, idővel. Hát jókorát tévedtünk. Tagadhatatlan, akad néhány lelkes pedagógus a városban, ők visszatérő vendégek, hozzák a diákokat. Jönnek iskolás csoportok is, de legtöbben csak végigrohannak a termeken. Látnivaló: a tanár „letudta" a tanulmányi kirándulást, megtette a kötelességét. Ilyenkor van szükség ránk; megpróbáljuk tartóztatni a rohanó csoportot, lekötni a figyelmüket filmvetítéssel, előadással.

— Dicsekedhetnék azzal, hogy szerződéseket kötöttünk a helyi vállalatokkal, szocialista brigádokkal. Magam is egy teljes napot töltöttem nemrég a papírgyárban és próbáltam eladni „portékáinkat". Megindult valami mozgolódás, akadnak már olyan szocialista brigádok, melyeknek tagsága nem a brigádnaplót pecsételtetni jön hozzánk. Remélem, az új köz-

Szabó M. László: Illusztráció

nak egy meghívót. A következő lépés: megtanítani az igazi értékek felismerését.

Egyelőre sokan állnak értetlenül ma élő művészeink képei, szobrai előtt.

A művésztelepi galériában hallottam:

— Telebeszélték a fejem, hogy micsoda gyönyörű kiállítások vannak itt, eljöttem hát megnézni, végül is szentendrei vagyok, az volt már a nagyapám is. Hát nem győzök csodálkozni. Isten uccse, ha nekiülök, különbet festek. Hát erre költik a rengeteg pénzt? Emiatt kell nekem sárban járni, a gyerekeimnek meg este a sötét

a megye bonyolult közmű feladatait innen Szentendré gítenünk.

A Művelődési Központ lé tével Szentendre közmű arculata is változott. A k lalkozások mellett számos p várja télen-nyáron a város Sokat várnak az újonnan Felszabadulás lakótelepre k zett fiókklubtól is. Az egy kóház földszinti üzletsorábó lencven négyzetméter alapt helyiséget vásárolt a Mű Központ, s hamarosan ber Az ott lakó fiataloknak í tartalmas programot, ke időtöltést a klubban.

★

És most időzzünk egy ki lakótelepnél. Szentendrén dekig az egyik legsúlyosabb az általános lakáshelyzetből 1949-ben a város lakóinak gyede emberhez méltatlan mények között élt, s a bev lók szaporodásával az áll egyre romlottak. 1964-ben a tanács 700 jogos lakásigényl tott nyilván, holott a nagyob nyú építkezés már korábba kezdődött. A város legnagyo kótelepére 1974-ben költözt az első lakók. Az 1200 lakás vezett telep ma minden

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVANOVICS MIKLOS, helyettes főszerkesztő: FARAGO VILMOS
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Széchenyi utca 1. Telefon: 111—424, 310—920, 314—164; 14 óra után 113—221
KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT Budapest VII. Lenin krt 9—11. Levélcím: 1906 Postafiók 323 Telefon: 221—285
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgató. 77—586 Szikra Lapnyomda Budapest Felelős vezető: Roder Imre igazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítőhivataloknál és kézbesítőknél Külföldön terjeszti
Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, H—1389 Budapest, Postafiók 149
Előfizetési díj: egy hónapra 10 forint, negyedévre 30 forint, fél évre 60 forint, egész évre 120 forint
INDEX: 25 244
HU ISSN 0421—8848

csakis akkor utal, ha Béranger ról, mely holta napjáig ápolja, s válogatott verseinek kiadására eltakarja.

Dallos Jenő

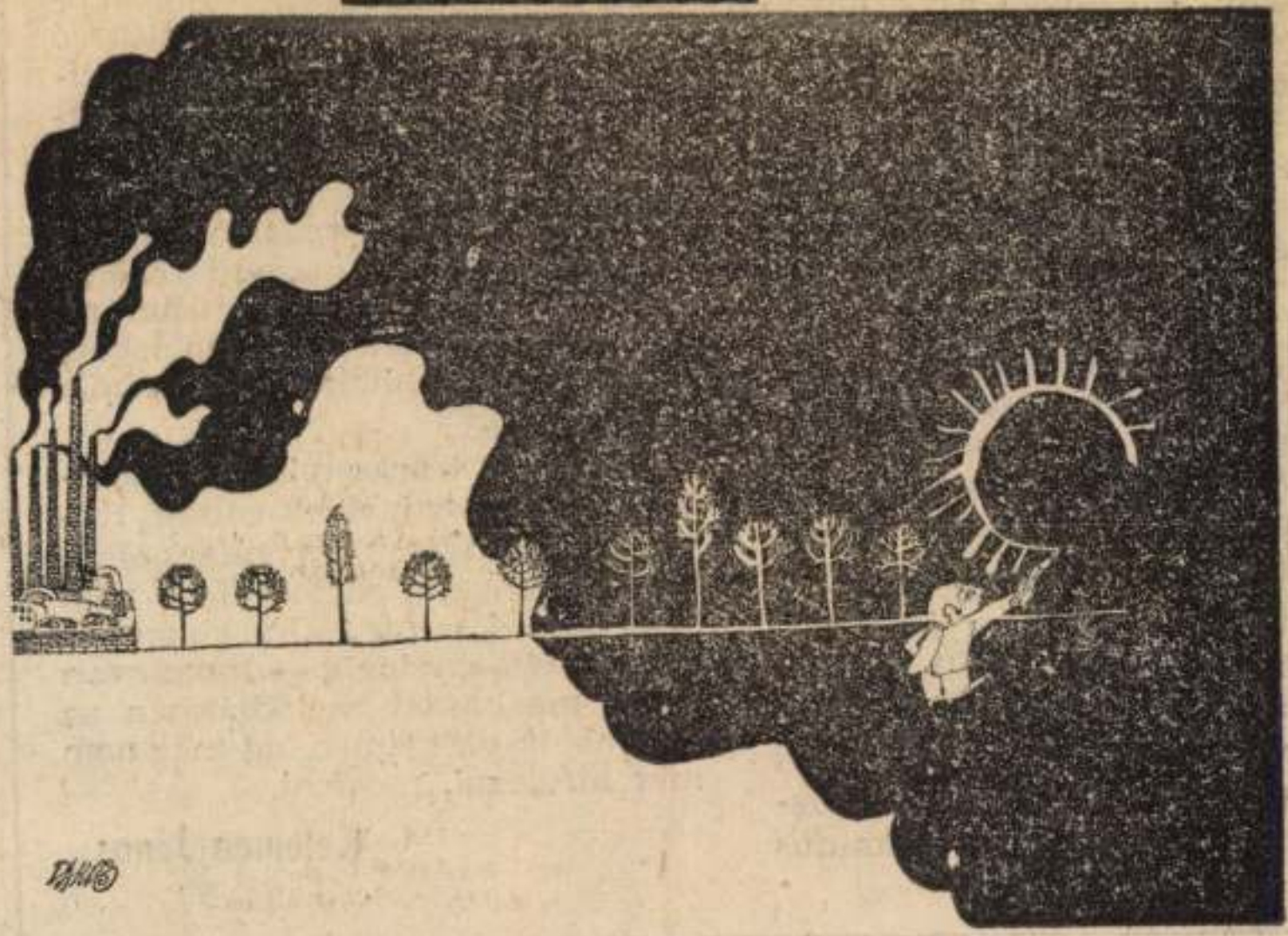

Dallos Jenő rajza

Élet és Irodalom, Bp.

1977. JANUÁR 15.

XXI. évf. 3. sz. 9. lap.

lusa fékezi le erőit. S nincs bátorsága kilépni témakezelése szűk határaiból. Tömörkény külsőségeit utánozza néha (főleg a dialógusokban), s ez még csak növeli modorosságát.

Penzumok Várkonyi Mihály novellái is, de vele kapcsolatban nemigen beszélhetünk megfélemlítettségről, gátlásokról. Indulatait nem fékezi, minden ötletét kiaknázza. Táji kötődései nincsenek. Világa első pillantásra tágnak, határtalannak tetszik. Kárász nyugodt, alig mozduló paraszti világával szemben ő a gyorsan változó életet villantja elénk, váratlan, forgatagos helyzetekben, harsányan, felfokozott dinamikával.

Túlságosan hangosan ír. Szabó Dezső óta senki sem írt ilyen harsány hangon. De Szabó Dezső művésze volt a nyelvnek. Várkonyi módszerét a „fül" modern realizmusnak nevezi. E furcsa terminus

Ez a világkép nem új és nem modern. Jól ismerjük a húszas évek avantgardjából, csak most Várkonyinál alaposan megőszült. Bosszantó, hogy egy gazdag képzeletű, s komponálni is tudó író ennyire belerekedt egy ásatag stílusmodorba, amely már elvesztette újdonságingerét. Ötletekre, bizarr fintorokra tördelt világ a Várkonyié. Nem forgószínpad, hanem harsogó zenekíséretű körhinta. S ha néha nyugtot találunk ebben a végtelen zakatolásban, ott Márai technikájára ismerünk. *(H. doktor).*

Kárász és Várkonyi rég meghaladott stíluseszmények rabjai. Kárász láthatólag nem akar előre lépni, a novella zárt műfaja nem is az ő igazi területe. Várkonyi pedig — még egy ideig — harsányan zengi megkopott melódiákban az új embert, akit ismer, de még nem mer kifejezni, megírni.

Kelemen János

Dallos Jenő, karikaturista

(h.m.): Ka

Esti Hi

2.

KIÁLLÍTÁS SIÓFOKON

Karikatúristák tárlata

A Parnasszuson magasodó fényes, megszentelt csarnok tövében kicsiny, nyomorúságos kutyaól lapul. Abban kucorog, s húzódik meg számkivetve, élesre hegyezett tollával a karikaturista... *Mészáros András*, a Népszabadság rajzolója látja így a fenséges művészetek és a karikatúra viszonyát. És ha kissé túloz is, talán igaza van. Hiszen a karikaturista, mint a múzsák megtűrt, faragatlan kölyke, ritka vendég a komoly kiállítótermek falai között. Teremtményeinek sorsa pedig olyan, mint az újságcikkeké: addig él, míg újabb, frissebb szám nem készül. Az igazi, aktuális témát lényegénél megragadó karikatúra azonban maradandóbbnak látszik, mint egy napi jegyzet vagy egy riport.

Ezt bizonyítja a Siófoki Művelődési Központ ma este 6 órakor megnyíló kiállítása, amelyen három ismert művész — *Balázs-Piri Balázs, Dallos Jenő* és *Mészáros András* — mutatkozik be. És bár a karikatúrát a legritkább esetben lehet elmesélni, hiszen szemléletével, ötletével, grafikai vonalával a helyszínen villámként hat, próbálkozzunk meg néhánnyal. A kiállításon — Mészáros András jóvoltából, aki elsősorban közéletünk kisebb-nagyobb fonákságait veszi célba — a Mennybe és a Pokolba is eljuthatunk. Hogy melyik a jobb hely? A magasságos fenti birodalomban csupa tilalomfa; tilos maszekolni, tilos dohányozni, ennek helyében viszont még az évforduló X-edik évfordulóját is megünnepelhetik az ide jutottak. A tárgyalóasztalnál, ahol többnyire olyan szavak röpködnek, mint „konstruktív, objektív, hatékony", nonstop folynak a megbeszélések, s a barátsági szerződések megkötése is szünet nélkül tart, a vezércikk olvasása pedig kötelező. A Pokolban egész nap szól a zene, tart a buli, angyalok helyett széplányok riszálják magukat, korlátlanul kapható a borjúhús, de mit ér az egész, tűnődhet el a látogató, ha utána jön a Kék fény és elzsuppolja az egész társaságot. Egy másik rajz szövegaláírás nélkül készült. Lelkesen handabandázó előadó magyaráz, fejében csupán egy halovány petróleumlámpa pislákol. A hallgatóság szellemi képességeire fényes szuperégők utalnak.

Balázs-Piri Balázs elsősorban a bennünk rejtező kisebb-nagyobb gonoszságokat, emberi gyengeségeket, a körülmények hatására kibontakozó esendőségeket nagyítja fel. Az egyik rajzán például acsarkodó tábornokok állnak szemben egymással, illetve ülnek, az őket vivő közlegények nyakában. Dallos Jenő ez alkalommal is legkedvesebb témájával, a környezetvédelemmel jelentkezik. Egyik sikerült rajzán régi zsebórába foglalt környezetünk látható, figyelmeztetvén, hogy már csak negyedórányi van hátra 12-ig; a friss levegőből, a természetből, minden tenyérnyi zöldet felfalnak az egymás hegyére-hátára épített szürke toronyházak.

Megszoktuk, hogy a balatoni kiállítótermekben évről évre életmű-kiállításokkal, komoly retrospektív bemutatókkal találkozunk. Jó ötlet, hogy most ilyen életműmorzsákat is megismerhetünk. Talán rendszeressé is lehetne tenni ezeket a bemutatókat. Bízzunk benne, hogy egy kicsiny sarok, csöppnyi zug a karikaturistáknak is jut a Parnasszuson. Vagy legalábbis a nyári kiállítótermekben.

(h. m.)

főparancsnokának nyilatkozata

Az argentínai katonai junta annak lehetőségét tanulmányozza, hogy *olyan elnököt jelöl*, aki nem lenne a három haderőnem valamelyikének a főparancsnoka — közölte *Orlando Agosti* tábornok, az argentínai légierők főparancsnoka a közelmúltban egy Buenos Aires-i hetilapnak adott nyilatkozatában.

Emlékezetes, hogy Isabel Perón elnökasszony 1976 márciusában történt eltávolítása óta az országot a három haderőnem főparancsnokaiból álló katonai junta irányítja. A tábornok most kifejtette, hogy *Jorge Videlát*, a hadsereg főparancsnokát, rendkívüli körülmények között jelölték ki köztársasági elnöknek. Minthogy e körülmények már nem állnak fenn, a következő államfő magas rangú katonatiszt lesz, de nem valamelyik haderőnem főparancsnoka. Az új elnök így minden idejét és energiáját feladatának tudja majd szentelni. A tábornok ugyanakkor felhasználta az alkalmat annak leszögezésére, hogy változatlanul a katonai junta a „nemzet legfőbb szerve".

T HALOTT

omlott

Dallos Jenő, karikaturista.

KARIKATÚRAKIÁLLÍTÁS. Szombat délután a siófoki kulturális központban karikatúrakiállítás nyílt: Balázs-Piri Balázs, Dallos Jenő és Mészáros András alkotásait — rajzokat, fotókat, fotómontázsokat és politikai karikatúrákat — mutatják be.

-: Hír

14.

Népszabadság Bp. 1977. aug. 7.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 FEB 25

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő: Hiány

Csak a könyv zárószavában reménykedhetik. A zárszó kiveszi tárgyát abból az elszigeteltségből, amelyben az előző fejezetek tartották; de itt meg mintha keveset szá-

mítana az előzmény. A világirodalmi kapcsolatok és párhuzamok tüzetes leírása során elveszni látszik Pilinszky *eredetisége*. Pedig hozott a magyar lírába valamit, ami itt sose volt. A világirodalmi példatár inkább hozománynak minősíti eredetiségét. Pilinszky valóban hatott a hatvanas évek második felében az induló fiatalok egy részére is. Nem tudom azonban elfogadni, hogy különösképpen Tandorira

Belváros egyik mellékutcájában, kulturált körülmények között. Ti- tés, ablakkeret-mázolás, parkett- csere. Sírás-rívás: tönkrevesszük a

M I

Dallos Jenő

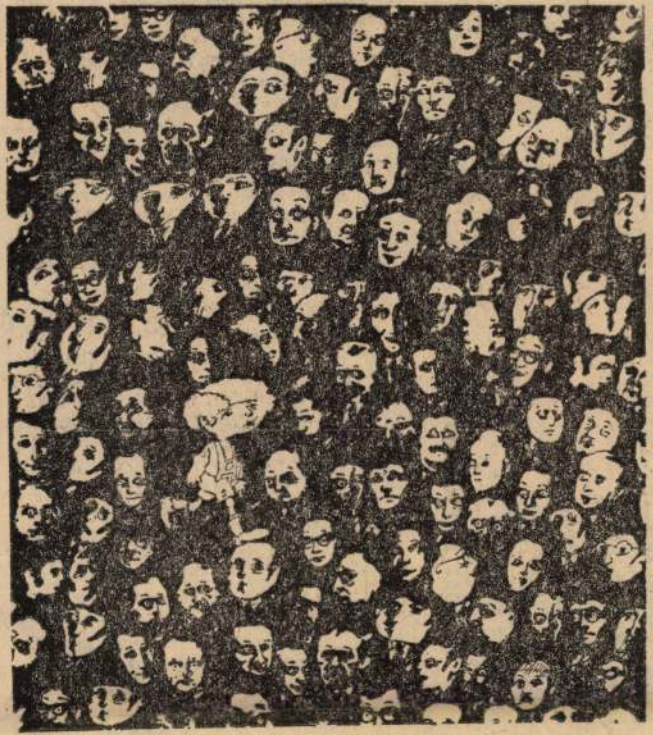

NAGY GÁSPÁR:

Szénszünet a bajnokságban

Midőn a csapatok
téli álomra hajtják lábaik...
én meg a szerelem kezdőkörében
rég kigurulva most (ebben a fagyban)
dekázgatok legezebb
álmaimmal mikázben már
ritka cselekbe is bonyolódok
majd törvényszerűen rajtavesztek
egy fedezetlenül hagyott nő
lejtős térfelén (egyszerűen úgy
érzem kimegy alólam a tér...)
vagy mindig kilép valaki
a betonfalból és 13-as mezemre
mosolyog a gyönyörű jobbtérdével
ekkor tudom már, hogy nekem finom
nyúlsóskát és friss meszet kell
föltálalnom a vezető harsonástárs
ebédjéül így máris nekem fújja
a leróhatatlan penitenciák közvetett
jogát így juthatok a Pokol
büntetőkör-körös szögleteiből
tovább tovább lágy falsoktól süvöltve
át a Pokol kapuján egyenest a bal
felső sarok háló-ingébe becsókolni

Élet és Irodalom, Bp.
1978. JANUÁR 21.
XXII. évf. 3. sz. 9. lap.

A tuloldalon lásd: Makrisz Zizi: tájképet ábrázoló rajzát a művész kiállításáról.

netíró is személy, sőt, szerencsés esetben: *író*. Gondának is, Niederhausernak is vannak írói erényei, s ez javára vált a könyvüknek, mert nemcsak a tárgy, a modor is fontossá lett ezáltal. S a végére, a dualizmus és a széthullás történelmi törvényszerűségeinek összegezésére sem vált szárazzá, nem súlyosodott el a hangjuk. Higgadtan, jó elbeszélő elemzéssel tárják fel, hogy milyen történelmi erők működése okozta a hétévszázados európai uralkodóház örök időkre való elmúlását.

csel, a társadalom peremvidékének biztos ismeretével, ennyi egzotikus pillanatképpel. Tömören szólva: ennyi jó témával. Hogy ezek a témák mennyire fontosak vagy időtállók, az csak akkor derül ki, ha a pillantképeket és élménymorzsákat egymás mellett olvashatjuk, s így egymással szembesül epikai értékük. Ilyenkor válik el az „arany" attól, ami csak fénylik.

Az első regény, a Sírig tartsd a pofád... remek olvasmány volt. De nem annyira, hogy a dokumentumok közti „megírt" közbeszólásotelmében — határvidéken élő emberekről beszél, hanem a lakótelepek polgárairól, megalapozott egzisztenciájú férfiakról, dolgos öregemberekről is. Ez önmagában nem érték. De mindezzel együttjár a nyers érdekességről, a puszta tények felmutatásáról való lemondás. Ezt pedig nyomon követi az értékek tisztázódása, a morális töltet növekedése, s nem utolsó sorban egyfajta vonzó elbeszélő: érettség. A novellák szerkezete arányos, kerek, néha gazdaságos is. A kötet nyelve azonban még mindig szürke, a mondatokat kopogóssá teszi az egyenes szórend.

Az írások közül kiemelkedik a szűkszavú, tiszta értékrendű címadó novella. Fontos kérdéseket taglal, társadalmi és lélektani szempontból egyaránt hiteles *A forrás lakója*. A befejező elbeszélés, *A motor*, distanciatartásában s talán történelemképében Balázs József műveire emlékeztet.

Egyenetlen színvonalú kötetek után Csörsz István, úgy tetszik, most alkalmazkodik az irodalmi normák egy fajtájához. Hogy korszerűek-e ezek a normák, az más kérdés. Hiszen ha jól szemügyre vesszük az Ördögűzés novelláit, kiderül, hogy kevéssé különböznek Thury Zoltán vagy Gozsdu Elek századvégi munkáitól.

Széky János

Makrisz Zizi

Makrisz Zizi kiállításáról

Élet és Irodalom, Bp. 1978. jan. 21.

XXII. évf. 3. sz. 10. lap.

1978. JANUÁR 21.

Dallos Jenő

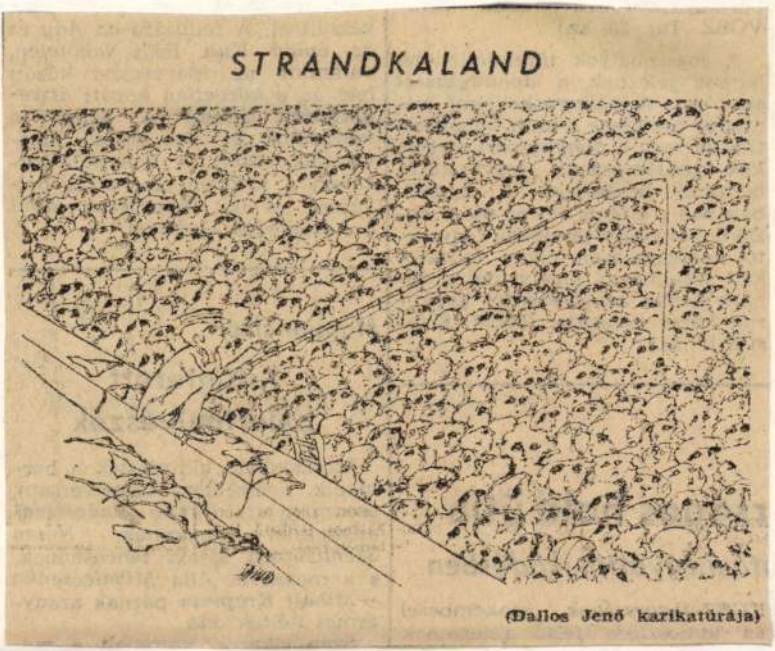

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

— Ezt maguknak hoztam, úgyis napirenden van a népesedéspolitika.

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1978-2

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

— *És mennyi a mellékese, fiatalember?*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 197

KOLLEKTÍVA

— Ez elment vadászni, ez meglőtte, ez hazavitte, ez megsütötte, ez az iciri-piciri gebinben kimérte...

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos M Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/63/6

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1977/6

üzembe helyeztek egy kis telje-

Dallos Jenő

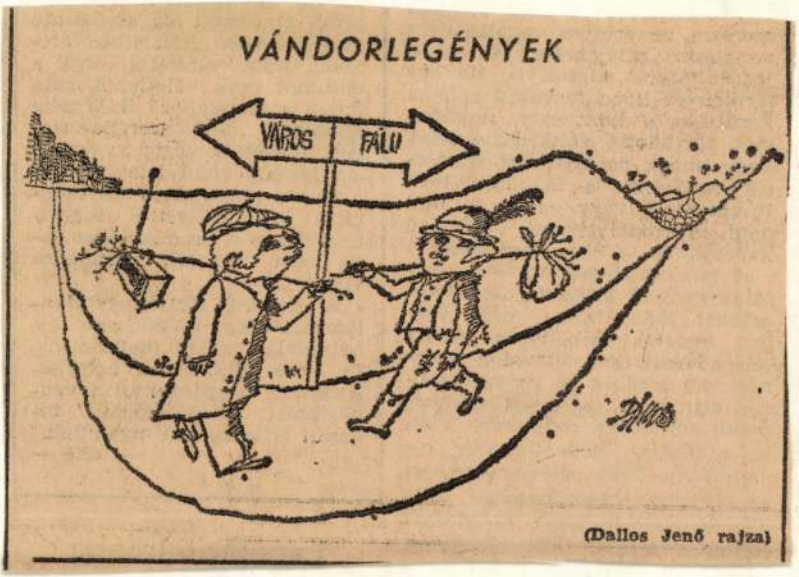

Pallos Jenő

(Pallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hírlap

Dallos Jenő

Magyar Hírlap

REPÜLŐSZŐNYEG

(Dallos Jenő karikatúrája

zetbe hozza — hozta a vállalatot. Mint a többi kis- és középüzemet — őt is elkerülték, elkerülik a kiemelt központi programok, s az ezekkel járó milliárdos állami pénzek, hitellehetőségek. Hogyan korszerűsítse termelési feltételeit, hogyan lépjen előre? Számára sem marad más, mint az, hogy bankhitelt kérjen. De mire? Ahhoz, hogy elmozduljon a holtpontról, tetemes saját erőre van szükség! És itt záródik a kör: az ilyen-olyan

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

STÁTUSSZIMBÓLUM

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

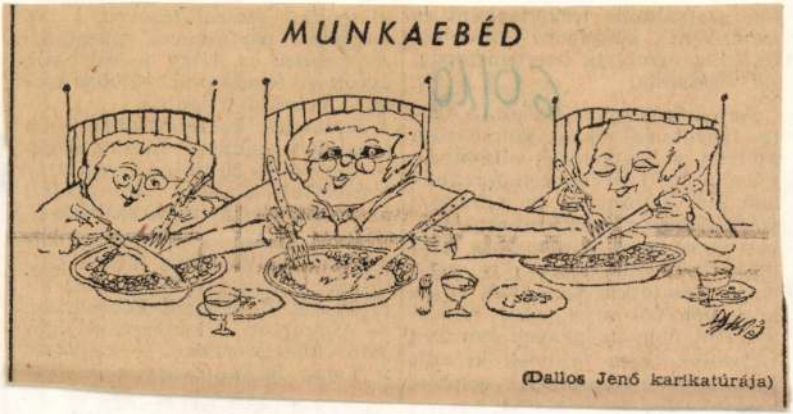

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

HIVATALI ÁMOKFUTÓ

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

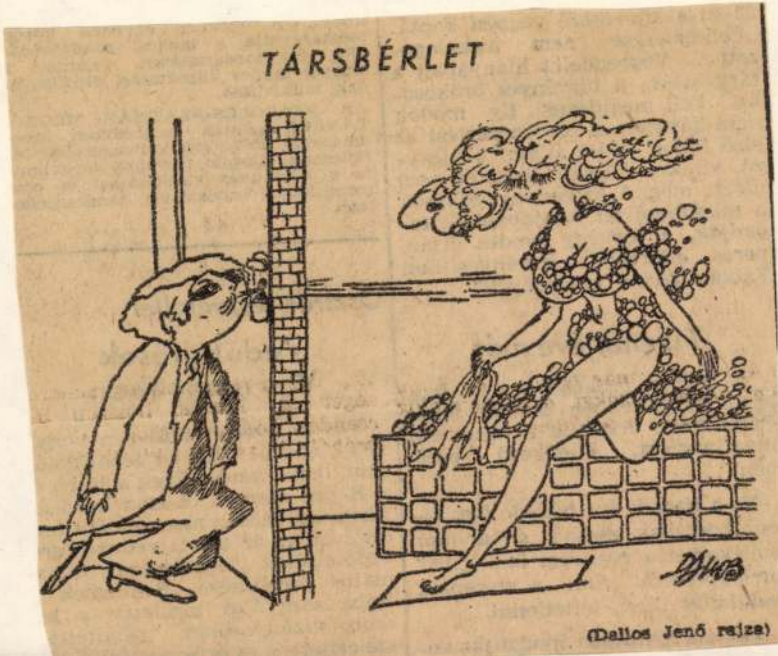

(Dallos Jenő rajza)

Dallos Jenő

— *Maga nem tudja, hogy tilos a fákat rongálni?*

(Dallos Jenő rajza)

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

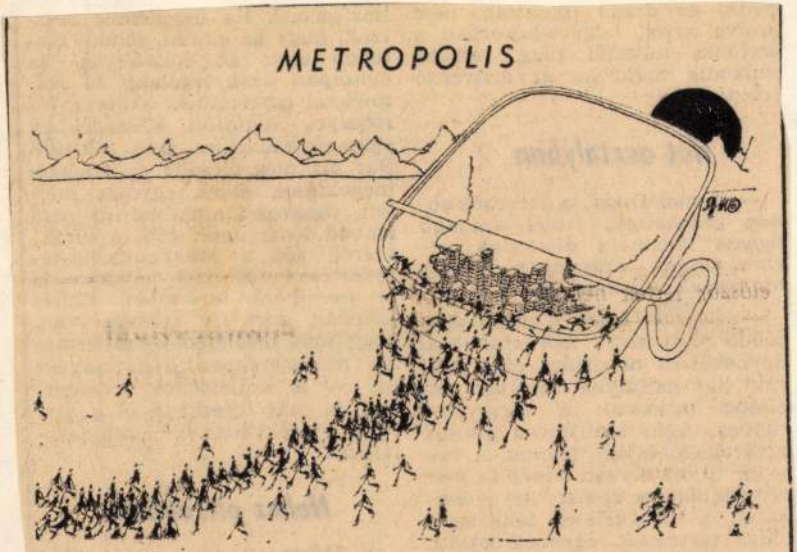

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő, karikaturista

DALLOS JENŐ karikaturista kiállítása pénteken nyílt meg a komáromi Kisgalériában.

– : Hk

8.

Népszabadság, Bp. 1979. dec. 15.

Dallos Jenő

DALLOS JENŐ karikaturista kiállítását tegnap nyitották meg a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kisduna Galériájában (XX., Marx Károly út 128.).

Magyar Hirlap 1980/2/8/8

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dallos Jenő

1979 JUN

Könyvvilág

grafi tusmúvéti

1021

Társalgás. Dallos Jenő Tréfás katonai lexikon (Zrínyi)

tárja fel és
napolitika I
rozat (Zríny
kötete, am
vasót a feg
volult kérdé
A sorozat
lág különbö
tonapolitik
emzik. *A N*
án c. kötet
nem messze eső NATO-
zágok katonapolitikai,
dászati helyzetéről ol-
shatunk pl. Olaszország-
, Portugáliáról, Török- és
rögországról. A könyv
mutatja a szövetség or-
gaiban a baloldal ellen

A mi hadseregünk c. kötet-
ből.

Úgy gondoljuk, hogy a szólamok ideje lejárt, az általánosságok nem serkentenek cselekvésre. Bizonyosság kell, tudni, hogy hol

Dallos Jenő karikatúrs he

Dallos Jenő illusztrációi

a … nőtő nők. 1235-1236

E … 1979. szept. 28. XXXIV/39.

csalás,
sikkasztás...

Dallos Jenő, grafikus

Illusztrációi:

Rejtz

dr Virág Teréz, Az intő 1292 – 1294.

Élet és Tudomány, Bp. 1979. X. 12. XXXIV/41

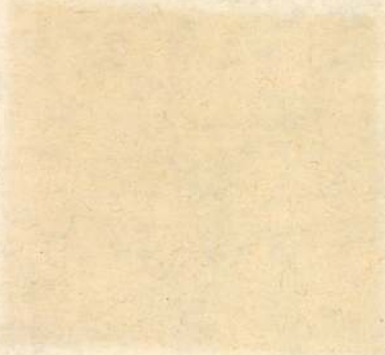

Dallos Jenő

— *Már megint ott takarékoskodtak, ahol nem kell...*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1980/27/8/

Dallos Jenő

DALLOS JENŐ karikaturista kiállitasa ma délután 5 órakor nyílik meg a Kisduna Galériában (Budapest XX. kerület, Marx Károly út 128.).

Magyar Hirlap 1980/2/7/8

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 197[illegible]

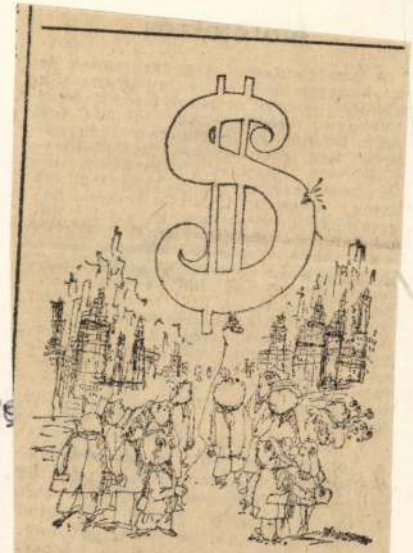

Dollárválság

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Rajz.

Tükör, 1976. szept. 28 – 28 oldal.

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő: Szakadékok

után az idegenek egy-egy hétvégén.

★

A város pedig egyre több látnivalót kínál, amiért érdemes messzi tájakról is ideutazni. Az utóbbi időben például a szentendrei múzeumok és kiállítóhelyiségek fejlesztésére tetemes összeget fordítottak. Nemrég fejeződött be a Ferenczy Múzeum bővítése, létrehozták az ország leglátogatottabb kiállítását Kovács Margit munkáiból, megnyílt a Czóbel Emlékmúzeum és felújították a művésztelepi galériát. Az idén adják át a Barcsay gyűjtemény állandó kiállítását, a Szentendrei Szalont a főtéri kereskedőházban, és a Népművészetek Házát is. Remélhetőleg előbb-utóbb helyet kap a legújabb szerzemény is: egy múltszázadi gazdag polgárcsalád otthona — teljes berendezéssel. Ebből látható lesz: hogyan éltek egykor a hangulatos kis házakban a módos szentendrei kereskedő polgárok. Nemrégiben valóságos műemlék-csemegére bukkantak a muzeológusok. Olyan lakásra, amely a századforduló óta szinte semmit sem változott. Háromezer értékes tárgyat találtak, köztük

tunk. Két éve körlevelet küldtünk az iskoláknak, ajánlgattuk kiállításainkat és felkínáltuk, tartsanak nálunk rajz-, irodalom-, történelemórákat. Emlékszem, mennyit töprengtünk azon, hogy mégsem kellene minden iskolának eljuttatni a levelet, mert akkora lesz a tülekedés, hogy nem győzzük erővel, hellyel, idővel. Hát jókorát tévedtünk. Tagadhatatlan, akad néhány lelkes pedagógus a városban, ők visszatérő vendégek, hozzák a diákokat. Jönnek iskolás csoportok is, de legtöbben csak végigrohannak a termeken. Látnivaló: a tanár „letudta" a tanulmányi kirándulást, megtette a kötelességét. Ilyenkor van szükség ránk; megpróbáljuk tartóztatni a rohanó csoportot, lekötni a figyelmüket filmvetítéssel, előadással.

— Dicsekedhetnék azzal, hogy szerződéseket kötöttünk a helyi vállalatokkal, szocialista brigádokkal. Magam is egy teljes napot töltöttem nemrég a papírgyárban és próbáltam eladni „portékáinkat". Megindult valami mozgolódás, akadnak már olyan szocialista brigádok, melyeknek tagsága nem a brigádnaplót pecsételtetni jön hozzánk. Remélem, az új köz-

Szabó M. László: Illusztráció

nak egy meghívót. A következő lépés: megtanítani az igazi értékek felismerését.

Egyelőre sokan állnak értetlenül ma élő művészeink képei, szobrai előtt.

A művésztelepi galériában hallottam:

— Telebeszélték a fejem, hogy micsoda gyönyörű kiállítások vannak itt, eljöttem hát megnézni, végül is szentendrei vagyok, az volt már a nagyapám is. Hát nem győzök csodálkozni. Isten uccse, ha nekiülök, különbet festek. Hát erre költik a rengeteg pénzt? Emiatt kell nekem sárban járni, a gyerekeimnek meg este a sötét

kóház földszinti üzletsorái
lencven négyzetméter alap
helyiséget vásárolt a Mű
Központ, s hamarosan be
Az ott lakó fiataloknak
tartalmas programot, k
időtöltést a klubban.

★

És most időzzünk egy k
lakótelepnél. Szentendrén
dekig az egyik legsúlyosab
az általános lakáshelyzetbő
1949-ben a város lakóinak
gyede emberhez méltatlan
mények között élt, s a be
lók szaporodásával az ál
egyre romlottak. 1964-ben a
tanács 700 jogos lakásigény
tott nyilván, holott a nagyo
nyú építkezés már korábba
kezdődött. A város legnagyo
kótelepére 1974-ben költöz
az első lakók. Az 1200 lakás
vezett telep ma minden

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVANOVICS MIKLÓS, helyettes főszerkesztő: FARAGÓ VILMOS
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Széchenyi utca 1. Telefon: 111—424, 310—920, 314—164; 14 óra után 113—321
KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT Budapest VII. Lenin krt 9—11. Levélcím: 1906 Postafiók 323 Telefon: 221—285
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgató. 77—586 Szikra Lapnyomda Budapest. Felelős vezető: Roder Imre igazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítőhivataloknál és kézbesítőknél. Külföldön terjeszti
Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, H—1389 Budapest, Postafiók 149
Előfizetési díj: egy hónapra 10 forint, negyedévre 30 forint, fél évre 60 forint, egész évre 120 forint
INDEX: 25 244
HU ISSN 0421—8848

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-776

1977 JAN 15

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

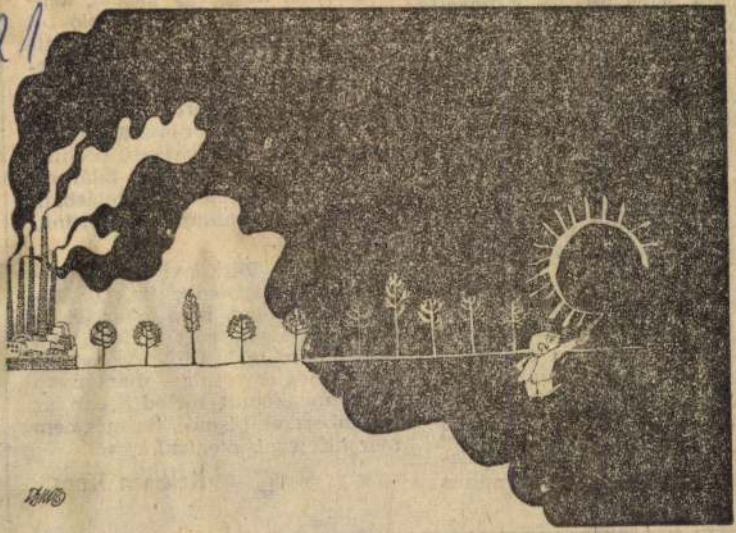

Dallos Jenő rajza

1977. JANUÁR 15.

[illegible] (főleg a dialógusokban), s ez még csak növeli modorosságát.

Penzumok Várkonyi Mihály novellái is, de vele kapcsolatban nemigen beszélhetünk megfélemlítettségről, gátlásokról. Indulatait nem fékezi, minden ötletét kiaknázza. Táji kötődései nincsenek. Világa első pillantásra tágnak, határtalannak tetszik. Kárász nyugodt, alig mozduló paraszti világával szemben ő a gyorsan változó életet villantja elénk, váratlan, forgatagos helyzetekben, harsányan, felfokozott dinamikával.

Túlságosan hangosan ír. Szabó Dezső óta senki sem írt ilyen harsány hangon. De Szabó Dezső művésze volt a nyelvnek. Várkonyi módszerét a „fül" modern realizmusnak nevezi. E furcsa terminus

Kárász és Várkonyi rég meghaladott stíluseszmények rabjai. Kárász láthatólag nem akar előre lépni, a novella zárt műfaja nem is az ő igazi területe. Várkonyi pedig — még egy ideig — harsányan zengi megkopott melódiákban az új embert, akit ismer, de még nem mer kifejezni, megírni.

Kelemen János

1977. JANUÁR 15.

Dallos Jenő karikaturista

— : Csomagolástechnika 6.

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 2.

Dallos Jenő, karikaturista

Koncert kézi kamerára

nyomozás a karintiai Blei-
burg közelében végrehajtott
emlékműrobbantás ügyé-
ben. Mint ismeretes, az
osztrák—jugoszláv határ-
hoz közel Bleiburg mellett
ismeretlen tettes levegőbe
röpítette a három évvel ez-
előtt emelt partizán emlék-
művet. A hatóságok mind-

lérik a tízezer méteres
nélységet.
A próbafúrás során a
öldkéreg eddig ismeretlen,
nély rétegeiben színesfé-
nek nyomaira bukkantak,
ez bizonyossá teszi, hogy
mélységi fúrás nemcsak
udományos, hanem nép-
azdasági jelentőséggel i

— : Koncert kézi kamerára 6.

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 5.

Dallos Jenő, Karikaturista

Még gázló sincs

(Dallos Jenő rajza)

— : Még g

6.

Esti Hirlap, B.n. Sr. jan. 7.

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

6.

– „Világítá

Esti Hírl

gevmatini című athéni de-
utáni lapnak adott inter-
jújában.

A ciprusi köztársasági

taktikát alkalmaz, s a t
gyalásokat arra szeret
felhasználni, hogy

Dallos Jenő, karikaturista

L. Mészáros András

Rózsa Gyula: Magyar voda Siófokon 7.

Népszabadság, Bp. 1977 szept. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 JUN 1 1
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Dallos Jenő

1021

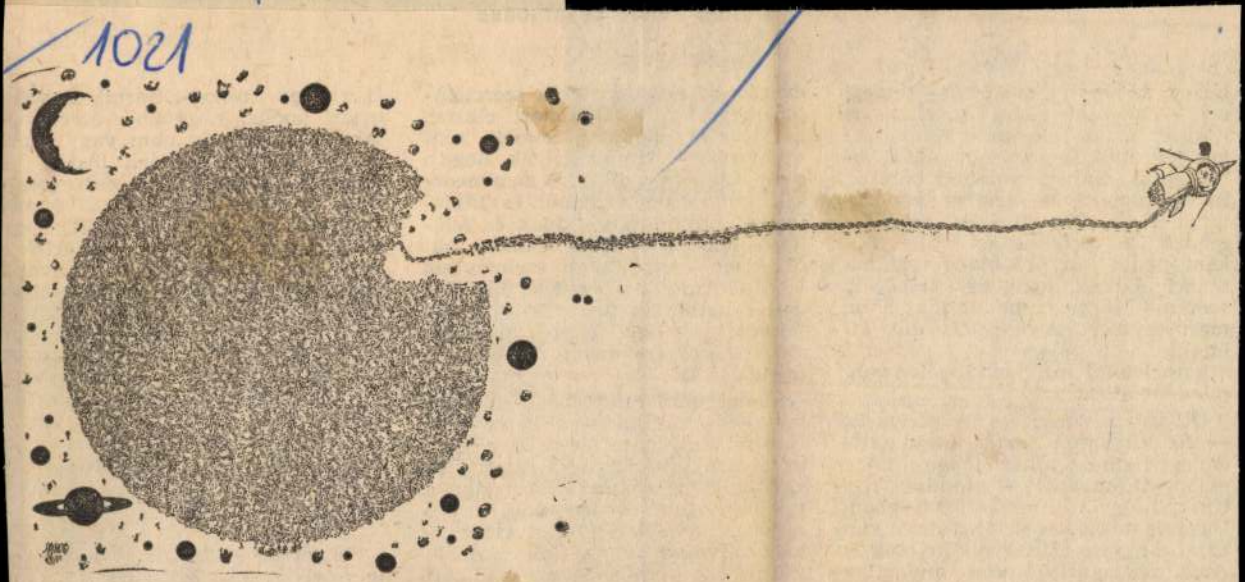

Dallos Jenő: Megkötöttség

húzott redőnyök mögött — teszem azt — körmöt vágni is lehet. Es hogy ez a nő és ez a férfi nem titkos szerelmi kapcsolatot álcáz barátságnak, hanem valóban barátok és valóban nincs szerelmi kapcsolatuk. Holott lehetne. És miért ne lenne? De történetesen nincs. Főként pedig arról nincs fogalma Stanci néninek, hogy egyetlen óráig sem tudunk pusztán állatok lenni, mert egyszerűen nem vagyunk állatok.

Stanci néni mindenhol jelen van, mindent áthat.

Ott van a válóperes bíróságon is. — Jól kifosztom, aztán majd megemlegetheti az albérletében, hogy elhagyott engem! — mondja egy ifjú hölgy magántársaságban. Ugyanis tökéletesen tisztában van azzal, hogy az Elhagyott Feleség & Anya megrendítő póza anyagilag is kifizetődő. A házasság ideje alatt szerzett javak közösek, még ha bizonyíthatóan a férfi munkádurván a szerelemről
től megrendülő fiú,
hogy ez így férfias.
miatt hiszik némely
haza oltárára szültek
szerelemből és örömből
lomból örömnek, gond
lősségnek egy másik
független és autonóm
lesz, nem pedig személyes tulajdonuk s fonódnak fojtogató öleléssel felnőtt gyerekük élete köré „én, aki feláldoztam érted..." kezdetű mondatokkal.

Stanci néni miatt beszélünk sokat — és méltán — az anyai szeretetről és szinte egyáltalán nem az apairól. Stanci néni miatt tévesztik össze sokan a házasságot a tulajdonjoggal, a szerelmet a nemek harcával, mintha a szerelem háború volna és hatalmi harc, ki kit győz le kérdés. Stanci néni botránkozik meg azon, hogy mi történik nyári éjszakákon a Gellérthegyen vagy a Margitszigeten, és botfelelősek. Stanci néni persze a gyerekekről sem tud sokat, és arról sem, hogy férj és feleség szerelme nélkül hamar kihűl ama családi tűzhely, és minden ötéves gyerek észreveszi és megsínyli, ha hazudnak neki.

Stanci néni szereti a hazugságot. Stanci néni maga a hazugság.

●

Stanci néni kizárólag a szerelemmel foglalkozik, de fogalma sincs a szerelemről.

De mi ismerjük a szerelmet. Bár évszázadok alatt sem sikerül

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1977 JUN 11
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Dallos Géza
1021

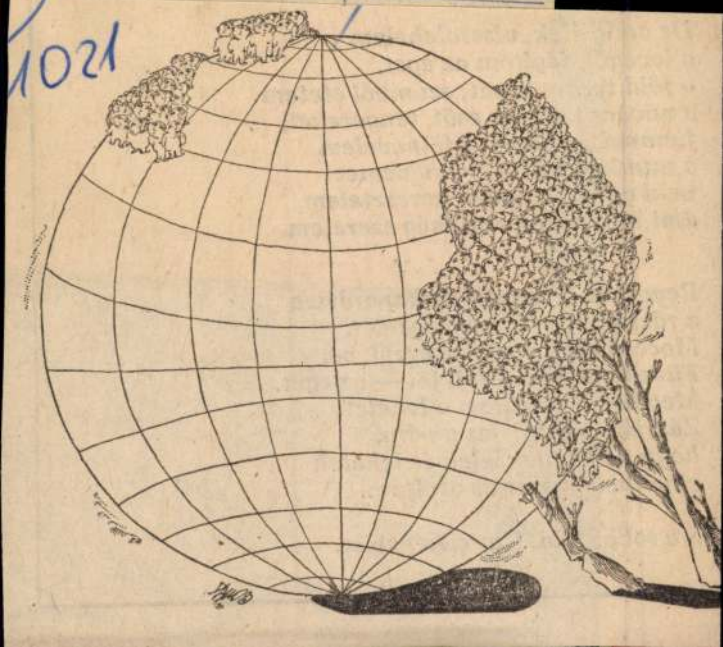

g éle
őt, tá
erhe
yt, i
fogo
át, a
om, s
g nin

dik. Babafeny kaparássza
at, az éjszakafedelet.
ászik a rét rovarzólába.
melik — föl, föl — az eget.
zik körülem a lehelet.
k, int, jelez a pára,
vagyok, élek és lehetek
egyszer és utoljára.

i föld. Katicaképzelet.

Dallos Jenő karikatúrái

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1977 JUN 11

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

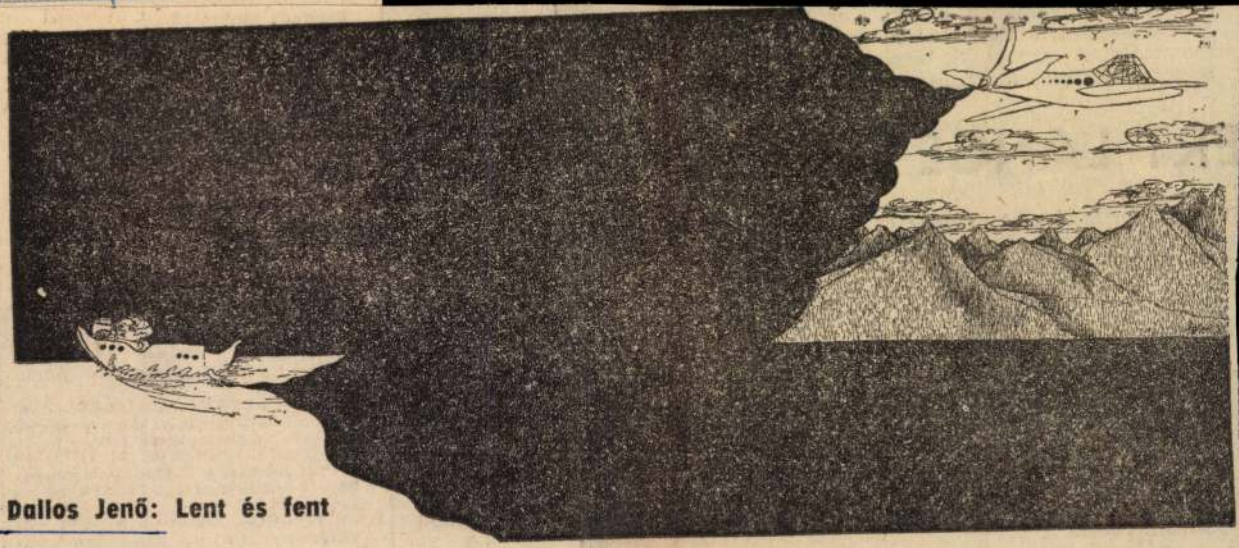

Dallos Jenő: Lent és fent

— Csehszlovákiában a hivatalos adatok szerint mintegy hatszázezer magyar él. A nemzetiség belső élete természetesen meghatározza te-

kölcsönösen bemutatkozzék egymásnak a két kultúra immár „közös nyelven".

Erdősi Katalin

ERT LANGE FLIFLET

eni egyetem tanára. A magyar PEN öltött hazánkban. Felettéb becses mber tragédiáját fordítja anyanyelveleg, de fiatalokat megszégyenítő legteljesebb tartalmi és formai hű-ömmel küzd meg a szöveg nehézsé-

bi száz év finn lírájából válogattam, fordítottam.

— És itt van Az ember tragédiája.

— Ha ilyen alkotás kerül a kezembe, akkor nem ismerek akadályt. Szeretnék az év végéig elkészülni vele.

— Milyen segítséget adott munkájához mostani magyarországi tartózkodása?

inkább szükségét éreztem annak, hogy magyar szakemberekkel beszéljem meg gondjaimat. Két fontos találkozásom volt: Keresztury Dezsővel és Németh G. Bélával folytattam hasznos eszmecserét. Tőlük kaptam meg azokat a történelmi, irodalomtörténeti és filozófiai szempontokat, amelyek a Tragédia egészének megértéséhez, értelmezéséhez kellenek. Feledhetetlen napokat töltöttem Szigligeten, az frók alkotóházában, ahol alkalmam volt találkozni más frókkal és irodalomtörténészekkel is. Ezért csak azt mondhatom: a négy hét

csarnokban. Megtekinthető június 10-től.

MAI ROMÁN GRAFIKA. Kiállítás a Pesterzsébeti Vasas Művelődési Központban. Megtekinthető június 10-től.

PÁLFY GUSZTÁV szobrász kiállítása a hódmezővásárhelyi Megyessy teremben. Megtekinthető június 8-tól.

NÉPI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS a Pest megyei Művelődési Központban (Szentendre). Megtekinthető június 11-től.

KISS GYÖRGY kiállítása a hódmezővásárhelyi Tornyai János múzeumban. Megtekinthető június 12-től.

CZINKE FERENC fametszeteinek kiállítása a Nemzeti Galériában. Me-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 345-068, 337-748, 340-776
1977 JÚN 1 1

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő: Idő

ra, másfelől meg **újsá**
polihisztorokra vona
tal említett szerző visz
az elsőben a Bermu
a másodikban a jeti
adikban az örök fiata
zza fel, a negyedikben
keres — és talál — a
n lesz az idei nyár.
zerű tudományos isme
niszen például a Bermu
merőben újszerű f
ikai felfedezéseket köz
ilággal. Ezt a sokoldalú
pedig bűn volna parl
tni — ebben nyilván
tért velünk.

t. MONÁTH TIBOR, BUDAPEST.
ében idézi a **Gyorsuló idő** so
egyik legújabb kötetének első
n mondatát. Íme: „A városok
századunkban mindinkább kér
sé vált. Példátlan mértékű nö
désük, a fejlődés, az igények, a
őségek gyorsuló iramа messze
haladják azt a mértéket és üte
ami a városok, különösen a
városok múlt századbeli kialaku
al kezdődött, sőt, egyes nagyvá
kban, mint London, Párizs, még
). Ez a növekedés, fejlődés, ami
vonatkozásban ma már a bomlás
mutatja, nem magában álló, hi
egybeesik a világ, a globus, sőt
időn túli térségek rohamos bir
ávételével, az ezt lehetővé tévő
ikai eszközökkel, a népszaporo
l, a helyváltoztatás növekvő le
égeivel, az életigények, életfor
gyökeres átalakulásával, sőt,
anenssé váló változásaival." —
ónk ezzel kapcsolatban több
sre kér választ: 1. Hol a hiba
ó nyelvérzékében, avagy az idé
ondatokban: 2. Ha az idézet he
akkor magyarázzuk meg, mi
esik egybe a bomlás jeleit mu
fejlődés a népszaporodással, ez
i pedig az űrkutatás technikai
zeivel, továbbá mi az az „élet
": 3. Elvárhatjuk-e egy **közmű**
ési sorozat szerkesztőitől, hogy
os. áttekinthető fogalmazásra,
legalább is az alany és az állít
egyeztetésére biztassák a szer
? — Válaszunk: a hiba nem az
yelvérzékében van, a lektoroktól
el kell várni, hogy a szakírók
mazványait kijavítsák.

egyfajta túlzó és veszélyes egyo
dalúság ellen hadakozik, szóhas
nálatának egyértelmű és lekeze
pejorativitása mégis megütött. H
keresztre feszítenek, sem fogo
tudni soha megérteni, miért alább
való a kereskedő és az iparosem
ber a földművesnél. A háborúba
elpusztított édesapám kereskedő
segéd, majd önálló kereskedő vol
és — talán ebből következően, e
ettől függetlenedve is — az a meg
győződésem (bár tudom, hogy e
ma nem dicséretes álláspont
hogy a jó kereskedelem éppo
fontos eleme a magas szintű tá
sadalmi létnek — hacsak ne
óhajtunk barlangszinten élni
mint a közvetlen termelőmunk

Személyes sértődöttségemen t
azonban másféle indulatok is do
gozнak bennem. Vallom, hogy
magyar kereskedelem és ipar e
namikusabb fejlődését nemcsa
történelem mindig minket fél
szorító mozgása hátráltatta,
nem az a szemléletmód is, ame
ről *Orczy Lőrinc* így írt:

„Itt vagyon közöttünk a nagy
veteke
Illik-e magyarhoz csalfa kereske
Mivel ebből jöhet erkölcs veteme
Mit mondasz, mire megy az ily
vetélked

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRMONDÓ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1971. JÚN. 11

ÉLET ÉS IRODALOM

Budapest

Dallos Jenő

1021

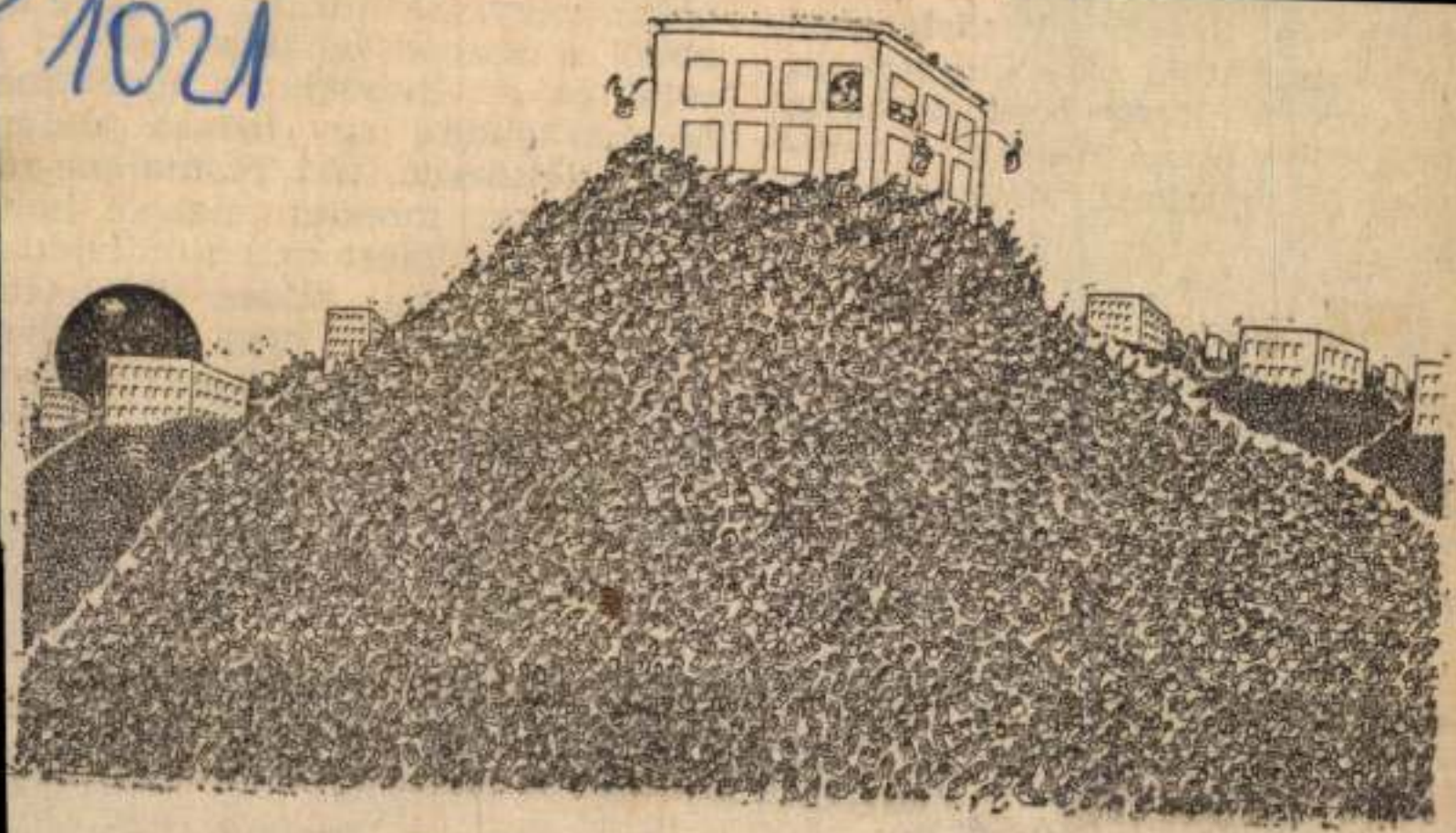

Dallos Jenő: Konzervkorszak

ossuth és Széchenyi
llalkozásai nem sikert
égis világos, hogy Ko
nemzetibb és végsősor
tközi forradalmak tör
it.

Nem történelmi lecke
lmondani itt, hanem azt akarom,
gy lássanak téged, Judit, kis-
nyként a Magyar Tanácsköztár-
ság forradalmárai közt, akik, ha
buktak is, reálisan gondolkodtak,
ert tisztában voltak azzal, hogy
feudalizmus nem válthat át dik-
túra nélkül forradalomra; a fő-
emesből sohasem lehet kurtane-
es, a kilencágú grófi koronából
m lesz hétszilvafás Pató Pál,
ert még a patópálságot is hűsí-
tte forró nyári napokon a kilenc-

ja hallani, akinek végső célj
hogy közös ütemre lépjen a buta
sággal, aki a kollektivizmusból k
szűri a legszebb gyémántot,
egyéniséget, az fecseghet, am
akar: reakciós ember. A szociali
mus lényege nem ez a kollektivitá
hanem mindazon erők egyesítés
amelyekre az egyén felszabadítás
hoz szükség van.

Szívemből beszéltél akkor, m
néha én is megrettentem már

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Dallos Jenő

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1977 SEP 1 0

1021

Dallos Jenő: Uniform

és a többiek

■ *Timár György: Százhúsz költő (Európa, 417 old.)*

Először a közhelyek: aki Babits klasszikus könyve, a Pávatollak óta végigolvassa a rangosabb műfordítás-köteteket, aligha veheti komolyan, hogy volna a költészetnek privilegizált százada, stílusa, módszere, vagy nemzete. Az egymást után sorjázó gyűjtemények, különösen az elmúlt két-három évtizedben, a világirodalom fogalmát térben és időben egyaránt gazdagították. Hatásosabban (mert konkrétabban és érkézletesebben), mint bármiféle lexikon vagy irodalomtörténet.

Timár György ennek a világirodalomra tekintő, fontos hagyománynak egyik megbízható, színvonalas munkása. Ha emlékezetem nem csal, ő az első, aki a kitűnő amely egyaránt jó bevezető Ronsard és Timár műhelyébe: *„Ronsard nyugszik itt, ki vala kiskorától / Helikon hölgyeit Frankhonba vinni bátor, / Lantját követve és Apolló sok nyilát; / De muzsája mit ért, hogy vassal járta át / A zord halál, amely e verembe vetette? / A lelke istené, földé legyen a teste."*

Bár a kötetben a nagyszámú spanyol alkotó mellett jó néhány kínai, latin, újgörög, német, orosz és angol költő szerepel, maradjunk végül a franciáknál. Malherbe-t, mint oly sok honfitársát, részünkről Rónay György rehabilitálta. (A modern francia nyelvű költők közül Francis Ponge és Robert Goffin fellebbezte meg a romantika, majd az „egyetem" elmarasztaló ítéletét.) Timár meggyőzően adja vissza Malherbe „ellenpontozásos" módhős és a katona" című darabjának színrevitelével pedig ismét felesleges kihívással rendez. A könyv szerzője még rákérdez a történelemre: „Hevesi bátorságát akarja fitogtatni, vagy csak meggondolatlan?" (120). E szónoki kérdésekre azonban néhány lap távolából válaszol Magyar Bálint jellemrajza Hevesiről. Hevesi a „gyanútlanság és makacsság keveréke" (126). Másutt „gyanútlan makacssággal megy elébe az eseményeknek" (121.)

Summa summarum: gyanútlan, makacs, korántsem tudatos szellem ez a Hevesi Sándor. Még Móricz visszahozása a Nemzeti színpadára is csak „ötlet" (137).

Hevesi Sándorra elegendő tüzet nyitottak életében. A gyanútlan makacsság, a tudatosság híján alkotó ötletember portréja azonban még e támadások ismeretében is erős. S baloldali gesztusainak érdemeiért — Szomory, Móricz, Vö[illegible] és Shaw felfedezéséért

daimi ideológiának. Tiltakozásuk erejét őrzi többek között a baloldali magyar irodalom és sajtó megannyi dokumentuma, melyet Magyar Bálint ismer, csak éppen lekicsinyel, elutasít, erkölcsében és hatásában megkérdőjelez.

3.

Magyar Bálint kritikatörténete vaskosabb aránytalanságokkal tüntet, mint a Hevesi- vagy a Németh

társadalmi [illegible] tagadható persze a polgári baloldalnak megannyi következetlensége, világnézeti kompromisszuma. De a Nemzeti Színházzal, miként a két világháború közötti, egymást váltó rendszerek állami intézményeivel szemben, ennek a baloldalnak alapvető hitele meg nem kérdőjelezhető.

Szükséges a két világháború közötti történet új értékelése. Elsősorban a baloldali törekvések és mozgalmak igényelnek átgondoltabb és árnyaltabb rajzot. A népiesség és a polgári radikalizmus olykor tragikus vitába bonyolódott

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 JUN 8

DAILY NEWS

Jenő Dallos

(MTI)

Eine internationale Karikaturenausstellung, die dem Umweltschutz gewidmet ist, wurde am Donnerstag, dem Weltumweltschutztag, in Westberlin eröffnet. Die ungarischen Karikaturen sind durch rund 30 Arbeiten von Jenő Dallos vertreten. (MTI)

1021

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1911 JUN 1 1

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

nas, sebesült madár.

1021

Dallos Jenő: Erdő (részlet)

lő elkalandozni. Az igazi, szellemes, fanyar, találó és szókimondó politikai kabaré gyakran kiszorult a pódiumokról. A saját, ma harmincegynéhány éves nemzedékem már jószerével azt sem tudta, melyik fán teremhetne. Gyerekkoromban látott, ma már nem létező újságokból (például: Szabad Száj) felrémlenek az akkori vezető politikusok karikatúrái, aztán eltűntek ezek a karikatúrák, megszigorodott a világ. A kötőféket kapott parodizáló, karikírozó kedv szörnyszülött Truman és Drakula—Adenauer figurákban tombolhatta ki magát.

Maradt a kabaré és karikatúra „népművészeti" változata: a vicc. Ki ne emlékezne az ötvenes évek bő vicctermésére? (Ma is azok a poénok térnek vissza új ruhába öltöztetve, bár gyérülő számban és egyre laposabb formában.) A jó vicc gyógyír volt, és mert a megfelelő fórumok hiányoztak, része a közgondolkodásnak. Meg kellett nevezni az oroszlánt, s máris könnyebb volt. Ma — természetszerűleg — múlóban a viccek demonstratív ereje, csere-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 JUN 11
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő II

1021

Dallos Jenő: Költészet

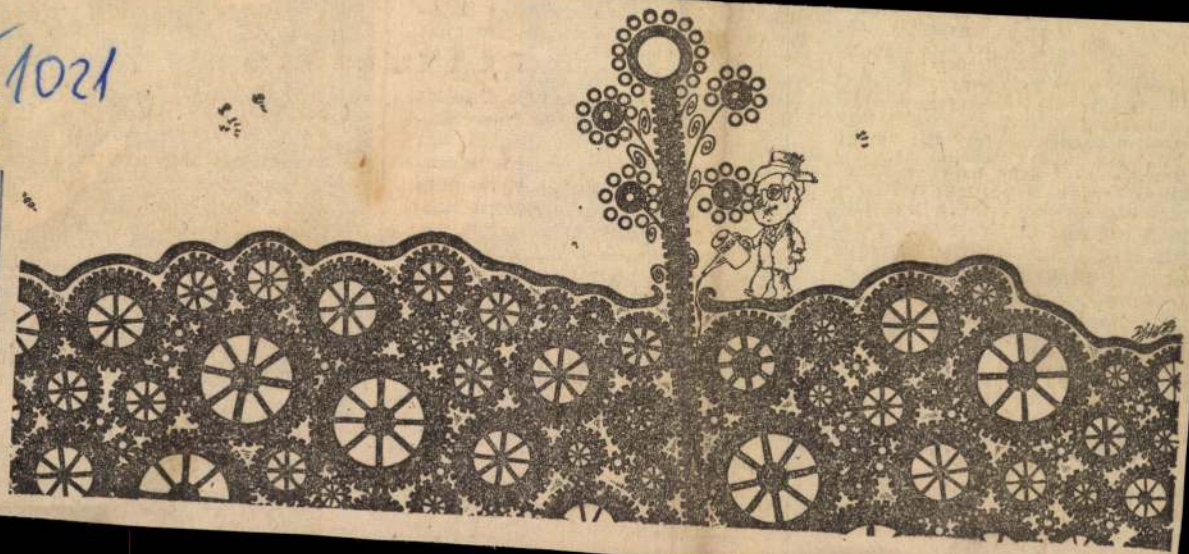

át éppen az mutatja, hogy az idő-
ől és tértől, társadalmi és gazda-
ági formációtól függetlenül min-
enütt egyforma volt, és legyen
ző írástudatlan barbárokról vagy
vilizált népekről, feudális vagy
olgári társadalmakról, a háború-
at ugyanolyan logikával viselték,
a hadvezérek döntései a racio-
alitás ugyanazon ismérveinek fe-
ltek meg. *Háborút irracionális*
okból gyakran vívtak, irracioná-
s módon ritkán! Nem véletlen,
gy a döntés és játékelmélet ki-
jlődéséhez a második világháború
erációs kutatásai adták a leg-
bb indítást.

A HADSEREG-ÜZEM

Már önmagában véve az a körül-
ny, hogy a háború logikája eny-
re szigorú és kényszerítő erejű,
n megkönnyíti a hadtörténeti

lításához hány szekérre v
ra volt szükség. Pontosan
a mozgások sebességét –
logságét, a lovasságét, a
és a málháét —, és ennel
kiszámítható a hadsereg
jesítménye. Szoros összefü
a csapatok létszáma és
lopának hossza között; így
ismerjük a létszámot, vis
juk, hogy mennyi ideig t
lamely ponton — például egy hí-
don — való átvonulása, erre nézve
is eléggé megbízható becsléseket
végezhetünk. A többi között ilyen
módon sikerült a török hadsereg
1526-os drávai átkeléséből annak
létszámára következtetni.

A háború paraméterei alapján
felállítható modell haszna a kuta-
tás szempontjából óriási:

1. A mondottak szerint elég nagy
biztonsággal kizárja az elemzésből
az irracionális döntéseket.

2. Rossz

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1977 JUN 11

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő
karikaturista
1021

Bemutatjuk

Dallos Jenő karikatúráit

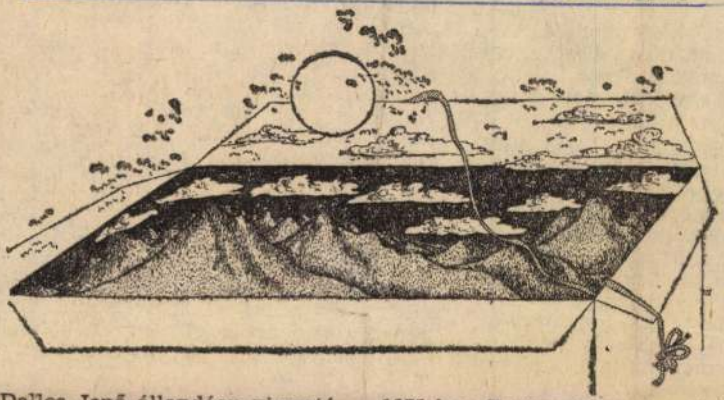

Dallos Jenő állandóan visszatérő témája a nagyvárosi ember. Az, aki már-már megfullad a metropolisok légkörében. A szenvedő és felelőtlen ember, aki a még megmaradt természetet pusztítja, aki rövid életű házakat épít, aki kirándulás közben is az ipartelepek füstjét szagolja. Az uniformizálódástól rettegő, egyre uniformizáltabb ember.

Dallos Jenő 1940-ben született. Lassan tíz éve a Ludas Matyi munkatársa. Napilapokban, folyóiratokban rendszeresen jelennek meg karikatúrái. Több kollektív kiállításon (országos karikatúrakiállítás, Műcsarnok, 1968; Fiatal Művészek Klubja; jubileumi karikatúrakiállítás, 1975; stb.) és néhány egyéni tárlatán (legutóbb 1975-ben Pesterzsébeten) mutatta be rajzait. Eddigi munkásságának eredményeit számos hazai és nemzetközi díj tükrözi: 1971-ben Bordigherában különdíjat, 1972-ben Szarajevóban I. díjat, azóta pedig szinte évenként különdíjat kapott karikatúrakiállításokon. Talán éppen a „különdíjak" műfaja mutatja, hogy Dallos rajzai kívül vannak a karikatúra hagyományos keretén. Nem a gúnyolódás, a karikírozni akarás szellemében fogantak, nem egyes, esetleges szituációkat jelenítenek meg szatirikusan, szkeptikusan vagy éppen cinikusan. Dallos grafikái drámaiak. Céljuk: figyelmeztetés.

Rozgonyi Ádám

en egy éve lesz — ingat-
itt majd minden megvál-
em lesz és rendbe jövök.
jteni Gál Nórát is.
az arca. Nyíltan nézett

lesz, ahogy mondja.
másik nő az életébe, egy
könnyebb lesz.
ost egy ideig nem megy.
e a talpraállásban.
ül is. Talpra fogok állni,
eje. Gáspár Bubu megta-
íg egy kis esély van. ad-
feladni a reményt, hogy
er. Nekem ide kellett el-
sikerüljön. A kapcsolat
munkát kaptam a hajó-
ezet olyan, hogy szebbet
nem kívánhatok magam-
megadta. hogy találkoz-
s elmondhattam, ami egy
szívemet...
— szóltam közbe.
att egymás után három-
n az élet. Meghalt Gáspár
Nóra és cserbenhagytam
em keltem a védelmére,

gy hagyja ezt!
ár ezen is túl vagyok.
nevemet kiáltotta valaki.
ve a bérlő.
— mondta Testvér And-
y kis irigységgel.
ja?
van.
a barátom.
partról?
n azt hiszem — mondtam.
n. — Az operások üzen-
a csárdába, hogy megér-
karmester, akivel interjút

sétálun
gyünk.
relmes...
nánk, hogy kénytelen bontott téglával dol-
gozni, mészből sincs elég a telepen, a jövő
héten pedig kirúgja a segédjét, mert már
nem bír vele. Utána felmegyünk az eme-
letre, az albérleti szobámba. Az ablakból ki-
nézve erdő vesz körül bennünket. Bekap-
csolom a rádiót, kávét főzök, italt készítek.
Az egész napot hajlandó leszek vele tölte-
ni, hogy minél jobban a bizalmába férkőz-
zek. Ha úgy hozza a helyzet, lemondom
Domjánnál a vasárnap estére megbeszélt
erőspaprika-evő versenyt, vagy magammal
viszem Testvér András, szálljon be negye-
diknek, legutóbb én nyertem a versenyt hu-
szonkilenc macskapöcse-paprika lenyelésé-
vel. Ha szabadkozik, csak annyit mondok
neki, hogy sonkával, kenyérrel a savanyú-
paprika nem árt a gyomornak, s ha fejen-
ként ráöntünk egy-két kancsó bort, vidá-
mak is leszünk.

Megértettem: itt az ideje, hogy felhagy-
jak a karmestereknek, párttitkároknak,
téesz-elnököknek, papoknak szánt kérdé-
seimmel. A sors Testvér Andrással lehető-
séget tett a kezembe és én most másfelől
fogok a titokhoz közelíteni. Nem lesből,
mint a ragadozó, hanem nyíltan fölfedve
magamat és a barátság révén fogok beha-
tolni a titokba, amelynek feltárásához ed-
dig, lehet, hogy éppen ez a momentum
hiányzott.

A stég bejáratánál felbukkant a bérlő.
Erősen fújtatott, az ing kilógott a nadrág-
jából.

— Miért nem szól, ha kiabálok maga
után? — kérdezte mérgesen, mégis fellé-
legezve, hogy meglátott. — Hagyja itt kere-
tetni magát!

A karjaival a levegőben evezett, így
egyensúlyozott a nyikorgó, keskeny pallón.

Mögötte pörköltes Pintér tolakodott elő a
nádasból, közrendőri egyenruhában. Negy-
venkilenc óta a nyaralótelep járőre volt. Szá-

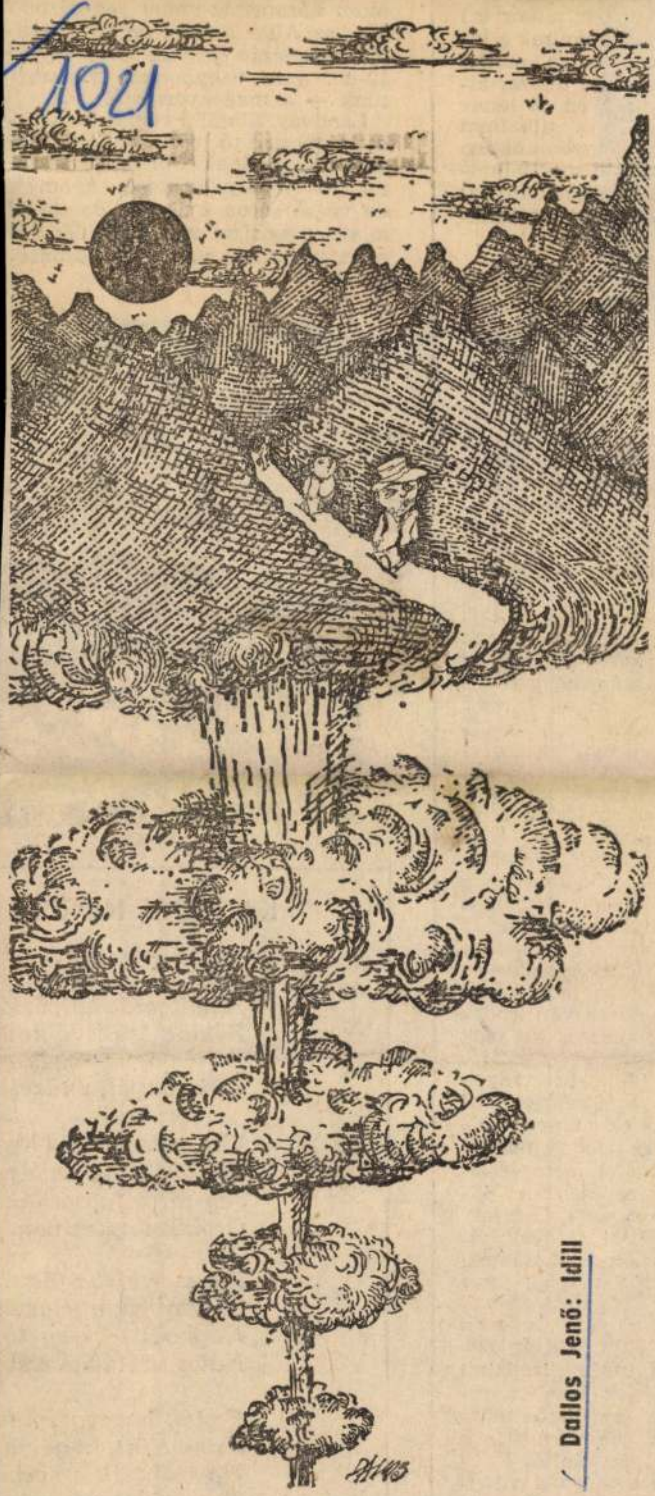

Dallos Jenő: Idill

PÉNTEK IMRE:

Hidegszik

fáznak az atombombák
a platinaszőke bombák
a gombafelhők
minden ízükben reszketnek
körmüket huholják
a silbakoló messzenéző rakéták
pocsék az idő az őrhelyen
a betonsilóban
fáznak az atomtengeralattjárók
kék szájjal trópusi tengerekben
kucorognak
az istennek sem akar kitavaszodni
fáznak a páncélosok
szinte csörög a hernyótalpuk
úgy vacognak
fáznak a rakétaelhárító rakéták
taknyos orrukat piszkos zsebkendőbe
fújják
a harcirepülők dideregve
szálldosnak a metszőkék levegőben
lerázzák szárnyukról a jégcsillámokat
a világűrhűtőszekrény primán működik
a Nap elmehet kódulni hidrogént
kunyerálni
hogy legyen mivel fűteni
fáznak a gyorstüzelő ágyúk
torkukra sálat csavartak
és krákognak és köpködnek és orvoshoz
járnak
elfagynak az aknamezők
elhervadnak az acélvirágcsokrok
fáznak a hadiköltségvetések
az atomaknazárak
a gépfegyverek és gránátok közelebb
húzódnak
a fűtőtesthez
az önjáró lövegek begyújtanak a kályhába
fáznak a műholdak
szeretnének egy műanyag kutyaólban
a szalma közé bújni
fázik a puskagolyó
besurran az emberszívbe
a finom puha húsfészekbe
melegedni

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
JUN 1 1972
SZOLGÁLATI
HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., Ülői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-176

Dallos Jenő: Költészet

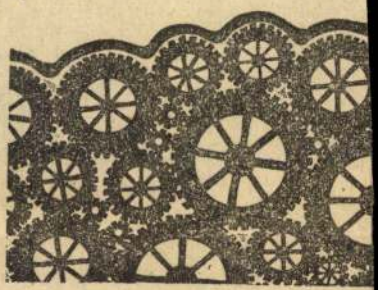

latta. O költő volt. De ért? Volt, aki kedvesen felszólított: engedném meg, hogy körülröhögjön. Megengedtem. Jókedvét még fokoztam is. Engedtem a kisördög incselkedésének: bátorkodtam megjegyezni, hogy Petőfi, mikor költőnek vallotta magát, épp annyi idős volt, mint én most, és még nem volt róla se utca, se termelőszövetkezet elnevezve. Csoda, hogy megúsztam. Ha beszélgető partneremnek módjában van, talán zárt osztályra csukat megalománia kórismével.

Megpróbáltam persze illendőbben is kifejteni álláspontomat: a költészet ugyebár egyidős az emberiséggel. Pedig a vers nem megennivaló, és hideg ellen sem tudjuk magunkra húzni. Egyáltalán: soha semmire se volt használható. Ám, ha mégis van, csak-csak szükséges valamiért. Namármost aki a költészetet csinálta, csinálja, csinálni fogja, az: költő. Akad e társaságban törpe és óriás, bohóc és próféta, aszkéta és börtöntöltelék, ősz bárd és délceg trubadúr, balga szűz és vidám hetéra. Már ahogy ez lenni szokott, úgy általában is ezen a világon. Ha azt állítom: költő vagyok, ezzel még nem mondtam meg, milyen. Azt másoknak kell eldönteni. Pályát választani viszont mégiscsak nekem kellett. Esetleg fennköltebben: meg kellett értsem a hívást.

★

Főben járó bűn, tudom, ha a tollforgató privatizál. Csakhogy a fenti sérelem nem magánügy. Bizonyisten, elég sokan vagyunk, akik hónapokig tusakodunk, míg kísérletet teszünk néhány versünk „eladására". A szerencsés feledékenyek, akik már ablak mellett ülnek a villamoson, megtanulták — alkalmazzák is — a szöveget: Ebben az országban mindenki ír. S e szerencsés feledékenyek között találtatik nem egy költőszerkesztő is, kinek mondata világosabban így hangzik: vagyunk már itt épp elegen!

Csokonairól tanultuk először — tizenhárom évesek lehettünk talán —, mennyi bántásnak volt kitéve szegény, mert a fafejű lócsiszárok az istennek sem értették: mi a fenének kell verset írni. Felnőtt, épeszű ember ilyet nem csinál. Egy évvel később erélyesen elítéltük ama korlátolt kispolgári atyát, aki egy József Attilát nem tartott elég biztos egzisztenciának ahhoz, hogy a lányát hozzáadja. Bizony, az ember nem is hinné, milyen korlátoltak tudtak lenni jabat Budapestről, n ténik valami. (Ha ne

Persze, felrémlett b sérteties gondolat: künkből érdemes ma ni, kandidálni? Mil egy jövendő tudósn adni, hogy beutazza Európát! Akkor majc nánk, hogy mi sem é Kár, hogy nem hiszü gi életben.

★

„Hálisten, hogy r vagyok, csak életem koplalok, hazám becs... a holtat..." írta a múlt század végén Reviczky Gyula. Azok az idők elmúltak. Állást vállalunk, ahol tudunk, fázásról, koplalásról szó sincs, és hozzászoktunk ahhoz, hogy munkatársaink egy kissé elmebetegnek tartanak, és kihagynak a fizetésemelésből, mert minket úgyis felvet a pénz, mi a verseinkért is kapunk... „Tegnap olvastalak az újságban" — mondja valaki, és mi szorongva lessük, mit szól az Olvasó. Gyakorta ezt: „Mondd csak, mennyit adnak ezért?" Mi feszengve bevalljuk, és látjuk az illető arcán, hogy gyors fejszámolást végez: mennyi „esik le" ebből évente, megérné-e átnyergelni a háztáji nyúltenyészetről. A végösszeg pedig tökéletesen meggyőzi: nem vagyunk normálisak. A nyúl legalább ötször annyit hoz a konyhára.

„Új adalék lesz kezdődő szerelmed, s belőled él az, ki most meg se lát" — ironizál Vas István a második világháborúban játszódó zenés tragédiájában. Ha már a költő nem ért a nyúltenyésztéshez és van egy csöpp esze, más költők után kutat. Sokunknak van irodalomtörténészi diplomája, és még sose hallottam egyetlen szakférfiútól sem: hát Magyarországon már mindenki tanulmányt ír? Vagy ha a költőnek nincs bölcsészdiplomája, és irodalomtörténészi elhivatottságot sem érez, még mindig írhatna memoárt pályatársairól, akiket túlél. Levelek, kéziratok, használati tárgyak viszonylag magas áron eladhatók. De hát a költőnek csöpp esze sincs. Úgyhogy a közfelfogásnak voltaképpen igaza van. Ismerek olyan idősebb költőt, aki íróasztalában szoborrá, utcává, irodalmi díjjá lett hírességek leveleit, relikviáit őrzi. Ám az illető mégsem ír memoárt, nem árusítja a leveleket. Verset ír. Költő. Ez a foglalkozása. Ez a dolga a világban.

KAUTZKY NORBERT

A hallgatás kálváriá
Földbe-szakadó köve
A stáció, a mérték.
Új iszonyat, a türele

Vár a Hallgató a heg
Szellős virágcsuhába
Jég-sátor fogsora m
Örökös tanítás van.

Egyszer elébe álltam
Só-ingben, nyálas sz
Kapkodva-kéregető,
Nincs tisztában a sza

Emígy hencegtem ö
Színe előtt, ki néma,
Ha szólítják e perbe
Tanuként meghurco

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1977 JUN 1 1
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

szeretője valamennyi. És

1021 Dallos Jenő

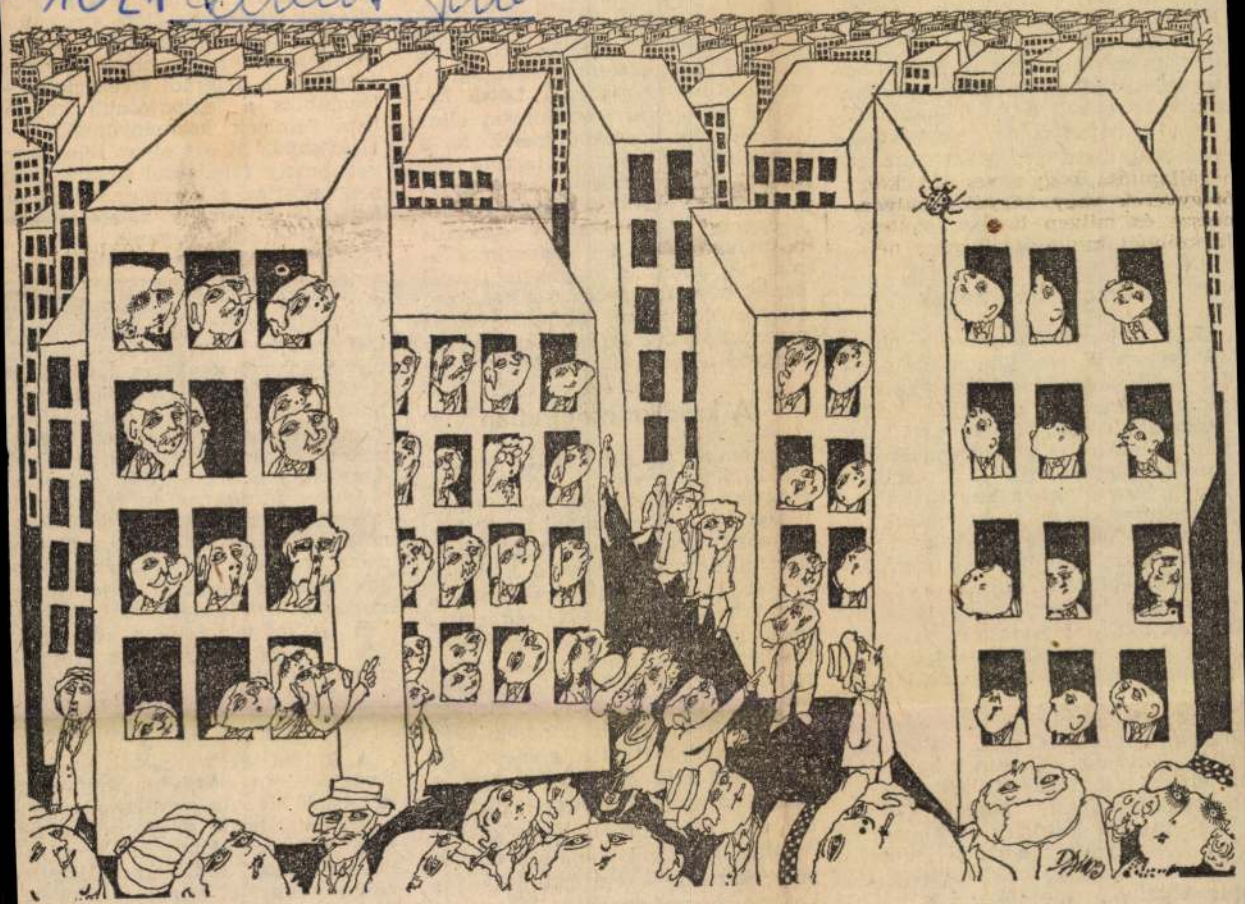

Dallos Jenő: Leskelődés

sunknak.) Beszélgetni, meghallgatni, figyelni kell inkább rájuk, átsegíteni őket a múló depresszión. Később a munka ritmusa eltereli honvágyukat, a családnélküliség magányérzetét. Ami az egyéb betegségeket illeti, azokat is jobban, aktívabban kell figyelni, mint másutt. A könnyebb, de gyógykezelésre szoruló eseteket sokszor az orvosnak kell fölfedeznie. A táppénz, a „mindössze" százszázalékos alapbér nem vonzza betegállományba a munkásokat, műszakiakat.

Sorsok, helyzetek

Két teljes munkaszüneti napot tölthettem a kolóniákon újságírókollégáimmal együtt. Felvonultunk vidám menetben a május elsejei dísztribün előtt. Megcsodáltuk a népviseleteket s a biedermeier öltözetű, nagyszalagos kislányokat. Aztán kisétáltunk a zsendülő vadcseresznyeerdőbe s hallgattuk a tízezer szólamra éneklő ukrán lányok dalait. Álldogáltunk a svájci eleganciával kanyargó Zbrucs folyó fölött s a helyzet különlegességén merengtünk. Hosszasan tárgyaltunk és csereberéltünk a levelezőpartnert kereső Vologykával, aki mindent gyűjt, ami külföldi, de főként magyar napszemüveget és lengyel postabélyeget. Békésen passzolgattunk Blohin kamaszutódaival a tágas tisztásokon, a szabadtéri színpad mellett. Estefelé rakétát lőttünk az erdészlaknál, piros-kék nemzeti színűt, Mironov kapitány jófajta rakétapisztolyaiból, megcélozva s talán markoló, egyszerre h
kiszolgálva pattanásig
zalaival, mert hátra mé
százezer köbméter és
az újabb, hatalmas k
igénylő rézsűépítési terv
dühöngtünk megintcsak
nővel azon, milyen kö
tézhető apróságokon r
kintiek, hogy mennyire
mon a hazai elvtársak
jetunióbeli mozgalmi é
kacagtunk Laci borbé
borbélykendőjének sz
mán is, ahogy piros-fe
hirdette a diósgyőriek dicsőségét. (Borravaló nélkül dolgozik, mert mire való lenne az, hogy ha egyszer megvan a kellő fizetés.)

A krónika megíratlan

Az ember azt gondolná: a területen 1975 júniusa óta csak úgy nyüzsögtek az élményt hajszoló, fürge újságírók, a nem mindennapi látványokat egy majdani nagy dokumentumfilmre gyűjtögető mozisok, akiket mágnesként idevonzott e modellhelyzetbe került, célmegvalósító közösség, melynek természetes belső dinamizmusa éles kontúrokkal vetíti elénk a két-három évig egy irányba tartó, mégis oly különböző múltú és perspektívájú emberi sorsokat. Pedig nem így van; csak 1977 eleje óta indult el valami. Krónika? Nincs; legalább is nem tudok róla, hogy készül, mondja Hudák István, a husztiak párttitkára és ő sem érti. Bizony, kellene, hogy legyen.

rendelkezésének megvalósítás
ezer meg ezer — a magántőke szférájába tartozó — vállalatra és intézményre vár, aligha van kilátás a helyzet gyökeres javulására. A magyar delegáció nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a helsinki dokumentumnak megfelelően azoknak a nyugati kiadóknak, amelyek a szocialista országokból származó műveket fordítanak le és jelentetnek meg, szubvenciókat kell kapniok kormányaiktól. A szubvencióra irányuló igény azért is jogos, mert a helsinki záróokmány szerint a kevésbé elterjedt nyelveken írt művek előnyt élveznek. (Nyilvánvaló, hogy — az orosz és német nyelven alkotott művek kivételével — a szocialista országokban megjelenő művek ebbe a kategóriába tartoznak.)

A küldöttségek vezetői az értekezlet végén részletes kommüniké-t írtak alá. Az okmány alapgondolata az, hogy a szocialista országok szerzői jogvédő szervezeteinek növelniök kell tevékenységüket hazájuk kulturális értékeinek külföldi megismertetésében. Ugyanakkor

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 JUN 11

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő: Határ

Posztumusz mű jelent meg a *berlini Mann-kiadó* művészettörténeti sorozatában; *Paul Wescher* munkája. Főszereplője Bonaparte tábornok, majd Napoleon császár — mint a szisztematikus műkincsrablás megalapítója.

1794-ben, Hollandia megszállásakor a francia köztársasági hadsereg vezetői még egyformán vittek ki az országból értékes és értéktelen kincseket. Nem így Napoleon. 1796-ban kezdődött itáliai hadjáratára már szakértőkkel kísérette magát. A szakemberek előre elkészített katalógusok hiánylistái szerint rekviráltak.

Ugyanettől az időtől kezdtek bekerülni jóvátételként is műkincsek a napóleoni fegyverszüneti szerződésekbe. Olaszország és Egyiptom meglehetősen alapos művészeti föltérképezése után 1806-ban sor került a német gyűjtemények értékesebb darabjainak „áthonosítására". Így jutott el — Münchenből — Altdorfer képe, a Nagy Sándor csatája egészen a császár Saint Cloud-i fürdőszobájáig.

A Lessing-vezette wolfenbütteli könyvtár kétezer könyvének gondos elszállítása bizonyos Henry Beyle úrnak volt köszönhető. Ő csak a császár bukása után

kezdt
pálya
néver
A s
ket n
hanen
zedelt
Murill
ötvösr
meg f
bastia
minde
romsz
réknyi zsákmánnyal hagyta el az Escorialt. Az egyik kocsiban ott szerénykedett A nyúl is — Albrecht Dürer leghíresebb akvarellje. A tervszerű gyűjtőhadjáratok főmarsallja vérbeli műértő volt: Dominique Vivant Denon diplomata, képmetsző és regényíró; 1795-től a

Az elkonfiskált képek Waterloo után visszatértek eredeti tulajdonosaikhoz. A Napoleon- és Denon-szervezte nemzeti múzeumok, valamint mintaszerű katalógusaik azonban jelentősen hozzájárultak a nemzetközi műkritika látókörének kiszélesítéséhez, és a művészettörténet-írás megújulásához.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-?76

1977 JUN 1 1
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Dallos Éva

/1021

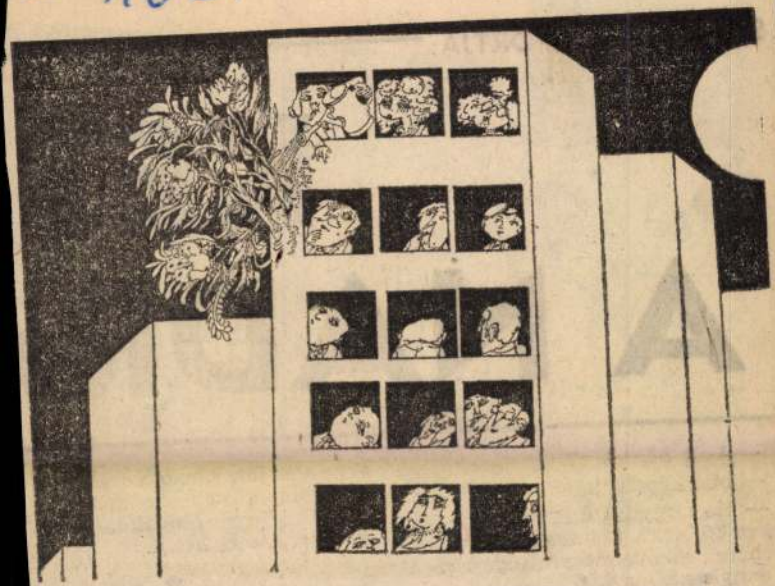

SIMON EMIL RIP(

KÉT
A NADRA

— Volt büntetve?

— Mit képzel?!

— Ha tárgyilagosan ítélkezne önmaga fölött: a társadalmi tulajdon terhére elkövetett vétség címén mennyit szabna ki?

Homlokráncoló töprengésben szü-

eszembe jut, s magam előtt lá
ahogyan a kokszos táskát ci
csak a fejemet csóválom. Máig
tudom őt megérteni.

●

— Ismert kép

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 JUN 11

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

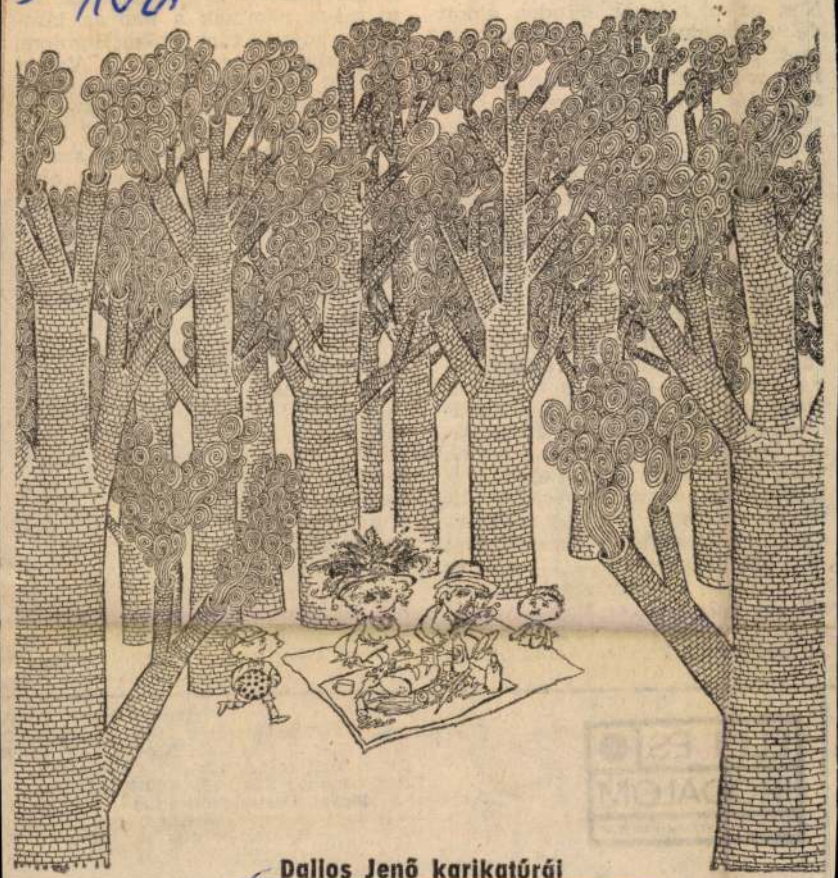

Dallos Jenő karikatúrái

gyártották, gőzölték a
ket. A kazánokat koks
Nos, ez a mérnök m
délután hazavitt két ak
szot. Nem ám úgy sul
nem szinte kihívóan. T
szer elfelejti, maga a
volna neki: „Mérnök
lő..."

— Nem számoltam
de hozzávetőleg napi n
az egy hónapban két, két és fél
mázsa. Igaz, akkora kokszhegyek
voltak itt, hogy az a kevés — mint
a kazalból tíz szál szalma.

— Sosem tették szóvá?

— Okos ember volt a mérnök,
vagy inkább ravasz. A végső határig engedte a bért, s a fegyelmezéssel sem csinált laktanyahangulatot. Mindenki kedvelte, a munkások bíztak benne, rokonszenveztek vele. Érdekeiket képviselve legtöbbször az udvaron keveredett látványos vitákba az igazgatóval. Mindenkinek megadta a járandóságát — a köz vagyonából —, ki törődött volna olyan csekélységgel, mint a néhány mázsa koksz. Egyszer aztán a mérnököt elvitték tőlünk: a minisztériumba került. Azóta is, ha
sem szolgálhat...

●

D. N.-et nagy szomorúságban találom.

— Hat zsák cement az én bánatom — mondja letörten.

— Ellopta?

— Fenét! Hasznosítottam, megmentettem a végső romlástól. Szeretném kifizetni, hurcolom a pénzt ide-oda, de mert nem vásároltam, nem kell a pénzem senkinek. Idézgetnek, kihallgatnak, már csak árnyéka vagyok saját magamnak.

— Hogyan történt?

— Láthatja: építkezünk. Besegít az egész család. Azon az átkozott héten, csütörtökön vagy pénteken táviratot kaptam a fiaimtól: vasár-

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVA
Szerkesztőség: 1054 Budapest, S
KÉZIRATOKAT ÉS K
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT, B
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgat
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (B
Könyv- és Hírlap K
Előfizetési díj: egy hónapra 10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 JUN 11

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

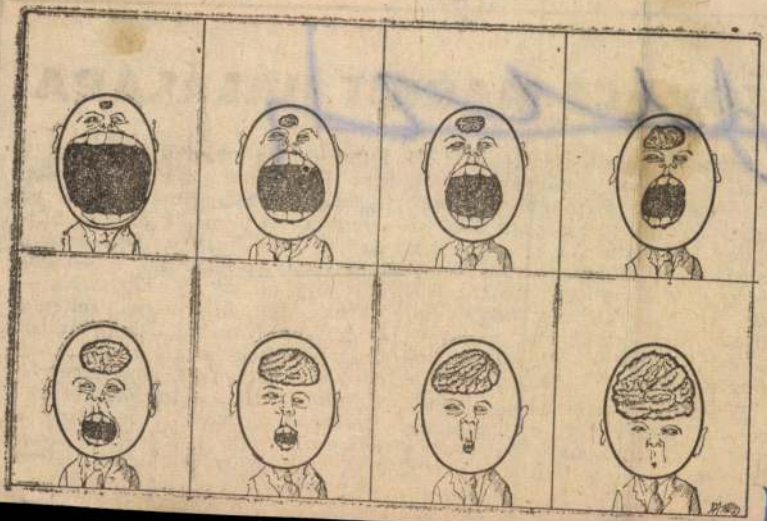

Dallos Jenő: Az ész mértéke

KOVÁCS MARGIT HALÁLÁRA

Ötven éve állított ki először, 1937-ben a párizsi világkiállításon már Diplôme d'Honneurt kapott, azóta szinte sikersorozat volt az élete, ha kudarc érte, tragédia, ugyanolyan belenyugvással fogadta, mint a szerencsét, népszerűségét, kitüntetéseit, azt, hogy több monográfiát írtak róla, hogy életében Kovács Margit Múzeumot alapítottak.

Egyszer, régen, súlyos beteg voltam, Kovács Margit valahogy megtudta, váratlanul belépett a szobámba és hozott egy őrangyalt. Később megtaláltam az angyalom mását Novotny Emil Róbert fes-

lotta — van mindenféle fajta. A rigó úgy él, mint a rigó, a sas úgy él, mint a sas. Hamis volna az egyiktől, ha a másik tollába bújna." Ő nem bújt, de úgy érzem, más tollakba bújtatták őt — ebben úgy látszik egyetértettek — hódolói, de a bírálói is. Mindenki észlelte a Kovács Margit-művek felszínét, de a tartalmuk valahogy titok maradt mégis. Ismétlegetjük a folklorisztikus hatásokat művészetében: ő maga jelentette ki előttem, hogy például, sohasem járt néprajzi gyűjtőutakra. Arra sem gondolunk eleget, hogy a maga idejében Kovács Margitnak —

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRMETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 JUN 11

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

ták műveiben ott a Daumier-lele átmak.

1021

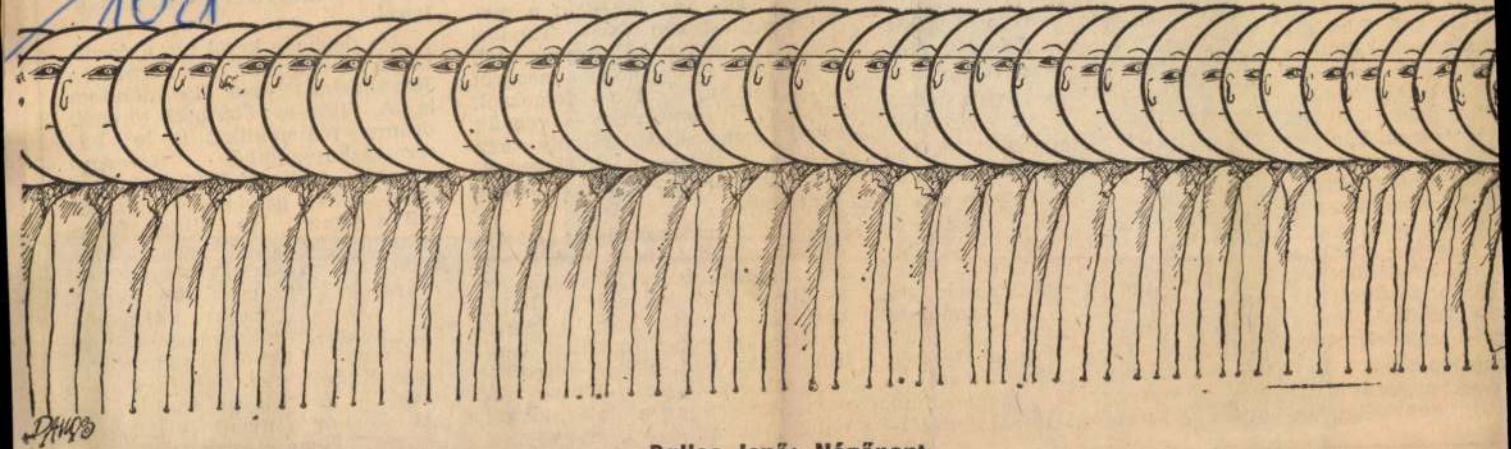

Dallos Jenő: Nézőpont

jelent számomra, mint *egyet* a tucatból. Voltaképp...

Ne kerülgessük a forró kását. Amikor 1968-ban a *Töredék Hamletnek* megjelent, nyilvánvalóvá vált: Tandori Dezső a neoavantgard csillagzata alatt kezdi építeni pályáját. Ráadásul a nálunk szokatlanabb, a kevésbé „lármás", úgymond: *jelben-fogant* avantgardizmus útját járja. Összhangban azzal, amit egyik tanulmányában így fogalmazott meg: „korunk szuper-sokténye zős jelenségvilágának megragadására éppen a manifesztumok a legalkalmatlanabbak". Így volt? „Igen — erősíti meg az Értő Olvasó —, de *A mennyezet és padló* című tavalyi kötetében mintha megfá-

Remélem, tudja, hogy a
gia: evázió. Így bújik
holnap negyven éves
Dezső az alól a köteless
hogy *közvetlenül* szóljon
az idegekbe égetett d
amelyekről nemzedéke —
kissé tágan: Sükösd Mih
Csurka István — *másfelő*
Amiről általában a Nagy
beszélnek..."

De! A szerző szerint az „itt ej-
szaka koalák járnak" nem Nagy Mű, hanem „ez egy Első Mű, és az ilyen Első Műveknek általában az a hibája, hogy a szerző mindent el akar mondani bennük". Ráadásul játékos önkorlátozással *beszéli* ki a könyv tervét: „Amióta ez a dolog készül nálam, ez az egész, megrögzött

szammisztikának, de *ennyi* fejezetből áll ez a könyv: ugyanennyi szabadságos novellából amely nem „mese", hanem feljegyzés egy sajátos módon magányos és túlfeszített költő élményeinek ama síkjáról, mely bensőségességével — és mégsem intimitásával — akár a miénk is lehetne. „Miért?" Hogy *meglegyen*.

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/1918

Dallos Jenő

— Így jobban ügyelnek az új KRESZ szabályaira ...

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

TAKARÍTÓNŐ-HIÁNY

— *Csak akkor vállalom a takarítást, ha vállalati kocsit rendszeresítenek számomra...*

(Dallos Jenő karikatúrája)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Dallos Jenő
1976 JUL 1 11

1021

LABIRINTUS

azzal a társadalm
lémával, hogy m
kintés szükséges
szerződés jó elők
megkötéséhez. Az
lásfoglalásból ezé
másik fontos téma
ki, hogy milyen
illetékes tanácsi szervnek a szer-
ződés teljesítésének ellenőrzésé-
ben. Az igazgatási osztály köteles
az említett szerződéseket rend-
szeresen ellenőrizni. Az ellenőr-
zést szükség szerint, de évente
általában kétszer a helyszínen
kell elvégezni, lehetőleg tanácsi
bizottsági tagok és más társadal-
mi aktívák közreműködésével. A
felek közötti viszony megromlá-
sa esetén békéltetést kell megkí-
sérelni. Ez történhet a felek ké-
relmére, vagy hivatalból.

A békéltetési eljárást sokan

A vidéki zöldségárak sem ala-
csonyabbak. Csupán Győrben,
Békéscsabán, Debrecenben ol-
csóbb néhány fillérrel a petre-
zselyem és a sárgarépa. A zel-
lert a ZÖLDÉRT-boltok 3,50 fo-
rintért adják darabonként, a tsz-
kereskedelem 4—6 forintért árul-
ja.

*Olcsóbb a fűzőhagyma, 2,60—
5 forint csomója. Csökkentette a*

(Dallos Jeno karikatúrája)

Dallos Jenő

Nagyar Hir

TÚLNÉPESEDÉS

— *Süllyed a városunk...*
(Dallos Jenő karikatúrája

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1975/332/1c

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1975/333/5

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magy

Dallos Jenő: — Maónak egy érdekes könyvet

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1975/329/8

Dallos Jenő

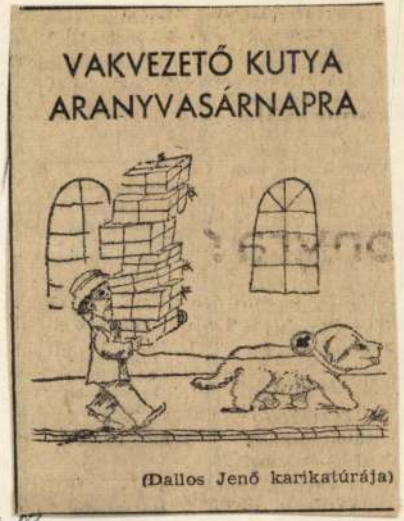

Magyar Hirlap 1975/331/13

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1975/~~3~~7/ 6

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1975/328/1o

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1975/322/8

Dallos Jenő

Magyar Ifjúság 1976/33/11

Dallos Imre

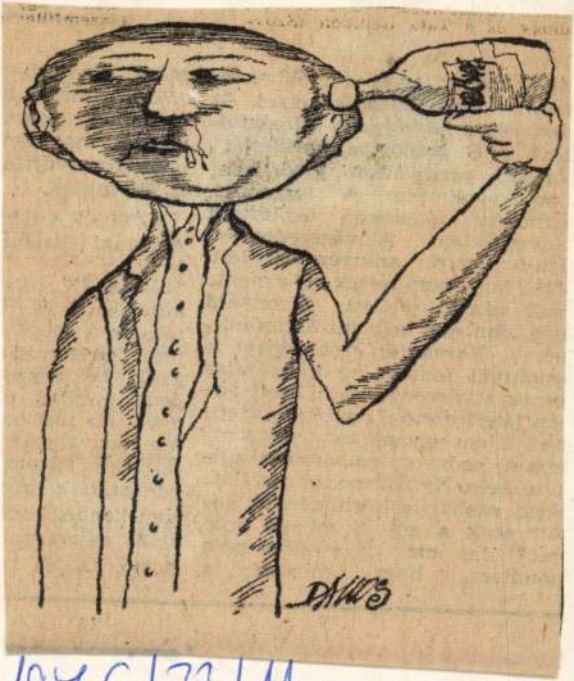

Magyar Hirlap 1976/33/11

Dallos Jenő

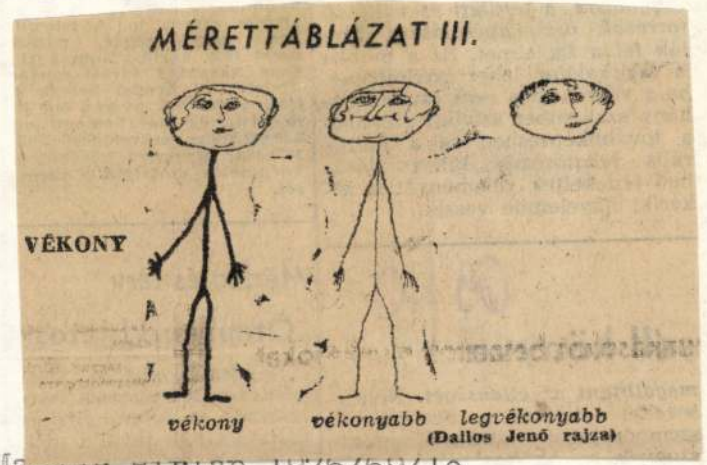

Magyar Hírlap 1976/69/10

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/2o9/1

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/2c

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/2o7/8

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

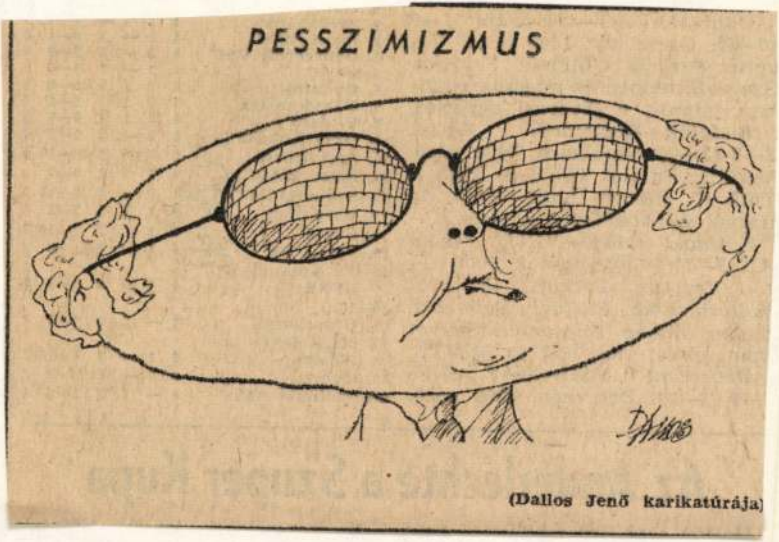

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/161/6

Dallos Jenő

CSOMAGOLÁSTECHNIKA

Magyar Hirlap 1976/186/1o

Dallos Jenő

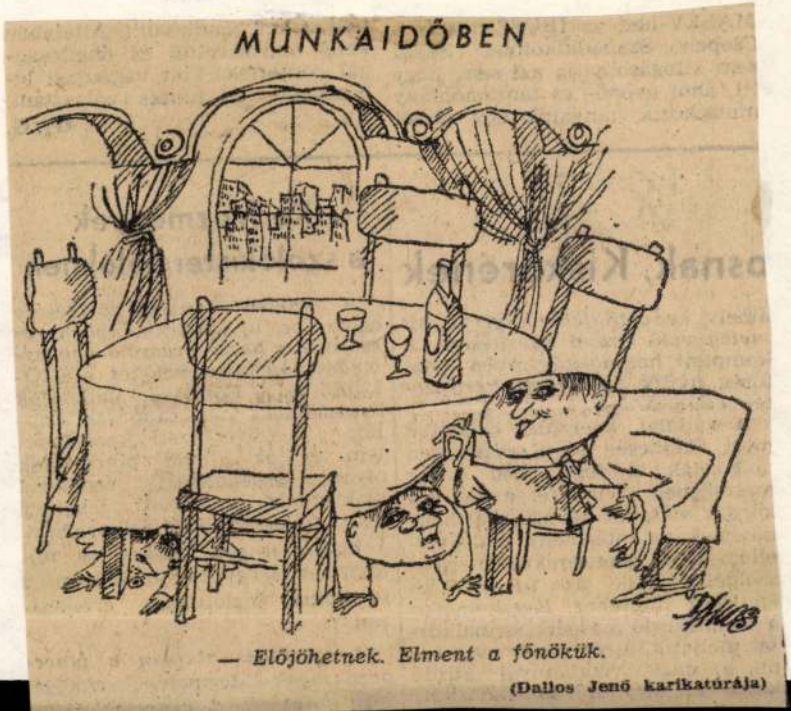

— Előjöhetnek. Elment a főnökük.

(Dallos Jenő karikatúrája)

kaposvári strandfürdő hévízkút-

biztosithatnak a kistermelőknek

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/184/8

MODERN IDŐK

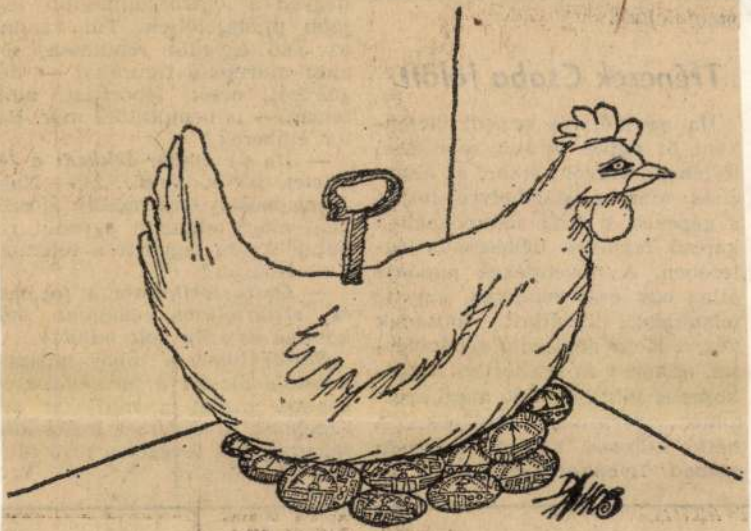

Fokozott hústermelés

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

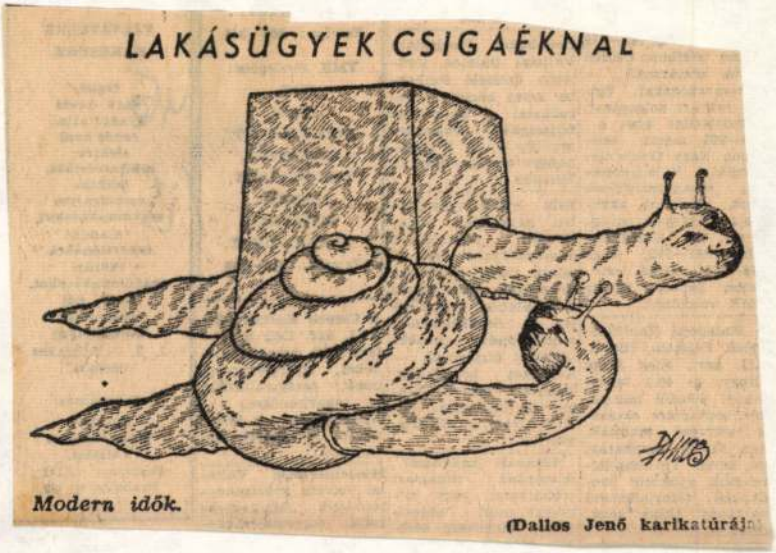

Modern idők.

(Dallos Jenő karikatúrája

Magyar Hirlap 1976/46/13

Dallos Jenő

GAZDASÁGI VÁLSÁG ANGLIÁBAN

Wilson: — *Itt valami nem stimmel, sokat fogyaszt...*
(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar

A közüzemi vízművek mintegy 700 millió köbméter ivóvizet ter-

a tervben számítottat azonban meghaladta, ami elsősorban a

Dallos Jenő

Társbérlők

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/42/8

Dallos Jenő

Toronyház
(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/41/6

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/4o/1o

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/44/lo

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/4/6

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1975/324/8

— Könnyű neked, nem fázik a kezed . . .

(Dallos Jenő karikatúrái)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/64/lo

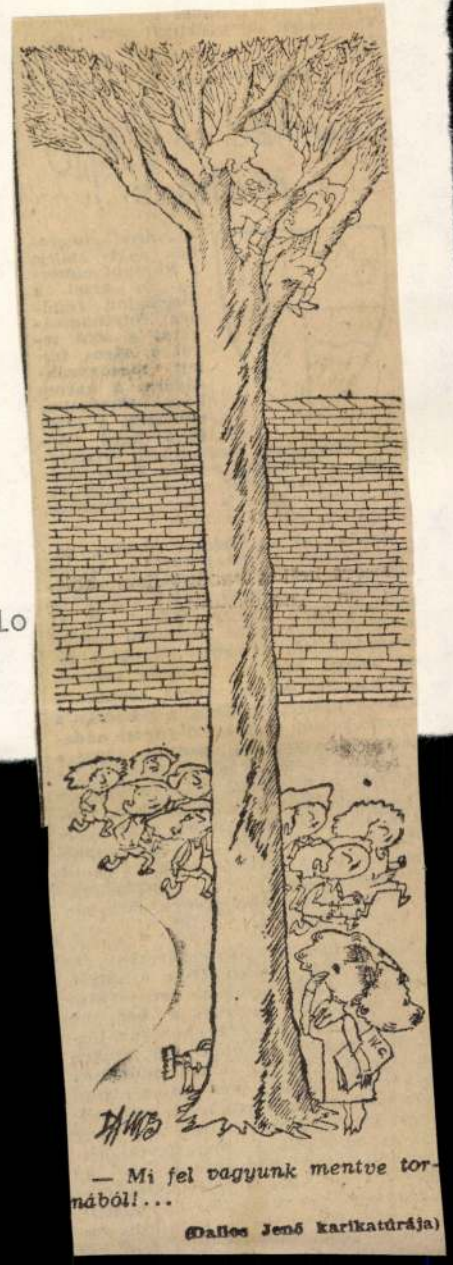

— Mi fel vagyunk mentve tornából!...

(Dallos Jenő karikatúrája)

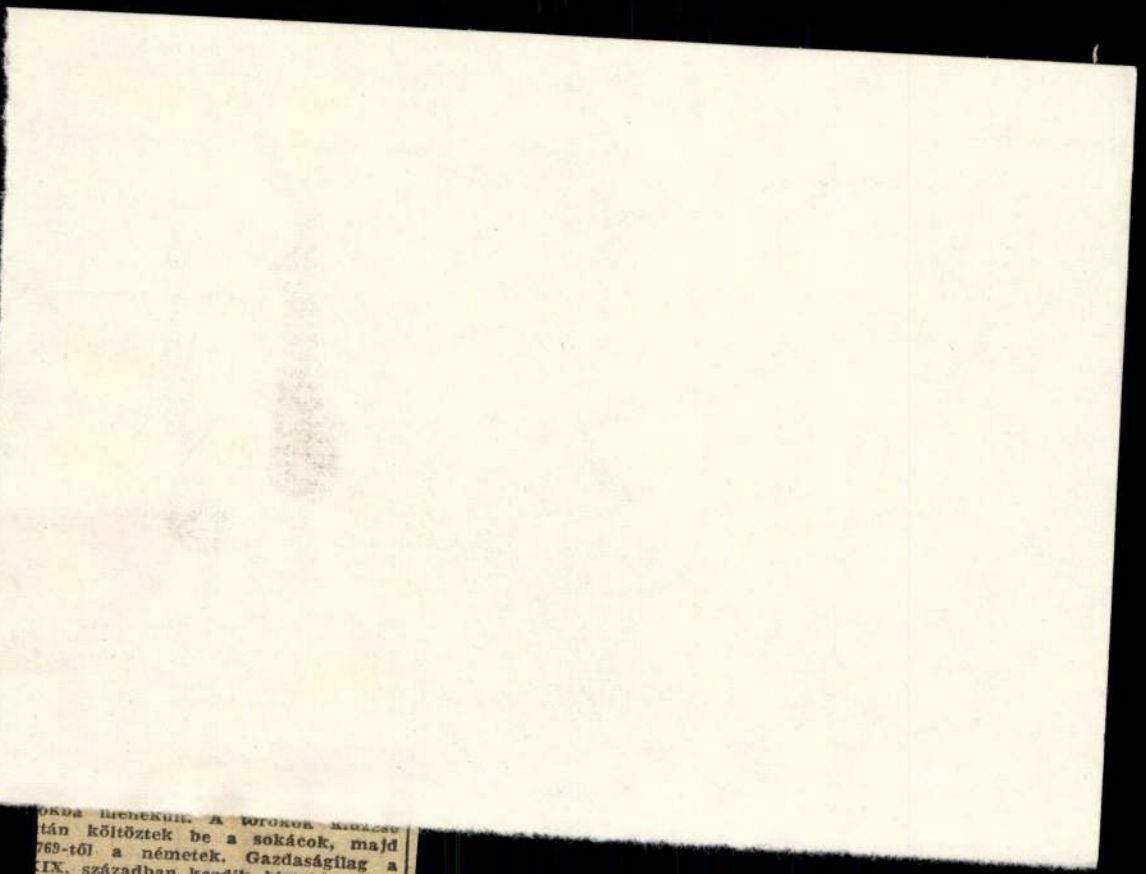

okba menekült. A törökök kiűzése
tán költöztek be a sokácok, majd
769-től a németek. Gazdaságilag a
XIX. században kezdik birtokba ven-
i a településtől a Duna által elvá-
asztott nagy szigetet. Mohácsnak
840-től 1868-ig városi rangja volt, amit
924-ben kapott vissza. A XIX. szá-
ad vége felé indult meg a városban
polgári fejlődés.

A felszabadulást két szakaszban ér-
e meg: 1944. október 26-án a sziget,
ovember 26-án pedig az egész város
elszabadult; elsősorban a nagyobb
zemeket — selyemgyár, bőrgyár, tég-
agyár — államosították, bár ezeken
ívül csak kisebb üzemek működtek
Mohácson. Több éves visszafogott,
nérsékelt fejlődés után jelentős vál-
ozást hozott a város életében, hogy
959-ben felépült Európa egyik leg-
agyobb farostlemezgyára, s az
965-ös árvíz után a lakásépítés üte-
me az országos átlag fölé emelkedett.
A 20 ezer lakosú város kulturális ha-
gyományaként kiváltképp a felújított

Dallos Jenő

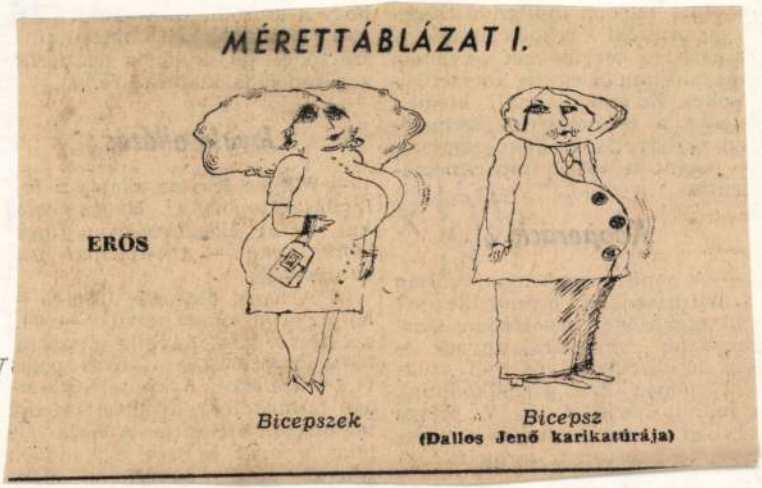

Magy

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

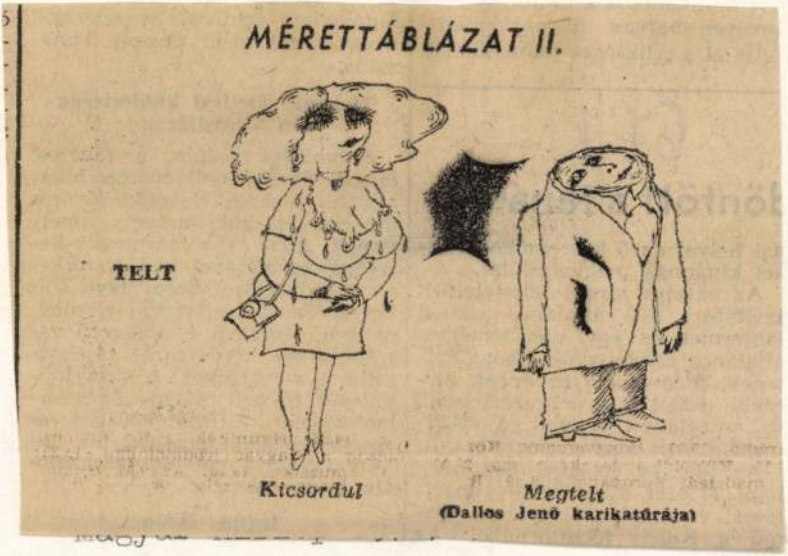
MÉRETTÁBLÁZAT II.
TELT
Kicsordul
Megtelt
(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő, karikatúrista

L:Bernáth Auréll

-:Zenei események, tárlatok, irodalmi müsorok 21.

Népszabadság, Bp. 1977. máj. 14.

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/134/6

Dallos Jenő

Magyar Hírlap 1976

ÓSZERES

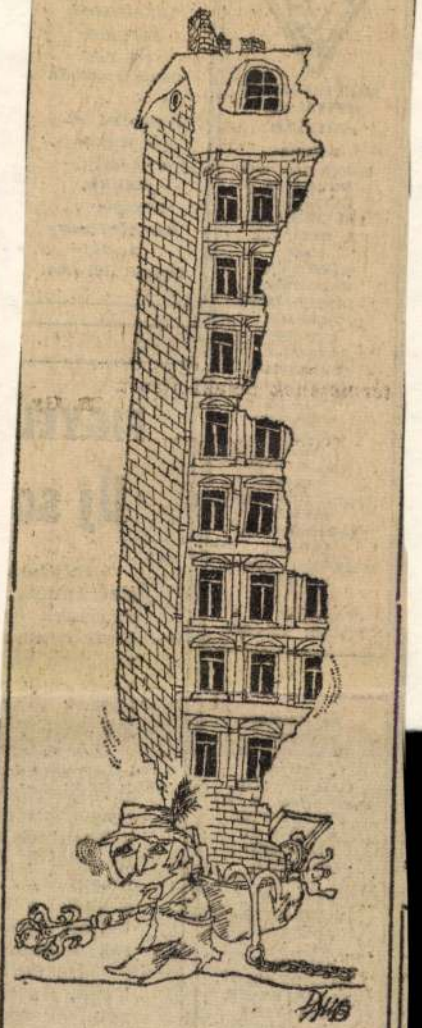

— *Mindenféle kacatot veszek...*

(Dallos Jenő karikatúrája)

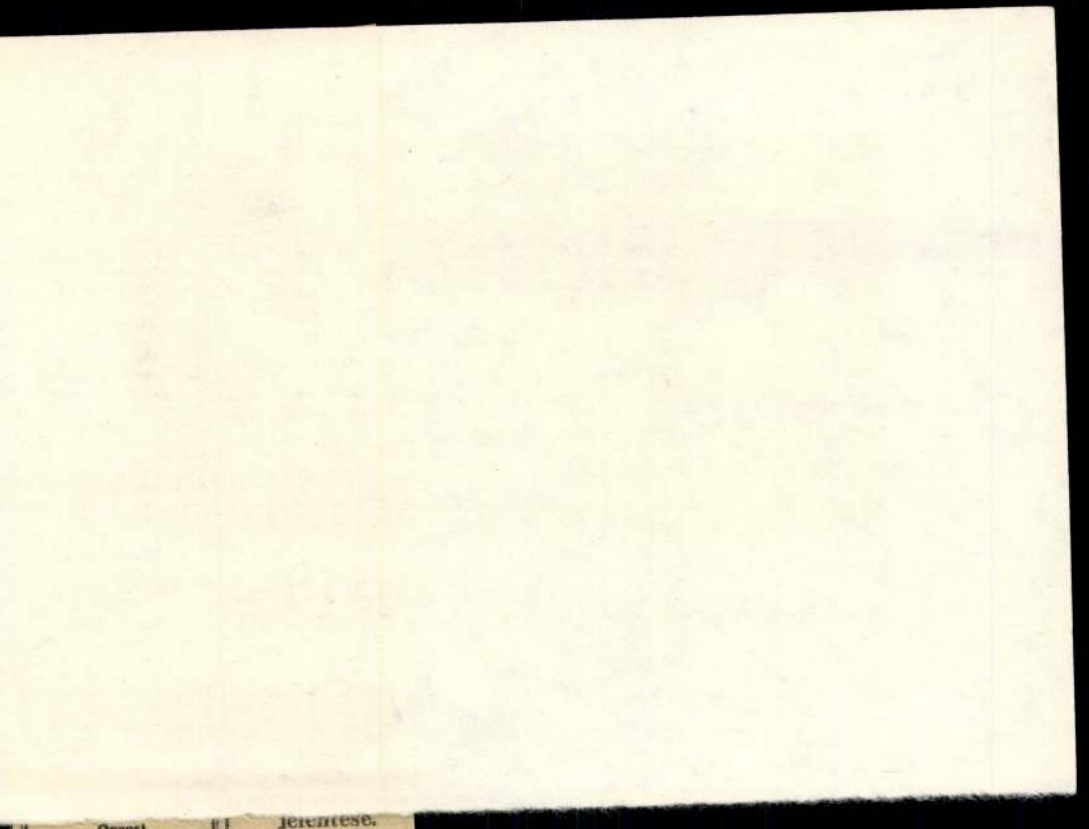

Orvosi Rehabilitációs Intézet (1328 Bp. XII., Szanatórium u. 2.) FELVÉTELRE KERES: GÉPKOCSI-VEZETŐT, AUTÓ-SZERELŐT, VÍZVEZETÉK-SZERELŐT, VILLANY-SZERELŐT, GÁZSZERELŐT, TAKARÍTÓNŐT, TAKARÍTÓ és KERT-GONDOZÓ SEGÉD-MUNKÁSOKAT, KERTÉSZT.

jelentése.

A másik
információár
a korszerű, g
tervezőintéze
a hazai és a
de felesleges
meggyőzni. A
a sajtó, a te
kellett kapcs
rok, bemutat

De szűk
káját. Ha cs
gép, műszer,
hol kap meg
szekedjen? I
főhet szegén

Talán n

Dallos Jenő

HELYKIHASZNÁLÁS

(Dallos Jenő karikatúrája)

Borászati Kutató Intézet főigazgatója, a verseny négy zsürijének elnöke hirdette ki a 15 országos

dobi gyermekotthont, a nyíregyházi Számuely Tibor Szakközépiskola kollégiumát és a tiszavas-

Dallos Jenő

Sci-fi könyv Könyvjelző

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/139/19

Dallos Jenő

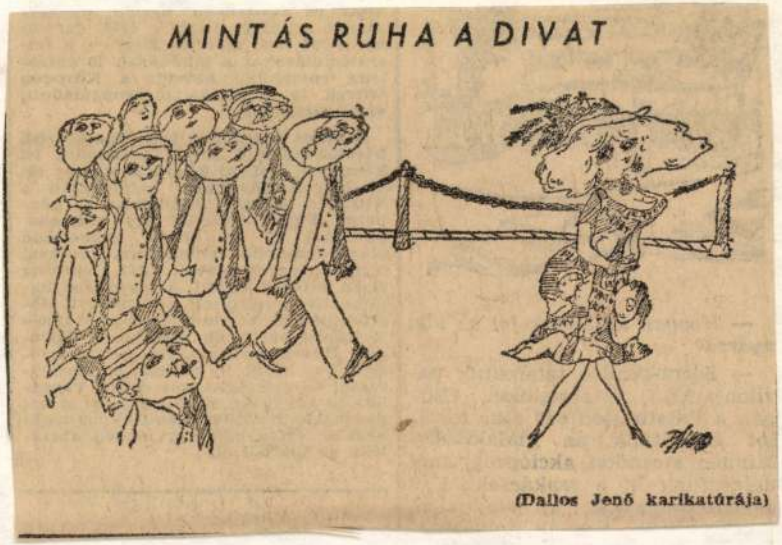

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/1

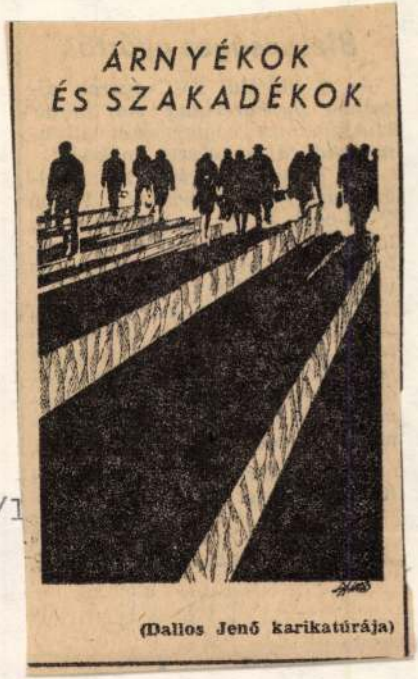

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

pari gépek

forintnyi behozatallal szemben
kivitel alig haladta meg a fél
milliárdot. Kereskedelmi forgal-

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/90/9

„EGY CSALAD
— EGY FA" MOZGALOM

— *Most, hogy elváltunk, ezt is megfelezzük ...*

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magya

(Dallos Jenő karikatúrája)

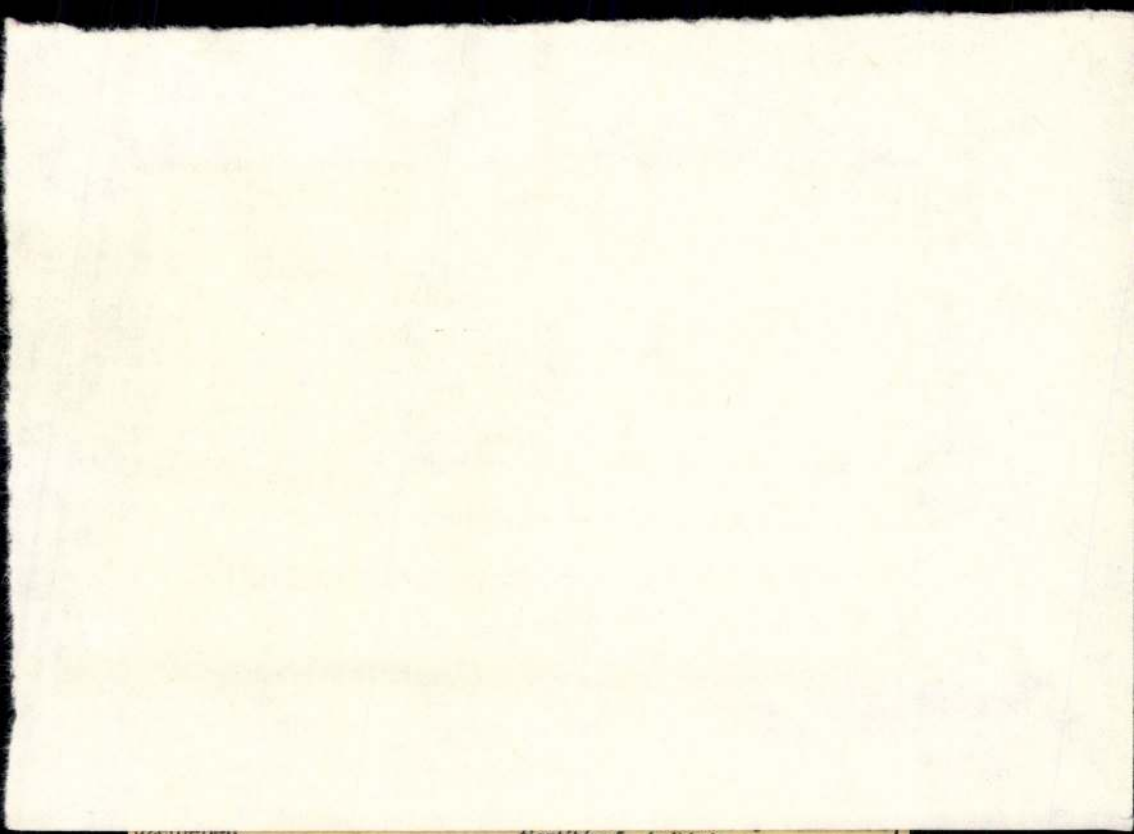

üzemében.

tisztítómű építésén,

Álmaink ve

„Óriási nagyságú tortatálcán, amely tűzön forróra hevítve volt, rettenetes tömegű velő volt felhalmozva, s körülötte apróra szelt pirítós kenyér. Az egész va-

nak. Szó se róla, nem a legma-

Dallos Jenő

Státuszárlat

(Dallos Jenő rajza)

Magyar Hirlap 1976/91/4

szovjet gazdasági együttműködés időszerű kérdéseit, látogatást tesz több magyar üzemnél és vállalatnál, amelyek a magyar—szovjet gazdasági együttműködést közvetlenül érintik.

Dallos Jenő

Magyar Hirlapx 1976/92/1

forgalom zavartalan lebonyolítá

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/91/6

(Dallos Jenő rajza)

omdász?

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/93/13

ében

143—656.

Takarítónöt felves
Star Ktsz. VII., Do
hány u. 20.

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája

Magyar Hirlap 1976/163/11

Dallos Jenő

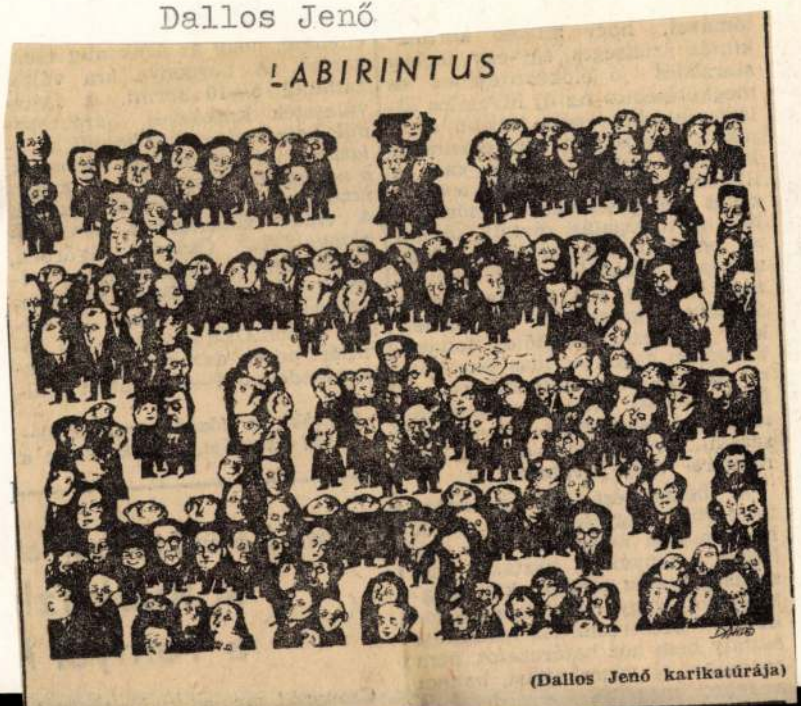

(Dallos Jenő karikatúrája)

a felek megegyezése érdekében

Csongrád megyei tudósítónktól.

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/16o/8

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar

(Dallos Jenő karikatúrája)

hét végi utazás előtt az otthoni

Dallos Jenő

HORDÓSZÓNOK

ezetnek, valamint az AGKER-
ek. Természetesen gondolunk az
gen *magas arányszámú nyugdi-*
asokra is. Az ellátás, az árellen-
rzés éppen ezért *nagyon gyak-*
an szerepel a testületi üléseken,
miként a feilesztés

Magyar Hirlap 1976/159/6

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/69/19

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1976/20/8

Dallos Jenő

SOK A KIBIC

— *Hóóó... Rukkk...*

(Dallos Jenő karikatúrá

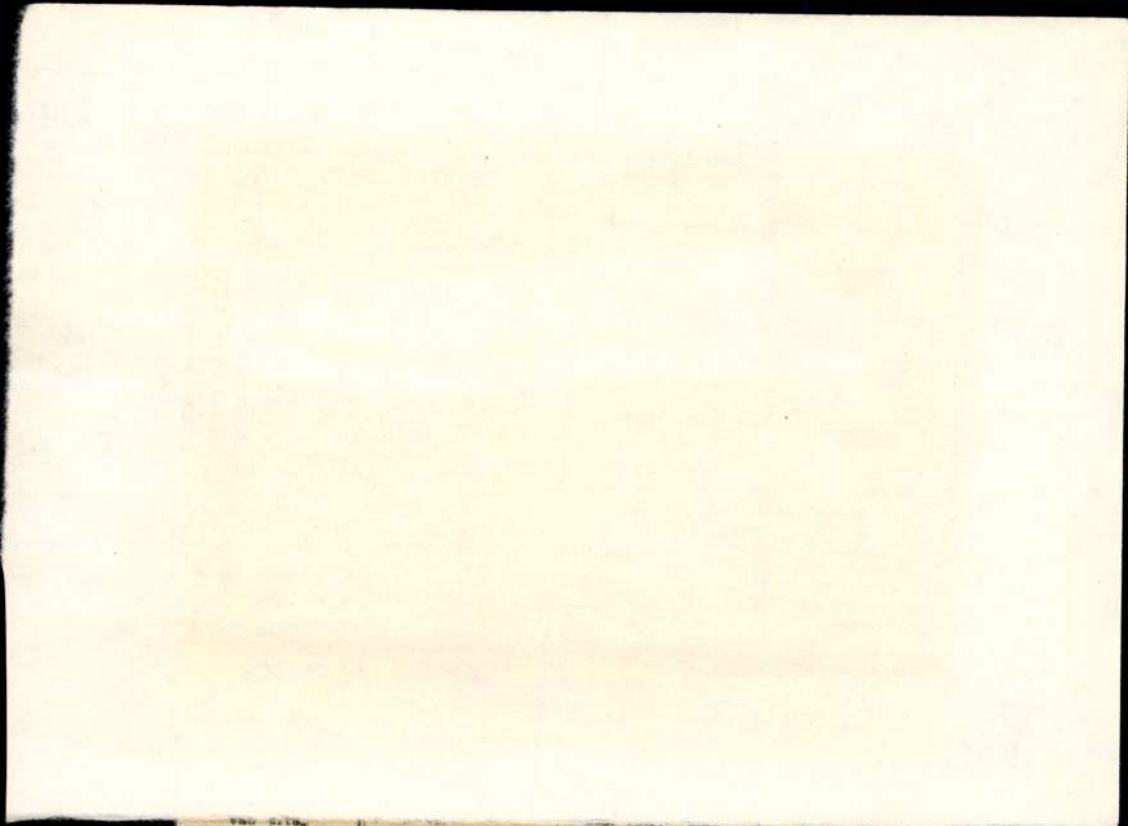

hogy
MUNKA-
TARSUNK
legyen,
mint:

[illegible] István Kh[illegible]
ház szülészeti és do
gyógyászati osztályára
azonnali belépéssel fe[illegible]
vész szülésznőket, mu-

[illegible]karitót, Jelentkezé[illegible]
Bp. XIII., Rajk Lász[illegible]
[illegible] alatt

[illegible] szakképzeti [illegible]

[illegible]
Munkaügyi
osztályon.

Dallos Jenő

NŐI VEZETŐ III.

— Környezetünket otthonosabbá kell tennünk

(Dallos Jenő karikatúrája)

Álomkór

És a folytatás:

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

döntenek, nem nélkülözhetik az időt az *ellenőrzésre* sem. Országszerte mindenhol, így a tanácsoknál is, törekedni kell a minőségi

Az *általános iskolát* felnőtt fejjel befejezők egyike *Polgár Sándor*, a Rudas László szocialista szállítóbrigád tagja.

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/11o/lo

(Dallos Jenő karikatúrá

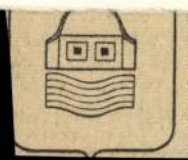

arany épületvonal lokzat rajza. Alatta az ezüst hullámvonal a kék alapszínnel együtt a város Duna-parti fekvését szimbolizálja.
Szentendre törté-

Dallos Jenő

NÓI VEZETŐ I.

Reprezentatív beosztás

(Dallos Jenő karikatúrája)

kereskedelem. Jó néhány vas- gű — áru lesz az üzletekben
műszaki jellegű cikket pedig nem Nemcsak a vásárlók — az egés
a KGM felügyelete alá tartozó népgazdaság a társadalom érde

Dallos Jenő

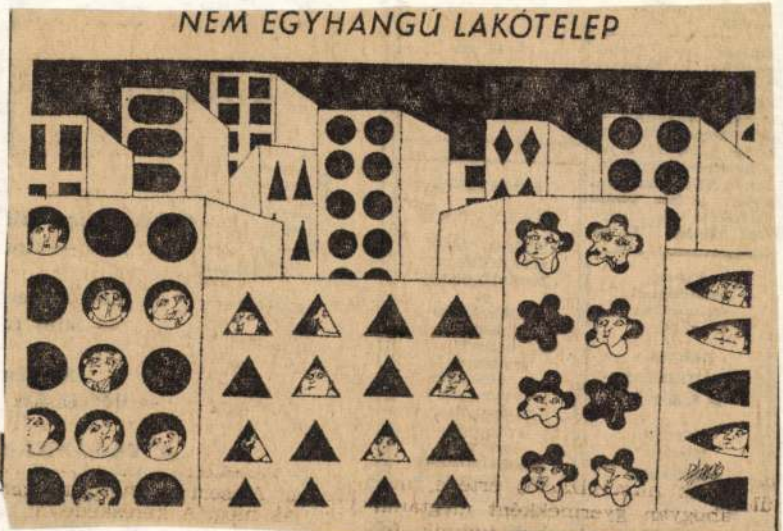

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hi

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

ÚJ LAKÓTELEP

— Mikor ezeket a házakat építették, ittasak lehettek az építőmunkások...

(Dallos Jenő karikatúrája)

233/10

Dunántúl

a vendéglátók tébolyult kalandjainak. Ám Kaján Tibor nem véletlenül egyike legki

Dallos Jenő

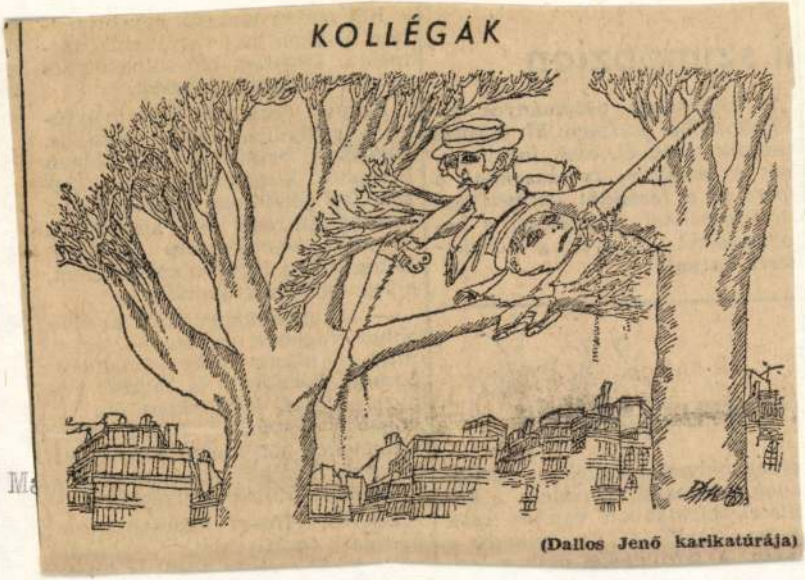

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

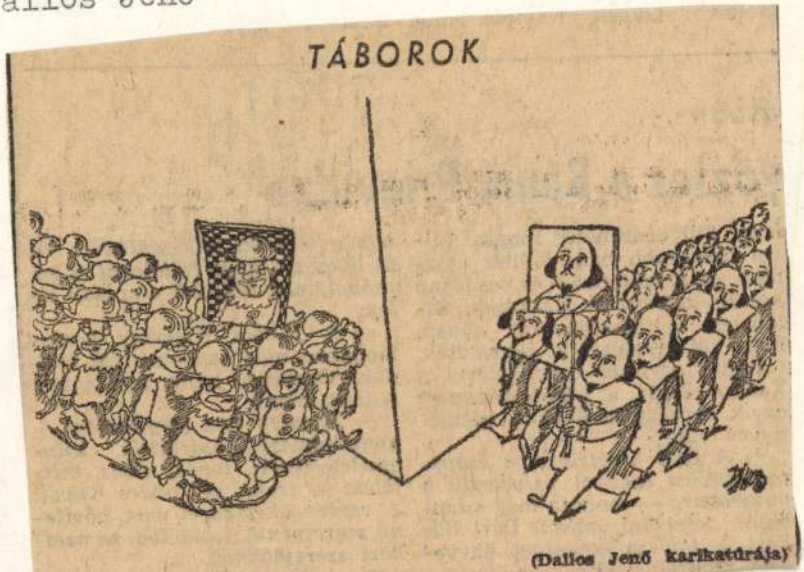

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hírlap 1978/229/11

Dallos Jenő

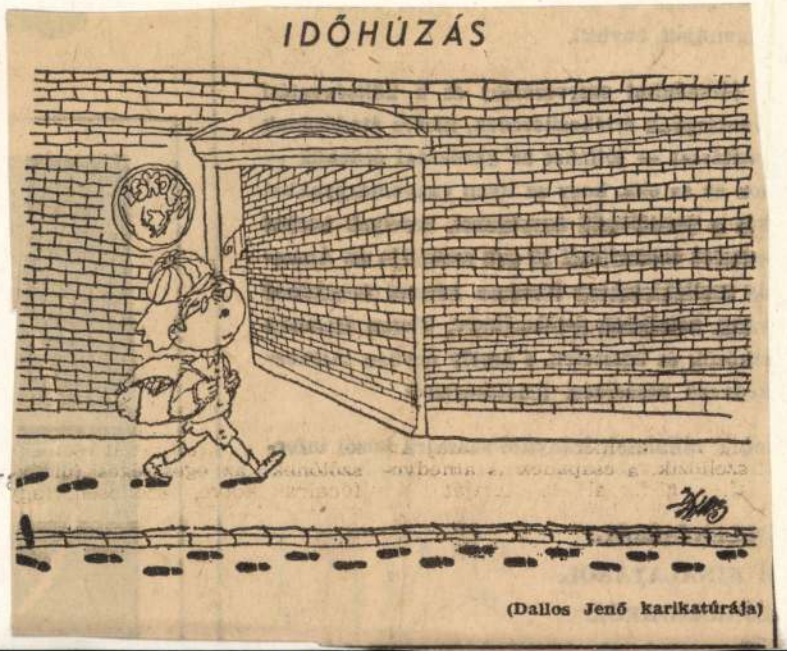

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magy

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/115/13

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

az okokat is, de azokat, őszintén seik főként három területre vo

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1

(Dallos Jenő rajza)

Dallos Jenő

Magy

ROHANÓ XX. SZÁZAD

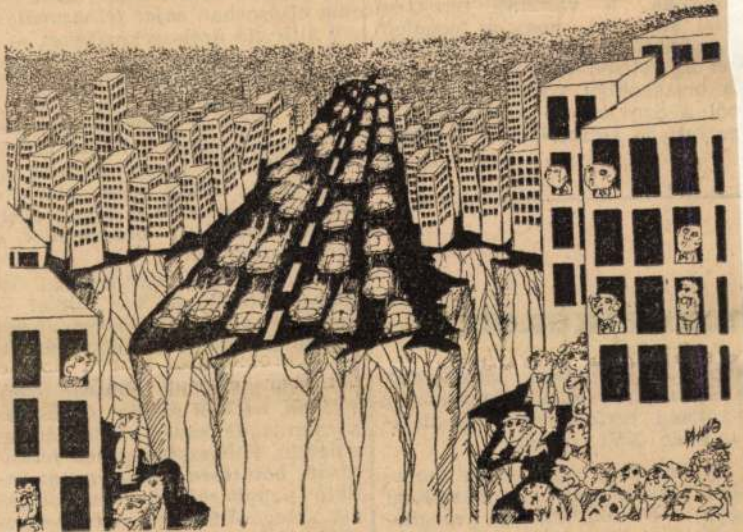

(Dallos Jenő karikatúrája)

gépgyártásban kialakult magyar—NDK kooperáció bővítéséről. A találkozó alkalmával

panaszkodhatnak — mégis *indokolt* helyzetük további javítása. Nemrég javasoltuk: *támogassa a*

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976

(Dallos Jenő karikatúrája)

Másutt a szennyvízbírságok *még mindig magasak.* Az ajkai

A béke érdekében

Dallos Jenő

ABSZOLÚT FÁSÍTÁS

(Dallos Jenő karikatúrája)

szerződések, amelyek alapján magyar üzemek állítják elő a

Reich Károly, Feledy Gyula, Vati József, Gacs Gábor — egy-egy alkotását adományozta a képtár-

Dallos Jenő

— Ezek a reklámszakemberek mindent elkövetnek, hogy észrevegyük az árujukat...

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

Dallos Jenő

Magyar Hirlap 1976/28/6

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

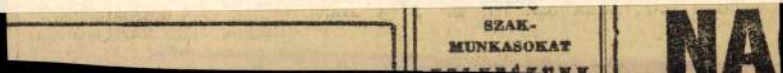
SZAK-
MUNKASOKAT

Dallos Jenő

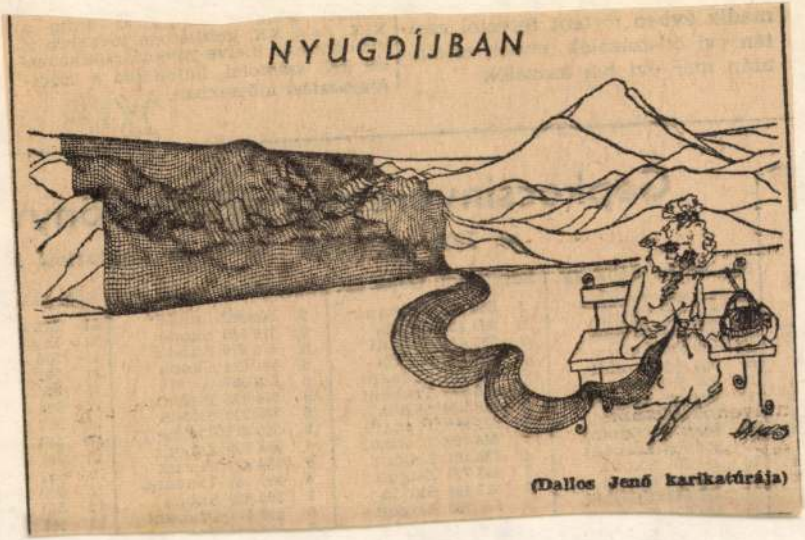

(Dallos Jenő karikatúrája)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 MÁR

TEXTILMUNKÁS

Dallos Ibolya

1021

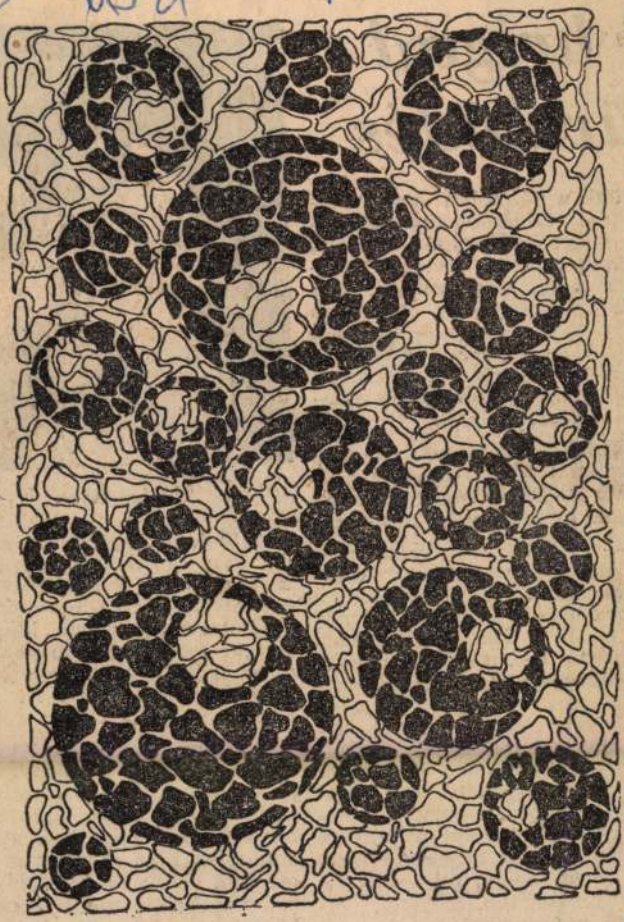

Falikép.

(Dallos Ibolya rajza)

l brig
üvelé

ülünk a nézőt
nyien. Legut
versenyt hallg
nélkül eljött
den tagja, mé
addig ritkán,
nem találkozt
nével. Az előadás végén kiderült: azok is jól szórakoztak" akik „brigádszolidaritásból" jöttek velünk.

Erdődiné barátnője az egy emelettel feljebb dolgozó Kollárik Andrásné, ugyancsak az Erkel brigád tagja, főbizalmi:

— A szocialista brigádmozgalom végre nekünk, asszonyoknak is lehetőséget ad a szórakozásra, ami ellen még a férjek sem szólhatnak. Ugyanis mi, mindig a férjek és vőlegények nélkül megyünk színházba, moziba, tárlatra, akárhogy „kapálóznak" is ellene. De mit csináljunk, valakinek a gyermekekre is vigyázni kell! Az egyébként már többször előfordult, hogy a nagyobb gyermekeket magunkkal vittük egy-egy brigádprogramra, hadd lássák, milyen is a mi közösségünk. Szeretek eljárni a társakkal, mégis azt kell mondanom: a legfőbb hobbim az olvasás. Legutóbb

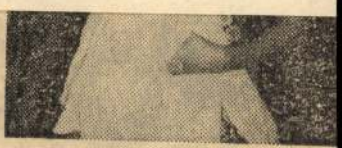

Takács Ilona

A 19 éves Takács Ilonán kívül még egy hasonló korú tizenéves van a brigádban. Nekik tehát, akarva-akaratlanul alkalmazkodniuk kell idősebb társaik szórakozási, művelődési igényeihez, s ez ellentétet rejthet magában. De Ili szerint:

— Nincs ezzel semmi baj Akárhová megy a brigád, m is velük megyünk és jól is érezzük magunkat. Még soha nem bántam meg, hogy hallgattam a többiek hívó szavára és elmentem velük, de azt sem, h azt csináltam, amit a brigád közösen elhatározott. A múltkoriban például egy szovje filmet néztünk meg a mozi-

Dallos Jenő

Illusztráció

Dallos Jenő: Geometrikus humor,
Tükör, 1976. okt. 14 - 27 oldal.

Dallos Jenő

Dallos Jenő közös kiállításon szerepel a Fiatal Művészek Klubjában Budapesten Brenner György-gyel és Kőszegi Judittal.

Bauer Jenő: Egy karikaturista életképei.
Müvészet, 1976. október - 16.oldal.

Dallos Jenő karikaturista

Repül a púpos ernyő

— Miért nyitotta ki az ernyőjét? Látja, az enyém még mindig jó...

— „Repül a púpos ernyő" 6.

Esti Hírlap, Bp. 1976. szept. 21.

Dallos Imre karikaturista

— : Kevés a kofferkuli

6.

Esti Hírlap, Bp. 1976. szept. 14.

Dallos Jenő, karikaturista

Vendéglátás Kis-Royal módra

— Megvárjuk, míg befelyezik...

(Dallos Jenő rajza)

— : Vendéglátás . . . . . 6.

Esti Hirlap, Bp. 1976. szept. 10.

Dallos Jenő karikatúrista

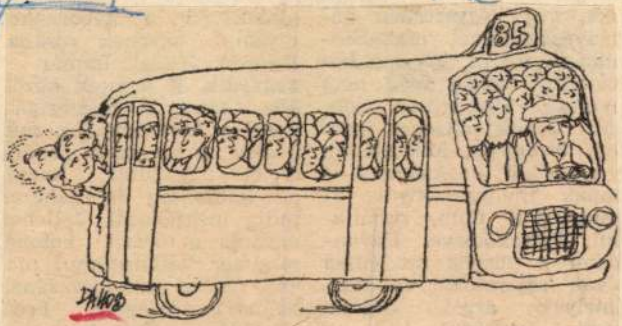

(Dallos Jenő rajzai)

— : Kölcsönös kellemetlenségek (1) 6.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 8.

Dallos Jenő, karikatúrista

— Azt hiszem, elfelejtettem. Itt még nem járt utcaseprő...

—: Kőhalmi Kelle (2) 6.

Esti Hírlap, Bp. 19[illegible] 8.

Dallos Jenő karikatúrista

Vallatás a villamoson

— : Vallatás a villamoson 6.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 29.

Dallos Jenő karikaturista

Ígérget az IKV

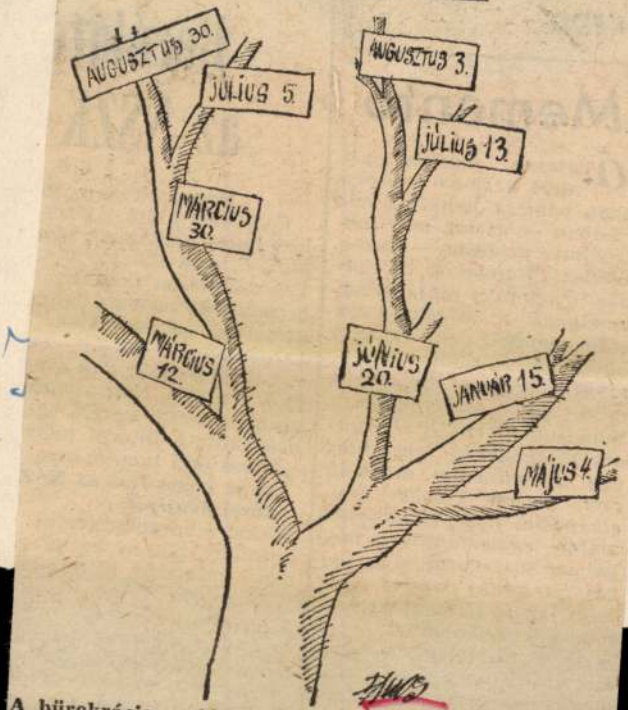

A bürokrácia családfája

(Dallos Jenő rajza)

Esti

6.

madik Világháború!

Az előtörténet: Néhány éve a hamburgi Jahr kiadó megjelentette III. Birodalom című képeslapját. Ebben aztán felvonult náci-Né-

Az ötvenoldalas füzetb
a szerzők „mérsékelt opt
mizmusa" ellenére a dolg
zók azt olvashatják ki, hog
jövőre sem sikerül lény
gesen csökkenteni a mu
kanélküliséget a szövets

Dallos Jenő, karikaturista

Félnek a sötétben

— Azt hittem, hogy szellem vagy... — Én is...

—: Félnek a sötétben

6.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 15.

Dallos Jenő, karikaturista

Szikrázó villanydrót

— Gondolják azt, hogy karácsonyi csillagszóró...

(Dallos Jenő rajza)

— : Szikrá

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. febr. 10.

Dallos Jenő karikaturista

KOCOGÓMOZGALOM

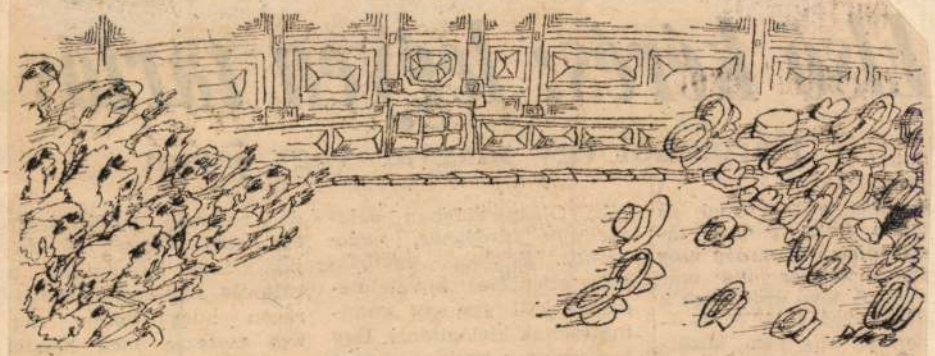

(Dallos Jenő rajza)

— : Kocogómozgalom

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. [illegible]. 13.

Dallos Jenő grafikus

KÖDÖS IDŐ

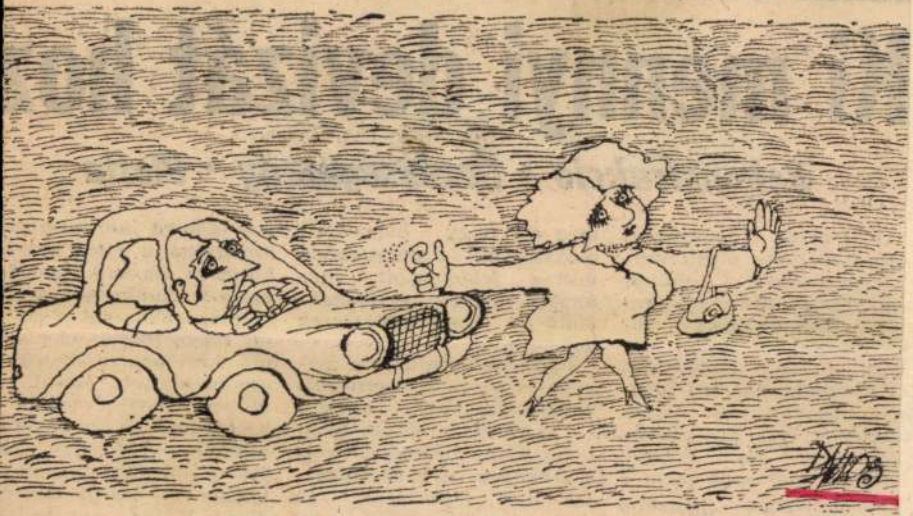

(Dallos Jenő rajza)

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. nov. 17.

4.

Dallos Jenő karikaturista

– : Sáros úton ... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. nov. 18.

Dallos Jenő, karikaturista

— Hová bújtál?

(Dallos rajza)

2 "

8

975 nov. 20

ek edzője.

— **Az első félidei bizta-**

Közismert, hogy a nagy nemzetközi tekintélyű Pa

[Dallos Jenő], karikaturista

[Név s' jelzet nélkül.]

↓

Karikatúra:

Repr

– : Parkolási gondok – Várban 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. nov. 28.

Dallos Jenő, karikaturista

MEGFORDULNI TILOS

(Dallos Jenő rajza)

tilos

4.

1976 ... 28.

Dallos Jenő, karikaturista

Szétesső szék

Biztos, ami biztos

— : 12

6.

ESTI

6. febr. 13.

Dallos Jenő, karikatúrái

SZANÁLT LAKÓNEGYED

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. febr. 13.

Dallos Jenő, karikaturista

— És máskor ne csináljon úgy, mintha lopott volna...
(Dallos Jenő rajza)

bolt 6.

1976. jan. 30.

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jan. 31.

Dallos Jenő, karikaturista

KRESZ-MAGYARÁZAT

Csúszós út

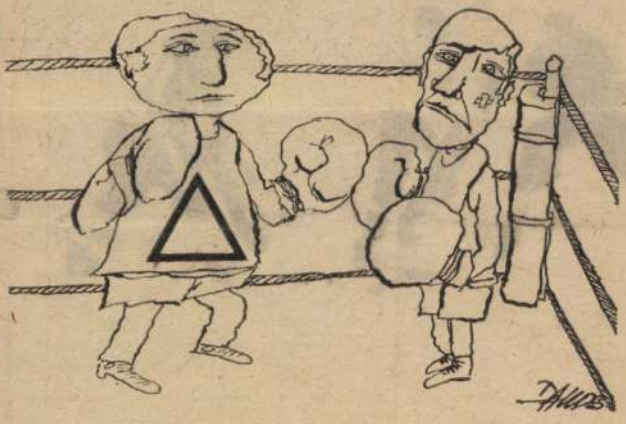

Állj! Elsőbbségadás kötelező

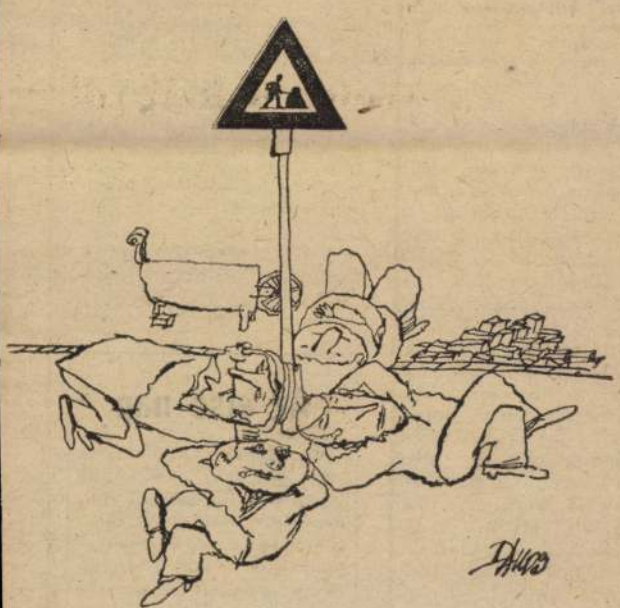

Közúton folyó munka

(Dallos Jenő rajzai)

rázat 8.

5. febr. 4.

l óta, bár a megnyitó nepség, amelyet hozzávegesen 800 millió tvző láthat, csak délután sz. (14.30.) Az Innsuckot zsúfolásig megtölturistáknál azonban még ig jelentkezik az olimai izgalom. A városban a erzog *Friedrich-strasse* sztár. Peregnek az amar és profi filmesek felvegépei, kattognak a fényépezőgépek, a rózsaszín

mát meg akarja nézni, az is 100 schillinget fizet egy ülőhelyért.

A mini magyar küldöttség éppen jégtáncban, *Regőczy Krisztina* és *Sallai András* révén mindjárt a mai rajtnál érdekelt az olimpián.

★

A havon holnap kezdődnek a nagy versenyek. *Seefeldben* a férfiak 30 ki-

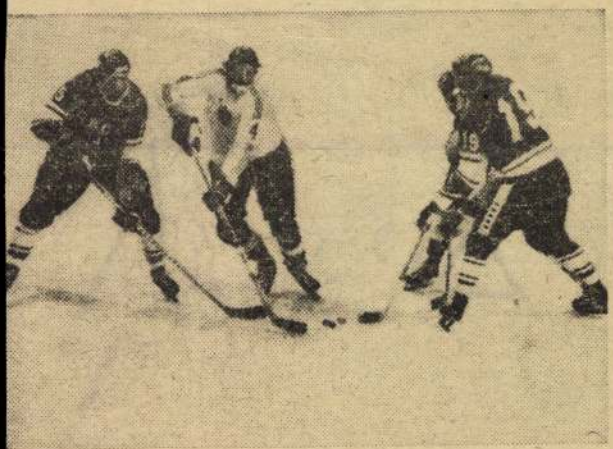

téli olimpián a jégkorongtorna selejtezőiből Lengyelország, sehszlovákia és az NSZK után Finnország és az Egyesült Államok is bejutott a hatos döntőbe. A vesztesek a 7—12. helyért tszanak. A tegnapi eredmények: Finnország—Japán 11:2, gyesült Államok—Jugoszlávia 8:4. A Szovjetunió—Ausztria érkőzés eredményét az MTI még nem közölte, de telefotón ár megkaptuk a mérkőzés egyik jelenetét bemutató képet: az sztrák Moser, a szovjet Chalupa és Bubla harca a korongért.

(MTI-telefotó)

elbing-ház rokokó cirái és a szemben levő *Gollene Dahl,* az *Arany Házető* csaknem 500 éves csilgása ejti ámulatba az legent. Azért az olimpia em hiányzik, az apró üzlek kirakataiban kakukkos rák és söröskancsók, tiroli alapok és fafaragások kött fellelhetők *a XII. téli impiára készült dísztárgyak is.* Az olimpiai hóember nemcsak azért hordja agasan répaorrát, mert ez gy hóemberhez így illik, nem azért is, mert *300 hillingbe kerül...* Téli porteszközöket kínáló üztek hatalmas betűkkel rdetik, hogy óriási árendmény, amíg a turisták felfedezik, hogy az „endmény" 20—30 százalékl magasabb árat jelent.

lométeres sífutásban, a férfi lesiklók a *Patscherkofelen,* a női gyorskorcsolyázók pedig 1500 méteren a jégstadionban döntik el az olimpiai aranyérem sorsát.

A *sífutásban* a skandináv részvevőkön kívül a szovjet futók rendkívül erősek, de

Az első nap

Ma 14.30-kor kezdődik és előreláthatóan 16.00 óráig tart a XII. téli olimpia ünnepélyes megnyitója Innsbruckban, s az ünnepélyes események után a jégkorongozókhoz hasonlóan még két sportág kezdi meg versenyeit.

17 és 22 óra között a jég-

Dallos Jenő karikatúrája

Autómarasztaló utca

— Gyerünk, emberek, mert sose lesz friss kenyér!

(Dallos Jenő rajza)

— : Autómarasztaló utca 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 febr. 6.

Dallos Jenő, karikaturista

— : HÉV-rongálók

6.

Esti Hírlap, Bp. 1976. ápr. 19.

Dallos

karikatúrista, rént vett az Entergomi
művelődési házban márc. 31-én
nyitó karikatúra kiállításon.

(kertén): Ifjú karikatúristák Entergomban
Pest megyei Hirlap, 1968. márc. 26. 4.o.

Dallos Jenő, karikaturista

Veszélyes farönkök

Akadálypálya

(Dallos Jenő rajza)

6.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. febr. 20.

Dallos Jenő, karikaturista

Veszélyes ajtók

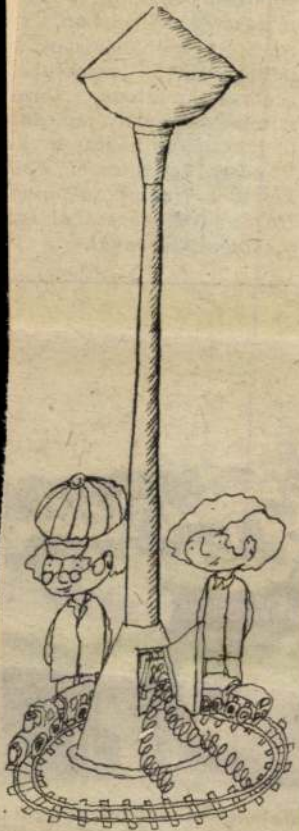

(Dallos rajza)

...elyes ajtók 6.

...RLAP, Bp. 1975. dec. 5.

04

atalom azonnal hozzákezdett
ásához Kubában. Ma már a

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 5.

Drallos Jenő karikaturista

Türelmesek vagyunk, de...

Állandóan ugrálnom kell, mert potyog a vakolat...

— »Türe

Esti

6.

15-

Dallos Jenő karikatúrája

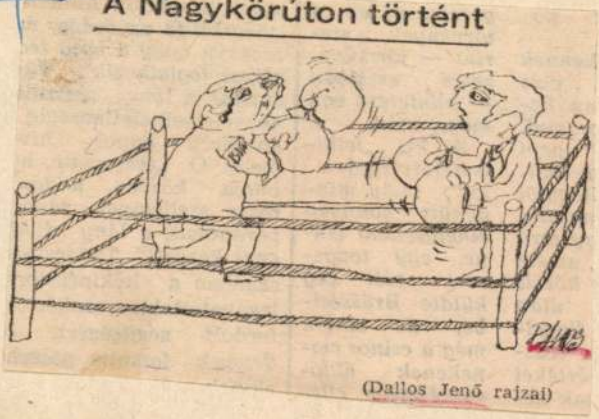

6.

– : A Nagykörúton történt

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 15.

Dallos Jenő karikatúrista

Nem mentek az üvegesek

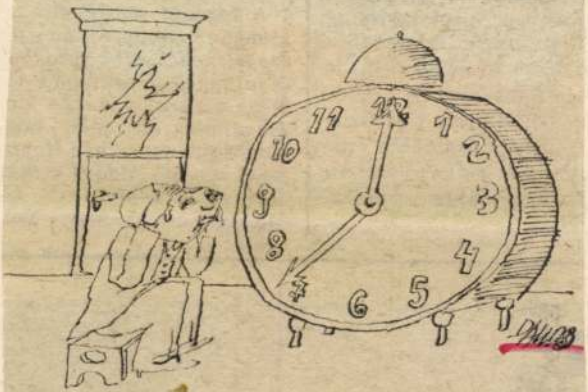

– Ezzel kell töltenem a szabadságomat...

(Dallos Jenő rajzai)

– : Nem [illegible]

6.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 22.

Dallos Jenő karikatúrája

AJÁNDÉK

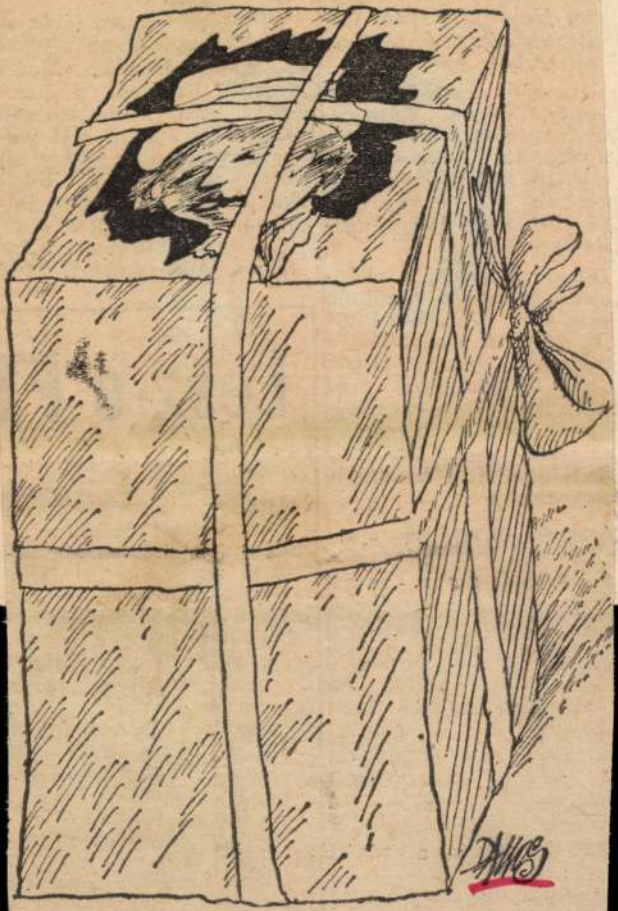

(Dallos Jenő rajza)

8.

1975. dec. 12.

Magyaro.	4	2	-	2	40-36 4
Jugoszlávia	4	1	1	2	48-51 3
Románia	4	1	-	3	53-44 2
Csehsz.	4	-	1	3	32-61 1

A zárónap műsora holnap:

Magyarország—Szovjetunió, majd NDK—Csehszlovákia, Románia—Jugoszlávia.

Előrejelzésünk a záróra:

Magyarország—Szovjetunió. Októberben 18:15-re

a *Videoton* és a *Kaposvári Rákóczi* került az elődöntőbe. Holnap az Egressy úti Postás-pályán a *Ferencváros—Videoton*, a népligeti FTC-pályán az *Újpesti Dózsa—Kaposvári Rákóczi* találkozókra kerül sor, 13 órai kezdettel.

— *Hat olyan fiatalt vettem be legutóbb a küzdelembe, akit még az FTC hívei is kevéssé ismernek* — mondta *Dalnoki Jenő*, a Ferencváros edzője. — *Gi-*

[Dallos Jenő], karikaturista

[Név és jelzet nélkül.]

— Hol él maga, hogy tantuszt kér . . .

— Tantusz ta

ESTI HIRLAP

Dallos Jenő, Karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

lók 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 23.

Dallos Jenő, karikaturista

8.

ESTI HIRLAP,
Bp. 1975. dec. 28.

Dallos Jenő karikaturista

DEFICITES VÁLLALAT

(Dallos Jenő rajza)

gozok általános iskolájat és gimnáziumát. Így

megteremtették a felnőttoktatási központ bázisát, amely a magasabb színvonalú tanítást segíti.

A programok közül néhány: *rendhagyó irodalmi órák*, politikai vitakörök, szellemi

Szekszárd, városközpont. san fejlődő város. A váro lakóházak, olyanok, mint ható sokemeletes épület. és különféle szolgált

Dallos Jenő, karikatúrista

ABSZOLÚT ZÖLD ÉK

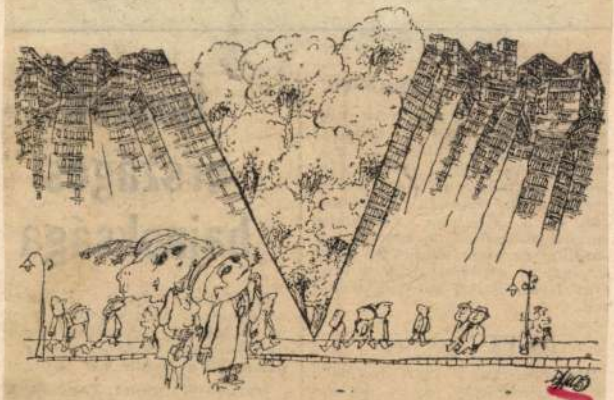

(Dallos Jenő rajza)

8.

—: Abszolút zöld ék

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 5.

Dallos Jenő, karikaturista

— : A világtól elzárva 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 13.

Dallos Jenő, karikatúrája

Megálló kerestetik

(Dallos Jenő rajza)

—: Megálló kerestetik 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 23.

Dallos Jenő karikaturista

— : Ben 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 27

Dallos Jenő karikaturista

—: Kötelező vagy nem?

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 6.

Dallos Jenő karikaturista

— Se műsor, se pénz

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 10.

Dallos Jenő, karikatúrái

Nevetséges?

Egyszerűsített ügyintézés

(Dallos Jenő rajza)

— Nevetséges?

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 13.

Dallos Jenő, karikaturista

Vigyázat, üvegcserép

— Ezen az útszakaszon csak gólyalábbal közlekedhetünk...

6.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. aug. 17.

Dallos Jenő, Karikaturista

FARONGÁLÓ

— Mit háborog? Nem látja, hogy visszakötöztem?

(Dallos Jenő rajza)

Dallos Jenő, karikaturista

„Emlékszoba" — IKV-módra

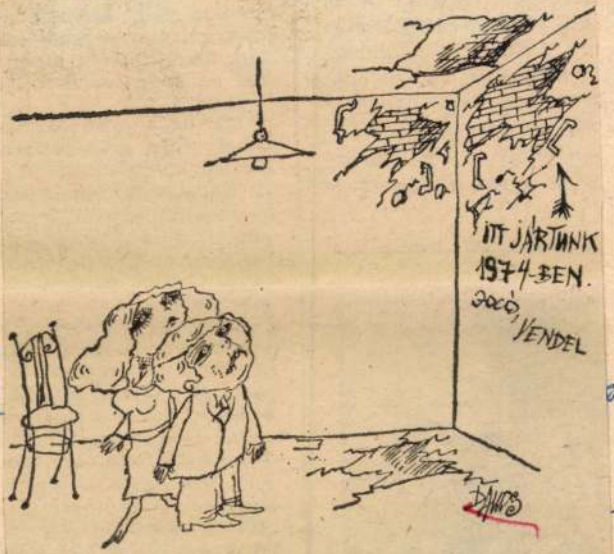

(Dallos Jenő rajza)

ESTI

6.

v. 8.

va Chilére.

Dallos Jenő, karikaturista

Elveszett az ágynemű és a kárigény

Reklamációs körforgás

(Dallos Jenő rajza)

–: Elves … igény 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 jún. 18.

Dallos Jenő karikaturista

Újszerű IBUSZ-túra

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 22.

Dallos Jenő, karikaturista

Vigyázz, ha jön a labda

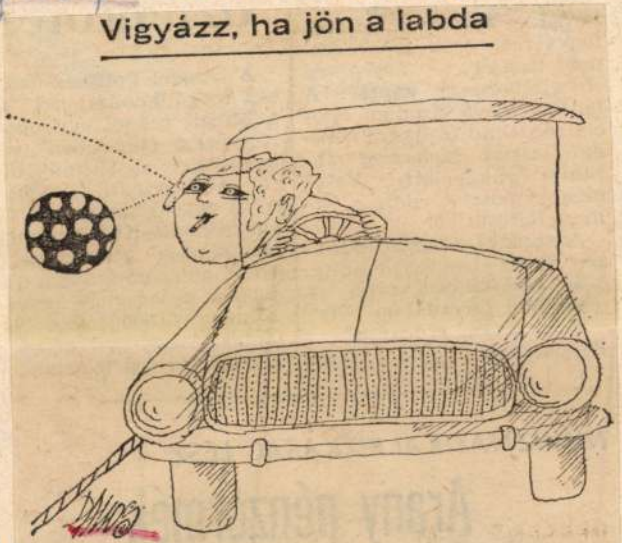

— Visszafejelem, mert még kiszalad érte egy gyerek...

(Dallos Jenő rajza)

— : Vigy

6.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1976. aug. 10.

Dallos Jenő, Karikaturista

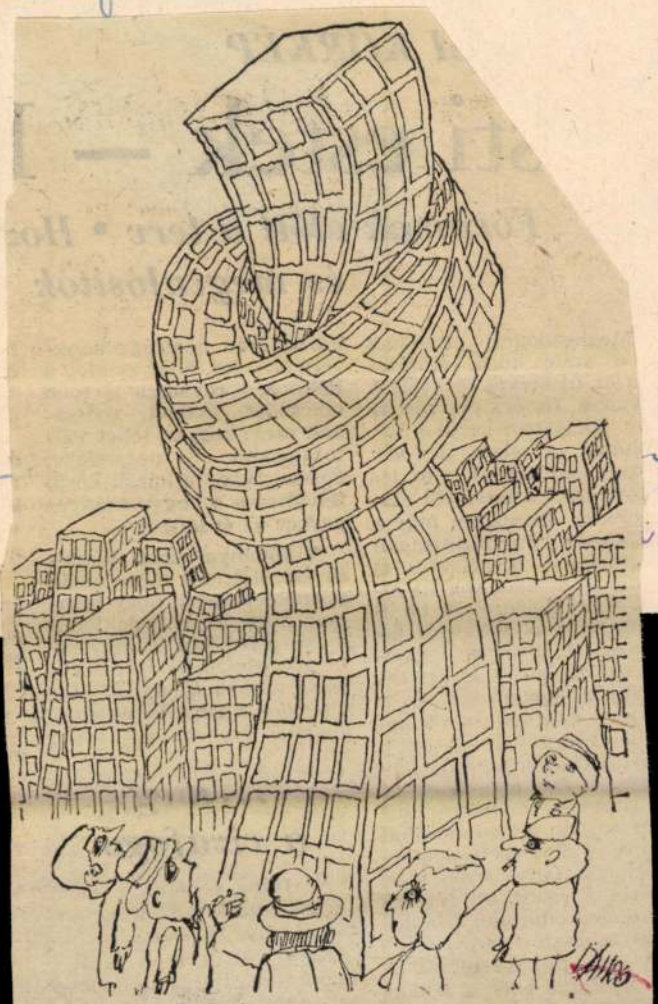

— Most már tudom miért van ott a csomó. A vízvezetéket kellett volna még beszerelnünk...

(Dallos Jenő rajza)

um volt a kőbányai takozó is, amelyet Csepe- és másutt sok új taskozás követ.

Van-e mód ezekben a heben még változtatni a sszú idő óta készülő ter-n? Lehet-e még bármely vaslatnak is hatása, hi-n a főbb elgondolásokat r a múlt évben megtár-alták a városatyák, s az zág jóváhagyott ötéves ve meghatározza a buda-sti fejlesztést is.

A válasz egyértelmű. A vezésnek ebben a szaka-ban is hasznos, sőt: a yes döntés, majd az dményes megvalósítás ngedhetetlen feltétele a

a várospolitika iránt, hanem a beleszólás jogán kívül *mind többen kívánnak élni a tettben megnyilvánuló támogatás jogával is.*

... meg a vizafogó

A Duna védelmére sok fontos intézkedést határoztak el a fővárosban.

Nem túlzás, hogy a folyam teremtette Budapestet. Az itt lakók évezredek óta isszák vizét, eszik ha-

Dallos Jenő, Karikaturista

Régi nóta üvegügyben

— Olvastam. De az üvegeit vigye máshová!
(Dallos Jenő rajza)

6.

ESTI

12.

Dallos Jenő karikatúrája

Alul, felül nyitott ház

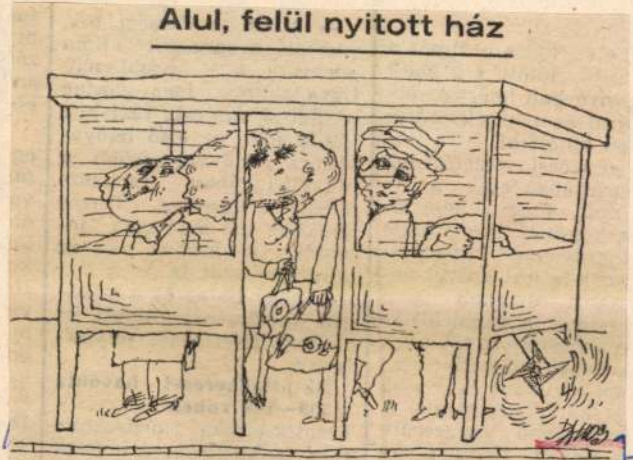

— Isteni ez a huzat, Apuci...

(Dallos Jenő rajza)

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. márc. 19.

Dallos [Imre], Karikaturista

Gombok

— Hogy került ennyi gomblyuk az ágynemümre?

— : Gombok

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. febr. 24.

Dallos Jenő, karikaturista

BKV maratoni – veszélyekkel

Moszkva téri akadálypálya

(Dallos Jenő rajzai)

–, BKV maratoni — veszélyekkel 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1976 febr. 24.

Dallos Jenő, Karikaturista

— Illi

6.

FSTI HIRLAP Bp. 1976 febr. 27.

Dallos János karikaturista

Mozgó szék a moziban

Így biztonságos

– : Mozgó szék – – . 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. febr. 27.

Dallos Imre, karikaturista

—: Kabátkaland 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 4.

Dallos Jenő karikatúrista

– : A döntés méltánytalan

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 7.

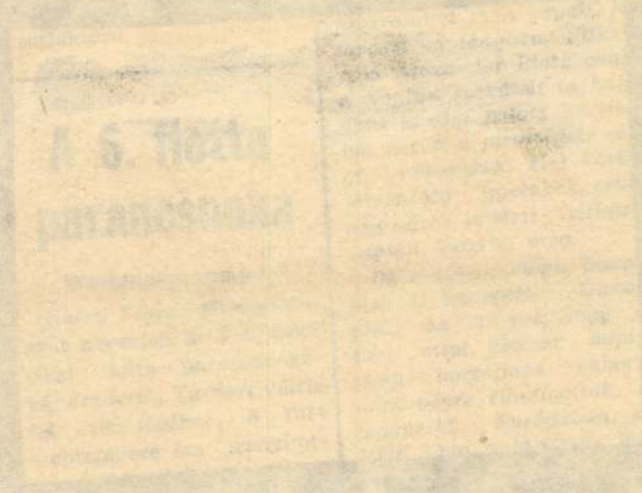

Dallos Jenő karikaturista

Rajz:

Kép

– : Kép szöveg nélkül 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. márc. 3.

Dallos Ferenc, festő

L.: Dallos Lívia

— o Tárlatok

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 12.

Dallos Jenő, karikatúrista

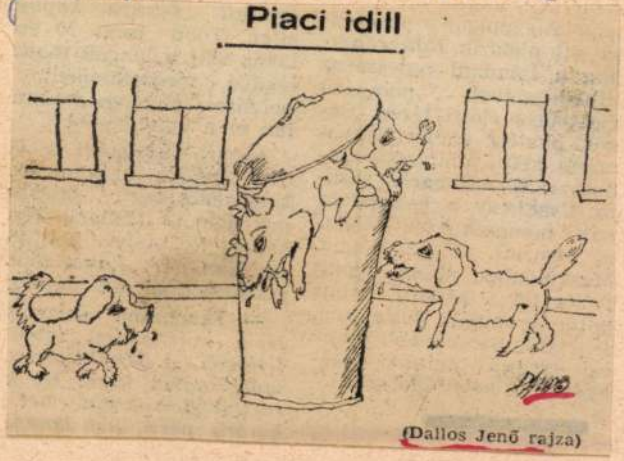

– Piaci idill

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 11.

Dallos Jenő, karikaturista

Miért ajánlott?

(Dallos Jenő rajza)

— : Mi

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 15... náj. 21.

Dallos Jenő, karikaturista

ASZFALTRAJZ

— Eső után ezeken a helyeken szokott megállni a víz..
(Dallos Jenő rajza)

— : Aszfaltrajz

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 25. JP

Dallos Jenő, karikaturista

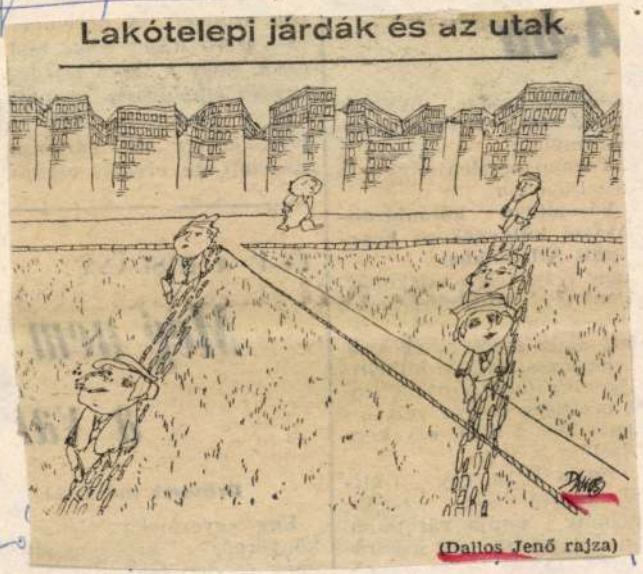

– : karikatúra

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 28.

Dallos Jenő, Karikaturista

Neonra néző ablak

Így sem elviselhető...

(Dallos Jenő rajza)

6.

EST! HIRLAP, Bp. 1970. aug. 2.

Dallos Jenő karikatúrája

6.

– Ki törődik velem...

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 9

Dallos Jenő, Karikatúrista

6.

—: Üröm az örömben

EST I HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 9.

Dallos Jenő, grafikus

— T

6.

ESTI HIRLAP. Bp. 1976. ápr. 13.

Dallos Jenő karikatúrista

6.

—: Leülnének

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 16.

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

6.

ES

ápr. 27

Dallos Jenő.
grafikus, akinek rajzai gyakran jelen-
nek meg lapunk hasábjain, szép nemzet-
közi sikert ért el. A szerajevóban megren-
dezett 1. nemzetközi karikatúra kiállításon
első díjat, míg az olaszországi Bordighe-
rában, a XXV. Nemzetközi karikatúrakiálli-
tásan Ezüstdatolya-díjat nyert.

Magyar Hirlap 1972/265 13old.

Dallos Jenő

karikaturista első díjat nyert Novi-Sadon, a vadászat témában megrendezett második nemzetközi karikaturabiennálén.

Magyar Hírlap 1972/303 Sold.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 5
MAGYAR PAPÍRIPAR

Dallos Jenő
1021

Dallos Jenő karikatúrái — az „Új Írás"-ban

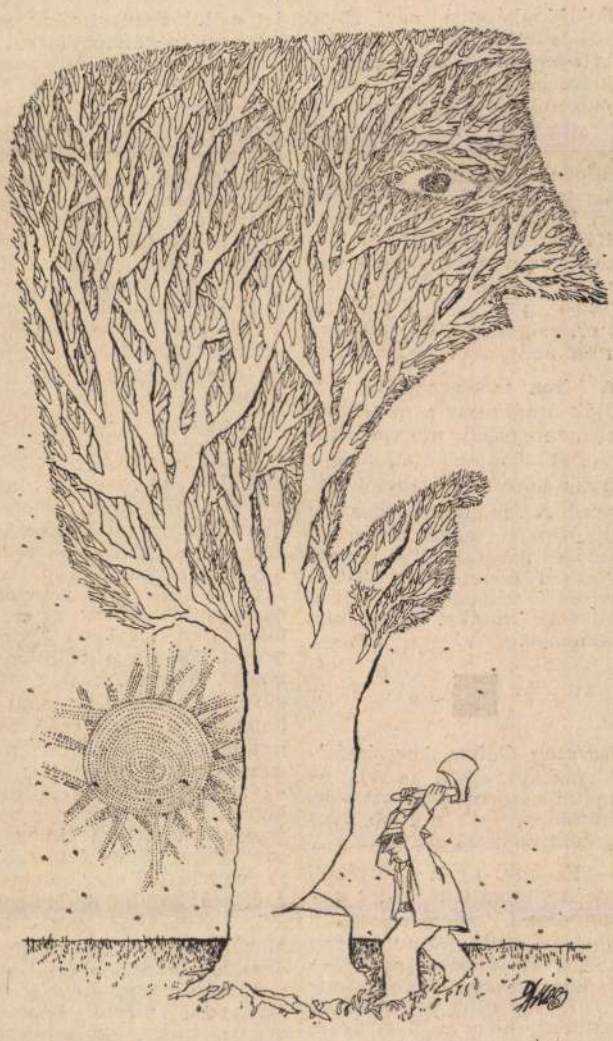

Az „Új Írás" című irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat augusztusi számában bemutatja Dallos Jenő karikatúráit. Dallos Jenő, a Magyar Papír-nak is küldi lapszámról lapszámra szellemes és a kifejezőeszközeiben rendkívül eredeti rajzait, lapunk indulása óta. Örömmel idézzük Juhász Ferenc méltatását az „Új Írás"-ból:

Nem emlékszem az időre, nem, nem a jéglapokként föltorlódó, jéghabos, dértajtékos múlt-idő fehér gyászától, de szívem gyásszal és őrjöngéssel örvénylő tajtékzása szégyenében, mondom, nem tudom, mikor láttam Dallos Jenő *végzetes* és komoran szálkás, koromcérnavonal-csipkés iróniarajzait, feketén szikrázó, burjánzó és negatív gyásszal fehérlő humorrajzröplapjait, de szenvedett és szenvedő szívem belefájdult. Belefájdult vagy belecsikordult, mint kőmalom kőcsipke-fogaskerekei a kő-találkozásban, kőcsipke-érintkezésben, kő-nemiségben? Íme, az eszméletvacogtatóan tudatos nagy tehetség, mosolyogtam fehér halállal, létemmel szemfödőbe csavarodottan. S azóta figyelem, és rajzait *olvasva*, látom szigorú töprengése szálkás és gyökérszövedék-gubancos, keserű és megtisztító humor-látomásait, ahogy szálkásan és szivacsosan tépi le magáról és a kődobozok füstölgő, szívelevenséget nem-ismerő, dögpárás burjánzásáról a *nem-lehet*-et, mindig a megtisztulást keresve, a kő, a füst, a növény, a lánc, a semmi elburjánzó szörny-tenyészetéből! A fényt, a szabadságot, a fölszabadulást, az emberit, azt az emberit, amely létével az ember szerelme. Mert Dallos Jenő a megtisztulás felé tör rajz-tollával! Megváltását keresi az esendő embernek, akinek létére ráhömpölygött rejtelmesen a hamis tér és a hamis idő, a hazug tér és a hazug idő, a civilizációs átok-szerelem és a technika mai szerelmes, rabságot kilélegző halálos szép szerelme.

A kiállításon 106 üzem 326

papírgyártásu

Tulajdonképpen egy rövid hír is lehetett volna: 1974. június 7-én parafálták a magyar—jugoszláv cellulózipari együttműködési szerződést. S folytathatnánk is a mondatot a hírek tömörségére törekvő megfogalmazásában: a szerződést magyar részről a Papíripari Vállalat, a LIGNIMPEX, a Külkereskedelmi Bank illetékes képviselői, jugoszláv részről pedig a Videm—Krskó-i papírgyár, a Generál Motor, valamint a Vojvodinska Banka képviselői parafálták.

A hírek azonban soha nem tudják átadni azt a mérhetetlen mennyiségű munkát, fáradozást, előkészületet, ami a bennük jelzett eseményt létrehozta. A magyar—jugoszláv cellulózipari együttműködési szerződés parafálása is, melyet rövidesen követ a szerződéstervezet végleges aláírása, több éves munka, előkészület eredménye.

Karczag Gábor, kereskedelmi igazgató egyik tanúja és nem utolsósorban szervezője, munkatársa volt e több éves folyamat előkészítésének.

— Ez egy olyan történet, hogy ne mondjam azt, egy olyan sztori, melyet nagyon sok ágból kell összefonni — mondja, majd hozzáteszi: — Épp úgy, ahogy a kötelet fonják. De kezdjük a legelején. Köztudott, hogy a papírgyártáshoz szükséges cellulózforrások az egész világon, s így Magyarországon is, sőt, nálunk még fokozottabban, szűkülőben vannak. S ezt nemcsak a cellulóz világpiaci árának a rendkívüli növekedése jelzi, de a cellulóznyersanyag erdők fogyatkozása is. Különösen így van ez hazánkban, ahol jelenleg két gyárban, Csepelen — itt fából —, s Dunaújvárosban — itt pedig szalmából — állítunk elő cellulózt. A csepeli cellulózgyár berendezése ma már elavult, nemcsak technológiájában — ezt jelzik a gyakori meghibásodások, a főzők megrepedései stb. —, de a környezetvédelmi előírások szerint is, melyek ma már elavulttá teszik a klasszikus szulfit — kálciumszulfitos — cellulózgyártó eljárást. Ez ugyanis nagymértékben szennyezi mind a levegőt, mind a vizet. Épp ezért ezek a berendezések ma már világszerte halálra vannak ítélve, s bizonyos országokban, Finnországban, s az NSZK-ban például ilyen gyárakat már nem telepítenek.

A csepeli cellulózgyár leállítási is testközelben van, hiszen környezetszennyező kéndioxidjának egyedül csak a közeli szőlős és gyümölcsös gazdák örülhettek, akik állítólag így megspórolhatták a permetezést. A papírgyárhoz egyre közeledő lakótelep toronyházainak lakói azonban nem fognak örülni a fura „istenáldásnak". A Duna halairól nem is beszélve, se a halászokról. Hiszen a cellulózgyár szennyvize, szennylúgja egyike a legvízszennyezőbb anyagoknak. Épp ezért számolnunk kell azzal, hogy a Csepeli Papírgyár Cellulózüzeme egy bizonyos időn belül leáll.

jet cellulózimportunkat az államközi megállapodásban rögzített állami kontingensként kapjuk. Ez valamikor évi 5 ezer tonna cellulóz importálásával indult, s az évek folyamán növekedett erre a mennyiségre. Mivel a tervegyeztetések során kiderült, hogy ez a mennyiség tovább már a szovjet fél részéről mint hosszúlejáratú állami kontingens, nem növelhető, a cellulóz biztosítására (figyelembe véve a Csepeli Cellgyár távlati leállását is) különböző új lehetőségeket kellett keresnünk.

— Melyek voltak ezek?

— Több út állt rendelkezésünkre, nevezetesen: a hazai cellulózgyártás fejlesztése hazai favagyon felhasználásával; a hazai favagyon felhasználásán alapuló cellulózgyártás fejlesztése nemzetközi együttműködésben; és a harmadik: a hazai favagyon exportja, illetve a cellulóz importja. Az első út, úgy tűnt egyelőre számunkra nem járható, mivel ahogy azt a Könnyűipari Tervező Iroda tanulmányaiban kimutatta: egy új, mondjuk 150 ezer tonna kapacitású cellulózgyár telepítése számunkra jelenleg nem gazdaságos. Egy kétszer ekkora, vagyis 300 ezer tonnás kapacitású kombinát telepítése már gazdaságos lenne, ám a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium által készíttett tanulmány, mely a hazai favagyont mérte fel, arról győzte meg a szakembereket, hogy egy ilyen hatalmas üzem telepítésére a most rendelkezésre álló favagyon nem ad lehetőséget. Legalábbis 1985-ig még nem!

Éppen ezért tervhivatali, minisztériumi és vállalati szinten, továbbá a KGST Vegyipari Állandó Bizottsága keretében működő Cellulóz- és Papíripari Munkacsoport ülésén tárgyalásokat kezdeményeztünk a szomszédos országokkal, hogy közös fabázisra létesítsünk cellulózgyárat. Csupán a Lengyel Népköztársasággal és a Román Szocialista Köztársaság részéről mutatkozott hajlandóság az együttműködésre, ám mégsem számíthattunk olyan ajánlatra, amely kedvezően oldotta volna meg. Jugoszláv részről viszont határozott érdeklődést mutattak az együttműködésre. S itt most tegyünk megint egy kis kitérőt.

— Vagyis térjünk át a „szteri" egy korábbi ágára?

— Pontosan. A történet most az ötvenes évek elejére megy vissza. Köztudott, hogy hazánk erdősültségi foka rendkívül alacsony, még Európai viszonylatban is. Éppen ezért még az ötvenes években átfogó népgazdasági program készült erdősültségünk növelésére. Ez volt a cellulóz-nyárfatási program, vagyis ekkora nagy volumenű lombosfa-, elsősorban a gyorsan növekvő nyárfaerdők telepítésébe kezdtünk. Az is előnyös volt ebben a programban, hogy főleg az árterületeket nyárfásítottuk. A munkát a Vízügyi Hivatal és az Állami Erdőgazdaságok végezték, s a nyárfásítási programot a kormány milliókkal szubvencionálta, arra gondolva, még annak idején, hogy a 60-as

Dallos Jenő karikaturista

a XX. kerületben, a Pesterzsébeti Múzeumban nyílt meg kiállítása a Ludas Matyi karikaturistájának, aki a szarajevói I. Nemzetközi Karikatúra Kiállítás első díját nyerte.

Lasanci Miklós: Fővárosi kiállításokon.
Pestmegyei Hírlap, 1974. márc. 13.

1021 Dallos Gerő

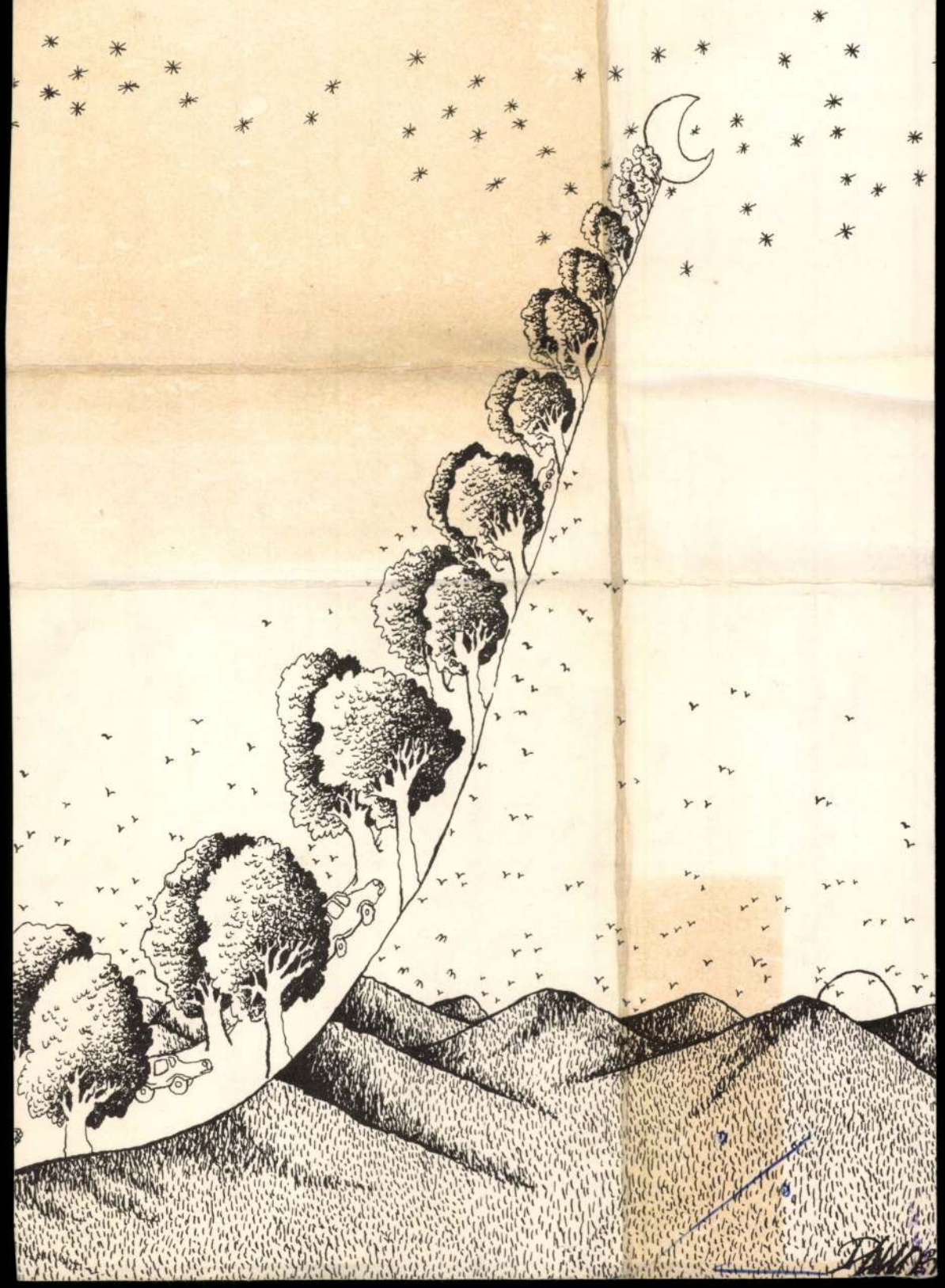

ÁRA 8 FORINT

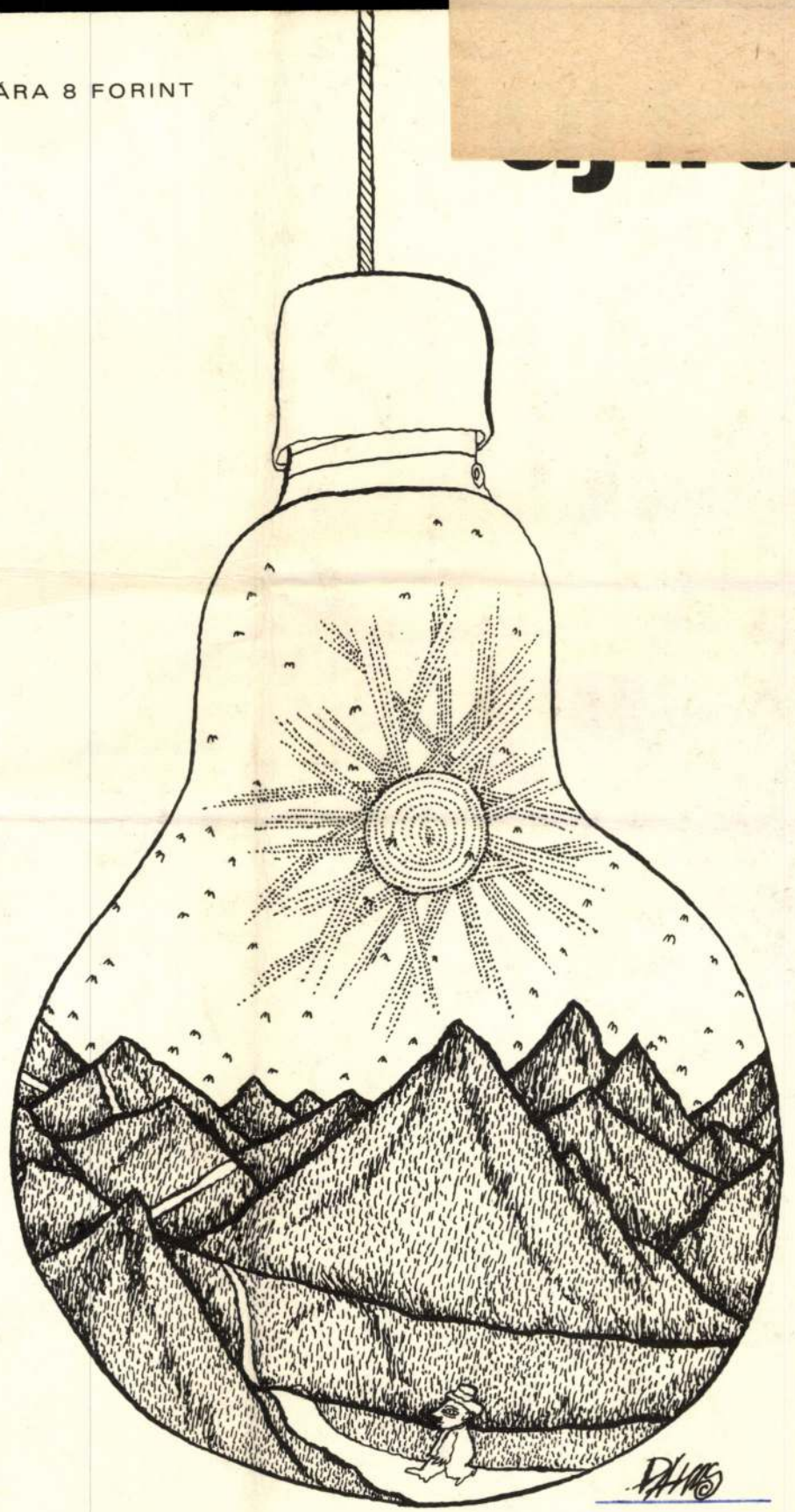

Dallos Géza

1021

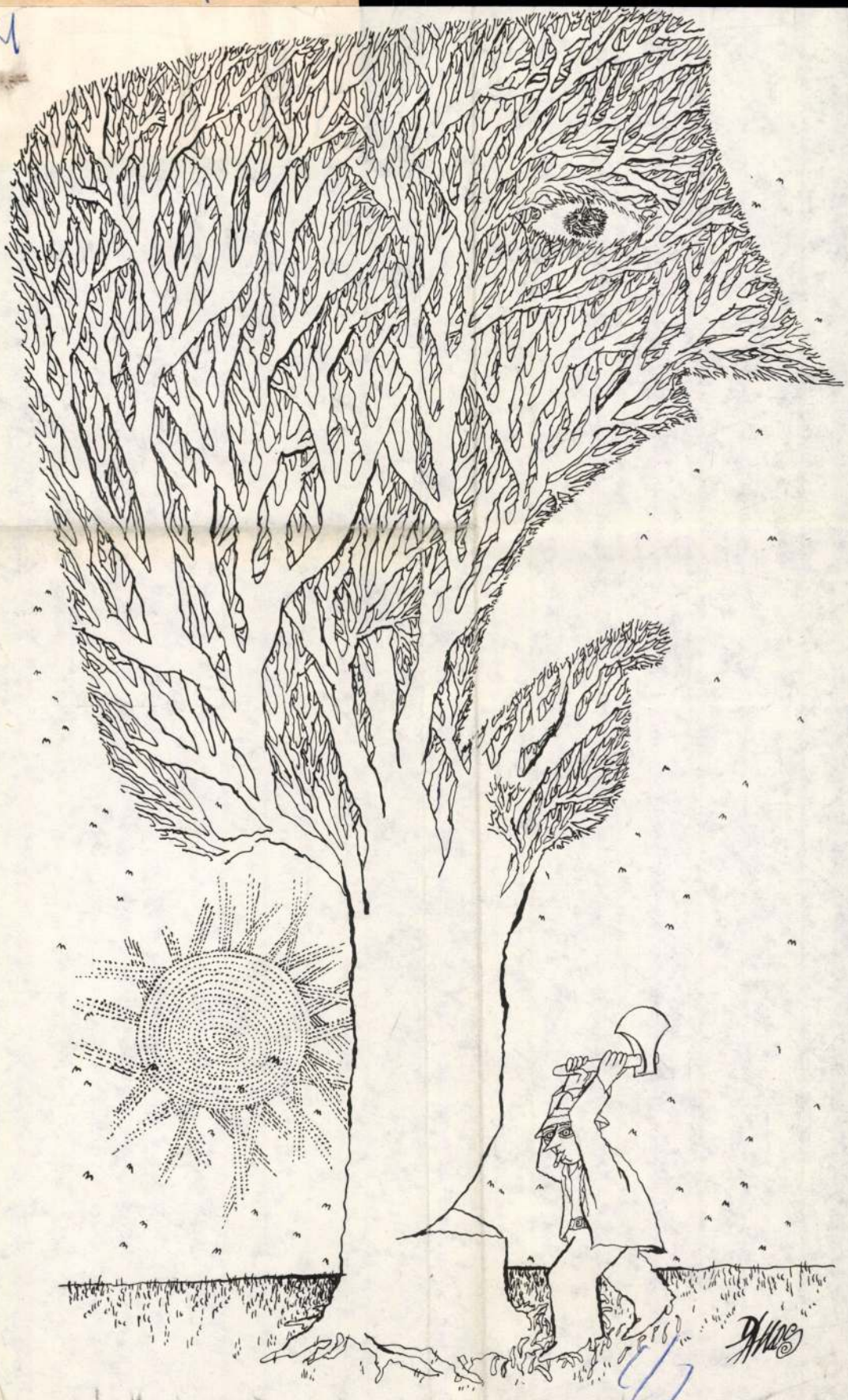

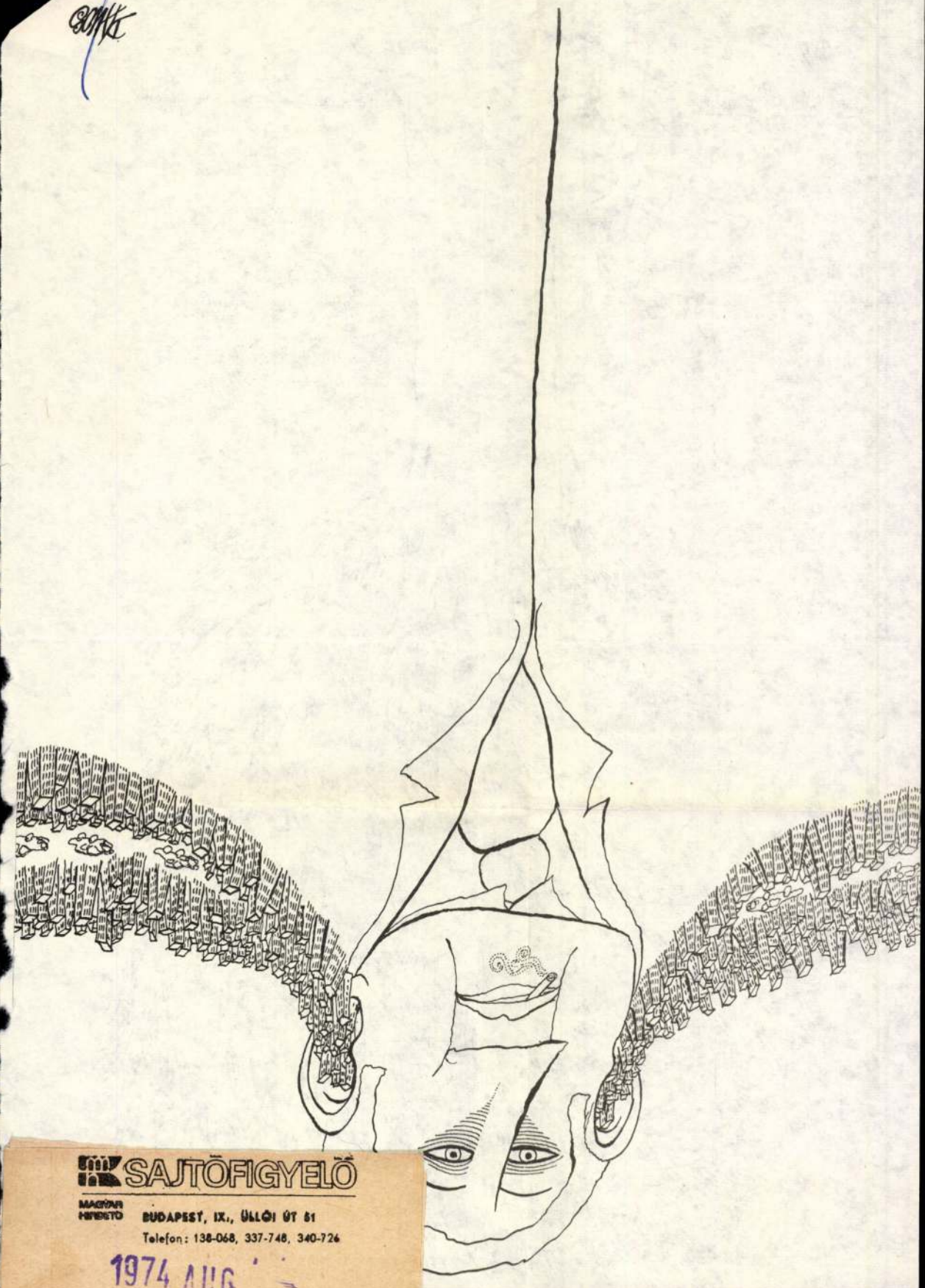

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 AUG

ÚJ ÍRÁS
Budapest

Dallos Jenő
karikaturista

1974. március 16. Televizió 18,10 /11/ KGyné

Képes krónika

- A Pesterzsébeti Múzeumban március 24-ig Dallos Jenő karikaturista munkáit tekinthetik meg az érdeklődők.

1021 Dallos Jenő

Nem emlékszem az időre, nem, nem a jéglapokként föltorlódó, jéghabos, dértajtékos múlt-idő fehér gyászától, de szívem gyásszal és őrjöngéssel örvénylő tajtékzása szégyenében, mondom, nem tudom mikor láttam Dallos Jenő *végzetes* és komoran szálkás, koromcérnavonalcsipkés irónia-rajzait, feketén szikrázó, burjánzó és negatív gyásszal fehérlő humor-rajzröplapjait, de szenvedett és szenvedtető szívem belefájdult. Belefájdult, vagy belecsikordult, mint kőmalom kőcsipke-fogaskerekei a kő-találkozásban, kőcsipke-érintkezésben, kő-nemiségben? Íme, az eszmélet-vacogtatóan tudatos nagy tehetség, mosolyogtam fehér halállal, létemmel szemfödőbe csavarodottan. S azóta figyelem és rajzait *olvasva* látom szigorú töprengése szálkás és gyökérszövedék-gubancos, keserű és megtisztító humor-látomásait, ahogy szálkásan és szivacsosan tépi le magáról és a kődobozok füstölgő, szív-elevenséget nem-ismerő, dögpárás burjánzásáról a *nem-lehet-et*, mindíg a megtisztulást keresve, mindíg a fényt keresve, mindíg a *kigubancolódást* keresve, a kő, a füst, a növény, a lánc, a semmi elburjánzó szörny-tenyészetéből! A fényt, a szabadságot, a fölszabadulást, az emberit, azt az emberit, amely létével az ember szerelme. Mert Dallos Jenő a megtisztulás felé tör rajz-tollával! Megváltását keresi az esendő embernek, akinek létére ráhömpölygött rejtelmesen a hamis tér és a hamis idő, a hazúg tér és a hazúg idő, a civilizációs átok-szerelem és a technika mai szerelmes, rabságot-kiléleqző halálos szép szerelme.

Juhász Ferenc

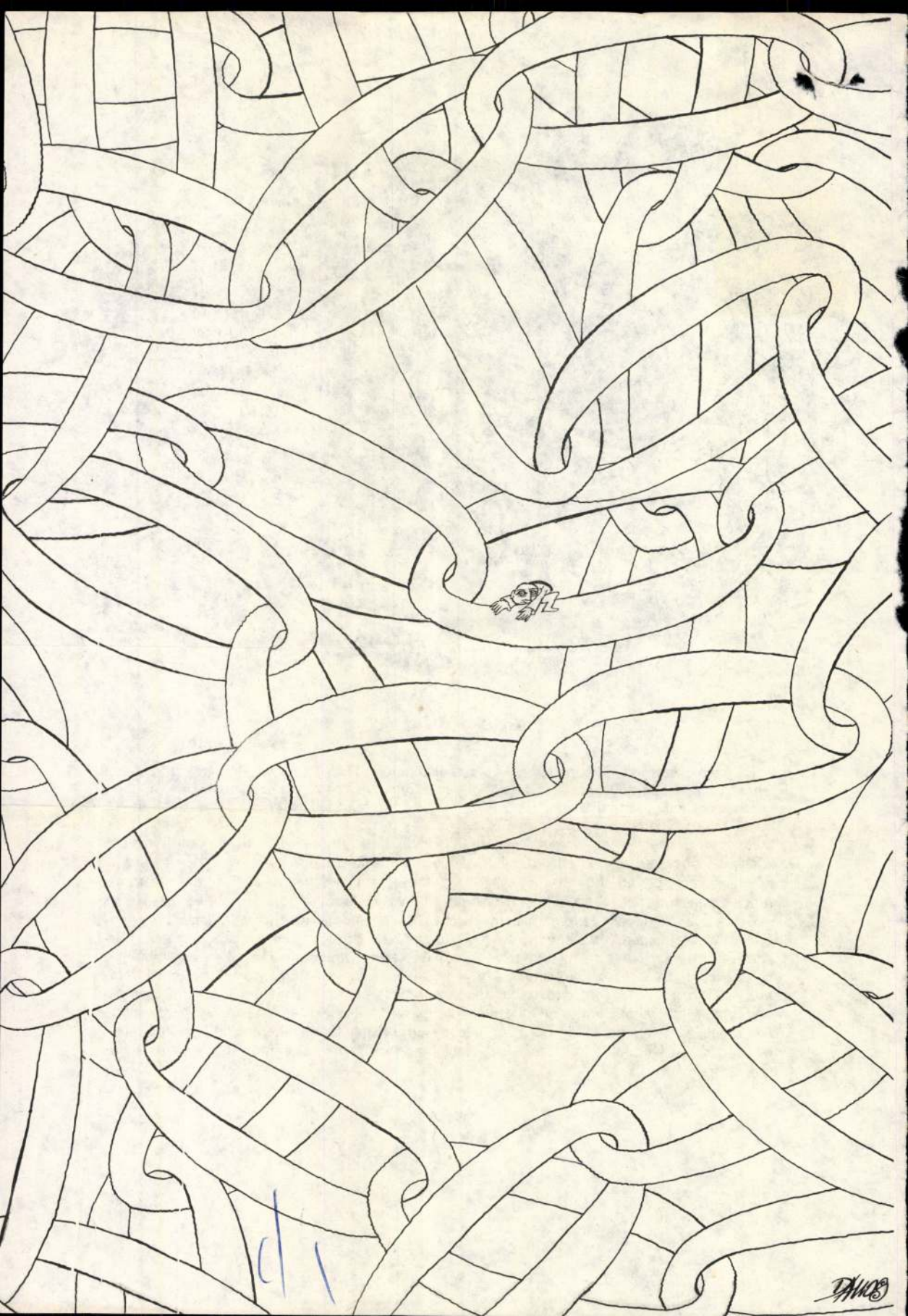

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DAILY NEWS

1974 MÁR 9

Jenő Dallos

1021

Cartoonist's telling points

A striking exhibition of telling cartoons by Jenő Dallos, noted caricaturist of the Budapest humour journal Ludas Matyi, opened in Budapest's Pesterzsébet Museum Thursday.

Member of the younger generation of Hungarian caricaturists, Jenő Dallos chose Man and Nature as central themes of his work, rendered in individual style. Sensitively reacting to the pressing issues of our age, his humour is not self-seeking but sets one thinking.

Jenő Dallos has an impressive international record. In 1969, he won 2nd prize at an international cartoon exhibition in Moscow. A year later, he was awarded third prize at the Montreal world show of cartoonists, while in 1972 he won various prizes at international shows, including those of Novi Sad and Sarajevo in Yugoslavia, and Bordighera in Italy.

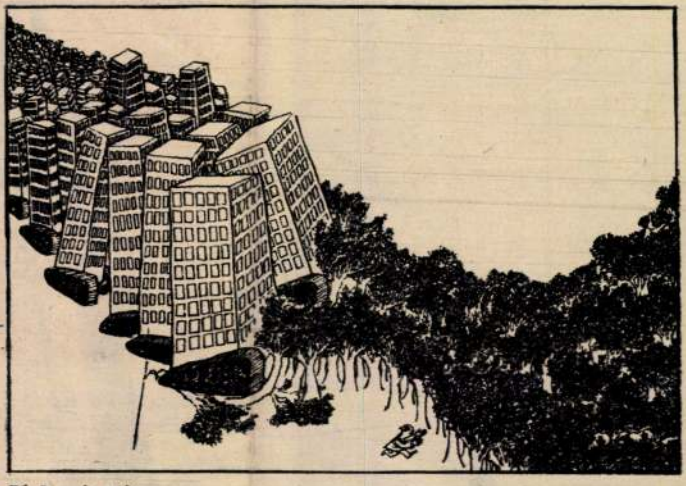

Urbanization

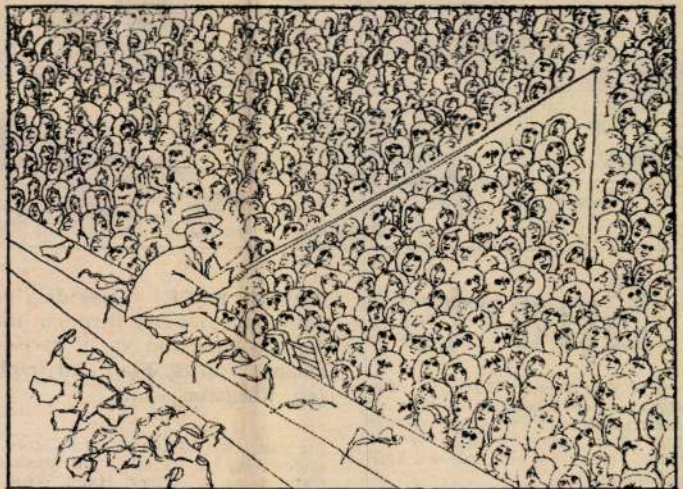

Angling

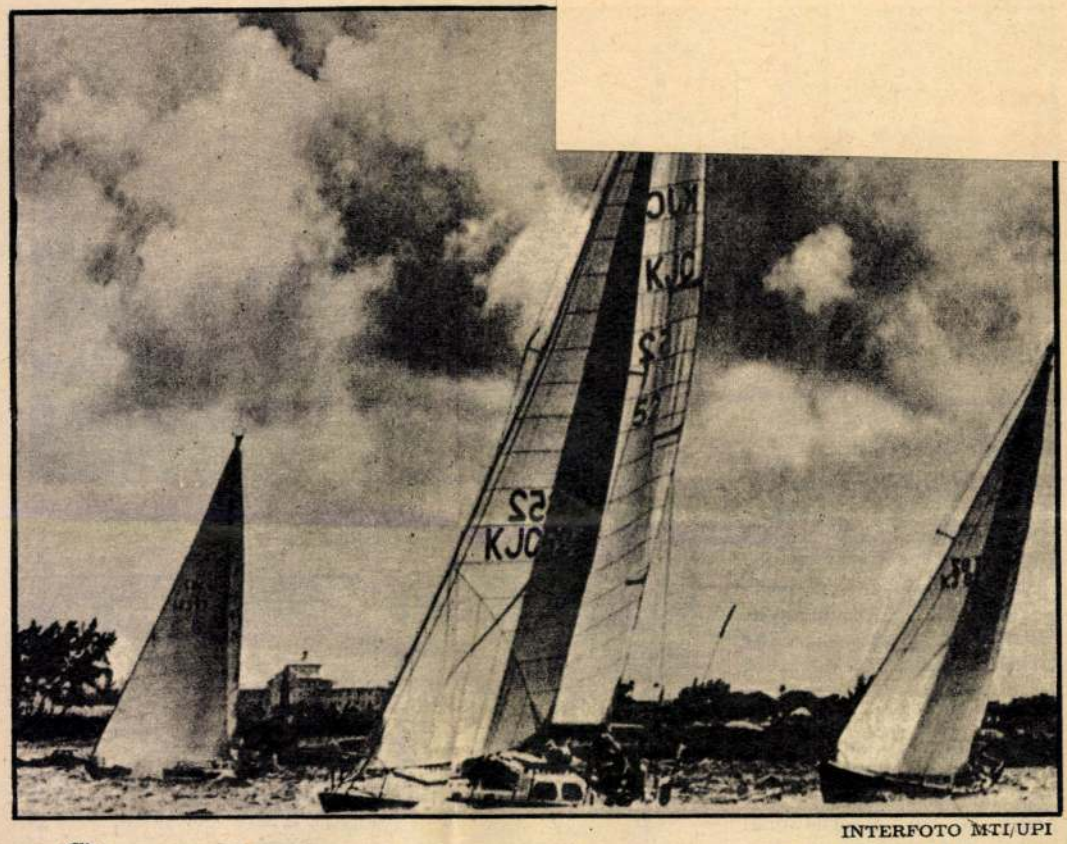

INTERFOTO MTI/UPI

YACHT RACE: "Querida", run by Roy Foster of Kingston, Jamaica, ploughs through the water after the start of the Nassau-Kingston yacht race. Other boats are "Flame," James Doane, Naples, Fla., and (right) "Callalou", Mrs. Susan Dutton, Kingston

Sports

SKIING: Vysoke Tatry/Czechoslovakia — Monika Kaserer of Austria won a women's World Ski Cup giant slalom event here Friday in one minute 18.57 seconds.

Another Austrian, Annemarie Proell-Moser, was second in 1:18.96 and Switzerland's Lise-Marie Morerod was third in for the two heats in 91.51, followed by 2. Paolo Dechiesa, Italy, 91.54, 3. Alfred Hagn, West Germany, 91.99.

The special slalom consisted of two heats over 414 metres with 55 gates each.

string of victories to take a 4-1 lead in the third set, Taróczy served out for the match.

Third-seeded Nikki Pilic of Yugoslavia defeated Jan Pisecky of Czechoslovakia 6-7, 6-1, 6-1 and Georges Goven of [illegible] marched past Pat Cramer

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

Dallos Jenő

1973 MÁR 19

1021

(Dallos Jenő rajza)

dolgoztak ki. T
hogy a több mu
zel is járjon. A
hetőséget ado
számára, hogy
— az erre a cé
lomkeretből —

Kartonedény

A Polarpak modern finn gyár, amely kartonból és műanyagból gyárt egyszeri használatra szánt edényeket és göngyölegeket. Az egyszeri használatra szánt Polarpak-edényekkel könnyedséget és időmegtakarítást érünk el a nagyüzemi konyhákon. a tömegélelmezésnél és a háztartásokban. Az egyszeri használatra szánt edények és csomagolások használata egyszerű, megsemmisítésük könnyű.

LOMBOS FÁK

A Papíripari Vállalat Kutató- és Fejlesztőintézetében azt vizsgálják, hogy a hazai lombos fafajták alkalmasak-e félcellulóz előállítására, valamint, hogy miképpen kell meghatározni a technológiai jellemzőket ahhoz, hogy meghatározott hozamú terméket állítsanak elő.

ENERGIAEXPORT

Európa legnagyobb villamosenergia exportőre a Szovjetunió. A Norvégiába, Finnországba, Lengyelországba, NDK-ba, Csehszlovákiába, Magyarországra, Bulgáriába és más országokba irányuló energiakivitel 1975-re eléri a 12 milliárd kilowattórát.

az eltöltött üdülési napok sz
ma 18 944 volt. Az egy üdü
tetési napra eső dolgozói té
tés 18 forint 70 fillér, a r
szesedési alap terhére törté
vállalati támogatás összege
forint 20. Tekintettel ar
hogy üdülőink egy része cs
pán szállást biztosít, s ellát
sukról az üdülők maguk go
doskodnak, a fenntartási kö
ségek és a terhek túlzott
magasak. SZOT-üdültetésb
1037 dolgozó részesült.

Az egyéb juttatások (mu
karuha, védőruha, védőé
védőital, szappan és törülkö
stb.) összege 9 millió 298 e
forint volt. Ez az összeg 36
kal haladta meg az 1971. é
A dolgozók lakásépítésén
támogatására 1972-ben 7 m
lió 749 ezer forintot fordíte
tunk.

Így a béren és a nyeresé
részesedésen kívül az 1972-b
adott juttatások és kölcsön
együttes összege 43 millió 3
ezer forint, amely egy dolg
zóra átszámítva 3 ezer 50 f
rintnyi összeget jelent.

Ezek után a vezérigazgat
beszámoló jelentés a kollekt
szerződés fegyelmi és any
gi felelősség szabályait
azok betartását ismertet
Hasonlóan 1971-hez, újra fe
hívta a figyelmet arra, hog
az azonos vagy hasonló tén
állások mellett a fegyelmi h
tározatokban még mindig ne
azonos a mérce. Ez azt bizo
nyítja, hogy a fegyelmi jog
kört gyakorló

Dallos Jenő

a Ludas Matyi karikaturistája nyerte a marosticai nemzetközi karikaturakiállitás /Olaszország/ 1974.évi fődiját.

Magyar Hirlap 1974/134 8.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Reps.

—: Egy kis kapkodás 7.

Népszabadság, Bp. 1973. jan. 7.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

Tóth Benedek: Környezetünk védelme M. 1.

Népszabadság, Bp. 1973. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikaturista

Udvarias fogadtatás c. rajza:

Repr

— : Magyar Karikatúrák Moszkvában

M. 9.

Népszabadság, Bp 1973. m. árc. 25.

Dániel Kornél, festő

Megemlékezés.

Mesterházi Lajos: Vívódások 6–7.

Népszabadság, Bp. 1973. febr. 17.

Dallos Jenő, karikaturista

6 t karikatúra:

Rep.

— : Napjaink problémái 1.

Népszabadság, Bp. 1973. febr. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Öt karikatúra:

Repr.

—: Kosnerű Sémák

7.

Népszabadság, Bp 1973. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz-sorozat:

Repr.

– : Rongygyűjtő hetek

7.

Nérszabadság, Bp 1973. máj. 6.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra – sorozat:

Repr.

—: Miért növekszik a válási statisztika?

7.

Népszabadság, Bp. 1973. jun. 3.

Dallosfenő

Graphus

A növény tisztítja a levegőt

Városi adódás.

Dallosfenő: Környezetvédelem.

Nők Lapja, 1974. január 12–14 oldal

Dallos Jenő
grafikus

Kirándulók
Levegőszennyeződés } repro
Képszöveg nélkül

Dallos Jenő: Környezet védelme

Nők Lapja, 1974. január 12–14 oldal

Dallos Jenó

karikaturista kiállitása nyilt a Pesterzsébeti Muzeumban.

Magyar Hirlap 1974/71/6

Dallós Jenő

kiállitása nyit a Pesterzsébeti Muzeumban karikaturáiból.

Magyar Hirlap 1974/7D/8

Dallos Jenő

önálló karikaturakiállitása nyilt meg
a Pesterzsébeti Muzeumban.

Magyar Hirlap 1974/67/8

Dallos Jenő

A Pesterzsébeti Múzeumban 1974. márc. 7-24. ig kiállítása volt.

Népszava, 1974. jan. 30. 10 Leif. 24 sz. 4p.

Dallos Sarió

rapja a 2. oldalon

Nepszava 1973 április 29

Dallos Jenő, karikaturista

A pesterzsébeti múzeumban nyílik meg önálló tárlata.

— : Ht

8.

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 19.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz-sorozat: Repr.

— : Divat és hiúság 7.

Népszabadság, Bp. 1974. febr. 17.

Dallos Jenő, karikaturista

A Pesterzsébeti Múzeum nyílik meg tárlata márc. 7-én.

— : Közlemények 11.

Népszabadság, Br. 1974. febr. 1.

Dallos Jenő, grafikus

Nég. rajza: Repr.

–: Humor innen – onnen 36.

Gyermekünk, Bp. 1973. november XXIV/11.

Dallos Jenő, grafikus

Hat karikatúra:

Repr.

— : Ejnye! 36.

Gyermekünk, kp. 1973. augusztus XXIV/8.

Dallos Jenő grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repa

– : Érdeklődési Körök

7.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 18.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Rep.

— : Kompozíciók

7.

Népszabadság, Bp. 1974. jan. 6.

Dallos Jenő

Lapja a 4. oldalon

Nógrádi 1973 január 13

Dallos Jenő

Karikatúrája (Boldog a fény)

Magyar Hírlap 1920. 11. 17. 8. l.

Dallas Joan

Karikatúrája (Adminisztráció)

Magyar Hírlap 1970. II. 14. 6. l.

Dallos Jenő

karikatúrája (Némelyek így képzelik)

Magyar Hírlap 1970. II. 11. 8. l.

Dallas Jenő

A Bpesti Művészeti Kisz Szervezetek Klubjában csoport-kiállítása volt (My Lai-i szemtanú, Dél-Vietnam, Húsz évesek, Pánik [George Grosz Légitámadására készült parafrázis], Portré [a moszkvai karikatúrakiállításon II. díjat nyert]).

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra; Magyar Hírlap 1970. jan. 7. 6. l.

Dallas Jenő

karikatúrája (Viszolyáltadottság)

Magyar Hírlap, 1970. III. 3. 8. l.

Dallos Jenő

Karikatúrája (Atyai tekintély)

Magyar Hírlap, 1970. III. 7. 8. l.

Dallos Imre

Karikatúrája (Vita a nagyfőnökkel)

Magyar Hírlap 1970. III. 13. 6 l.

Dallos János, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Rep

— : Légkeresztelő 17.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. ápr. 21.

Dallos Jenő karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Repr.

–: Forintban elbeszélve 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 26.

Dallos Jenő, karikaturista

Az olaszországi Marosticában megrendezett nemzetközi karikatúrakiállítás fődíját nyerte.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 17.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

— : Inkább fásítanának ... 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 20.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : Ingujj, sej, ha leszakad ... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 22.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Meglepetés 4.

EST! HIRLAP, Bp. 1974. márc. 22.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Mossák Budapestet 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Ahogy a rajzoló látja:

(Rajz) Repr.

– : kinházi világnap 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc 27.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

– : Vagy nem jár, vagy lezuhan 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

–: Kép szöveg nélkül

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 28.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra: Repp.

– : Palmik 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúrám:

Repr.

– : Mikor zár a bolt

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. március 29.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

— : „Sajnálom parlagon hagyni ...."

12.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. márc. 29.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr

– : Nesze sem mi-bemutató

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 19.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repe

– : Kép szöveg nélkül

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 19.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repe

– : Meleghűt is megárt a sok 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 15.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

—: Vitaminéhség 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 14.

EST! HIRLAP

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : „Ezeket én tévitetem el ..." 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 14.

Dallos [Jenő], karikaturista

Szúkyrajz: Repr.

—: A későn jövő 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. márc. 12.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra-kiállításának (Pesterzsébet) ismertetése, elemzése.

(h. m.): Füstlombú fák között 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 17.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Rep

— : Aforizmák 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Ki vagyok szolgáltatva 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Száll a szénpor 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 19.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repu

— : A magyar nyelv Lete 2,

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 20.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

— : Kettős ünnep 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 12

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Csíkosan távozott 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 12.

Dallos Jenő, grafikus

Végy karikatúra: Repu.

—: Játékos Kedv 12,

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 16.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 SEP 5

Magyar Hírlap

Dallos Jenő karikaturista.

lekelt szemleltetik.

NEMZETKÖZI KARIKATÚRA-KIÁLLÍTÁS nyílt Szarajevóban. A zsüribe Dallos Jenő magyar karikaturistát is meghívták, Szur Szabó József különdíjat nyert.

1021

Dallos Jenő

Karikatura-kiállítása a Pest-
erzsébeti Múzeumban látható.

Reggeli krónika III.

1944. III. 9. 4.00 | 11 | V.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

— : Érdeklődési kör. 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 6.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

— : Emberrabló 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 7.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Fogyókúra

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 8.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep

—: Rendszám: Cg 20-79 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Kollektívum: Repr.

—: Húsvét előtt 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 9.

'95

Dallos Jenő, grafikus

Rajz.

Repr.

— : Költők verseinge 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Rep

— : Kiséreti lakótelep 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 31.

Dallos Jenő

karikatúrája (Nőnek a fiatalok)

Magyar Hírlap, 1970. V. 19. 8. l.

Dallos Jenő

Karikatúrája (Pedagógia)

Magyar Hírlap, 1970. V. 13. 8. l.

Dallas Icuő

karikatúrája (Szabad úrak)

Magyar Hírlap, 1970. V. 9. 8. l.

Dallos Jenő

Karikatúrája (Beliczveszély)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 30. 8. p.

Dallos Imre

Karikatúrája (Fáradás)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 21. 8. l.

Dallos Jenő

Karikatúrája (Nyereségrészesedés)

Magyar Hírlap. 1970. III. 24. 8. l.

Dallas Ferő

Kanikatúrája (A mérce)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 15. 8. l.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : Kidolgott értékek 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 31.

Dallos Jenő, karikaturista

Raje:

Rep.

—: Csalódott tejivók 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 31.

Dallos Jenő, karikatúrista

Rajz:

Repr.

— : Jelszó: „Jobb sápláchorás —" 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 2.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Az ámokfutó 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikatúrista

Karikatúra

Repr.

– , Kiskert

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 2.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

~ : Megrepedt, beázik 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 24.

Dallos Jenő, karikaturista

Raja: Repe.

— : Minden katodik 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repe

– : Duplán tilos

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 21.

Dallos Jenő, karikaturista

Megnyerte a marosticai (olaszországi) nemzetközi karikatúrakiállítás fődíját.

—:o Dallos Jenő 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 17.

Dallos Jenő, karikaturista

Gyüngyzajz:

Rep.

— : Spray 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 17.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Most keresik az árát ... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 17.

Dallos [Jenő], grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Kocsimosó szökőkút 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 10.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep

— : Absolút liftrongálás

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 7.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

— : Karitás kellene 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 3.

A MAGYAR PARASZTSÁG HETILAPJA

SZABAD FÖLD

XXIX. ÉVF.
14
1973. ÁPR. 8.
ÁRA: 1,80 FT

A TANYAVILÁG LÁMPÁSAI

Legújabb statisztikai adataink szerint minden 12. magyar állampolgár, mintegy 850 ezer ember tanyán él. Valaha a tanyasi életformára rá illett az „elmaradott", a „tudatlan", a „sárbaragadt" jelző; viszont az elmúlt negyedszázad egészséges változásai — a földreform és a mezőgazdaság szocialista átszervezése — sokhelyütt eltüntették már ezeket a megbélyegző fogalmakat. Országjáró útjainkon magunk is szemtanúi vagyunk, hogy egyre több tanyában ég a villany, köves út szeli át a tanyavilágot, szaporodnak a tévé-antennák a tanyai házak tetején és nagyarányú erőfeszítés történik azért, hogy a tanyán élő emberek ne érezzék magukat a társadalom mostoha gyermekeinek. Kormányzatunk szívügyének tekinti és számos kézzelfogható intézkedéssel segíti a tanyán élők emberibb körülményeinek megteremtését, ami napjainkban immár égető szükségletté vált. Ebben a nemes küzdelemben az élvonalon haladnak a tanyasi pedagógusok (szám szerint mintegy négyezren lehetnek), akik az egykori tanító, Gárdonyi Géza szavaival élve —, lámpások a tanyavilágban. Elévülhetetlen érdemük, hogy vállalva a nehézsorsú emberek életmódját, valóságos küldetést töltenek be: nemcsak a tanyasi kismagyarok agyába hintik el a tudás magvait, hanem tevékenyen munkálkodnak szűkebb környezetük jobbá, emberibbé tételén is. Riportunkban két tanyai pedagógusházaspár életéről, munkájáról számolunk be olvasóinknak lapunk 12—13. oldalán. Címképünkön: Rézman Imre és felesége

(Berendi Ferenc felvételei)

Szeretettel gondolunk rá

Néhány hete „A láthatatlan irodalom" című cikkünkben az egykori (és mai) verselgető, frogató parasztemberekről szóltunk. Szabó Pálra is hivatkoztunk, aki gyakran emlegette az frogató parasztokat, és szívén viselte sorsukat, a régi világban éppúgy, mint a felszabadulás után.

Nem véletlen, hogy Szabó Pálnak rokonszenvesek voltak ezek a több jogot és igazságot, naposabb életet követelő parasztemberek — hiszen ő is abból a világból jött, a tollát hosszú éveken át ő is ötös és nyolcas petróleumlámpák bágyadt pislogásánál élesítette majdani nagy feladatokra... És Szabó Pál tolla kitűnően vizsgázott: sikerült neki a szinte lehetetlen — ami csak nagyon keveseknek sikerült —, fölemelkedett a mostoha mélységből, s irodalmunk elismert és megbecsült személyisége lett.

■

A Nyugat című haladó szellemű folyóirat 1931. február 1-i számában érdekes cikk jelent meg Móricz Zsigmond tollából. „Új nagy írót küldött a falu" — hangzott az írás címe, s Móricz azzal kezdte, hogy ilyen lázzal, örömmel és meghatottsággal nem olvasott könyvet Ady egyik híres verseskötetének megjelenése óta. A regénynek, amelyet Móricz ilyen lelkesen köszöntött, Emberek volt a címe.

„Szabó Pál, aki írta, hat elemit végzett; kisgazda. Van neki egy hold földje. Egyetlenegy a magyar birodalomból... Van neki egy talpalatnyi földje! És azon a földön úgy meg tudta vetni a lábát, hogy az övé az egész falu. Övé minden embere, férfiak és nők és gyermekek, és az övé minden hangulata... Sokszor olyan, mint egy barna tollú, kedves, énekes madár..." — írta Móricz Zsigmond a többi között.

Ez a fogadtatás arra emlékeztet, ahogyan Petőfi annak idején Arany János Toldiját üdvözölte.

Így indult el nagy ívelésű útjára Szabó Pál, a Kossuth-díjjal kétszer kitüntetett, jeles író, az aktív közéleti ember, a feledhetetlen aranyszívű Pali bácsi, akitől alig három és fél éve búcsúztunk el örökre. Ha még ezt a kis időt kívárja, most — április 5-én — köszöntenénk nyolcvanadik születésnapján. Minthogy itt hagyott bennünket, köszöntés helyett már csak emlékezhetünk rá.

... És eszünkbe jut a „Talpalatnyi föld", amely az egész világot bejárta, az „Isten malmai", amely a felszabadulás falun játszódó történelmének mindmáig legjobb legművészibb és leghitelesebb ábrázolása. S felszabadulásunk évfordulóján eszünkbe jutnak azok a parasztok, akik a „Most és mindörökké" című elbeszélésében a kastélyt bontják... — hogy csak néhány remeket említsünk a hatalmas életműből.

A Szabad Földnek éveken át főszerkesztője volt, egy kicsit az édesapánk, ezért is nevezzük szívünk szerint csak Pali bácsinak...

■

Három és fél éve költözött el, de még ma is olyan nehezen hisszük el, hogy ez a csupa szív ember nincs többé közöttünk, s kedvenc sétabotjával, utánozhatatlan mosolyával és kedvességével nem látogat el többé a szerkesztőségbe, és — nem kérhetünk többé tőle írást, mint legutoljára 1969 tavaszán az 1970-es Kincses Kalendáriumba. Miként mindig, ekkor is szívesen írt nekünk.

Nem tudjuk biztosan, de alighanem ez volt Pali bácsi utolsó írása. Nyomtatásban — sajnos — már nem láthatta meg. Ebben, a Kincsesnek adott, megrázóan szép vallomásában írta: „Nagyon szerettem, láttam, hittem és éltem mindent, ami szép. Az öröm szinte az égbe emel, de kimondhatatlan kín és gyötrelem mindaz, ami másnak, bárkinek, embernek, állatnak fáj..." (Szabó Pál nagy szívének jellegzetes forrósága süt ki ezekből a sorokból is.)

Aztán így fejezte be:

„Hiába múltam el már hetvenhat éves, mégis úgy érzem, hogy se ma, se holnap, nem múlik el végképpen számomra a világ... mindétig élek a füvekben, fákban, réti vizekben és napsütésben és a szélben..."

És amit már mi teszünk hozzá: igen, Pali bácsi mindétig él, mindenekelőtt olvasói, tisztelői szívében és emlékezetében, akik most, 80. születésnapján sok-sok szeretettel gondolnak rá és műveire.

Sz. J.

TÖRVÉNYTÁR

A Minisztertanács 1007/1973. (III. 22.) számú határozata módosítja és kiegészíti a mezőgazdasági üzemek és az élelmiszeripar egyes ágainak állami támogatásáról szóló korábbi kormányhatározatot.

A határozat egyik része így szól: harminc százalékos ártámogatás folyósítható a liba, a pulyka, a juh tartásának céljait szolgáló épületekre, továbbá a meglevő juhtartási épületek technológiai korszerűsítésére, átalakítására és a bővítéshez szükséges építési-szerelési munkákra.

Egy másik kiegészítés szerint a mezőgazdasági nagyüzemet a tenyésztésbe állított, az év első napján meglevő anyaállomány pótlását vagy bővítését szolgáló, megfelelő tenyészértékű leellett jerke után darabonként 500 forint állami támogatás illeti meg, ha az üzem vállalja a jerke három éven át való tenyésztésben tartását.

A határozat ezután az állami támogatás további feltételeiről szól.

★

A mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter 4/1973. (III. 22) MÉM. számú módosító rendelete újból szabályozza a vadgazdálkodás és a vadászat egyes kérdéseit.

A rendelet felsorolja azokat az eseteket, amikor a vadászjegyet vissza kell vonni, majd a vadászati tilalmi idő megyén belüli ideiglenes feloldásának feltételeiről intézkedik. A továbbiakban a rendelet kimondja, hogy a vadászterületen csak a vadászatra jogosult engedélyével szabad hullott agancsot gyűjteni és hullott agancsot a vadászatra jogosulttól vagy az általa kiállított igazolással rendelkező személytől szabad felvásárolni.

A rendelet előírja azt is, hogy milyen fegyverekkel szabad vadászni és a vadászat különféle formáit mikor és milyen esetekben lehet alkalmazni. A vadkárokról szóló rész így szól: a vadkárbecslést a bejelentéstől számított nyolc napon belül kell lefolytatni. Végül a rendelet a vadak által előidézett gépkocsikár megtérítésének feltételeit szabályozza.

A kérdésekre felelni kell!

Amikor 1971-ben megválasztották, a legfiatalabb tanácstag volt Békés megyében Adamik Emília, a megyei könyvtár olvasószolgálatának munkatársa. Huszonkét éves volt akkor, most pedig huszonnégy lesz. Élénk tekintetű, kedves lány, csupa mozgás. Az asztal mellett ülünk az olvasóteremben, reggel van, ilyenkor még nincs látogató. Ahogy beszélgetünk, s hallgatom, egyre inkább meggyőződöm arról, hogy ezt a fiatal lányt nem valamiféle illendő statisztika — „a nők fokozottabb bevonása" — miatt jelölték annak idején a békéscsabai városi tanács tagjai sorába, hanem mert valójában közösségi ember, a fiatalságnak és nemének olyan képviselője, akit példaképül is lehet állítani.

Tanácstagnak lenni egy olyan nagy városban, mint Békéscsaba, nem kis dolog, különösen ha fiatal s lány az ember: szembe találkozhat olyan nézettel, hogy *„fiatal is, lány is, nem neki való a magas tisztség"*. Tartott is tőle, azután saját körzete lakóinak egyöntetű szavazata, a tanácstagi beszámolók és fogadóórák jó légköre eloszlatta a kétséget. Munkájával meg is szolgálja a felé áradó bizalmat.

Nem is akármilyen munkával!

A városi tanácsnál 250 felépülő állami lakásra 600 igénylőt tartanak nyilván. A két szám összevetése jól mutatja a lakásgondok mélységét ebben a városban is. Aki itt — megbízásánál fogva — lakásügyekkel foglalkozik, nagyon nehéz terepen jár. Hat-, nyolc-, tízéves, azóta megújított kérelmek is vannak a lakásügyön... Nos, a mi fiatal tanácstagunk, Adamik Emília tagja annak a társadalmi bizottságnak, amely az elosztás igazságosságán őrködik. De nehéz munka! De nehéz igazságot tenni! De nehéz a döntés! Ám meg kell csinálni! A kérelmek felülvizsgálatának idején — harmadmagával — naponta 20—25 helyen helyszínelt és ismerkedett meg emberi sorsokkal, amelyek jobbra fordulását egy jó vagy akár valamivel jobb lakás tudja vagy tudná csak megvalósítani. Legszívesebben egyszerre mindenkinek adna egy lakáskulcsot, de hát nincs annyi lakáskulcs... Akkor azt kell eldönteni, ki legyen az első, a második, a harmadik..., és így tovább, azután szép szóval, meggyőző érvekkel elmagyarázni a többieknek: ez miért első vagy második; a századiknak azt, hogy miért nem ötvenedik. Jaj, de nehéz, de fáradságos!

Csak éppen nem lehet nehéz, nem lehet elfáradni, hiszen életkérdésekről van szó és a tanácsfagnak felelni kell rájuk. A város előtt a körzet előtt, minden egyes ember előtt.

Minden hónap első hétfőjén tartja fogadóóráit, leginkább otthon. A választók azonban szívesebben keresik fel munkahelyén, a könyvtárban, vagy állítják meg egy szóra az utcán — hivatalos időn kívül. Ilyenkor nemcsak lakásügyekről esik szó, hanem mindenféléről: a vízhálózat bővítéséről, a csatornázásról, a járdaépítésről, a napközis elhelyezésről és arról is: hogyan viselte magát a gyerek az iskolában, milyen osztályzatot kapott. Medovarszkiék hogyan rendezkedtek be és a fiatal Zátonyinénak enyhült-e a betegsége? És még ott van a könyvtárosság, a népművelő munka szeretete. Most végzi a Tanárképző Főiskolát Debrecenben, sok a tanulnivaló.

Beszélgetésünk végefelé megérkeznek az első olvasók a könyvtárba. Az igazgatóhelyettes kedvesen int — csak maradjon, majd ő... —, s még feljegyzem az utolsó mondatait:

— Egy tanácstag nem váltja meg a világot, de ha jól szolgálja a választók ügyét, akkor segíti, hogy megváltozzon a világ, hogy még jobb legyen. Ne haragudjon a nagy szavakért, nem stílusos kiszólásnak szántam, hanem szerény programomnak a jövőre nézve.

Dér Ferenc

MŰTRÁGYASZÓRÁS TSZ-REPÜLŐGÉPPEL

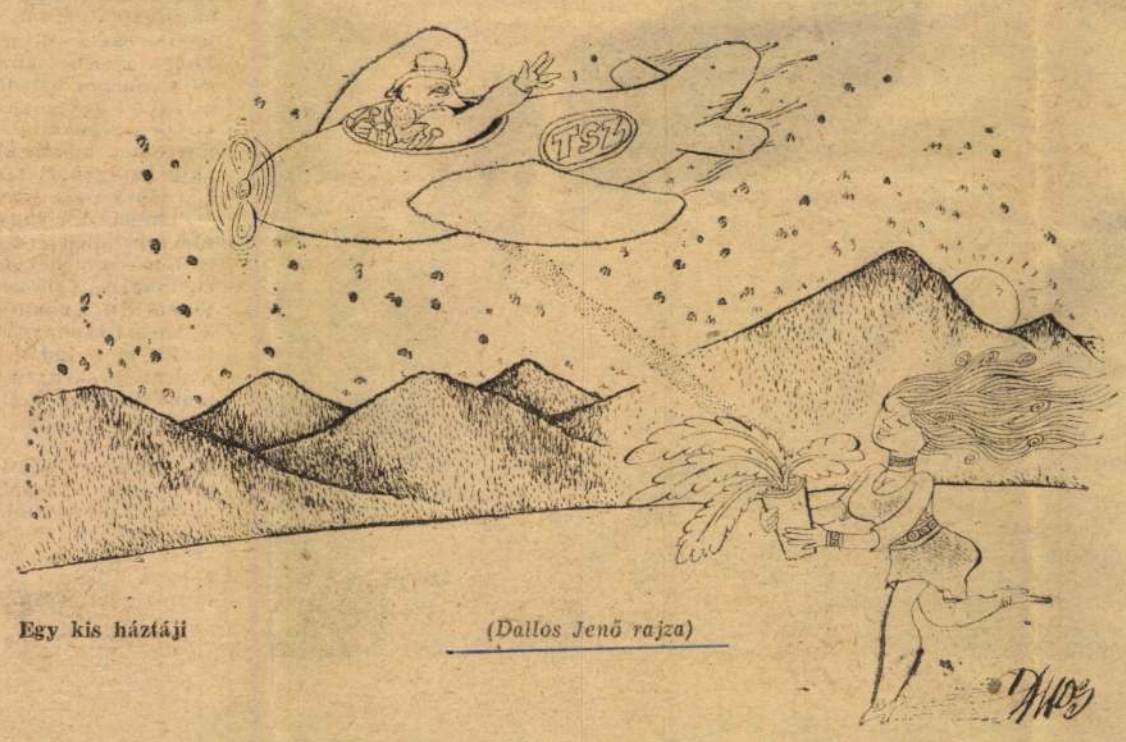

Egy kis háztáji

(Dallos Jenő rajza)

SZABAD FÖLD

A Hazafias Népfront falusi hetilapja

A szerkesztő bizottság elnöke:

Szentkirályi János

Főszerkesztő:

Eck Gyula

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., Somogyi Béla utca 6.
Levélcím: 1975. Budapest
Telefon: 142—220, 138—821
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Levélcím: 1959 Budapest
Telefon: 343—100, 142—220
Felelős kiadó:

Csollány Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető minden postahivatalban és a kézbesítőknél
Előfizetési díj 1 hónapra 1,20 forint, negyedévre 21,60 forint
Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Index: 25 777.

Szikra Lapnyomda

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Repr.

—: Lakáson belül marad

7.

Népszabadság, Bp. 1973. okt. 14.

Dallos Jenő, karikaturista

Színes rajz – sorozat:

Repe.

– : Tanévkezdés

4.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 2.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repp

—: Önarckép

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 20.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Építik, de meddig?

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 19.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

— : Kikapcsolódás 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 15.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Akit zavar, s akit nem 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 16.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Rep

— : Porfelleg

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jül. 16.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Rep.

–: Mi legyen a gyerekkel? 7.

Népszabadság, Bp. 1973. aug. 5.

Dallos Jenő
grafikus

Részt vett a moszkvai nemzetközi
karikatúra kiállításon.

— : Nemzetközi karikatúrakiállítás,
Művészet, 1973. augusztus - 43 oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 NOV 12

Magyar Hírlap

Dallos Gyula
1021

FÉLÁLLÁS

ÁLLÁS

Belkereskedelmi Szállítási Vállalat
Bp. XI., Karinthy Frigyes út 17. sz. alatti telepére
autófényezőt,

Bp. IX., Vágóhíd utca 13. sz. alatti telepére
gumiabroncs-szerelőt,

Bp. XIII., Jász u. 159. sz. alatti telepére
raktári anyagkiadót és gumiabroncs-szerelőt.

Jelentkezés:
Belkereskedelmi Szállítási Vállalat 3. sz. üzemegység, anyaggazdálkodás, Bp. XI., Karinthy Frigyes út 17.

Ruházati nagykereskedelmi vállalat

FELVÉTELRE KERES

V. kerületi raktárába tehergépkocsi-vezetőt, központi irodájába gyakorlott gyors-gépírót, valamint általános adminisztrátort, irodaszer raktárába segédmunkást és rákospalotai raktárába raktári dolgozót.

Jelentkezés: V. ker., Arany János u. 27. félemelet. Munkaügy. Telefon: 123—490.

Zuglói vállalat
gyakorlott BÉRELSZÁMOLÓKAT

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

1973 FEB. 5

Dallos Jenő

1021

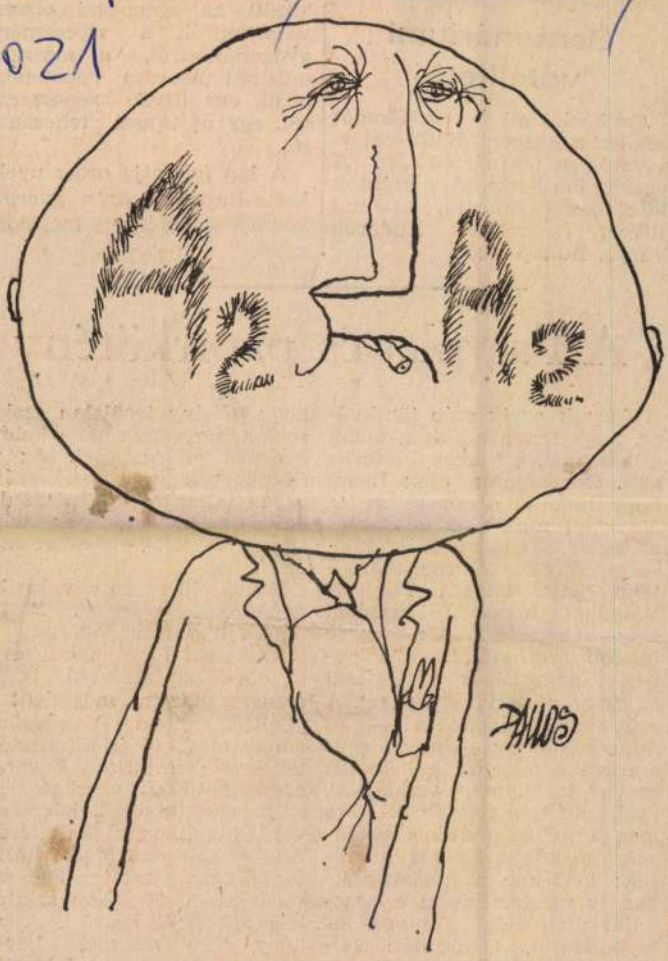

LÁZRÓZSA (Dallos Jenő karikatúrája)

Centenárium vetélkedő

Centenáriumi vetél
rendez a központ KISZ-
vezetősége február 15-é
vetélkedőn háromfős csop
küzdenek egymással, ki
többet Pestről és Budáról,
vagyis Budapestről.

keknek szóló képes mesesoro-
zatot.

A Patyolat és papírkötény

Korunk egyik szép törekvése, hogy felszabadítsa a nőket a házimunka ezernyi terhe alól. Gondoljunk csak arra, hogy nem is olyan régen az ágynemű mosása, s a vasalás a legnehezebb munkák közé számított. Ezeket megkönnyítendő jöttek létre a Patyolat Vállalat korszerű üzemei. Mostanában azonban egyre inkább érezhető, hogy a patyolat nem képes kielégíteni az egyre növekvő igényeket. A szűk vállalatkapacitás — és munkaerőhiány — miatt egyszerűen nem győzi a lakosság és a közületek, vendéglők, kórházak stb. rendeléseit. Ma még kissé utópisztikus elképzelésnek tűnik, ha azt mondjuk: jó lenne a háztartásokban is meghonosítani a használat után eldobható ágy- és asztalneműt, törlőruhát. Milyen nagy jelentőséggel bír például mind egészségügyi, hogy néhány területen szakítson a hagyományos kelmegyártási eljárásokkal. Az új, úgynevezett szövedékgyártó gépek teljesítménye például a szövő- és hurkológépek teljesítményének 30—60-szorosát is eléri.

Külföldön egyre növekszik a papírtextil gyártása. Megjelentek a papírruhák, papíröltönyök, sőt forgalomba került az olcsó papírkesztyű is. A francia piacon megjelent a „Celtiss" nevű papírszövet, amely mosható és kifőzhető, s teljesen színtartó. Egyaránt ragasztható és varrható. Alkalmas asztalnemű, kárpitszövet és ruhanemű készítésére. Angliában papíringet hoztak forgalomba, amely 80%-ban viszkózából, 20%-ban szintetikus anyagból készült. A vékony vinyl-réteggel bevont ing nedves ruhával letörölhető és 4—5 alkalommal visel-

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Étvágy

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 13.

Dallos Jenő, karikaturista

Gimnazia:

Repr

—: Nem így képzelték

6.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. jul. 12.

Dallos, Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

— : Ellengyógyszer 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 12.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra

Repr

— : Kényelem szerető

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jul. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep

— : „Akkor is az udvarozulan ... ..."

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 10.

Dallos Jenő, karikaturista

Grúnyrajz: Repr.

–: Környezetvédelem, óh ... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep

— :Inkább játmóter kellene

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 5.

Dallos Jenő, karikaturista

Három karikatúra:

Rep

– Ifjúsági építőtáborban 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 5.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

— : Nyaralási időmérő

4.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. júl. 3.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

— : Füst a rendelőben 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 2.

Dallos Jenő, karikatúrista

Grúnyvaja: Repe

— : Pusztul a park 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 2.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Kepr.

—: Clajfottok a falon 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : Valakinek már nővé kell lennie! 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Hosszú koncentrációs 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Rejt: Repr.

— : Védelmet a járműveknek 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 21.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep.

— : Igényes vendég 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 19.

Dallos Jenő, grafikus

Rejt.:

Rep

— : Rejtett tartalék

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 19.

Dallos Jenő, Karikaturista

Rajz:

Repr

— : Ing takarja, nem olcsó

6.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. jún.

14.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz, Repe.

—: Belemerült... 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 12.

[Dallos Jenő], grafikus

[Név és jelzet nélkül] Rajz: Repr.

— : Idegenforgalom 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 13.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúrák:

Repr.

— : Nem érti a külföldi 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

— : „Szégyelljétek magatokat ....." 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 6.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

— : Kép szöveg nélkül 4.

ESTI HIRLAP. Bp. 1974. jún. 4.

[Dallos Jenő], grafikus

Gúnyrajz:

[Nép és jelzet nélkül.] Repr.

— : Ablak alatt lárma, por 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 4.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

—: Egy hónapig cipő 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 18.

Dallos Jenő grafikus

karikatúrái:

Repr.

– : Eltört a cső, folyik a víz 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 4.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Repr.

— : Üretségi 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr.

— : Napirenden

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 25.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr

— : Viszlát, lőnek! 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 30.

Dallos János, grafikus

Rajz: Repr.

—: Erdőépítés 8.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. júl. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repp

— : Gaz mindenütt

6.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. júl. 26.

Dallos Jenő, karikaturista

Emlyrajz: Repr.

– : Aszfaltbetyárok 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 24.

[Dallos Jenő], karikaturista

Rajz: Repr

[Név és jelzet nélkül]

~ : Majdcsak felkerülünk

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jul. 22.

Dallos Jenő, grafikus

Gúnyrajz: Repr.

— : Expressz záróra 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

– : Országúti segítség 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jul. 23.

Dallos Jenő

karikaturái

Uj Irás 1974/8 boritón és mellékleten

Dallos Jenő

karikaturista különdijat nyert az olaszországi Anconában megrendezett,harmadik nemzetközi karikaturakiállitáson,melynek témája a sport volt.

Magyar Hirlap 1975/169/8

Dallos Jenő

rajza

Magyar Hirlap 1973/24o/I

Dallos Jenő

karikaturái szerepelnek a nemzetközi karikatura kiállításon Knokke-ban.

Magyar Hirlap 1975/177/8

Dallos Jenő, karikaturista

[Vér és jelzet nélkül.]

Toronyakadály

— Tudtam, hogy egyszer még nekimegyek...

nyakadály 6,

LAP, Bp. 1975. okt. 14.

Dallos János, karikaturista

Bútorvászon a kirakatban

— Kérem szépen, vegyék már ki nekem azt az anyagot...

(Dallos rajza)

kirakatban 6.

1975. okt. 10.

ajándékozta a *„feketé arany"* elnevezést, és bi-

Dallos Jenő karikaturista

Magas ablak

gas ablak 6.

RLAP, . Bp. 1975. okt. 10.

neg *Che Guevara* halálá-
ak nyolcadik évforduló-
áról.

ALKATRÉSZHIÁNY

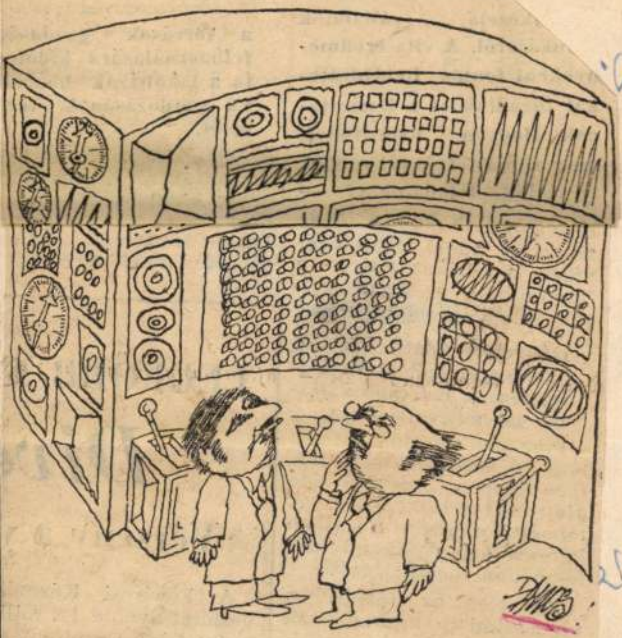

— Miért nem működik ez a drága gép?
— Mert hiánycikk az indítógomb.

(Dallos rajza)

katonista

4.

1975. nov. 12.

Dallos Jenő karikatúrája

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. okt. 9.

Dallos Jenő, karikaturista

AUTOMATA

(Dallos Jenő rajza)

8.

Dallos Jenő, karikaturista

Pesti kocogás

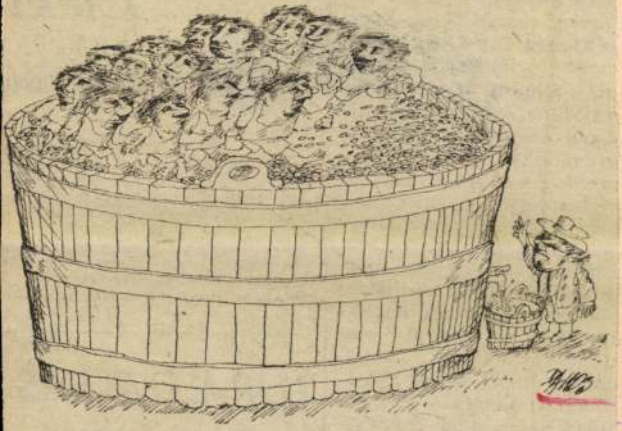

(Dallos Jenő rajza)

6.

[illegible] 1975. okt. 7.

Dallos Jenő Karikaturista

KÉP AUKCIÓ

— Ennek a képnek felét megveszem

(Dallos Jenő rajza)

12.

1975. ápr. 14.

VII/11. Telefon: 16—297.

XI., Zólyomi út 27/b. alatt felépítendő üzem-

TISZTA ÉLŐ GYAPJÚ

TERMÉSZETES

Dallos Jenő, karikaturista

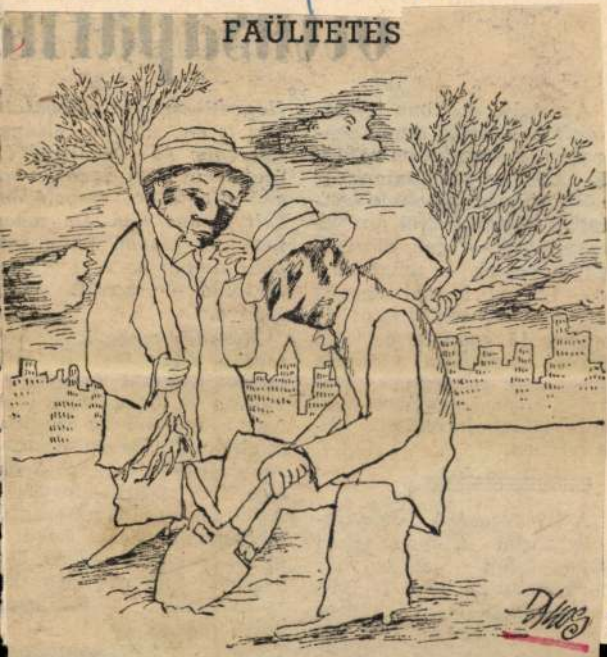

(Dallos rajza)

8.

1975. nov. 13.

ül a sorsolás is, amely- Fontos kérdés, *milyen*
minden ország előre be- *lesznek a „négylábú ve*

Dallos, Jenő, karikaturista

(Dallos rajza)

12.

1975 [illegible] 9.

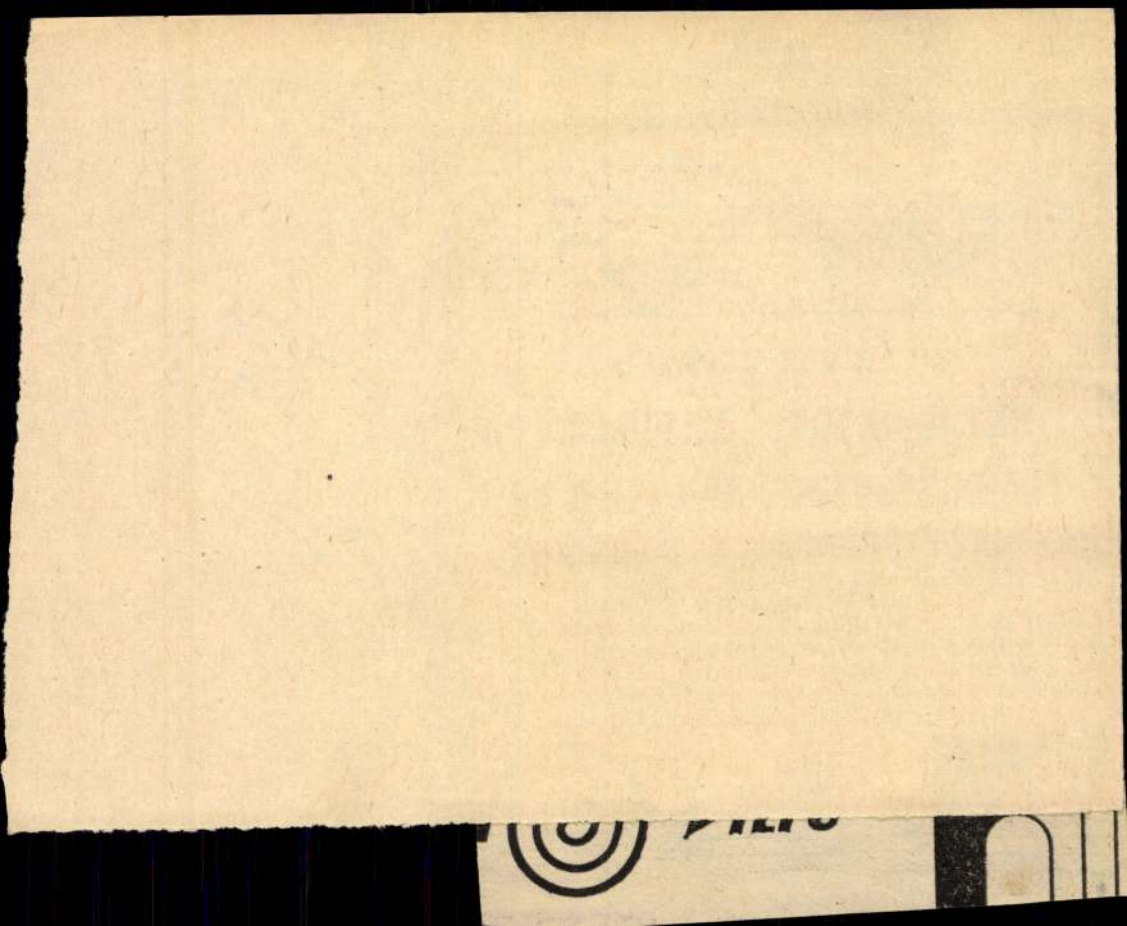

Dallos Jenő, Karikatúrista

Karikatúrák:

Repr

— : a gyerek ny omában

36.

XXV

11.

Gyermekünk, ba. 1974. november

Dallos Jenő, karikaturista

PALACKPOSTA

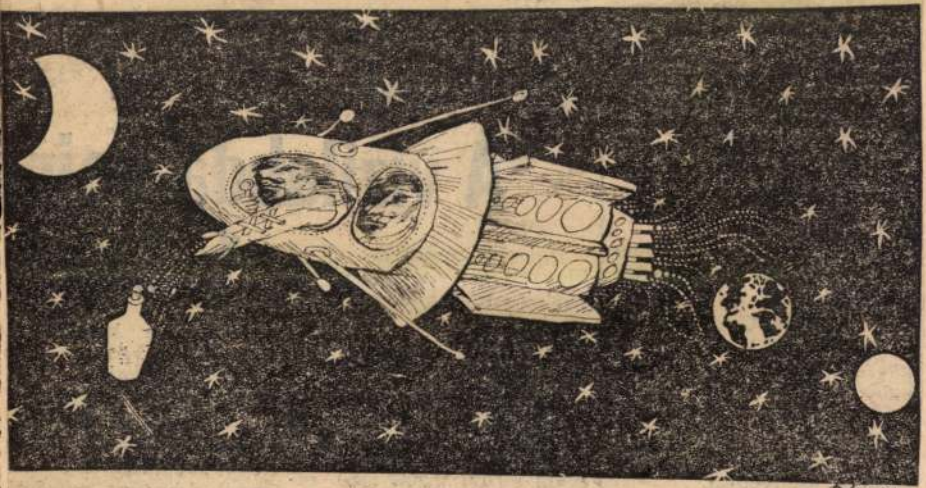

(Dallos Jenő rajza)

8.

29.

[Dallos Jenő], karikatúrista

[Név a jelzet nélkül.]

—: Halló, taxisok! 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. szept. 23.

Dallos Jenő, grafikus

(Dallos Jenő rajza)

... 4.

p. 1975. szept. 20.

Dallos Jenő karikaturista

Pontatlan szállítás, hibás áru

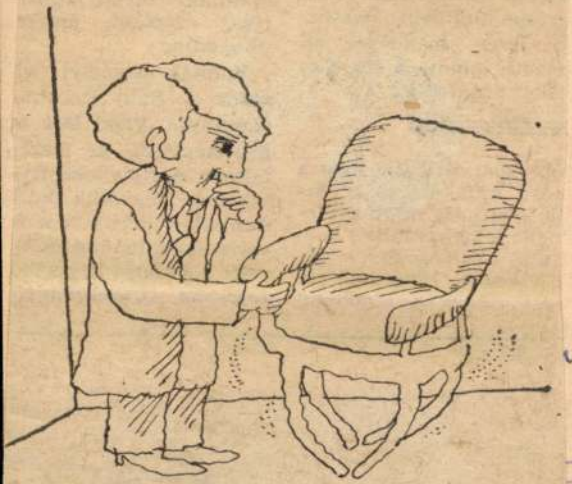

Új formaterv?

(Dallos Jenő rajza)

...ítés ... 6.

Bp. 1975. szept. 19.

Dallos Jenő karikatúrája

Lassú gyorsszolgálat

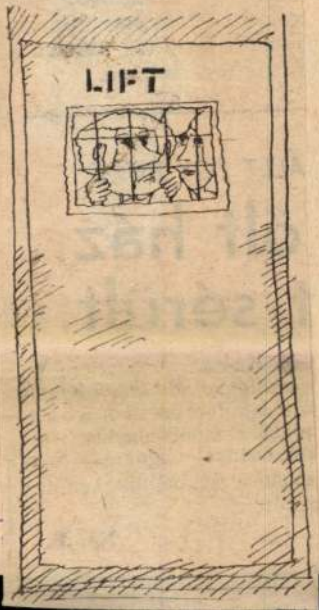

–: Lassú gyorsszolgálat

ESTI HIRLAP, Bp. 1975.

09

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HIRLAP Bp. 1975 szept. 19.

Dallos Jenő, karikaturista

— Le akarok szokni a dohány zásról

(Dallos Jenő rajza)

8.

975. szept. 18.

Dallos János karikatúrája

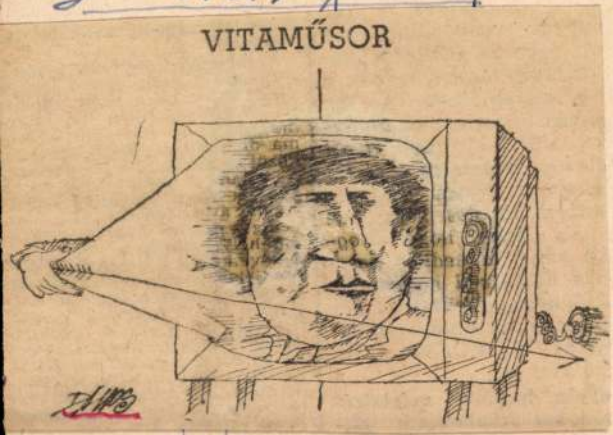

— : Vitaműsor

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. szept. 17.

.05

Dallos Jenő karikatúrista

SCI–FI

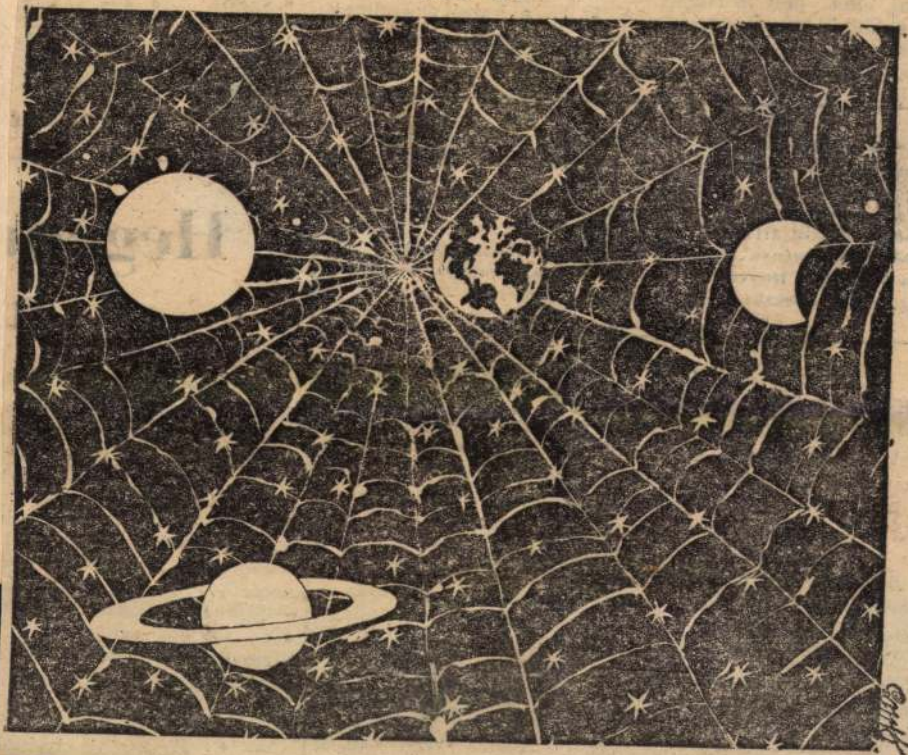

(Dallos Jenő rajza)

ben a leghevesebb SBTC-
nadások közben esett, a
rmadik pedig az utolsó
rcben. A vendégek fel-
ően sok gólhelyzetet ki-
gytak.
5 ezer néző foglalt he-
t az Üllői úti lelátókon.

elfogadhatót, támadásainak zöme azonban nem jelentett veszélyt a fehérváriak kapujára.

A bajnok *Ú. Dózsa* végig heves iramú, nagy küzdelmet vívott *Tatabányán*. A javuló formában levő li-

sportújságíró szövetsé
svéd alelnökével, *Ov*
Karlssonnal, a bolgár tele
vízió riporterével, *Ludmi*
Nedelcsevvel és a pozsony
Start munkatársával, *Te*
lek Péterrel.

— Az olimpiai bajnok
Markov családi proble

Dallos „Jenő" karikatúrája

KORSZERŰ SZEMLÉLET

(Dallos Jenő rajzal

lélet

8.

p. 1975 szept. 17.

en a hazai kupatalálko-
k: az *Újpesti Dózsa—FC*
rich (Megyeri út 17.30)

lange, Reipas—West
Trnava—Porto.

UEFA

Dallos Jenő, karikaturista

HÉTFŐTŐL CSILLAGÁSZATI HÉT

(Dallos Jenő rajza)

...ti Élet 12.

75. szept. 16.

al eladó.
gelben. Bp.
f u. 15. fszt.
apokon: 124—

ét utcai szo-
fél házrész.
konyha azon-

öles telek sürgősen
adó. Tel.: 163—155.

Eladó 2 szobás gáz-
fűtéses öröklakás. Tel.:
490—011, 18 óra után.

Siófoki 2 és fél szo-
bás, gázfűtéses öröklaká-
sát kevés OTP-vel

Telefon:
venöt—ötszázhetvenhat-
vankettő.

Dunakanyarban,
Leányfalun hegyoldali
panoráma kilátású 150
négyszögöl telek eladó.
Tel.: 680—388 du. 15-

lyiségekkel
tően —
alápincézett
325 négyszö
kel eladó. Te
építhető.
HÉV vonalá
tól 5 percre

Dallos Jenő karikaturista

VADÁSZATI IDÉNY

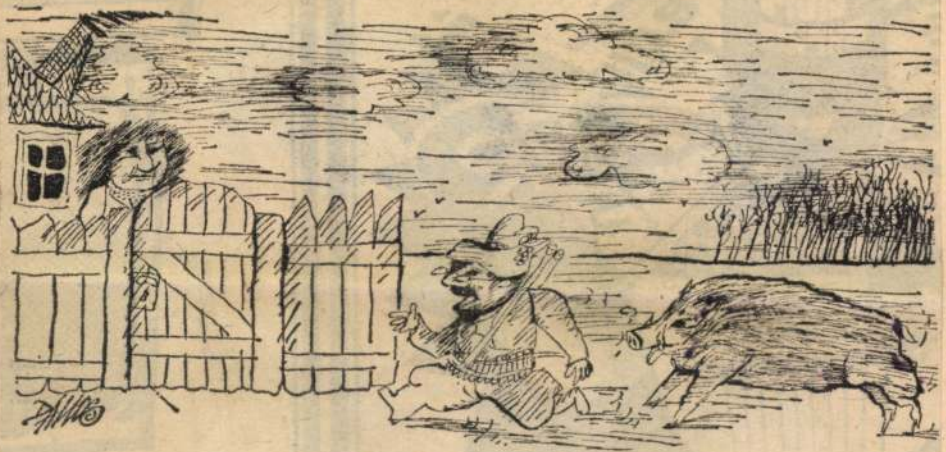

— Nyiss kaput, hozok egy vaddisznót

(Dallos Jenő rajza)

12.

15.

57.

Dallos Jenő karikatúrista

lt. 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. okt. 17.

Dallos Jenő, Kari Katalin

Tisztítás — nyolcszor

— Nemhogy örülne. Mintás kabátot kap a régi fekete helyett...

(Dallos rajza)

lcsor 6.

5. okt. 24.

[Dallos Jenő], karikaturista

[Név és jelzet nélkül.]

Nepper a kapuban

ban 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. okt. 31.

Dallos Jenő

Rajz (karikatura)

Magyar Hirlap 1973 X. 27.

Dallos Jenő rajzai

Centenáriumi gondolatok

Magyar Ifjúság 1973/110 II. old.

Dallos Jenő

"Szöveg, kép nélkül" címmel Vadas József az Ernst Múzeumban rendezett Országos Karikatukiállitás résztvevőiről számol be: Kassovitz Félix, Kaján Tibor, Dallos Jenő, Várnai Ferenc, Sajdik Ferenc, Fülöp György, Szür-Szabó József, Tóth Gyula, Mészáros András, Vasvári Anna, Balázs-Piri Balázs, Brenner György, Hegedüs István, Lehoczky István. Fent idézett cimü kritika-az ott felsorolt művészek alkotásairól szóló- részletesebb ismertetését Lásd: Kassovitz Félix nevénél, cédulája mellékleteként.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. junius 7.
XIX. évf. 23. sz. 13. lap.

75° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

1021 **Direttore: Ignazio Frugiuele**
VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28
20129 MILANO

Telefono 723.333 - Casella Postale 3549
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

Jeno Dallos

BORSA D'ARTE
10121 TORINO
VIA PIETRO MICCA 3
DIR. RESP. GILDA CHEPES

- MAG. 1975

L'ECO DELLA STAMPA MILANO - L'ECO DELLA STAMPA MILANO

A MILANO, IL PITTORE SAVERIO TERRUSO E LO SCULTORE GIOVANNI CONSERVO sono stati ambedue onorati con la consegna di un ambrogino d'oro a ciascuno.

AL PITTORE MILANESE IBRAHIM KODRA è stata, per i suoi meriti artistici, assegnata una medaglia d'oro dell'Accademia Francese delle Arti e delle Scienze

A MILANO, AL PITTORE FRANK è stato consegnato la « Bitta d'Oro » in riconoscimento della sua attività.

AL CONCORSO DI PITTURA « ANGOLI SCONOSCIUTI DEL PIEMONTE » con giudizio unanime il premio è andato al pittore Ventura per « Castelnuovo Nigra ».

AD AOSTA, AL « SALOTTO MUNICIPALE D'ARTE », è stata organizzata una Mostra collettiva Internazionale di Pittura e Scultura. Il primo premio di Pittura è andato ad Adolfo Pennocchio e il primo di Scultura a Giuseppe de Feo. Il primo premio per artista valdostano a Giovanni Gianasso. Premiati anche i valdostani Giuseppe Colonello e Sacha Robb Cucchetti nonchè Vanna Bich, Bertolini, Bruna Antonini, Calipari(Favre, ecc.

ALLA II RASSEGNA DELLA GRAFICA ITALIANA, A FORLI', i premi sono stati assegnati a Riccardo Licata, Concetto Pozzati, Valeriano Trubbiani. Inoltre Angelo Titonei, Nani Tedeschi, Bruno Blenner, Emilio Contini, Giosa e Ricci.

A VERCELLI ALLA I BIENNALE DELLA CARICATURA, il primo premio è stato assegnato al pittore Pietro Ardito per una superba Greta Garbo, secondo l'ungherese Jeno Dallos e terzo il cekoslovacco Jiri Jirasek.

IL PITTORE FIORENTINO LUCIANO CANTINI ha vinto il primo premio assoluto di Pittura « Alessandro Pieri ».

Logos 50/60
una linea di calcolatrici per l'ufficio

Calcolo elettronico, calcolo scritto, ma soprattutto calcolo professionale a tutti i livelli di esigenza del lavoro d'ufficio: per questo Olivetti propone le calcolatrici elettroniche scriventi Logos in una serie di modelli rispondenti a diversi ordini di necessità operative. Con la caratteristica comune di un'estrema rapidità e sicurezza, di una stampa chiarissima e di una massima comodità d'uso.

olivetti

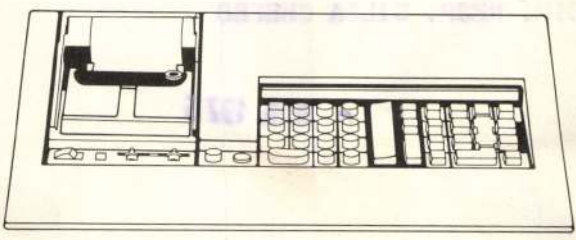

— **A TRENTO, alla « Il Castello »,** le « tensioni » del trentino Mauro Cappelletti. Sino al 21.

— **A VARESE, alla « Bilancia »,** le sculture in ferro, rame, ottone di Amedeo Arpa. Sino al 16.

— **A VERONA, alla « La Meridiana »,** una presentazione delle più recenti opere del pittore fiorentino Gino Conti. Sino al 15.

4 **dio d'Arte »,** apre una mo- **A LEGNANO, allo « Stu-**stra di paesaggi di Giovanni Balansino. Sino al 25.

— **A RHO, alla « Il Subbio »,** tre lirici paesaggisti: Barbara Guidi, Gaetano Maranzino e Aldo Caruso. Sino al 16.

5 **A CUNEO, allo « Studio-erre »,** inizia una presentazione di Roberto Mussapi e Silvio Rosso. Sino al 15.

— **A MILANO, allo « Studio 02 »,** comincia una suggestiva mostra di Pierluigi Meledina.

— **A MILANO, alla « Capricorno »,** si inaugura una personale di Gerda Geiger.

— **A ROMA, alla « Sala Stampa San Silvestro »,** vernice ad una personale della pittrice Silvana Massatani, dopo anni di silenzio.

— **A ROMA, alla « First National Bank »,** si inaugura una lirica mostra del palermitano Gian Rodolfo d'Accardi. Sino al 30.

— **A TORINO, alla « Il Torchio »,** sino al 21, una personale del valdostano Aldo Savin.

— **A TRENTO, alla « 9 Colonne »,** apre una mostra del pittore Romolo G. Paganelli. Sino al 14.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 JUN 26
ESTI HÍRLAP

Dallos Jenő

1021.

Dallos Jenő, lapunk karikaturistája az Anconában (Olaszország) megrendezett nemzetközi karikatúra-kiállításon, melynek témája a sport volt, különdíjat, valamint a Nyugat-Berlinben megrendezett ugyancsak nemzetközi karikatúra-kiállításon különdíjat nyert.

lentett. A vendégek a klasszíseredményekhez

Fibingerová 20,85 m-es női súlylökő eredményé-

10.1 másodperc a 100 méteres síkfutás új magyar csúcsa, amelyet Gresa ért el

vel, stadioncsúccsal iratkoztak fel.

Az utolsó egyéni futószámban a 10 000 m-es síkfutásban a papírforma igazoló-

m, 800 m magas, diszkosz, 5000 m, 3000 m akadály, 4x400 m.

Nők: magas, diszkosz, 200

„Királyasztal" az ODOT után szeretettel várja a pihenni vágyókat, a turistákat, a szocialista brigádokat, a sportolókat, egyszóval minden érdeklődőt.

— Milyen sportversenyek voltak?

— Négy sportágban — tájékozódási futás, városismereti verseny, honvédelmi rajverseny és természetjáró akadályverseny — rendeztünk központi versenyeket, s ezek mellett természetesen voltak különböző táborbajnokságok labdarúgásban, kézilabdában, kosárlabdában. Min-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796

1974 OKT 19

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő rajza

őség
észei
egne
mon
gyül
Va
és
vers
szó
költő
a ver
han

ANGZÁS

ngzása. A hangzás
a mi örökös, titkos
A versíró úgy csör-
a szavakat, mint a
kavicsot és teljesen
brilliánsok csörgé-
gy folyami söderda-
ak hangzása szép.
zása csúnya. (Ami
ontból egyre megy.)
ező értéke nemzet-
san jegyzett. Mély-
m én a lettristákat,
ket, az „értelmen
előit, a zenére, vagy
k bármilyen ambí-
isi eszperantó mi-
a mélytudat földi
nicsoda hite vezérli
...

ios, méltánytalan-
olna szebb szó a
genny? Mért szebb
a felséges mángo-
bb, a húr és a búr,
, a lehellő és a le-
resszivitás mind-
r a lehelletnél tar-
rt választja el egy
gét a Lehel hűtő-
méltán híres, leg-
ző, a Kosztolányi-

koromban elmentünk nyaralni. Volt valahol egy kis völgy a Buda környéki hegyekben, oldalába rakva néhány szép kis parasztház, meg nyaraló-féle, ott laktunk. Szőlők és darazsak között. Sok darázs volt azon a nyáron, ették a szőlőt, meg a karomat-lábamat, és sok volt a lepke is. Van egyfajta lepke, kicsi, kék színű, csapatostul jár rendszerint, senki sem tudta a nevét. Így aztán — poétikusan — katáng-lepkének neveztem a színéről. Augusztusban a bolt mellett szálltak, olyan sűrűn, mint a muslincák; a pocsolyákra ereszkedtek le egy csomóban és ha az ember fondorlatosan megközelítette őket, egyszerre csaptak föl, mint a rajzó méhek.

Tudniillik bolt is volt ott, a völgy köldökénél; poros orgonabokrok, néhány görbe szilvafa, és közöttük egy vályogputri. Az volt a bolt. A két tenyérnyi ablakban kirakat: egy cukorsüveg kémény-papírból, kétharmadig kékbe rejtve, és csak azon túl emelkedve fehér csúcsával a kékség fölé, mint jéghegy a tengerben; volt három dobozka légypapír, ó, az az arzénzöld, a falusi légyfogó-doboz színe! És hullámcsatt. Négy-öt hullámcsatt, beletűzve szürke irkafedélbe

[Dallos Jenő], karikaturista

Grúnyrajz: Repr.

[Nevi jelzet nélkül.]

— „Sörcentrum"

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 4.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Rep

— : Vízszennyeződés 8.

EST-I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 23.

Dallos Jenő, karikatúrista

Gúnyrajz: Kép

–: Ahogy a villamosvezető elképzeli

6.

ESTi HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 22.

Dallas Jenő, grafikus

Karikatúra:

Reger.

– : Maradnak a gödrök 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 22.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep.

— : A magyar nyelv hete. Δ,

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 25.

Dallos Jenő, karikaturista

Trónikus rajz.

Repr.

– Kabrány os vagy nem? 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 25.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr

—: Kutya Komédia 6.

EST i HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 25.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Rajz

— : 1140 nyereménny

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

Ismételt jajpanasz

— : Nem is olyan fáradt ez a fáradtolaj... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 29.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr.

—: Szigorú közúti ellenőrzés 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 10.

Dallos Jenő, karikatúrista

Rajz:

Kepz

—: Itt a Márka, hol a Márka? 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repa

— Ellenőrizze — ha tudja 6.

EST i HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : Ég a lámpa, ég ... 6.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 15.

Dallos Jenő, grafikus

Vercelliben a nemzetközi
karikatúra biennálén II. díjat
nyert.

— :o Dallos Jenő S.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 18.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr.

– : Szigorú büntetés kellene 6.

EST i HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 18.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

–: Koronylepte lőbesződe 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 18.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

— : Abszolút beázás 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 19.

Dallos Jenő, grafikus

karikatúra:

Repe

– : Védelem fának, virágnak 6.

EST 1 HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 8.

Dullos Jenő, karikaturista

Szinyrajz:

Repr.

— : Tavaszi erő

12.

EST i HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 8.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

— : főkertész

8.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 7.

Dallos Jenő, karikaturista

Torzkép: Repr

— : Húsvéti jének 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 28.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra:

Repr

— Veszélyes gödrök az utakon 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1975. márc. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repa

— : Vándormadár 12.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

Védtelen Ják

— : Az mégsem megoldás

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikaturista

Szúnyvaj: Repr.

– : Egy pár cipő Kálváriája 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

–: Nincs portós — nincs levél 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Rejz

–: Csak Győrtől 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 18.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rép

— : Abszolút fáritas 8.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. márc. 21.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Rep.

—: Végül is: mennyi? 6.

EST i HIRLAP, Bp. 1975. márc. 21.

Dallos Jenő, grafikus

Irónikus rajz:

Repr.

— : Kaland a ~~[illegible]~~ pénztárnál

6.

EST-I HIRLAP, Bp. 1975. márc. 21.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Kéníben finom sót 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 25.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repe

— : Két éve rossz 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 7.

Dallos Sándor, grafikus

Rajz: Repr.

— : „figyelmesség" 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 7.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Mától utaskámlálás 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 12.

Dallos Jenő, Karikaturista

Öt Karikatúra : Depr.

— : Mindennapok 7.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975. máj. 25.

Dallos Jenő, grafikus

Kari katúra: Repr.

–: futballozni ráértek ...

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 márc. 4.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr

— : „Elintézett" rigy 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 5.

Dallos Jenő, karikaturista

A karikatúra: Kép

egyik rajzolója.

–: Jubileumi Karikatúra-kiállítás nyílik

8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975. máj. 17.

Dallos Jenő, karikaturista

Négy karikatúra: Repr.

— : Idősnevű 7,

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. márc. 16.

Dallos Jenő karikaturista

öt karikatúrája.

Repr.

— : Különféle

Y.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 20.

Dallos János, karikaturista

Vercelliben (Olaszország) a
Karikatúra-biennálén második
díjat nyert.

—: Hír

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 18.

Dallos Jenő karikaturista

DALLOS JENŐ:

HAT TÉMA

PÁRBAJ

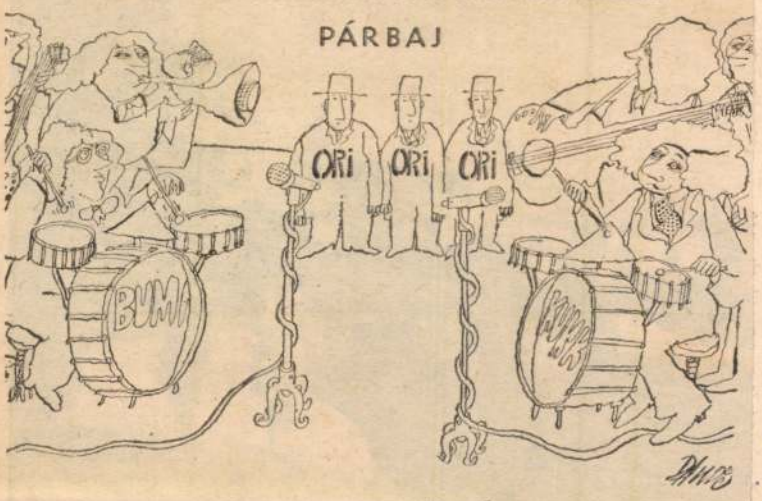

M
T.

jún. 29.

ABSZURD NÖVÉNY

MILYEN ÚJ JÁTÉKOT VEGYÜNK A GYEREKNEK?

MODERN ODÜSSZEUSZ

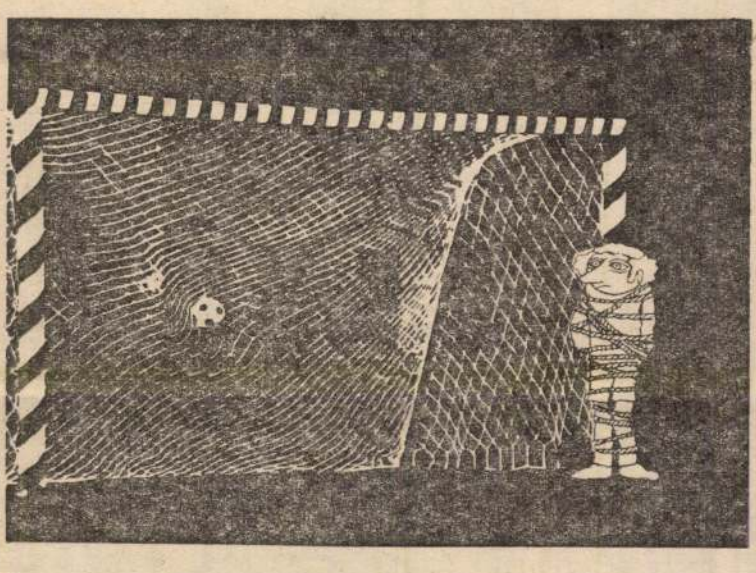

PLÁGIUM

KÁNIKULA

Autóbusszal alig félórányira Pécstől, Orfűn — az elmúlt években létesített mesterséges tavak partján — épült fel Pécs üdülőtelepe. A Mecsekben létesített tavak kiváló lehetőséget nyújtanak a horgászoknak, a vízisportot kedvelőknek, és a pihenni vágyóknak egyaránt.

(Bajkor József felvétele — MTI Fotó.)

Ikarus-buszok Addisz Abebában

Addisz Abebában pénteken szerződést írtak alá 50 db Ikarus 260 típusú, nagy befogadóképességű városi autóbusz szállításáról. A szerződéskötést megelőzően a 2500 méteres tengerszint feletti magasságban fekvő Addisz Abebában egy mintabusz 3 hónapos próbaüzemelésen vett részt. A magyar busz jól vizsgázott és bevált a sajátos etiópiai üzemviszonyok között is. A napokban a Mogürt karbantartó-javító szolgálat kiépítését is vállalta Addisz Abebában, s etiópiai szakemberek magyarországi kiképzése is szerepel a programban.

Velencébe utazott az Operaház balettkara

Szombaton különrepülőgéppel *Velencébe* utazott a Magyar Állami Operaház balettkara. A 160 fős társulat az UNESCO védnöksége alatt a Velence megmentéséért rendezett előadássorozaton lép fel.

Az elutazás előtt *Lukács Miklós* Kossuth-díjas karmester, az Operaház igazgatója a többi között elmondotta, hogy a világ 12 legjobbnak vélt balettegyüttese között hívták meg a balettkart.

A nemes célú előadássorozaton szovjet és NDK-beli balett-társulatok mellett mellett fellép a híres Béjart-balett, ezenkívül egy-egy angol, francia, amerikai, japán, Fülöp-szigeteki és szenegáli együttes.

Hatvanegy négytalálatos a lottón

Hétfőn tárgynyeremény-sorsolás

A *Sportfogadási és Lottó Igazgatóság* közlése szerint a *26. játékhéten* öttalálatos szelvény nem volt. Hatvanegyen értek el *négy találatot*, nyereményük egyenként 89 290 forint. Az 5843 *háromtalálatos* szelvényre egyenként 466 forintot fizetnek, míg a 174 105 *kéttalálatosra* 20 forintot.

Hétfőn tartják a Népstadion sajtótermében a júniusi lottószelvények havi tárgynyeremény-sorsolását. A főnyeremények: két Zsiguli személygépkocsi és öt 80 ezer forintos lakberendezési utalvány. Összesen *1140 nyereménytárgyat* sorsolnak ki. A sorsoláson a *24. játékhét* szelvényei vesznek részt.

Érdekes látnivalók a Balaton környéki múzeumokban, kiállítóhelyeken

A Balaton partján és közvetlen környékén az idén csaknem 30 múzeum és időszaki kiállítás kínál látnivalót az üdülővidék vendégseregének.

A keszthelyi Balatoni Múzeum — állandó kiállításán kívül — több képzőművészeti és dokumentumkiállítással fogadja az érdeklődőket. Itt látható az állandó balatoni képtár, s a múzeum ad otthont a balatoni nyári tárlatnak is.

Badacsonyban nagy érdeklődésre tarthat számot az Egry József-emlékház múzeumi és képzőművészeti kiállítása. A tihanyi múzeumban a Balaton-vidék történetét, a hajózás múltját szemléltetik. A veszprémi Bakonyi Múzeumban a vidék gazdag leletanyagát és néprajzát mutatják be.

A déli parton a balatonföldvári üdülőhelyi klub több kiállításnak is helyet ad. Hasonlóan új kiállítási lehetőséget teremt az északi part központjában, Balatonfüreden a Balatoni Galéria, amelyben több képzőművészeti és fotókiállítást rendeznek a nyári idényben.

Érdekes látnivalókkal várják a látogatókat a helytörténeti és az irodalmi múzeumok Badacsonyban, Balatonfüreden és Siófokon. Füreden július 1-én nyílik meg a Jókai-ház újjárendezett kiállítása. Nagyvázsonyban, a Kinizsi-vár közelében a postamúzeumon kívül a hajdani céhek munkáját és emlékeit, valamint a takácsmesterséget reprezentáló kiállítások kínálnak látnivalót. Sok vendéget vonz a bakonybéli skanzen és a tihanyi Szabadtéri Néprajzi Múzeum. A tihanyi népművészeti tájházban a nyáron a hódmezővásárhelyi népművészetet mutatják be.

Új autóbuszjáratok a fővárosban

A budapesti tömegközlekedés helyzetének javítására a következő napokban *újabb autóbuszjáratokat* indít a Budapesti Közlekedési Vállalat.

Július 1-én üzemkezdettől a XX. kerületi Erzsébet tér és az Országos Gumiipari Vállalat között 66-os jelzéssel járnak majd buszok; az új kocsik indításával egyidejűleg a 66/A és a 66/B jelzésűek megszűnnek. A BKV a 66-os buszhoz új megállót létesít az Ócsai úton, a Vörös Október Tsz bekötő útja előtt, mindkét irányban. Az első kocsi az Erzsébet térről 4.50 órakor, az Országos Gumiipari Vállalat elől 5.15 órakor, az utolsó az Erzsébet térről 23 órakor, a Gumiipari Vállalat elől 23.25 órakor indul.

A BKV július 5-én üzemkezdettől 79-es jelzéssel újabb autóbuszjáratot indít a Soroksári úti végállomás—Kvassay út—Nagyvásártelep—Kvassay út— Szabadkikötő út—Corvin út —Jókai út— Kossuth Lajos utca— Szabadkikötő út—Nagyvásártelep—Kvassay út—Soroksári úti végállomás, körirányú forgalmi útvonalon. Az első kocsit a Soroksári úti végállomásról 3 órakor, a Kossuth Lajos utcából 3.11 órakor, az utolsót a Soroksári útról 22.30 órakor, a Kossuth Lajos utcából pedig 22.41 órakor indítják. Július 4-étől a 22-es villamost pótló, „K" jelzésű autóbuszok nem járnak. A 79-es buszra természetesen a villamosviteldíj nem érvényes. Az ezen az útvonalon utazók figyelmét felhívja a BKV, hogy július havi bérleteiket ennek megfelelően vásárolják meg.

APERTA IERI A VERCELLI LA PRIMA BIENNALE DELLA CARICATURA

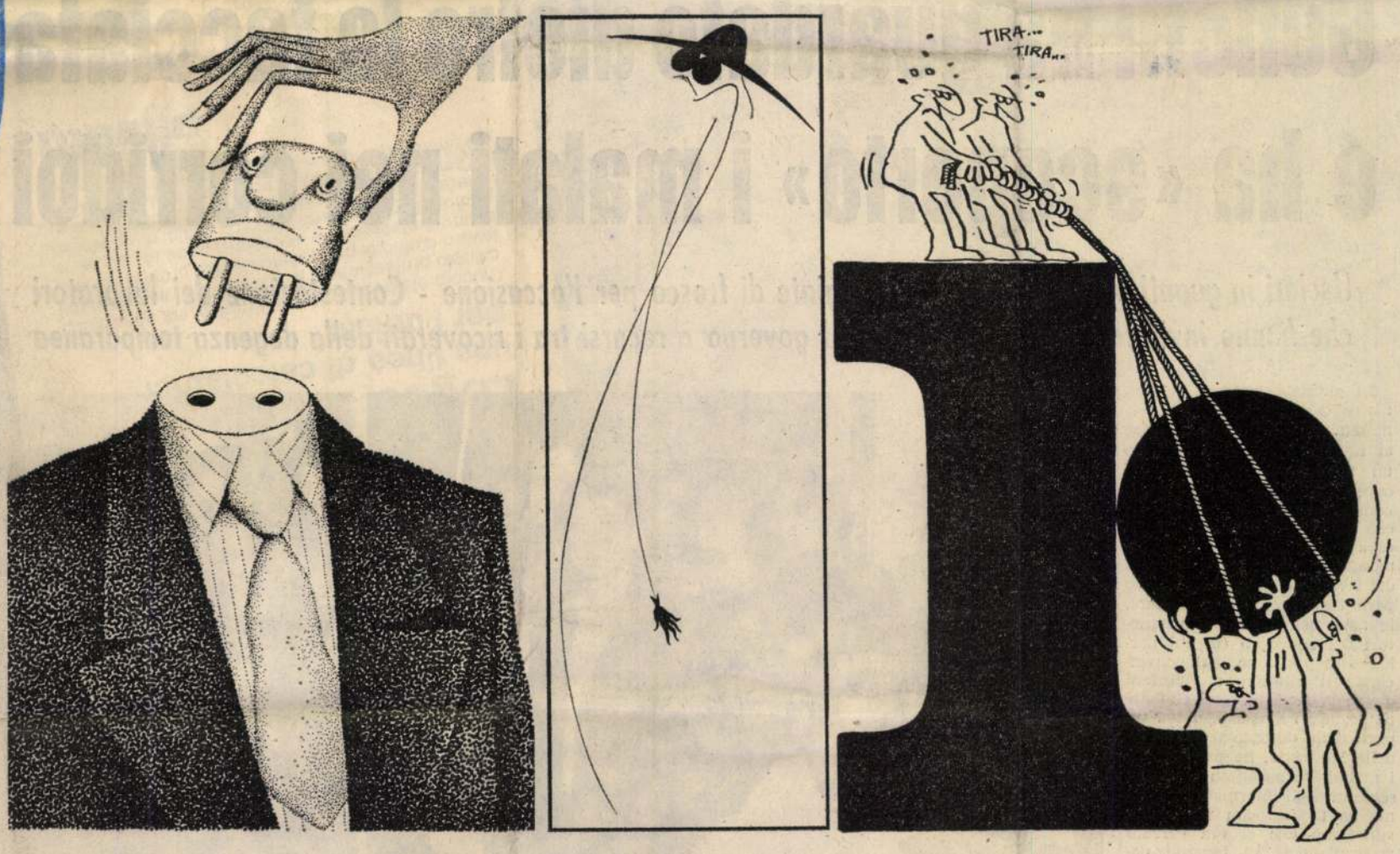

Una nuova capitale della risata

Rassegna consolante in un paese che non ama la satira - Premiato Pietro Ardito, di Rapallo, per un ritratto buffo di Greta Garbo - Retrospettive dedicate ai torinesi Casimiro Teja e Giuseppe Novello

DAL NOSTRO INVIATO

Vercelli, 5 aprile

In Italia è sorta una nuova capitale della risata. Dopo Bordighera (mostra internazionale dell'umorismo), Lucca (salone dei comics), Tolentino (biennale dell'umorismo), ecco Vercelli con la prima biennale della caricatura che ha avuto oggi l'inaugurazione ufficiale. L'evento è una sorpresa confortante in un paese come il nostro, tradizionalmente poco incline alla caricatura e alla satira, che anche di recente ha dimostrato la sua refrattarietà al buonumore con la censura fanfaniana ad « Alto Gradimento ».

La partecipazione, fin da questa prima edizione, è stata nutrita e multiforme: oltre duecentocinquanta concorrenti, di ogni parte del mondo, con netta prevalenza di italiani e di turchi, ridotti a poco più di duecento da una selezione piuttosto generosa. Tre i premi, assegnati oggi con cauta diplomazia.

Ha vinto un italiano, Pietro Ardito, 56 anni, di Rapallo, per una caricatura di Greta Garbo: un cappellone nero, due maxi occhiali, un guanto, tre tratti velocissimi ed ecco creato il capolavoro (ma non meno originali e degni di premio erano forse altri « ritratti » dello stesso Ardito, come quelli di Breznev, di La Malfa, di Nixon e di Andreotti). Il secondo premio è andato a un ungherese, Dallos Jeno, 35 anni, già vincitore di concorsi italiani e stranieri, che ha rappresentato in termini simbolici l'attuale dramma ecologico: una città di grattacieli dà l'assalto su cingoli di carri armati a un bosco fragile e sparuto. Il terzo premio, infine, è stato vinto da Jiri Jirasek, 43 anni, praghese, sceneggiatore cinematografico oltre che disegnatore, che si è presentato a Vercelli con una serie di tavole sul tema dei campi di concentramento: il disegno prescelto rappresenta un profilo umano realizzato con un filo di ferro spinato.

Gli esclusi

Una rosa così ristretta di vincitori ha comportato necessariamente esclusioni pesanti, spesso clamorose: tra le altre, quella di Dante Petrini, con le sue figure di generali calligrafici e sfuggenti, Giorgio Giaiotto che ha concorso con una specie di variazione sul tema della lettera « I », e Vlasta Zabransky, ceoslovacco, che in una serie di teste ripropone in versione ancor più surreale il segno e lo spirito dei disegni di Roland Topor.

I festeggiamenti che si sono svolti in mattinata e nel pomeriggio sono stati comunque privi di incrinature e di « musi lunghi »: c'era anzi nelle varie sedi della manifestazione (palazzo « Centori », pinacoteca « Borgogna », palazzo « Enal ») un'aria di festa, la soddisfazione collettiva per una impresa condotta a termine dopo molte difficoltà e con il sostegno quasi esclusivo dell'entusiasmo. « Era da tempo che avevamo l'idea di una rassegna del genere — *dice il pittore e caricaturista vercellese Francesco Leale, che ha organizzato la biennale insieme all'Enal e alla "Famija Varsleisa" e a un altro artista della matita, Enrico Gianeri (GEC)* —. Ce l'abbiamo fatta. Abbiamo messo in piedi questo "baraccone" che ha avuto subito successo. Adesso è tempo di pensare già alle prossime edizioni: dovranno essere più sciolte, più articolate ».

Qual è il senso di una rassegna del genere proprio a Vercelli, cioè in una di quelle città di provincia in cui iniziative culturali di primo piano possono apparire, se non sproporzionate, almeno un po' azzardate?

« Se la biennale è nata qui, non è per una contrapposizione campanilistica tra Vercelli e Torino — *continua Leale* —. Non è certo esclusiva prerogativa delle metropoli dare vita a discorsi culturali nuovi e vivaci: la cultura può nascere e vivere benissimo anche in provincia ».

Vercelli cercherà di differenziarsi dalle altre cittadelle dell'umorismo? Che fisionomia vuol darsi in futuro?

« Prima di tutto, Vercelli è una delle poche città in grado di restituire un significato preciso a un salone di caricatura, a differenza di altre rassegne italiane — *interviene GEC* —. Il Piemonte (e perciò anche Vercelli) è la patria della caricatura: è qui che l'umorismo grafico è nato ed è qui che deve risorgere. I primi periodici satirici comparvero nella Torino risorgimentale: erano coraggiosi, spericolati, si intitolavano "Fischietto", "Pasquino", "Buonumore", "Il diavolo". Una mostra come questa di Vercelli può servire appunto a rivalutare e rilanciare il gusto della caricatura: può contribuire alla rinascita del giornalismo satirico ».

Decadenza

In passato, la caricatura aveva un potere di critica che oggi ha completamente perduto, si lamentano a una voce gli organizzatori della biennale. « Soltanto fino a qualche anno fa, la caricatura aveva ancora mordente — *continua Leale* — era capace di colpire al centro i suoi obiettivi. Le vittime venivano messe apertamente alla berlina. I motivi della "decadenza" sono numerosi. Non ci sono più da noi grandi caricaturisti, e quei pochi non posseggono una originalità di segno grafico (fatte le solite eccezioni, come Maccari e Bartoli). Manca anche la palestra dei giornali satirici: i vari "Bertoldo", "Marc'Aurelio", "Travaso", sono un ricordo del passato. Chissà: forse oggi non c'è più tempo per dedicarsi a questo genere di divertimento ».

Ma la colpa principale è forse del generale assopimento dell'acume critico: i graffi e i morsi di cui erano capaci i nostri antenati si sono ammorbiditi nel giro di nemmeno un secolo. Oggi le critiche perforanti sono state sostituite da un piatto qualunquismo, dall'umorismo radiotelevisivo, dalla battutina facile facile: la caricatura è diventata leziosa. Per ritrovare artisti autentici bisogna risalire indietro nel tempo, arrivare fino agli espressionisti, a Grosz, o addirittura sino a Daumier.

Per l'Italia, soprattutto, ci si deve affidare al revival, tanto più che è di moda in ogni settore della cultura. In clima di nostalgia e di patriottiche rivalutazioni, sono state infatti organizzate nel quadro della biennale due « personali »; una, assai interessante, è dedicata a Teja, il grande caricaturista dell'Italia risorgimentale; l'altra è una veloce panoramica della produzione di un altro torinese famoso, l'ottuagenario Giuseppe Novello, già collaboratore della « Gazzetta del Popolo ». Le due mostre, mentre rendono onore a due grandi « maghi » della matita, sono indirettamente pericolosi termini di confronto per i disegnatori d'oggi.

« Quelle di Teja e Novello sono caricature di cento o cinquant'anni fa, eppure sono ancora oggi assai incisive. Perchè questi due disegnatori erano veri artisti, capaci cioè di penetrare dentro l'animo umano, di correggerne i difetti con la sferzata satirica: non solo maestri della matita, ma educatori civili ».

Ecco allora la funzione che la biennale di Vercelli sembra proporsi, a scadenza più o meno immediata: ricreare, attraverso l'esempio dei « grandi » del passato e il confronto delle nuove leve, l'occasione di coagulo e di ripresa di veleni sotterranei. Un proposito assai più serio di quanto possa sembrare. Perchè, se orientati in senso costruttivo, sono proprio i pungiglioni nascosti i mezzi più adatti a svegliare la società dai lunghi sonni del conformismo.

Mario Serenellini

Nelle foto del titolo: **alcuni disegni della Biennale.** Da sinistra: **l'opera di Ciosu Constantin (Romania), la « Greta Garbo » di Pietro Ardito (vincitore del primo premio) e la « i » di Giorgio Giaiotto**

GAZZETTA DEL POPOLO
q
10100 TORINO
CORSO VALDOCCO 2
DIR. RESP. GIORGIO VECCHIATO
- 6 APR. 1975
LEGGASI A TERGO
L'ECO DELLA STAMPA
74° Anno
N. 1024
(L'Arco della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)
UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394
Direttore: Ignazio Frugiuele
VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28
20129 MILANO
Telefono 723.333 - Casella Postale 3549
Telegr.: Ecostampa-Milano - C/C/Postale 3/2674
LEGGASI A TERGO

VISITA NON PREVISTA DEL MINISTRO NEI REPARTI SUP

Gullotti ha guardato die
e ha «scoperto» i mala

Uscieri in guanti bianchi e pareti tinteggiate di fresco per l'o
che hanno invitato il rappresentante del governo a recarsi t

Il ministro della Sanità Gullotti (penultimo a destra) **mentre sta visitando il reparto di degenza temporanea delle « Molinette »**

La giornata torinese del ministro Gullotti era stata organizzata in modo da mostrare al rappresentante del Governo un solo aspetto della realtà ospedaliera della città. Intento comprensibilissimo, anche perchè c'erano alcune realizzazioni di « prestigio » che, giustamente, andavano esibite. I sindacati dei lavoratori ospedalieri hanno però rotto, come si suol dire, le uova nel paniere ai promotori del convegno (di cui parliamo in prima pagina) convincendo il ministro a guardare dietro la facciata. Così Gullotti ha seguito i sindacalisti nei reparti della degenza temporanea delle Molinette, ha parlato con i malati, ha ascoltato i rappresentanti degli infermieri. Insomma ha toccato con mano una situazione che si era cercato accuratamente di tenergli nascosta.

Ma andiamo per ordine. Finito il convegno, il ministro, accompagnato dall'assessore regionale della Sanità Armella, dal prefetto Salerno e da altre personalità, si è trasferito in via Abegg, dove l'ospedale San Giovanni Battista e il Comune, con il concorso della Regione, hanno allestito la biblioteca scientifica « Minerva medica ». Successivamente, nel pomeriggio, Gullotti è stato accompagnato al « Centro regionale di igiene del lavoro », presso il Cto, dove è stato accolto dal presidente Fimiani. Gli infermieri hanno atteso il ministro innalzando cartelli polemici, per protestare contro le inadempienze dello Stato, della Regione, dell'amministrazione ospedaliera. Gullotti, presente anche il prof. Rubino, titolare della cattedra di medicina del lavoro, ha visitato, sempre al Cto, il centro di elaborazione dati, al quale fanno capo tutti gli ospedali piemontesi. « *Sono due realizzazioni notevoli, farò in modo che sorgano anche in altre città italiane* », ha detto il ministro complimentandosi con il presidente dell'ospedale.

Verso le 16, il ministro della Sanità è arrivato alle Molinette. Il programma ufficiale prevedeva una visita al « Dipartimento di emergenza ». Si tratta di un nuovo centro, ricavato sopra il pronto soccorso, al secondo piano della sede di corso Bramante. Il centro, o « Dipartimento », comprende una sala di terapia intensiva, con apparecchiature modernissime, più altre camere destinate ad ospitare per tempi brevi i ricoverati più gravi (traumatizzati, infartati, ecc.). Per l'arrivo di Gullotti, l'amministrazione del San Giovanni aveva fatto tinteggiare pareti, verniciare porte e finestre, lucidare pavimenti. Tutto doveva presentarsi nel migliore dei modi (c'erano anche gli uscieri con i guanti bianchi). Il ministro avrebbe dovuto compiacersi di una iniziativa « qualificante » e rendersi conto dell'efficienza dell'ospedale.

La cosa non è andata a genio ai sindacalisti. « *E' bene che il ministro si renda conto di come stanno veramente le cose qui alle Molinette* », hanno detto. Così, in polemica con l'amministrazione, hanno improvvisato una manifestazione di protesta. Gullotti vi si è trovato in mezzo. Grida ostili, qualche insulto, un po' di confusione. Poi i sindacalisti hanno ripreso il controllo della situazione e il ministro, dopo avere visto la « facciata », cioè il nuovo « Dipartimento di emergenza », ha voluto seguire i rappresentanti dei lavoratori dentro la realtà « nascosta », cioè nel reparto di degenza temporanea, nonostante l'imbarazzo di qualcuno. Stanze di pochi metri quadrati piene di malati, letti allineati nei corridoi fin sulla porta dei gabinetti, servizi igienici per modo di dire. « *Ecco, questo è l'ospedale delle Molinette signor ministro* », hanno commentato i sindacalisti.

Gullotti ha parlato anche con i ricoverati. «*Pago le tasse ed i contributi. Sono un artigiano che ha sempre lavorato. Una volta che mi ammalo finisco in un corridoio* ». Un altro malato ha detto: « *Sono qui da cinque giorni, nessuno si cura di me. Per fare una radiografia devo attendere fino al 14 aprile* ». E una donna: « *E questo sarebbe un ospedale? Non un po' di intimità, non un po' di libertà. Come in un lager!* ».

« *Non è che qui in Piemonte manchino i posti letto. Il fatto è che ci sono interi reparti vuoti, a disposizione dei baroni. Lei poco fa ha visto il cosiddetto dipartimento d' emergenza: può spiegare in parte il super-affollamento di altri padiglioni* », ha osservato un sindacalista al ministro, che poi ha ricevuto una delegazione di lavoratori delle Molinette.

Infine la visita al nuovo centro dialisi a « self-service ». Allestito in corso Vittorio Emanuele, 38, il centro dispone di otto reni artificiali e può « trattare » sedici malati al giorno. Direttore è il prof. Vercellone. Il centro, concepito come struttura extra-ospedaliera, rappresenta quanto di meglio c'è in Italia. « Self-service » significa che ogni malato controlla da sè il processo di dialisi e, finita la depurazione, può tornarsene a casa senza alcuna formalità particolare.

o. c.

ELETTO IERI ALL'UNANIMITA'

Botta segretario provinciale DC

La Democrazia Cristiana vole Giuseppe Botta, di 50

LE VITTIME SOLE IN CASA HAN

Due sorellin una imbavag

TEMPERATURE

MASSIMA	+ 14
MINIMA	+ 8
MEDIA	+ 10,8

Pressione: 734,8; umidità 72 per cento. Vento da nord-est debole; piogge sparse, schiarite in mattinata. **Temperatura a Caselle:** massima + 12,8; minima + 7,2; media + 8,9.

UOLA MATERNA GESTIT

li privati o

sono delle realtà precise dalle quali non si può prescindere. Primo: a differenza delle scuola primaria e superiore (elementare media ecc.) la scuola materna è per il 70 per cento gestita « privatisticamente ».

Secondo: la domanda supera di gran lunga l'offerta.

Terzo: le difficoltà burocratiche, la legislazione imperfetta ma soprattutto i complicati piani di finanziamento dell'edilizia destinata a tale servizio e gli alti costi di gestione del servizio stesso non fanno prevedere una soluzione del problema in chiave « pubblica ».

Da aggiungere che i cittadini hanno scoperto di recente l'utilizzo della scuola materna, vuoi perchè spinti sempre più dai complessi fenomeni propri del mondo industriale (genitori entrambi impiegati che non possono badare alla prole, madri assediate da troppi figli, ecc.), vuoi perchè la scuola materna oggi è meno « asilo » ossia « luogo di parcheggio » e più

Dallos Jenő, grafikus

Irónikus rajz: Repr.

— : Téli vasár

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 8.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Depr.

– : Autós tejtolvaj 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 7.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

— : hűrővizsgálat 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 6.

[Dallos Jenő], karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

[Név s'jelzet nélkül.]

— „friss, pirított" szemét 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 11.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

— : Mezőgazdasági könyvhónap 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúrsorozat:

Repp.

—: Hasznos játék volna 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 14.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr

— : „Hűtőház"

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

– : Farsangi krimi 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 15.

ag

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr.

— : Maxizaczkó 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 18.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr

— : Epigonok születése 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 18.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

—: Bábonás kassza 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 21.

Dallos Ilmő, grafikus

Jókai, karikatúra:

Rep.

— : Jókai cikkei és beszédei

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 25.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

— Nem szól a kaputelefon 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 21.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Aj, aj, szemetes vonat... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 25.

Dallos Jenő, karikaturista

Szinyrajz: Repr.

— : „Kedves" együttlakók

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 25.

[Dallos Jenő], grafikus

Karikatúra:

[Vév s' jelzet nélkül.]

Repr

— : Helyfoglalás

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep.

— : Építészeti ötlet 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 2.

[Dallos Jenő], karikaturista

Rajz:

[Vér és jelzet nélkül.]

Repr.

— Ejnye ... 1.

Esti Hírlap, Bp. 1975. jan. 2.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr.

— : Érettségi győzelmi dobogó 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 3

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

– : Javítják vagy megőrzik 6.

ESTI HIRLAP, Bir. 1975. jan. 3.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rgr.

— : furcsa ügyelet

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 3.

Dallos Jenő, Karikatúrista

Raj: Repr.

—: Kellemetlen volt

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 7

Dallos Jenő, grafikus

Szúnyvaj: Repr.

— : Csak a hátsó ajtón

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 jan. 7

Dallos József, grafikus

Rajz: Rajz.

—: Gratulálunk a jegyzéshez!

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 7

Dallos Jenő, karikatúrista

Rajz: Rep.

— : Nem azonos

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 4

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rejt.

— : Könyvjelző 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 6.

Dallos Jenő, grafikus

– Karikatúra: Rep

– : Kár a pénzért

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 7.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

— : Népszámlálás 8.

ESTI HIRLAP, B.n. 1975. jan. 8.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

– : Egészségügyi Szójárat 4.

ESTI HIRLAP, Bn. 1975. jan. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Rep.

–: Vagy taxit vagy ellenőrt 6.

ESTI HIRLAP, B[illegible].1975.jan.10..

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Rep.

—: A nők világéve 12.

ESTI HIRLAP, Br. 1975. jan. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr

— Koromszóró kéménysepők

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 26

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Rep

— : Kérik a homokóra 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 29.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Pályamúlantás. 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 29

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Kepr

[Pálya választás]

— :: Űrkutató Lenek

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 29.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr

— : Zajos a torony 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr

— : Csoda reklám 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Gépkocsi nyeremény - beté + könyv - sorsolás

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 26

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repp

— : Energia - takarékosság

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 25.

Dallos Jenő, grafikus.

Rajz: Repr.

— : Fásítás 4.

ESTI HIRLAP, B. n. 1974 nov. 23

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr

— : Nehezen nyílik, nagyon sós

6.

ESTI HIRLAP, Bn. 1974. nov. 22

Dallos Jenő, grafikus

Rep:

Rep

a: Mosógép — háromszor

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 22

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Sötétben botorkálunk

6.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. nov. 19.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Rep.

— : Vigyázz, ha jön a számla 6.

ESTI HIRLAP, B n. 1974 nov. 19

Dallos Jenő, grafikus

Gúnyrajz:

Repr.

– : A kiraktban van... 6.

ESTI HIRLAP, Bn. 1974 nov. 19.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr.

— : Sebességkorlátozás 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 nov. 18.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : Vigyázat! Hamis mérő!

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 15.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

— : Tisztaságszerető autós 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 15.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Lepe

— : Népesedéspolitikai értekezlet

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Mérsékelten vízálló [cipő] CIPO

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 12.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr

—. Lakótelep

8.

ESTI HIRLAP, Bn. 1974. nov. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Szúnyvaj:

Repr

— : Áram szünet 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 8.

Dallos Jenő, Karikatúrista

Rajz:

Repr.

— : Nagyrázosi stress 12.

ESTI HIRLAP, Br. 1974 nov. 2.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : fáznak 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 nov. 1.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra – sorozat:

Repe

– : Takarékoskodunk 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 26.

Dallos Jenő, grafikus

öt karikatúra:

Repr.

— : Napjaink 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974 nov. 24.

Dallos Jenő, grafikus

Három karikatúra:

Repr

— : BUÉK

8.

ESTI HIRLAP, Br. 1974 dec. 31.

101

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

— : Mikrofon próba 12.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. dec. 30.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Szakmai zseni

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. d.c. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr

— : Ebadta

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 d.c. 28.

Dallos Jenő grafikus

Karikatúra: Repr

— : Kérkedés

12.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. dec. 23

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Tartósított olaj 12

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 dec. 21.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: kep

— : Szenzyezett levegő

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 dec. 20.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr

— : Gyermek a volánnál

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 dec. 20.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— Ügyes család

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 20-

Dallos Jenő, Karikatúrista

Rajz: Repr.

— : SOS 6.

ESTI HIRLAP, ~~Bp. 1974 dec.~~ 17.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Kepr.

— : Sebesség korlátozás' 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 16.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra,

Repr

— Létban van a Phaedra 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 13.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr

— : Egyik zsúfolt, másik üres

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 dec. 13.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Rep

—: Rohanó élettempó 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 12.

Dallos Jenő, karikaturista

Emigrája:

Repr.

— : Energiatakarékosság 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 dec. 11.

Dallos Jenő, grafikus.

Karikatúra:

Repr.

— : Működő automata 8.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. dec. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

— : Sötét az utca

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 10.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Reps.

–: Lipőcsapda 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 10.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz.

Rajz

— : Kép szöveg nélkül

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 7.

Dallos Jenő grafikus

Rajz:

Kep

–: Sárban járnak 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 6

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

– Hússaláta spárgával 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 6.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Reitélyes számok

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 3.

Dallos Jenő, Karikaturista

Rajz:

Rejz

–: Reggel, este sötét villamosan 6.

ESTI HIRLAP, Bjt. 1974. dec. 3.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr

—: Gendes, mert nincs

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 3.

Dallos János, grafikus

Rajz:

Rep

—: Ellenőrizzék többször

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 31.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz.

Repr

— : Csak szeszes 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 28.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repe.

—: Plan Kelt Orint 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 24.

Dallos Jenő, grafikus

Grúnyrajz:

Rep.

— : Matrica 6.

ESTI HIRLAP, B;.1975.jan.24.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz,

Rep

— Veszélyes rakolat 6.

ESTI HIRLAP, Bir. 1975. jan. 21

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz i

Dep.

– : Lunyire nem érünk rá ?

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 21.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz – sorozat:

Repr

— : Egy nő egy vasárnapja 8.

ESTI HIRLAP, Bjv. 1975. jan. 22.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr

— : Kulcsregény 4.

ESTI HIRLAP, Bn. 1975. jan. 17.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Rejtő

— : Hol a rendelet

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 17.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

– : Melegből is megárt a sok 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 17.

Dallos Jenő karikatúrája,

Tálóhatár 74/ juli 226.o.

Dullos Jenő, grafikus

Rajz: Kepe.

— : Napirenden : a diéta 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 28.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr

— : Egy név és más semmi

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 27.

Derkovits Gyula, festő

Kombathelyen Derkovits-
emlékkiállítás nyílik.

– : Derkovits- és Radnóti-kiállítás 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. szep. 27.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Kepr.

– : Drót nélkül nem jut 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 27.

Dallos Jenő, karikatúrista

Gúnyrajz:

Repr.

—: Összevás Budapesten 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 szept. 27.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr.

—: Nemzetközi konferencia az utak állapotáról

g.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 26.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep.

—: Néj bátlók, régi panaszok 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 24.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

— : Így hiratalos 6,

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 24.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: kabadidő – konferencia

&.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. szept. 25.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnylajz: Rep

— : „Mától: sikeres.....“ 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Repr.

– Vissza pillantás. 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. szept. 17.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

–: Eltűnt a DUNAÍR 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 13.

Dallos Pál karikaturista

Rajz:

Repr.

– : Paradicsom rau... 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. szept. 13.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep

– : Parkolni Körülmények

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 10.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Rep.

– : Harcias ügyintéző 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 10.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Vadász Kalaud 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 9.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Rep

— : Érthetetlen 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 6.

Dallos Jenő grafikus

Rajz: Repr.

— : Könönet 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 szept. 6.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz,

Repr.

— Kiri ez a csemle

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 szept. 3.

Dallos Jenő, Karikaturista

Raj.: Rep.

–: Október 31.: Világtakarékossági Nap 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 31.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

– „Beépítik a Joghíjakat" 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 29.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr

— : Csatorna 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. sept. 3.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr

— : A nevezés csodája 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 29.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

— : Kiábrándító

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 29.

Dallos Jenő, grafikus

karikatúra: Repo

–: Kisérözene az Erkel Színházban

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 29.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr

— : Kátrány utcán végestelen végig

6.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. okt. 22.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

— : Körúti ellenőrzés

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 22

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Rajz

—: Kis cipő, nagy cipő

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 18.

Dallas Jenő, karikaturista

Torzkép

Repr

— : Műszaki könyvnapok 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. abt. 16.

Dallos Jenő, karikaturista

Grúnyzaja: Repr

– Térdig ér a sár 6.

ESTI HIRLAP, B. 1974. okt. 15.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep.

—: Zongorasró este 7-től

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 15.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Rep

— : A tinta Budapestért

8.

ESTI HIRLAP, B. v. 1974. okt. 14.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Rep

— : „Takarítják Budapestet...."

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 12.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr

– : Influenza-figyelő szolgálat

4.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. okt. 11.

Dallos Jenő, karikaturista

Négy rajz: Repr.

— : Csik eső, beázunak ... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 11.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr

– November: fogászati hónap 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

– : Ki ha leég a ház?...

6.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. okt. 8.

8.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

–: „Budapesti művészeti hetek: Telt ház"

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 7

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

— : Nap is, fény is 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 4.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr

— : Vannak még hiskivályok

4.

ESTI HIRLAP, B; v. 1974. okt. 5.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

—: Abszolút agresszió kocsivezető

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

— : Pálya választási Letek 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 3.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr

—: Ahány mérleg, annyi kiló

6.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. okt. 1.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúrák: Repe

–: Mindennapos budapesti zenei hetek 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 1.

Dallos Jenő, karikaturista

Raj: Repr

– : Helyjegy, hej... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 6.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

– : Kutyakultusz 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 8.

Dallos Jenő, grafikus

Gúnyrajz: Repr

—: Hűsítő hiány 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Nagy a zsivaj, lárma 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 aug. 9.

Dallos Jenő, karikaturista

Raj:

Repr.

—: Idegen forgalom 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 10.

[Dallos Jenő], grafikus

Raje:

[Név s'jelzet nélkül.] Repr

–: Kép szöveg nélkül 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 13.

Dallos Jenő grafikus

Rajz:

Rep

–: Szúnyoginvázió 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 aug. 13.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr

—: Erős mezelem 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 3.

Dallos János, karikaturista

Rajz: Kép

– : Veggen 64-est 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 6.

Dallos Jenő, karikaturista

Szényrajz:

Kepe

— : A nagy Jogás

7.

ESTI HIRLAP, Br. 1974. aug. 3.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

–: fűtött, megállt 6.

ESTI HIRLAP, Bn. 1974. aug. 2.

Dallos Jenő, karikaturista

Torzkép-sorozat:

Repr.

1 –: Székek

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. okt. 27.

Dallos. Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

— : Notórius farágó 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 31.

Dallos Jenő: grafikus

Karikatúra: Repr.

—: Kép szöveg nélkül Gy.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 24.

Dallos Jenő, grafikus

Rep.: Rep.

—: Abszolút környezetvédelem 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 24.

Dallos Jenő, grafikus

Szinyrajz:

Repr.

–: Csak Külföldiéknek ...

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 30.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

—: Mai mese 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 26.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Repr.

—: Úszó zajgyár 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 23.

Derkovits Gyula, festő

III. kiadásban jelenik meg
Körner Éva Derkovits-monográfiája.

— : Tanulmány Derkovitsról 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 aug. 28.

Dallos Jusi grafikus

Karikatúra:

Repr.

– : Rendkívüli élmény 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 27.

Dallas Jenő, grafikus

Rajz: Rejz.

–: Ügyfél labirintus 12,

ESTI HIRLAP. Bp. 1974. aug. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

–: Riczaj az Astória-alul-járóban 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. aug. 16.

Dallos Jenő, karikaturista

Gúmyrajz: Repr

— : Egyelőre támasztjuk 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 16.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Mai Western

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 14.

Dallos Jenő: karikaturista

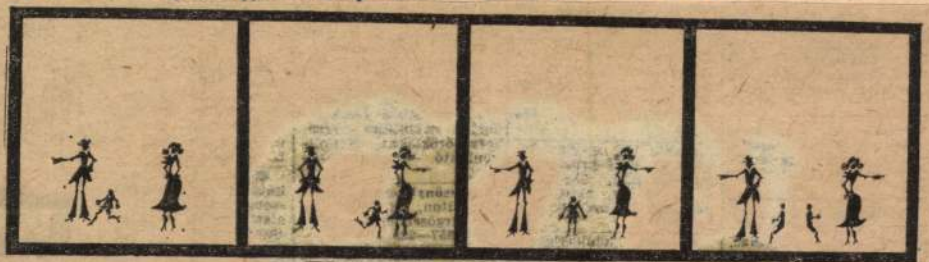

ÁDÁM ÉS ÉVA

Dallos Jenő, a Ludas Matyi karikaturistája a Bordigherában (Olaszország) megrendezett nemzetközi karikatúra-kiállításon különdíjat nyert „Ádám és Éva" sorozatával, ebből való az itt közölt rajz.

— : Ádám és Éva 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 26.

Dallos Jenő karikatúrái

Szerezzenek érvényt

a rendeletnek

(Dallos Jenő rajzai)

...ényt ... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 12.

Dallos "Jenő", grafikus

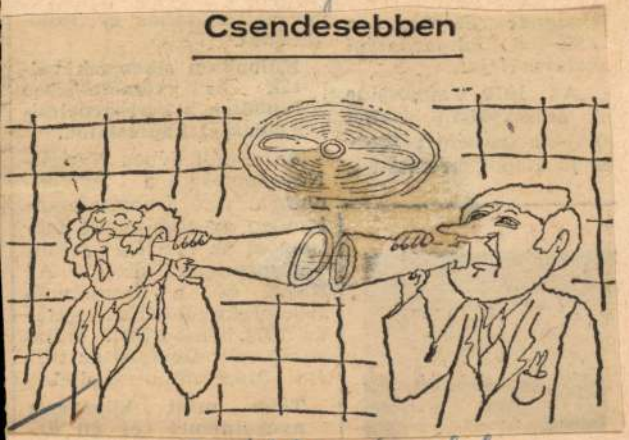

6.

— : Csendesebben

EST I HIRLAP, Bp. 1975 aug. 12.

[Dallos Jenő,] karikaturista

[Nevi s'peret nélkül.]

— : Sötét utca.....

6.

EST I HIRLAP, Bp. 1975 aug. 15.

[Dallos Jenő], karikaturista

[Név és jelzet nélkül.]

– : Kézről – kézre . . . . 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1975. szept. 2.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 [illegible]

BŰVÁR

Dallos Jenő

1021

Állj! Egyetlen fát
se vágj ki tovább!
(Dallos Jenő rajza)

sásos mocsárig — viszonylag kis területen — *számos növénytársulás* együtt lelhető fel. Itt találkoztunk először — Istvánkúton később még egyszer — a nedvesebb mélyedésekben a *réti dákoskával*, a nemes kardvirág vad ősével, a *sárga borkóróval* és a ritka *hazai orchidea fajokkal*. Egyebütt tömegesen nyílt a *réti margitvirág*, a terebélyes *harangvirág*, a *közönséges-* és a *nagyvirágú gyíkfű*. Feljegyeztük a vizsgált és azonosított növényfajok neveit, a ritkábbakról diaképet is készítettünk. A növénygyűjtésnek ez a módja — szerintem — legalább olyan hasznos, mint a herbárium készítése.

Az Ósva-völgyi túránk pedig mintha csak egészen a Kárpátokig vezetett volna!... A *Kutyaszorító sziklái* mögött húzódó *öreg lucos* kimeríthetetlen gazdagsággal tárta fel ritka kincseit. A talaj savas kémhatásúnak bizonyult, az érdekes formájú fehérlő *vánkosmoha* gyepfoltjai között ritka korpafűfajok idézték letűnt földtör-

is találkoztunk. Nagy izgalmat kelte amikor a tábor közelében levő erd irtásos hegyoldalon korhadó fatörzs m lett sütkérező *keresztes viperát* pillantc tunk meg. A későbbiek során több alk lommal is sikerült megfigyelni és lefén képezni e kis hüllő néhány példány

Természetvédelmi táborunk a fele hetetlen élmények egész sorával jutalma ta 1974 nyarán is a tábor valamenn résztvevőjét. Meggyőződésem, hogy ilyen jellegű kirándulások igen alkalmas arra, hogy felkeltsék a gyerekekben az érdeklődést és alapvető természetismeretet nyújtsanak. Ez rendkívül fontos, hiszen a hathatós természetvédelemre való eredményes nevelés a természet megismertetése és megszerettetése nélkül szinte elképzelhetetlen.

Szerényi Gábor,
az érdi Vörösmarty Gimnázium
biológia tanára

Dallos Jenő, karikatúrista

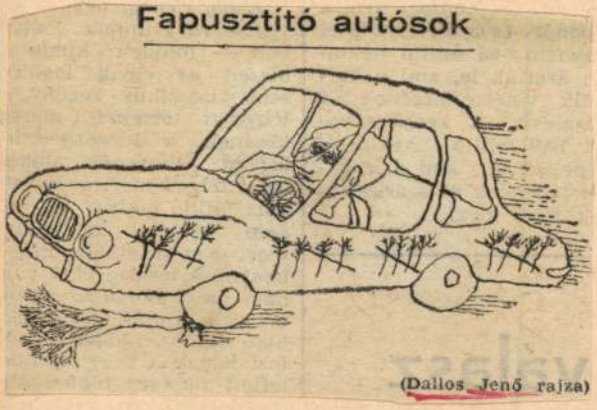

—: fapusztító autósok

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 5.

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

4.

-AP, Bp. 1975. szept. 5.

Dallos Jenő, karikaturista

ÉS MÉGIS MOZOG A FÖLD...

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 27.

[Dallos Jenő], karikaturista

Életet menthet — ha jó

— Én jöttem előbb...

[Nevi s' jelzet nélkül.]

— : Életet menthet ....

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 29.

Dallos Jenő, karikaturista

FOKOZOTT ELLENŐRZÉS

(Dallos Jenő rajza)

8.

1975. aug. 29.

Dallos Jenő, karikaturista

— Fogytam!...

(Dallos Jenő rajza)

12.

975. aug. 30.

okat. Vi-
kénti ha-
súti sza-
. A belé-
k és csa-
utazási
részesülő-
személy-

szaki Kereskedelmi Vállalat azonnali belépéssel felvesz pénzügyi előadót (119—796), gyors-gépírókat (290—906), folyószámla-könyvelőt (119—631), részlegelszámoltatót (119—631). Személyes jelentkezés: Csepel, Já-

Dallos Jenő karikaturista

Fejük fölött félig fedél

Dallos Jenő rajza

6.

1975. aug. 26.

[Dallos Jenő], karikaturista

[Név s'jelzet nélkül]

gyerekcipő

6,

AP, Bp. 1975. jún. 3.

Dallos Jenő, karikatúrája

BELSŐÉPÍTÉSZET

(Dallos Jenő rajza)

8.

A mai 24 összecsapáson négy magyar is szerepel:

mivel az egymás elleni eredmények számítanak

gondosan játszott — írja —, s minden erejével

Dallos Jenő, karikatúrista

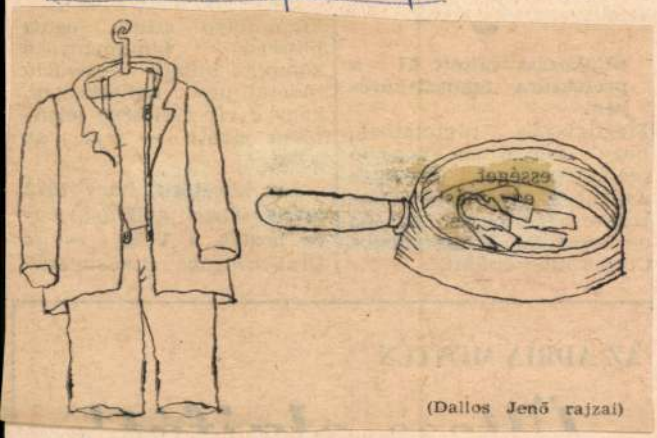

(Dallos Jenő rajzai)

— Mekkora a munkaruha?

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 13.

Dallos Jenő, karikaturista

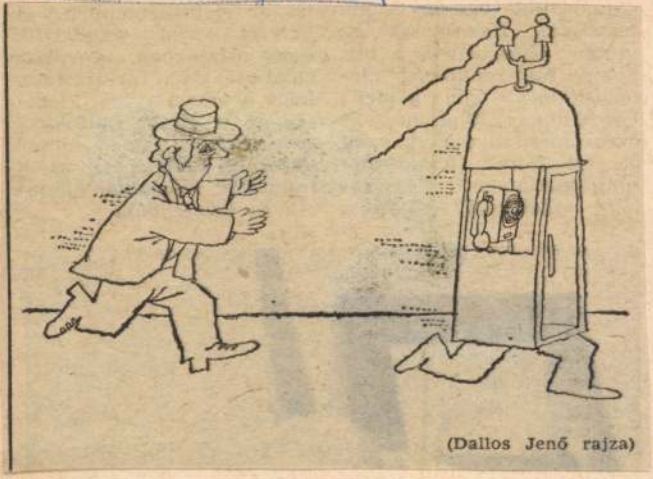

(Dallos Jenő rajza)

6.

—: Javítás helyett — eltüntették

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 6.

Dallos Imre karikaturista

— Megkérem az író elvtársat, hogy brigádunknak írja bele tízszer a nevét.

rbolt

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 2

Dallos Jenő, karikaturista

? Kézzel ?

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 13.

[Dallos Jenő], karikatúrista

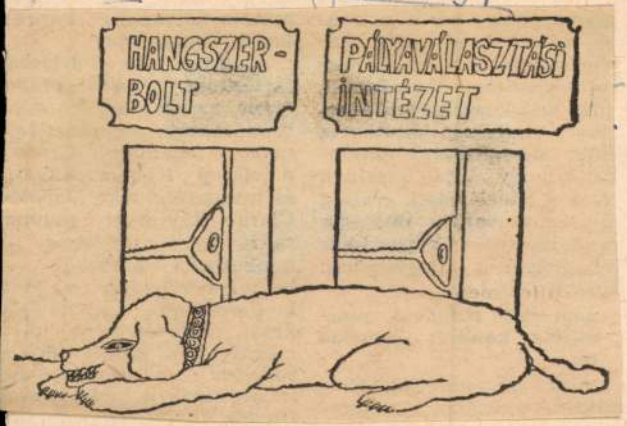

[Nevet és jelzet nélkül.]

6,

Vigyázz, ügyfél! A kutya harap!

EST I HIRLAP, Bp. 1975. jún. 10.

Dallos János, karikaturista

8.

975. jún. 6.

.15: Egy óra IRÓ-nia. —
.15: Tv-Híradó 3. — 22.25:
kölvívó EB. Az elődöntők
özvetítése Katowicéből, fel-

LÓVERSENY

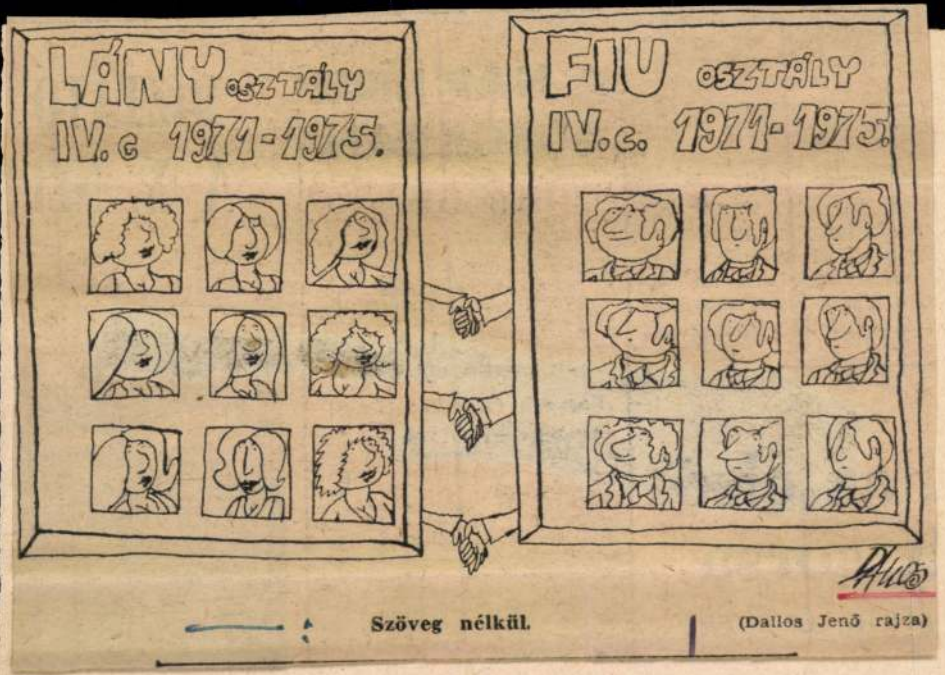

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 16.

mában, a 800 méteres

Dallos Jenő, karikaturista

IDEGENFORGALOM

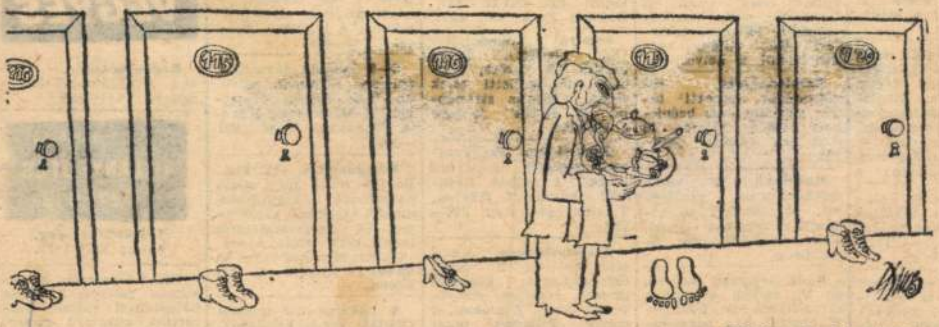

(Dallos Jenő rajza)

— : Idegenforgalom

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 14.

Dallos Jenő, karikaturista

A légynek se árt

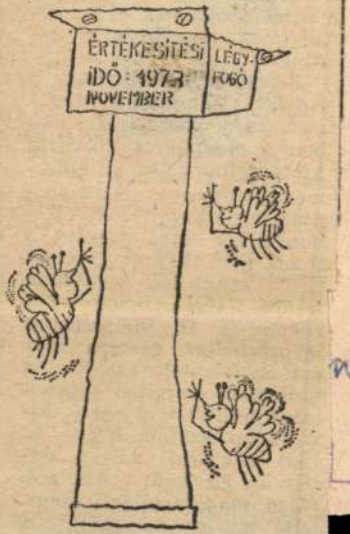

Kacagó legyek
(Dallos Jenő rajza)

nek se árt 6,

LAP, Bp. 1975. jún. 20.

lélte az eseményeket. A török—amerikai viszonyt semmiképp sem lehet kiegyensúlyozottnak nevez-

Dallos Jenő karikaturista

ABSZOLÚT ÚJSÁGOLVASÓ

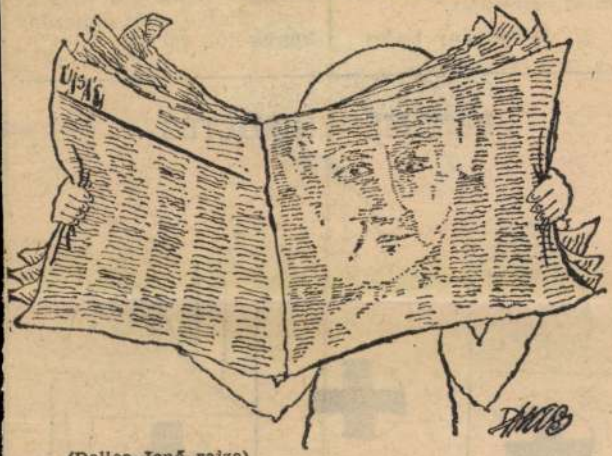

(Dallos Jenő rajza)

[redacted]

8.

975. jún. 18.

[Dallos Jenő], karikatúrista

Eladó a maradék

— Na, ennek a zsebéből is kivettünk 60 liter olajat...

[Nép és jelzet nélkül.]

6.

75. jún. 17.

na, mert egy vadászkés volt a zsebében.

A megfigyelők szerint a merénylet *demonstratív jellegű* volt és csupán arra

Dallos Jenő karikatúrája

KÉP SZÖVEG NÉLKÜL

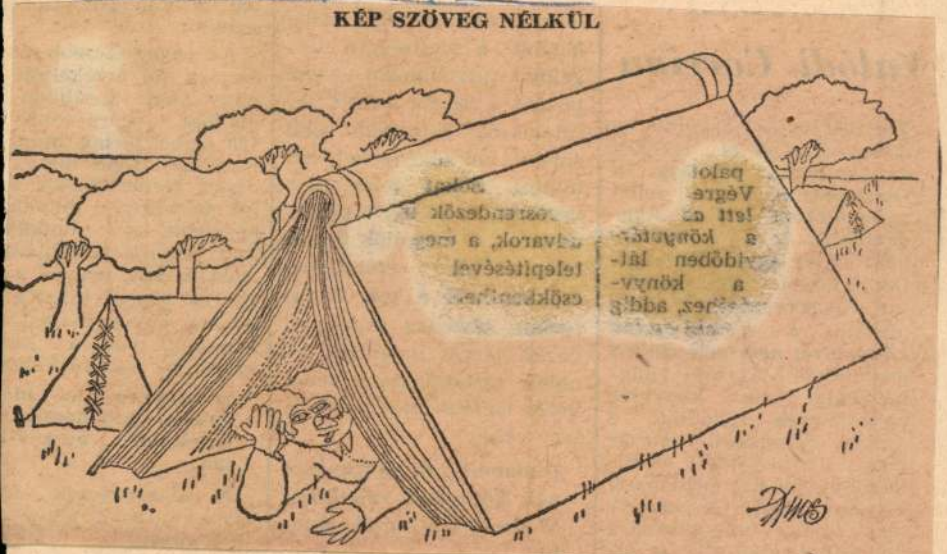

(Dallos Jenő rajza)

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 20.

137.
+ 2
139

Dallos Jenő karikatúrája

Királyi borravaló

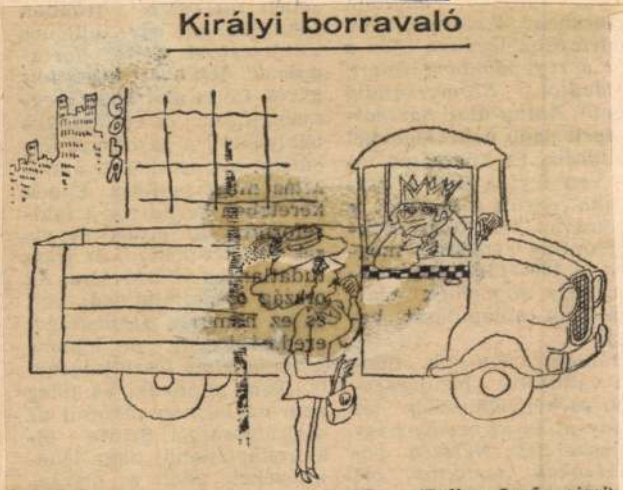

(Dallos Jenő rajzai)

— Királyi borravaló

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 27.

Dallos Jenő karikatúrája

— „Uszoda" a pincében 6.

EST 1 HIRLAP, Bp. 1975. jún. 27

Dallos Jenő, karikaturista

(Dallos Jenő rajza)

– : Hegyre fel, bevásárlók 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 24

Dallos Jenő, karikaturista

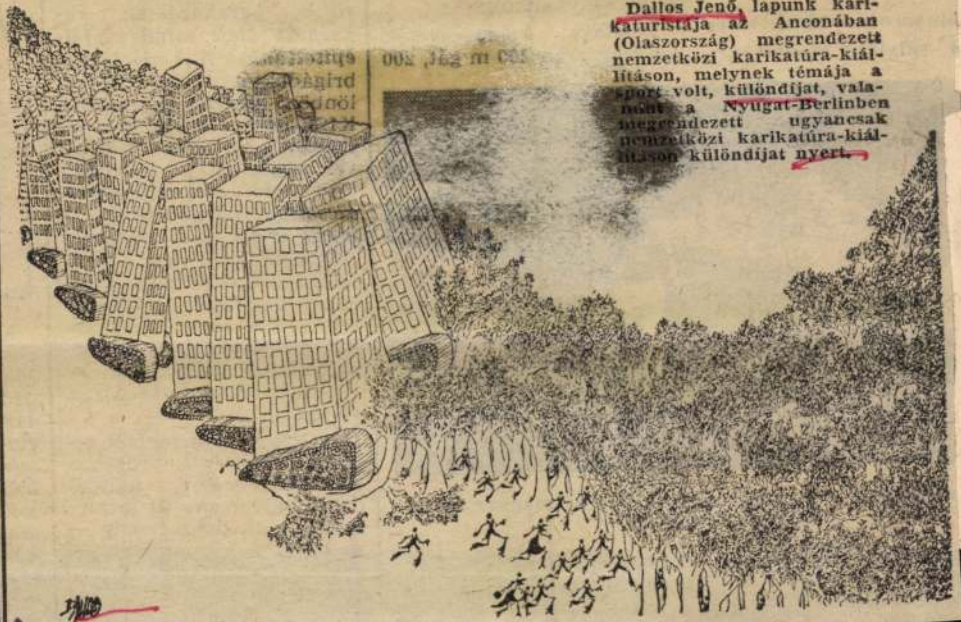

Dallos Jenő, lapunk karikaturistája az Anconában (Olaszország) megrendezett nemzetközi karikatúra-kiállításon, melynek témája a sport volt, különdíjat, valamint a Nyugat-Berlinben megrendezett ugyancsak nemzetközi karikatúra-kiállításon különdíjat nyert.

stadionesúccsal irat-tak fel.

tolsó egyéni futószám-10 000 m-es síkfutás-

m, 800 m magas, diszkosz, 5000 m, 3000 m akadály, 4x400 m.

rendeztünk központi versenyeket, s ezek mellett természetesen voltak különböző táborbajnokságok

kets ságr *meg* ezé

Dallos Jenő, karikaturista

TAKARÉKOSSÁG

(Dallos Jenő rajza)

...ékosság 4.

...AP, Bp. 1975. júl. 12.

és szervezőnek az első színtársulat az Ifjúsági Színpadon. Az építést a 23. számú Állami Építőipari

[Dallos Jenő], karikaturista

[Nevet és jelzet nélkül.]

— Télen, nyáron ...

6,

EST I HIRLAP, Bp. 1975. jul. 22,

[Dallos Jenő], karikaturista

Tilos, de bekanyarodnak

[Nev és jelzet nélkül]

6.

— : Tilos, de . . . . .

EST I HIRLAP, Bp. 1975. jül. 22.

Dallos Jenő karikatúrája

Homokozó vagy autóparkoló?

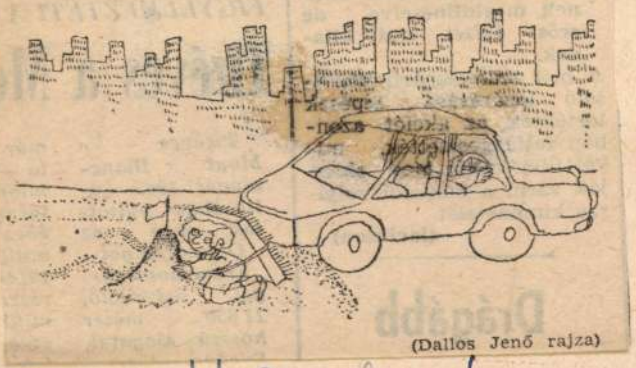

(Dallos Jenő rajza)

— : Homokozó ..... 6..

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 jul. 18.

Dallos Jenő karikatúrája

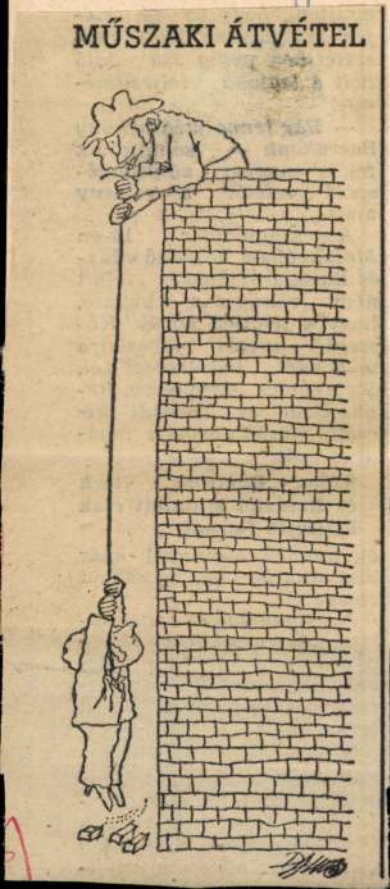

i átvétel 8.

AP, Bp. 1975. jún. 28.

nyű a válogatás a moszkvai világ- és Európa-bajnokságra — nem a bőség terhe miatt...

A verseny egyébként átütő sikert aratott a külföldi szakemberek között. Kérdésünkre *Gottfried Schödl*, a Nemzetközi Súlyemelő Szövetség elnöke kijelentet-

[Dallos Jenő], grafikus

Nem javítják meg?

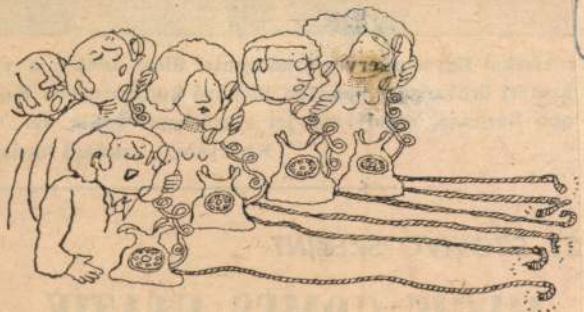

Egy fontos telefonszám

[Név és jelzet nélkül]

— Nem javítják meg? 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 jul. 29.

Dallos Jenő, karikatúrista

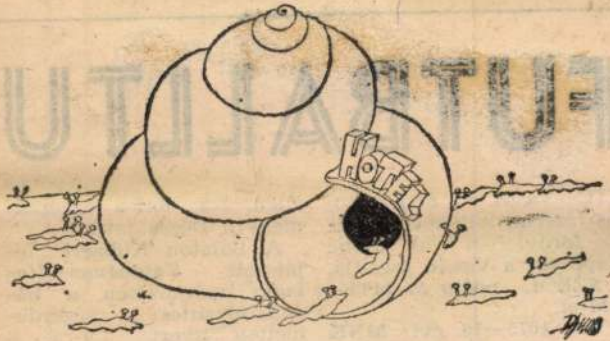

Szöveg nélkül

(Dallos Jenő rajza)

1

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jú[illegible]

Dallos Jenő karikatúrája

TELJES KÖRNYEZETSZENNYEZÉS

(Dallos Jenő rajza)

8.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1975. aug. 15.

Dallos Jenő, karikaturista

ESERNYŐS ESETEK

(Dallos Jenő rajza)

8.

75. aug. 19.

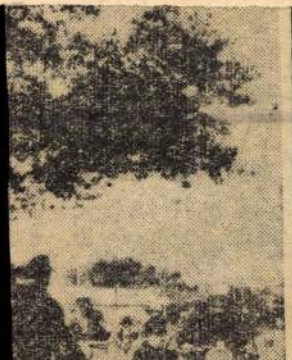

a vízilab

Holnap a Bp. Honvéd—Vasas Izzó-mérkőzéssel elkezdődik a vízilabda-bajnokság őszi idénye. *Ismét hazai vizeken...* A kolumbiai izgalmas napok után újra a bajnokságért száll harcba a magyar mezőny. Mint ismeretes: Caliba világbajnoki címe védelmében utazott a magyar válogatott, de miután a dön-

Dallos Jenő, karikaturista

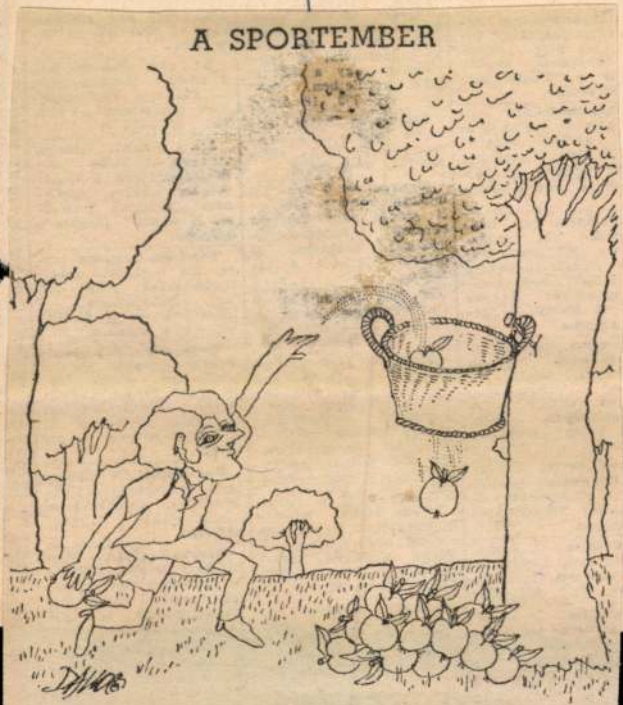

(Dallos Jenő rajza)

12.

1975. aug. 2.

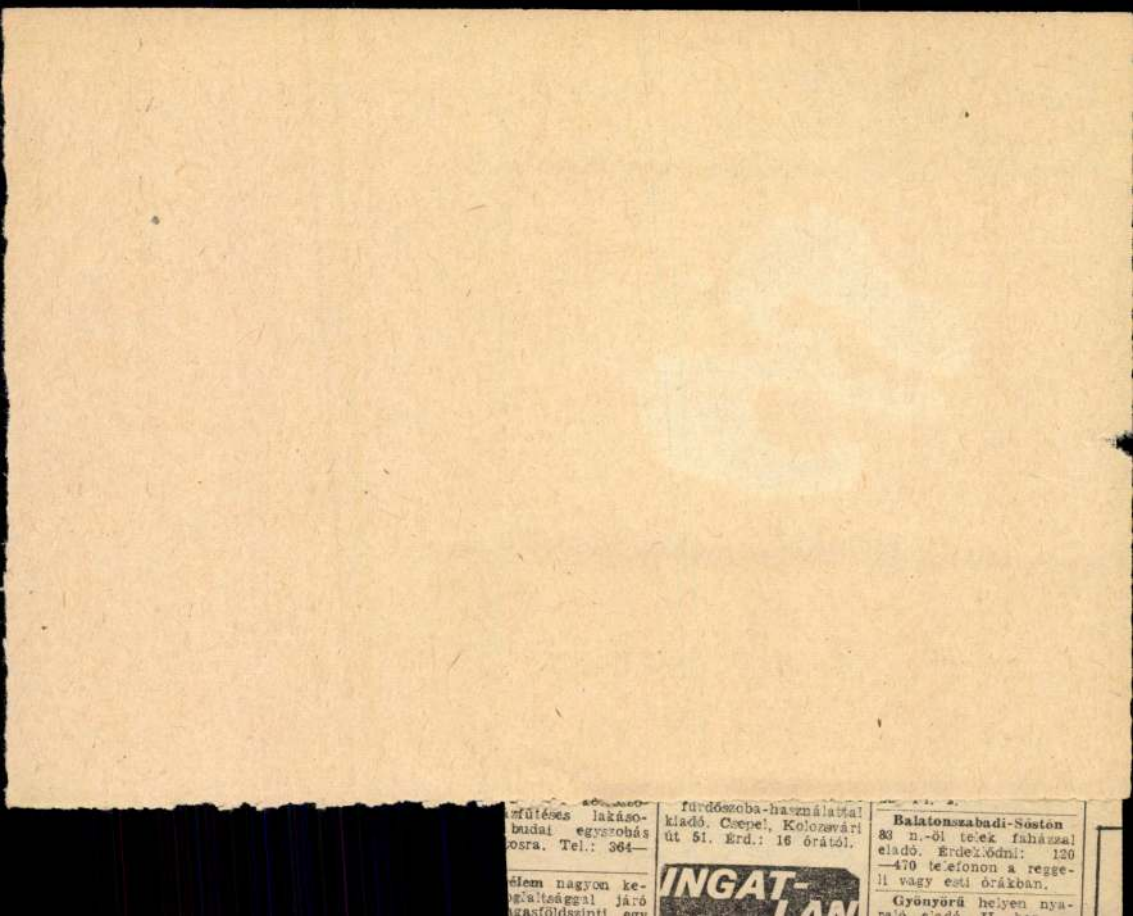

...zfűtéses lakáso-
budai egyszobás
...osra. Tel.: 364—

...élem nagyon ke-
...gfaltsággal járó
...agasföldszinti egy

fürdőszoba-használattal kiadó. Csepel, Kolozsvári út 51. Érd.: 16 órától.

INGAT-
LAN

Balatonszabadi-Sóstón
83 n.-öl telek faházzal eladó. Érdeklődni: 120—470 telefonon a reggeli vagy esti órákban.

Gyönyörű helyen nya-

Dallos Jenő, karikaturista

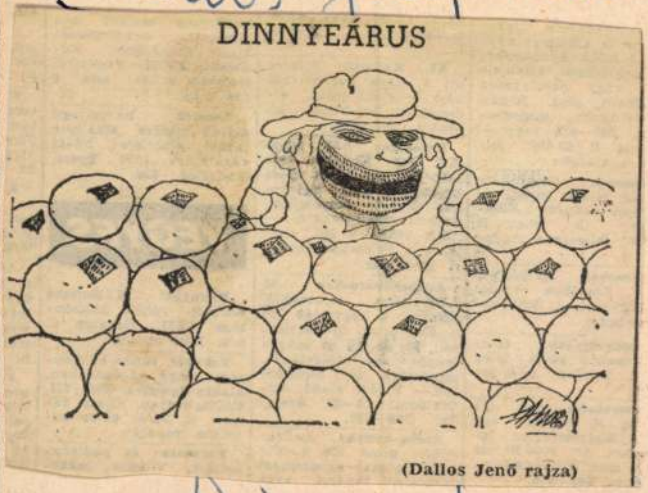

(Dallos Jenő rajza)

—: Dinnyeárus

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 5.

Dallos Jenő karikatúrája

—: Terasz és tintasap — 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 5.

Dallos Jenő grafikus

Lassú távirat

(Dallos Jenő rajzai)

– : Lassú távirat

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 5.

Dallos Jenő, grafikus

(Dallos Jenő rajza)

8.

975. aug. 8.

Dallos Jenő grafikus

– : Konkrét zene

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 8.

Dallos Jenő karikaturista

— : Szívélytelen kereskedelem 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 8.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Válófélben 36.

Gyermekünk, bp. 1974, február XXV. / 2.

Dallos Jenő, karikatúrista

Hét Karikatúra:

Repr.

Dallos Jenő: Humora 36.

Gyermekünk, Bp.: 1974. március XXV. 3.

Dallos Jenő, kari katuvista

Rajz: Repr.

↓

[lánd. 8.]

— : Eredmény hirdetés 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 jún. 18.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz: Regős

— : Kép szöveg nélkül 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. júl. 5.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Kepe

— : Harmincéves a Ludas Matyi

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 22.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Reg.

— : Nem versenypálya 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 23.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajc: Rep.

— : Kikez Sorduljak? 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 23.

Dallos Jenő, grafikus

Trónikus rajz:

Repr.

—: Balatoni szeron kezdet 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 26.

[Dallos Jenő], grafikus

Karikatúra:

[Néa s' jehet nélkül.]

Repr.

— : Akkor talán bemennek ...

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 27.

Dallos Jenő: grafikus

Karikatúra:

Repa

—: Vigyázat! Mázolok! 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 30.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajzsorozat: Repr.

– : Szenvedélyes barlanghuta tó 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 31.

[Dallos Jenő], karikatúrista

[Név és jelzet nélkül.] Rajz: Repr.

–: Gratulálunk, Orion 6.

EST I HIRLAP, Bp. 1975 máj. 16.

Dallos Jenő, karikaturista

Kiállít az Ernst Múzeumban.

(harangozó): A múzsák neveletlen kölyke

2.

ESTI HIRLAP Bp. 1975. máj. 19.

EST i HIRLAP, ~~EST i HIRLAP,~~ [1]

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Évényt a rendeletnek 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1975. máj. 20.

93.

~~EESTI HIRLAP~~ ~~EESTI HIRLAP~~

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

—: Keresik, de kevés kézzel

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 13.

Dallos Jenő, karikaturista

Szinyvaja: Repu

— : Egy szemüveg két számlája 6.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. máj. 6.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— Egy korty ital — minimorsal 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 9.

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

— : Önkiszolgáló repülőtér 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 9.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repes

—: Abszolút útiáruy 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 máj. 10.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repa

—: folt, — ahogy volt 6,

ESTI HIRLAP Bp. 1975. máj. 2.

Dallos Jenő, karikaturista

Grúnyrajz – Repr.

– : Jön az „ubisalata"? 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 2.

Dallos Jenő

Üres pohárban álló emberi talpat ábrázoló raj
mellette szivó szállal.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. okt. 19.
XVIII. évf. 42. sz. 9. lap.

Dallas Jenő

Nem említve

Akárcz tástló: Karikaturisták és tovzképrajzolók.

Kritika 74/7 28.o.

Dallos Jenő

Jubileumi karikatura-kiállítás nyílik az Ernst-múzeumban, melyen szerepel rajza.

Népszabadság, 1945. máj. 14.

Dallos Jenő, kari hatvista

Lázd: Mészáros András

P. Szűcs Juliánna: Csézli.... 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jún. 3.

Dallos Jenő Karikaturista

[illegible] meg a hallgatók.

– AZ ANCONAI (Olaszország) nemzetközi karikatúra-kiállításon Dallos Jenő, a Ludas Matyi munkatársa különdíjat nyert.

– Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jún. 24.

91/a

DALLOS JENŐ

Érkeznek a sztárok

(Dallos Jenő karikatúrája)

Magyar Hirlap 1975/234/5

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

1974 AUG 5

Dallos Jenő

1021

Dallos Jenő karikatúrái — az „Új Írás"-ban

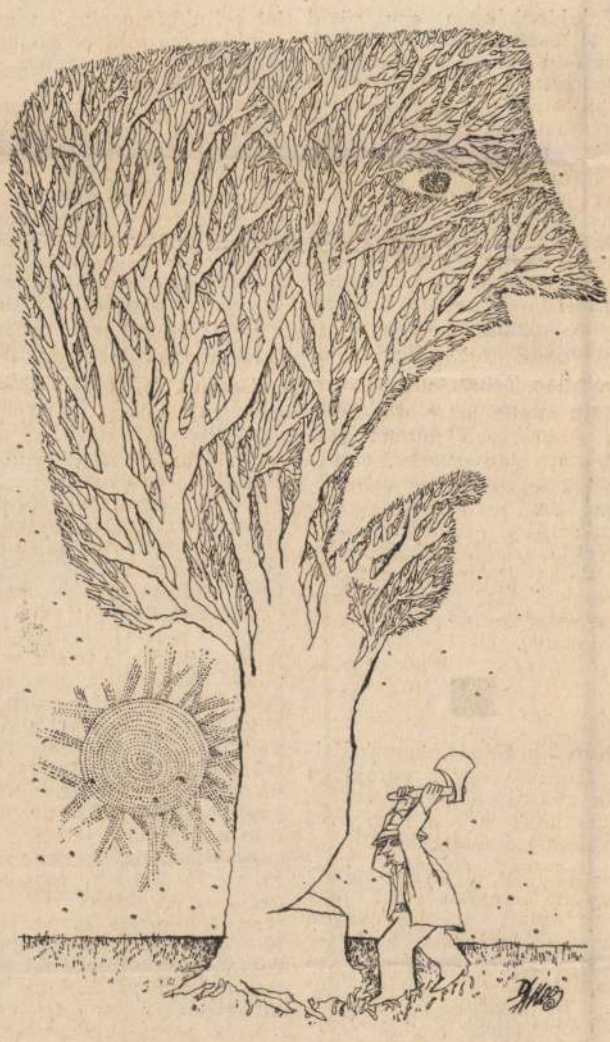

Az „Új Írás" című irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat augusztusi számában bemutatja Dallos Jenő karikatúráit. Dallos Jenő, a Magyar Papír-nak is küldi lapszámról lapszámra szellemes és a kifejezőeszközeiben rendkívül eredeti rajzait, lapunk indulása óta. Örömmel idézzük Juhász Ferenc méltatását az „Új Írás"-ból:

Nem emlékszem az időre, nem, nem a jéglapokként föltorlódó, jéghabos, dértajtékos múlt-idő fehér gyászától, de szívem gyásszal és őrjöngéssel örvénylő tajtékzása szégyenében, mondom, nem tudom, mikor láttam Dallos Jenő *végzetes* és komoran szálkás, koromcérnavonal-csipkés iróniarajzait, feketén szikrázó, burjánzó és negatív gyásszal fehérlő humorrajzröplapjait, de szenvedett és szenvedő szívem belefájdult. Belefájdult vagy belecsikordult, mint kőmalom kőcsipke-fogaskerekei a kő-találkozásban, kőcsipke-érintkezésben, kő-nemiségben? Íme, az eszméletvacogtatóan tudatos nagy tehetség, mosolyogtam fehér halállal, létemmel szemfödőbe csavarodottan. S azóta figyelem, és rajzait *olvasva*, látom szigorú töprengése szálkás és gyökérszövedék-gubancos, keserű és megtisztító humor-látomásait, ahogy szálkásan és szivacsosan tépi le magáról és a kődobozok füstölgő, szívelevenséget nem-ismerő, dögpárás burjánzásáról a *nemlehet*-et, mindig a megtisztulást keresve, a kő, a füst, a növény, a lánc, a semmi elburjánzó szörny-tenyészetéből! A fényt, a szabadságot, a fölszabadulást, az emberit, azt az emberit, amely létével az ember szerelme. Mert Dallos Jenő a megtisztulás felé tör rajz-tollával! Megváltását keresi az esendő embernek, akinek létére ráhömpölygött rejtelmesen a hamis tér és a hamis idő, a hazug tér és a hazug idő, a civilizációs átok-szerelem és a technika mai szerelmes, rabságot kilélegző halálos szép szerelme.

papírgyártású

Tulajdonképpen egy rövid hír is lehetett volna: 1974. június 7-én parafálták a magyar —jugoszláv cellulózipari együttműködési szerződést. S folytathatnánk is a mondatot a hírek tömörségére törekvő megfogalmazásában: a szerződést magyar részről a Papíripari Vállalat, a LIGNIMPEX, a Külkereskedelmi Bank illetékes képviselői, jugoszláv részről pedig a Videm—Krskó-i papírgyár, a Generál Motor, valamint a Vojvodinska Banka képviselői parafálták.

A hírek azonban soha nem tudják átadni azt a mérhetetlen mennyiségű munkát, fáradozást, előkészületet, ami a bennük jelzett eseményt létrehozta. A magyar—jugoszláv cellulózipari együttműködési szerződés parafálása is, melyet rövidesen követ a szerződéstervezet végleges aláírása, több éves munka, előkészület eredménye.

Karczag Gábor, kereskedelmi igazgató egyik tanúja és nem utolsósorban szervezője, munkatársa volt e több éves folyamat előkészítésének.

— Ez egy olyan történet, hogy ne mondjam azt, egy olyan sztori, melyet nagyon sok ágból kell összefonni — mondja, majd hozzáteszi: — Épp úgy, ahogy a kötelet fonják. De kezdjük a legelején. Köztudott, hogy a papírgyártáshoz szükséges cellulózforrások az egész világon, s így Magyarországon is, sőt, nálunk még fokozottabban, szűkülőben vannak. S ezt nemcsak a cellulóz világpiaci árának a rendkívüli növekedése jelzi, de a cellulóznyersanyag erdők fogyatkozása is. Különösen így van ez hazánkban, ahol jelenleg két gyárban, Csepelen — itt fából —, s Dunaújvárosban — itt pedig szalmából — állítunk elő cellulózt. A csepeli cellulózgyár berendezése ma már elavult, nemcsak technológiájában — ezt jelzik a gyakori meghibásodások, a főzők megrepedései stb. —, de a környezetvédelmi előírások szerint is, melyek ma már elavulttá teszik a klasszikus szulfit — kálciumszulfitos — cellulózgyártó eljárást. Ez ugyanis nagymértékben szennyezi mind a levegőt, mind a vizet. Épp ezért ezek a berendezések ma már világszerte halálra vannak ítélve, s bizonyos országokban, Finnországban, s az NSZK-ban például ilyen gyárakat már nem telepítenek.

A csepeli cellulózgyár leállítási is testközelben van, hiszen környezetszennyező kéndioxidjának egyedül csak a közeli szőlős és gyümölcsös gazdák örülhettek, akik állítólag így megspórolhatták a permetezést. A papírgyárhoz egyre közeledő lakótelep toronyházainak lakói azonban nem fognak örülni a fura „istenáldásnak". A Duna halairól nem is beszélve, se a halászokról. Hiszen a cellulózgyár szennyvize, szennylúgja egyike a legvízszennyezőbb anyagoknak. Épp ezért számolnunk kell azzal, hogy a Csepeli Papírgyár Cellulóz-üzeme egy

jet cellulózimportunkat az á lamközi megállapodásban rö zített állami kontingenské kapjuk. Ez valamikor évi ezer tonna cellulóz import lásával indult, s az évek f lyamán növekedett erre mennyiségre. Mivel a ter egyeztetések során kiderü hogy ez a mennyiség tová már a szovjet fél részéről mint hosszúlejáratú állam kontingens, nem növelhető, cellulóz biztosítására (figye lembe véve a Csepeli Cellgyá távlati leállását is) különböző új lehetőségeket kellett keres nünk.

— Melyek volta- ezek?

— Több út állt rendelke zésünkre, nevezetesen: a ha zai cellulózgyártás fejlesztés hazai favagyon felhasználásá val; a hazai favagyon felhasz nálásán alapuló cellulózgyár tás fejlesztése nemzetköz együttműködésben; és a har madik: a hazai favagyon ex portja, illetve a cellulóz im portja. Az első út, úgy tűnik egyelőre számunkra nem jár ható, mivel ahogy azt a Köny nyűipari Tervező Iroda tanul mányaiban kimutatta: eg új, mondjuk 150 ezer tonná kapacitású cellulózgyár telepí tése számunkra jelenleg nem gazdaságos. Egy kétszer ekkora, vagyis 300 ezer tonnás kapacitású kombinát telepítés már gazdaságos lenne, ám a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium által készített tanulmány, mely a hazai favagyont mérte fel, arról győzte meg a szakembereket, hogy egy ilyen hatalmas üzem telepítésére a most rendelkezésre álló favagyon nem ad lehetőséget. Legalábbis 1985-ig még nem!

Éppen ezért tervhivatali, minisztériumi és vállalati szinten, továbbá a KGST Vegyipari Állandó Bizottsága keretében működő Cellulóz- és Papíripari Munkacsoport útján tárgyalásokat kezdeményeztünk a szomszédos országokkal, hogy közös fabázisra létesítsünk cellulózgyárat. Csupán a Lengyel Népköztársaság és a Román Szocialista Köztársaság részéről mutatkozott hajlandóság az együttműködésre, ám mégsem számíthattunk olyan ajánlatra, amely kedvezően oldotta volna meg. Jugoszláv részről viszont határozott érdeklődést mutattak az együttműködésre. S itt most tegyünk megint egy kis kitérőt.

— Vagyis térjünk át a „sztori" egy korábbi ágára?

— Pontosan. A történet most az ötvenes évek elejére megy vissza. Köztudott, hogy hazánk erdősültségi foka rendkívül alacsony, még Európai viszonylatban is. Éppen ezért még az ötvenes években átfogó népgazdasági program készült erdősültségünk növelésére. Ez volt a cellulóz-nyárfásítási program, vagyis ekkor nagy volumenű lombosfa-, elsősorban a gyorsan növekvő nyárfaerdők telepítésébe kezdtünk. Az is előnyös volt ebben a programban, hogy főleg az árterületeket nyárfásítottuk. A munkát a Vízügyi Hivatal és az Állami Erdőgazdaságok végezték, s a nyárfásítási programot a kormány

Dallos Jenő

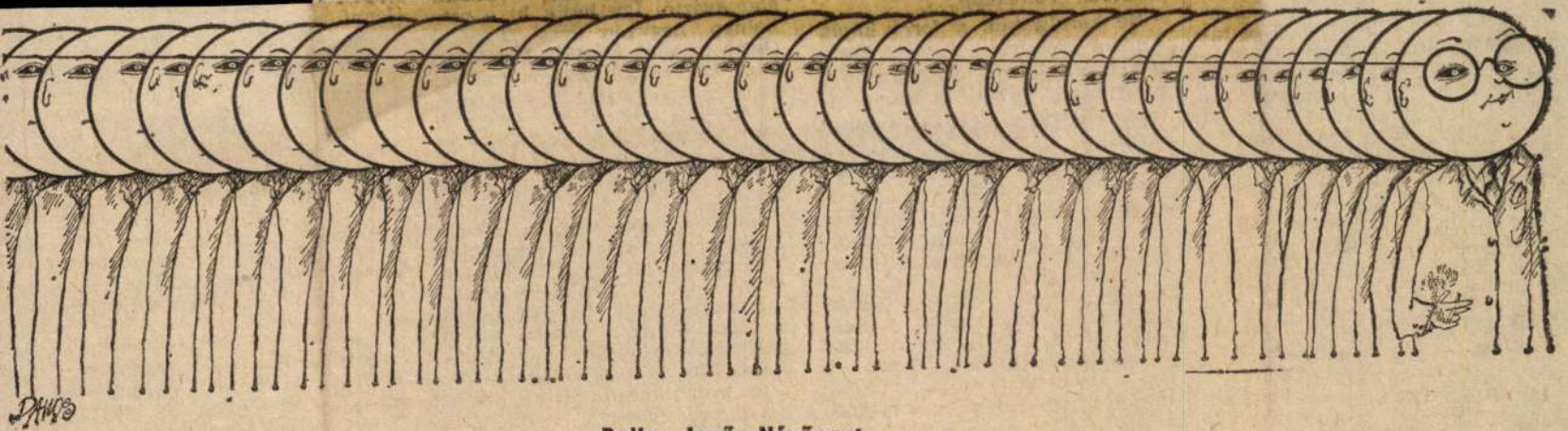

Dallos Jenő: Nézőpont

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.

XXI. évf. 24. sz. 12. lap.

RŐTI LAJOS RŐMAI LEVELE:

jedelmes regisztert talált — dolja — bosszantásként. S h adásul töpreng a nevek föl már akiket ismer, és ne szé je, ha csak felébe-kétharm sikerül azonosítani őket —, ott az újabb bosszúság: semmiféle értelmes osztályozásnak nem engedelmeskednek. Filozófus, költő, történész, politikus, krimiszerző, meseíró, festő, dalénekes; ugyan, hol az *egység*? A dolog azonban fölöttébb egyszerű, legalább ettől a félszáz szerzőtől fordított az utóbbi tíz évben Tandori Dezső: több mint ezer ív terjedelemben.

„Értem — mosolyodik el a Beavatott Olvasó —, a hatások... Aki ennyit fordít, ennyifélét, az

gard csillagzata alatt kezdi építeni pályáját. Ráadásul a nálunk szokatlanabb, a kevésbé „lármás", úgymond: *jelben-fogant* avantgardizmus útját járja. Összhangban azzal, amit egyik tanulmányában így fogalmazott meg: „korunk szuper-sokténye zős jelenségvilágának megragadására éppen a manifesztumok a legalkalmatlanabbak". Így volt? „Igen — erősíti meg az Értő Olvasó —, de *A mennyezet és padló* című tavalyi kötetében mintha megfá-

kissé tágan: Sükösd Mihály vagy Csurka István — *másfelől* beszél. Amiről általában a Nagy Művek beszélnek..."

De! A szerző szerint az *„Itt éjszaka koalák járnak"* nem Nagy Mű, hanem „ez egy Első Mű, és az ilyen Első Műveknek általában az a hibája, hogy a szerző mindent el akar mondani bennük". Ráadásul játékos önkorlátozással *beszéli* ki a könyv tervét: „Amióta ez a dolog készül nálam, ez az egész, megrögzött

e hogy kerül ide a fordí- egisztere?" — kérdezi a ékű Olvasó. Már mondom 1970-es *Életrajzi töredék* matematikát ír le: háromszázhatvanötből *tizenegy:* ennyi a „szabadság", amit a fordítás éves gálvapadjától távol tölt a szerző. Ne üljünk föl a számmisztikának, de *ennyi* fejezetből áll ez a könyv: ugyanennyi szabadságos novellából amely nem „mese", hanem feljegyzés egy sajátos módon magányos és túlfeszített költő élményeinek ama síkjáról, mely bensőségességével — és mégsem intimitásával — akár a miénk is lehetne. „Miért?" Hogy *meglegyen.*

Dallos Jenő

"Az ész mértéke" c. rajsorozatát hozza a lap.
Repr.

Fenti rajzsorozatot lásd: Frank János: "Kovács Margit halálára" című megemlékezésének hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. 11. lap.

Dallos Jenő

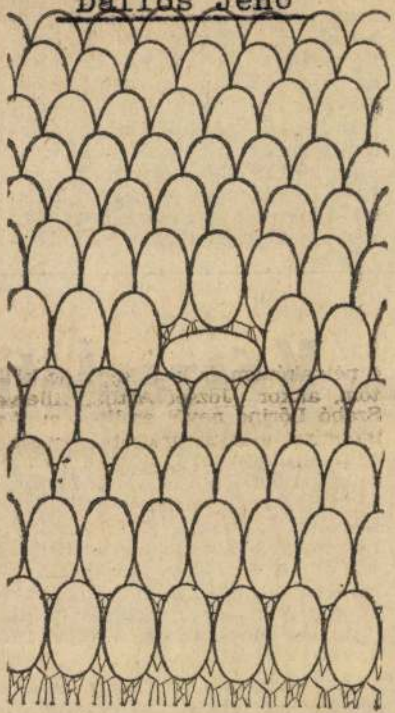

Dallos Jenő: Tömeg (részlet)

nyilatkozott, mondván: amióta telephelyén, az egyik fővárosi téeszben tudomást szereztek a paradicsomi állapotokról, azóta az ócsai határban szabadulnak meg a hulladéktól. (zil)

SZŰKÍTETT BŐVÍTÉS

Hosszas várakozás után, az idei könyvhétre megjelent Halász Gábor tanulmányainak új kiadása. Az előző válogatás tizennyolc évvel ezelőtt, 1959-ben látott napvilágot. A kiváló esszéista munkássága iránt nemcsak a szakemberek érdeklődnek. A kötet közönségsikere meglepő; a könyvesboltok többségében napok alatt elfogyott.

Halász Gábor tanulmánykötete az irodalmárnak havonta vagy hetente forgatott alapmű; élvezetes kötelező olvasmány. Amikor a hirdetésekből megtudtam, hogy az idén megjelent válogatás „Véber Károly 1959-es szerkesztését figyelembe vevő bővített második kiadás", és ezt a kötet belső cím-

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. 9. lap.

vártjuk a világot, és ha már ebbe belekapunk, megváltjuk magunkat is. Azt hiszem, egyik se sikerült egészen.

☆

Mostanában megint Csaszival utazom. Pontosabban *Császár István* novelláinak kóbor, viszketeg filozófusaival — ami végül is ugyanaz. Jakabbal, Firinccel, Gézukával, Karesszal, Gurgyulival járom a nekik kiszabott kacskaringós utat, a dolgok rejtett lényegét kutató szomjasgusztikkal, minden rendű és rangú jövőtfir-

tehet az igazán fontos, hanem az, hogy akivel történt, minek látja azt. Hogy hova sorolja önmagát és merrefelé akar menni. Császár István szinte mániákusan visszatér ehhez a témához, ezt kerülgeti, variálja. Novelláinak jó része az önmegvalósítás, a személyiségalakítás, a helyzetváltoztatás kínjairól szól. Szerinte emberi értelemben rossznak lenni annyi, mint elfogadni az életet olyannak, amilyen. És nyűglődő, visszaeső, küszködő hőseit az jellemzi, hogy nem restellnek gondolkozni, rendsze-

BÁNYAI GÁBOR:

Készenléti

Hálókba bonyolódva (Szépirodalmi, 562 és 565 old.)

Illés Endre sokat vitatott drámájának, a *Homokórának* főhőse jelképként tisztel egy középkori ajtókopogtatót. A kopogtató a hívatlan vendégeket és a kéretlen külvilágot tartja távol. Biztosítja, hogy az ajtó mögé csak az kerülhessen, akit várnak, aki bejelentkezik. A kopogtató a szűkített világot, bizonyos dolgok és emberek kívülrekeszthetőségét jelképezi, de ellenőrzött teljességet is jelent. Illés Endre drámái, drámai hősei sokszor ragaszkodnak ehhez a rekvizítumhoz, mely világképet és emberi tartást egyaránt szimbolizál.

vékben, hogy magánsorsuk válsághelyzeteiben lepleződjék le a teljesség hiánya vagy lehetőségeik elszalasztása. A drámai konfliktusok ennek megfelelően alakulnak: bennük mindig a *moralista szándék* a lényeges. A morál mint a konfliktus alapja a megújuló magyar polgári irodalom legjavához sorolja Illés Endre kérdésfeltevéseit.

Az etikai tükörtartás drámairói gyakorlata folytatható eredménye-

könyv

Dallos Jenő

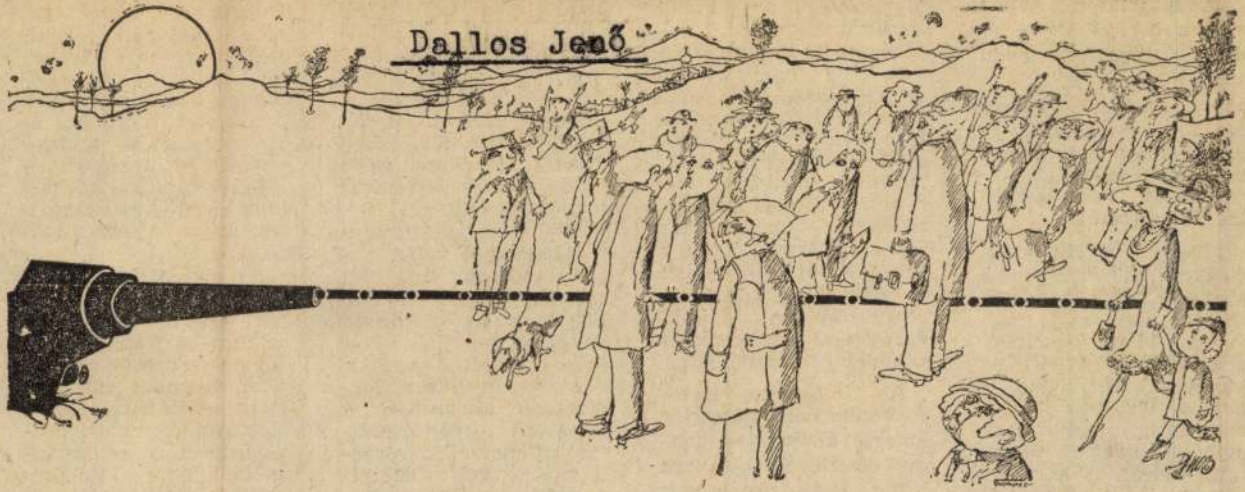

Dallos Jenő: Határ

Élet és Irodalom Bp.

1977. JÚNIUS 11.

XXI. évf. 24. sz. 8. lap.

Posztumusz mű jelent meg a *berlini Mann-kiadó* művészettörténeti sorozatában; *Paul Wescher* munkája. Főszereplője Bonaparte tábornok, majd Napoleon császár — mint a szisztematikus műkincsrablás megalapítója.

1794-ben, Hollandia megszállásakor a francia köztársasági hadsereg vezetői még egyformán vittek ki az országból értékes és értéktelen kincseket. Nem így Napoleon. 1796-ban kezdődött itáliai hadjáratára már szakértőkkel kísértette magát. A szakemberek előre elkészített katalógusok hiánylistái szerint rekviráltak. Ugyanettől az időtől kezdtek bekerülni jóvátételként is műkincsek a napóleoni fegyverszüneti szerződésekbe. Olaszország és Egyiptom meglehetősen alapos művészeti föltérképezése után 1806-ban sor került a német gyűjtemények értékesebb darabjainak „áthonosítására". Így jutott el — Münchenből — Altdorfer képe, a Nagy Sándor csatája egészen a császár Saint Cloud-i fürdőszobájáig.

A Lessing-vezette wolfenbütteli könyvtár kétezer könyvének gondos elszállítása bizonyos Henry Beyle úrnak volt köszönhető. Ő csak a császár bukása után kezdte meg saját írói pályafutását, Stendhal néven.

A spanyol műkincseket már nem Napoleon, hanem a tábornokai tizedelték meg. Különösen Murilló festményei és az ötvösremekek ragadták meg fantáziájukat. Sebastiani marsall megint mindenélvező volt: háromszázötven szekérderéknyi zsákmánnyal hagyta el az Escorialt. Az egyik kocsiban ott szerénykedett A nyúl is — Albrecht Dürer leghíresebb akvarellje. A tervszerű gyűjtőhadjáratok főmarsallja vérbeli műértő volt: Dominique Vivant Denon diplomata, képmetsző és regényíró; 1795-től a francia múzeumok generáldirektora. Kiváló ízlése révén egyebek közt ő fedezte föl a világnak a korai toszkán festészetet. Kizárólag az igazi értékekre tekintő, modern gyűjteményi politikájával a későbbi idők magán- és közgyűjtőinek első számú példaképe lett.

Az elkonfiskált képek Waterloo után visszatértek eredeti tulajdonosaikhoz. A Napoleon- és Denon-szervezte nemzeti múzeumok, valamint mintaszerű katalógusaik azonban jelentősen hozzájárultak a nemzetközi műkritika látókörének kiszélesítéséhez, és a művészettörténet-írás megújulásához.

~~(Bajai mozaik), Palásthy György (Segítség lógok!), Kézdi Kovács Zsolt, Maár Gyula, Mészáros Márta számára már korántsem kirán-~~

~~mével a kétszázhúsz oldalnyi felseroláshoz: Örök megújulás.~~

~~— Ahol a görög kereskedők megjelentek, ott egyházközösséget alapítottak. Feltűnő a kereskedelmi és az egyházi élet összefonódása.~~

Dallos Jenő

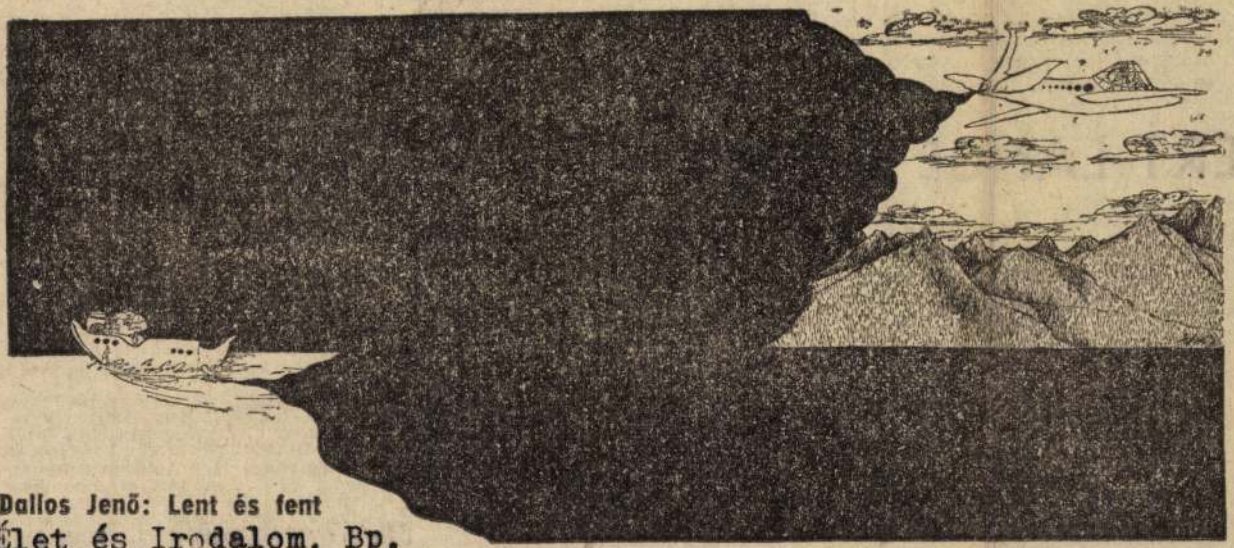

Dallos Jenő: Lent és fent

Élet és Irodalom, Bp.
1977.juni.11. XXI.évf. 24. sz. 7. lap.

Műkincsrablás Napoleon módra

— Önnek eddig két kötete jelent meg (a Napkitörések és az Édennek neveztem), melyekben a szülőföld jócskán jelen van. Mit jelent egy szlovákiai magyar költőnek a szűkebb pátria?

— Csehszlovákiában a hivatalos adatok szerint mintegy hatszázezer magyar él. A nemzetiség belső élete természetesen meghatározza te-

leník meg szlovákul, pedig leginkább ezáltal ismerhetnék meg az olvasók a mi kultúránkat. Tervezünk egy kétnyelvű antológiát, amely arra lenne hivatva, hogy kölcsönösen bemutatkozzék egymásnak a két kultúra immár „közös nyelven".

Erdősi Katalin

BERT LANGE FLIFLET

rgeni egyetem tanára. A magyar PEN
t töltött hazánkban. Felettéb becses
z ember tragédiáját fordítja anyanyel-
közeleg, de fiatalokat megszégyenítő
hető legteljesebb tartalmi és formai hű-
örömmel küzd meg a szöveg nehézsé-

bi száz év finn lírájából válogattam, fordítottam.

— És itt van Az ember tragédiája.

— Ha ilyen alkotás kerül a kezembe, akkor nem ismerek akadályt. Szeretnék az év végéig elkészülni vele.

— Milyen segítséget adott munkájához mostani magyarországi tartózkodása?

— Éppen a „londoni szín" fordításánál tartottam, s egyre inkább szükségét éreztem annak, hogy magyar szakemberekkel beszéljem meg gondjaimat. Két fontos találkozásom volt: Keresztury Dezsővel és Németh G. Bélával folytattam hasznos eszmecserét. Tőlük kaptam meg azokat a történelmi, irodalomtörténeti és filozófiai szempontokat, amelyek a Tragédia egészének megértéséhez, értelmezéséhez kellenek. Feledhetetlen napokat töltöttem Szigligeten, az írók alkotóházában, ahol alkalmam volt találkozni más írókkal és irodalomtörténészekkel is. Ezért csak azt mondhatom: a négy hét nem telt hiába.

Lothár László

Hangversenyek

A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR hangversenye a Zichy Kastélyban, június 13-án és 14-én. Vezényel: Breitner Tamás. Esőnap: június 15.

RÁNKI DEZSŐ zongoraestje a Zenélő Udvarban, június 13-án és 14-én. Esőnap: június 15.

A KODÁLY VONÓSNÉGYES hangversenye a Zenélő Udvarban június 16-án. Esőnap: június 17.

HAYDN: A PATIKUS. A LISZT FERENC KAMARAZENEKAR-t vezényli Lehel György. A Zichy Kastélyban június 17-én és 18-án. Esőnap: június 19.

Kiállítások

KUNT ERNŐ festő kiállítása a Műcsarnokban. Megtekinthető június 10-től.

MAI ROMÁN GRAFIKA. Kiállítás a Pesterzsébeti Vasas Művelődési Központban. Megtekinthető június 10-től.

PÁLFY GUSZTÁV szobrász kiállítása a hódmezővásárhelyi Megyessy teremben. Megtekinthető június 8-tól.

NÉPI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS a Pest megyei Művelődési Központban (Szentendre). Megtekinthető június 11-től.

KISS GYÖRGY kiállítása a hódmezővásárhelyi Tornyai János múzeumban. Megtekinthető június 12-től.

CZINKE FERENC fametszeteinek kiállítása a Nemzeti Galériában. Megtekinthető június 14-től.

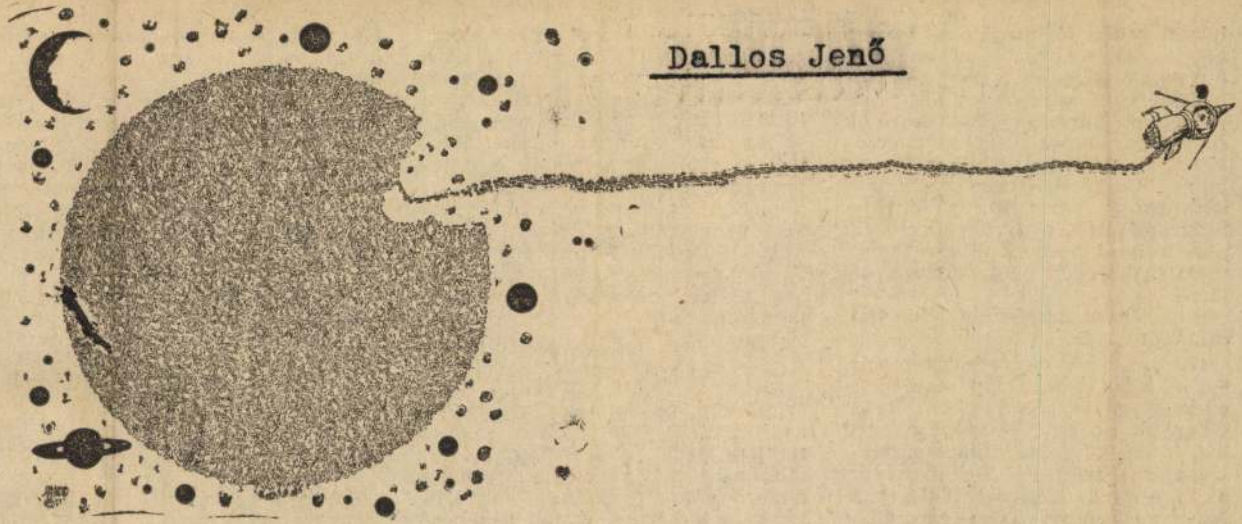

Dallos Jenő

Dallos Jenő: Megkötöttség

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.

húzott redőnyök mögött — teszem azt — körmöt vágni is lehet. És hogy ez a nő és ez a férfi nem titkos szerelmi kapcsolatot álcáz barátságnak, hanem valóban barátok és valóban nincs szerelmi kapcsolatuk. Holott lehetne. És miért ne lenne? De történetesen nincs. Főként pedig arról nincs fogalma Stanci néninek, hogy egyetlen óráig sem tudunk pusztán állatok lenni, mert egyszerűen nem vagyunk állatok.

Stanci néni mindenhol jelen van, mindent áthat.

Ott van a válóperes bíróságon is. — Jól kifosztom, aztán majd megemlegetheti az albérletében, hogy elhagyott engem! — mondja egy ifjú hölgy magántársaságban. Ugyanis tökéletesen tisztában van azzal, hogy az Elhagyott Feleség & Anya megrendítő póza anyagilag is kifizetődő. A házasság ideje alatt szerzett javak közösek, még ha bizonyíthatóan a férfi munkádurván a szerelemről a szerelemtől megrendülő fiú, mert elhiszi, hogy ez így férfias. Stanci néni miatt hiszik némely anyák, hogy a haza oltárára szültek; nem pedig szerelemből és örömből és fájdalomból örömnek, gondnak és felelősségnek egy másik embert, aki független és autonóm személyiség lesz, nem pedig személyes tulajdonuk s fonódnak fojtogató öleléssel felnőtt gyerekük élete köré „én, aki feláldoztam érted..." kezdetű mondatokkal.

Stanci néni miatt beszélünk sokat — és méltán — az anyai szeretetről és szinte egyáltalán nem az apairól. Stanci néni miatt tévesztik össze sokan a házasságot a tulajdonjoggal, a szerelmet a nemek harcával, mintha a szerelem háború volna és hatalmi harc, ki kit győz le kérdés. Stanci néni botránkozik meg azon, hogy mi történik nyári éjszakákon a Gellérthegyen vagy a Margitszigeten, és botHogy egy huszon-, harminc- vagy uram bocsá', negyven-, ötven-valahány éves, még nem vagy már nem házas nő és férfi ínsége is tiszonyú, az még elvben sem mondható ki ugyanolyan súllyal. Stanci néni semmit sem tud arról, hogy nem csak a kiskorú ember érték s nem csak a gyerekekért vagyunk felelősek. Stanci néni persze a gyerekekről sem tud sokat, és arról sem, hogy férj és feleség szerelme nélkül hamar kihűl ama családi tűzhely, és minden ötéves gyerek észreveszi és megsínyli, ha hazudnak neki.

Stanci néni szereti a hazugságot. Stanci néni maga a hazugság.

●

Stanci néni kizárólag a szerelemmel foglalkozik, de fogalma sincs a szerelemről.

De mi ismerjük a szerelmet. S bár évszázadok alatt sem sikerült

nógy férfinak nyit ajtót, nem a szeretője valamennyi. És hogy le

nő szerelemről illik házudmuk. Stanci néni miatt beszél nyeglén és

a házasparok vagy családok iszonyú ínségét engedi emlegetni.

Dallos Jenő

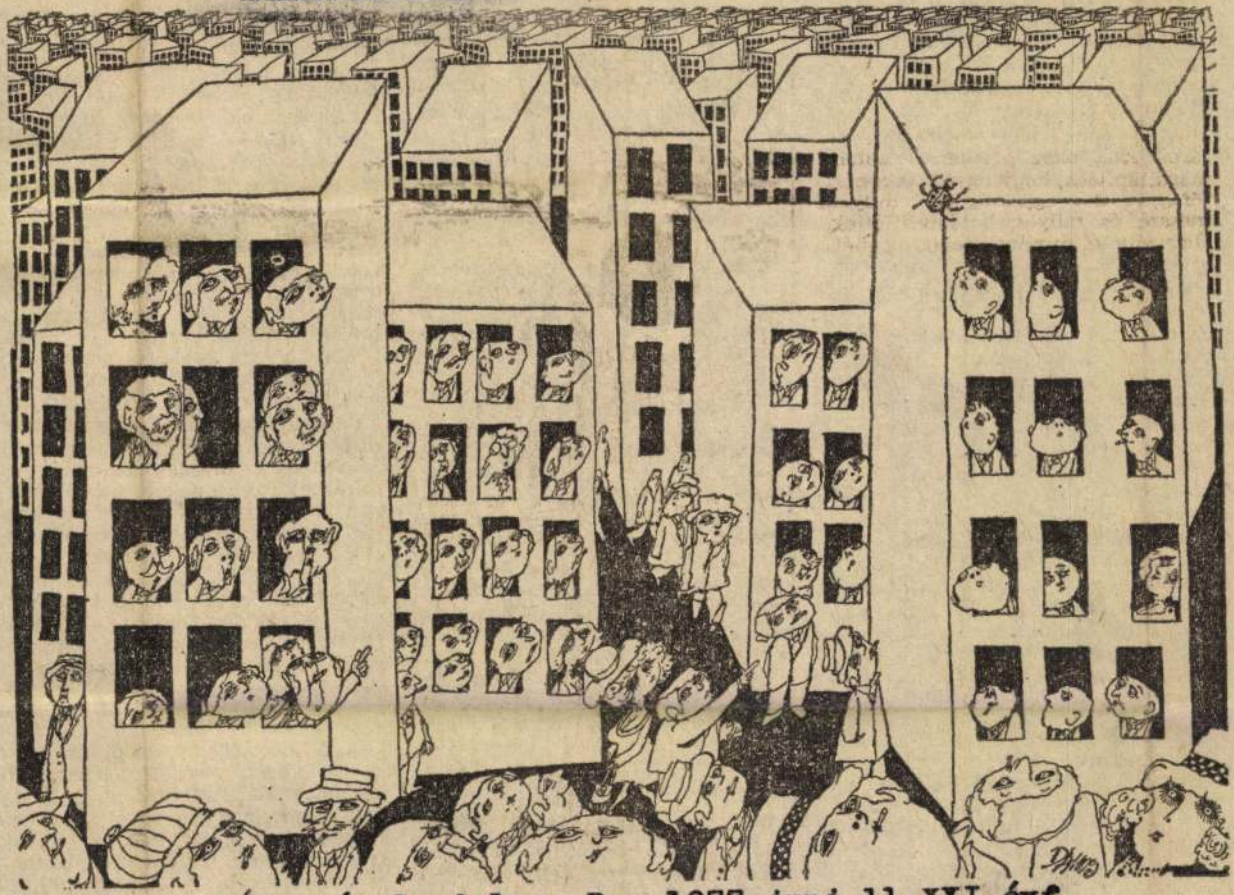

Élet és Irodalom, Bp. 1977.juni.11.XXI.évf.
24.sz. Dallos Jenő: Leskelődés 5. lap.

nek birtokosa, doktor *Arany János*. (Valóban távoli rokona klasszikusunknak.) Beszélgetni, meghallgatni, figyelni kell inkább rájuk, átsegíteni őket a múló depresszión. Később a munka ritmusa eltereli honvágyukat, a családnélküliség magányérzetét. Ami az egyéb betegségeket illeti, azokat is jobban, aktívabban kell figyelni, mint másutt. A könnyebb, de gyógykezelésre szoruló eseteket sokszor az orvosnak ke[illegible] a „mindö[illegible] bér nem [illegible] a munkásokat, műszakiakat.

Sorsok, helyzetek

Két teljes munkaszüneti napot tölthettem a kolóniákon újságírókollégáimmal együtt. Felvonultunk vidám menetben a május elsejei dísztribün előtt. Megcsodáltuk a népviseleteket s a biedermeier öltözetű, nagyszalagos kislánykákat. Aztán kisétáltunk a zsendülő vadcseresznyeerdőbe s hallgattuk a tízezer szólamra éneklő ukrán lányok dalait. Álldogáltunk a svájci eleganciával kanyargó Zbrucs folyó fölött s a helyzet különlegességén merengtünk. Hosszasan tárgyaltunk és csereberéltünk a levelezőpartnert kereső Vologykával, aki mindent gyűjt, ami külföldi, de főként magyar napszemüveget és lengyel postabélyeget. Békésen passzolgattunk Blohin kamaszutódaival a tágas tisztásokon, a szabadtéri színpad mellett. Estefelé rakétát lőttünk az erdészlaknál, piros-kék nemzeti színűt, Mironov kapitány jófajta rakétapisztolyaiból, megcélozva s talán

munkán *Horváth Béláéknál*, ahol megállás nélkül dolgozott a két markoló, egyszerre húsz billenőt kiszolgálva pattanásig feszülő huzalaival, mert hátra még az a négyszázezer köbméter és megkapták az újabb, hatalmas koncentrációt igénylő rézsűépítési terveket. Együtt dühöngtünk megintcsak Lévai Ernővel azon, milyen könnyen elintézhető apróságokon mérik le a kintiek, hogy mennyire tartják szá-

mán is, ahogy piros-fekete daccal hirdette a diósgyőriek dicsőségét. (Borravaló nélkül dolgozik, mert mire való lenne az, hogy ha egyszer megvan a kellő fizetés.)

A krónika megíratlan

Az ember azt gondolná: a területen 1975 júniusa óta csak úgy nyüzsögtek az élményt hajszoló, fürge újságírók, a nem mindennapi látványokat egy majdani nagy dokumentumfilmre gyűjtögető mozisok, akiket mágnesként idevonzott e modellhelyzetbe került, célmegvalósító közösség, melynek természetes belső dinamizmusa éles kontúrokkal vetíti elénk a két-három évig egy irányba tartó, mégis oly különböző múltú és perspektívájú emberi sorsokat. Pedig nem így van; csak 1977 eleje óta indult el valami. Krónika? Nincs; legalábbis nem tudok róla, hogy készül, mondja Hudák István, a husztiak párttitkára és ő sem érti. Bizony, kellene, hogy legyen.

az aránytalanság — a szocialista országok terhére. Különböző javaslatok hangoztak el a helyzet megjavítására, a magyar delegáció például felhívta a figyelmet a tőkés államok kulturális élete struktúrájából fakadó nehézségekre, s megfogalmazta: vajon nem kellene-e javasolni a belgrádi értekezleten — legalábbis a legfontosabb kapitalista államok kormányainak —, alakítsanak ki egy olyan felső szervet, amely feladatául kapná, hogy [illegible]nya által el[illegible]ötelezettségé[illegible]is, amíg a [illegible]szóban forgó rendelkezéseinek megvalósítása ezer meg ezer — a magántőke szférájába tartozó — vállalatra és intézményre vár, aligha van kilátás a helyzet gyökeres javulására. A magyar delegáció nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a helsinki dokumentumnak megfelelően azoknak a nyugati kiadóknak, amelyek a szocialista országokból származó műveket fordítanak le és jelentetnek meg, szubvenciókat kell kapniok kormányaiktól. A szubvencióra irányuló igény azért is jogos, mert a helsinki záróokmány szerint a kevésbé elterjedt nyelveken írt művek előnyt élveznek. (Nyilvánvaló, hogy — az orosz és német nyelven alkotott művek kivételével — a szocialista országokban megjelenő művek ebbe a kategóriába tartoznak.)

A küldöttségek vezetői az értekezlet végén részletes kommünikét írtak alá. Az okmány alapgondolata az, hogy a szocialista országok szerzői jogvédő szerveinek növelniök kell tevékenységüket hazájuk kulturális értékeinek külföldi megismertetésében. Ugyanakkor

Dallos Jenő

"Idill" x. rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Fenti rajzot lásd a művész "Költészet" c. rajzának hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. 4. lap.

az embert kínozza, a
estről, mindjárt tör-
. (Ha nem, akkor is)
remlett bennünk a ki-
dolat: vajon melyi-
mes majd disszertál-
ni? Milyen jó lenne
tudósnak alkalmat
eutazza nyomunkban
kor majd megtudhat-
ni sem éltünk hiába!
m hiszünk a túlvilá-

★

hogy magyar költő
életemben fázom,
zám becsüli költőjét,
írta a múlt század
zky Gyula. Azok az
k. Állást vállalunk,
fázásról, koplalásról
hozzászoktunk ahhoz,
társaink egy kissé el-
tartanak, és kihagy-
emelésből, mert min-
vet a pénz, mi a ver-
apunk . . . „Tegnap ol-
újságban" — mondja
i szorongva lessük.
Olvasó. Gyakorta ezt:
k, mennyit adnak
szengve bevalljuk, és
tő arcán, hogy gyors
végez: mennyi „esik
rente, megérné-e át-
náztái nyúltenyészet-
zeg pedig tökéletesen
m vagyunk normáli-
legalább ötször any-
onyhára.
lesz kezdődő szerel-
d él az, ki most meg
ronizál Vas István a
gháborúban játszódó
ájában. Ha már a
t a nyúltenyésztéshez
söpp esze, más költők
okunknak van iroda-
diplomája, és még
m egyetlen szakfér-
hát Magyarországon
hki tanulmányt ír?
költőnek nincs böl-
ja, és irodalomtörté-
tottságot sem érez,
írhatna memoárt pá-
akiket túlél. Levelek,
asználati tárgyak vi-
gas áron eladhatók
költőnek csöpp esze
gy a közfelfogásnak
igaza van. Ismerek
b költőt, aki íróasz-
orrá, utcává, irodalmi
rességek leveleit, re-
Ám az illető még-
ért, nem árusítja a
rset ír. Költő. Ez a
Ez a dolga a világ-

hol pár nappal később mentem le egy színházban, ahol a minimum háromszáz személyes nézőtéren, az Aldo Nicolai-darab negyedik előadásán jegyszedővel együtt 12-en, azaz tizenketten szorongtunk — a magányérzéstől.

Lendvay Kamilló római kamaraestje meggyőző volt: az élő magyar muzsikának (föltesszem: Bartók és Kodály úttörése nyomán, de végső soron nyilván önértékei miatt) presztízse van külföldön; és mert presztízse van, van közönsége is.

A felolvasásból, sajnos, semmit sem értettem: a Corsón szinte pontosan az üzlet előtt egy közlekedési lámpa áll (szemafor, ahogy itt mondják), a pirosra megtorpanó s a zöldre nekilódúló autócsordák üvöltése tökéletesen elnyomta a koromfekete Paolo Rufili — mert így hívják a költőt — szenvtelen és halk felolvasását. Angolosan távoztam hát az irodalmi gőzfürdőből.

☆

Két órával később, hazafelé, újra becsábultam a kirakatok közé, s ezek a könyvek fonala mentén hatón el . . . És én? Mi van velem? Egyáltalán: hogy kerülök ide? Őszinte voltam, és elmondtam, hogy tulajdonképpen véletlenül keveredtem be a felolvasóestre (ez tetszett neki: véletlenül!), és azt is elmondtam, mennyire rokonszenves, hogy egy fiatal kolléga új kötetének a presentazionéján ennyi kiváló költőt lehet látni.

— Hát igen . . . — s szokott rezignált öniróniájával gyorsan hozzátette: — Tudja, Olaszországban ma két szervezett erő van: a terroristák és a költők.

Dallos Jenő

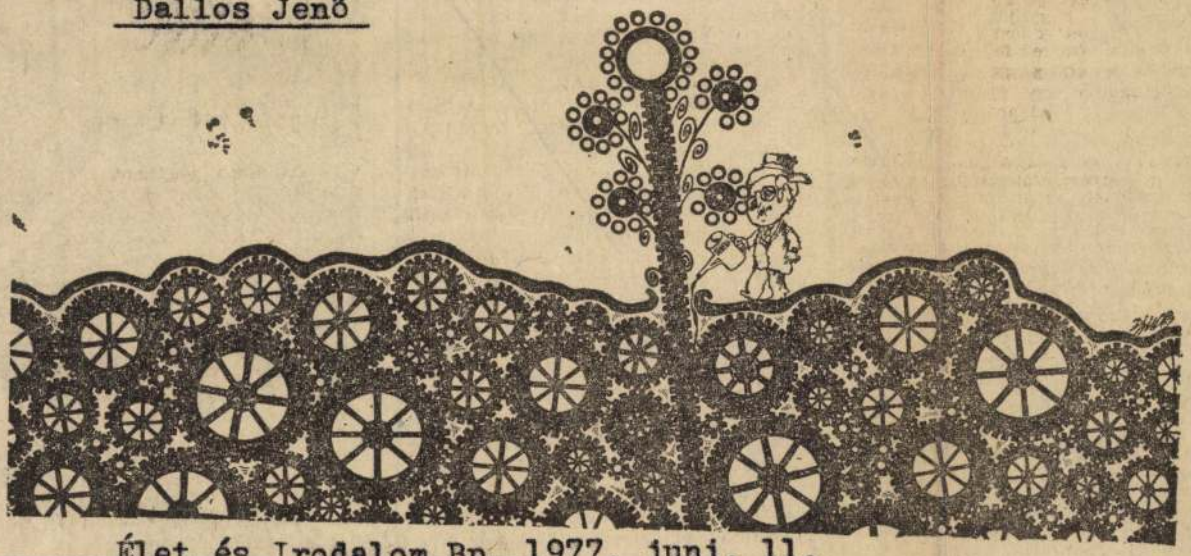

Dallos Jenő: Költészet

Élet és Irodalom Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. 3. lap.

A tuloldalon lásd a művész "Idill" c. rajzát.

A stáció, a mérték.
Új iszonyat, a türelem.

Vár a Hallgató a hegyen.
Szellős virágcsuhában.
Jég-sátor fogsora mögött
Örökös tanítás van.

Egyszer elébe álltam.
Só-ingben, nyálas szájjal.
Kapkodva-kéregető, ki még
Nincs tisztában a szabállyal.

Emígy henceegtem önmagammal.
Színe előtt, ki néma,
Ha szólítják e perben,
Tanuként meghurcolva.

Fészkén ül a szelíd várakozó.
Kasza nélküli aratás.

Igy kényszerít ez a varázs.
Nem magamat kijelölve,
A végtelen helyett a véges
Hallgatás küszöbére.

Ez riadó, a csata éke.
Szemben a régi sereg.
Alig hullott el néhány,
Alig egy-kettő integet.

Kézen fogom, mint gyereket
Magam. Megyünk a hegyre fel.
A hallgatással szájalok.
Igy könnyebb a teher.

nül igen nagy állandósággal írja le a mindenkori szakirodalom: a hadvezér — kiindulva a politika által megszabott feladatból — hogyan mérlegelje az erőviszonyokat, a teret és az időt, és miként kombinálja ezeket a tényezőket a cél eléréséhez. Persze, igen nyomatékosan kell hangsúlyoznunk: a hadvezérek nem katonai íróktól tanultak meg vezetni; a helyzet éppen fordított: a hadtudomány művelői több-kevesebb elmeéllel csupán azt foglalták össze, ami a háború *gyakorlatában* kialakult. A háború kényszerű és áthághatatlan logikáját éppen az mutatja, hogy az időtől és tértől, társadalmi és gazdasági formációktól függetlenül mindenütt egyforma volt, és legyen szó írástudatlan barbárokról vagy civilizált népekről, feudális vagy polgári társadalmakról, a háborúkat ugyanolyan logikával viselték, és a hadvezérek döntései a racionalitás ugyanazon ismérveinek feleltek meg. *Háborút irracionális okokból gyakran vívtak, irracionális módon ritkán!* Nem véletlen, hogy a döntés és játékelmélet kifejlődéséhez a második világháború operációs kutatásai adták a legfőbb indítást.

A HADSEREG-ÜZEM

Már önmagában véve az a körülmény, hogy a háború logikája enyyire szigorú és kényszerítő erejű, igen megkönnyíti a hadtörténeti rekonstrukciót, hiszen illogikus és irracionális döntéseket mint kevéssé valószínűeket a lehetőségek köréből már eleve kizárhatunk. Ezenfelül azonban a hadtörténet mind az induktív, mind pedig a deduktív következtetés szempontjából lényegesen több fogódzóra támaszkodhat, mint a legtöbb történeti diszciplina. Ennek elsősorban szemléleti és historiográfiai okai vannak: a háborút, a „hadművészetet" valamikor a legfontosabb és legnemesebb emberi tevékenységként tisztelték, éppen ezért a történelmi munkákban a legelőkelőbb helyet kapta. Amikor a történetírók igen fontos eseményekről hallgatnak, a háborúkról rendszerint megírják, hogy azokat *milyen erőkkel hol* és *mikor* vívták. Az induktív következtetés szempontjából mindezek viszont döntő fontosságú adatok, hiszen láthatjuk, a katonai döntés minden elemét magukban foglalják.

A hadtörténeti kutatás a deduktív következtetést illetően is igen kedvező helyzetben van, mert a régebbi hadseregek „üzemi" működésének paramétereit. Igen jó adataink vannak például az egykor volt hadseregek kiegészítési rendszeréről, szervezetéről, kiképzéséről, létszámáról, erkölcsi állapotáról, felszereléséről és harcmódjáról. Alig okoz problémát annak megállapítása, hogy egyes íjak, kézi lőfegyverek vagy ágyúk milyen messze és milyen hatással lőttek. Ugyszólván minden nehézség nélkül meg lehet állapítani a katonák hátas- és igáslovak élelem- és takarmányszükségletét és azt, hogy az egész hadsereg élelmének szállításához hány szekérre vagy hajóra volt szükség. Pontosan ismerjük a mozgások sebességét — a gyalogságét, a lovasságét, a tüzérségét és a málháét —, és ennek alapján kiszámítható a hadsereg menetteljesítménye. Szoros összefüggés van a csapatok létszáma és menetoszlopának hossza között; így, ha nem ismerjük a létszámot, viszont tudjuk, hogy mennyi ideig tartott valamely ponton — például egy hídon — való átvonulása, erre nézve is eléggé megbízható becsléseket végezhetünk. A többi között ilyen módon sikerült a török hadsereg 1526-os drávai átkeléséből annak létszámára következtetni.

A háború paraméterei alapján felállítható modell haszna a kutatás szempontjából óriási:

1. A mondottak szerint elég nagy biztonsággal kizárja az elemzésből az irracionális döntéseket.

2. Rossz forrásadottságok esetén módot ad az egyedi, szétszórt, önmagában nem értelmezhető adatoknak a modellbe való elhelyezésére és értelmezésére.

3. A valótlan adatokat önműködően kilöki magából.

4. Hiányzó adatoknak igen valószínű feltevésekkel való helyettesítésére ad lehetőséget.

5. Kizárja a szubjektív, ideológiailag színezett és moralizáló ítélkezést.

A POLITIKA ÉS A HÁBORÚ

Tudvalevő, hogy a háborút politikai célok megvalósításáért vívják, és ezek a célok közvetlenül befolyásolják magát a háborút, méghozzá annak minden fázisát, tehát az előkészítést, a végrehajtást és a befejezést, azaz a béke megkötését is. Nagy, életbevágóan fontos politikai célok általában nagy katonai erőfeszítéseket kívánnak, hiszen a nagy tét az ellenfelet

Dallos Jenő

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11. XXI.évf. 24. sz. 2. lap.

VISSZHA

Szo

Több ezer vetélkedő levezetése, szerkesztése ad jogot a közbeszólásra, ösztönzésként pedig az szolgál, hogy a mikrofon másik oldaláról talán jobban lehet magyarázatot találni a „miértre". Arra, hogy művelődési, ismeretszerzési szempontból miért felszínes a legtöbb vetélkedő. Amint az ÉS egyik publicisztikája *(Kivonat és bevonat*, 21. szám) megfogalmazza: „...a homályos semmit-tudás is tudásnak számíthat az ilyen vetélkedőkben. Lehetőséget ad a külsődlegességekben, adatocskákban tetszelgő, ám élmény- és gondolkozás nélküli mellébeszélésre..."

Jogos megállapítások, melyeket helyes következtetéssel zár a szerző. Csak az oknyomozás hiányzik. Pedig ahhoz, hogy a vetélkedőket, különböző politikai,

Szégyenletes szakma

háború logikája és a Mohács-vita

Leszámolok Stanci nénivel

ét zseb a nadrágunkon (riport)

Dallos Jenő

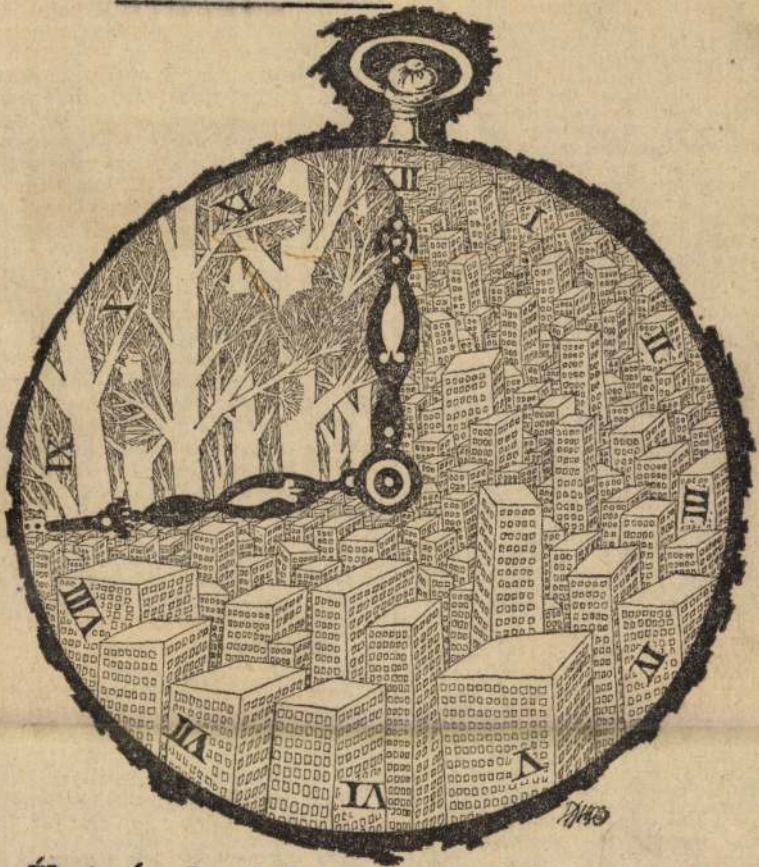

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. cimlap.
Dallos Jenő: Idő

újságokra és nem állandó kiadványokra, másfelől meg újságírókra és nem polihisztorokra vonatkozik. Az Ön által említett szerző viszont cikkei közül az elsőben a Bermuda-háromszög, a másodikban a jeti-kérdés, a harmadikban az örök fiatalság titkát dolgozza fel, a negyedikben pedig választ keres — és talál — arra, hogy milyen lesz az idei nyár. S ez nem egyszerű tudományos ismeretterjesztés, hiszen például a Bermuda-tanulmány merőben újszerű fizikai és aviatikai felfedezéseket közöl országgal-világgal. Ezt a sokoldalú műveltséget pedig bűn volna parlagon hevertetni — ebben nyilván Ön is egyetért velünk.

DR. MONÁTH TIBOR, BUDAPEST. Levelében idézi a **Gyorsuló idő** sorozat egyik legújabb kötetének első három mondatát. Íme: „A városok sorsa századunkban mindinkább kérdésessé vált. Példátlan mértékű növekedésük, a fejlődés, az igények, a lehetőségek gyorsuló iramа messze meghaladják azt a mértéket és ütemet, ami a városok, különösen a nagyvárosok múlt századbeli kialakulásával kezdődött, sőt, egyes nagyvárosokban, mint London, Párizs, még előbb. Ez a növekedés, fejlődés, ami sok vonatkozásban ma már a bomlás jeleit mutatja, nem magában álló, hiszen egybeesik a világ, a globus, sőt a Földön túli térségek rohamos birtokbavételével, az ezt lehetővé tévő technikai eszközökkel, a népszaporodással, a helyváltoztatás növekvő lehetőségeivel, az életigények, életformák gyökeres átalakulásával, sőt, permanenssé váló változásával." — Olvasónk ezzel kapcsolatban több kérdésre kér választ: 1. Hol a hiba — az ő nyelvérzékében, avagy az idézett mondatokban; 2. Ha az idézet helyes, akkor magyarázzuk meg, miképp esik egybe a bomlás jeleit mutató fejlődés a népszaporodással, ez utóbbi pedig az űrkutatás technikai eszközeivel, továbbá mi az az „életigény"; 3. Elvárhatjuk-e egy **közművelődési** sorozat szerkesztőitől, hogy világos, áttekinthető fogalmazásra, vagy legalább is az alany és az állítmány egyeztetésére biztassák a szerzőket? — Válaszunk: a hiba nem az Ön nyelvérzékében van, a lektoroktól pedig el kell várni, hogy a szakírók fogalmazványait kijavítsák.

nára az óra elején indokolatlanul arcul csap, aztán már hiába mond szépet, bölcset, szívhez-észhez szólót, a megsértett tanítvány képtelen elfogulatlanul figyelni rá. Cikkének az a mondata, amelyet a bőrömön éreztem elcsattanni, töredékesen így hangzik: „...apostoli buzgalommal voltatok segítségemre, hogy a reform ne csak »a vizesnyolcasok« — a kereskedősegédek, borbélylegények — érdekeit szolgálja..." Pontosan értem, hogy Keresztury Dezső itt egyfajta túlzó és veszélyes egyoldalúság ellen hadakozik, szóhasználatának egyértelmű és lekezelő pejorativitása mégis megütött. Ha keresztre feszítenek, sem fogom tudni soha megérteni, miért alábbvaló a kereskedő és az iparosember a földművesnél. A háborúban elpusztított édesapám kereskedősegéd, majd önálló kereskedő volt, és — talán ebből következően, de ettől függetlenedve is — az a meggyőződésem (bár tudom, hogy ez ma nem dicséretes álláspont), hogy a jó kereskedelem éppoly fontos eleme a magas szintű társadalmi létnek — hacsak nem óhajtunk barlangszinten élni —, mint a közvetlen termelőmunka.

Személyes sértődöttségemen túl azonban másféle indulatok is dolgoznak bennem. Vallom, hogy a magyar kereskedelem és ipar dinamikusabb fejlődését nemcsak a történelem mindig minket félreszorító mozgása hátráltatta, hanem az a szemléletmód is, amelyről *Orczy Lőrinc* így írt:

„Itt vagyon közöttünk a nagy vetekedés,
Illik-e magyarhoz csalfa kereskedés,
Mivel ebből jöhet erköles vetemedés,
Mit mondasz, mire megy az ily vetélkedés?"

kel",
gyom
terség
a bec
— és
történ
sok r
nek a
János
szomo
„...a
hol s
nagy
vetve
mago
akárn
kább
csava
kézm
hogy
loncá
„borb
állam
is vo

Ism
ta és
lágát;
lem n
lem,
reá r
az id
ben
nek
dásm
Egyéb
is ön
miért
ön-ha
jobb
kérdé
után
— és
telt a

Dallos Jenő

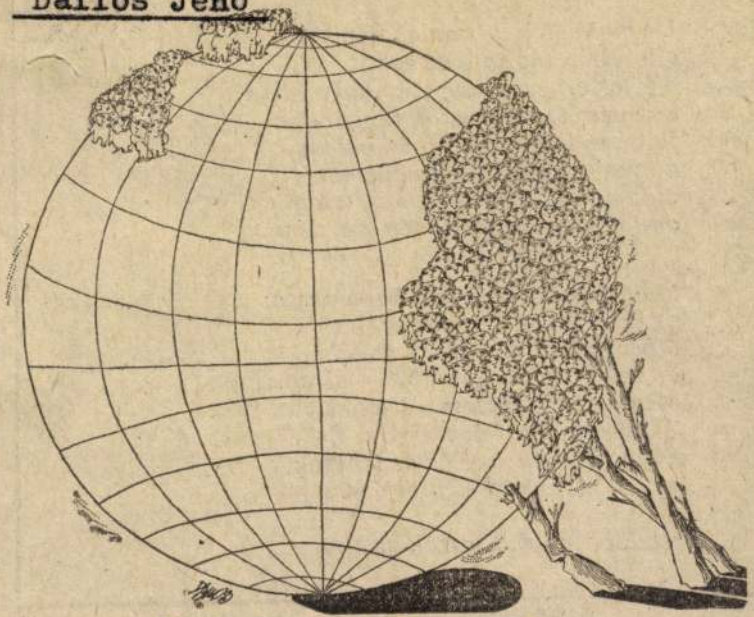

Dallos Jenő karikatúrái

Élet és Irodalom, Bp.

1977. JÚNIUS 11.

XXI. évf. 24. sz. 2. lap.

a halált is vissza kell adni
a halandóságnak, ha meghalok.

De amíg élek, visszalehelem
a levegőt, tágítom az eget,
a föld terhes hasát; számból etetem
a növényt, itatok esőt, tengereket,
fiammá fogadom, s fölnevelem
a munkát, a kínt, s a nevemet
neki adom, szépnek keresztelem,
ami még nincs, ami még szerelem.

. . . . . .

Reggeledik. Babafény kaparássza
a rácsokat, az éjszakafedelet.
Moccanászik a rét rovarzólába.
Füvek emelik — föl, föl — az eget.
Meglátszik körülem a lehelet.
Zászlózik, int, jelez a pára,
hogy itt vagyok, élek és lehetek
egyetlenegyszer és utoljára.

S a többi föld. Katicaképzelet.

s meg-utra is megkértem, legyen a tanúm, hogy milyen feltételekkel vittem el. Fel is raktam, el is szál-

A szervizekben iratlan törvény, hogy a vevők által adott borravalókat a műszak végén ki-ki bedobja

Dallos Jenő

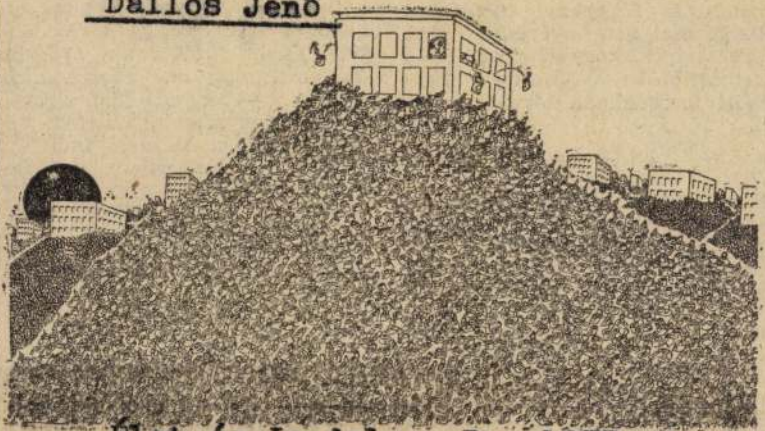

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.

Dallos Jenő: Konzervkorszak

XXI. évf. 24. sz. 16. lap.

lítottam, de szándékaimat nem méltányolják: eljárást indítottak ellenem. Mintha loptam volna.

G. János raktárostól kérdezem: kié volt a cement?

— A p.-i téeszé. Tíz-tizenegy nappal azelőtt kaptak két vagonnal, s amikor az utolsó fuvart szállították, az a hat zsák nem fért föl a vontató túlterhelt pótkocsijára. Akkor

a közös kasszába, amelyből kora, szakképzettsége, végzett munkája — általában a műhely hierarchiájában elfoglalt helye — szerint részesül. Egy fiatal szerelőre valamelyik nap egy rallye-versenyző kocsijának sürgős javítását osztották, s ő gyorsan, becsülettel eleget is tett a feladatnak. Szokatlanul magas „jutalmat" nyolcszáz forintot

tal megszava
retből fedezt
tem az évtize
31 forintos
hogy reális m
szágnak tízm
így mennyib
a kiküldött,
amelyből hov
rény ebédet s
lenkezik vend
nyaival, hogy
Másfelől a
nyerni illik, s
zös étkezés —
kocsi csomag
becsúsztatott
— szinte rok
remt. Elhomál
re hivatottak
rít a törvénys
sze lehetelen
megtiltani v
Már a példan
na. Gazdasági
dik, hogy saj
lam zsebe gy
nadrágon talá
kozottnak és
lennie annak,
sággal tudja,
jon.

Én bizakod
hogy mind t
baráti kapcsol
gazdaság pénz

tál hajlandó.
lecke annak
a szocializ-
ami teljesen
istól. Számod-
ncgörbítő, hogy
ad a forrada-
óriási kilengé-
valóságos időt,
zet pontatlan-
áit, az óramu-
az idő teljes
k. Megszoktad,
igaz vagy vélt
ében mindig
egmagyarázd a
nt. Mélysége-
egyébként tel-
hogy a lövész-
ye a filozófiá-
edben
ener
ekint
lmi k
e, sosem felej-
lom kiskátéját,
pontját sem le-
l tudtad, hogy
dalom haladá-
nkrét formák-
életet, előbb-
, mint a túl-
z acélt meged-
zették.

LEVÉL

Kossuth és Széchenyi történelmi vállalkozásai nem sikerülhettek is, mégis világos, hogy Kossuth járta a nemzetibb és végsősoron a nemzetközi forradalmak törvényes útjait.

Nem történelmi leckét akartam felmondani itt, hanem azt akarom, hogy lássanak téged, Judit, kislányként a Magyar Tanácsköztársaság forradalmárai közt, akik, ha elbuktak is, reálisan gondolkodtak, mert tisztában voltak azzal, hogy a feudalizmus nem válthat át dik-

sem lesz hétszínvirág Pató Pál, mert még a patópálságot is hűsítette forró nyári napokon a kilencág árnyéka, s még azt sem adta át a kurtanemességnek, amely egyre kurtább lett, egyre kevésbé nemes és dzsentriskedése mégiscsak rokonszenvesnek találta a háborút vesztett ország nyomorában a munkások és parasztok gyilkolását, történelminek ítélve azt a magatartást, hogy zsidókkal fűtsön mozdonyt Siófokon és a nyakig földbe ásott proletárok koponyáit lovak

sához vezet. Ebből nem engedte
Ellenkezőleg. Ahogy közeledett
vég, úgy nőtt benned az embé
egyéni szabadságvágya. A ren
utáni vágy. És tudtad, hogy csa
ebből a szabadságból nőhet ki
rend és az individuum győzelm
Megharagudtál egy írónak kikiál
tott dilettánsra, aki Montaigne-r
egyszer azt mondta neked, hog
nem szereti, mert az az individua
lizmus bibliája. Rideg feleletec
ből az csendült ki, hogy aki a ny
kolompjainak azonos hangját aka
ja hallani, akinek végső célj
hogy közös ütemre lépjen a but
sággal, aki a kollektivizmusból k
szűri a legszebb gyémántot, a
egyéniséget, az fecseghet, am
akar: reakciós ember. A szocializ
mus lényege, nem az a kollektivitá

Szívemből beszéltél akkor, me
néha én is megrettentem már
szocializmus különös eretnekség
nek uniformizáló vágyától, mert
a szocializmusnak és kommuniz
musnak legfeljebb csak hátráltató
ja lehet. De szükség van rá mind
addig, míg minden erő egyesül a
olyan közösségre, amely felszaba
dítja az emberben rejlő ne
anarchista individualizmust, a
gondolatainak, érzéseinek szabad
ságát biztosítja.

Dallos Jenő

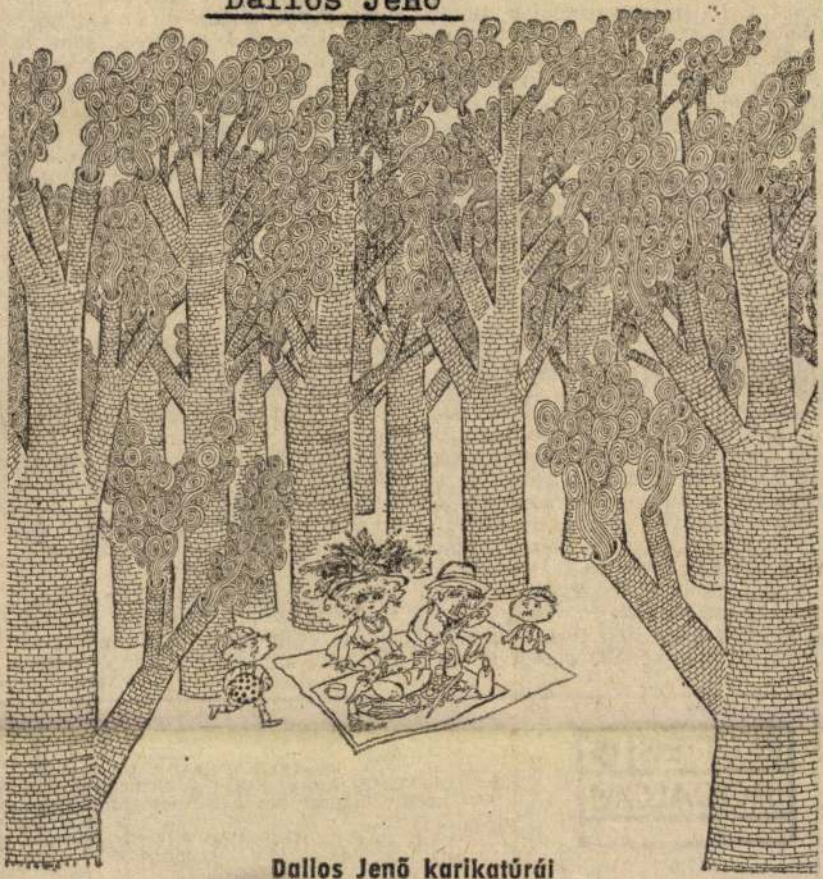

Dallos Jenő karikatúrái

Élet és Irodalom

1977. juni. 11. XXI. évf.
15. lap.

ÉLET ÉS IRODALOM Bp.

ban. Akkoriban épült ez a gyár, kis sufniszerűség volt a magja, ott gyártották, gőzölték a betonelemeket. A kazánokat koksszal fűtötték. Nos, ez a mérnök minden áldott délután hazavitt két aktatáska kokszot. Nem ám úgy suba alatt, hanem szinte kihívóan. Talán ha egyszer elfelejti, maga a portás szólt volna neki: „Mérnök úr, a tüzelő..."

— Nem számoltam ki pontosan, de hozzávetőleg napi nyolc-tíz kiló, az egy hónapban két, két és fél mázsa. Igaz, akkora kokszhegyek voltak itt, hogy az a kevés — mint a kazalból tíz szál szalma.

— Sosem tették szóvá?

— Okos ember volt a mérnök, vagy inkább ravasz. A végső határig engedte a bért, s a fegyelmezéssel sem csinált laktanyahangulatot. Mindenki kedvelte, a munkások bíztak benne, rokonszenveztek vele. Érdekeiket képviselve legtöbbször az udvaron keveredett látványos vitákba az igazgatóval. Mindenkinek megadta a járandóságát — a köz vagyonából —, ki törődött volna olyan csekélységgel, mint a néhány mázsa koksz. Egyszer aztán a mérnököt elvitték tőlünk: a minisztériumba került. Azóta is, ha és vállalati érdekből hagyják érvényesülni. Máskor meg a nemtörődömség szinte kínálja az alkalmat a bűnbeesésre. A gondatlanság fogalmába nemcsak a hanyag tárolást, a rosszul zárt ajtókat sorolom, de a hiányos áruellátást is. Valaki például építkezik, s hetekig talpal egy darab csőért, kapcsolóért — hiába. Végül mi a megoldás? Ha a boltban nem kaphatta meg szabályosan, elveszi, elveteti onnan, ahol van. Persze, mentségül a kényszer sem szolgálhat...

●

D. N.-et nagy szomorúságban találom.

— Hat zsák cement az én bánatom — mondja letörten.

— Ellopta?

— Fenét! Hasznosítottam, megmentettem a végső romlástól. Szeretném kifizetni, hurcolom a pénzt ide-oda, de mert nem vásároltam, nem kell a pénzem senkinek. Idézgetnek, kihallgatnak, már csak árnyéka vagyok saját magamnak.

— Hogyan történt?

— Láthatja: építkezünk. Besegít az egész család. Azon az átkozott héten, csütörtökön vagy pénteken táviratot kaptam a fiaimtól: vasár-

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVAN
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Szé
KÉZIRATOKAT ÉS RA
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT, Buc
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Buc
Könyv- és Hírlap Kü
Előfizetési díj: egy hónapra 10 f

Dallos Jenő

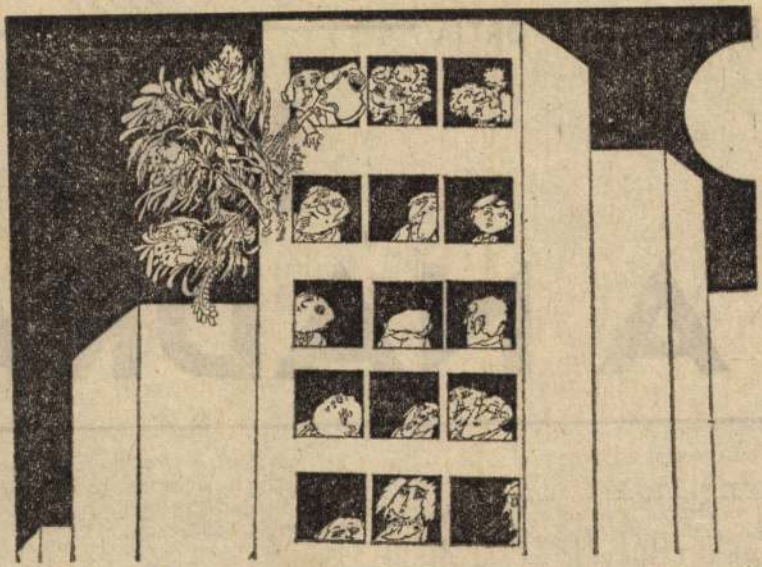

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. 15. lap.

SIMON EMIL RIPORTJA:

KÉT
A NADRÁ

— Volt büntetve?

— Mit képzel?!

— Ha tárgyilagosan ítélkezne önmaga fölött: a társadalmi tulajdon terhére elkövetett vétség címén mennyit szabna ki?

Homlokráncoló töprengésben születik válasz. — Öt-hat hónapot.

— Súlyosbító körülmény?

eszembe jut, s magam előtt látom, ahogyan a kokszos táskát cipeli, csak a fejemet csóválom. Máig sem tudom őt megérteni.

•

— Ismert képlet — így a közgazdász. — A csoportérdekeket kiszolgáló „jó fiú" szinte házi védelem-

dras lerángatta a nadrág szá-
gyűrte a bakancsba.
on neki! — tartott vissza.

még szeretnék magától kér-

n csak nyugodtan.
ány másodpercet.
is találkozhatunk?
n?
m akarja?
em! Sőt! Semmi kifogásom,
is találkozzunk.
retnék a terhére lenni.
hogy nincs kifogásom.
natról a másikra bánatos lett
int aki a felszín alatt játékot
l, kezdett alázatosan visszavo-

elfoglalt ember.
nyira, hogy minden reggel be-
rémbe és ebédutánig bent va-
sztőségben. Ha nem megyek ki
romórás vonattal már indulok

r vidékre?
t egyszer-kétszer.
l kezdve nekem is az esti órák
A hajógyárban fél négyig tart
Mégis félek, hogy nem sikerül
a kapcsolat.
e sikerülne?
ályok — mondta Testvér And-
Amikor például a cikkeit ír-
nyilván nem zavarhatom. Hiá-
a háromórás vonattal, ha leül

a szerkesztőségben írok, még
is — nyugtattam meg.
van ez a karmester, akiről az
lt. Ha magának kedve támad
ele, hogyan vehetem föl én a
karmesterrel?
ester egészen más...
dras közelebb csúszott a stég

hemzsegnek maga körül a
averok. Ezért szeretném bebiz-
mat, hogy egyszer se érezhes-
akaszkodtam, és csak tapintat-

Dallos Jenő

Dallos Jenő: Erdő (részlet)

Élet és Irodalom Bp.
1977. juni.11.XXI.évf.
[redacted] 24.sz.14. lap.

hoz), vagy ha élt is a műfaj, inkább amolyan biztonsági szelepként működött — amit szabad volt Jupiternek, nem volt szabad a kisökörnek. A Patyolat, a Közért, a Tüzép vagy a Bámexbumfért és egyéb modell-hivatalok bürokráciájának ostorozásáig, esetleg a „Ha én egyszer kinyi-

[illegible]

mes, fanyar, találó és szókimondó politikai kabaré gyakran kiszorult a pódiumokról. A saját, ma harmincegynéhány éves nemzedékem már jószerével azt sem tudta, melyik fán teremhetne. Gyerekkoromban látott, ma már nem létező újságokból (például: Szabad Száj) felrémlenek az akkori vezető politikusok karikatúrái, aztán eltűntek ezek a karikatúrák, megszigorodott a világ. A kötőféket kapott parodizáló, karikírozó kedv szörnyszülött Truman és Drakula—Adenauer figurákban tombolhatta ki magát.

Maradt a kabaré és karikatúra „népművészeti" változata: a vicc. Ki ne emlékezne az ötvenes évek bő vicctermésére? (Ma is azok a poénok térnek vissza új ruhába öltöztetve, bár gyérülő számban és egyre laposabb formában.) A jó vicc gyógyír volt, és mert a megfelelő fórumok hiányoztak, része a közgondolkodásnak. Meg kellett nevezni az oroszlánt, s máris könnyebb volt. Ma — természetszerűleg — múlóban a viccek demonstratív ereje, cserebere tárgyai lettek, mint a bélyegek. És egykettőre el is tűnnek a feledés homályában. Aki ma viccet mesél, arra könnyen rásüthetik a bélyeget: nincs jobb témája? Így akar feltűnést kelteni a társaságban?

tek, betétszámok, kuplék, magamutogatások. Hagyjuk hát elúszni őket kis papírcsónakjainkon az enyészet párái felé. Ámen.

Mi az, ami megmaradt?

1. *Hofi Géza* immár intézmény: Hofisztérium. Amíg csak Hofi Géza volt, marsallbottal a zsebé-

[illegible]

tonságot adó ködöket eresztenek

MŰVÉSZET

majd rá, hadd töltse ideje egy részét köhécseléssel. (Sorsa némileg hasonlít az új írógenerációéhoz: önmagukat kellett először közérzetnovellák és úgynevezett lézengő attitűdök tömegével megfogalmazni, feszülni, ellenállni, hadakozni, csupán ezért, hogy ne a kész skatulyákba osszanak szét bennünket. Sikerült. Ma már úgy tűnik, legyártottak számunkra néhány új skatulyát. Csak nekünk szólót. Dobozolunk. Nem baj, innen már tehetség és kitartás dolga kiválasztódni. És az olvasóké elfogadni.) Hofi pontosan tudta, hogy közönség nélkül nincs úttörés. Megfordította hát a képletet, elképzelte magát közönségnek, aki vár valamit attól a „művész úrtól", aki kiáll elé a pódiumra. Produkciót akar látni? Igen, azt is. De túl ezen, kapcso-

Bemutatjuk

Dallos Jenő karikatúráit

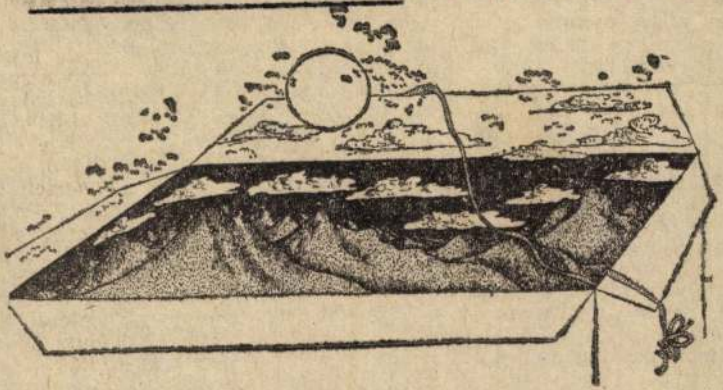

Dallos Jenő állandóan visszatérő témája a nagyvárosi ember. Az, aki már-már megfullad a metropolisok légkörében. A szenvedő és felelőtlen ember, aki a még megmaradt természetet pusztítja, aki rövid életű házakat épít, aki kirándulás közben is az ipartelepek füstjét szagolja. Az uniformizálódástól rettegő, egyre uniformizáltabb ember.

Dallos Jenő 1940-ben született. Lassan tíz éve a Ludas Matyi munkatársa. Napilapokban, folyóiratokban rendszeresen jelennek meg karikatúrái. Több kollektív kiállításon (országos karikatúrakiállítás, Műcsarnok, 1968; Fiatal Művészek Klubja; jubileumi karikatúrakiállítás, 1975; stb.) és néhány egyéni tárlaton (legutóbb 1975-ben Pesterzsébeten) mutatta be rajzait. Eddigi munkásságának eredményeit számos hazai és nemzetközi díj tükrözi: 1971-ben Bordigherában különdíjat, 1972-ben Szarajevóban I. díjat, azóta pedig szinte évenként különdíjat kapott karikatúrakiállításokon. Talán éppen a „különdíjak" műfaja mutatja, hogy Dallos rajzai kívül vannak a karikatúra hagyományos keretén. Nem a gúnyolódás, a karikírozni akarás szellemében fogantak, nem egyes, esetleges szituációkat jelenítenek meg szatirikusan, szkeptikusan vagy éppen cinikusan. Dallos grafikái drámaiak. Céljuk: figyelmeztetés.

Rozgonyi Ádám

Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11.
XXI. évf. 24. sz. 13. lap.

desen egy éve lesz — ingat-
De itt majd minden megvál-
elyem lesz és rendbe jövök.
felejteni Gál Nórát is.
zent az arca. Nyíltan nézett

úgy lesz, ahogy mondja.
egy másik nő az életébe, egy
ztán könnyebb lesz.
m most egy ideig nem megy.
ítene a talpraállásban.
nélkül is. Talpra fogok állni,
z ideje. Gáspár Bubu megta-
amíg egy kis esély van. ad-
ad feladni a reményt, hogy
ember. Nekem ide kellett el-
ez sikerüljön. A kapcsolat
Jó munkát kaptam a hajó-
örnyezet olyan, hogy szebbet
obbat nem kívánhatok magam-
zt is megadta. hogy találkoz-
al és elmondhattam, ami egy
ta a szívemet...
el! — szóltam közbe.
ő alatt egymás után három-
e rám az élet. Meghalt Gáspár
ott Nóra és cserbenhagytam
e nem keltem a védelmére,

, hogy hagyja ezt!
st már ezen is túl vagyok.
ől a nevemet kiáltotta valaki.
ítélve a bérlő.
nak — mondta Testvér And-
, egy kis irigységgel.
ondolja?
tja van.
nem a barátom.
a partról?
a után azt hiszem — mondtam.
éztem. — Az operások üzen-
tem a csárdába, hogy megér-
l a karmester, akivel interjút

rlő nem a barátja — fogadta
ndrás, de látszott rajta, hogy
iszi el, amit mondtam. — Raj-
barátja van?

sétálunk a teniszpályáig. **Aztán** hazamegyünk. Bemutatom a házigazdámnak, türelmesen végighallgatjuk, mintha fiai volnánk, hogy kénytelen bontott téglával dolgozni, mészből sincs elég a telepen, a jövő héten pedig kirúgja a segédjét, mert már nem bír vele. Utána felmegyünk az emeletre, az albérleti szobámba. Az ablakból kinézve erdő vesz körül bennünket. Bekapcsolom a rádiót, kávét főzök, italt készítek. Az egész napot hajlandó leszek vele tölteni, hogy minél jobban a bizalmába férkőzzek. Ha úgy hozza a helyzet, lemondom Domjánnál a vasárnap estére megbeszélt erőspaprika-evő versenyt, vagy magammal viszem Testvér Andrást, szálljon be negyediknek, legutóbb én nyertem a versenyt huszonkilenc macskapöcse-paprika lenyelésével. Ha szabadkozik, csak annyit mondok neki, hogy sonkával, kenyérrel a savanyúpaprika nem árt a gyomornak, s ha fejenként ráöntünk egy-két kancsó bort, vidámak is leszünk.

Megértettem: itt az ideje, hogy felhagyjak a karmestereknek, párttitkároknak, téesz-elnököknek, papoknak szánt kérdéseimmel. A sors Testvér Andrással lehetőséget tett a kezembe és én most másfelől fogok a titokhoz közelíteni. Nem lesből, mint a ragadozó, hanem nyíltan fölfedve magamat és a barátság révén fogok behatolni a titokba, amelynek feltárásához eddig, lehet, hogy éppen ez a momentum hiányzott.

A stég bejáratánál felbukkant a bérlő. Erősen fújtatott, az ing kilógott a nadrágjából.

— Miért nem szól, ha kiabálok maga után? — kérdezte mérgesen, mégis fellélegezve, hogy meglátott. — Hagyja itt kerestetni magát!

A karjaival a levegőben evezett, így egyensúlyozott a nyikorgó, keskeny pallón.

Mögötte pörköltes Pintér tolakodott elő a nádasból, közrendőri egyenruhában. Negyvenkilenc óta a nyaralótelep járőre volt. Széles, piros arcával nem szigorúságot, inkább életvidámságot teremtett maga körül, hahotázása esténként messze hangzott a présházak környékén. A présházában minden hónap első hétfőjén, ha nem osztották szolgá-

Dallos Jenő

Az idemellékelt
son szereplő egy

Élet és Irodalom, Bp. 1977. aug. 13.
XXI. évf. 33. sz. 9. lap.

Dallos Jenő: Uniform

~~madártojást szedni mint gyerekkorában.~~

~~volna a „protanizáláshoz”. Végre~~
~~se forradalmár volt maga is.~~

~~mét Schreiber olvasható. Csak~~
~~úgy, mint a 216. oldalon.~~

Dallos Jenő

Élet és Irodalom, Bp. 1977. szept. 1o.

XXI.évf. ~~[illegible]~~ 37.sz. 9. lap.

~~Az ébek~~

~~Dívatos pékáziet. Hosszú sor~~

~~— Mégiscsak szemtelen-~~
~~ség!~~
~~— Az ajtó csukódik. A kala-~~

~~amikor a részeg meglátja őket.~~
~~Ballal kapaszkodik, szabad~~
~~jobbjával integet, mint a hajó-~~
~~törött, a távolodó mentőhajó~~

~~Választ se vár, ránt egyet a~~
~~vállán és otthagy:~~
~~— Gyere Karesz!~~

~~— Nem hallja? Az ú~~
~~én vagyok — nem kívá~~
~~maga művészetére.~~
~~A dolnok [illegible]~~

...nc, Ronsard a többiek

...húsz költő ...a, 417 old.)

...aki Babits ...atollak óta ...műfordí... ...leti komo... ...költészetnek ...usa, mód... ...az egymás ...yek, külö... ...m évtized... ...galmát tér... ...gazdagítot... ...rt konkré... ...ben), mint ...odalomtör...

...a világiro... ...os hagyo... ...ható, szín... ...mlékezetem ...di a kitűnő Csárencet a ...t Brecht, a ...és a perui ...utatja be. ...ynek éppen ...t és műfor...

amely egyaránt jó bevezető Ronsard és Timár műhelyébe: *„Ronsard nyugszik itt, ki vala kiskorától / Helikon hölgyeit Frankhonba vinni bátor, / Lantját követve és Apolló sok nyilát; / De muzsája mit ért, hogy vassal járta át / A zord halál, amely e verembe vetette? / A lelke istenè, földé legyen a teste."*

Bár a kötetben a nagyszámú spanyol alkotó mellett jó néhány kínai, latin, újgörög, német, orosz és angol költő szerepel, maradjunk végül a franciáknál. Malherbe-t, mint oly sok honfitársát, részünkről Rónay György rehabilitálta. (A modern francia nyelvű költők közül Francis Ponge és Robert Goffin fellebbezte meg a romantika, majd az „egyetem" elmarasztaló ítéletét.) Timár meggyőzően adja vissza Malherbe „ellenpontozásos" módszerét, amelyet, mint jegyzeteiben hangsúlyozza, Marot kezdett el, akit szintén hitelesen tolmácsol, akárcsak a tizenkilencedik századi Nervalt és Mallarmét vagy kortársainkat, Ponge-t és Goffint. Alighanem

relheti Horthyt. Szomory „A nagyasszony"-ának bemutatásával is botrányt kelt, Bernard Shaw „A hős és a katona" című darabjának színrevitelével pedig ismét felesleges kihívással rendez. A könyv szerzője még rákérdez a történelemre: „Hevesi bátorságát akarja fitogtatni, vagy csak meggondolatlan?" (120). E szónoki kérdésekre azonban néhány lap távolából válaszol Magyar Bálint jellemrajza Hevesiről. Hevesi a „gyanútlanság és makacsság keveréke" (126). Másutt „gyanútlan makacssággal megy elébe az eseményeknek" (121.)

Summa summarum: gyanútlan, makacs, korántsem tudatos szellem ez a Hevesi Sándor. Még Móricz visszahozása a Nemzeti színpadára is csak „ötlet" (137).

Hevesi Sándorra elegendő tüzet nyitottak életében. A gyanútlan makacsság, a tudatosság híján alkotó ötletember portréja azonban még e támadások ismeretében is erős. S baloldali gesztusainak érdemeiért — Szomory, Móricz, Vörösmarty és Shaw felfedezéséért — még nem kapott feddést utókorától.

2.

Hevesi a bethleni konszolidáció embere. Klebelsbergtől szentesített

két", bármely csoportot takarjon ez a pontatlan kifejezés, nem sikerült kikapcsolnia az ellenforradalmi ideológiának. Tiltakozásuk erejét őrzi többek között a baloldali magyar irodalom és sajtó megannyi dokumentuma, melyet Magyar Bálint ismer, csak éppen lekicsinyel, elutasít, erkölcsében és hatásában megkérdőjelez.

3.

Magyar Bálint kritikatörténete vaskosabb aránytalanságokkal tüntet, mint a Hevesi- vagy a Németh

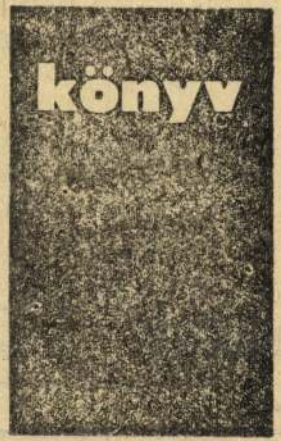

Antalnak az arcmásán, akinek érdemeit, igaz, sokan eltagadták, de akinek valódi portréját mégiscsak az a kritika festette meg, melyet most Magyar Bálint fölényesen kioktat és erkölcsében elmarasztal.

4.

Nem a Nemzeti Színház történetéről, még csak nem is a kritikáéról van már szó. A magyar társadalomtörténet és a magyar társadalmi tudat történetéről. Nem tagadható persze a polgári baloldalnak megannyi következetlensége, világnézeti kompromisszuma. De a Nemzeti Színházzal, miként a két világháború közötti, egymást váltó rendszerek állami intézményeivel szemben, ennek a baloldalnak alapvető hitele meg nem kérdőjelezhető.

Szükséges a két világháború közötti történet új értékelése. Elsősorban a baloldali törekvések és mozgalmak igényelnek átgondoltabb és árnyaltabb rajzot. A népiesség és a polgári radikalizmus olykor tragikus vitába bonyolódott egymással és a kommunizmus igaz baloldalával. Ideje-mégis, hogy kitessék: a virtuálistól a valóságos szövetségig nagy kötést tett közöttük a haladás eszméje. Ez a mi teljes örökségünk. Birtokáért nemze-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 OKT

TEXTILMUNKÁS

Budapest

Dallos Ibolya

1021

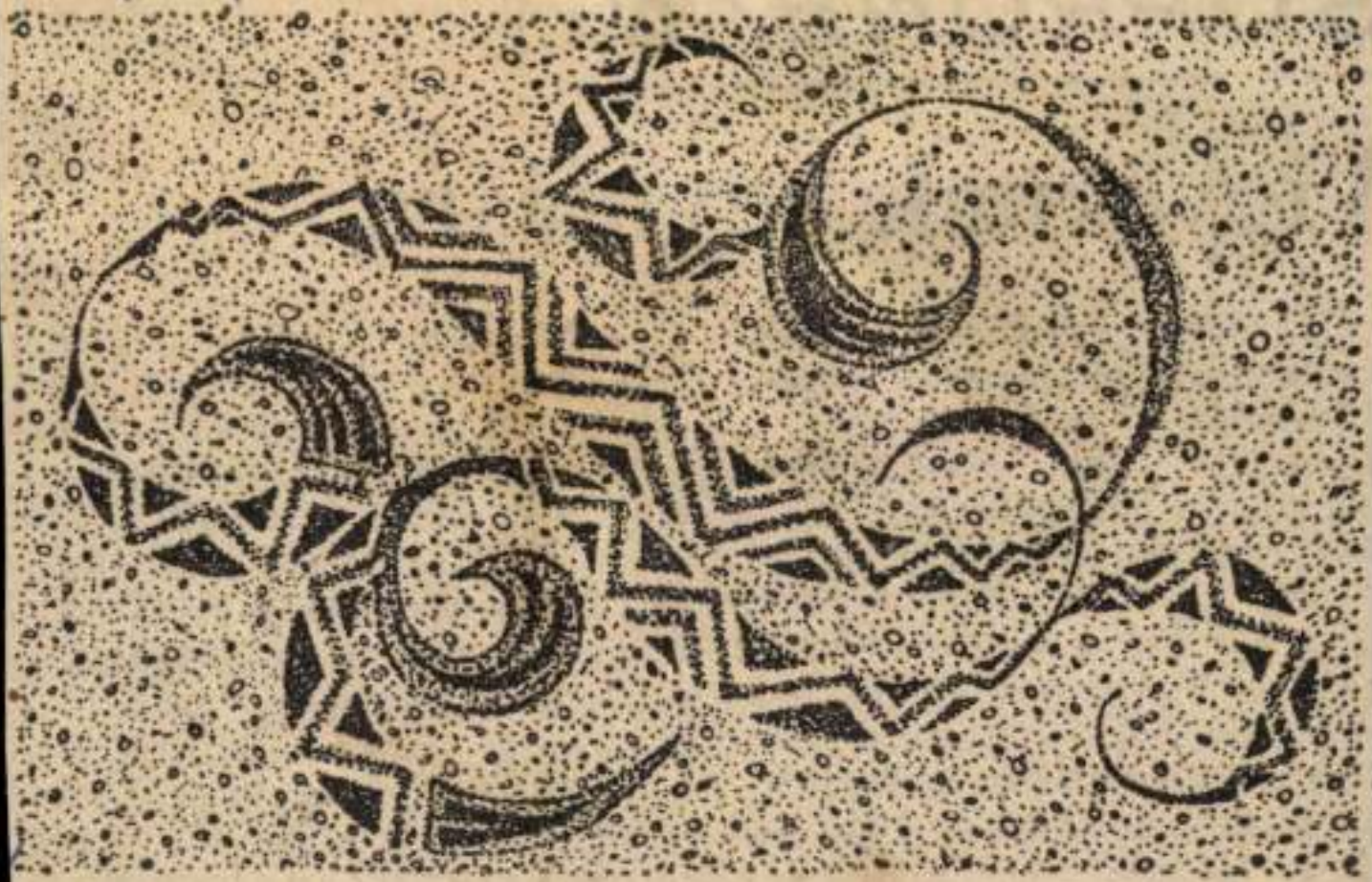

FALISZŐNYEG **(DALLOS IBOLYA terve)**

SOF

Vigyá

Mészáros
oproni Szö
zövőnője,
ugusztus
ocialista brigádjának tagja
961 óta dolgozik a gyárban.
indig szövőgép mellett. Lő-
őről jár be, a gyár autóbusza
állítja munkahelyére és mű-
ak után haza. Kislánya, Szil-
ia nyolcéves. Nincs vele gond,
l tanul, és otthon segít az
lesanyjának.

Most, a jubileumi verseny-
l beszélgetünk, melybe be-
vezett az Augusztus 20. bri-

— Százszázalékos mennyiségi vállalását 101,6 százalékra, 98 százalékos minőségi vállalását 99,7 százalékra teljesítette.

— Összetart a brigádunk — mondja Mészáros Pálné. — Előfordul, hogy valamilyen műszaki, vagy irányítási hiba miatt késik a buszunk, s így késve érkezünk a műszakra. Akkor, a már bent levő munkatársak kezelik a késve érkezők gépeit is mindaddig, amíg

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő:
Karikatúrista

1980 JUL 19

1021

Dallos Jenő: Vonalak játéka

Dallos Jenő, grafikus

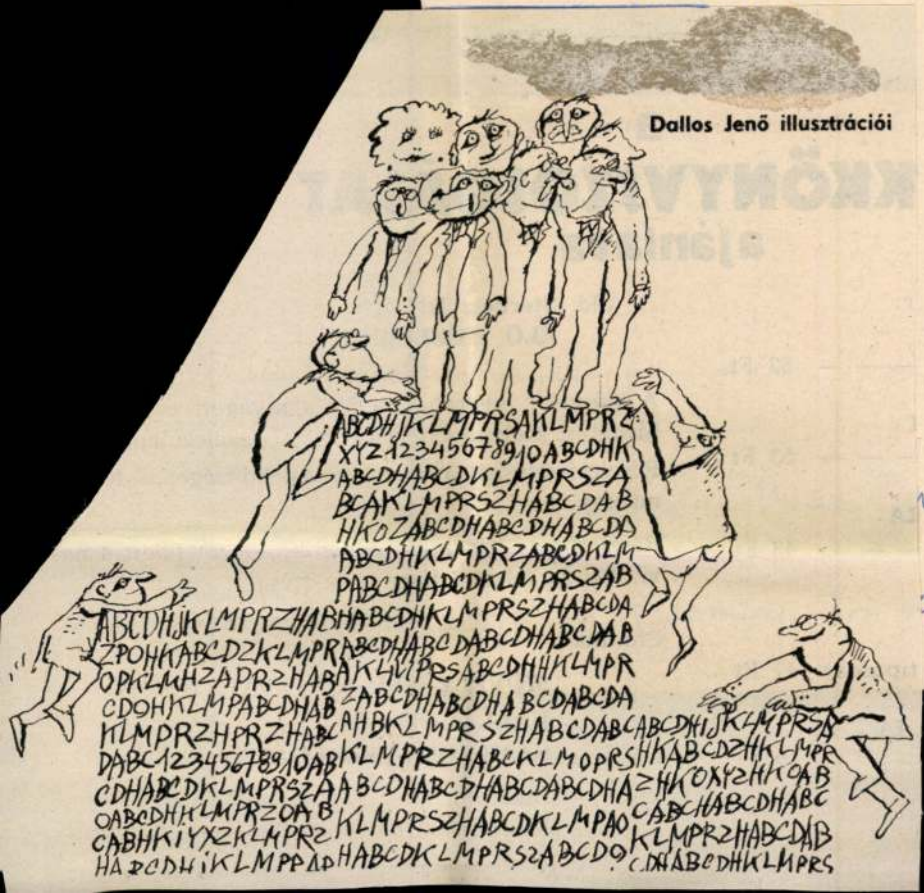
Dallos Jenő illusztrációi

mulnak a felnőttek ? 626-627

781. máj - 15 XXXVI/20

...LAT

...tván:
...EUMOK — — — —

...delhetők a kivágott és
...ı vagy postai levelezőlap
...)-os kezelési költséget is fe

...ezményeink: 400 Ft felett 4 ha-
...avi törlesztés.

...NÉP KÖNYVTERJESZTŐ
VÁLLALAT
SZAKKÖNYVSZOLGÁLAT
Budapest 5.
Postafiók 370.
1370

...GIA
— — — 52 Ft

— — 165 Ft

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

Dallos Jenő

1971 OKT 1.

1021

Kosár jó...!
(Dallos Jenő karikatúrája)

Villért kapu

Lengyel Gy

130 milli

Tavaly a világon több mint 130 millió tonna papírt állítottak elő. Továbbra is jellemző a papír rohamos térhódítása, 15 évenként megduplázódik a termelés és felhasználás. Magyarország papírigénye 1985-re éri el az egymillió tonnát, ami azt jelenti, hogy az egy főre jutó mennyiség 95 kilogramm lesz.

Termelékenység

Naponta 20—25 tonna papírt szeletel fel a Diósgyőri Papírgyár korszerű vágógépe. Most tervezik hozzá az új kiszolgáló berendezést, és így naponta 40 tonna anyagot vág majd fel.

Papírexport

A Dunaújvárosi Papírgyár jó minőségű gyártmányai külföldre is eljutnak. Néhány száz tonnás tételekben Ausztria, Jugoszlávia és

AZ ELSŐ KOL

Dallos Jenő
grafikus

Dallos Jenő karikaturista az ujvidéki karikatúra-kiállítás on ezüst sorbeget és a montreali világkiállítason III. díjat nyert.

— Csak nőknek

Nők Lapja, 1970. augusztus - 35 szám

Dallos Jenő

Rajzai a 4. oldalon

Néprava 1971 november 13

Dallos Jenő, grafikus

Hat karikatúra:

Repr

—: A gyermek és a terménet 36.

[Hátsó-külső-borító.]

Gyermekünk, Bp. 1972. május XXIII/5.

39.
1

Pallos Senő

Rajza az 5. oldalon

Nápszava 1972 június 1

Dallos Ferenc, grafikus

Karikatúra – sorozat.

Repr.

– : Vadászati ideény 7.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 18.

Dallos Jenő, karikaturista

öt gúnyrajz:

Repr.

— : Humoros találmányok 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 30.

Dallos Jenő, karikaturista

– az Állami Nyomda retusőre. Karikatúrái főként a Magyar Nemzetben jelennek meg. Sorozata a Kicsi ország, nagy történelem.

Somos Ágnes: Mesterségük: a fintor Magyar Ifjúság, 1970. jan. 16. 12. l.

Dallos Jenő, karikaturista

– a Nemzeti Nemzetközi Karikatúra Kiállításon második díjat nyert. Kiállítása a Budapesti Művészeti Klub-nemzet József Attila klubjában.

Somos Ágnes: Karikatúrák: a fiatal Magyar Hírlap, 1970. jan. 16. 12. l.

Dallos Jenő, karikaturista

– a Novi Sad-i Nemzetközi Karikatúra Kiállításon egy ezüst serleget nyert. Hrajzot küldött a kiállításra. Első nemzetközi díját 1969-ben nyerte Moszkvában.

(somos): Poénok a horgon
Magyar Hjúság, 1970. aug. 28. 12. l.

Dallos Jenő : karikaturista

Irodalom
nélk.

Magyar Ifjúság, 1970. XII. 11. 14. l.

Dallos Jenő, karikaturista

Kép-szöveg nélkül
repr.

Magyar Hjúság, 1970. jan. 16. 12. l.

Dallos Jenő
karikatúrista

Illusztráció

—: Csak mőhely.

Nőt hajja, 1970. augusztus - 35 szám

Dallos Jenő

Bordigherában megrendezett karikaturisták nemzetközi vetélkedőjén a város különdíját, egy ezüstplakettet nyert.

„Urbanizáció" c. rajz (repr.)

Magyar Ifjúság, 1971, okt. 15

Dallos Jenő, karikaturista

Horgászat

repr.

(somos): Poénok a horgon

Magyar Ifjúság, 1970. aug. 28. 12. l.

Dallos Jenő, grafikus

Illuntráció i Rep

di Erős Lánló: A „rossz gyerek" mítosza 565.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. máj. 1. XXXVI/18.

Dallos Jenő, grafikus

karikatúrái:
[illusztrációi:] - Kép

Erőss László: Üzenetek a mosolyban 186.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. febr. 6. XXXVI/6.

Dallos Jenő, grafikus

Rajz: Repr

Flamm János: Meg merjem mondani? 1335

Élet és Tudomány, Bp. 1980. okt. 17. XXXV/42

Dallos Jenő, karikatúrista

Karikatúra. Repr

Dr. Erőss László: Az unalom 1523.

Élet és Tudomány, Bp. 1980. nov. 28. 48/XXXV.

Dallos Jenő, karikaturista

Karikatúra:

Repr.

Flamm János: Vázni nehéz! 21.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. jan. 2 XXXVI/1. m

Dallos Jenő, karikaturista

NEMZETKÖZI KARIKATÚRA-KIÁLLÍTÁS nyílt meg szerdán a bulgáriai Gabrovóban. 32 ország 106 karikaturistája között a magyar rajzolókat Mészáros András, Dallos Jenő, Tettamanti Béla és Jelenszky László két-két alkotása képviseli.

–: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1980 júl. 24.

Dallos [Jenő], karikaturista

Rajz:

Repr.

— : Talpra magyar 7.

ESTI HIRLAP Bp. 1971. szept. 19.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

—: Vadászzsákmány

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. szept. 11.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra — sorozat:

Repr.

— : Mindennapos problémák 7.

Népszabadság, Bp. 1971. nov. 28.

Dallos Jenő

Rajta az S. oldalon

Népszava 1970 december 6

Dallos Jenő

Zapta „Elnöki sitcsel"

az 5. oldalon

Népszava 1971 február 3.

Dallos Jenő, grafikus

Hat karikatúra:

Repr

—: Mindennapos problémák 7.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 1.

Dallos Jenő

A gavallér bíró (humoreszk)

(Sport).

Magyar Hírlap, 1969. február 9. 16. l.

Dallos Jenő

Karikatura

Magyar Hirlap, 1969. január 19. 8.1.

Dallos Jenő

Pályaválasztás (önéletrajz)

Magyar Hírlap, 1969. január 30. 8. l.

Dallos Jenő

Programbeszéd (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. január 24. 3. l.

Dallos Jenő

Start a szántóban (karikatúra)

Sport.

Magyar Hírlap, 1968. december 11. 12. l

Dallos. Jenő, grafikus

- 4 rajz. szept.

Talus Gábor. Télszeg vagyok, de nem bánom! 1228 → 1230

Élet és Tudomány, Bp, 1981. szept. 25. XXXVI/39.

Dallos Jenő, grafikus

Két illusztráció
(kanikatúra) Repre

dr Pressing Lajos: A felmérés módjai 747–749.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. jún. 12. XXXVI/24.

Dallos Jenő, grafikus

Két illusztráció:

Repa

Vajda Zsuzsema. Csonka-e a csonka család 946-948.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. júl. 24. XXXVI/30

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

Oláh Tomás: A hátsó gondolat. 723.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. jún. 5. XXXVI/23

Dallos Jenő, grafikus

két illusztrációja! Rajz

710–712

dr Pressing Lajos: A megismerés és a kiválasztás

Élet és Tudomány, Bp. 1981. jún. 5. XXXVI/23

Dallos Jenő karikaturista

Balázs Piri Balázs, Dallos Jenő és Mészáros András siófoki kiállításáról. /repr./

Élet és Irodalom, Budapest, 1977. aug. 13.

Dallos Jenő

A siófoki Művelődési Központban Balázs-Piri Balázs, Dallos Jenő és Mészáros András karikatura kiállítása szeptember 12.-ig,

a Studió Galériában Simsay Ildikó kiállítása augusztus 27.-ig tart nyitva, közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. aug. 13.
XXI. évf. 33. sz. 8. lap.

Dallos Jenő

Jellemzés

—: Mai témák.

Tükör, 1977. augusztus 28 – 26 lap.

Dallos Jenő, grafikus

(Dallos Jenő illusztrációja)

Flamm János: A

Élet és Tudomán

VI/10

hogy az iskolaszoba a se-
álószobája), *és ha a segéd-*
ő ágya szétszórva, ruhái,
vagy mestergerendán fegy-
egyéb eszközök csüggnek,
Nem jár-e itt a gyermek
örül? Lehet-e itt őket a tisz-
Mehet-e itt rendesen a ta-

dern elveket vallott az is-
építésre mindig emelkedet-
tassék, mellyet nagy rész-
fák környezhetnek, hol a
csönd legyen" — írta egye-

1868. évi népoktatási törvén
kodó falusi iskolaépület-típ
az újonnan építendő iskol
lun, városon egyaránt hat
méretezni, egy-egy gyerme
méter területet számítva. A
tónak — a fizetésen s más
tes lakás és legalább eg
Eötvös gondosan tanulmán
iskolaépítést is. Nem vélet
kolák — vagy legalább a
színvonalát képviselték.
hogy országunkban az isk
lehetett annyival jobb szá

Dallos Jenő

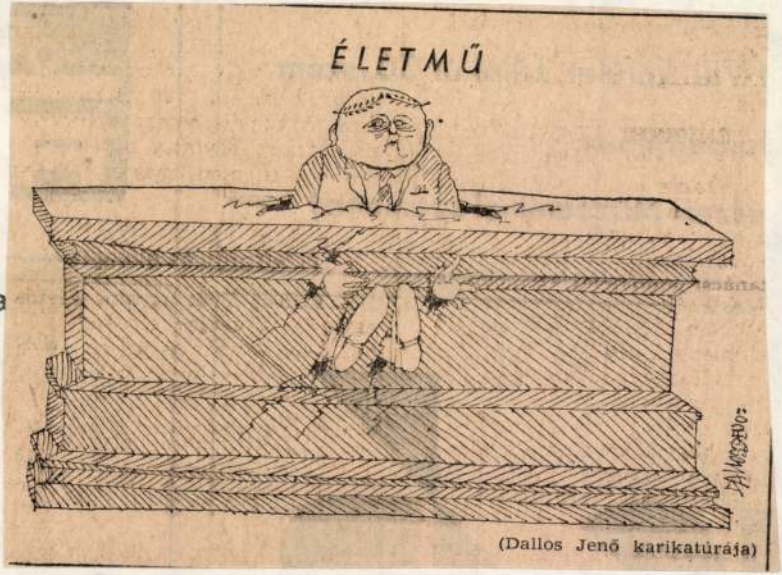

(Dallos Jenő karikatúrája)

NOV 1
PAJTÁS
Dallos Jenő

1021

Állati Mókák

Karikatúra összeállításunkban Dallos Jenő rajzait láthatjátok, aki Bordigherában (Olaszország) megrendezett nemzetközi karikatúra kiállításon különdijat nyert. Ezúttal köszöntjük a neves művészt.

A NAGY ZSAKMÁNY

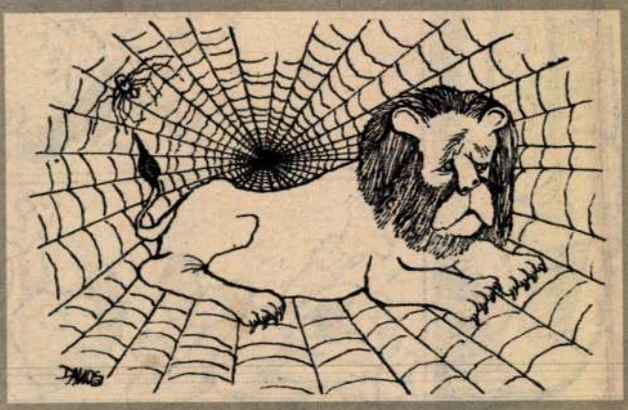

FÉSZEK

ABSZOLÚT HÁZŐRZŐ KUTYUS

CSIGAHÁZ

ÁLLATKÍNZÁS

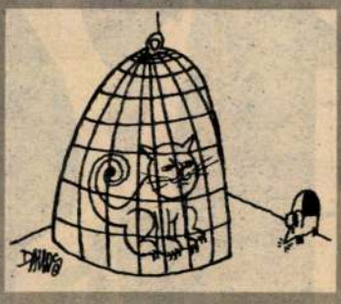

KISTANK

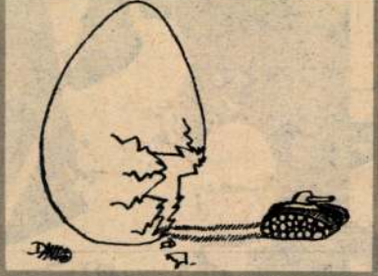

POSTAGALAMB

MINTA HAL AVÍZBEN

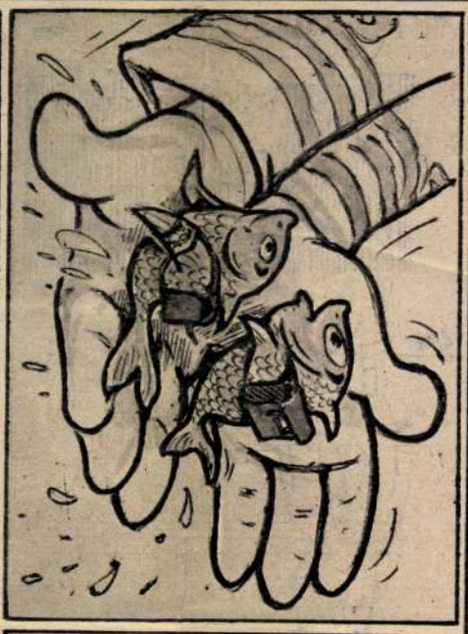

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dallos Jenő

Beteglátogatási tilalom (kanizatura)

Magyar Hirlap, 1969. április 9. 8. l.

Dallos Imre

„Változatok egy témára"

a rajza a 4. oldalon

Újpalota 1971 szeptember 18

Dallos Jenő

Már megint más nyert (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. április 2. 8. l.

Dallos Jenő

Különös ismertetőjel (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969. április 1. 8. l.

Dallos Jenő

Kami katum

(Sport)

Magyar Hírlap, 1969. március 27. 12 l.

Dallos Jenő

karikatúra

(Sport)

Magyar Hírlap, 1969. március 21. 16. p.

Dallos Jenő

Sikeres alagútfúrás (Kanibetum)

Magyar Hírlap, 1969. március 2. 8. l.

Dallos Jenő

Napirenden az óvodák bővítése (interview)

Magyar Hírlap, 1969. március 5. 8. l.

Dallos Jenő

A kétvéd bosszúja (kaszinóbarna)

Magyar Shirlap, 1969. március 5. 12. l.

Dallos Jenő

A győztes kerület (karcolatok)

Magyar Hírlap, 1969. február 15. 8. l.

Dallos Jenő

Kanikatura

Magyar Hírlap, 1969. február 19. 8. l.

Dallos Jenő

Bonni helyzetrép (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969. február 20. 8. l.

Dallos Jenő

Elmaradt forradalom (kritika)

(Sport).

Magyar Hírlap, 1969. február 24. 12. l.

Dallos Jenő

Elfoglalt szülők (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 25. S.l.

Dallos Jenő

A protekciós (komikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 14. 8. l.

Dallos Jenő

Idegenforgalmi nevezetesség (karikatura)

Magyar Hirlap, 1969. május 18. 8. l.

Dallos Jenő

Zöld út (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. június 8. 8.l.

Dallos Jenő

Albérleti gondok (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 8. 8.l.

Dallos Jenő

A primőrök és vásárlói (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 6. 8. l.

Dallos Jenő

Május 1-i koncurrencia (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 2. 8. l.

Dallos Jenő

Új lakótelepen (karikatura)

Magyar Hírlap, 1969. április 25. 8. l.

Dallos Jenő

Esti kriminfilm (kanikatura)

Magyar Hirlap, 1969. április 23. 8. l.

Dallos Jenő

Mai Néró az erdőben (kamikatura)

Magyar Hírlap, 1969. április 15. 8. l.

Dallos Jenő

Mágnesszalag (karikatúra)

(Sport)

Magyar Hírlap, 1969. április 13. 16 l.

Dallos Jenő grafikus

Hét karikatúra:

Repr.

— : Négy fal között

36.

[Hátsó-külső-
-borító]

Gyermekünk, bp. 1971. december

XXII/12

Dallos Jenő, grafikus

Hat karikatúra:

Repr.

— : Humor

36.
[Hátsó-külső-borító]

Gyermekünk, Bp. 1971. október

XXII/10.

Dallos Jenő, grafikus

öt karikatúra:

Repr.

— : Humor 36.

[Hátsó-külső-borító]

Gyermekünk. Bp. 1971. április XXII/4.

Dallos [Jenő], grafikus

Rajz: Rejr.

— : Kép szöveg nélkül

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. aug. 24.

Dallos [Jenő], karikaturista

Rajz: Repr

— : Önkiszolgáló benázárlókozár 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. júl. 26.

Dallos [Jenő], grafikus

Gúnyrajz: Repr.

— : Ügyintézés 4.

ESTI HIRLAP | Bp. 1971. jül. 22.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúrák.

Reg.

–: Precíz csapatkapitány 7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 23.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz.

Repr.

— : Kiváncsiság 7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 1.

MDK

Dallos [Jenő], grafikus

Szényvajz.

Repr.

— : Játék egy kapura 7

ESTI HIRLAP, bp. 1969. márc. 17.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Rejt.

— : Rátermettség

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 18.

Dallos Jenő: Grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr

–: Tollaslabda 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. szept. 5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr.

—: Megszállottak

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 2.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Repr.

— : Kép szöveg nélkül 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 31.

Kallós Ferenc

Statisztikai felmérés (karikatúra, rajz)

Élet és Irodalom 1968 XII. 14. 11 old.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz.

Repr.

— : „Menj te érte ...." 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 29.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajzok

Repr.

— : Gyermeklélektan

36

[Hátsó - külső - borító]

GYERMEKÜNK, bp. 1969. április

XX/4

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz.

Repr.

– : Javítják a telefonokat 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1969. márc. 31.

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Gúnyrajz:

Repr.

– : Kép szöveg nélkül

7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. júl. 30

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Torzkép:

Repr.

– :Kép szöveg nélkül 7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 8.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr

–: Gyengén foglalkoztatott röp-labdázó 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 16.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Dallos Jenő, grafikus

MDK

második díjat kapott.

-: Kiosztották a moszkvai nemzetközi karikatúrakiállítás díjait 8.

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 10.

MDK

Dallos Jenő, karikatúrista

Gúnyrajz:

Repr.

— : Kép szöveg nélkül

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. nov. 3.

Dallos Jenő, grafikus MDK

Rajz:

Világszerte
– : Teregetés

36. l.
[Hátsó-külső-
– borító.]

Gyermekünk, Bp. 1969. szeptember XX/9

Dallos Jenő, karikaturista MDK

Szükséges. Repr.

– : Szolidaritás 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. nov. 12.

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Rajz:

Repr.

— : Mai csőlakók

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 nov. 13.

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Rajz.

Repr.

–: Kép szöveg nélkül

7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 19.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz.

Repr.

– : „A kontpénzt nem kellett volna...“

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 17.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz. Repr.

– : Hogászszerencse 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 16.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Regi.

—: A fiatalság 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 21.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Rajz:

Kép.

– Kép szöveg nélkül

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 7.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Repr.

– : Munkafegyelmi intézkedés 4

ESTI HIRLAP 1 Bp. 1969 máj. 8.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra: Repr.

– : Kép növeg nélkül 3

ESTI HIRLAP, Bn. 1969 máj. 16.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

–

–: Kék mövég mélkül 4

ESTI HIRLAP, 1 Bp. 1969 máj. 24.

MDK

Dallos Jenő! Karikaturista

Rajz.

Repr.

—: Kép szöveg nélkül 7.

ESTi HIRLAP, 1 Bp. 1969. m. ág. 7.

Dallos Jenő, grafikus

Szatirikus rajz.

Repr.

– : Kép szöveg nélkül 7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. máj. 3.

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Reggel

– : Kiküldetésben

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1909. május 3.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Hét karikatúra:

Repr.

—: Bürokráciaellenes' 14

Népszabadság, Bp. 1969. jún. 1.

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr.

—: Nagyzási mánia 4.

ESTI HIRLAP, Br. 1969 jún. 24.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Hídpróba 7.

ESTI HIRLAP, Bn. 1969. jún. 20.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : N „Ortopéd cipőszalon 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jún. 17

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz.

Rejz.

– : Kép szöveg nélkül 8.

ESTI HIRLAP Bp. 1969. jún. 9.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : „Lehet két dekával több?

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 jún. 6.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Repr.

– : Le értékelés – 7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 9.

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Grényzaje.

Repr.

— : Borravaló

3.

ESTI HIRLAP. Bp. 1969. ápr. 12.

MDK

Dallos [Jenő]. grafikus

Rajz.

Repr.

—: Pehelysúly 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. júl. 17.

MDK

Dallos [Jenő], grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Erőnlét 8

ESTI HIRLAP Bp. 1969. júl. 9.

MDK

Dallos Jenő, Karikaturista

Gúnyhép:

Repr.

– : Korszerű altatódal 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 jál. 9.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

Kezdődik!

— : Tanév nyitó

36. l.
[Hátsó-külső-borító]

GYERMEKÜNK, Bp. 1969. augusztus

XX/8

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajzok : Repr.

Dallos Jenő: Gyermek lélektan

36
[Hátsó-kulső-
-vonló]

GYERMEKÜNK, Bp. 1969. április

XX/4

14.D.4

Dallos Jenő
grafikus

„Az olvasott"

—: Nemzet és egy bölcsészdiploma?
Élet és Irodalom, 1966 július 16-i 11 lap

M.D.Y

Dallos
grafikus

Illusztráció

—: Férjek, feleségek, gyerekek
Nők Lapja, 1967. jún. 3 - 24 lap

Dallos Jenő
grafikus

M.D.4

Illusztráció

—: Táncdalfesztivál
Élet és Irodalom, 1967. aug. 19 - 11 kap

D/J [Dallos Jenő], grafikus

Karikatúra.

Repr.

— : Adósság

6

ESTI HIRLAP Bp. 1967. á nr. 20

MDK

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr

– : Mintás fürdőruha 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. júl. 29.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

– Ezt a házat hirdették? 3.

ESTI HÍRLAP Bp. 1970. júl. 30.

Dallos Jenő: grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr.

— : Hírlap 131. lap

KÖNYVTÁROS, Bp. 1966. március

XVI/3

MDK

Dullos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

— : A szolgálatkész könyvtáros

195.

XVI/4

KÖNYVTÁROS. Bp. 1966. április

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Szám, rajz:

Repr.

— : Könyvtáros sport

711. lap

XV/12.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. december

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Rajz:

Repr.

— : Nagy Könyvtár

604.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. október

XV/10.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr

—: Modern könyvtár 670.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. november. XV/11.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúrák:

Repr.

— : Könyvjelzők

503.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. augusztus XV/8.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

—: Kis könyvtár 124.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1966. március

XVI/3

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Hat karikatúra:

Repr

—: Képek a jövőből

Hátsó-kulcsó-borító. [36]

Szpermehünk, Bp. 1970. december

XXI/12

Dallos Jenő Tanulaturista

Kiállításon szerepel a Budapesti

Művészeti KISZ Szervezetek Klubjában

Magyar Nemzet 1970 január 10

4. old

Dallas Jenő

II. díjat kapott

a „Szatira fegyvezével a békéért"

c. nemzetközi karikatura

kiállításon

N. N. Kiosztottak a moszkvai

nemzetközi karikatura kiállítás

díjait

Nyírabadság 1969 XI. 19

Dalos Jenő karikaturista

II. díjat kapott

a „Szatira fegyezével a békéért"

c. nemzetközi karikatúra

kiállításon Moszkvában

N.N: Szany békedíjat kapott

Mészáros András karikaturista

Magyar Hirlap 1969 XI. 19

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr

—: OTP-ház

3,

ESTI HIRLAP, B.r. 1970. júl. 15.

MDK

Dallos Jenő. Karikaturista

Bibliográfia:

Repr.

– : Forrás után 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. márc. 2.

DALLOS Jenő

Moravánszky Ákos

Építészet és kritika

Dallos Jenő rajzairól

Kritika, 1984. ~~ap.~~ máj. cof. 5. n. 20-21.

M

16.15 FILE:MU2 L:26-1 KEI776b 26

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr.

— : Nagyvárosi smog

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. márc. 31.

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Gúnyrajz:

Repr.

— : Ki a felelős?

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 10.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1969 DEC 13

Dallos Jenő

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

Szerény ajándék
(Dallos Jenő karikatúrája)

őt, hanem „egyszerű" regénynek rom meg, kritikánk úgy elveri ajtam a port, hogy attól koldulok. gy viszont, ezzel a módszerrel, beleestem a „dokumentum-regény-nek" a divat által szentesített skatulyájába, amelynek mostanában nálunk is zöld útja van. (Ismét csak zárójelben: vajon koruns szebblelkű kritikusai nem látnak-e némi ellentétet a kiátkozott naturalizmus ostorozása, s a már-már kánonná emelt „dokumentarizmus" istenítése között? El kellene már gondolkodni egyszer ezeken az alapvető fogalmakon...)

Dallos Jenő
grafikus

A Ludas Matyi oldalacról már
jól ismerjük a művészt: Humora
már inkább a szatíra felé hajlik.

Bauer Jenő: Fiatal harihatunszták...
Művészet 1940. április – 47 lap

Bauer Jenő
grafikus

A világpolitika, az emberi önzés,
a gőg és sex aktuális és örök
problémái napjaink művészetéhez jutnak.

Bauer Jenő: Fiatal karikaturisták...
Művészet, 1970. április - 47 lap.

MDK

Dallos Jenő: Karikatúrista

Raj: Repr.

–: Kép szöveg nélkül 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jún. 10.

Dallos Jenő karikaturista

MDK

Gúnyrajz: Repr.

— : Szexuális nevelés 4

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jún. 20.

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Grúnyzaje:

Repr

— : Türelem

3.

ESTI HIRLAP, Bn. 1970. máj. 29.

Danos Jenő

Karikaturáiból kiállítása nyílt a Fiatal Művészet Klubjában

Jenő Bauer: Jahresbeginn im Zeichen des Humors

Daily News 1970 I 17

Dalkos Jenő karikaturista

Szerepel a Fiatal Művészek Klubja

Kiállításán

Mytai-i mentanu; Dél-Vietnam;
Húszévesek; Pánik; Portré (eml.)

Bojár Iván: Három karikaturista

Magyar Hírlap 1970 I. 7

Dallos Jenő

Kanikatúra

Befőzés

Magyar Hírlap, 1968 október 16. 9. l

M.D.K.

Dallos Jenő

Karikaturáját hozza a lap "Alkalmazott grafika" cimmel.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. nov. 15.
XIII. évf. 46. sz. 11. lap

M.D.K.

Dallos Jenő

Karikaturáját -"szerény ajándék" cimmel-
hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. dec. 13.
XIII. évf. 5o. sz. 11. lap

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Grúnyvajz:

Repr.

–: Lovaglóiskola

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. júl. 21.

Dallos Jenő

karikatúra

(Sport)

magyar Hírlap, 1968 november 4. 12. l.

Dallos Jenő

karikatúra

Sokszorosító

Magyar Hírlap, 1968 november 4. 11. l.

Dallos Jenő

karikatúra

A feljelentő fotója

Magyar Hírlap, 1968 november 9. 8. o.

Dallos Jenő

Karikatúra

Hágar

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 11. 8. l.

Dallos Jenő

Karikatúra

Virtuóz játékos

Magyar Hirlap, 1968 december 7. 12.l.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Kicsit vizes a lakás 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 5.

Dallos Jenő, Karikatúrista

MDK

Gúmyrajz: Repr

— : Találkozni kellene 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 6.

Dallos Jenő, karikaturista

MDK

Gúnyrajz:

Repr.

— : Éhágygerjesztés 4

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 4.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

kritikus rajz:

Repr.

—: Kép szöveg nélkül 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. május 19.

MDK

Dj [Dalkos Jenő], grafikus

Karikatúra.

Repr.

— : Válópez : — Engedjenek ki...

4

ESTI HIRLAP Bp. 1967. márc. 18.

MDK

Dj [Dallos Jenő], karikaturista

Gúnyrajz.

Repr.

— : Kopogtatás 6

ESTI HIRLAP Bp. 1967. márc. 20.

MDK

Dj [Dallos Jenő], karikaturista

Gúnyrajz.

Repr.

—: Önkiszolgáló bolt 5.

ESTI HIRLAP Bp. 1967. febr. 25.

DJ. [Dallos Jenő] 1. grafikus MDK

Karikatúra.

Repr.

— :Vetélkedő 4

ESTI HIRLAP B.n. 1966. nov. 19

Dallos Jenő

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 SEP 1-1

FÜLES

Budapest

EZÜST SERLEGET

nyert az újvidéki nemzetközi karikatúra kiállításon Dallos Jenő. A fiatal rajzolóművész a Füles hasábjain kezdte pályafutását, öröm hát nekünk is, hogy a nagy nemzetközi mezőnyben elért sikerére ezüst serleggel koccinthat velünk.

1021

DALLOS Jenő

3425.
Dallos Jenő (1940-)
Léniák / Dallos Jenő ; [kiad. a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Békés megyei Szervezete]. – [Békéscsaba] : Kner Ny., 1984. – [92] p. : ill. ; 7x5 cm
Bibliofil kiadás. – Juhász Ferenc: Rajz-tollú kigubancolódás c. versével. – Példányszám: 400
ISBN 963 02 2943 9 kötött : keresk. forgalomba nem kerül
741.5Dallos J.
099.1

mei idegenek, különböző hatásúak: *szimultán összetételűek.*

A hangszín a zeneszerszám egyénien sajátos hangzási jellegz
raz stb. hangszínek. A mai zene sokszor és következetesen
kifejezett érzéstől eltérő, sőt gyakran annak ellentétes végletét
teszk hangszínben, behízelgő akkordok érdes rekedtséggel, va
többféle hatás: *szimultán stílus.*

Tehát a szimultán zenei szerkesztésnél idegen ritmusok, m
lönült, összeolvadásra képtelen elemek viszonyainak hálózata
zenei mondat között a tulajdonképpeni mondanivaló a kettő

A szimultán stílus jellegzetességeit ugyanígy ki lehet elem
lom, költészet, dráma és minden művészet területén. Ehhez it
bőven elég Önnek más művészeti formák stílusanalíziséhez is
rep keres egy szerzőt" című drámájára, a szimultán jellegzet
ha Ön úgy érzi, hogy nem a szimultán kor szelleme elégíti ki,
ezzel egyikünket se érte bántás. Az emberek nem egyformák,
„Lándzsarázó Vilmosra". Még egyetlen korban sem egyfor
pedig a naturalizmust illeti: az a megelőző kor stílusa volt,
művészetben. Ez nem vád a naturalizmus ellen, mert minden
is csak egyszer van. De van, sőt most van és ezért különösen

3170.
Dallos Jenő (1940-)
Bogaraink / Dallos Jenő ; [kiad. a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Békés megyei Szervezete]. – [Békéscsaba] : Kner Ny. : PNYME Békés m. Szerv., 1984. – [139] p. : főként színes ill. ; 6x6 cm
Karikatúrák. – Bibliofil kiadás. – Példányszám: 400
ISBN 963 02 2898 X kötött : keresk. forgalomba nem kerül
741.5(439)Dallos J.
099.1

398.91/.93(=393.2):75.049

Budapest múzeumai → 108.

Budapest múzeumai (angol)
Museums in Budapest → 109.

Budapest múzeumai (francia)
Les Musées de Budapest → 110.

Budapest múzeumai (német)
Budapester Museen → 111.

3168.
Corvina műterem / [a sorozatot tervezte Faragó István]. – [Budapest] : Corvina, 1978- . – 28 cm
ISSN 0134–1804 = Corvina műterem
73/76(439)
082.1
Gáborjáni Péter. Fekete György → 3257.
Kernács Gabriella (1923-). Melocco Miklós → 3197.
Passuth Krisztina (1937-). Koós Iván → 3465.

3169.
„Csak tiszta forrásból" : Jubileumi kisgrafikai kiállítás a felszabadulás 40. évfordulóján / [a katalógust összeáll. ... Boros Edit] ; [a kiállítást rend. Madarász Margit, Boros Edit]. – Veszprém : Eötvös M. Kvt., 1985. – 12 p. : ill. ; 21 cm. – (Kisgrafikai Galéria, ISSN 0139–102X ; 17.)
Példányszám: 200
ISBN 963 7651 98 5* fűzött : ár nélkül
769.4(439):061.4(439)„1985"

Dallos Jenő
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

A KÖNYVTÁROS
1966 3
1021

KIS KÖNYVTÁR

— Ha ezeket bevisszük, a többit ki kell hoznunk! — Dallos Jenő rajza

mértékben alkalmazhatjuk az egyetemességre.

Kutatásunk célkitűzéseit pontosan meg kell hatá
embercsoport olvasási helyzetét kívánjuk megvizsgálni
a könyvolvasás, vagy a folyóirat- és újságolvasás, esetl
is érdekel-e bennünket. El kell döntenünk azt is, hogy
ségi szempontnak megfelelő elemzéssel, vagy az olvas
is figyelmet fordítunk. Csak a könyvtári olvasást vi
kívüli olvasással is foglalkozunk.

Az adatgyűjtés és a feldolgozás módszereivel a
cikkek foglalkoznak. Itt csupán azt szükséges hangsúly
határozásával egyidejűleg el kell döntenünk: milyen adatgyűjtési módszereket alkalmazzunk, továbbá azt is, hogy *adatainkat milyen módszerekkel kívánjuk feldolgozni.*

Az utóbbi esztendőkben számos könyvtár fektetett munkát olvasásvizsgálatok végzésébe. Az erőfeszítések azonban nem mindig jártak megfelelő eredménnyel. Ezt elsősorban annak lehet tulajdonítani, hogy az adatgyűjtés megkezdése előtt nem tervezték meg pontosan az adatok feldolgozásának módját, és ehhez az adatgyűjtés nem alkalmazkodhatott. Előfordul, hogy könyvtárak és más intézmények kérdőívek ezreit bocsátják ki és olyan adatözönhöz jutnak, amellyel nem tudnak mit kezdeni. Ez a jelenség nemcsak nálunk ismert, *anketománia* néven világszerte ismerik. Azért sajnálatos, mert *a jól megtervezett, előkészített és lebonyolított olvasásvizsgálat munkája megtérül: a valóság-látást segíti elő, és ezzel a legmegfelelőbb könyvtári módszerek alkalmazását* — egyúttal a könyvtáros társadalmi hivatásának kiteljesedését — *teszi lehetővé.*

Ughy Jenő

1021

Dallos Jenő

Epigonok

Dallos Jenő rajza

véti bárannyal ...

annyi
zik va-
zája, é
z egyil
tnyilag
akapta
vel, é
épett
ny na

gi kar
v vé

n mé
bított
j vöt
nt.
lő vi
... az a
igazi a cselédtartás, és ők kette
már nem igazi kulákok. A szolno
ki gazda még igazi volt. Tíz évv
ezelőtt az alcsi szigeti határba
találkoztam utoljára élő és eleve
gazdasági cseléddel, s ennek a du
va arcú, vigyorgó ábrázatú, ötve
körüli szerencsétlennek az a szo
noki kulák volt a gazdája.

A gazda kihozta a cselédkön
vet és megmutatta.

— Minden szabályos.

— És a bér? Mennyi a bér? -
kérdeztem.

Elbizonytalanodott.

— A bér? Koszt, kvártély, hi
tulajdonképpen családtag. Gondj
viseljük, mert hülye szegény, né
zen rá, abszolut hülye.

Szóltam a MEDOSZ-nak, és
1929-ben keltezett cselédkönyv t
lajdonosát „berakták" a szociá
otthonba. Nem sokáig bírta. A m
sodik hónap első hetében éjszal
szökött haza. Az istállóban, a va
kára dobált rongyokban kialud

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Élet és Irodalom

Dallos Jenő

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NŐK LAPJA
Budapest

1970 AUG 2 9

1021

DALLOS JENŐ

DALLOS JENŐ RAJZAI
A fiatal karikaturista az újvidéki karikatúra-kiállításon ezüst serleget, és a montreali világkiállításon III. díjat nyert

CSAK NŐKNEK

FOGYÓKÚRA

RECEPT:

— És üssél bele két friss tojást

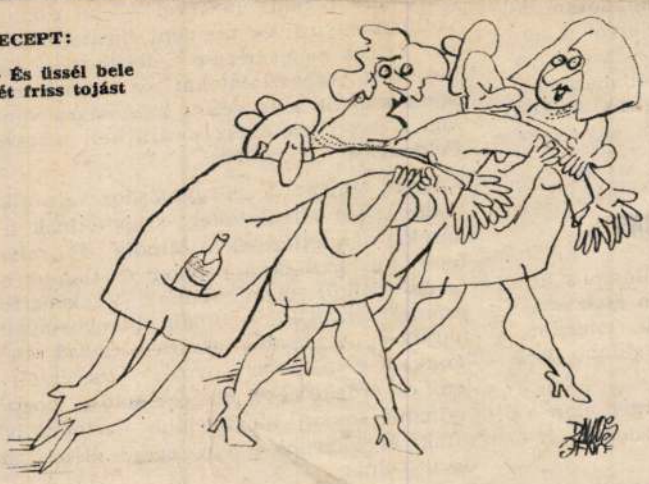

— Szivecském, egy limonádét . . .

A HÁZASSÁG-KÖTÉSIG

a házasság esében csak a rossz, megkívánásból t csökkenti. Felis emberek tertleg a nagyobb ent meg kell tenuk. De a szociaa valóságtól, s én és a társadagy veszélyes.
ól:
n általánosan be ttem erről a baellenzi, mert azt n próbaházasság Ez túlzás, és künintha egy rossz önkre."

ZKODÁS

aló kölcsönös alképpen csak azoető elé engedni, zt a legalább né-

a partner alapos ban érdemes fi-
:
véleménye a lenyitja a szemet",
z.
mennyire tud alazt csak különelhetjük meg.
i kötődése valaki , baráthoz stb.), sikere szempont-

ádjának megismepartner személyiának az almáról

er és a saját csasztázzuk összeillé-

er baráti körének csolatot nemcsak is folytathatja, kötelességekkel

7. Igyekezzünk minél pontosabban tisztázni, mit várunk a partnertől és mit vár a partner tőlünk. Vizsgáljuk meg az érdekek és az érdeklődés hasonlóságát és eltéréseit minden fontosabb területen!

A jó alkalmazkodás fő feltétele egyébként a gondolatok megosztása, a problémák őszinte megbeszélése.

A JEGYESSÉG ÉRTÉKELÉSE

Néhány hónap elteltével — ha ezalatt sokat voltunk együtt, és mindent megtettünk a partner alapos megismerése érdekében —, összegezhetjük a tapasztalatokat és következtetéseket vonhatunk le a tervezett házasságra vonatkozólag. A kérdések egész sorára kell válaszolnunk. Például:

Egyre könnyebb az egymáshoz való alkalmazkodás, vagy ellenkezőleg: szaporodnak a súrlódások, nézeteltérések? Mindig és mindenben őszinte-e hozzánk a partner és tudunk-e fenntartás nélkül bízni benne? Megismertük-e a partner lényegesebb hibáit, hiányosságait, s el tudjuk-e őt fogadni ezekkel együtt is? Nem csökkent-e máris az egymás iránt érzett szerelem és érdeklődés? Elképzelhető-e, hogy találhatnánk sokkal megfelelőbb partnert is? Tudunk és akarunk-e egy egész életen át vele együtt élni?

Ne áltassuk magunkat azzal, hogy „még vannak ugyan hibái, de majd megnevelem". Felnőtt embert, kialakult egyéniséget és meggyökeresedett szokásokat nehéz megváltoztatni. S ha a házasság előtt, amikor mindenki a legtöbb áldozatra hajlandó, nem sikerül a „megnevelés", úgy később még kevésbé. Inkább arra törekedjünk, hogy pozitívumaink és negatívumaink, egyéni különbségeink jól kiegészítsék egymást. Csak ahhoz ragaszkodjunk, ami valóban fontos: a szerelem kölcsönössége, a szexuális összhang lehetősége, a szellemi színvonal és világnézet hasonlósága stb. Külsőségekre ne adjunk. Tegyünk különbséget a pillanatnyilag vonzó és hosszabb távon is kielégítő tulajdonságok között.

Amennyiben a jegyesség folyamán bebizonyosodnék, hogy valamely, számunkra lényeges vonatkozásban nincs meg az összhang, illetve annak lehetősége, úgy habozás nélkül mondjunk le a házasságkötésről, bármily kellemetlen legyen is az pillanatnyilag.

Szilágyi Vilmos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő

1967 DEC 9

1021

KÉPREGÉNY
Dallos Jenő karikatúrája

kívül ritka volt az az olvasó, ak
Berzsenyit, Kölcseyt, Vörösmartyt
sőt Aranyt elővette volna. Igaztalanság volna ezért az iskolát tenn
felelőssé. Az iskola béna, ha az
otthon nem támogatja. Ez a támogatás pedig hiányzott, mert a mi
irodalmunk nem szállt apáról fiúra, mint a szerves fejlődésű társadalmakban: a nemességnek már 48
előtt is csak ritka példányai olvastak, 48 után pedig szinte csodabogárnak számított, aki könyvet vett
a kezébe. A dzsentri helyébe lépő
és frissen megmagyarosodott polgárságnak viszont Kisfaludy Sándor, vagy Kemény Zsigmond érthetően nem volt családi ügye, fiaik
is csak az iskolában ismerkedtek
meg velük, mint egy különös múlt
többé-kevésbé érdekes dokumentu-

KÉPES ÚJSÁG
1964 SZEP 19

A MOSOLY A LÉLEK ÖRÖME

Olvasóink már többször találkoztak „Posta" oldalunkon, ahol beküldött írásokat, képeket közlünk, egy fiatal pécsi rajzoló karikatúráival. Két év alatt azonban sokat fejlődött, úgy érezzük tehát, érdemes egy egész oldalon helyt adni munkáinak. Ő maga így mutatkozik be:

1940. április 13-án születtem, Pécs–Vasas II-ön. Először apám figyelt fel rajzkészségemre: három éves lehettem, mikor késsel telerajzoltam vadonatúj szekrényünk oldalát. Az első honoráriumot azonnal, kézből kaptam. Későbbi rajzaimat tanáraim élvezhették, füzeteim borítólapjain. Munkásságomat az egyik határőr-örs ablakain folytattam. Az érte járó honoráriumot, a fegyelmit, parancsnokaim szabták meg. Első rajzaimat a Hazáért szerkesztőségének pártfogásában láttam viszont, később más lapok is közölték karikatúráimat.

Nevetni jó, szeretném, ha az emberek az én szememmel látnák a világot. A mosoly a lélek öröme!

Dallos Jenő

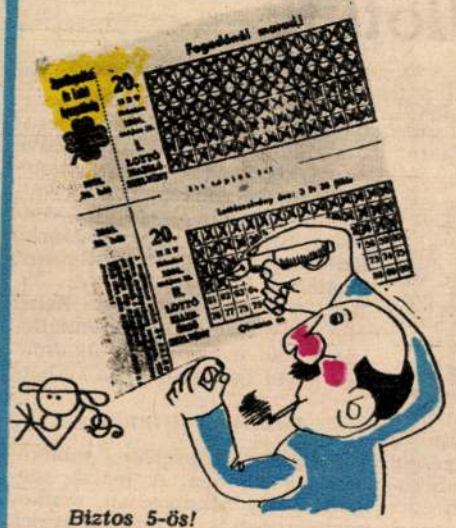

Biztos 5-ös!

Kisautó

— Ez a gyalogos gázolta el az autóját?!...

Le a bürokráciával!

— Ez nem testre szabott...
— Dehogynem, csak más testére...

Érvényesülési adottság

Lekenyerezés

— Ha elintézi, kap két kilót...

— Én ide halastavat javaslok...
— Szerintem rizstelep kifizetődőbb lenne...

Anna Moffo operaénekesnő (Kedd, P. 17.05)

Molnár Tibor színművész (Kedd, K. 10.10)

Mahalia Jackson énekművésznő (Szerda, URH 19.45)

Gabos Gábor zongoraművész (Csütörtök, P. 19.55)

Váradi Hédi színművésznő (Szombat, K. 19.00)

Dezséry László író (Vasárnap, K. 12.50)

A stúdiókban láttuk, hallottuk

Kilép a stúdióból a Rádiózenekar

— A most kezdődő idényben 35 hangversenyt adunk — újságolják a zenekar vezetői —, s az az érdekesség, hogy ebből tizet nem a stúdióban. Ugyanis két nyilvános bérleti hangversenysorozat keretében a Zeneakadémia pódiumára lépünk. A rádióhallgatóknak persze érvényes bérletük lesz valamenynyire: a Kossuth adó egyenes közvetítést ad programainkról. Vezető karmesterünk, Lehel György mellet a legjobb magyar dirigensek állnak a dirigensi pultra és sok neves külföldi is. Így Isserstädt, Cluytens, Munch, Franci, Zecchi, Kleinert és a finn Jussi Jalas. Ha már a külföldnél tartunk, elmondjuk, hogy januárban nagyszabású nyugat-németországi turnéra indulunk, melynek egyik hangversenyét egyenes közvetítésben a hazai közönség is meghallgathatja.

A hét zeneszerzője

A napokban Couperin-nel új sorozat indult, melynek céljáról így nyilatkozott Petur György főszerkesztő: Átvizsgáltuk a zenei naptárt és egy évre előre minden hétre kiválasztottunk egy vagy két zeneszerzőt, többnyire olyanokat, akiknek valamilyen évfordulójuk van. Hétfő reggelente előadásban ismertetjük életüket és munkásságukat, a hét folyamán pedig több alkalommal sugározzuk műveiket. Így adunk alkalmat arra, hogy nagy zeneköltőket többoldalúan megismerhessenek az érdeklődők.

Szólnom kell azonban két másik kezdeményezésünkről is. Az egyik »Egy óra a zongora mellett« címmel Szabolcsi Bence professzor zenetörténeti sorozata lesz. A főiskolások jól tudják, hogy zongora mellett ülve milyen élvezetes, rögtönzésekkel teli előadásokat tart Szabolcsi. Úgy hisszük, hogy módszerének rádióbeli alkalmazásával nem csak újszerű műsort teremtünk, de hasznos élménnyel gazdagítjuk a zenekedvelőket is. A másik sorozat: a zene műhelyében. A Mátray-Beteg—Újfalussy—Szőllősy szerzőhármas beszélgetéseinek új változata lesz ez, melyben mindig egy-egy zeneszerzőről lesz szó.

200 éves francia opera Rákócziról

Három operafelvételre készül a Rádió, ezek egyike Dalayrac francia szerző »Neustadt tornyai« című, a XVIII. században született műve, amelyik Rákóczi Ferencről szól. Az operaroz egyébként 5 budapesti, 3 szegedi, 2 debreceni és 2 pécsi operaközvetítés mellett 11 külföldi operaelőadást sugároz Salzburgtól Szófiáig.

„A TV Csongrádban"

Az első októberi héten, Szeged felszabadulásának 20. évfordulóján a TV Csongrád megyébe látogat. A harmadik »megyeműsor« különösen sokszínűnek ígérkezik. A »Jelentés Magyarországról« c. filmsorozat csongrádi 30 perce a megye egyik legfontosabb gondjáról, a tanyavilágról szól; film készül ezenkívül a szentesi kubikusokról. A helyszíni közvetítések elvezetnek Szeged egyik ipari üzemébe, továbbá az ottani Újságíró Klubba, ahol alföldi nagyvárosunk kulturális életének kérdései kerülnek szőnyegre vita keretében. A város gazdag irodalmi hagyományait a »Szegedi antológia« c. összeállítás idézi fel, valamint az Irodalmi Képeskönyv új száma, amelynek keretében ezúttal Szeged nagy fiának, Móra Ferencnek »Vallató vacsora« c. elbeszélése kerül tv-játék formájában a közönség elé. Két, különös érdekessége számot tartó közvetítést is terveznek a TV szerkesztői. Az egyik a világhíres szegedi matematikusokat mutatja be cseppet sem elvont formában: izgalmas kibernetikai kísérletnek lehetnek majd tanui. A másik közvetítés, az egyhetes csongrádi látogatás befejezéseképpen, a hódmezővásárhelyi régi Fekete Sas vendéglőbe visz el, ahol egy estére összegyűlnek a Vásárhelyről elszármazott, s a 20. évforduló ünnepségeire hazalátogató országos híresség ...

„Ördögszekér"

Koós Béla szerkesztő és Kende Márta rendező, akiknek a »Bognár Anna világa« és a »Siker« c. dokumentumfilmjük a tavalyi és az idei magyar rövidfilmfesztiválon I. díjat nyert, befejezés előtt álló új filmjükön dolgoznak. A címe: »Ördögszekér«, s a cigányok mai életének, letelepedésének problémáit dolgozza fel elgondolkoztató képsorokban.

Ez a háború!

Franciául így hangzik: »C'est la guerre!« Húsz évvel ezelőtti döbbenetes erejű drámai epizód elevenedik meg a Hubay Miklós darabjából készült modern egyfelvonásos operában, amelynek zenéjét Petrovics Emil szerzette, s amelyet évek óta nagy sikerrel játszik Operaházunk. Az új magyar operairodalomnak ez a kitűnő műve most képernyőre kerül; akárcsak az Operaházban, a tv-változatot is Szinetár Miklós rendezte. Szereplői: Mátyás Mária, Szilvássy Margit, Melis György, Ilosfalvy Róbert, Udvardy Tibor. A mű a Budapesti Zenei Hetek és az Operaház fennállásának 80. évfordulója alkalmából kerül bemutatásra a tv-ben.

Vasárnap délután ...

Érdekes elképzeléssel találkozunk a TV-ben. A tervek szerint a téli hónapokban, amikor megcsappan a sportközvetítések száma, 2—3 órás »ismétlő« műsort állítanak össze a »sporttalan« vasárnap délutánokra. A műsorban — akárcsak a karácsonyi kedvelt »Tessék választani«-ban — az év folyamán sikert aratott produkciók kapnak majd helyet.

A BBC felkérésére több európai ország filmsorozatot készít, amelynek közös gondolata a béke. A Magyar Televízió megkezdte a »Szeretni ...« című film forgatását a BBC részére. Képünkön: Készül a film egyik jelenete a Gellért-hegyen, a két főszereplő: Darab Virág főiskolai hallgató és Bárány Frigyes, a József Attila Színház tagja

NE LEGYEN HÁZTARTÁS LAKKFÉNY NÉLKÜL!

A bútor, csempe, festett ajtó- és ablak stb. tisztítása szinte gyerekjáték LAKKFÉNY tisztítóval!

NE FELEDJE:

LAKKFÉNY!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

1963 NOV 29.

Dallos Jenő 1021

Aranyötlet

Két héttel ezelőtt szóvá tettük, hogy a *Ludas Matyi* augusztus 29-i és a *Magyar Hirlap* október 31-i számában megjelent két, módfelett hasonló témájú karikatúra *Dallos Jenő*, illetve *Kaján Tibor* szignójával. Ebből az alkalomból csendes maliciával elmerengtünk az élet forgandóságán és az ötletek halhatatlanságán, s bizony még azt is feltételeztük, hogy Kaján Tibor ezúttal Dallos Jenő tollával ékeskedett. Néhány nappal később azonban kaptunk egy levelet, amelyben Kaján Tibor udvariasan a tudomásunkra hozta, hogy szó sincs ilyesmiről: a sikeres olimpiai szereplés fölött humorizáló rajza nem plágium, hanem nagyon is eredeti ötlet. Olyannyira, hogy ugyanaz a rajza, amely most október 31-én a *Magyar Hirlap*-ban megjelent, már a *Tükör*ben is napvilágot látott, 1964. november 3-án. *„A rajzot, a saját rajzomat, négy év után mégegyszer megjelentettem, mivelhogy ismét tíz aranyérmet nyertünk"* — írja a neves karikatúraművész a hozzánk intézett levelében. Csak egy csöppnyi rosszmájúság kellene ahhoz, hogy hozzátegyük: az aranyérmeken túl esetleg a *Ludas Matyi* ismert mottója is befolyásolhatta a szerzőt — *„Egy újszülöttnek minden vicc új"* — végtére is a *Magyar Hirlap* alig féléves múltjával meglehetősen újszülött. Ámde, tőlünk idegen az efféle rosszmájúság, ezért nem mondunk semmit, illetve csak annyit, hogy élénk izgalommal várjuk a következő olimpiát.

—i—

llalati KISZ-biz
yét minden esetb
k a szakoktatók
atal, kiváló muni
unkásokat adnak
pzéshez. A váll
i is részesülnek
ncsenek hátrány
termelőmunká
emben. A harm
unkás tanulókat már most, a
név kezdetén is teljesítmény-
érben foglalkoztatják, hogy na-
obb kitartásuk legyen és a
akmunkás vizsga után szíve-
bben maradjanak a vállalatnál.

Zalaegerszeg első házgyára
71-ben kezd termelni. A beis-
lázásnál már most gondolnak
holnapra; épületelem-gyártó, be-
nacél-hegesztő, vasbetonszere-
, építőgépész és tapétázó ozstá-
okat indítottak. A sok kicsi így
egy sokra, a javuló körülmé-
yek így teszik egyre több zalai
atal számára vonzóvá az építő-
art. A megyei építőipari válla-
t kiadhatott volna hatásosan
egfogalmazott pályaválasztási
nácsadókat, de felismerte,
gy sokoldalú gondoskodással
kkal többre jut.

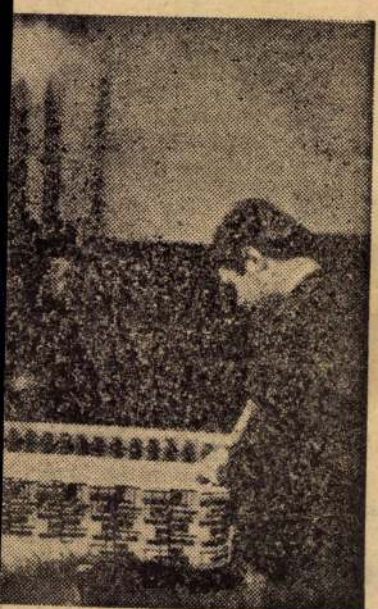

„Kanizsa"-bátort

1971 MÁRCIUS

Dallos Jenő

1021

„Katonadolgok"

A karikaturista

Beszélgetés Dallos Jenővel

Ha az író a lélek mérnöke, akkor a humorista a lélek orvosa (legalábbis Darvas Szilárd megállapítása szerint). Ha megmaradok ennél a hasonlatnál, úgy a karikaturistát a lélek sebészének nevezném, aki feltárja a mérges gócokat; rajzaival — néha fájdalmat okozva — gyógyít, s munkája nyomán egészségesebb lesz — a társadalom.

A jó karikaturista — egyéniség. Rajzai aláírás nélkül is tévedhetetlenül felismerhetők. Így vagyok Dallos Jenő karikatúráival is.

Dallos fiatal művész, néhány esztendeje tűnt fel, s azóta már nemzetközi sikerekkel is büszkélkedhet. (De nem büszkélkedik, mert annál szerényebb.)

Első kérdésem: hogyan lett karikaturista?

— A hadseregben kezdődött. Határőr voltam, s szabad időmben, unaloműzésből kezdtem karikatúrákat rajzolgatni. Sikerem volt: csaknem fogdába küldtek értük. A társaim biztatására küldtem el néhány rajzot a Hazáért című lapnak. S csodák csodája: egy nap viszontláttam nyomtatásban is az egyik rajzomat. Ez adta a döntő lökést, ekkor határoztam el, hogy karikaturista leszek. Nem lehetett lebeszélni róla.

Sosem tanult rajzolni, autodidakta. Sokáig kereste a helyét: volt bányász és adminisztrátor, dolgozott a pécsi Térképészeti Intézetben és az Orvostudományi Filmintézetben, majd szabadúszó lett, hogy teljesen a rajzolásnak szentelhesse idejét.

— Honnan veszi a témákat?

— Néha valóban az utcán hevernek. Mint múltkor az a középkorú férfi, aki elcsúszott a jeges aszfalton. A járókelők nevettek rajta. Ez adta az ötletet. (A rajz meg is jelent: a csúszós utcasarkon bepólyált kezű és befáslizott lábú emberek leselkednek, és kárörvendő mosollyal várják a soron következő áldozatot.)

Újságírónak vallja magát, csak éppen riport helyett karikatúrákat készít. Többnyire szöveg nélküli rajzokat, mert nem szereti a szöveges, „illusztrált" vicceket. Dallos Jenő karikatúraepigrammái nagy sikert aratnak külföldön is. 1969-ben a moszkvai Nemzetközi Karikatúra Kiállításon II. díjat, 1970-ben, a Novi Sad-i Nemzetközi Karikatúra Kiállításon ezüst sorozatot nyert, ugyanebben az esztendőben a montreali világkiállításon (627 részvevő közül) őt tüntették ki a III. díjjal.

S ezzel a sok próza után adjuk át a helyet a lényegnek, jöjjenek a karikatúrák. A „katonadolgok" — ahogyan Dallos Jenő látja.

K. Gy.

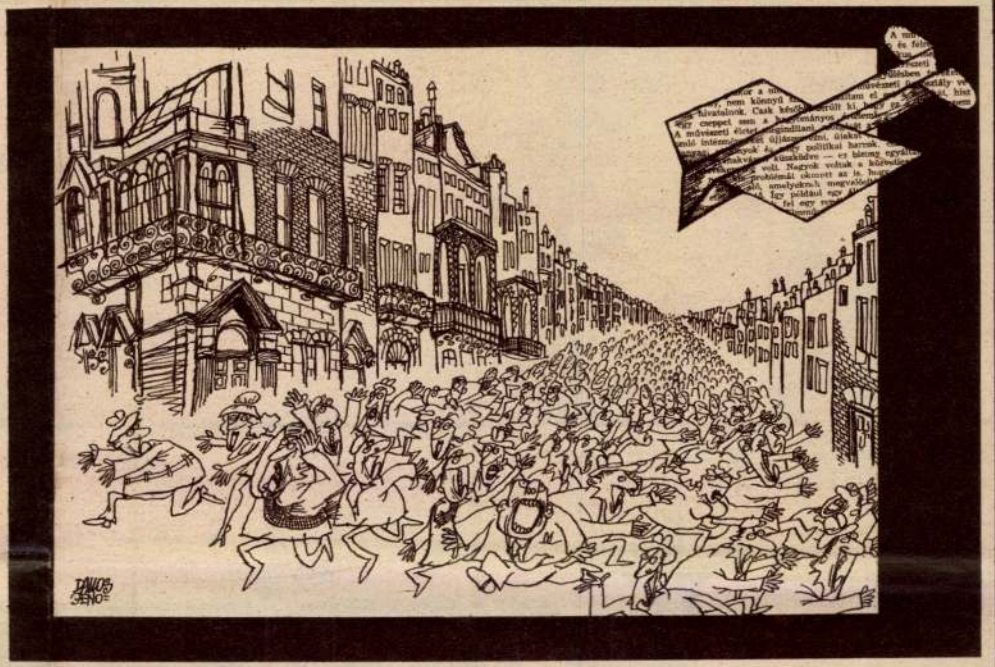

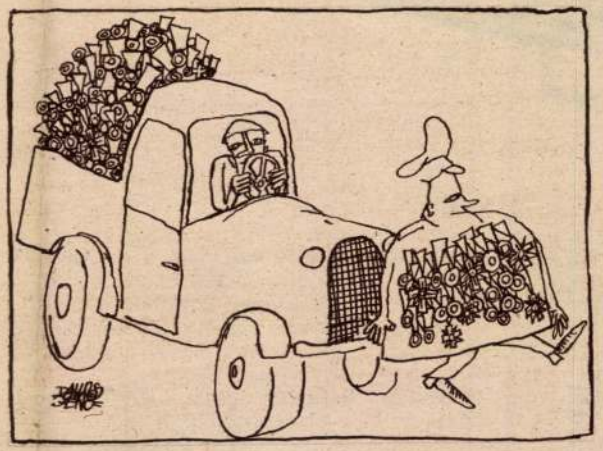

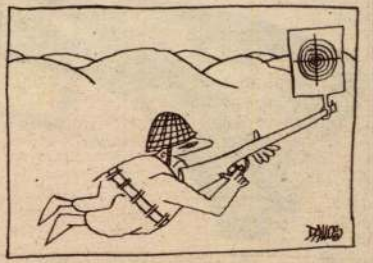

Rajzok szöveg nélkül

Védőpáncélok a XVI—XVII. századból

Háborús hajítószerkezet

Gladiátorsisak

Olasz lőfegyver

Az Angyalvár úgy hozzátartozik Róma arculatához, mint Budapestéhez a Halászbástya. Annyi különbséggel, hogy az Angyalvár sokkalta régebben harcol az idő vasfogával, mint a mi kedvelt sétahelyünk. Nevével ellentétben, egyáltalán nem angyalok lakták — bár bőven festettek belőlük a fényűző pápai lakosztályok falaira a festők, és a turistáknak ugyancsak maradandó élményt nyújtanak

nos pápát azért, hogy saját fiát ültethesse a pápai trónra.

Amikor éppen békés idők jártak, a pápák nyári laknak használták az Angyalvárt. Sőt — biztos, ami biztos —, a falak tetején átjáróval kötötték össze a Vatikánnal, hogy veszély idején ide siethessen a „szentatya", az erős falak közé.

Valóban, korának egyik legerősebb erődje volt ez a gránittömb. A szó szoros értelmében beletört a csákánya a római plebsnek, amikor 1379-ben, meg-

nyosság — és részben fegyvertár. Éppen az angyalos udvaron (ahol a névadó kardos angyal áll), találkozunk az első fegyverekkel, s az egykori várostromló hajító szerkezetekkel. Körülöttük takaros gúlákba rakott kőgolyók. Akinek a fejére esett egy ilyen, az biztosan nem ivott többet a frascatti borból, e várfalaknak viszont meg se kotytyant az ilyen kis fricska. Innen egy kis szobába jutunk. Valaha abban tanyázott az őrség, vigyázta a foglyokat, és fizetés ellenében főzött is nekik. Még áll a régi kandalló, körülötte főző-sütőeszközök, durván faragott lócák, székek, asztalok, tálalóedények, s ott a dob is, ha gyorsan veszélyt, vagy va-

A kardkovácsok ügyességén, finom formaérzékén csak ámulni lehet! E szúrófegyverek egyike-másika valóságos műremek, aranyos-ezüstös, cizellált markolatával. Még harakirihez való japán kard is függ közöttük. Külön termet töltenek meg a lőfegyverek. Az első kanócos pisztolytól az automata fegyverig, s gyönyörű változatai a gyöngyházfigurákkal ékes díszfegyvereknek. Különösen érdekesek a XV. és a XVI. századbeli bonyolult závárzatok és az elefántcsontból, fából, bőrből készült lőportartók — amelyeknek szárazon tartása igen fontos volt a katonának vagy vadásznak, mert nedves lőporral nem lehetett lőni.

LOBOGÓ
Budapest
SAJTÓFIGY
MAGYAR HÍRKÖZTÖ BUDAPEST, IX., Üllői
Telefon: 138-068, 337-74

1971 MÁJ 2-1

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

KRESZ-KÖNYV KERÉKPÁROSOKNAK

1021

Dallos Jenő

(Dallos Jenő karikatúrája)

MAGAZIN

Szovjet, angol, francia és svéd táplálkozási szakértők legújabb javaslatai szerint helyes lenne olyan konzerveket készíteni, amelyeken feltüntetnék az élelmiszerek kalóriaértékét, s így a vásárlók maguk dönthetnék el: hány kalória kerüljön az étellel szervezetükbe. A tudósok szerint ez a módszer sok millió ember egészségesebb táplálkozását megoldaná. A Brüsszelben székelő táplálkozástudományi bizottság — az ENSZ egyik szerveként — támogatja a javaslatot.

▲

Kölnben épül Európa legmagasabb lakóépülete. Az Y alaprajzú magasház 951 lakást foglal magába, s föld alatti garázsában 846 gépkocsi parkolhat. A 140 méter magas épületben 12 felvonó működik majd, s a lakásokat minden szükséges bútorral előre berendezik. Az épületben — amelynek építését tavaly novemberben kezdték el — kávéházat, éttermet, bankot, postát, könyvtárat, tucatnyi üzletet, fodrászt, mosodát, gyógyszertárat is berendeznek. A tervezők és a kivitelezők szerint az épület 90 millió nyugatnémet márkába kerül, s a lakások tulajdonosai 1973 tavaszán már költözködhetnek is.

1971 FEB 17
1021
Dallos

DALLOS

VONALPARÁDÉ

Mint minden karikaturista, én is komoly emberként kezdtem pályafutásomat. Amikor az érettségi után „hunidzser" lettem, megpróbáltam a bányász, a térképész, a rajzfilmes mesterséget, és egy időre felcsaptom határőrnek is. Rajzolni már iskolás koromban elkezdtem, s tréfás rajzaim – melyeket tanáraim rendszerint elkoboztak – nem sok szerencsét hoztak számomra. Sokáig a szerkesztők sem figyeltek fel rám, csupán lankadatlan rajzolói kedvemnek köszönhetem, hogy tíz esztendei szívós kísérletezés után az elmúlt években már több nemzetközi „vonalparádén" is a dobogóra kerültem.

Két éve elnyertem a Moszkvai Nemzetközi Karikatúra Kiállítás egyik fődíját, s 1970-ben sikeresen szerepeltem a karikaturisták noviszádi és montreáli seregszemléjén. Egy éve a Ludas Matyi rajzolója vagyok, de bevallom, kedvenc témám változatlanul a katonaélet. Szinte hétről hétre szeretném kifejezni a katonák legfantasztikusabb, legnevetségesebb, legtitkosabb és legnyilvánvalóbb gondolatait.

Rajzaim népszerűségére jellemző a következő történet. Nemrégiben találkoztam egyik volt parancsnokommal, aki barátságosan elbeszélgetett velem, majd így szólt:

„Dallos, gyakran látom a rajzait a legkülönbözőbb lapokban. Örülök neki, hogy harmincéves korára legalább szorgalmas ember lett magából."

K. L.

Álcázás

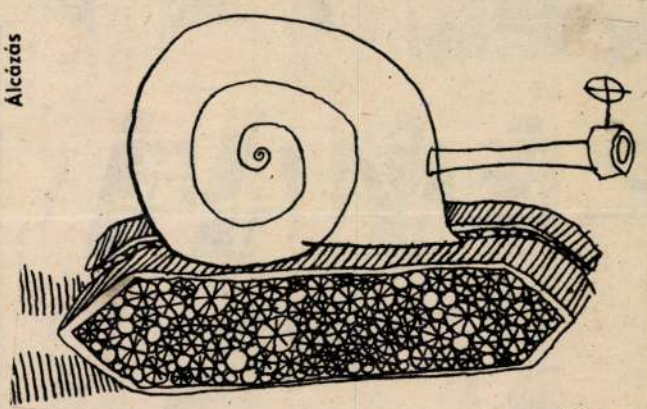

Kikapcsolódás

– Mikor tisztította utoljára?

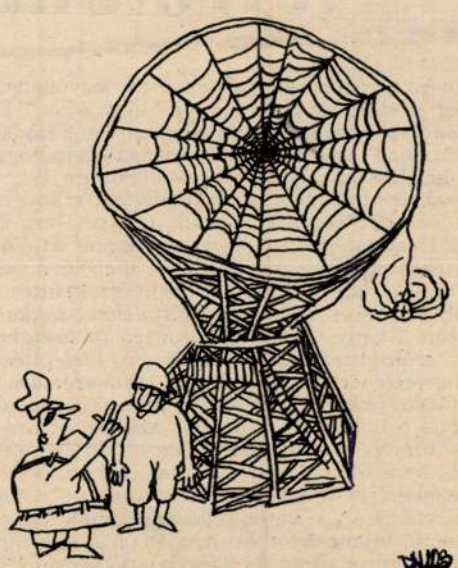

(Szöveg nélkül)

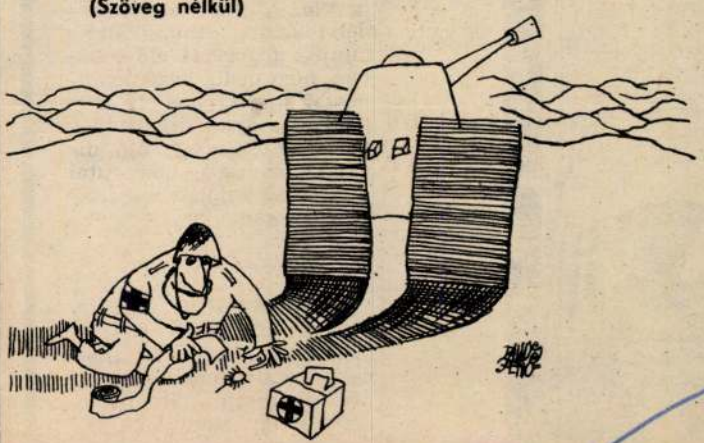

AT
ZEMLE

NOMEN EST OMEN. Nem a név teszi a zenekart, igaz, de azért az együttesek elnevezésének mégiscsak ki kellene fejezni a valamit. Mondjuk: a stílust, a jelleget, a törekvést. Szellemes, jó névvel mégis alig találkoztunk. A semmitmondó divatnevek (Romulus) és az előadásmóddal szögesen ellentétes titulus (a Vidám Fiúk olyan kedélytelenül muzsikáltak, mintha fogorvosi előszobában, nem pedig beat-pódiumon ülnének) mellett csupán egy olyan ötletes név bukkant fel, amely úgy divatos hangzású, hogy utal a zenekar katonai mivoltára: a Morse.

*

TANULSÁGOK. A zsüri elnöke, a Rádió méltán népszerű „Csak fiataloknak" könnyűzenei műsorának vezetője, Komjáthy György így summázta véleményét:

Kritika

KATONÁKNAK

A művészegyüttes — új törekvések jegyében fogant — koratavaszi premiersorozatának nyitányaként *Békés József „Katonadolog"* című darabjával lépett a közönség elé. Ez az idei szezonban első bemutatkozásnak számító produkció — biztató kezdetként — máris szemléletesen tükrözte mindazt a művészi, pontosabban: katonaművészi szándékot-igyekvést, mellyel az együttes arculatának új vonásait kívánja megrajzolni. Ilyeténképpen e mostani premier afféle önvallomásnak is tekinthető, az új célkitűzés megelevenedő bemutatásának; annak tudniillik, hogy a művészegyüttes — hosszabb-rövidebb útkeresés után — *az eddigieknél sokkal fokozottabb mértékben kívánja a katonaközönség (a laktanyák közönségének!) szórakoztatását, igényeinek kielégítését szolgálni, mégpedig: elsősorban mai tárgyú katonatémájú művek színpadra állításával.* Olyan kamara jellegű előadásokkal, melyeknek — a laktanyai színpadok szűkös lehetőségeire tekintettel — nincsenek különösebb szcenikai igényei. Mindezekhez járul az a törekvés, hogy a színre kerülő darabok szórakoztatva neveljék-műveljék a közönséget, s a sok száz — tehát sok százféle — katona kívánságának egyszerre tudjon eleget tenni, vidámságot és drámát elegyítve, prózát zenével vegyítve, szépirodalmat és táncdalt keverve illeszkedő egységbe.

A *„Katonadolog"*-ban mindez együtt van, így aztán *Bé-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ULLŐI ÚT 81.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
NÉPHADSEREG
Budapest

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Dallos Jenő

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

NOV 2 ★ 31

104

A moszkvai nemzetközi karikatúra kiállításon a bírálóbizottság Dallos Jenőt második, Brenner Györgyöt pedig harmadik díjjal jutalmazta.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP
1968 SEP 11

Dallos Jenő

1021

SLÁGER

(Dallos Jenő karikatúrája)

Igazgatók tanácskozása

A *vasasszakszervezet* székházában kedden értekezletet tartottak a kohó- és gépipari vállalatok igazgatói, párt- és szakszervezeti tisztségviselői, valamint a minisztérium vezető munkatársai. *Dr. Horgos Gyula* kohó- és gépipari miniszter tartott számukra tájékoztatót, aki elmondta, hogy mind a kohászat, mind a gépipar majdnem tíz százalékkal *többet* termelt az év első felében, mint 1967 azonos időszakában. Az új feladatok közé tartozik a *negyedik ötéves terv* kidolgozása, amelynek előfeltétele, hogy a vállalatok közreműködjenek a KGST-országokkal folytatott tervegyeztető tárgyalásokon.

A miniszter a többi között felhívta a figyelmet a tőkésországokba irányuló export *növelésére*. A következő napokban az igazgatók *ágazatonként beszélik meg* a tennivalókat.

Műszerkiállítás

A MIGÉRT Népköztársaság útja 2. sz. alatti bemutató termében kedden megnyílt a *Hellige* nyugatnémet cég elektronikus műszerkiállítá[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dallos Jenő
KÖNYVTÁROS
1967 — 5.

1021

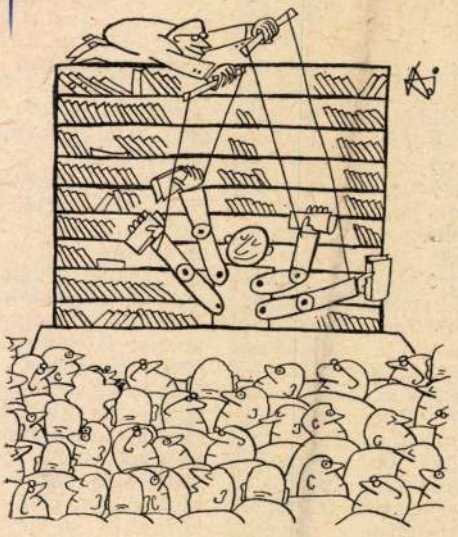

Nagy forgalom (Dallos Jenő rajza)

tárra; a művelődésre is lehet és kell is áldozni". A jól sikerült avatóünnepségen, amelyre a megye és a város tanácsi és pártvezetőin kívül a szomszéd megyéket is meghívták, olyan igéretek hangzottak el, melyek alapján remélhetjük, hogy Székesfehérváron további, ugyanilyen színvonalú fiókkönyvtárak létesülnek.

A könyvtárosok figyelmét arra hívjuk fel, hogy a Velinszky Könyvtár felavatásával újabb intézmény lépett be megmutatásra érdemes könyvtáraink sorába. Nem ártott volna tehát, ha az avatáson nagyobb számban jelentek volna meg a meghívott könyvtárosok. Ám még most sem késő: *keressék fel Fehérvárt*, és vigyék magukkal városuk vezetőit, akiknek döntéséből hasonló létesítmények születhetnek. Ezen kívül másra is szeretnénk őket figyelmeztetni: a Velinszky Könyvtár a szemlélőre igen kedvező benyomást tesz. Az alaposabb vizsgálódás azonban felfed több szakszerűtlenséget is, amelyet a tervezőnek, a Lakóterv mérnökének számlájára írhatunk. Az építkezés a lakótelep *járulékos beruházási keretéből* történt, ennek következtében a tervező nem engedett beleszólni a bútorok kialakításába. Így születtek meg a kétméteres, illetve másfél méteres polchosszúságú, túlságosan testes, *anyagpazarló állványok*, amely

kös" megol

hozni. A sa

írtuk: ha a

részt az els

zésben, az a

vágót vagy

nyomatékos

lyozni: a könyvtárosok *legyenek erőszakosabbak*, és a tervezés minden szakaszában tartsák rajta szemüket a részletterveken is.

A Fejér megyében felavatott klubkönyvtárak (Fehérvárcsurgó, Rácalmás) ugyancsak megérdemlik a figyelmet. Itt olyan megoldásokra láthatunk példát, amelyekkel a régi, többnyire *nagykocsmákból átalakított, nagytermes kultúrotthonokból* otthonos, barátságos, vonzó klubok létesíthetők. A 2000 lakosú *Fehérvárcsurgón* a nagytermet harmonikafallal megosztották, ezáltal műsorok, előadások és klubösszejövetelek megtartására egyaránt alkalmas helyiségeket alakítottak ki. Az épületben a megosztható nagyterem részhez több célra alkalmas klubszobák, tévé- és játékszobák csatlakoznak a 40 négyzetméter alapterületű, 3300 kötetes könyvtáron kívül, amelynek olvasója tulajdonképpen a nagyteremből harmonika-fallal leválasztott klubrész. (Ezért itt helyezték el a folyóirattárlót.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1979 NOV 12

Jenő Dallos

1021

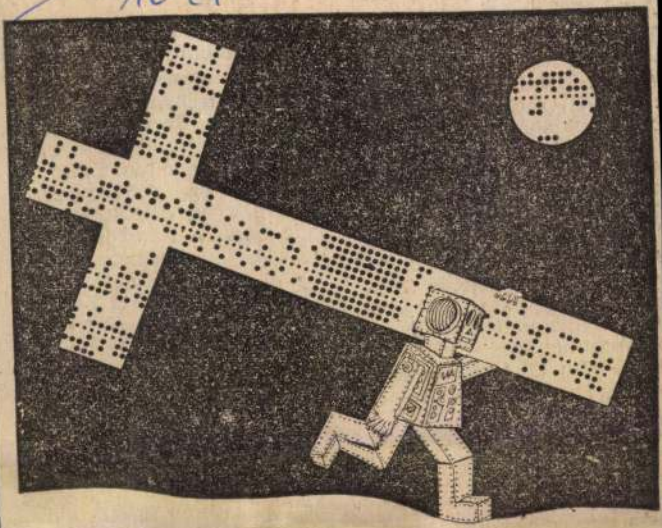

Jenő Dallos: Kreuz des 21. Jahrhunderts

t vergeb
ien habe
ust darar
Es gibt l
ysische
estige.
cht, weil auch die Arbei-
r — abgesehen von Aus-
hmen, in einigen Betrie-
n — keins haben. Es
nn sein, daß sie gut be-
hlt, prämiert und ausge-
ichnet werden, aber das
ichtigste fühlen sie nicht:
r Mitspracherecht in An-
legenheiten des Betriebs,
so letztlich in ihren eigenen
ngelegenheiten. Dshalb
ürt man Gleichgültigkeit
ißmut, herrscht Schweigen.
nd deshalb reißen sich
ch die Jugendlichen nicht
n einen Arbeitsplatz in der
brik, um Aufnahme in
ner Fachmittelschule.
„Gehört die Fabrik denn
s?!" fragten mich Arbei-
r nach einer Brigadever-

Társadalmi Szemle (Gesellschaftliche Rundschau) die Angaben einer umfassenden Untersuchung im Maschinenbau, in der Stahlindustrie und im Bauwesen. Der zufolge vertritt etwa die Hälfte aller Werktätigen die Meinung, daß sie bei Beschlüssen über Lohngrundlagen und der Verteilung von Prämien sowie sonstigen Stimulanten kein Wort mitreden können.

48 Prozent vermissen das Mitspracherecht bei der Kaderbeurteilung, 59 Prozent bei der Aufstellung des Produktionsplanes und 65 Prozent bei der Anschaffung von neuen Maschinen und Anla-

menden
großer
prognostiz
mehr, da
gültige V
sen haber
der Preisbildung gestatten die Einführung des vertraglichen Beschaffungspreises sowie sämtlicher fundierter, geplanter Kosten in die Preiskalkulationen.

Das Kriterium der Dauerhaftigkeit wird wahrscheinlich so auszulegen sein, daß jene Preisbewegung als dauerhaft gilt, deren Eintreten deutlich und wohlfundiert vorauszusehen ist. Im Bereich der Grundstoffe dürfte es aber zweckmäßig sein, die als anhaltend geltende Preisdauer im Vergleich zu den Fertigwaren kürzer auszulegen, denn es liegt in unserem elementaren Interesse, daß die Veränderungen der internationalen Preisbewegungen bei den Materialbeschaffungen der verarbeitenden Industrie besser zur Geltung kommen können.

Vermutlich werden wir auf diese Weise das Ziel besser verwirklichen können, zu einem Zeitpunkt zu kaufen, da das Preisniveau niedrig, und zu verkaufen, wenn es hoch liegt. Es ist aber eine Voraussetzung der flexibleren Anpassung an die internationale Preisgestaltung, daß

zufriedenstellend an-
passen kann. In den Preisproportionen kann es Differenzen geben, denn wir setzen ja in zahlreichen Fällen auf dem internationalen Markt mit einer anderen Struktur ab als auf dem Binnenmarkt. Es gilt aber als Erfordernis, daß in einer längeren Zeitspanne die Preisbewegungstendenz des inländischen Absatzes nicht von der Exportpreistendenz abweichen darf. Das Unternehmen kann also auf dem Binnenmarkt — auch unter Beachtung von Angebot und Nachfrage — seine Produkte zu höheren bzw. niedrigeren Preisen absetzen, doch muß die durchschnittliche inländische Preistendenz mit den Tendenzen unserer Exportpreise im Einklang stehen.

Man kann also aufgrund der Exporteffiziens kalkurieren. Mit anderen Worten: Es darf ein Gewinn einkalkuliert werden, den das Unternehmen im Verlauf einer längeren Zeitspanne mit Exporten erzielt. Doch ist ge-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1979 NOV 12

Jenő Dallos

1021

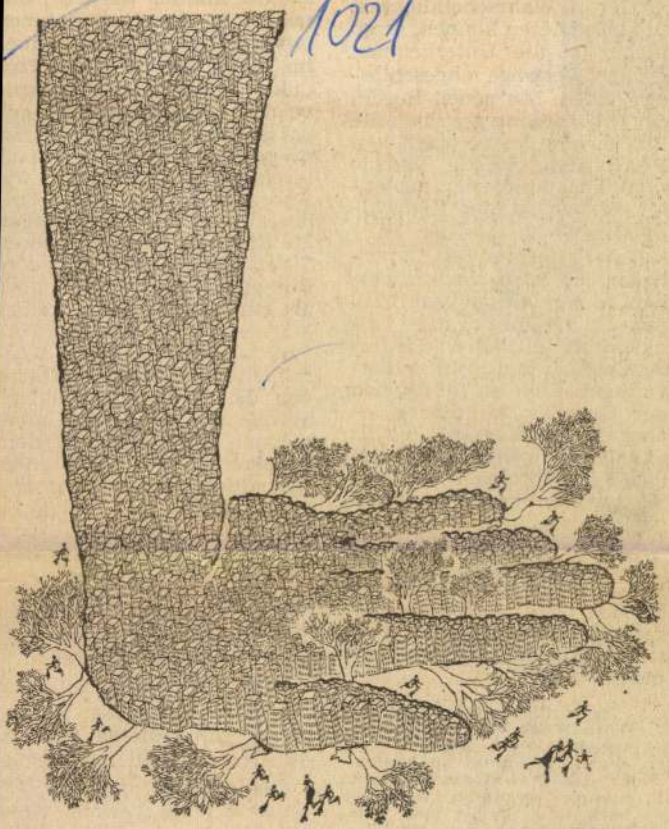

Jenő Dallos: Urnatur

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETO
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1980 FEB 18

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Jenő Dallos

1021

DIE GROSSE PARTIE

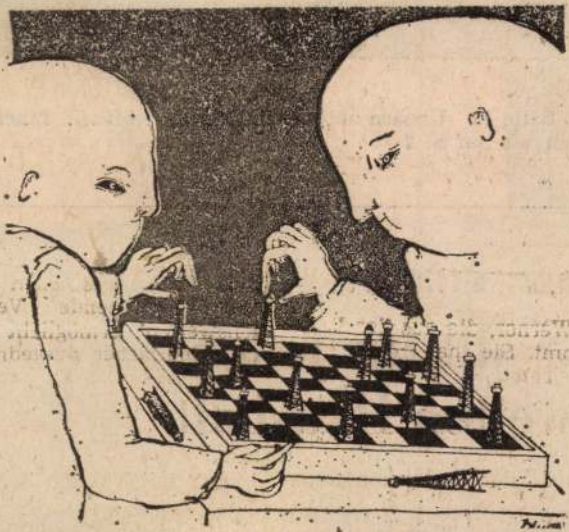

Karikatur von Jenő Dallos

en die Bälle
en finden Sie

Spareinlagen 1979 um elf Milliarden gestiegen

Kredit für jeden zweiten Haushalt

Auf der Pressekonferenz der Landessparkasse (OTP) berichtete Generaldirektor *Jenö Szirmai*, daß die Spareinlagen im letzten Jahr um 11 Milliarden Forint gestiegen sind und der Gesamtbürger mit Valuten bzw. Devisen sowie der ausländischen Ungarnbesucher mit Forint. Eine vielsagende Angabe: letztes Jahr wurden von mehr als einer Million Personen ausländische Zah-

MP SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1979 NOV 12

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Jenő Dallos

1021

Jenő Dallos: Ohne Worte

Doch im Falle d
Huo-Kuo-feng hat
fahren geäußert, i
barkeit von der he
der Gast den Spie
verhalten habe, wo
durch seine moderierter gehaltenen Erklärungen die Entspannungspolitik der Bundesrepublik nicht sonderlich belastet habe. Daß er auf seiner nächsten Station — in Großbritannien — über die Sowjetunion die rüdesten Töne anschlug, die jede Entspannungspolitik bedrohen, wurde festgestellt, aber nicht kritisiert, der Wert der Zurückhaltung, die er in Bonn bezeugte, wurde dadurch nicht in Frage gestellt...

Ein gespenstisches Spiel, wenn man den Vorgang einmal unbefangen betrachtet, eine offen zugegebene Selbsttäuschung ohne Analogie — abgesehen vielleicht vom Verhalten der Westmächte vor und nach München 1938.

Daß die Bundesregierung ihrem chinesischen Gast im vorhinein klargemacht hat, daß sie nicht zu aggressiven Erklärungen gegenüber der Sowjetunion assistieren möchte, daß sie sich nicht „in Stellung bringen" lassen wolle, ist bekannt. und auch verständlich. Daß sich erzkonservative Zeitungen, wie die Neue Zürcher über diese „prophylaktische Desinfektionskampagne" lustig machten, daß Die Welt „belehrende Obertöne" beklagte, daß ironisch von „Präventivwarnungen" zu lesen war — all dies sind keine Argumente gegen Bonn; die Bundesregierung hatte ein legitimes Recht peinlichen Auftritten vorzubeugen. Verwunderlich sind die nachfolgenden Kommentare zur Sache, die — nachdem die chinesische Führung sich diesen Wünschen fügte — nicht einmal die Frage stellten, was denn eine solche „Anpassung" wert sei, eine „Sprachregelung", die solange gültig ist, bis der Gast die Grenze überschritten hat —, keinen Augenblick länger...?

Nichts gegen das Diplomatische unter den so komplizierten Bedingungen der heutigen internationalen Politik, doch gehört dazu auch eine Presse, die — sonst so stolz, daß sie kein Blatt vor den Mund nimmt — sich blind und taub stellt? Man gebraucht Begriffe wie Zweckoptimismus und Zweckpessimismus, sollte es auch eine Zweckignoranz geben?

1021 1980.II.8. 4,25 N.

Jó reggelt!

- Vicc, vonal, vallomás. Daloos Jenő karikaturáiból nyilt tegnap d.után kiállitás a Szabó Ervin Könyvtár Soroksári Galériájában. Tárlatvezető Peterdi Pál.

Dallos Jenő, karikaturista.

- Karikaturáról beszélni borzasztó hálátlan feladat, mert ezer szó nem mond annyit, mint egy vonal. Van rajz és van karikatura. A rajzvicc az olyasmi, mintha a művész vagy a vélt művész igy kutatna az életnek a szemétdombján guberálna és akkor időnként diadalmas kukorékolással felmutatna valami szép és fényes dolgot. A karikatura az más, az maga a valóság, kicsit vidám, gyakran komoly fogcsikorgató. Különösen Dallos Jenő művészetében, ami nem vidám művészet. A nagy erdők hirtelen gyárkéményekké torzulnak, füstkigyók kusznak be az ablakon, szurokbálnák usznak be és csufitják el a vizeket. És a mindennap embere rémült, olykor szánnivaló kis figura menekül és nagyon kell szurkolni, hogy eljut-e a tiszta kék magasságokba, meglalálja-e azt a szivárványt, amely alatt átszaladni minden kisgyereknek a leghőbb vágya volt. Na de hát hol marad akkor humor, hol marad a vidmság? Nézzük a rémülten menekülő furcsa kis embereket, akik a magak egyögyü sut módján mindig, mindent tulélnek. És ez a buzgalom olyan nagyszerü, hogy olykor mosolyog, mosolyra is késztetheti a szemlélőt. És amig mosolyogni tudunk rajta, hát addig komoly baj talán nem is lehet.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-725

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Jenő Dallos

1979 NOV 12

46/1979

1021

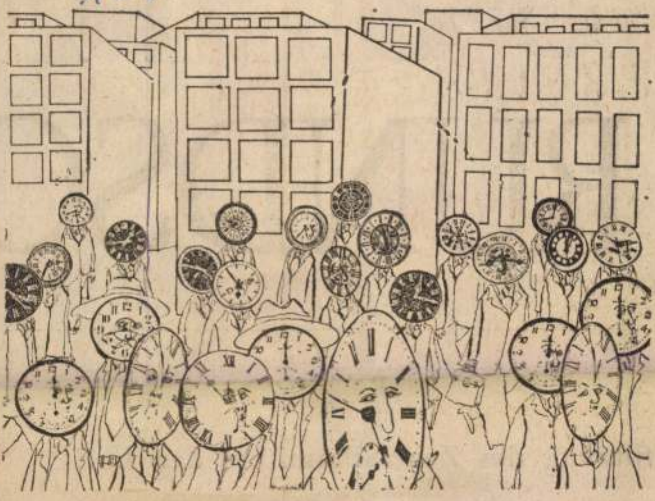

Jenő Dallos: Ohne Worte

BUDAP
RUNDSC

WOCHENZEITUNG FÜR POLITIK

Sitzung des Zentralkomitees der USAP

XII. Parteita

Dallos [Jenő], grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr.

– : Gyengédség

12

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. aug. 2

MDK

DJ [Dallos Jenő] grafikus

Karikaturista.

Rep

— : A artista 2

ESTI HIRLAP

Budapest, jún. 29.

DJ [Dallos Jenő], karikaturista MDK

Karikatúra rajz.

Repr.

— : Az értekezletnek még nincs vége... 4

Esti Hírlap, Bp. 1968. júl. 6.

DJ [Dallos Jenő], karikaturista

Gúnyrajz.

Repr

— : „Elfelejtettem a háznámunkat 8

ESTI HIRLAP, B. 1968. ún. 3.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

MDK

katolikus vall.

Rep

– Trófeák

3

ESTI HIRLAP 1968. júl. 16.

DJ [Dallos Jenő], grafikus

Karikatúra.

Repr

← : Igény

8

ESTI HIRLAP: Bp. 1963. máj. 21.

MDK

Dalos

3 karikatura /szepró/

Magyar Ujmagy 1965 XII. 22

Dallós Jenő

Karikaturák (2 repró)

Magyar Ifjúság 1963 XI. 2

M.D.I.

Dallos Jenő
grafikus

Illusztráció

—: Divat ötletek
Nők Lapja, 1968. március. 23 - 28 lap

Dallos

Ünnep előtt" c. képe a fegyveres testületek képzőművészeti pályázatának bemutatóján.

Hajdu Béla: A mai katona-élet képzőművészetünkben

Északmagyarország 1960. dec. 1 5.l.

DJ [Dallos Jenő], karikaturista

MDK

Gúnyrép.

Repr.

— : Sürgős volt ... 3.

ESTI HIRLAP bp. 1966. nov. 10.

Dallos Jenő
graphus

M.DK

Illusztráció
(karikatúrák)

—: Olvasók
Élet és Irodalom, 1966. május 14 - 11 lap

M.D.K.

Dallos Jenő
grafikus

Illusztrációk.

—: Abszolut karcsuság
—: Specialis szemüveg
—: Válópez

Nők Lapja, 1965. szept. 11 – 24 lap

Dallos Jenő
grafikus

M.D.L.

Illusztráció.

—: Beatles fodrásza, Albérlet kiadó, Vallomás

Nők Lapja, 1965. július 24 - 24 lap

M.D.4

Dallos Jenő
grafikus

Portré (karikatura)

Élet és Irodalom, 1968. aug. 24-11 lap.

MDK

Dallos [Jenő], grafikus

Karikatúrák.

Repr.

—: Pályaválasztás 4

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. szept. 12.

Dallos Jenő

rajza

Pest megyei Hírlap, 1967. jún. 23. 6. o.

M.D.K.

Dallos Jenő

"Szürrealista humor" cimmel két rajzát hozza a lap: "Stréber" és "Intrika" cimmel. Repr.-ók.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. febr. 15. XIII. évf. 7. sz. 11. lap

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

– : Kép szöveg nélkül 7.

ESTI HIRLAP Bp. 1970. jan. 26

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

–: Autóstop

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jan. 27.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

—: Szemtelenség 12

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jan. 27.

Dallos Jenő, Karikatúrista

MDK

Szúnyvaiz:

Repu

– : Klikk

4 tal.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jan. 30.

Dallos Imre, karikaturista

Ha jól nikerülnek a mexikói olimpiai

képek.

Magyar Hírlap, 1968. XI. 15. 7. (

Dallos Jenő, karikaturista

- Ha jól sikerülne a mexikói Olimpia c. rajza a Ludas Matyi aug. 29-i számában jelent meg. Ötletét felhasználta Kaján a Magyar Hírlap okt. 31-i számában.

(ivanics): A vámtiszt megdöbben Magyar Ifjúság, 1968. XI. 15. 7. l.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

— : Kis könyvtár helyiség 287.o.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1967. május XVII/5.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Rajz:

Repr.

—: Nagy forgalom

270. old.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1967. május

XVII/5.

Dallos Jenő

Karikatúráját Zörli

a lap a 15. oldalon

Magyar Ifjúság 1969 december

31.

Dallos Jenő

„Portré" c. rajza második
díjat nyert a moszkvai nemzetközi
karikatúra kiállításon. Repró.

Magyar Ifjúság 1969 november 28
B. Old

Dallos Jenő grafikus

MDK

Rajz:

Repr.

— : felvételek

318.

Könyvtáros, Bp. 1966. június

XVI/6.

Dallos Jenő, karikaturista

Gányraje-sorozat:

Repr

— : Közéleti termix 10.

Népszabadság, Bn. 1971. máj. 23.

Dallos Jenő

Díjat kapott a moszkvai nemzet-
közi karikatúra kiállítása

Díjnyertes karikatúrák
Ludas Matyi, Tp. 1469. dec 18.

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr

— : Utolsó kivérlet 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. márc. 2.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

–: Téli foci

7.

ESTI HIRLAP, Br. 1970. febr. 27.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

—: Külföldi ári 8.

ESTI HIRLAP. Bp. 1970. febr. 26.

Dallos Jenő

Karikatúrainkról kiállítást rendeztek

Karikatúra kiállítás
Esti Hírlap, Bp. 1969. dec. 28.

Dallos Jenő Karikaturista

Kiállításon mezepel, lapoknak rajzol

Karikatura- /szepkó/

(Horváth): Görbe tükör

Ország Világ 1970 I. 28

Dallos Jenő

Karikaturáit Liánitsta a
Tatal művészet kiubjában
A moszkvai Nemzetközi karikatura
Liánitáson II díjat nyert
Somos Ágnes: Mesterségük a fintor

Nagyar Hjnlog 1970 I. 16

MDK

Dallos Jenő karikaturista

Szerepel a Népköztársaság
úti kiállításon.

– : Karikatúra – kiállítás 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. dec. 28.

M.D.K.

Dallos Jenő

Rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1968. dec. 14.
XII. évf. 5o. sz. 11. lap

MDK

Dallos Jenő, karikatúrista

Szinyrajz:

Repr.

— : Legénylakás 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. dec. 8.

MDK

Dallos Jenő, Karikaturista

Gúnyrajz: Repr.

– : Alkalmazott grafika 6.

ESTI HIRLAP. Bn. 1969. dec. 24

MDK

Dallos Jenő, Karikaturista

Rajz: Repr.

–: Hippikarácsony

4.

ESTI HIRLAP: Bp. 1969. dec. 19.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

— : A nagy csel 3.

ESTI HIRLAP Bn. 1970. jan. 19.

MDK

Dallos Jenő, karikaturista

Rajz:

Repr.

– : A jövő szakmája 3.

ESTI HIRLAP Bp. 1970. jan. 17.

Dallos Jenő, kari katurista

MDK

Grúnyrajz:

Repr.

— : Népszámlálás

4.

ESTI HIRLAP Br. 1970. jan. 3

M.D.K.

Dallos Jenő

"Epigonok" cimmel hozza a lap rajzának repr.-ját.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. márc. 22.
XIII. évf. 12. sz. 11. lap

Dallos [Jenő], karikaturista

MDK

Rajz.

Repr.

— : Buvokban született 3

ESTI HIRLAP. Bp. 1969. márc. 4.

MDK

Dallos [Jenő], karikaturista

Rajz.

Repr.

– : Szemléltető oktatás 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 1.

Dallos Jenő

rajza

Pertmegyi Alár Cap. 1967. jún. 21. 5. o.

Dallos Jenő

rajza

Pestmegyei Hírlap, 1967. jún. 6. 5. o.

MDK

Dallos [Jenő], grafikus

Repr.

Repr.

–: Kép szöveg nélkül 7.

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. nov. 16.

Dallos [Jenő], grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr.

— : Adakozás 7

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. nov. 2

Dallos Jenő
grafikus

M.D.K.

"Film"

Élet és Irodalom, 1968. nov. 23 - 10 lap

Dallos Jenő, Karikaturista MDG

Grúzy zaje.

Repr.

Így

— : Első szerelem 36

Család és iskola, bp. 1964. szeptember XV/9.

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr.

–: fegyelem

36

[Hátsó-hátsó-borító]

CSALÁD és ISKOLA, bp. 1966. január XVII/1.

DJ [Dallos Jenő], Karikaturista

Grúnykép.

Repr.

— : Könyvkritika 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. szept. 10.

MDK

Dallos Jenő, grafikus

MDK

Két rajz.

Repr.

— : Téli foci

— : Lépcsőházi javaslatunk [Hátsó-külső-bor]

36

CSALÁD és ISKOLA, Sp. 1966. március

XVII/3

Dallos Jenő
grafikus

M.D.Y

Illusztrációk

– Rosszmájuság – A tükör

Nők Lapja, 1966. szept. 3 – 24 lap

Dallos [Jenő], gratikus MDG

Karikatúra.

Repr.

— : Szerpentin 6.

ESTI HIRLAP (Sp. 1966. máj. 10.

Dallos [Jenő], grafikus MDk

Karikatúrák.

Repr.

—: Albérlet 5

ESTI HÍRLAP Bp. 1966. aug. 16.

Dallos [Jenő-], karikaturista MDK

Torzkép. Repr.

—: Futballbíró 4

ESTI HIRLAP 1966. ápr. 27.

M.D.K

Dallos Jenő
Graphus

Karikaturák

— : —

Élet és Irodalom, 1966. febr. 5. – Klap

MDK

Dj [Dallos Jenő], Karikatúrista

Gúnyrajz.

Repr.

— : Autós-gyalogos viszony 6

ESTI HIRLAP, Bp, 1967, jún. 15.

Dj [Dallos Jenő], karikaturista MDK

Gúnyrajz.

Repr.

— : Elégedetlen körönség 6

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. jún. 10.

M.D.K.

Dallos Jenő
Grafikus

Illusztráció

—: Folytatás Rimi
Élet és Irodalom, 1967. szept. 23-i lap

Dallos Jenő
grafikus

M.D.K.

"Átszervezés"

Élet és Irodalom, 1967. szept. 9 - 11 lap.

MDK

DJ. [Dallos Jenő], grafikus

Karikatúra.

Repr

– : Kissé türelmetlenek

6

ESTI HIRLAP, [illegible] 1907. júl. 20.

MDK

DJ [Dallos Jenő], Karikatúrista

Gúnyrajz.

Repr.

— : Látószög

5

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. jul. 15.

DJ [Dallos Jenő], grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr.

– : Bizarr ötlet

6

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. aug. 2.

Dallós

Trofeo / karikatúra, szepró /

Gáncsoskodás " — " — "

Négnaba 1966 IV 13 4old.

M.D.K.

Dallos
grafikus

Illusztráció

— : —

Első Lapja, 1967. dec. 2 - 24 lap.

Dallos Jenő
grafikus

M.D.K

Karikatura

—: Képregény

Élet és Irodalom, 1967. dec. 8 - 11 lap

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Repr

Furcsa!

–: Állatkertben

36.

MDK

CSALÁD és ISKOLA, bp. 1967. dec. XVIII/12

MDK

Dallos Jenő, grafikus

Öt karikatúrája.

Repr

Dallos Jenő: Gyerekek, mülök, nagymülök 36

CSALÁD és ISKOLA, Bp., 1967. május. XVIII/9

Dallos Jenő

Irásjelek (rajz, rajzó)

Jelenkor 1966 II. n. hátsó borító

Dalnos Jenő

Karikatura prepró

Jelentkor 1967 I. n. hátsó borítólap

Dallos Jenő
grafikus

M.D.K

Karikatúrák

Élet és Irodalom, 1968. ápr. 6 - 15 lap.

Dallos Jenő, grafikus

MKD

Rajzai

Repr.

— : Elhényeztetés

— : Bátorság

15

CSALÁD és ISKOLA, Bp. 1967. ápr. XVIII/4

Dallos Jenő, grafikus

Rajz. Repr

-: Bizonyítványosztás elé 36.

CSALÁD és ISKOLA, 1966. március XVII/5

Dallos Jenő, grafikus

Karikatúra.

Repr.

— : Sárkányeresztés

36

CSALÁD és ISKOLA, bp. 1966. július

XVII/7

MDK.

Dallos Jenő
grafikus

Karikatúrák.

Élet és Irodalom, 1966. febr. 5 - 5 lap

M.D.Y

Dallos Jenő
grafikus

Illusztráció

Dallos Jenő: Nuté és tulajdonosai
Élet és Irodalom, 1966. jan 1. – 1 lap

Dallos Jenő
grafikus

M.D.K.

Karikatúrák.

—: A kritikus, a filozófus.
Élet és Irodalom, 1967. okt. 2 - 11 kép.

Dallos Jenő

Dallos Jenő a soroksári Kisduna Galériában,
Végh András a simontornyai Vármuzeumban március 19.-ig,
Szirâki Zoltán a Pszichiátriai Klinika Nappali Szanatóriumában márc. 10.-ig,
Luneczer Anikó és Németh András a Csepel Galériában márc. 9.-ig,
Horváth László az Állami Operaház Klubjában márc. 2.-ig mutatja be műveit.
Szilvásy Nándor: "Plakátok" c. kiállitása a miskolci Vasas Galériában márc. 12.-ig,
Baranyay András: "Önarcképek" c. kiállitása az Ozdi Kisgalériában március 16.-ig tart nyitva,- közli a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1980. febr. 23. XXIV.évf. 8. sz. 8. lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dallos Jenő

ÉLET ÉS IRODALOM

1058 AUG 24

1021

Portré
Dallos Jenő karikatúrája

sajnos már a nők válogatnak. A fővárosból sorra telepítik ide a gyárakat üzemeket, ktsz-eket. A napokban tudtam meg, ebben az évben hatezer nőnek adnak munkát. Ráadásul sokkal előnyösebb feltételek mellett mint ami nálunk van. Mert csak egy műszakban dolgoznak, legtöbb helyen szabad szombat, vasárnap pihenőnap. Nálunk folyamatos a termelés, és örülök, ha havonta egy szabad vasárnapot tudok biztosítani mindenkinek. Már csúszó műszakokat csináltam, igazodunk a buszjárathoz,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1979 NOV 12

Jenő Dallos

1021

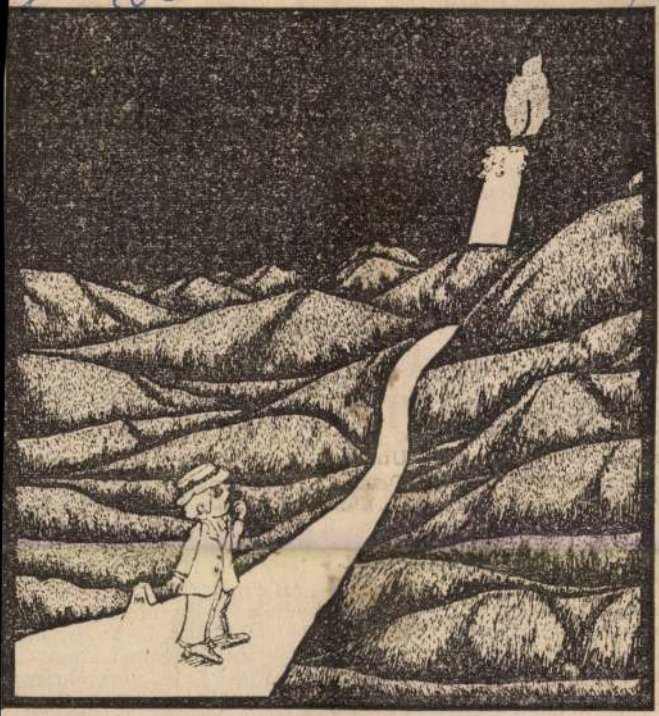

Jenő Dallos: Energiekrise

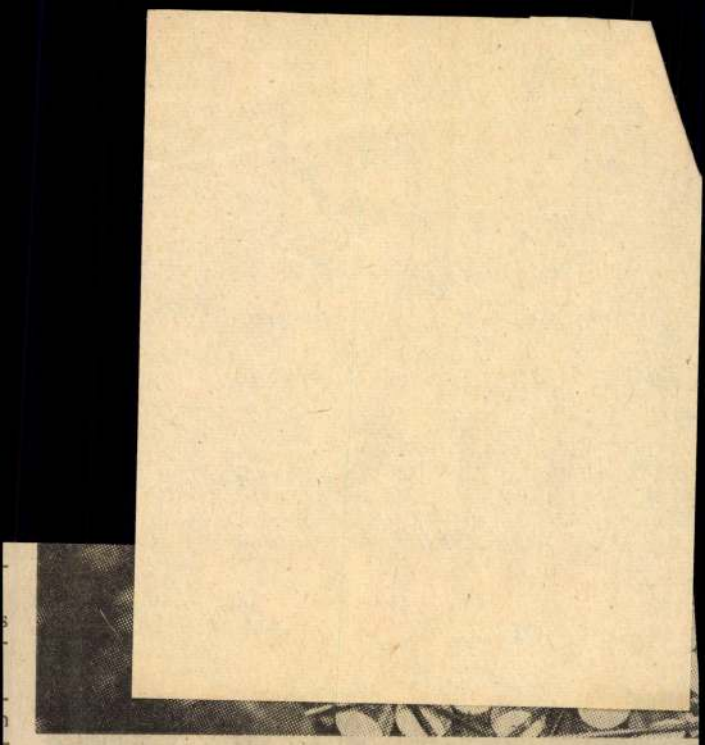

Gebäudekomplex des Forschungsinstitutes für Biologie in die davorstehende Raumplastik. Siehe Beitrag Seite 12

Änderungen im Regulatorensystem

Preispolitik der Unternehmen 1980

Gleichzeitig mit der Weiterentwicklung des ökonomischen Regulatorensystems treten mit Wirkung vom 1. Januar 1980 bedeutende Veränderungen im ungarischen Preissystem und Preismechanismus ein. Die Veränderungen betreffen vor allem das Produzentenpreissystem, so-

legenden Halbfabrikate frei gesetzt, und so gehören die se Preise in die Sphäre de betrieblichen Preispolitik Das Unternehmen kann ein interne Selbstverrechnungs kasse bilden, kann also in Falle eines niedrigen Im portpreisniveaus Reserve anlegen und im Falle hohe

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Jenő

ÉLET ÉS IRODALOM

1980 MÁR 15

karikaturista,

tőleg szükségtelenül hangsúlyozom: *nem* ez a nevem —, akkor vagy idomulnom kellene a

1021

Dallos Jenő rajza

k számára is. Az
féle jelenkori té-
vállalkozik, épp
inthető, mint az
női testben nem-
szt látja, hanem
rcsókos asszony-

netlen tények fé-
tvánt jelenleg a
ebb bajvívói kö-

gédiákat, melyeket ma
misztikusan az „egyéni"
letünk.

Amikor Marhás Istvá
kozunk, már túl vagyu
nehezén. A Majális cs
len drámája a konszoli
lágban játszódik. A hős
a megmentésére irányu
sek nemcsak reményte

GY:

Plakát, mo

ért, a díjakat ki-
éppencsak egy
a közönségnek,
tartja — a Nem-
rmadik emeletén,
se *Az év legjobb*
mint az 1979-es

Mondjuk, egy alkal
eldugott kiállítás sza
ben reménykedik, ha
kere nincsen.

De lehet-e? Lássuk
volt plakátművészet
toztak, nagy korszaka

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1979 DEC 8

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő, karikaturista

1021

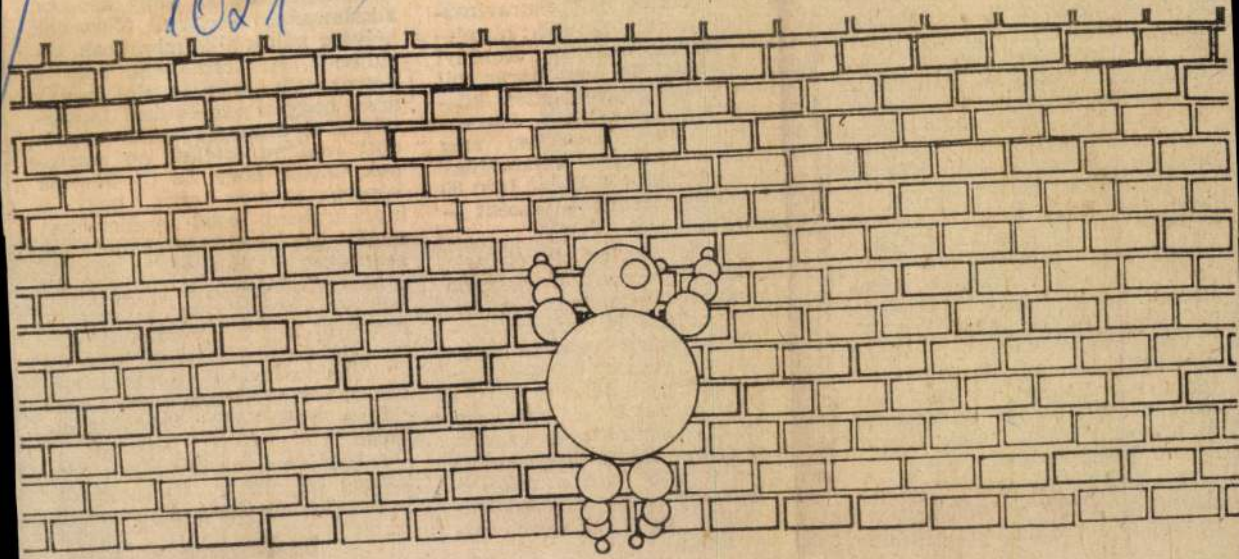

Dallos Jenő: Ellentétek

a másik ellenség, az öregség, sokkal kegyesebb-e? Olvasom Simone de Beauvoir fájdalmas, kemény, Illyés Gyula szelíd humorú, de szintén egy csöppet sem megnyugtató könyvét, és figyelem a tüneteket magamon és másokon, kortársaimon. Igazat kell adnom mindkét írónak: önáltatás szépséget látni az öregségben. Még ha az úgynevezett bölcsesség meg is kísérelné, hogy az idős embert az elvégzett munka, az aratás, a termő ősz képzeteivel vigasztalja, a fiatalabbak a maguk öntudatos keménységével idejében helyrebillentik az egyensúlyt. Az öregek fülébe harsogják: „Elég volt belőletek, mi következünk!" Igaza van Simone de Beauvoirnak: öregnek lenni minőségileg új állapotot jelent, amely idegen a nem öregek számára.

Ez a „reális" szemlélet jelentkezik ma a magyar egészségügyben is, amikor sorra mennek nyugdíj-

tudnék felsorolni. Tizia
angelo, Verdi, Kodály, S
kij, Picasso, Casals, csa
nében jutnak eszembe.
Frigyes jóval 70 éves
indította meg a tébécé e
delmet Magyarországon
sovszky 75 évnél idősebb
mindig a magyar eg
egyik vezetője volt, Bará
éves korában ment — ö
nyugdíjba.

Tekintsük ezeket kivételnek. Fogadjuk el, hogy 65 éves koron túl osztályt vezetni már nem helyes, ez az ellátás rovására mehet. Nehéz volna azonban megmagyarázni, hogy az egyetemi tanárok miért csak 70 éves koruktól alkalmatlanok a vezetésre. Magam is egyetemi tanár vagyok, s nem értem, miért dolgozhatom öt évvel tovább, mint az a kollégám, aki egy nagy forgalmú belgyógyászati vagy sebészeti osztályt vezetett.

dolgozzanak elődeikkel, segítséget kérjenek tőlük.

Meggyőződésem, hogy az indokolatlan nyugdíjazás a magyar egészségügyet mérhetetlen szellemi kincstől fosztja meg. Emellett az intézményes „öregtelenítés" nehezen egyeztethető össze a szocialista egészségügy humanizmusával.

A halálon és az öregségen nem tudunk segíteni, a rideg nyugdíjazás azonban nem szükségszerű.

Dr. Böszörményi Miklós

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Jenő, karikaturista

1984 MÁR 17

DÉLMAGYARORSZÁG

1021

DALLOS JENŐ: SZENNYEZETT VÍZ

us következtetés már
lt a telefonáló, hanem
ka, ezt csak a nőktől,
om..., ha felelne erre
netne tudni attól is, aki
iszi az embert a fegyel-
kához! Próbáljuk meg a
visszaidézni! Ha logiku-
már valami megkezdett-
y nőtől logikus viselkedést
on kell haladnom.
elet?... Nem tudok átjutni
i, falba ütközöm! Vajon mi
igazán benne? Ismerheti-e
n? Lehet-e egy nőt egyálta-
a is Mona Lisa mosolya?
e, melyet egy anya és 1—2

hidegvéremet. Pedig minden
em tűröm tovább azt a föléf
fiatal sógornőm is elbánik
kutyába sem vesznek? Csak
haza? Leszereltetem ezt a
olmi fiatal férfiak telefonál-
ségeket. Elvégre feleségem
a harisnyastoppoláson törné
meg: ki telefonált, ki tele-

előbb horkoltál, most meg
hajnali négy óra, borzasztó,
ogált az ágyban mellettem a

ki telefonált? Mert ezt még

VÁMOSSY JÓZSEF

„Romai
eszembe

31. A Medve

A Medve utcáb
szálló, ahol Montai
is itt tartózkodott,
VIII. Bonifác pápá
előtt történt restau
tészeti értékekre bu
szoba között, a falb
Goethe itáliai utazása idején szintén lakott ebben a szállóban.

A Corso Vittorióval párhuzamosan fut a Via Giulia (itt székel a Magyar Akadémia, a Palazzo Falconieriben), a reneszánsz Róma legelegánsabb utcája, amit ma már nem mondhatunk el róla. Az utca Bramente kezétől származó palotájának sarokpillérei az egyik ház falába beágyazva láthatók. A palota törvényszéknek épült. Ezek a sarokpillérek úgy néznek ki, mintha hosszú párnák vagy kerevetek lennének, ezért a nép csak így mondja: „a Via Giulia kerevetei":

Anélkül, hogy felhívnák rá a figyelmet, egyszer csak az egyik kis utcában, közel a Panteonhoz, elénk bukkan egy hatalmas márványláb. Az utcát természetesen Márványláb utcának hívják. Óriási, régi márványszoborhoz tartozott, de hogy mikor és miért tették oda, rejtély. Furcsa vélet-

találta el, am
nek nyoma m
esemény miatt
cának hívják.
A Via del
lom. Az itt lát
Krisztust ropp
vész, hátborzo
szobrász megö
igazi haláltusá
formálhasson.
Van Róm
keresztül külö
rosra. Ez a ku
ának főkapuj
ján kitekintün
ma legimpozán

TI

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 33[illegible]748, 110-726

Dallos Jenő, karikaturista

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 FEB 24

1021

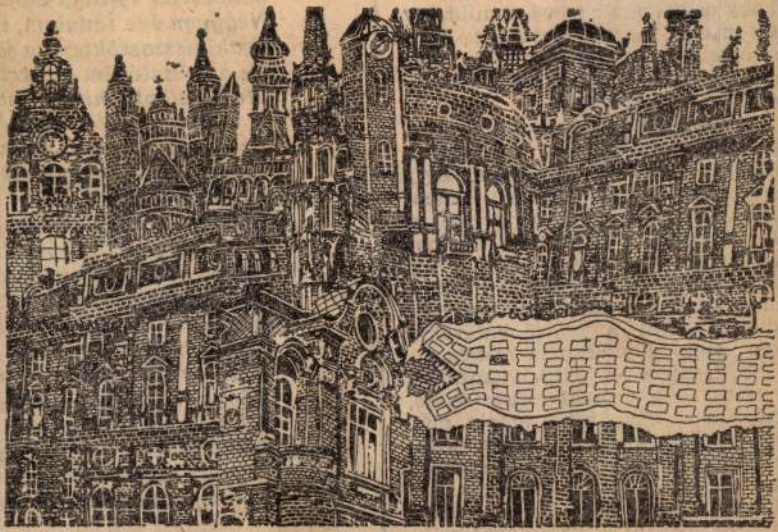

Dallos Jenő: Szanálás

zottan kirajzolódó
lat", kiegészítésképp
hány összefoglaló es
és interjú, amely
elméleti-esztétikai,
sorpolitikai, illetve
ciológiai kérdéseket.

A munkahipotézis
figyelmes olvasó elé
különféle színházi törekvések egységes képe rajzolódik ki, hanem ezzel együtt a kritikusi portré is. Azé a *színházi emberé* — nem nevezhetem sem filosznak, sem újságírónak —, aki egységes követelményrendszert állít a színház elé, s ezen belül a szélső határokig gyakorolja a tolerancia nemes elvét. Mészáros — kritikái tanúsága szerint — a drámai műre épülő, realista színház híve, amely műnemi sajátosságainak megfelelően, a képi megjelenítés gazdag eszközárával a társadalom lényeges kérdéseihez szól hozzá. Ez az eszménye, de nem ez a kizárólagos mércéje. Elfogadja az iparosmunkát (ha nem sérti az ízlést), a kommerszet (ha szakmailag megáll a

Tökéletesen érzékelte a
És baki nélkül játszották
Az isten-hozzád-színdarc
A Lövölde téri fák ránk
Hallgassunk még a hírrő
Hogy Neki nem sikerült
Géppisztolya kattog, és
Portyáznak az utcákon.
Fölösleges buzgalom, Ba
Ahol a jaj-de-szőke lány
A Boldog Új Évek csalód
Azóta tudom, a temetőbe
A gyász ásítozik, és újab
És még elhittem, csak az

Add

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1983 SEP 0 21

ÉLET ÉS IRODALOM

Dallos Jenő, karikaturista

1021

Dallos Jenő: Látásmód

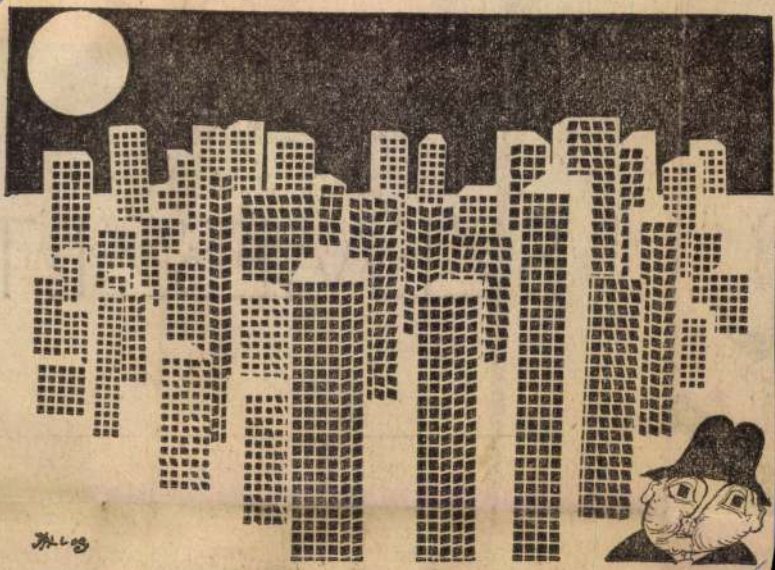

DEÁK MŐR:

SZEMÉSZET

Az öregember türelmesen üldögélt a váróteremben. Talán nem is volt öreg, csak félszegsége tette azzá. Ar-

Dallos Jenő

Élet és Irodalom, Bp. 1979.

Dallos Jenő: Vonalak játéka

dec. 22. XXIII. évf. 51-52. sz.

~~mennybe menendő hajó~~ 22. lap.

~~Rajtad glóriás petróleum-lámpám~~

~~mennybe menendő hajó~~

beálkonyul, de el nem múlik
ünnepeink arca,
fehér macskánk, fekete macskánk
púpozott háttal csillagokat fal
s világolsz a Marsot leigázva
mennybe menendő hajó
Rajtad a termékeny űri fúvásban
pogány nádas hömpölygése. zászlós
tábor,
ahonnan a nemzetek növekednek
áramlani a néptelen csillagvilágra,
reá, reá,
reá a csókkal és a csalogánnyal,
ezüst hidak bűvöletével, szívközi
utakkal,
mindennel amiben hittünk, amiért
elégtünk,
amiért megszületni vágyunk örökkön
örökké, reá —
De én, kapitány, csak a végső
vadlúd-pár körözését pezénylem,
gyönyörűen menekülnek
dübörgésből a bábitás csöndbe
s végső fészküket meglelik
rajtad, ég felé buká szerelmünk
a becsukódó kezekiránt, szerelem,
te Poltavám s Pantheonom,
mennybe menendő hajó!
Örök udvarodban azon éjjel
feljő a régi terebély szederfa.
Fehér gyöngyei láttán szalutálok,
lombjába örökítem lámpásomat —

Fekete a kocsma, de tüzes.
Itt csak a férfiak táncolnak.
Búcsúztat a múló idő.
Indulok holnap.
Nézem a haverokat,
homlokukon gyertyát hordanak,
tapintom zubbonyos vállukat,
hát íme, holtak!
Ki vagyok én,
búcsúzó, vagy épp jövevény?
Vagy ők a jövevények, egy-éjre leszálló
sorkapitányok?
Hajójuk kinn reng az űrben,
csillag-derűtlen
arc-díszes árnyak,
lebocsátva a fehér csónak,
keresztve a hágcsó,
hólonganak a tenger sötétben.

R SÁNDOR ELBESZÉLÉSE:

CELOFÁNVIRÁGO

gen volt az üzemnek olyan hűséges és szorgalmas dolgo-
mint az öreg Orbán. A főnök mondta is, hogy régen volt
m ilyen hűséges és szorgalmas dolgozóm, mint maga. Az
szerényen mosolygott, lecsapta az olajat a kezéről, majd
örölte egy rongyba, de a kézfogás most is elmaradt, így
feleslegessé vált kezével végigsimított kopasz fején, hát
kszek, inyekszek, mondta, és ment dolgára. Na, ezen
vehet valamit a boltban, szólt oda neki Bodnár, a so-
lakatos, csak meg ne ártson. Nevettek. Bodnár kezében
ott a hántológép, a satuasztal végén két hosszú hajú fiú
festékfoltos vaslemezt egyengetett unott arccal. Orbán
itotta az ajtó mindkét szárnyát és kitolta a nehéz, ke-
jokkal, zsírokkal megrakott kézikocsit. Ha a minisztér-
ból keresnének, szólt vissza Bodnárnak, elmentem gé-
enni. Addig üljenek le oda a gázolaj mellé.

ht sütött a nap, de még hűvös volt a reggel, a raktár
egy autóról ládákat emelt le a villástargonca, Orbán el-
skedett mellette, felemelt kézzel üdvözölve a targonca-
őt. A levegőben savgőz terjengett, tompa dübörgés hal-
ott a kompresszorház felől. Arrébb, a szennyvízderítő
tt egy harminc év körüli nő állt ünneplő sötétkék szok-
an, fehér blúzban, lábán fekete cipő, fehér zokni. Na
jánykám, mondta neki Orbán, mikor odaért. A lány
lépett. Nem volt valami baj? Nem szólt hozzád valaki?
rebegte a lány és hóna alá szorítva fehér műanyag
ját, igyekezett az apjával lépést tartani. Na, mondta Or-
Akkor jó. Akkor most jössz velem, megnézed a nyárat.
ánnak az volt a dolga, hogy járta a kocsijával a mű-
ket az egész gyár területén, és a gépeket kente, zsírozta,
ta. Kevesen bírták ezt a munkát az öreg mellett, né-
hónap, egy-két év múltán mindenki megszökött. Ki a
nem bírta, ki az alacsony órabért, mások kiütést kap-
olajtól. Az öreg Orbán már hetedik éve csinálja zok-
kiütések nélkül, legtöbbször egyedül. Jó szakma ez,
mondogatni a szobatársának a szállón. Te nem is sej-
Nyula. Szabad az ember egész nap. És akkor még az is
ogy nem menyen a bogár az emberre. Orbán nem tud-
nondani a gy-betűt, mert a háborúban puskatussal orr-
ták, és valami összetört benne. Nem menyen, folytatta,
ha menyen, elpusztul. Nyermekkorunkban kiszalad-
az útra, ha elment eny autó, úny szerettük a szagát.
re itt mellettem, ne ugrálj semerre, mert elüt valami,
tor úr, kiáltott Dezső, mi a roppa
nagy mérleg mellett egy fakó, negy
gatott, Nyula, szólt neki Orbán, ny
társam, mondta a lánynak, csak eny
la zavartan mosolyogva, nyitva felej
lábszárig érő nadrágjában, jónapot
Gyula vagyok. A jánykám, Jolánka,
ismételte meg Gyula, és sokáig tart
A bal szempillája fehér volt. A fel
től arcát vad szépség öntötte el, szer
van, mondta Orbán, nyerekek, szó
kezzél majd hazafele, Nyula. Orbán
nisztériumból keresnének, a vécébe
radj itt addig. Hozzatok egy széke
Gyula lelkesedve, és megtörölte az
tán eltűnt valahol a vasak között. H
Dezső, a lány nem felelt. A fekete
lecsúszott az asztalról. Aki innen e
tozni, mondta, mi, Dezső? Bizony,
lány csak azt érezte, hogy két kéz h
ja a mellét, lihegést érzett a nyak
lak, hallotta egy száj meleg leheletét
évek múlva is visszhangzott fülébe
ajtó előtt egy megrakott teherautó
dudálással.

Én inkább hazamennék, mondta
nak, még mindig erős szívdobogásá
meg, mi történt a raktárban. A szenn
az ülepítő medence mellett, egy desz
mint egy béka. Orbán nem felelt, a
kék homokjában turkált egy drótdar
mondta később. Nyula eny rendes
iszik, nem csavarog, csak üldögél ott
ilyen ember! Megszoknád, hidd el!
a szállón, aztán majd lesz valahony
te is kapnál valamennyit, nem azt n
de mi lesz veled ott, a tanyán, jánykám
nyunk, elhalunk, te meg ottmarad
vany? Huszonkilenc, felelte a lány
vörös volt. A vézna kis nyárfát nézt
ballonok, rozsdás vashordók kusza h
dom én azt, hogy menj hozzá, hát m

Dallos Jenő, grafikus

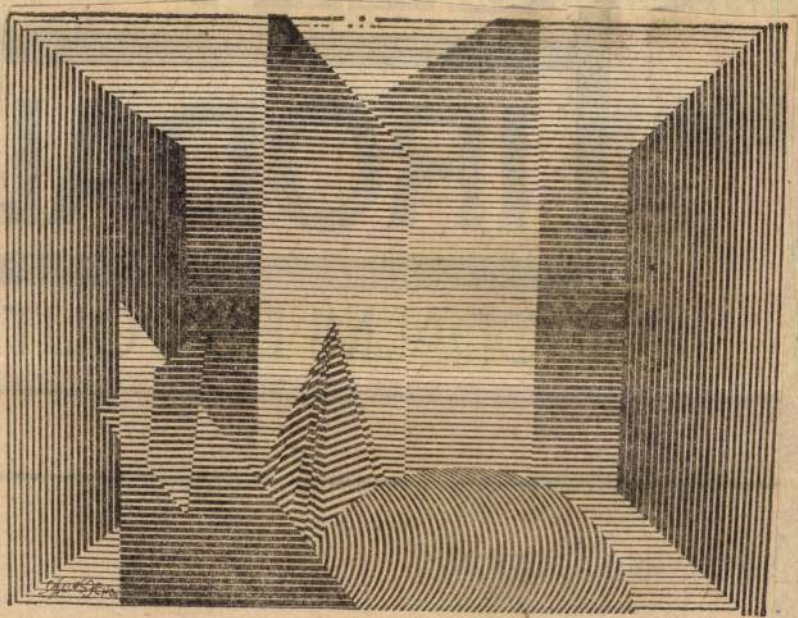

Dallos Jenő: Léniák

Dallos

Élet

2

XXX/21

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő rajza

5-
XXX/26

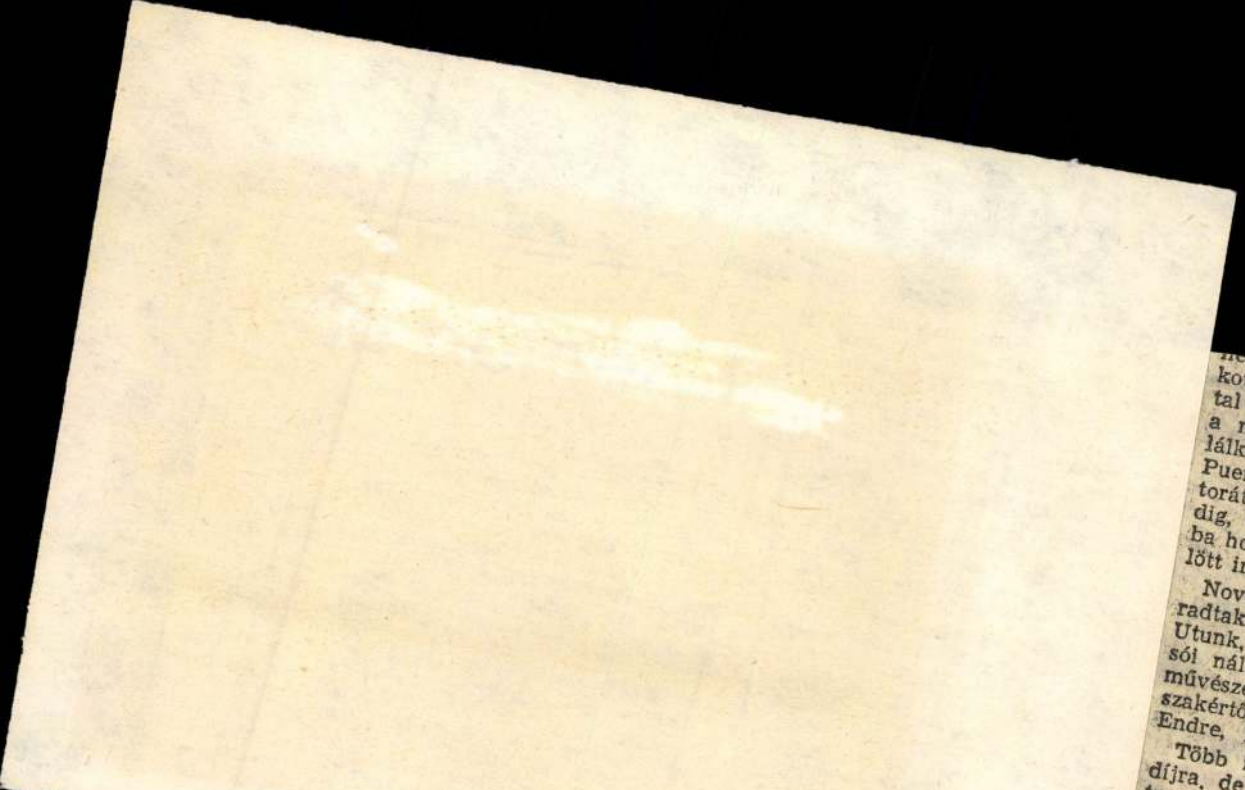

kotott kép azonban új színfoltal gazdagodott. E sorok írója a nyolcvanas évek elején találkozott a Mesterrel, aki a Puerto Rico-i egyetem díszdoktorátusát vette át, és mint mindig, ezúttal is alaposan zavarba hozta az őt faggató bennszülött irodalmárokat.

Novellák, versek, esszék maradtak utána. A Nagyvilág, az Utunk, egy-két antológia olvasói nálunk is ízelítőt kaptak művészetéből. Egyik legkiválóbb szakértője is magyar: Karátson Endre, Lille-i egyetemi tanár.

Több ízben nevezték Nobel-díjra, de végül is egy Cervantes-díjjal és csaknem félszáz díszdoktorátussal kellett beérnie.

Az idő meg fogja mutatni, ki volt: zseniális szemfényvesztő-e, vagy a század egyik legjelentősebb írója. Esetleg mind a kettő. Annyi máris bizonyos: Borges nélkül más, szegényebb lenne a világirodalom.

Ferdinandy György

Utószavában Karpáti Pál kiemeli, hogy a Csongor és Tünde, Franz Führmann ihletett, szuggesztív fordításával bekerült a világirodalom áramába is.

(hajnal)

---

hetett. Ma kezdjük csak gyanítani, hogy arisztokratizmusa nem volt más talán, mint az amerikai demokrácia elutasítá-

Dallos Jenő, grafikus

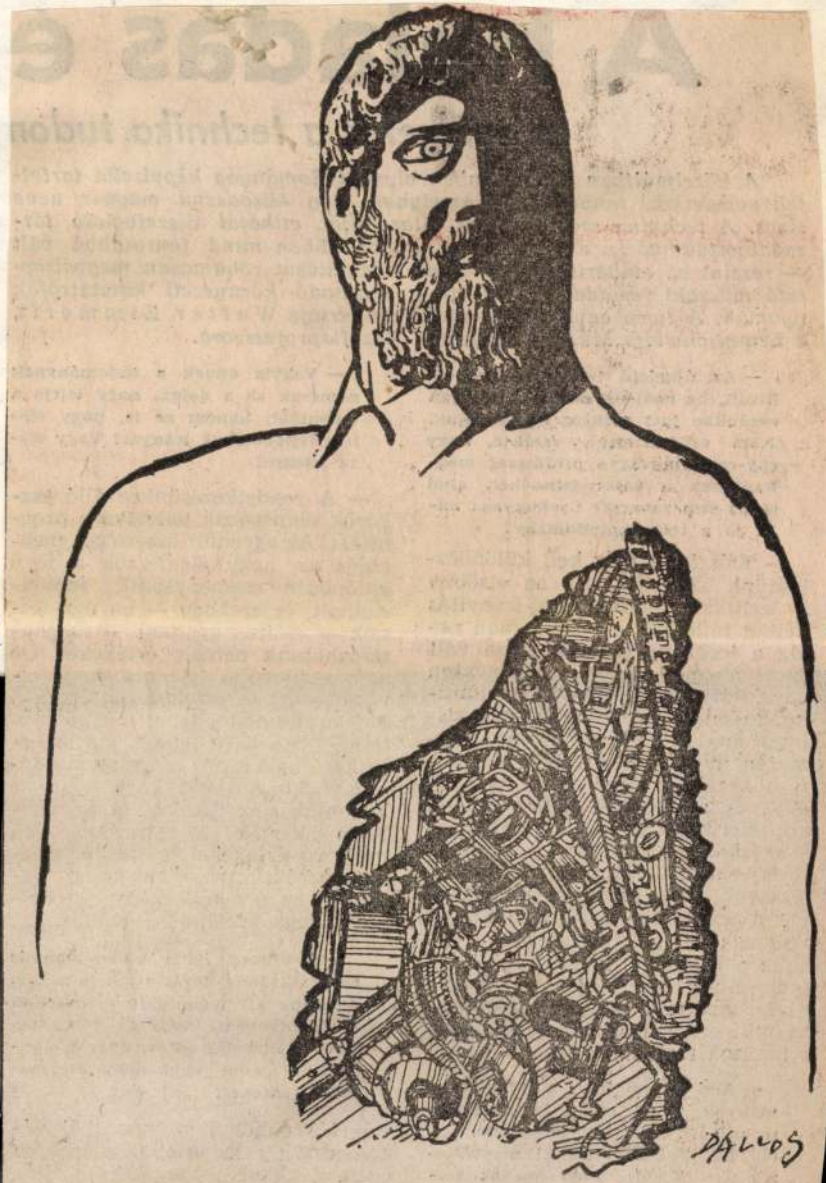

Dallos Jenő: Gépkorszak

azzal a céllal, hogy hatékonysága növekedjék és alkalmazása összekapcsolódjék a természettudományos eredményekkel. Ez a folyamat a múlt század végén, az iparosodás lezárulása után kezdődött, és máig tart. Habár ma — abban a korszakváltásban, amelyet a szocialista országokban tudományos-technikai forradalomként emlegetnek — e folyamat minőségileg új szakaszba lépett. Ezelőtt is volt sok mérnök, aki beleütközött abba a kérdésbe, hogy miféle társadalmi hatásai lehetnek egy-egy új technológia bevezetésének. Mára mindenképpen szükségessé vált e hatások társadalmi vizsgálata.

— Ami engem illet, a technikatudományok közül eddig leginkább a technikafilozófiáról hallottam. A mostani korszakváltással megváltozik-e a filozófia ezen ágának szerepe és tematikája?

— Itt is történeti különbséget [illegible]

nem a filozófia feladata, hogy elvégezze ezt az értékmeghatározást. A filozófia akkor lehet megint erőteljesebben leíró jellegű, ha az értékkel foglalkozó társadalomtudományi kutatásokat közvetlenül is bevonják a reflexióba. Majd pontosan leírják a társadalomban meglevő értékeket, és aztán meghatározzák, miképpen kapcsolódhat ez az értékállomány a lehetséges vagy kívánatos jövőhöz.

— Csakhogy jelen pillanatban is az értékváltás korát éljük, nem kis részben a technikai forradalom eredményeként. Nem az volna inkább a filozófia dolga, hogy helyreállítson egynémely megrendült értékeket?

— Ha ebből a szempontból végigtekintünk az utóbbi százötven éven, akkor megálalpíthatjuk, hogy ez idő alatt a tudományos-technikai haladás maga is az érték rangjára emelkedett. A legutóbbi

Dallos Jenő, karikaturista

Párizsi diákok magyar programja

Huszonhétezer diák jár a Párizs peremén található Nanterre egyetemére. 1986 március elején a falakon, mint mindenütt, rengeteg plakát, hiszen zajlik a választási kampány. De a pártok, csoportok hirdetményei között, kiemelkedő helyen, meglepő feliratokra bukkanunk: „Magyar Hetek", „Bartók—Kodály-koncert", „Magyar könyvkiállítás", „11 magyar film", „Hommage à István Szabó", „A magyar gazdaságról" stb.

Újszerű akcióval próbálkozott a Párizsi Magyar Intézet: két héten át magyar kulturális programmal „szállta meg" ezt a nagy egyetemet. Elek Judit filmrendező kezdeményezésére jött létre a kapcsolat.

A programok többsége a déli órákban zajlott, hiszen ilyenkor a szent ebédidő országában egyetemi órákat sem lehet tartani. Jó volt nézni, ahogy diákok szendvicsekkel és joghurtokkal felfegyverkezve csapatostul vonultak a nagy előadóterem felé a magyar programra.

Catherine de Preissac hárfaművész és Gabriel Sauvaire klarinétos modern magyar zeneművekből összeállított koncertjével kezdődött, majd az Ars Fidelis, zenepedagógusokból verbuválódott szimfonikus zenekar adott Liszt—Bartók-hangversenyt — és a legnagyobb siker: Fellegi Ádám két zongorakoncertje. Roger Richard, a kiváló műfordító a magyar irodalmi romantikáról tartott előadást. Majd a filmek. Jancsó: *Szegénylegények;* Makk: *Egymásra nézve;* Rózsa: *Vasárnapi szülők;* Elek Judit: *Mária nap;* Lugossy: *Köszönöm, megvagyok; Szirmok, virágok, koszorúk;* Gyarmathy Lívia: *Együttélés; Egy kicsit én, egy kicsit te;* Szabó: *Bizalom; Redl ezredes.* A legnagyobb érdeklődés az utóbbi vetítését kísérte, pedig november végétől három hónapig a premiermozik műsorán is szerepelt. Nagy hatással volt a közönségre Elek Judit filmje is, valósággal záporoztak a kérdések a rendezőnő felé. A *Vasárnapi szülők* vetítését az ifjúsági bűnözésről és megelőzéséről folytatott vita követte, amelyen két francia gyermekbíró, valamint Szabó András magyar jogászprofesszor vett részt.

A magyar gazdaságról szóló vitában Biró Gerd, kereskedelmi kamaránk főosztályvezetője ismertette gazdaságpolitikánkat.

Irodalmi kerekasztal mellett sikerült összegyűjteni a magyar irodalom legfontosabb francia fordítóit: Jean-Luc Moreau-t, Georges Kassalt, Roger Richard-t, Véronique Charaire-t — a magyar írókat Somlyó György és Timár György képviselte. (Timárnak egyébként egy héttel később a Magyar Intézetben adták át a nem francia szerző által írt legjobb francia verseskötetért járó Claude Sernet-díjat!) A legfontosabb a végeredmény: a *Sud* című fontos irodalmi folyóirat 1987-re a magyar irodalomnak szentelt különszámot jelentet meg.

És még nem beszéltünk a nagyszerű karikatúrakiállításról: Dallos Jenő, Hegedüs István, Kaján Tibor, Sajdik Ferenc, Tettamanti Béla alkotásai revelációszámba mentek.

A nanterre-i napok befejeztével Tours városában kezdődött magyar kulturális hét.

PATAKI PÁL

Pataki

Ü. i Jü.

26

XXIII/17

kritika

„világa” — Sárváron

delme. Szakadatlan harca az át nem gondolt urbanizáció, az uniformizált egyhangúság, a régi értékeket mellőző és irtó szürke sablon ellen már-már gonoszkodó szatíra formáját ölti.

Baj-e ez? Amikor a csupaszív Móra Ferenc is úgy vélte, hogy a karikatúra annál jobb, minél gonoszabb!

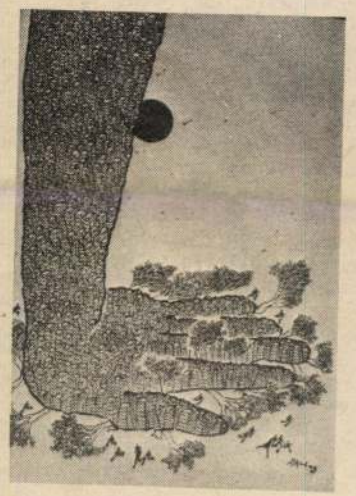

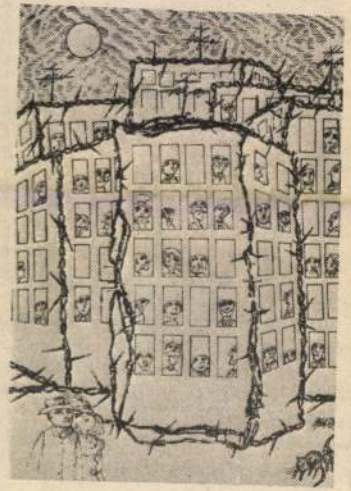

Dallos Jenő kompozícióiból általában hiányzik a kedélyeskedő idill, a naiv l'art pour l'art viccelődés. Az ő mókája mindig kritika. Képei: ötven százalék grafika, ötven százalék filozófia. Példa. Papírrepülőgép tűnik elő a háztetők fölött. Láttán az utcán tolongó emberek között kitör a pánik. Mindenki hanyatt-homlok menekül... Micsoda találó pillanatrögzítése napjaink pszichózisának! Egy másik változaton a papírrepülőt pillangó helyettesíti. S a rémült fejekben máris asszociál a — bomba képzete. Íme, lemeztelenítve a szorongás kora, amelyben élünk. Abszurdum. De hát a karikatúra erre hivatott. Az abszurdumig felfokozni a mondanivalót, hogy aztán annál hatásosabban bukkanjon ki a mögötte rejlő valóság.

Dallos Jenő rajzaihoz általában nincs szöveg, magyarázat. Csak a címük van. Jószerivel még ez is felesleges. Ezek a képek így is többet mondanak sok oldalnyi szövegnél. Vizuálisan hatnak, rögződnek belénk. Éppen tudatosítják az ellentmondásokat, a bajokat és késztetnek — reméljük — közös cselekvésre. Ez a szuggesztivitás ennek a művészeti ágnak minden mástól különböző hallatlan ereje.

Még egyetlen hozzáfűznivaló Dallos Jenő képeihez. A forma, a megjelenítés kapcsán. Mely sajátságosan egyedi és újszerű módon szolgálja a mondanivalót. Alighanem a mai magyar karikatúrában, senki nem

tud olyan hatásosan hátteret alkotni, „környezetet teremteni”, mint ő.

★

Dallos Jenő kiállítása március 9-én nyílt a sárvári Nádasdy várban, folytatva annak a célkitűzésnek a megvalósítását, amelyet az itteni művelődési központ évekkel ezelőtt hosszú távra magára vállalt. Bemutatni, szemközelbe, érinthető távolságba hozni a karikatúra legjobb hazai művelőinek alkotásait.

Lakatos Ferenc
Fotó: **B. S.**

akozva jobb sorsára.
rt ösztönözzük az újító-
, az importkiváló megol-
okat — azaz alkatrésze-
gyártunk, helyettesí-
k. Ez már egy fontos és
krét vállalás. Újítás ese-
en személyre szóló. Az
nlásokat egyébként a
dasági vezetőkkel együtt
gozzuk ki, s terjesztjük
rigádok elé.

– Még valamit az újítók-
— veszi át a szót Takács
zló. — Ők nagyon fonto-
a termelésben, így azt
zem méltányos: teljesít-
nyüket mind egyéni,
d brigádvállalásként „el-
moljuk" — ez is ösztö-
. Egyébként az újítóknak
zönhető, hogy a Jármű-
kialakult egy húzós él-
pat. Az újítások révén
nte kilenc és fél millió
intot takarít meg az
m...

– Véleményük szerint
yen javítanivaló akad a
nkaversenyen?

– A vezetőknek kötelesü-
ük a brigádmozgalom és
munkaverseny segítése.
ezt leírták, de bizony
szor nincs így... A ve-
őket is ösztönözni kellene
segítésre — elvégre ők
emtik meg a munkavég-
feltételeit. Jutalommal,
gy ha erre szolgál rá, le-
nással. Mindenképpen

erősek, a munkaversenymozgalom élénk, eredményes. Erről így beszélt az üzem igazgatója, **Baranyai László:**

— Csak azt tudom mondani; óriási eredmény, hogy a ránk bízott vasúti járműveket időben meg tudjuk javítani, alkatrészhiány miatt egy sem áll... Így a szállítási feladatoknak is eleget tudunk tenni, elősegítve a MÁV tervének megvalósítását. Brigádmozgalom és munkaverseny nélkül sokkal szerényebb eredményekről számolhatnánk be... Mindkettő nélkülözhetetlen számunkra. S ami különösen fontos: a vasút szállítási feladatai hullámzóak. Tavasszal kevesebb, ősszel több a munka. Így nekünk gyakran kell tervet módosítani, változtani. Ez elképzelhetetlen lenne a rugalmas vállalások, áldozatkész brigádok nélkül.

Válság? Megtorpanás? Folyamatosság? Bizonyára még sok szó esik a mozgalomról, a jövőről. A Járműjavító Üzemben — úgy tűnik — ez „nem gond". A sok évvel ezelőtt kiépített alap tartósnak bizonyult, nem tört meg a munkaverseny lendülete.

Kozma Gábor

Fotó: **Benkő Sándor**

városban. Ahonnan
ra temetőben pihe
mára Katika, a ke
emberség kapcsa –

Áldassék Kató
züket nyújtják felé

HARMINCHÉT
január elsején a
akiknek nyugdíja n
tot. A szakszervezet[illegible] megyét vezető titkára is el-
sősorban rájuk tereli a figyelmet, róluk beszél. Rá-
juk koncentrál a szakszervezetek mellett működő tár-
sadalombiztosítási tanács is, amelyet a múlt évtől ki-
vételes nyugdíjemelési jogkörrel ruháztak föl. Ta-
valy a rendelkezésükre álló négy hónap alatt 136 kis-
nyugdíjas életviszonyait javították, máig újabb 103
ügyet készítettek elő, végső aláírásra. De hát.., har-
minchétezret szeretnének. Kevésből — sokat. Szinte
a lehetetlennel birkózik jót akaró emberek sokasá-
ga. De a lehetőség: kétezer-negyvenegy szombathelyi
kisnyugdíjasnak 8700 forinttal „növelhetik" az idén
a pénzét, ami önmagában senki életviszonyait nem
változtatja. De mert bővült a házi gondozó hálózat,
és hogy a kommunista szombatok bevételéből egyre
többet áldozhatnak az öregekre, azt megyeszerte ked-
ves szóval illetik a nyugdíjasok.

VAN, AHOL EGY AJTÓNYITÁS, egy jó szó is elég. Máshol csupán a segély hoz némi vigaszt. Erre évente általában két és fél millió forint jut a megyében. Ezek a kézzel fogható tételek. A gondozó Katókák, jó szomszédok, lelkiismeretes ügyintézők, meg az elhagyott portákon fát aprító kisdiákok, tetőt erősítő brigádok törődését ugyan hogy számolhatnánk össze.

De még így is sok — mert soha ki nem egyenlíthető — a tartozásunk.

S mert oly reménytelennek látszik, némely gyermekek nem is érzik szükségesnek elkezdeni a törlesztést...

Tarabó Zoltán

Mókája:

1021

Dallos Jenő

A képzeletbeli óra érzékletesen mutatja az időt. Már csak 15 perc van hátra a hatvanból. Már csak az utolsó negyedóra. Aztán végleg eláraszt és betölt mindent a sivár kőrengeteg. Vigyázz, ember! Még van egy kis időd a gondolkodásra. És a cselekvésre.

A tirannus óriás irdatlan tenyere egyre terpeszkedik. Kidőlt fák és apró, bogárnyi, menekülő emberek között tör előre a panel-lávafolyam.

És tessék, itt van közelről ez a folyamat. A beton- és kővilág. Az ember maga teremtette új környezete, képzeletbeli (ám kifejező), szögesdrótokkal körülkerített bezártsága. Ez már nem vízió, ez már a nyomasztó valóság kegyetlen, absztrahált láttatása. Lehetséges-e nyersebben-kifejezőbben ábrázolni ezt az elidegenedett világot?

★

A jó karikatúrista — tartja egy elmés mondás — olyan, mint a jóisten. Világot teremt. Dallos Jenő világát (paradox módon, de szimpatikusan) a jelenlegi, bennünket körülvevő világ megjobbításának szándéka tölti ki. Művészetén — melyet immáron másfél évtizede követhetünk nyomon — meghatározó vezérfonalként vonul végig a szándék: a megszokott és igazán emberi létfeltételek megóvása, vé-

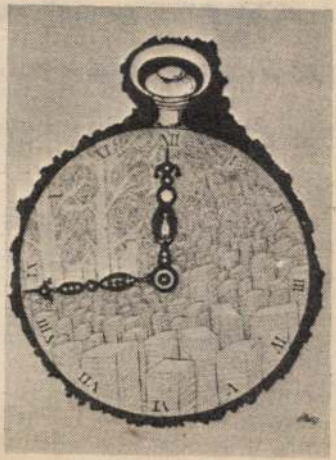

írják. A törvénytervezet ugyanis most a parlament jogi bizottsága elé kerül, ahol a kormány többségben van. Az eredetileg 1977 óta kormányzó Likud-koalíció [illegible] Izraeli Kommunista Párt is. A 120 tagú gyűlésben a kormány ellen szavazott két volt kabinetminiszter, és nem volt jelen a szavazáson Menahem Begin volt kormányfő. Csütör-

Az ÉVM és Vas megye vezető

Felülvizsgálják a la

Vas megye építési helyzetét, meg a múlt évi együttműködés tapasztalatait tekintették át tegnap Szombathelyen az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium, valamint megyénk vezetői. A tárgyaló csoportokat **Jantner Antal** miniszterhelyettes és **dr. Bors Zoltán** megyei tanácselnök vezették.

A megye kivitelező építőiparának minden szektorában csökkent a termelés, tovább nőtt viszont az általuk végzett fenntartási jellegű munkák aránya. A múlt év végén gazdálkodási problémák miatt ráadásul megszűnt egy építőipari szövetkezet — a vasvári —, dolgozóit és eszközeit a helyi költségvetési üzem vette át. Az építők még mindig válogathatnak azért a munkákban. Ettől is van, hogy a versenytárgyalásoknak még inkább árfelhajtó szerepük van, mintsem ármérséklő.

Az ÉVM és a megye vezetői a megbeszélésen generális kérdésekre koncentráltak, ezek sorában főleg az építőanyagellátás javításának lehetőségeire. Vas megye — ahol az országos átlagnál kevesebb az állami építkezés! — a magánépítkezések terén kiemelkedőt produkált, ezért is nagyobb itt az anyagigény, mint más területeken. Hiába a növekedést tanúsító emelkedő „jó" számok, ez nem vigasztalja a téglára, cserépre, gerendára stb. várakozó építkezőket. A miniszterhelyettes az idei évre sok jót nem ígérhetett, az áremelés ellenére sem várható 1984-ben az építőanyag kínálat lényeges változása.

Vas megye felülvizsgálja a tervezett lakótelepek be-

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Dallos Jenő
DÉL-MAGYARORSZÁG
1984 FEB 4
1021

Dallos Jenő rajzai

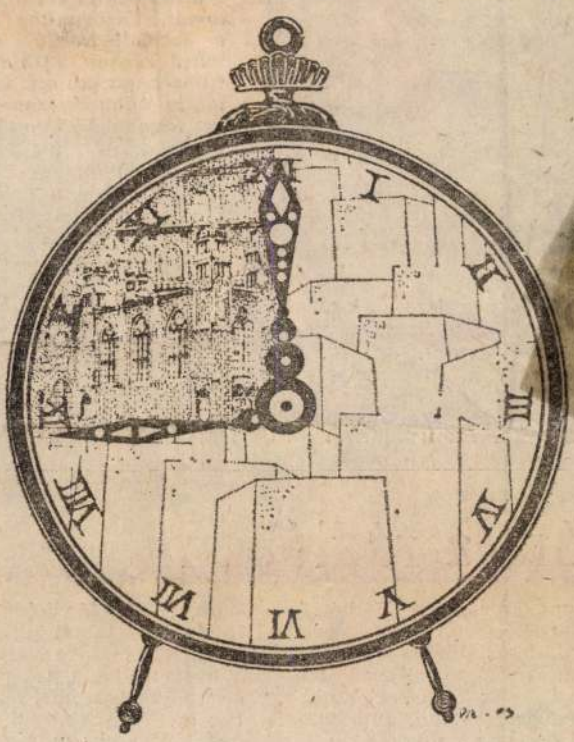

AZ ÉPÍTÉSZET FEJLŐDÉSE

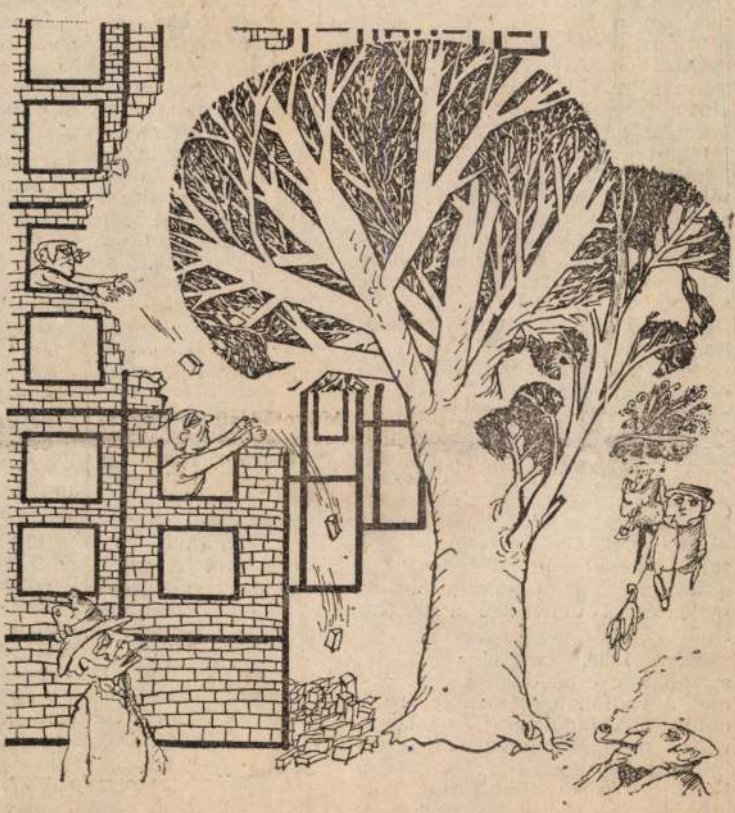

TERMÉSZETVÉDELEM

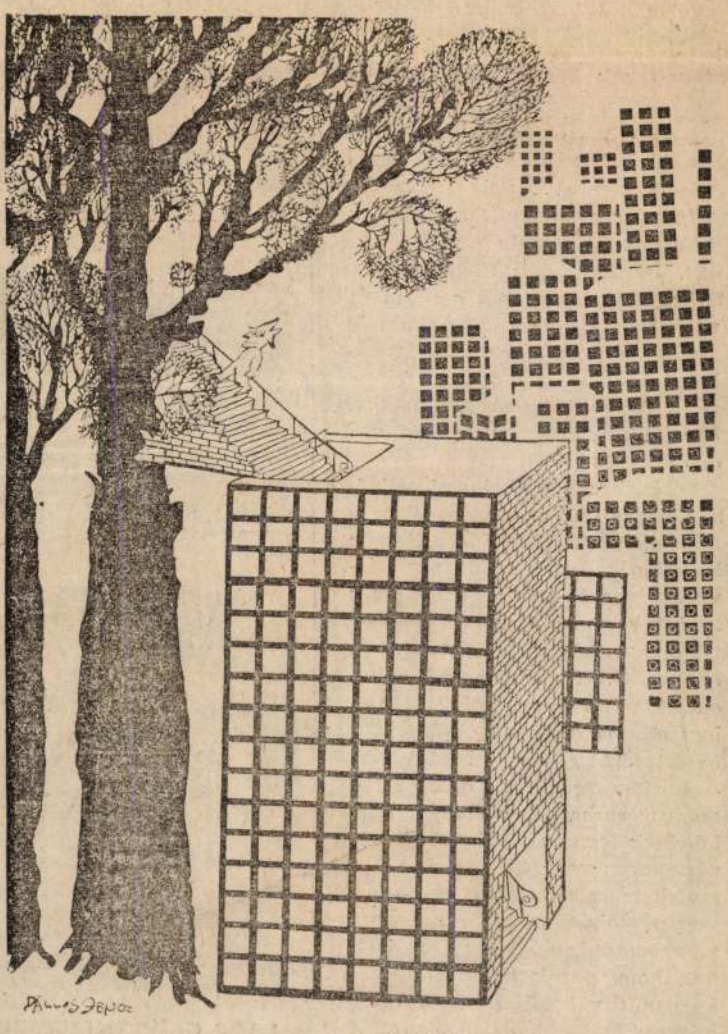

KI A ZÖLDBE

Ötven éve lesz február 8-án, hogy Szeged nagy polihisztora, az író, újságíró, régész, múzeum- és könyvtárigazgató, Móra Ferenc meghalt. A kiskunfélegyházi foltozószűcs, Móra Márton és a Somogyi-Könyvtár és Mú- múzeum őre, majd Tömörkény halálát követően igazgató. Gyakran jelentek meg cikkei, tárcái a Délmagyarországban, Világ című lapban, majd a Magyar Hírlapban. Szeged környékén és az Alföld távolabbi tájain is őskori települések kutat, gazdag leletanyaggal gyarapítja a szegedi múzeum régészeti gyűjteményét.

Mindezek ellenére mégis XX. századi prózairodalmunk kiemelkedő alakjaként tartj

Móra a rádióban

A magyar rádió — Rádió Budapest néven — a kísérleti adások után, 1925. december 1-én kezdte meg rendes adásait. Móra szűk két évvel később, 1927. augusztus 27-én, szombaton, a Magyar Hírlap délutánján ült először a Rákóczi úti stúdió mikrofonja elé. A 17 órakor kezdődő adásban a lép két kitűnősége, Móra és Zsolt Béla olvasott föl munkáiból. A *Magyar Hírlap* másnapi rövid beszámolója szerint a szegedi író „két kedves karcolatában". Zsolt Béla novelláiában és versében gyönyörködhettek a 45 perces adás hallgatói. (Sajnos, a *Rádióélet* az egyik szegedi könyvtárban sincs meg, és az átnézett lapokban sem bukkantam a Móra-tárcák címére.)

A vidéki városok kulturális szövetsége 1930 februárjában Békéscsabán tartotta kétnapos kongresszusát. A rádió közvetítette a 23-i, vasárnap esti ünnepi záróhangversenyt. Az előadóművészek között szerepelt Höchtl Margit, a későbbi szegedi zongoraművész, majd — a *Magyar Hírlap* keddi beszámolója szerint — Móra aratott nagy sikert szellemes és vidám ötletekben gazdag előadásával. Címe *Nem nagyon tudós dolgok* volt. A lap szerint a közönség nagy szeretettel és melegséggel ünnepelte a szegedi írót.

Móra 1930. március 22-én, szombaton este olvasott föl ismét a rádióban. *Megint ásatunk* címmel. A *Magyar Hírlap* ismeretlen munkatársa az adás előtt interjút készített vele: *Az utolsó három évben több mint száz előadást tartottam: hozzá vagyok tehát szokva a nagyközönséghez és a szabad előadáshoz. Szinte elképzelhetetlen most előttem, hogy nem nézhetek majd az emberek szemébe, nem érezhetem szavaimnak közvetlen hatását, s nagy, vak üresség be kell szólnom... amely nem rezonál majd semmire, amit mondok... Legutóbb Békéscsabán, a város kongresszusán... más volt a helyzet, s nemigen törődtem a mikrofonnal, amely mellettem állt. De itt: nincs tömeg, nincs lelkes hallgatóság, csak a néma és titokzatos kis apparátus, amely szótlan, és nem érez, nem mosolyog, hanem egykedvűen, szigorúan néz majd szembe. Mondom, bevallom őszintén, zavarban vagyok...*

Fél hétkor kigyulladt a piros égő, a legendás hírű bemondó, Scherz Ede jelentette, hogy Móra Ferenc következik. Ismét a *Magyar Hírlap* másnapi számából idézek: *... belekezd Móra az előadásba, néhány perc alatt elmúlik a lámpaláza. Kedves közvetlenséggel beszél, a hangja lágy és meleg: mintha otthon vagy kedélyes baráti társaságban anekdotázna. Ásatási történeteiből olvas fel a magyar paraszt és a magyar föld lelkének legnagyobb ismerője derűs, napsugaras történeteket. A szobában csönd van, a mikrofon, amely mohón nyeli a szavakat, néma marad, de szinte érezni lehet, hogy a sok tízezer hallgató hogyan derül fel, mosolyodik el a zamatos történeteken...* A *10 éves a magyar rádió* című album (1935) fényképet közölt fölolvasóasztalnál ülő, az előadása megkezdésére váró Mórár Valószínű, hogy a képet a Rádiélet egyik márciusi számából vették át.

A *Délmagyarország* 1931. április 26-i száma arról tudósít, hogy Móra levelet kapott Stefa Kleintől, az ismert münchei írótól és műfordítótól, aki akkriban fordította németre a szegedi író *Hol volt, hol nem volt* című mesekötetét. Klein közölt hogy a németre ültetett Móra meséket több külföldi rádió közük a breslaui és a frankfurti — elfogadta előadásra. lap május 20-i száma már erről adott hírt *Móra Ferenc meséi német rádióban* címmel: *A frankfurti rádióban ma délután 3 óra 20 perckor a Jugendstunde keretében Móra Ferenc meséiből fognak felolvasni... A németországi gyermekek élvezni fogják Móra bácsi aranyos meséit, s mi értesültünk, élvezni fogják több más német rádióban is, csak a magyar gyermekek nem hallhatják, mert a budapesti stúdió, úgy látszik, a német rádióból fog értesülni arról, hogy van a magyar gyerekeknek Móra bácsijuk.* A értesülés pontos volt, amint ezt a lap augusztus 30-i számában megjelent kis hír tanúsítja: *kölni rádió augusztus 31-én Móra Ferenc három meséjét fogja közvetíteni Stefan I. Klein fordításában. A meséket Max Koniuki neves kölni színész fogja felolvasni.*

A *Délmagyarország* 1933. április 16-i, vasárnapi számában közölt rádióműsor szerint azon a napon sugároztá Móra *András tisztelendő és a asszonyok* című tárcáját. Szinte érthetetlen, hogy a műsorról nem számolt be a Mórát leginkább támogató két lap, a *Magyar Hírlap* és a *Délmagyarország*. Így azután — a *Rádióélet* hiányában — joggal föltételezhettem, hogy a Móra-írást egy színész olvas

PAPP GYÖRGY METSZETE

Dallos Jenő, grafikus

Dallos Jenő rajza

Dallos

Élet

9.

(IX/6

rű gyökér ver majd
cat szivembe!

rádióznak, tévéznek, mint amennyit olvasnak. Igenám, csakhogy ma is igaz: a szó, sőt a kép elrepül, az írás megmarad. Polgár András

Dallos Jenő, grafikus

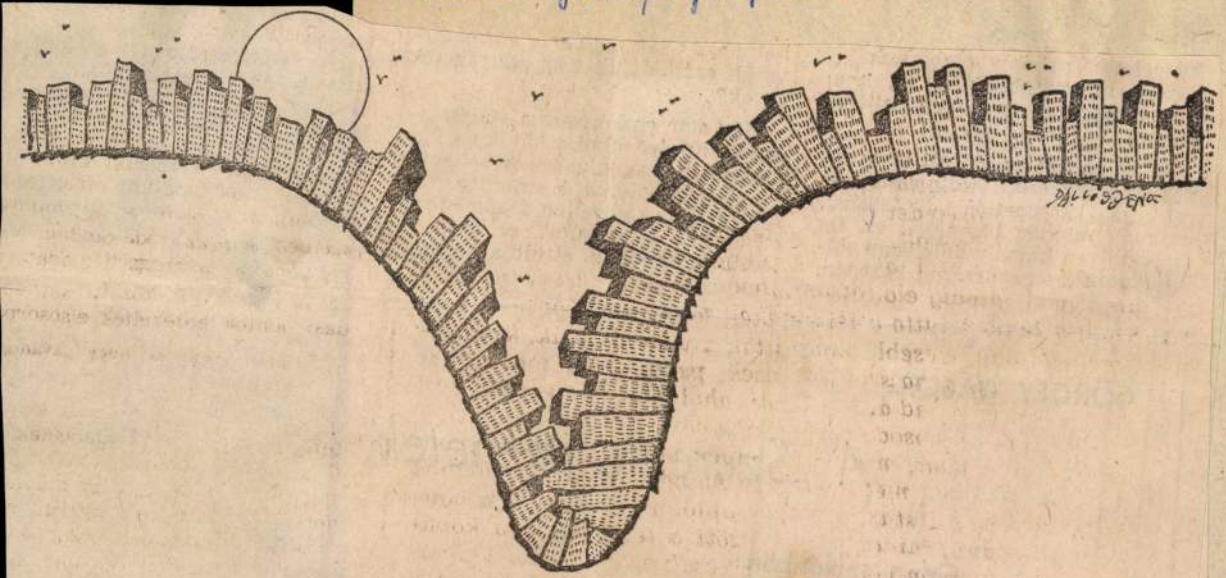

Dallos Jenő rajza

6.

Élet és Irodalom [illegible] g. 2. XXIX/31

tom. Még pontosabb
szem, hogy Béla, Béla bácsi
vula bácsi esetében nem tarto
nyira igazságtalannak, min
oknál — a többnyire életerős if
ncoknál —, akik sértőnek talá
k a feltörlőrongyot, s hagyják
gy sárban, vízben tapicskolv
róbáljuk felügyeskedni a panta
t. Akik nyugodtan elmennek tra
kálni — ráér a pucér fenekű ver

ből

Nudisták

nyt testek. Minthogyha szé
okat összekeverve

vázát a holnap
hiába illeszte
élükről leford
csúcsától épít
csak az idő to
s a szél rivall
mit keresel e
ködök révedő
szegélyén az ő
hiába-szeszély
szanaszét sod
megszállott in
mellkasod szegezve azonos színűn
a szemenszúrt alkonyatnak

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Jenő

ÉLET ÉS IRODALOM
1983 DEC 9

1021

Dallos Jenő rajza

1983. DECEMBER 9.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Dallos Jenő
Grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 MÁJ 4

1021

Dallos Jenő rajza

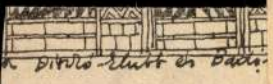

Váczy Jépont Tamá

SZÜLETÉSI

ői ambíciója egy-
zet, az ember és
szavak iránt ér-
val. Még nem volt
amikor versei és
tek meg a Sor-
Pécsi Naplóban.
a Szőlőboszorkány
számára a meg-
kert. Hű is ma-
hűfajhoz, a követ-
— napjainkban
ennek meg a fia-
elnőtteknek szánt,
rei.
ete, különleges
sége, megelevene-
a a mindennapok
köti. Az emberek
z ő számára az
ek örök forrása.
erkölcsi kultúrá-
ja a társas viszo-
n — a családi és
ek között — és a társadalmi közös tevékenység szintjén. Megkülönböztetett figyelemmel fordul az asszonyi sorsok felé, szinte vizsgáztatja nőszereplőit a különböző életszituációkban. Partneri felelősségtudatukat éppen úgy számon kéri tőlük, mint férfi hőseitől. Csaknem minden regénybeli története teljes életpályát fog át, általuk tudja bemutatni az egyik legizgalmasabb folyamatot: a jellem változását, torzulását vagy gazdagodását. Több mint négy évtizedes munkásságának legrokonszenvesebb értéke a személyiség szuverenitását védelmező, humánus írói szemlélete. Születésnapján a korábbi évekhez hasonló töretlen hitet és munkakedvet kívánunk neki.

B. Juhász Erzsébet

Dallos Jenő.

Karikatúrák - Ernst Múzeum.

M. Nemzet.
1987. VIII. 29.

DALLOS Jenő karikaturista

Hírek: Karikatúrakiállítást nyitottak meg kedden a Gödöllői Galériában. A tárlaton Balázs-Piri Balázs, Bremer Gyöngy, Dallos Jenő, Lehoczki István és Sajdik Ferenc több alkotását mutatják be.

Népszabadság 1983. VI. 22.

Dallos Jenő, képkészítés

Dallos Jenő rajza

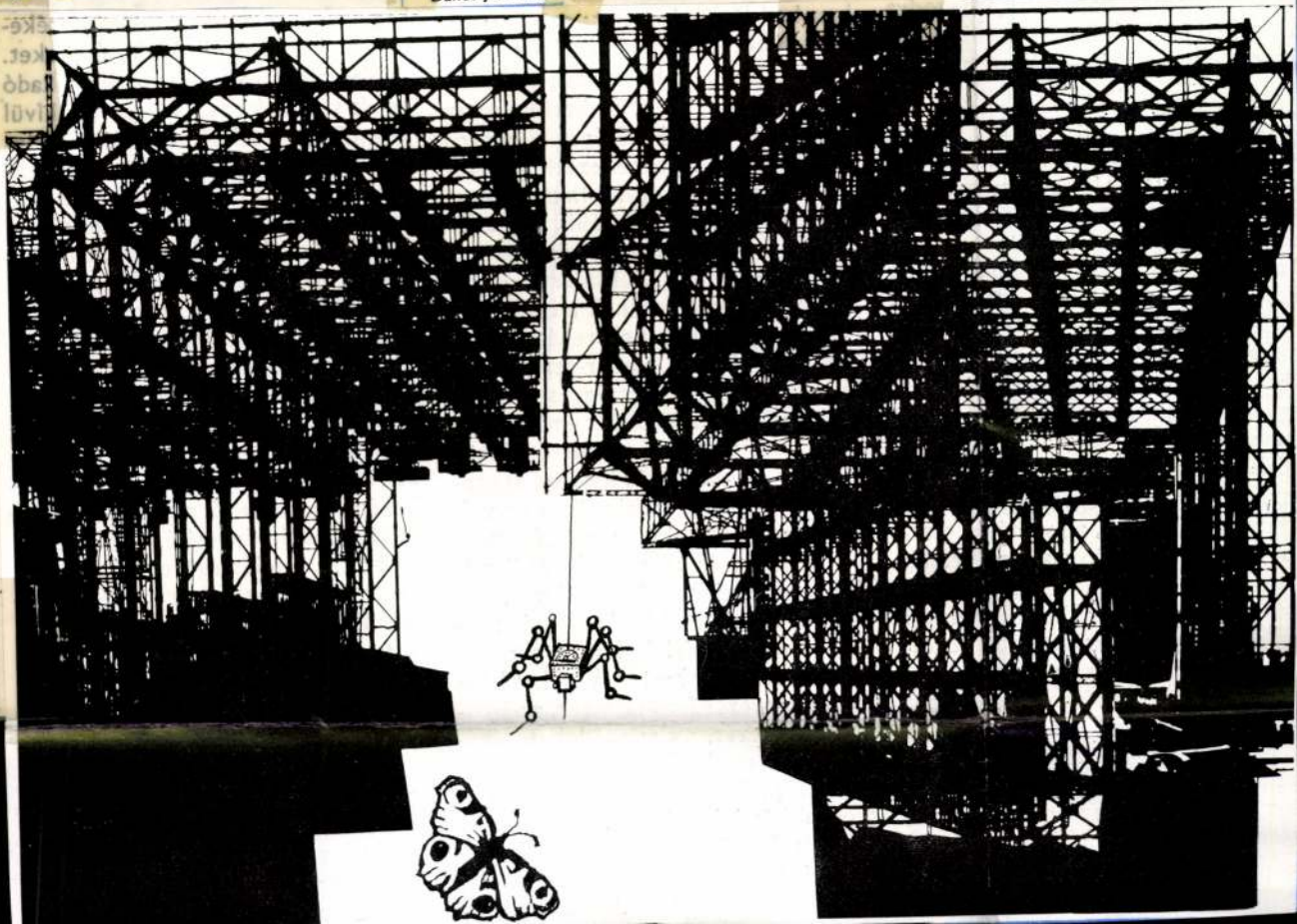

Magyar Építőművészet, 1986. évi 1-sz.

évtized tapasztalataival gazd
meg kell kísérelnünk — legal
szonylagos értékű — választ

Napjaink egyik megkerülhe
létünkig hatoló alapkérdése:
lent és mit nyújt a gyártás vív
az iparosított építészet meg
lása a belső emberi világ, az
személyiség számára? Mit j
használó számára, és — ami b
ket itt még ennél is jobban érd
mit az alkotó, a teremtő emb
mára? Mit nyújt a termék a
ges gyártás szintjén kielégíte
egyéni igényeket támasztó fo
számára, és különösen: mi ny
pótlást az alkotói folyamat s
tovatűnő alkotói vágyakért és
nyekért az építész, a gyártásfe
vagy a konszignáció alapján f
tervező számára? Milyen bels
tói problémák jelentkeznek
nagyüzemi technika keretei
z alkotó építész számára, me
echnikai eszközök használatának
zakmai-hivatásbeli problémái, ha az
mbert Lukács-i értelemben „válaszoló lény"-nek tekintjük (a természet kérdéseire és az önmaga természete által feltett kérdésekre válaszoló, tehát *alkotó* lénynek), s ha — természetesen — nem visszafelé,

viselő tervezés (az építészet, a város- és tájtervezés, a design) lehetőségéért, új szerepének tisztázásáért mindenkit próbára tevő, roppant erőt kívánó küzdelem folyik.

De talán épp e szinte reménytelennek tűnő küzdelem szépsége az, amely a személyiség számára azt a

rehozgás természetesen nemcsak az e feladatokat vállaló építészek számára jelent küzdelmet. Meghatároz ez egy társadalmi lehetőségrendszert is — közvetetten és közvetlenül —, amely ma determinálja építészetünket. Az építőipar fejlettsége, eszközrendszere és a termelő, dolgozó em-

Dallos Jenő, karikaturista

Magyar Építőművészet, 1984. 4.

A hátsó borító belső oldalán: Dallos Jenő: Nagyváros

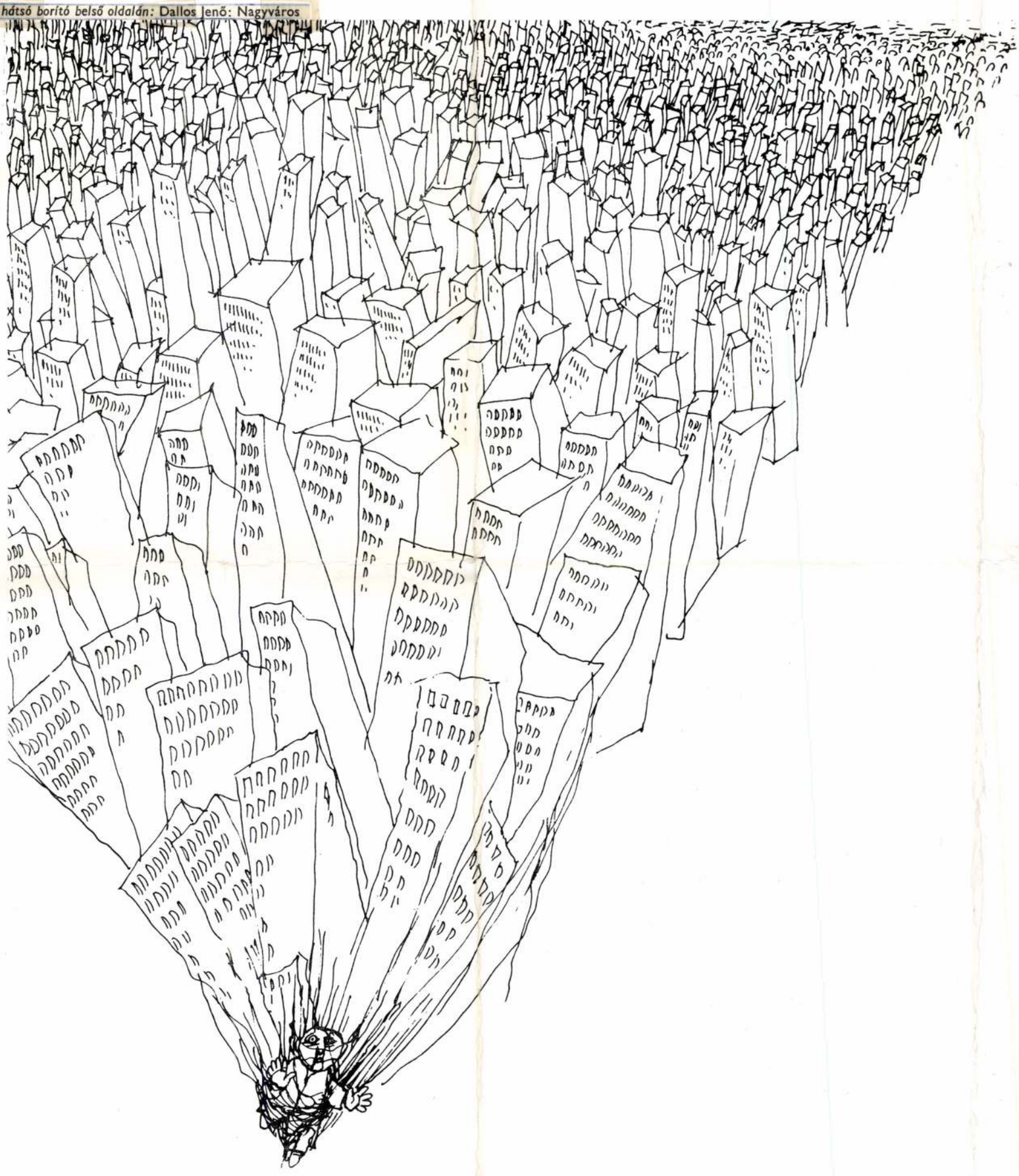

Ára: 60,— Ft.

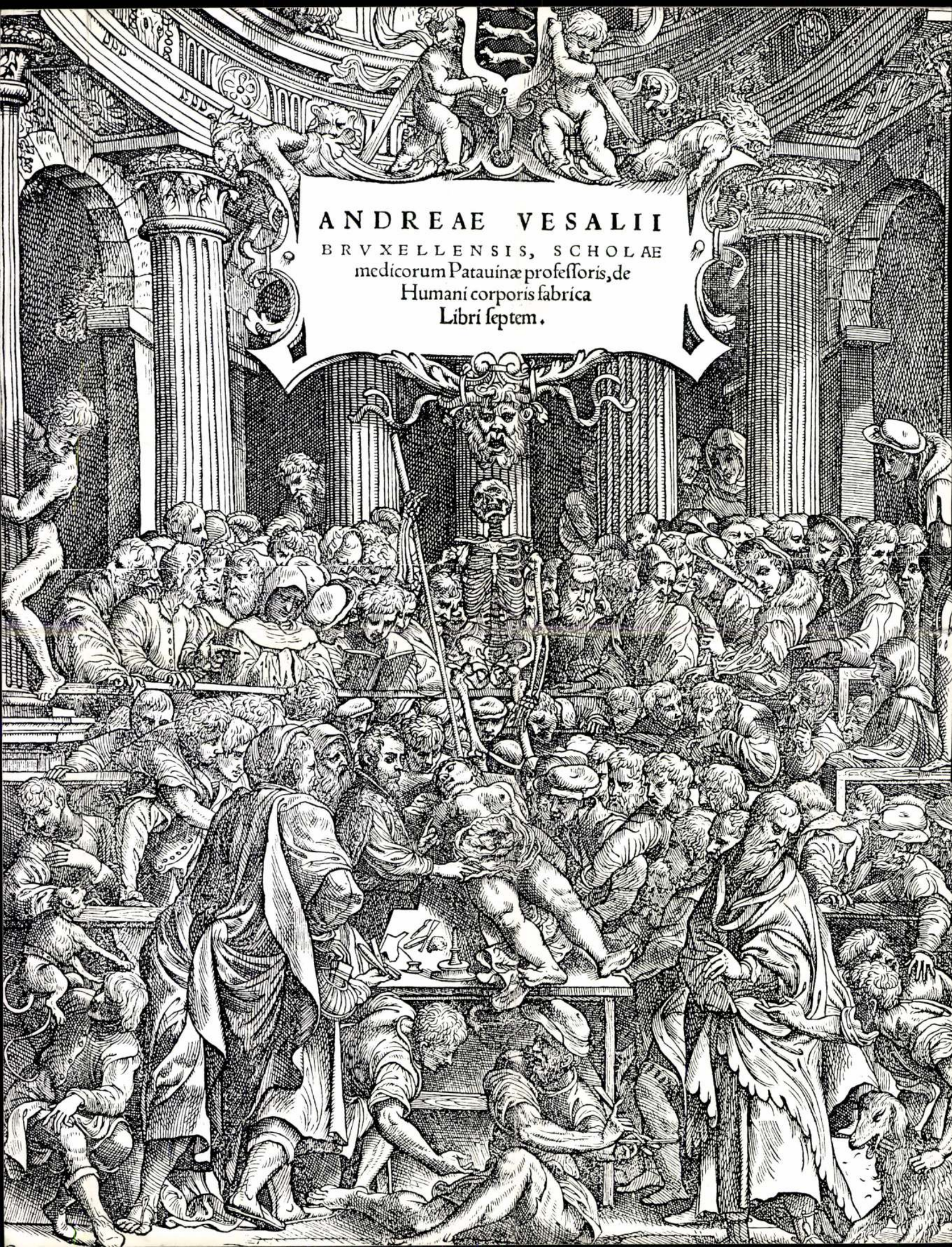
ANDREAE VESALII
BRVXELLENSIS, SCHOLAE
medicorum Patauinæ professoris, de
Humani corporis fabrica
Libri septem.

Dallos Jenő, karikaturista

Magyar Építőmíjvesnet, 1984. 5.
(Mátó Kovács)

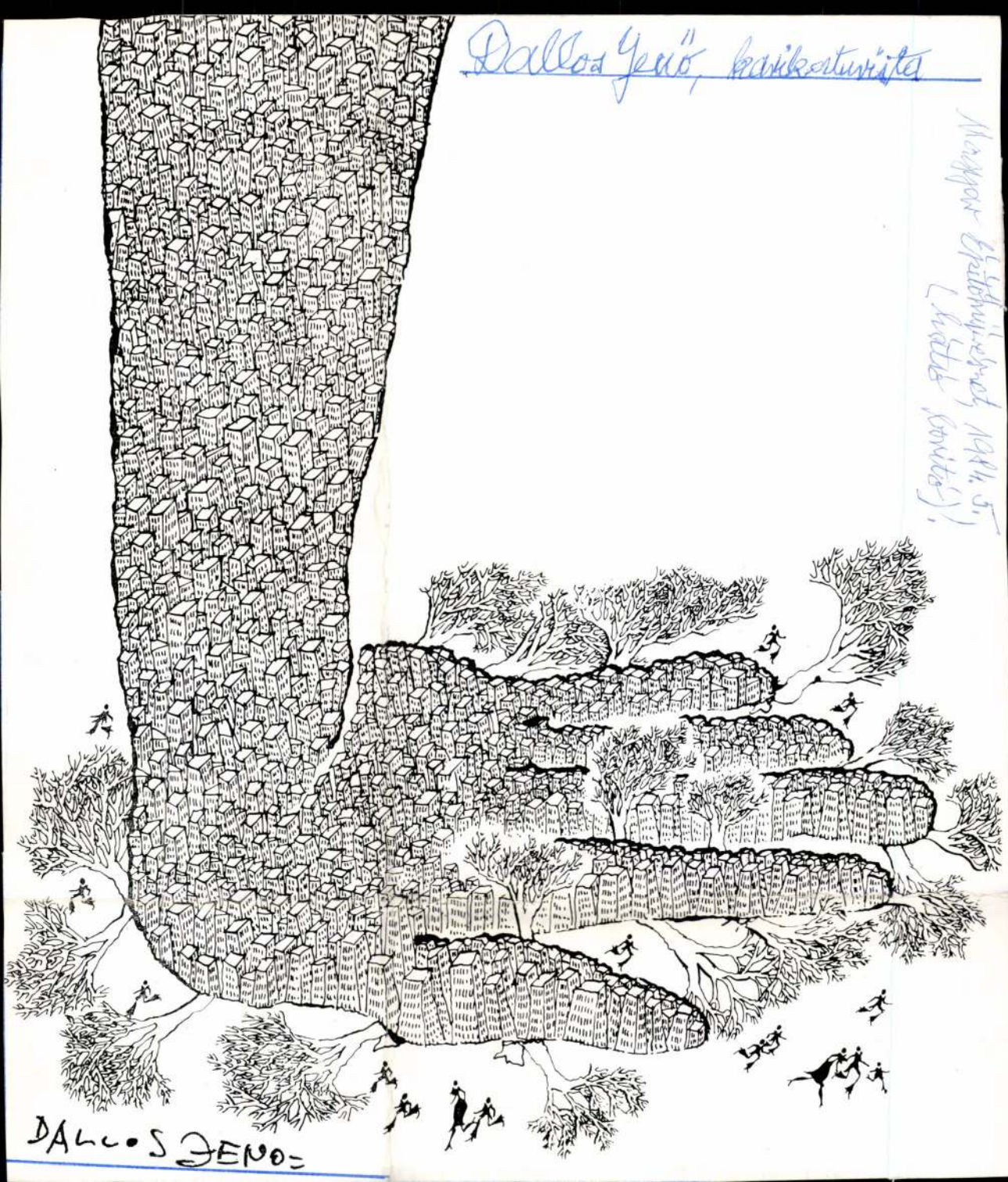

h-Ormos—András Perjés: Fried-den Städten 19

n Zeiten dienten die Friedhöfe chenbestattung gesundheitlichen , doch spielten diese zugleich sche Rolle. In der Gegenwart re Funktion als Grüngebiete im-in den Vordergrund.

kés-Szabó: Der Károlyi-Garten in 21

ältesten historischen Gärten der wurde wieder in Stand gesetzt. schen Gründen mussten die Ven-hrichtungen der Budapester Un-hn, Strecke Nord-Süd, in den rlegt werden. Nach der Beendi-Bauarbeiten wurde es nötig den lständig neu herzurichten.

jés: Der Garten des Gedächtnis-Béla Bartók 22

k zog in 1932, im Frühjahr in die der Csalán-Gasse (Hügelgebiet, Das Haus und der Garten wurde Jahrestag seiner Geburt im Jahre tand gesetzt. Grosse Hilfe zur ktion des Gartens gaben die in hriebenen Briefe der Frau Béla Ditta Pásztory, und die Erinnerun-hnes des Komponisten.

ányi: Der Restaurant-Garten Gun- 24

n mit dem Restaurant wurde der 1980 umgeplant. Das Etablis-400 Gäste versorgen kann, ist tes, vornehmstes Gartenlokal der lt.

h-Ormos: Paris, der Park La Villette. ptionales Preisausschreiben, 1982 25

beiter der zum Wettbewerb ein-n ungarischen Pläne, vertraten neines Planungs-Prinzip die Ver-der natürlichen Umwelt mit der und künstlichen. Die neuen wurden zum grössten Teil unter fläche verlegt. Quelle und Neu-isträger aller wissenschaftlichen, chen, architektonischen und tech-eistungen ist die Natur selbst.

József Koller: Haus mit Kleinstwohnungen, Szekszárd 28

Die Aufgabe bestand in der Errichtung eines Wohnhauses auf einem Baulückengrundstück mit einer geknickten Frontlinie, in der Innenstadt von Szekszárd (Transdanubien). Der Bau wurde mit einem Laubengang-System errichtet, die in V-Form sich öffnenden Flügeln umfassen einen inneren Hof.

Zsolt Bajnay: Hotel SOPRON, Sopron (Ödenburg) 30

Das Hotel wurde im Rahmen des österreichischen Kreditabkommens und im Auftrage der Győr-Ödenburg-Ebenfurter Bahngesellschaft errichtet. Grundprinzipien für die Planung waren: Wirtschaftlichkeit, ein Hotelbau im Mittelkorridor-System, blockmässige Anordnung, Dominierung des lokalen Charakters und Einfügung in das Baukunstdenkmal-Millieu.

Gábor Winkler: Wiederherstellung des Musikhauses, Fertőd (István Varga) 32

Die Wiederherstellung des äusserst vernachlässigten Baues erfolgte zum 290. Jahrestag der Geburt von Josef Haydn. Das vorgezeichnete Program fügte sich zum Charakter des Gebäudes, u.zw.: Administrationsräume für den Gemeinderat, grosser Beratungssaal, Gedenkzimmer, Bibliothek, Musikschule.

Mária Ambrus: „Leichte" Architektur ... 42

Verfasser gibt eine Beschreibung jener Pläne, welche am durch die Zeitschrift „Architectural Design" ausgeschriebenen Wettbewerb, betitelt „Puppenhäuser" teilgenommen haben und mit Preisen anerkannt wurden. Es werden auch Auszüge aus den begleitenden Schriften der Planer, in welchen diese ihre Intentionen beleuchten, zitiert.

Ákos Moravánszky: Junge Architekten in Estland 45

Im Dezember 1983 hat der Verband der Architekten der Sovjetunion in Moskau und in Tallinn ein Seminar veranstaltet mit dem Thema „Die Aufgaben der architektonischen Kritik". Während dieses Seminars hatte der Verfasser die Gelegenheit gehabt, die Arbeiten der estnischen Architekten kennenzulernen. In der Entwicklung der ungarischen und estnischen Architektur, konnte eine gewisse Parallelität wahrgenommen werden, und zwar seit der Jahrhundertwende. Auf beide hatte die finnische Romantik einen Einfluss ausgeübt, und nachher der Funktionalismus des Bauhauses. Die jungen Architekten, nach ihren Studien auf der Kunsthochschule von Tallinn, greifen bewusst auf diese Traditionen zurück.

György Szücs: Sovjet-Architektur, Lehren aus einem Museumsbesuch 46

Am Anfang der Kalinin-Allee in Moskau steht das Tschusew-Museum für Architektur, in welchem in 8 Ausstellungssälen in kronologischer Folge und nach Themen und Schöpfer geordnet, die architektonischen Denkmale, angefangen von der Zeit der Revolution bis zu unseren Tagen praesentiert werden. Aufgrund seines Museumsbesuches bietet der Verfasser eine Übersicht der Entwicklung der Architektur in der Sovietunion.

Ágnes Gyetvay: Vor und nach dem Experimentalismus: die Ausstellung von Lujza Gecser in der Kunsthalle 56

Lujza Gecser hat den Aufbau des Instrumentensystems des originellen Künstlerhandwerkes vollkommen abgerissen. Ganz bis zum Grundmaterial, welches sie als Bildhauer-Material gebraucht. Der gewählte Stoff, u.zw. Sisalfaser, die mit Anilinfarben angefärbt wurde, und mit Kunstharzen und Gips überzogen wurde, soll die Wesenheit unseres modernen Daseins ausdrücken, das Dasein am Rande des Lebenden und des Lebenslosen, das künstliche Dasein, das organische pflanzliche-tierische-menschliche Dasein, in seiner vollständigen Existenz, die durchdringende Essenz des Pseudo-Daseins, und die alles durchdringende Verfremdung.

(Deutsche Übersetzung: Andor Szász)

Dallos Jenő karikaturista.
Képző-ipar-foto-és filmművészet

Dallos Jenő: Mitől féltem Budapestet? 7/24.
karikatúrák. /említve/.

Budapest folyóirat, 1988., 2., 41-old.

Dallos

III. Orsz. karikatúra bicunálé

M. Nemzet

1987. X. 5.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 331-748, 340-726

Dallos Jenő, karikaturista

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 ÁPR 2 91

1021

Dallos Jenő rajza

RÁBA GYÖRGY:

Látott órák

Órajáték csak ennyi
és mondásul beszegni
egy óművű torony

Az ablakszárnyak szétcsapódtak
a figurák
kihajolva a keretből
fölfedték személyüket
vonult tovább a menet

Mi lesz

■ *Kerényi Grácia: Titkos szabadság (Európa, 352 old.)*

Annyi kiváló műfordítónk kötete után *Kerényi Grácia*nak is megjelent válogatott versfordítás-gyűjteménye. A kötetek hosszú sorában szinte a végső vagy a végsők egyike. A hosszú sor, amelyet megjele-

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 AUG 4 Dallos Jenő
karikaturista munkája

DÉLMAGYARORSZÁG

1021

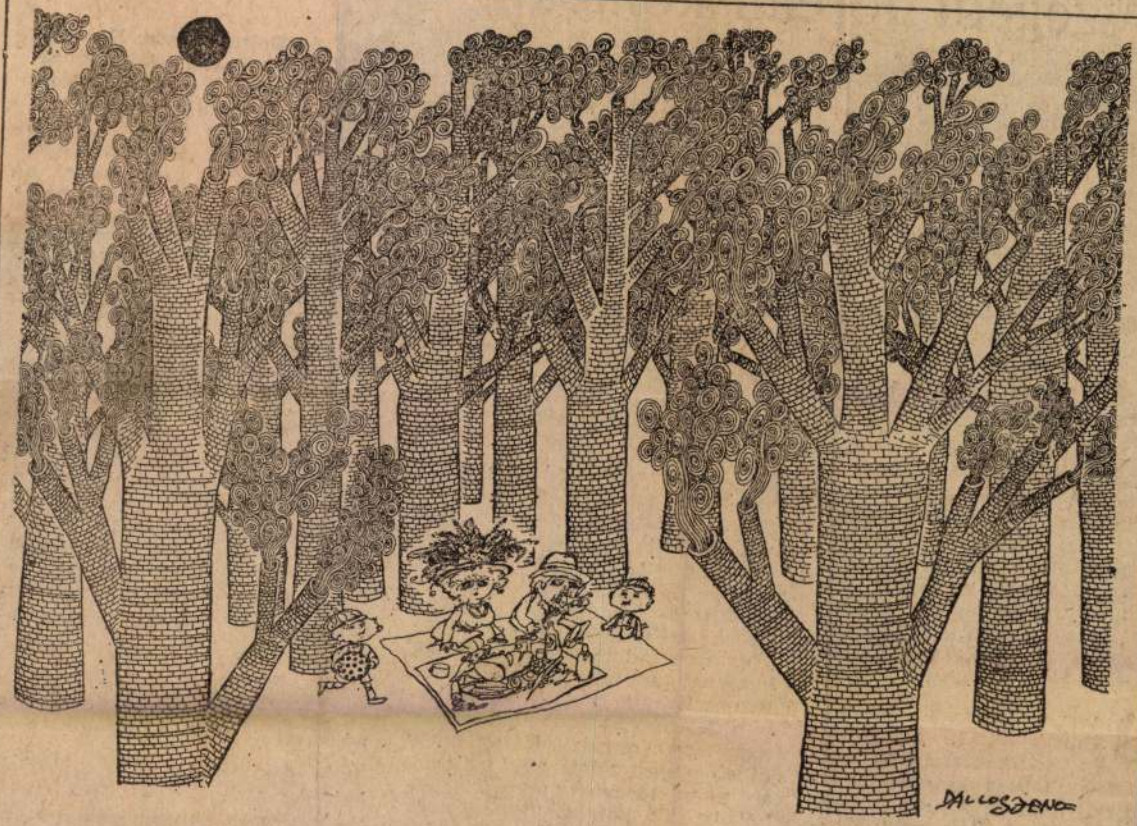

DALLOS JENŐ: KIRÁNDULÓHELY

A szegedi főreáliskolában

A filmesztéta, drámaíró, költő *Balázs Béla* — lőcsei tanulmányai után 1898 és 1902 között *négy* *évben volt a szegedi fő-* *liskola diákja*. Regénybe hogy édesapját. Bauer nont (1851—1897) miért hezték el városunkból. A főreskola 1890-i érettségi vizsgá- elnöklő Fehér Hippolit ciszcita szerzetes meg akart bukni egy lámpalázas tanulót. uer tanár úr ezt ellenezte, hin ismerte a fiú négyévi szormas munkáját. *Én vagyok hiva dönteni* — dölyfölt az el-. Bauer válaszként a bibliá- idézett: *sokan hivatalosak, k nem hivatottak*. Az esetnek g aznap híre szaladt Szegen. A megtorlás nem is maradt Bauer Simont még a nyáron csére száműzte a magas misztérium. Halála után családvisszatért Szegedre (1898). Lasukat a Dugonics téri Vajdazon emléktábla jelzi.

Bauer Herbert, a későbbi Balázs Béla a főreáliskola ötödik osztályába iratzott be. (Ma a középiskola elosztályának mondjuk.) Oszyfőnöke *Vígh Béla* volt. Kitűtanárok tanították: a Babits- is nagy hatást gyakorolt, poliztor *Hegedűs Pál* (magyar), mára. Többek között Gogol Goethe. Katona József munkáit, és édesapjának — Kézai Simon néven megjelentetett — *Árpád* című drámáját is (1896). Sőt: az akkori szokásoknak megfelelően könyvpályadíjat ajánlott föl annak a két tanulónak, aki a legjobb elemzést készíti a *Tragédiá*ról és Pauler Gyula *A magyarok története az Árpádok alatt* című könyvéről. Balázs Bélának négy évig osztálytársa volt *Czógler Kálmán*. Az ő emléktábláját ez év június 2-án avatták föl a főreáliskola falán. Balázs Béláé sem késhet sokáig...

A következő tanévben a francia—német szakos *Simits Ferenc* volt az osztályfőnöke. A név szerint említett tanárok most is tanították. Az iskolában 1900. február 11-én Katona József-emlékműsort rendeztek, melyen Bauer Herbert és Pálmai Béla négykezest adott elő: Erkel Bánk bánjának a nyitányát játszották. Bizonyítványa romlott. Csak három jelese volt (német, történelem, természetrajz), Kátay tanár út elégségest adott neki rajzból, a többi tárgyból (magaviseletből is) jót kapott. Továbbra is járt latinra, és Czóglerral együtt gyorsírásra. Javában írogatta verseit. Kéziratban levő fiatalkori

Tibor
tassa
inkko
Béla
tal
tekin
ra ig
halad
cokban

Az 1900/01-i tanévben a fizika—kémia szakos *Krachtowill Péter* lett az osztályfőnöke. A heti 3 órai latin tanítását Fekete Ipoly vette át. A gyorsírást abbahagyta. A hetedikesek rendes tagjai lehettek a Hegedűs Pál vezette önképzőkörnek. Vörösmarty születési centenáriumán (1900. dec. 1.) a kör fényes ünnepséget rendezett. Pályázatot írtak ki egy Vörösmartyt dicsőítő ódára, és költészetének a jellemzésére. Az ódáért járó 10 koronát Nagy József nyerte, de a kör úgy határozott, hogy Bauer Herbert igen sikerült művét is egy 10 koronás arannyal jutalmazza. A szerző az ünnepi műsorban elszavalta az ódát, és négykezest játszott Pálmai Bélával: egyveleget adtak elő Erkel Hunyadi László című operájából. Év végi bizonyítványa javult: hét tárgyból kapott jelest, hatból jót. A közös értesítő őt és

Dallos Jenő

Kiállítás az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1987. VIII. 13.

Dallos Jenő

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 JAN 10

traktorral. Estére megjönnek kukoricástul.

Dallos Jenő rajza

megégette magát!

AS

A felügyelő egy szupermarket kozmetikai részlegében követte a Fiastyúk csibéi közt bujkáló vétkest.

Hátraszegett fejjel, égnek fordított arccal állt, lenyűgözve bámult a magasba, és nem értett semmit. Új eshetőség fogant agyában, elméje lassan, kínosan, tiltakozva vajúdta világra, s amikor mégis megszületett a gondolat, súlya alatt

Dallos Jenő

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1979 DEC 22

1021

Dallos Jenő: Vonalak játéka

ÁNVIRÁGO

mas dolgo-
régen volt
t maga. Az
zéről, majd
maradt, így
z fején, hát
. Na, ezen
ónár, a so-
nár kezében
szú hajú fiú
ccal. Orbán
nehéz, ke-
a minisztér-
mentem gé-

gel, a raktár
a, Orbán el-
a targonca-
übörgés hal-
ennyvízderítő
ötétkék szok-
r zokni. Na
ért. A lány
zzád valaki?
ér műanyag
, mondta Or-
ed a nyárat.
jával a mű-
nte, zsírozta,
mellett, né-
szökött. Ki a
kiütést kap-
csinálja zok-
ó szakma ez,
e nem is sej-
tor még az is
bán nem tud-
skatussal orr-

tor úr, kiáltott Dezső, mi a r
nagy mérleg mellett egy fakó, n
gatott, Nyula, szólt neki Orbán
társam, mondta a lánynak, csak
la zavartan mosolyogva, nyitva f
lábszárig érő nadrágjában, jóna
Gyula vagyok. A jánykám, Jolá
ismételte meg Gyula, és sokáig t
A bal szempillája fehér volt. A
től arcát vad szépség öntötte el,
van, mondta Orbán, nyerekek,
kezzél majd hazafele, Nyula. O
nisztériumból keresnének, a vé
radj itt addig. Hozzatok egy s
Gyula lelkesedve, és megtörölte
tán eltűnt valahol a vasak közöt
Dezső, a lány nem felelt. A fe
lecsúszott az asztalról. Aki inne
tozni, mondta, mi, Dezső? Biz
lány csak azt érezte, hogy két k
ja a mellét, lihegést érzett a
lak, hallotta egy száj meleg leh
évek múlva is visszhangzott fü
ajtó előtt egy megrakott tehera
dudálással.

Én inkább hazamennék, mo
nak, még mindig erős szívdob
meg, mi történt a raktárban. A
az ülepítő medence mellett, egy
mint egy béka. Orbán nem fe
kék homokjában turkált egy d
mondta később. Nyula eny
iszik, nem csavarog, csak üldö
ilyen ember! Megszoknád, hid
a szállón, aztán majd lesz val
te is kapnál valamennyit, nem
de mi lesz veled ott, a tanyán
nyunk, elhalunk, te meg ott
vany? Huszonkilenc, felelte a

Dallos Jenő karikaturista.
Tamási Péter: A tudás és a tudomány értéke.

Kritika, 1986., 8., szept. 4. 6. old.

Dallos Jenő, karikaturista 1. fényképe.

Kritika, 1986. dec. 12-ből.

Dallos Jenő, karikaturista, 2.) folytatás.

Dallos Jenő rajzai

Kritika, 1986. dec. 13-old.

Dallos Jenő, karikaturista, 3.) Folytatás.

Dallos Jenő rajza (repr.) „Zsiráfos rajz".

Kritika, 1986, dec., 14-old.

Dallos Jenő, karikaturista. 4. folytatás (vége).

Kritika, 1986., dec., 15-old.

Dallos Jenő

avafi kiszmúrén (Tari Tatuvista)

Rozgonyi Iván
ciffe

Műrészet
1979 de.

Dallos Jenő: Természetrongáló, tus, 29 × 43 cm

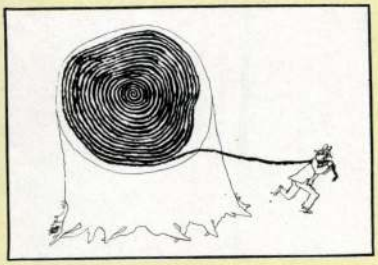

Dallos Jenő: Zsákutca, tus, 29 × 43 cm (fotók Tahin)

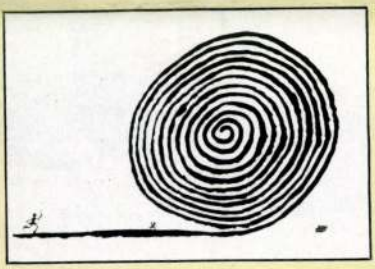

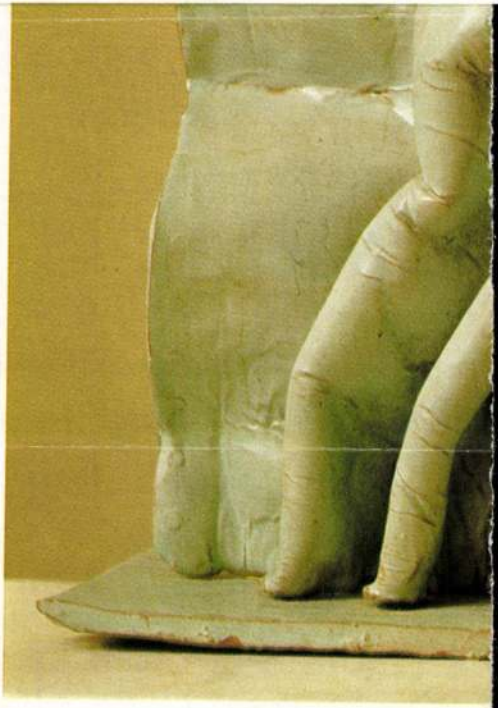

10 MŰHELY

Dallos Jenő: Lehet, hogy ilyenek az ufók?

került, ahonnét mint háborús bűnöst kiadták a magyar hatóságoknak. Tízévi fegyházra ítélték, háborús és népellenes büntettért. A büntetés letöltésére a szegedi Csillag börtönbe szállították, ahonnét 1946. szeptember 19-én, fényes nappal, a meglepett őrök szemeláttára, egy létra segítségével átmászott a falon és Ausztriába gyalogolt. Ausztria angolok megszállta övezetében előbb mezőgazdasági segédmunkás, majd a francia zónában raktáros és tolmács lett a francia csapatoknál. Később beiratkozott az insbrucki egyetemre, és közgazdász diplomát szerzett. Volt kiadói munkatárs, egy bútorgyár vezető munkatársa, majd nyugdíjazása előtt egy cég lerakatának igazgatóhelyettese.

— Mi volt az ön beosztása 1944. október 15-én, és hogyan került kapcsolatba a nyilas-hungarista mozgalommal?

— Az adott időpontban az I. géppuskás könnyű tüzérosztály 3. ütegében szolgáltam, de miután a hadiműszaki törzskarhoz pályáztam, a Haditechnikai Intézethez voltam vezényelve, onnét pedig a műegyetemre, ahol 1944 őszén az ötödik félévet kellett volna megkezdenem. A nyilasokhoz a kapcsolatot 1944 késő nyarán találtam meg; talán szeptember lehetett. Budapesten akkor már bizonyos körökben nyílt titoknak számított, hogy a kormányzó és az általa kinevezett Lakatos-kormány kiugrásra készül és az oroszok felé (is) kacsingat. Ezzel én, mint fiatal tiszt nem értettem, nem érthettem egyet. Felkerestem apám egykori barátait, beosztottait — Hóman Bálintot, Sztójay Dömét, Reményi-Schneller Lajost, valamint néhány katonát — és tanácsot kértem tőlük, mit kellene tennünk a

si altábornaggyá léptette elő. Sz. S.) biztosított arról, hogy a rohamtüzérek szükség esetén fegyveresen fordulnak a kiugrás ellen. Ismét másik feladatom volt — úgy emlékszem, október első napjaiban — felderíteni a Vár környékén telepített aknazárat és megszerezni az aknák rajzait, mert új típusúak voltak. Ezt a Haditechnikai Intézetben sikerült is kiderítenem.

— Az elmondottak szerint ön teljesítette a kapott feladatokat, tehát megbíztak önben. Kik voltak a közvetlen kapcsolatai, akiknek a feladatok teljesítését jelentette?

— A már említett Andreánszky Jenő alezredessel és Porzezinsky György vezérkari alezredessel, a 7/ö. vkf. osztály vezetőjével álltam kapcsolatban. Velem ugyanakkor valószínűleg kivételt tettek, mert kérdésemre megmondták, hogy a Hungarista Mozgalom katonai szervezkedésének legfőbb irányítója Nádas Lajos vezérkari ezredes, az 1. vkf. osztály vezetője. Természetesen ez a kívülállók szá-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 JUL 2

DALLOS JENŐ

1021

Dallos Jenő: Na, mi van?

de amelynek népében felfedezi az összetartozásnak és melegségnek, a kölcsönös segíteni akarásnak ősi erényeit.

Az *ősi erény* fogalmát maga tette hozzá. A mi illetékességünk egy baráti szóváltásban itt kezdődik. Ami ugyanis ebből *ősi erény*, az szerintünk halványulóban, talán túlságosan is, míg fel-feltűnnek egy másfajta összetartozásnak olyan jegyei, amelyekre talán rövid utazásai során nem figyelhetett kellőképpen. A chicagói egyetem szociológiai professzora talán még egy levélben sem idegenkedne statisztikáktól (és Saul Bellow, az író egyszersmind gyakorló professzor is), engedelmével azonban mellőzöm a statisztikai adatokat. Az a családforma, amelyet gyermekkorának vidékén megismert, szinte teljességgel felbomlott már. A tegnap összetartó abroncsait széttörte a háború, és a háború utáni gazdasági és társadalmi átalakulás. A szociológia történetéből is közismert, hogy a történelmi földrengések elsőnek a patriarchális famíliát áldozzák fel, s ez az elmaradott Kelet-Európában sem maradt el. Ha a mai Chicago, mely új regényének éppúgy színtere, mint számos korábfigyelembe sem vette a szenvedésnek azt a m amit például egy feszít tás jelentett. Ott azon radikálisan szakítani ezzel a szemlélettel, eg az érdeklődés középpont az a kérdés, melyet így fogalmaznának: , the bill?", vagyis ki ál lát? Kiderült, ugyanis lődés mítosza nem becserélhető emberi vérre, az ígért jövőmenynyiség nem arányos a jelen kétségbeesésével. Ami pedig a szükségszerűséget illeti, megbújhat mögötte annyi manipuláció, mint akármilyen diktátori hisztériában.

Ott ültem Chicagóban James S. Coleman professzor lakásán, néhány tömbre attól a műhelytől, ahol a Bellow-regények születnek. Magát is vártuk azon az estén, mert James S. Coleman akkor vívta országos harcát a „buszozásért", vagyis azért, hogy a fehér és a néger gyermekek ugyanegy iskolában nőhessenek fel, s szokjanak egymáshoz. Mesterségesen létrehozott, lakóhelyüktől „elbuszoztatott" közösség megteremtésén fáradozott néhány fényes elme, persze, mindhiába. Közösségeket nem [illegible] minden áldozat költségén, a vele járó szükségszerű veszteséget úgy, hogy azt máris újabb emberi tartalommal pótolja.

Az utópiák unalmasak; amit leírtam, egyelőre utópikus színezetű. Nem mindegy azonban, milyen célok jegyében fogan egy-egy elhatározás. S az sem, milyen szemlélet védelméből indulnak embercsoportok a jövő ostromára. Saul Bellow emberi testmeleget fedez fel Kelet-Európában, s ez még akkor is öröm, ha némelyikünk egy-két hidegrázás emlékét őrzi szervezetében. A kérdés csak az, hogy mi forrósítja fel testünket: a tegnap emléke vagy az újakra készülő láz.

Kedves Saul Bellow, engem, még ha fázom is olykor, a friss izgatottság reménye éltet.

Maradok, mint fent,

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 JAN 29

DALLOS JENŐ

1021

Dallos Jenő: Ipszilonok

SZÉKY JÁNOS:

Mándy Iván ártatlansága

■ *Mándy Iván: Tájak, az én tájaim (Magvető, 311 old.)*

Mit szóljak a következő jelenethez: villamosozik a szelíd aggastyán, Kossuth Lajos. Ölében kalapja. („Hát elég ócska. Beázások sötét foltjai.") Odaszól egy öregasszony: mit nézegeti azt a kalapot? És mi volna, ha venne egy újat? Beszédbe elegyednek. Aztán a nénike leszáll, Kossuth Lajos pedig magára marad a villamossal.

Fura gondolatokkal olvasom *A villamos* című novella- és pillanatképfüzér Kossuthról szóló részét, de

lásból erednek? Nem az eldurvulás, az érzéketlenség, az idült prakticizmus tünetei? Mi bajom az álmokkal, a legendákkal, a gyermekkori emlékekkel? Miért, hogy ez írásokat csak ilyen-olyan küszöbállapotokban, fáradtan, bedugott füllel, cigarettafüstben tudom érteni, követni, átélni? Bocsánat a személyességért.

További kérdések: példamutatóan modern író-e Mándy, szimbólumaival, archetípusaival, filmszerű-zenei-képzettársításos szerkesztésmódjával? Avagy mindez csupán a „nagypapa modernsége", híján

— az író témája — magára kényszeríti az író figyelmét; az egyetlen eszköz a téma felfedezésére, feltárására, kiaknázására, jelentésének közvetítésére s végül értékelésére." Ha elfogadjuk, megint csak felvetődik két kérdés.

Az egyik bizalmatlan: valóban mindig magukra kényszerítik-e a bútorok, a mosoda, a lift, a trafik, a villamos, a mosdók és a vécék az író figyelmét, avagy az író kényszeríti saját magát, hogy figyeljen rájuk, jobb (több) témája nem lévén?

A másik jóhiszemű, sőt rajongó: nem az eszközök végső letisztulásá-

1021

Dallos Jenő: Golyózók

DALLOS JENŐ

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-548, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 MÁR 11

1021

DALLOS JENŐ

DALLOS JENŐ RAJZAI

csodás hangverseny és azt hi-
szem, magyar hallgató
akadt...

Iszonyú a tömeg a
tisztességes küllemű,
új ABC-ben. Szinte ki
nak falai, óriási a sor
előtt. Még óriásibb ki
járatnál. Türelmesen
nyaralók és a nyaraló
sok, mert hát kenyér
fölvágott vagy van, va
Az italospolcok roskad
konzervek között jókor
tátonganak. A sor mé
dog: Balatoni világos
sör) érkezett. Ezt pedig
becsülni.

A sor különben megs
vány: üzletben, ben
kompnál (olykor a 7-e
zinkútjáig ér), lángossü
lacsintaárusnál. Sebaj
hatnánk —, az utóbbi
föllendült vállalkozósze
szekban majdcsak meg
gondokat. Hiszen, ami állami vál-
lalatnak nem lehet rentábilis
(pl. még nagyobb és még több
ABC-t építeni évi háromhónapos
forgalomra), az még bőven meg-
érheti a maszeknak.

A főút mellett két kifőzde néz
egymással farkasszemet. Ponto-
san szemközt találtatnak ugyan-
is. Az egyik nyugodt, tiszta hely,
napközben mégis kong az üres-
ségtől. Pedig kívülről is lát-
szik: udvarias és gyors a kiszol-
gálás. A másik? Meglehetősen
szutykos, az asztalok inognak,
billegnek. A fölszolgálók kabátja
egykori fehérségről regél. A ven-

van forintjából, mondjuk húsz.)

1982 SEP 1 1

DÉL-MAGYARORSZÁG

SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

tulaj és a garázsul szolgáló villa
tulajdonosa fásult-mogorva: —
Nem kölcsönzünk, vége a sze-
zonnak. (Pedig még nagy a
nyüzsgés mindenütt. Hiába:
kleine Fische mifelénk még nem
gute Fische.)

Szezonon kívül, úgy látszik,
megáll lassan az élet. Becsuknak
a kölcsönzők, a butikok, a pavi-
lonok, a lángos- és palacsinta-
sütők. Hiába, én már csak ez-
után is a csöndesebb, őszi—tava-
szi Balatont fogom szeretni. Ak-
kor is, ha becsuknak a zsúfolt
kirakatú, bóvliraktár-pavilonok.
És az is lehet, hogy éppen ezért.

SZÁVAY ISTVÁN

3688.
Dallos Jenő (1940-)
A halak beszélnek... / Dallos Jenő ; [közread. a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Békés megyei Szervezete]. – [Békéscsaba] : Kner Ny., 1985. – [120] p. : ill., részben szines ; 6x6 cm
Karikatúrák. - Bibliofil kiad. - Példányszám: 400
ISBN 963 02 3542 0 kötött : kvker. forgalomba nem kerül
741.5(439)Dallos J.
099.1

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 FEB 1 9

1021

DALLOS JENŐ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 FEB 1 9

ÉLET ÉS IRODALOM

igazgatója

ja, 40-47 forintot kaphat. Az an-

1021

Dallos Jenő rajzai

1982. FEBRUÁR 19.

DALLOS JENŐ

Néprajz se tudhatja mi okból.
Faragni nem volt mivel? Vagy n
Püsökök a fakilincset is, a böl
Szalmazsák se volt, csak törek a
vel leszorítva. Innen szabadultak
Boldogan? Boldogtalanul? Hatév
ták a vének beszédéből, hogy A
mes kivándorolni, onnan is csak
haza — meghalni.
Mit kerepelhettek az égre a Püsök
A földönfutó madárijesztő-gyerek
„Hadd meg Uram nekünk itt a
nyold ki a varjakkal!"
S maradtak két iskolával, néggyel
Hová lettek vajon? Megkapják-e
El tudják-e olvasni?

DALLOS Jenő

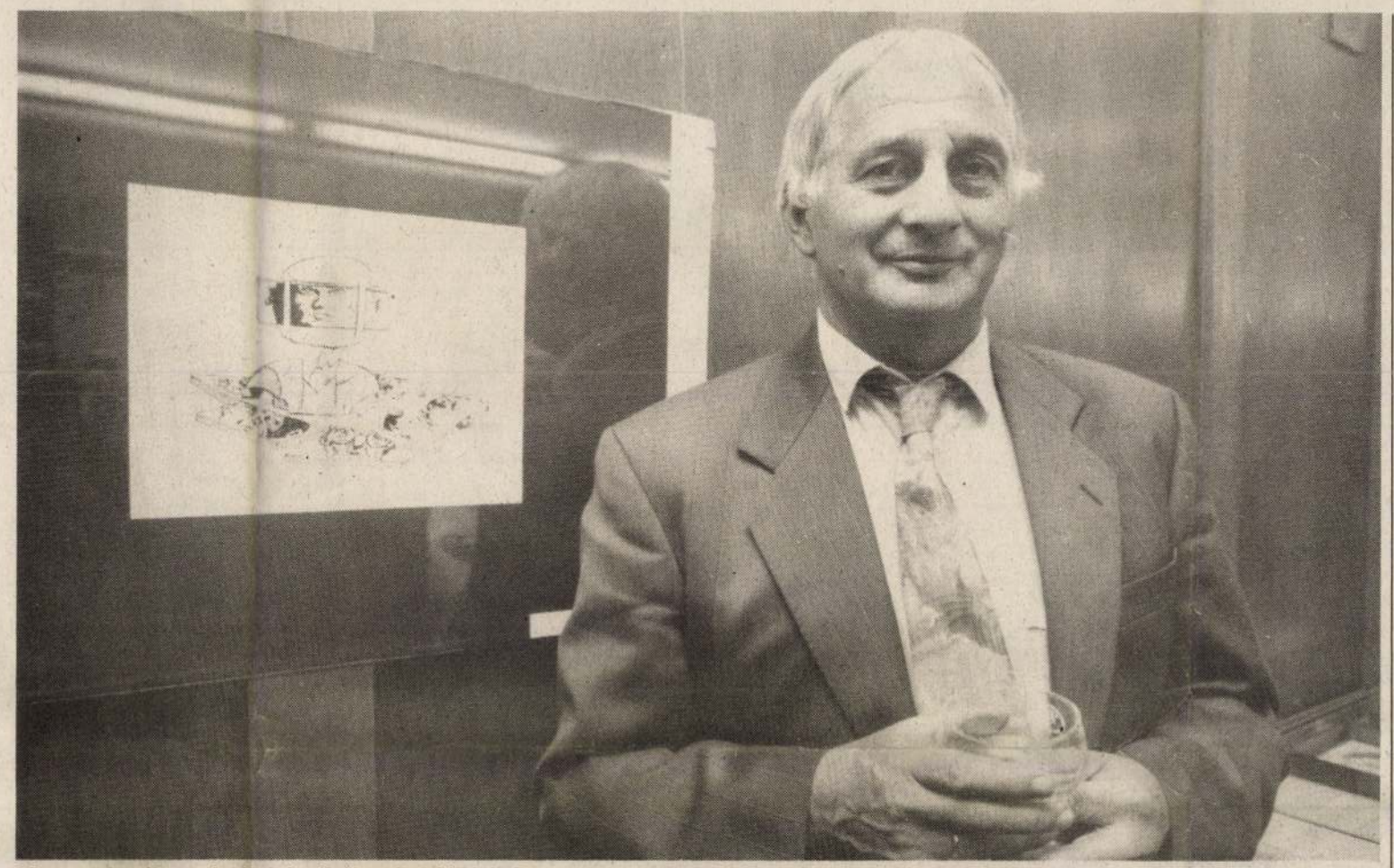

Magyar karikaturisták képeiből nyílt kiállítás Budapesten a Bolgár Kultúra épületében. Képünkön az egyik szerző, Dallos Jenő alkotásával

FOTÓ: ISZA FERENC

Bűnügyek

Elvitte a páncélszekrényt

A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen, aki Abán betört a takarékszövetkezetbe, s onnan egy páncélszekrényt, benne mintegy 350 ezer forinttal és értékpapírokat vitt el.

Két asszonnyal végzett, majd öngyilkos lett

A Baranya megyei Harkányban Fintics Jenő 71 éves nyugdíjas átment szomszédjához, Berta Lajosnéhoz. Ott szóváltásba keveredett volt feleségével, aki vendégként tartózkodott ott. Fintics Jenő egy pisztollyal — melynek tartására nem volt engedélye — többször belelőtt volt feleségébe és a menekülő Bertánéba, akik a helyszínen meghaltak. Ezt követően Fintics agyonlőtte magát.

Mellbe szúrta testvérét

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság őrizetbe vette Disznós Ildikó 22 éves mátészalkai lakost, mert hétfőn késő este egy lakásban szóváltás után mellbe szúrta testvérét, Disznós Ibolya 22 éves helyi lakost, aki súlyos sérülést szenvedett.

Ékszereket lopott

Mátészalkán hétfőn este ismeretlen tettes betört egy ügyvéd lakásába, ahonnan 1,3 millió forint értékben ékszereket vitt magával.

OTP-rablás a Váci utcában

A BRFK őrizetbe vette Sznopka Pál 22 éves MÁV-alkalmazott ceglédberceli, valamint Vass László 22 éves foglalkozásnélküli és Král János 20 éves vállalkozó, budapesti lakost. Sznopka Pál álarcban, kezében játékpisztollyal bement az V. ker. Váci utcai OTP-fiókba, társa, Vass László az utcán egy személygépkocsiban várakozott, Král János pedig az OTP-ben dolgozó édesanyjával, Král Jánosné pénztárossal beszélgetést színlelt. Sznopka Pál a pisztollyal megfenyegette, aki ennek hatására több mint félmillió forintot átadott. Sznopka egy csomagot hátrahagyva, a dolgozókat azzal fenyegette meg: ha hozzányúlnak, felrobban. Ezt követően személygépkocsival elmenekültek. A tűzszerészek a csomagot átvizsgálták, de abban robbanószerkezetet nem találtak. Az elrabolt összegből a házkutatás során Vassnál 372 ezer forintot lefoglaltak.

Tolvaj a BNV-n

A BRFK nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen, aki a BNV területén lévő A pavilonból ellopta egy kft. számítógépes rendszerének védelmi kártyáit és kulcsait. Az anyagi kár több mint 2 millió forint.

Felmentették a parancsnokot

MTI

A Budapesti Katonai Bíróság október 25-én kihirdetett ítéletében felmentette bűncselekmény hiányában Tar György alezredest, a törökbálinti alakulat parancsnokát. Akkor a vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette, a katonai ügyész pedig három nap gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának megtételéhez. A Budapesti Katonai Ügyészég a határidőn belül közölte a katonai bírósággal, hogy a döntését tudomásul vette, így a kihirdetett ítélet október 28-án jogerőre emelkedett.

Füst Milán-díjak

MTI

A Füst Milán Fordítói Alapítvány kuratóriuma kimagasló műfordítói munkásságukért, a magyar irodalom remekműveinek átültetéséért az USA-beli Ivan Sandersnek és a franciaországi Kassai György-

Teljes ár a gyógyszerekért

November elsejétől megváltozik a kórházak gyógyszerfinanszírozási rendszere. Az előzetes hírekkel ellentétben ez nem gyógyszerár-emelkedést jelent. Mint azt Surján László népjóléti miniszter tegnapi tájékoztatóján elmondotta, az átalakítás elsősorban pénzügytechnikai, s mindenekelőtt a Társadalombiztosítási Főigazgatóságot, a kórházakat, valamint a gyógyszerkereskedelmi vállalatokat érinti. A kórházakban felhasznált gyógyszerek vásárlási, pontosabban fizetési rendszere mind ez idáig meglehetősen bonyodalmas volt. Az intézmények saját éves költségvetésükből vásárolták meg a szükséges medicinákat a két nagy gyógyszerkereskedelmi vállalattól, a Hungaropharmától és Pharmafontanától. Ezért a csökkentett, pontosabban támogatott árat fizették. A támogatott és a teljes ár közötti különbséget pedig a tb jutatta el a kereskedőkhöz. A fizetés tehát két úton történt.

A november elsején életbe lépő változás eredményeként a társadalombiztosítás megszünteti kapcsolatát a kereskedőkkel. A korábban általa kifizetett pénzt átutalja a kórházaknak, amelyek ezentúl kereskedelmi áron jutnak majd a gyógyszerekhez. A kórházi gyógyszerészek többsége kedvezően fogadta az elszámolási rendszer átalakítását. Vadas Lászlóné, a Margit Kórház főgyógyszerésze szerint kimondottan hasznos, hogy a medicinák végre valós áron jelennek meg. Amennyiben csökken a felhasználás, a megmaradó pénz a kórház költségvetését növeli, ám ha túllépik a keretet, saját forrásból kell kigazdálkodni a többletet. Ez nyilván elősegíti a racionálisabb gyógyszerfelhasználást, a pocsékolás megszüntetését. A tb gyógyszerügyi főosztályának helyettes vezetője, Balázsné Molnár Borbála pedig úgy látja: az intézkedés jelentős lépés a kórházak önálló gazdálkodóegységgé válása felé. A tb havonta 500 millió forintot fizetett a kereskedőknek, ezt most a felhasználás arányában szétosztották a kórházak között. A novemberi és a decemberi kiegészítés, összesen egymilliárd forint már megérkezett az intézményekhez. Lapunknak azt a kérdését, hogy vajon milyen rendszerben történik majd hosszú távon a tb és a kórházak közötti elszámolás — havonta vagy negyedévente — a miniszter válasz nélkül hagyta.

Elhalasztották a volt kormányőrök bűnperének tárgyalását

MTI

A Budapesti Katonai Bíróságon szerdán 9 órakor dr. Hildenbrand Róbert hadbíró ezredes, a büntetőtanács elnöke megnyitotta, majd mintegy 10 perc után berekesztette és határozatlan időre elhalasztotta a tárgyalást a három volt kormányőr bűnügyében. Mint ismeretes, a Budapesti Katonai Ügyészség október 4-én vádiratot nyújtott be a bírósághoz a volt kormányőrök ellen szolgálatban elkövetett többrendbeli kötelességszegés vétsége, továbbá bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett lopás és más bűncselekmények miatt. A vádlottak Parlamentben teljesített szolgálatuk ideje alatt különböző tárgyakat tulajdonítottak el az irodákból, összesen mintegy 200 ezer forint értékben. Az egyik tettes egy nyitott szekrényből többek között ellopta a miniszterelnök Seiko típusú karóráját is. A tárgyaláson megjelentek a beidézett vádlottak: Szabó Bertalan, Rácz János és Suskó Ferenc volt kormányőr tiszthelyettesek, valamint a bírósági eljárásról értesítettek, a katonai ügyész, a kirendelt védők és a tanúk. Az ügyben sértettként szereplő Antall József miniszterelnök helyett jogi képviselője vett részt. A hadbíró a tárgyalás megnyitása után ismertette a vádlottak és védőik indítványainak lényegét: álláspontjuk szerint a Budapesti Katonai Bíróságnak nincs hatásköre a vádlottak bűnügyének tárgyalására, mert a kormányőr nem vonható a Büntetőtörvénykönyvben meghatározott katona fogalma alá. A büntetőtanács elnöke az indítványokat tárgyaláson kívül hozott végzésében elutasította. A bíróságnak ezt a döntését a védők megfellebbezték, s az ügyben a Legfelsőbb Bíróság katonai kollégiuma fog dönteni. Ezt követően, ha a Budapesti Katonai Bíróságnak joga lesz eljárni az ügyben, akkor új határnapot tűz ki, más esetben pedig a bűnügynek az áttételéről határoz a hatáskörrel rendelkező bírósághoz.

Magyar Honvéd-emléktábla

MTI

„Azokban a napokban, 1956-ban szembeszegültünk az önkénnyel és az idegen hódítóval, világosan szól erről megannyi írásunk és a Magyar Honvéd léte" — mondta Firon András, a Történelmi Igazságtétel Bizottság szóvivője a Magyar Honvéd című újság emléktáblájának leleplezésekor szerdán. A megemlékezésen elhangzott: a forradalmi Magyar Honvéd első száma harmincöt évvel ezelőtt került az utcára, 50 000 példányban. A Zrínyi Nyomda falán elhelyezett emléktáblát Pomogáts Béla, a TIB alelnöke leplezte le.

Telefonkészülék hallássérülteknek

MTI

Az országban élő mintegy 300 ezer nagyotthalló gondjain segíthetnek azok a kifejezetten hallássérültek részére készített telefonkészülékek, melyeket szerdán mutatott be a francia LEM Communication cég. A hazai forgalmazást a Postai és Távközlési Felügyelet soron kívül engedélyezi.

KERAVILL Mai műsor

RÁDIÓ

Kossuth: 4.30 Reggeli Krónika, 8.05 Hangszemle, 8.20 Szonda, 8.50 Külpolitikai figyelő, 9.05 Napközben, 11.05 Tipp, 11.10 Archív felvételekből, 11.25 A Szabó család, 12.00 Déli Krónika, 12.30 Ki nyer ma?,

TELEVÍZIÓ

Tv—1: 5.47 Falutévé, 6.00 A Reggel, 8.30 Verkli, 9.00 Jóga, 9.20 Képújság, 16.00 Román nyelvű magazin, 16.25 Képújság, 16.30 Nemzetközi teniszverseny, 17.30 Barangoló, 18.00 Közlekedés,

Nem sikerült a szép búcsú sem

Európa-bajnoki selejtezőn: Magyarország—Norvégia 0—0

A vidéken rendezett válogatott mérkőzéseknek eddig nem volt különösebb sikere a szurkolók körében, hiszen emlékezzünk csak Győrött az írek ellen, majd Székesfehérvárott a belgák ellen, alig több mint negyedéig teltek meg a lelátók. Nos, most a Norvégia elleni Európa-bajnoki selejtezőn a szombathelyi Haladás stadionban már jó fél órával a kezdés előtt a szektorokban nem lehetett üres helyeket találni. No, persze a lelátók most sem teltek meg zsúfolásig, ám mégis szemet gyönyörködtető volt, hogy válogatottunk utolsó EB-fellépésére legalább tizenötezren voltak kíváncsiak. A két csapat a francia Biguet játékvezető mögött a következő összeállításban futott ki.

Magyarország: Petry — Urbán, Pintér, Lőrincz, Nagy T., Pisont, Lipcsei, Détári, Duró, Fischer, Kovács K.

Norvégia: Grodas — Pedersen, Brathseth, Ahlsen, Björnebye, Löken, Rekdal, Leonhardsen, Bohinen, Jakobsen, Sörloth.

Enyhe magyar fölényben telt az első negyedóra, ám helyzet nélkül. A 18. percben Kovácsot Löken ellökte a norvég tizenhatoson belül, Biguet azonban kifelé ítélt szabadrúgást. A norvégok ebben az időszakban több labdát eladtak, mint a Váci utcai Adidas-bolt eladói.

A 23. percben Lipcsei lőtt fölémellé, három perc múlva Détári forgolódott a norvég tizenhatoson, visszagurított, ám Lipcsei lövését blokkolták a norvég védők. Egy perccel később Pisont adott jó labdát Durónak a bal oldalon, de a partjelző lest intett.

A 33. percben Nagy beadását Détári elfejelte Fischer elől, pedig ez már helyzet lehetett volna. Az volt viszont a másik oldalon a 36. percben, amikor Jakobsen egyedül törhetett kapura, Petry azonban csodásan jött ki s tisztázott.

Három perccel a félidő vége előtt Détári fejesét Grodas védte. Nagy foci nem volt az első játékrészben, az biztos.

A második félidőre cseréltek a norvégok, Sörloth helyére Fjörtoft állt be. Az 52. percben Lipcsei lövését ezúttal a kapus védte. Két perccel később Pisont szerzett labdát, indította Kovácsot, aki remekül lőtt, a felsőlécre! A túloldalon Fjörtoft emelt fölé. Utána nem sokkal Détári emelését Grodas mellel vette le. Détárinak nem ment, a második félidőben alig volt olyan labdája, amely eljutott volna a címzetthez.

Az 56. percben Fischer beadását Kovács közelről perdítette kapura, Grodas éppen ott volt, róla pattant ki. Két nagy helyzet maradt ki a félidő elején, aztán viszont alábbhagyott a magyar nyomás, a norvégoknak is voltak helyzetféléi.

A 64. percben ismét Petry mentett, most Fjörtoft elől, aki sokkal veszélyesebb volt, mint elődje, Sörloth. A 68. percben Fjörtoft beadását Brathseth lefejelte Rekdalnak, aki három méterről lőhetett, Petry fantasztikus bravúrral védett. Az biztos, ezen a mérkőzésen is Petry volt a magyar válogatott legjobbja.

Ezt követően a nézők óhajának eleget téve Glázer Róbert szövetségi kapitány becserélte a szombathelyi Illést, s Lipcseit hozta le. Cseréltek a norvégok is, Leonhardsen helyett Ingebrigsten állt be. Hét perccel a lefújás előtt Pisont helyére Eszenyi jött be a magyar válogatottba. Ugyanebben a percben Fjörtoft fejese után Rekdal a kapufát találta telibe. A kapu ezen részét tekintve tehát egyenlített a norvég válogatott. Egy perc múlva Rekdal alig fejelt fölé. A találkozó vége felé közeledve egyre több helyzete volt a norvég csapatnak, a mieink görcsösen próbálkoztak még, ám az eredmény már nem változott, maradt a gól nélküli döntetlen, ami azért érdekes, mert ezzel a mérkőzéssel együtt az utolsó négy magyar—norvég 0—0-al végződött.

A magyar válogatottnak tehát nem sikerült a szép búcsú, vagyis győzelemmel befejezni az Európa-bajnoki selejtezőket.

• Vincze András

Bejutott a magyar ifjúsági labdarúgó-válogatott az UEFA-torna tizenhatos döntőjébe, miután tegnap Répcelakon 3—1 (1—1)-re verte a norvég válogatottat.

Alain Prost perre készül

Alain Prost a Ferrari egyik szerelőjével FOTÓ: BÁNKUTI ANDRÁS

Timothy Collings, a Reuter tudósítója jelenti Adelaide-ből

Alain Prost, akit kedden bocsátott el a Ferrari, bejelentette: legális eszközökkel kíván harcolni az olasz Forma—1-es csapat ellen azért, hogy közösen állapodjanak meg elválásuk időpontjáról. A háromszoros francia világbajnok ügynökségén, a Nemzetközi Menedzsercsoporton (IMG) keresztül szerdán kiadott közleménye szerint a szerződést a Ferrari bontotta fel, s az ügy „immár az ügyvédeim kezében van". Prost közölte azt is: „Noha sajnálom, hogy a történtek miatt vitába keveredtem a Ferrarival, annak örülök, hogy ez a számomra nagyon gyenge és kellemetlen évad ezzel véget ért. Az idei tapasztalataim ellenére jövőre a régi lelkesedéssel állok majd rajthoz a futamokon. A lehetséges per miatt egyébként, megfogadva a tanácsokat, nem óhajtom egyelőre kommentálni a történteket."

Prost egyébként a japán futam óta a queenslandi Port Douglasben töltötte idejét, és szerdára várták Adelaide-be, az idei utolsó futam színhelyére. A Ferrari szóvivője szerint foglaltak számára szobát a Hyatt Szállóban, azt azonban nem tudta megmondani, mik a francia bajnok tervei.

Az azonban bizonyos, hogy Prost 27-es számú Ferrariját az ausztrál futamon a csapat tesztpilótája, az olasz Gianni Morbidelli vezeti majd, aki az idén a Minardi-istállóban versenyzett. Morbidelli helyét az Ausztrál Nagydíjon a brazil Roberto Moreno veszi át — őt szeptemberben rúgták ki a Benettontól, amikor a csapat a fiatal német versenyzővel, Michael Schumacherrel kötött szerződést.

Prost kiválása a Ferrariból a francia bajnok és csapata számára is rettenetesen kiábrándító versenyévad szomorú végét jelenti, ráadásul komoly kétségeket támaszt a francia bajnok Forma—1-es jövője iránt is. Az idei volt ugyanis 1981 óta az első olyan év, amikor Prost — aki 44 győzelmével csúcstartó — egyetlenegyszer sem nyert futamot. A Ferrarihoz kerülése, 1990 óta öt Nagydíjon győzött; tavaly közel volt a világbajnoki címhez — akkor Senna verte meg. Most, hacsak a Ferrari nem tekint el a szerződés azon pontjától, miszerint Prost 1992-ben egyetlen másik csapatnál sem ülhet volán mögé, a francia egy évet tölthet „parlagon". Pedig a francia Ligier-csapat nyilván örülne annak, ha nem csupán menedzserként foglalkoztatnák a francia pilótát. Prost helyét a Ferrarinál jövőre valószínűleg Ivan Capelli foglalja majd el, aki éppen mostanában hagyta ott az anyagi nehézségekkel küzdő Leyton House-t. Állítólag Capelli már meg is kötött egy előszerződést a Ferrarival. A Ferrari-csapat egyik menedzsere, Marco Zecchi egyébként szerdán azt nyilatkozta, hogy nincs igazán meglepve Prost távozása miatt.

— Sokat vitatkoztunk, végül ez a döntés született — mondta újságíróknak. — Ez a kapcsolat nem felelt meg a csapat érdekeinek. Önök is érezhették a köztünk lévő feszültséget, amely mindenkire rossz hatással volt. Jobb az ilyen nyomástól megszabadulni.

A Fradinak nincs ellenfele

Befejeződött a jégkorongbajnokság első fordulója, amelyet a félig fedett székesfehérvári jégpályán bonyolítottak le. Ahogy Szeles Dezső, a magyar válogatott szövetségi kapitánya elmondta, jó volt előrébb hozni a bajnokság nyitányát a tavalyinál, mert remek mérkőzéseket láthatott a közönség.

Ezek közül is kiemelkedett a három nagy csapat egymás elleni mérkőzése. A Lehel HC 4:2-re győzte le az UTE-101 Napot — a csapat jelenlegi szponzora után hívják ilyen furcsán az együttest —, az FTC pedig 6:3-ra verte az újpestieket. Akadt meglepetés is: a miskolciak Székesfehérváron győztek le 11:7-re az Alba Volánt, annak ellenére, hogy utóbbi csapatban is sok erdélyi játékos szerepel.

Az első forduló igazi slágermérkőzése azonban az utolsó találkozó, az FTC—Lehel SE összecsapás volt. Schell László, a játékvezető-

formát mutattak, de biztosan hozták a mérkőzéseket. Az UTE közelebb került az FTC-hez és a Lehelhez, mint tavaly, s ha nem akadályozza sérülés a csapatot, akkor talán még szorosabb mérkőzéseket játszhatott volna velük. Az Alba Volánban és a Miskolcban sok az erdélyi játékos, ők a gyors, korcsolyázós iskolát követik. A Népstadion SZE számomra meglepetés, már-már méltó ellenfele a nagyoknak is, pedig náluk csak egyetlen erdélyi játékos van. Példa rá, hogy a Leheltől csak 7:5-re kaptak ki.

— *Válogatottszempontból hogyan értékeli az első fordulót?*

— Egyetlen negatívumot tudnék említeni: kevés a számba vehető magyar játékos az NB I-ben.

A Ferencváros—Lehel HC mérkőzés előtt még két találkozót játszottak kedden Székesfehérváron, s mindkettő meglepetéssel fejeződött be. Az elsőn a Szeles Dezső

Az angolok ellen nehéz lesz

A magyar női asztalitenisz-válogatott egy hónappal ezelőtt kitűnő rajtot vett az első alkalommal kiírt női Szuper Ligában. Versenyzőink akkor Budapesten a csoport leggyengébbnek tartott csapata, Belgium ellen 6:1-re nyertek. Csak később derült ki, hogy kiírás szerint a férfiakhoz hasonlóan a nőknél is csak négy győzelemig kell lejátszani a mérkőzést, így a belgák elleni találkozót hivatalosan 4:0-ra nyerték a magyarok.

Ma este a Newcastle közelében lévő kisvárosban, Hartlepoolban Anglia lesz a magyar csapat ellenfele. Az angolok a Szuper Liga első fordulójában 4:1-re nyertek a tartalékos franciák ellen.

A mai találkozó már lényegesen nehezebbnek ígérkezik a belgák elleninél. Az angolokkal a csibai világbajnokságon mérkőzött utoljára a magyar válogatott, akkor 3:1-re nyert a Bátorfi, Wirth Gabriella összeállítású csapat — a világbaj-

nak, s a párost nyerték meg az angolok. A tavaly próbaképpen beindított női Európa Ligában kétszer találkozott egymással a két együttes, Leedsben 4:3-ra, Budapesten 5:2-re nyertek a magyarok. A leedsi mérkőzésen Urbán vesztette el két egyéni mérkőzését, s kikapott a magyar páros is, Budapesten pedig Nagy Krisztina maradt alul két egyéni találkozóján. A fenti eredményekből arra lehetne következtetni, a magyarok feltétlenül esélyesei a csütörtök esti találkozónak. Csakhogy válogatottunkban még most sem lesz ott a kórházi kezelés allatt álló Wirth Gabriella, így Bátorfi mellett Wirth Veronika, Éllő Vivien és Nagy Krisztina alkotja az együttest. Márpedig a három fiatalnak igencsak jól kell játszania ahhoz, hogy sikerrel vegye fel a versenyt az európai ranglistán előttük lévő Holt, Lomas, Elliot, Gordon négyessel.

• F. G.

Világelső-e a női világbajnok?